CATALOGUS

CODICUM MANU SCRIPTORUM

BIBLIOTHECAE REGIAE

MONACENSIS.

TOMI III PARS II.

CODICES LATINOS CONTINENS.

EDITIO ALTERA.

MONACHII

A. M. D. CCC. XCIV.

SUMPTIBUS BIBLIOTHECAE REGIAE.

PROSTAT IN LIBRARIA REGIA PALMIANA.

CATALOGUS
CODICUM LATINORUM
BIBLIOTHECAE REGIAE
MONACENSIS.

EDITIO ALTERA
EMENDATIOR.

TOMI I PARS II.
CODICES NUM. 2501—5250 COMPLECTENS

MONACHII
A. M. D. CCC. XCIV.
SUMPTIBUS BIBLIOTHECAE REGIAE.
PROSTAT IN LIBRARIA REGIA PALMIANA.

Typis A. Bruckmann, Monachii.

Codices manu scripti Latini, qui initio huius saeculi ex bibliothecis cum civitatum imperialium regno Bavarico adiectarum tum monasteriorum sublatorum in publicam Monacensem translati erant, **Andreae Schmellero** perscribendi traditi sunt. In hoc opere et difficili et taedii pleno parum adiuvabatur tabulis librorum, quae ex quaque bibliotheca cum libris ipsis transportatae erant; cum enim paucae diligenter et scite confectae essent, plerumque res de integro ordienda erat. Sed si quando Schmellerus catalogum paulo diligentius confectum invenerat, horum codicum titulos, ut in immenso opere a se suscepto celerius proficeret, ipse brevius fere transscribebat accuratiorem eorum descriptionem in posterum tempus reservans. In his igitur partibus labor noster maior quam in reliquis erat: qui qualis in omnibus fuerit, iam in prologo primi tomi breviter indicatum est. Subsidiis enim paratis ita usi sumus, ut singulis codicibus iterum accurate inspectis et priorum descriptiones in breviorem formam redigeremus et corrigeremus aut suppleremus quae minus recte pleneve descripta invenimus. Labor autem in hac parte

exhibitus ita divisus erat, ut codices num. 1—1005 ipse descripserim, Bambergenses et Benedictoburanos Georgius Laubmannus, collega doctissimus, reliquos denique Gulielmus Meyerus, magistrorum collegio in gymnasio Maximilianeo huius urbis adscriptus.

Scripsi mense Julio a. 1871.

Carolus Halm,
bibliothecae praefectus.

Praefationi Halmianae quod addam nihil habeo, cum et ipse et Sigism. Riezlerus collega in emendanda et perpolienda nova editione easdem ut in primo volumine rationes secuti simus.

Monachii cal. Jan. a. 1894.

Georgius Laubmann,
bibl. praef.

Codd. numero 2501—2515 et 2524 sq. ex bibliotheca Carmelitarum Abensbergae.

2501 (Abensb. 1) membr. 8⁰. s. XIV/XV. 213 fol. 1

Diurnale secundum ordinem fratrum B. M. de monte Carmeli.

2502 (Ab. 2) 4⁰. s. XV. 401 fol. 2

Breviarium Carmelitarum. Praecedit in fol. 1—8 (membr.) Calendarium.

f. 401 Aenigmata ex historia biblica.

Anno 1492 (f. 400) possedit codicem Fr. Jodocus Perndorffer O. Fr. B. M. de Monte Carmeli, tunc praedicator in Abensperg.

2503 (Ab. 3) 4⁰. s. XV. 178 fol. 3

Missale cum Calendario.

2504 (Ab. 4) membr. 4⁰. s. XIV. 331 fol. 4

(**Jacobi de Voragine**) Legenda sanctorum.

Liber, qui ex bibliotheca Antonii Bar. de Deuring domini in Thrain in bibliothecam Carmelitarum Abensb. a. 1723 pervenit, scriptus est a Colino de Bosc.

2505 (Ab. 5) membr. 8⁰. s. XV ineunt. 266 fol. 5

Breviarium cum Calendario.

2506 (Ab. 6) 2⁰. a. 1479. 395 fol. 6

Missale Ratisponense de tempore et de Sanctis per totum annum. Praecedit calendarium. — Scripsit frater Jodocus Pernndorffer de Lantzhuta.

2507 (Ab. 7) 2⁰. s. XV. 334 fol. 7

Testamentum vetus usque ad Paralipomena.

2508 (Ab. 8) 2⁰. s. XV. 418 fol. 8

Testamentum vetus usque ad Ecclesiastici cap. 50 in.

2509 (Ab. 9) 2⁰. a. 1458—62. 233 fol. 9

Fol. 1—31 **Nicolai de Dinkelspüchel** tractatus super orationem dominicam. f. 104—116 Idem de VII donis Spiritus Sancti. f. 118—151 De VIII beatitudinibus. f. 154—179 De Eucharistia s. corpore Christi.

f. 32—34 (**Nicolaus de Grätz**) De symbolo apostolorum. Inc. ‘Quicumque homo habens usum rationis vult venire’.

f. 35—99 **Johannis de Margenwerdet** (Marienwerder) expositio symboli apostolorum. Inc. 'Venite ambulemus in lumine Dei nostri'.
f. 100—103 Incerti tractatus de quatuor peccatis clamantibus. Inc. 'Qui gladio occiderit, gladio peribit'.
f. 116 sq. Sententiae SS. Bernhardi, Augustini, Gregorii etc.
f. 151—153 Casus penitentiales.
f. 180—197 'Eloquenti viro domino **Johanni (Huss)** verbi Dei seminatori in Praga'. Est epistola fratris ex schola Viennensi. Cf. Clm. 2763.
f. 197—213 Anonymi ex Vienna sermo. Inc. 'Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem'.
f. 214—218 Mgri **Petri de Pirckenwart** sermo de sacramento eucharistiae.
f. 220—230 (**Andreas de Escobar**) De decimarum solutione et primitiarum et oblationum.
f. 230—233 Speculum amatorum mundi. 'Videte quomodo caute ambuletis'. — Liber scriptus est a Leonardo Püechlero rectore eccl. B. M. in Abensberg.

10 **2510** (Ab. 10) membr. in 8⁰ mai. s. XV. 44 fol.

Constitutiones ordinis B. M. V. de Monte Carmeli. Liber et ab initio et in fine mutilus est.

11 **2511** (Ab. 11) 2⁰. a. 1470. 348 fol.

Sermones de Sanctis per annum (primus de S. Andrea, paenultimus de S. Caecilia, ultimus de dedicatione ecclesiae). Praecedit rerum index copiosissimus.

12 **2512** (Ab. 12) 2⁰. s. XVI. 351 fol.

Fol. 1 Etliche schoene Predig von dem Antichristo, ob doch der Pabst der ware antichrist sey. Vienne im Advent. f. 23 Ob auff ein Zeit ein Pabst sey ein Weib gewesen. f. 29 Von der Busse, 4 Predigten. f. 50 Conciones XII de Sacramento matrimonii habitae a P. **Georgio Scherer** in aede Augustiniorum a. 1579 (deutsch). f. 97 Vom Wucher in 13 Capiteln. f. 146 De ecclesiastici templi dedicatione. Apud Scotos a. 1576. f. 153 De dedicatione a. 1579 (deutsch). f. 158 In die dedicationis. Viennae 1574 (deutsch). f. 170 Leichpredigt Casparn Lichtenbergern gehalten 1581. f. 174 Dominica 18. post Trinitatem 1581 (deutsch). f. 178 De nativitate B. Mariae V. 1581 (deutsch). f. 182 Vom Ambt der h. Mess in 16 Predigen. f. 228 Vom Sacrament der tauff. f. 231—257 Dominica Laetare, Passionis etc. (deutsch).
f. 259—341 Index librorum ante a. 1574 impressorum bibliothecae cuiusdam (Viennensis), adiectis annis quibus quisque auctor floruit.
f. 342 De coniugio. f. 346 Ad sponsam (deutsche Predigten).

2513 (Ab. 13) 2⁰. s. XV. 425 fol. 13

Fol. 1 Tractatus de confessione (Compendium confessorum).
f. 36 **Nicolai de Dinckelspüchel** lectura super quarto Sententiarum, excerpta a Mgro Johanne Schiltpacher (recte: Schlitpacher), fratre Medlecensi a. 1437. 'Explicit per me leonardum p. (Puechler) 1461'.
f. 168 Tractatus de corpore Christi. Inc. 'Utrum caro aut sanguis Christi in sua propria forma totaliter vel secundum aliquam sui partem habeatur hic intra'.
f. 174ᵇ De chorea.
f. 176 Excerpta ex lectura domini **H. de Odendorff** iuris utriusque professoris super textum decretalem: 'Omnis utriusque sexus fidelis postquam ad annos discrecionis peruenit, omnia sua peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur'. Scripsit Joh. Fruet de Egloffing 1456.
f. 212 Compendium theologicae veritatis. Libri auctor, qui vulgo Albertus Magnus vocatur, erat **Hugo de Argentina,** cf. Clm. 4703 et 4581.
f. 407 Aurea bulla. f. 419 Leges promulgatae in curia Metensi per Karolum IV Romanorum imperatorem.
f. 424 sq. Casus prohibentes a communione.

2514 (Ab. 14) 2⁰. s. XV. 287 fol. 14

Summa (**Bartholomaei**) **Pisani.**

2515 (Ab. 15) 2⁰. s. XV. 218 fol. 15

Expositio Psalmorum sic incipiens: Propheta magnus surrexit in nobis. Ad calcem libri legitur rubro scriptum: **'Laurentius Schiltperger',** qui idem in tegumento voluminis auctor libri inscriptus est.

2524 (Ab. 24) 4⁰. a. 1608—1611. 359 fol. 16

Fol. 1 Synoptica praecipuarum astronomiae partium epitome.
f. 110 Ein kurtzer bericht wie man nach dem gemeinen Modo figuras Caeli oder Nativitäten stellen soll. 1608.
f. 137 Methodus compositionis diariorum (calendariorum) ex veris astronomiae principiis.
f. 212 De methodo seu dispositione partium orationis oratoriae tam generali quam speciali.
f. 226 Synopsis rhetoricae ex Aristotele, Quintiliano aliisque tum priscis tum recentioribus magistris collecta.
f. 343 **Valentinus Erithraeus** Lindaviensis de ratione dissolvendi (ἀναλύσεως) optimorum authorum scripta et de compositione vel styli exercitatione. — Librum scripsit Fridericus Ernestus Nördlingensis Wittenbergae.

2525 (Ab. 25) 4⁰. s. XV. 9 fol. 17

Fragmentum liturgicum.

Codd. n. 2531—2891 ex bibliotheca Alderspacensi.

18 **2531** (Ald. 1) membr. 4°. s. X. 95 fol.

Vitae SS. Paulae, Euphraxiae (sic), Euphrosinae, Pelagiae, Brigidae uirginis Scottigenae. (Vitae Euphrosynae et Pelagiae non sunt integrae, cum aliquot schedae post f. 51 interciderint.) In pag. extrema legitur hymnus 'Omnes superni ordines', cf. Mone num. 626.

19 **2532** et **2533** (Ald. 2 et 3) membr. 2°. s. XI exeunt. 262 et 205 fol.

Augustini de ciuitate Dei libri XXII.

20 **2534** (Ald. 4) membr. 4°. s. XII in. 112 fol.

F. 1 **Augustini** liber exortationis ad quendam amicum karissimum sibi. Cf. Opp. ed. Migne VI, 1047.

f. 35[b] Domino Karolo (Calvo) regi gloriosissimo **Hincmarus** Remorum episcopus. Inc. Mitto uobis sicut iussistis etc. Est liber de cavendis vitiis et virtutibus exercendis, apud Migne vol. 125 p. 857.

21 **2535** (Ald. 5) membr. 4°. s. XII. 96 fol.

(**Defensoris** monachi) Scintillarum liber. Prologus libri diversus est ab eo, qui exstat in ed. Migne Patrol. curs. 88, p. 597. In pag. extrema alia manu adscriptus est hymnus 'Aeterne rerum conditor', cf. Daniel I, 15.

22 **2536** (Ald. 6) membr. 2°. s. XII. 129 fol.

Fol. 1 **Gregorii Papae** liber regulae pastoralis.

f. 87 Vita B. Nycolai.

23 **2537** (Ald. 7) membr. 4°. s. XII in. 170 fol.

S. Gregorii dialogorum libri IIII.

24 **2538** (Ald. 8) membr. 4°. s. XII in. I et 104 fol.

Petri Damiani Hostiensis episcopi liber, qui appellatur Dominus uobiscum, laus heremiticae uitae, apologeticum de contemptu saeculi, de horis canonicis (f. 79[b]) aliaque opuscula.

25 **2539** (Ald. 9) membr. 4°. s. XII. 112 fol.

F. 1 **Smaragdi** abbatis Diadema monachorum. Cf. Patrol. curs. 102, 593.

f. 111 s. XIII. Sermo **B. Johannis** episcopi sic incipiens: Prosunt nonnunquam supplicia et tribulationum sarcinis anime sepius corriguntur.

f. 112 Sermo de misericordia incipiens: Tria sunt misericordiae opera optanda christiano. Sermo conversionis ad dominum, incip.: Legimus ergo apostolum.

2540 (Ald. 10) membr. 2⁰. s. XII. 185 fol. 26

Fol. 1ᵇ De captiuo monacho. Est vita Malchi auctore **Hieronymo.** Cf. Migne, Patrol. curs. t. 23, c. 53.
f. 3ᵇ Vita S. Pauli primi heremitae auctore Hieronymo. Cf. Migne l. c. c. 17.
f. 6 Vita b. Hylarionis, auctore eodem. L. c. c. 29.
f. 14ᵇ Libri quatuor **de vitis SS. Patrum** cum prologo S. Hieronymi. Liber primus concordat cum historia monachorum seu libro de vitis patrum auctore **Rufino,** edit. in Mignii Patrologia t. 21, c. 387—462, est autem aliter dispositus. f. 38 Liber secundus = liber tertius de vitis patrum auctore probabili Rufino; cf. Migne 73, 739 sq. f. 71 Liber tertius = liber quartus de vitis patrum auctor. Severo Sulpicio et Joanne Cassiano; cf. Migne 73, 813 sq. f. 164 Liber quartus continet 38 capita historiae Lausiacae, Migne 73, 1091 sq., sed aliter disposita et partim redacta.

2541. 2542. (Ald. 11 et 12) membr. 2⁰. s. XII. 95 et 65 fol. 27 28

Graduale de tempore et de festis, cum notis musicis.

2543 (Ald. 13) membr. 4⁰ min. s. XII. 106 fol. 29

Fol. 1 **Alcvvini** expositio Psalmorum penitentialium. Cf. ed. Frob. I, 342. f. 50 Eiusdem (?) sermo ad pueros S. Martini de confessione peccatorum.
f. 60 Sermo de catholica fide. Inc. 'Dei filius quem propria substantia deus pater ante secula genuit'. f. 82ᵇ Excerpta ex Augustini confessionum libris. f. 87ᵇ De sede animae. 'Quidam sedem animae quamuis sit in corpore toto diffusa in corde esse uoluerunt' etc. f. 96ᵇ Interpretationes notarum (h. e. locutionum quarundam diuinarum).

2544 (Ald. 14) membr. 2⁰. s. XII. 165 fol. 30

Fol. 1 **Venerabilis Bedae** presbyteri expositio super Esdram. f. 101 Eiusdem tractatus super librum Tobiae.
f. 113 **Senecae** Cordubensis de officiis (i. e. de beneficiis) libri I—III c. 22. Lectiones exscripsit A. Weidner in Critt. script. spec. p. 30 sqq. (Coloniae 1864). f. 155 Eiusdem epistolae ad Lucilium I—XI.

2545 (Ald. 15) membr. 2⁰. s. XII. 127 fol. 31

Fol. 1 **Venerabilis Bedae** expositio Actuum Apostolorum.
f. 50 **S. Isidori** soliloquiorum (i. e. Synonymorum) libri II; cf. ed. Arev. VI, 473.
f. 74ᵇ **Leonis Papae** sermo de fide catholica. Est tractatus adv. errores Eutychetis ed. Rom. 1753, I p. 315 sqq.
f. 81 **Victoris Vitensis** historia persecutionis africanae provinciae. Ed. Halm in Mon. Germ. Auctor. antiquiss.

tom. III, 1 sq. et Petschenig in Vol. VII Corporis Scriptor. eccl. lat. Vindobonae.

32 **2546** (Ald. 16) membr. 2⁰. s. XII. 180 fol.

Vitae Sanctorum a Jacobo minore usque ad Agapetum. Cf. Holder-Egger, Neues Archiv XIII, 573 sq.

33 34 **2547. 2548** (Ald. 17 sq.) membr. 2⁰. s. XII. 225 et 163 fol.

Vol. I f. 1—104 **B. Cassiani** de institutis patrum (coenobiorum) libri XII. f. 104ᵇ—225 Eiusdem collationes patrum lib. I—VIIII.

Vol. II f. 1—163 libri X—XXIV. Adiectus est in fol. ult. hymnus incipiens: Imperatrix gloriosa Tu de spina candens rosa etc.

35 **2549** (Ald. 19) membr. 2⁰. s. XII. 126 fol.

F. 1 **S. Ambrosii** Hexameron. f 83ᵇ Eiusdem de paradiso liber. f. 104ᵇ Eiusdem de Cain et Abel libri II. f. 126ᵇ Versus de Ada et Eva inc.: Ade de costis Ade datur uxor et hostis.

36 **2550** (Ald. 20) membr. 4⁰. s. XII. 132 fol.

F. 1 **Ambrosii** de officiis ministrorum libri III.

f. 77 **Maximi** philosophi et monachi (Constantinopolitani) liber ad Elpidium de caritate. Cf. ed. Combefis I, 394.

f. 106 **Cassiodori** senatoris liber de anima.

f. 126ᵇ **Notheri** (Notkeri) cenobite S. Galli lib. de illustribus uiris qui sacras scripturas exponebant aut quasdam sententias diuinae auctoritatis explanabant, script. ad Salomonem discipulum suum, postea Constantiens. episcopum.

37 **2551** (Ald. 21) membr. 2⁰. s. XII. 136 fol.

F. 1 **Isidori** explanatio hystoriae legis diuinae. Sunt quaestiones in Vetus Testamentum, vol. V, p. 259—552 ed. Arev.

f. 83ᵇ Versus Isidori (al. Damasi). 'Sunt hic plura sacra. sunt mundialia plura — Pigmenta gerimus pocula nulla damus'. Cf. ed. Arev. VII, 179.

f. 84 **Gregorii M.** expositio in canticis canticorum = T. V, 471 ed. Migne.

f. 120ᵇ **Origenis** homiliae II in canticum canticorum a S. Hieronymo translatae, epistula ad Damasum praefixa.

f. 131 **Moysis** (Armeni) prologus in graecas dictiones quae inueniuntur in prologis S. Jeronimi. Inc. 'Praeteriere iam plures anni posteaquam litteris' etc. f. 135ᵇ De serpente eneo. 'Serpens eneus qui in S. Euangelio legitur' etc. De VII manufactis miraculis quae fuerunt olim in mundo. 'Primum est capitolium Rome', etc. Est opus Bedae Venerabilis. Ed. Orellius in Philonis Byzantii libello de septem orbis spectaculis p. 147. Cf. cod. lat. 2571. Tegumentum anterius continet fragmentum edicti quo Imp.

Ludovicus IV. Bavarus a. 1324 ad concilium generale appellavit. Cf. Olenschlager Staatsgesch. des röm. Kaiserth. Urkundenbuch p. 120—124.

2552 (Ald. 22) membr. 2^0. s. XII. (a. 1126—1146.) 182 fol. 38

48 **Legendae Sanctorum,** scilicet Conversio Gallicani principis militiae, Passiones Johannis et Pauli, Victoris, Timothei apostoli, apostolorum Petri et Pauli, Jacobi Zebedei, Bartholomei, Mathei, Symonis et Judae, Valentini, Georii, Adelberti, Gangolfi, Bonifacii episcopi, Nazarii et Celsi, Albani, VII fratrum, Apollinaris, Christifori, Donati et aliorum, Hermetis praefecti, Adriani militis, Eugeniae et Basilissae virginum, Nicomedis, Luciae et Geminiani, Lamperti episcopi, Mauricii et aliorum, Cosmae et Damiani, Leodegarii episcopi, Sergii et Bachi, Uenezlai, Dionisii et aliorum, Januarii et aliorum, Gereonis et aliorum, Crispini et Crispiniani, Quintini, Cesarii leuitae, Eustachii et aliorum, IIII Coronatorum, Theodori, Mennae, Clementis, Chrisogoni, Chrisanthi Mauri et Dariae, Saturnini, Cypriani et Justinae, Simplicii, Faustini et Beatricis, Gorgonii et Dorothei. Cf. Holder-Egger, Neues Archiv XIII, 573, 577 sq. Passionem S. Bonifacii (f. 54^b) ed. Nürnberger, Anecdota Bonifatiana, p. 8 sqq. (26. Bericht der Philomathie in Neisse 1892, p. 122 sqq.)

2553. 2554 (Ald. 23 sq.) membr. 2^0. s. XII. 251 et 115 fol. 39 40

Gregorii Magni Moralium in Job partes I—III sive libri 1—16.

2555 (Ald. 25) membr. 2^0. s. XII. 105 fol. 41

Fol. 1 Vita S. Johannis apostoli, f. 9 S. Silvestri Papae, f. 32^b S. Columbae uirginis, f. 34^b S. Basilii Caesar. episc., f. 44^b De Joseph Ebreo, f. 45^b Vita S. Remigii Remensis episc., f. 58^b Vita S. Hilarii Pictauensis ep. Fortunato auctore, f. 61^b Eiusdem ep. ad filiam suam Abram (= II, 525 ed. Veron.), f. 62^b Hymnus eiusdem = ib. II, 529. Versus abbatis Othonis ad Henricum Imp. (de S. Hilario). De miraculis S. Hilarii. f. 65^b Vita S. Felicis, f. 66^b S. Mauri abbatis Fausto monacho auctore, f. 80 Passio S. Eugeniae, f. 87 Passio S. Sebastiani, f. 101 Vita S. Eufrosinae.

2556. 2557 (Ald. 26 sq.) membr. 2^0. s. XII. 198 et 122 fol. 42 43

Aurelii Augustini sup. Euang. S. Johannis sermones 1—118. Volumini secundo praefixa sunt duo folia s. XIII, in quibus Pseudo-Matthaei libellus de conceptione S. Mariae scriptus est. Cf. Cod. apocr. N. T. ed. Fabr. I, 7.

2558 (Ald. 28) membr. 2^0. s. XII. 148 fol. 44

Aurelii Augustini tractatus super psalmos LI—LXVII.

45 **2559** (Ald. 29) membr. 2⁰. s. XII. 182 fol.

Eusebii Caesariensis ecclesiasticae historiae libri IX translatae a Rufino cum huius continuatione.

46 **2560** (Ald. 30) membr. 2⁰. s. XII. 135 fol.

Fol. 1 **Hieronymi** contra Jouinianum libri II. f. 78 Eiusdem apologeticus ad Pammachium = ep. I, p. 232 ed. Vall. f. 91ᵇ Aduersus Heluidium de S. Mariae uirginitate perpetua = ib. II, p. 205. f. 102 Sermo: 'Hodie uerus sol ortus est' = ib. XI, 208. f. 102ᵇ De epiphania Domini = Maximi Taur. opp. ed. Rom. 1784 p. 421. f. 104ᵇ Sermo de ieiunio = August. opp. XI, p. 1142 ed. Migne. f. 105 Sermo de pascha = Aug. opp. VI, 1201. f. 107 Sermo de psalmo CXVII (Augustini?): 'In omni quidem psalterio' = Mai Nova bibl. I, 20.

f. 108 **Bacharii** (Bachiarii) epistola ad Januarium (de reparatione lapsi). Cf. Patrol. curs. 20, 1037.

f. 119 Anonymi tractatus de mysterio missae. Incipit: Vere credere et indubitanter scire debemus infra catholicam ecclesiam ubi catholica fide hoc mysterium celebretur etc.

f. 120 **Pauli et Senecae** epistolae mutuae.

f. 123 Sermo B. **Jeronimi** de persecutionibus = Augustini opp. VI, 1342 ed. Migne.

f. 124ᵇ Anonymi epistola de orandi studio. Inc. Domino et patri t. h. (sic) munusculum hoc dilectionis meae uos precor benignitate suscipere, qua me illud scio deuotione obtulisse.

f. 131ᵇ **S. Anastasii** sermo = Patr. curs. lat. 18, 71.

47 **2561** (Ald. 31) membr. 2⁰. s. XII. 162 fol.

Fol. 1 **Johannis** Constantinopolitani (Chrysostomi) liber de reparatione lapsi. f. 32ᵇ Eiusdem de compunctione cordis libri II.

f. 60 **Juliani Toletani** Prognosticorum libri III.

f. 108ᵇ **Effrem** diaconi de compunctione cordis libri VI.

f. 153 Vita et miracula S. Mariae Magdalenae.

f. 161ᵇ—162 Versus XIII, quorum primus 'Oppositum montem conscendere cernis Orontem' cum prolixa analysi. Leguntur apud Ducange, Gloss. med. et inf. lat. s. v. Amaratunta (I, 216 ed. Henschel).

48 **2562** (Ald. 32) membr. 4⁰. s. XII. I et 108 fol.

Origenis liber super cantica canticorum.

49 **2563** (Ald. 33) membr. 8⁰. s. XII. 175 fol.

Origenis Adamanti homiliae XXVI in Jesu Naue Rufino interprete.

50 **2564** (Ald. 34) membr. 2⁰. s. XII. 176 fol.

Fol. 1 **S. Ambrosii** Mediolanensis episcopi tractatus de psalmo

CXVIII. f. 149 Eiusdem de mysteriis liber. f. 154^{b} Eiusdem de sacramentis libri VI. f. 166^{b} Eiusdem (?) de penitentia libri II, sed secundus non integer. Incipit: Ad increpationem festino quem scio esse superbum. Penitere te asseris? qui diaboli opera requiris etc.

2565 (Ald. 35) membr. 2⁰. s. XII. 156 fol. 51

Bernhardi abbatis expositio super cantica canticorum. Pars prima sive sermones I—XLIX.

2566 (Ald. 36) membr. 2⁰ min. s. XII. 97 fol. 52

Fol. 1 **Sulpicii Seueri** de uita S. Martini liber cum epistolis et dialogis. f. 87^{b} Versus in basilica Turonica S. Martini.
f. 91 De depositione S. Martini. f. 92 De puella ab ortu natiuitatis suae muta et surda. f. 94 Vita S. Brictii.
f. 97 De suetudine id est negligentia.

2568 (Ald. 38) membr. 2⁰. s. XII. 167 fol. 53

'Liber Evangeliorum sub sacrificio Missae decantatorum'.

2569 (Ald. 39) misc. membr. 2⁰. s. XII extr. — XIV. 163 fol. 54

Fol. 1 Passio S. Andreae. f. 4 De gestis eiusdem. f. 16 Passio S. Thomae, f. 26 S. Margarete, f. 33^{b} vita et passio S. Oswaldi regis, f. 41 passio SS. martyrum VII fratrum, f. 47^{b} S. Torpetis, f. 55^{b} Vita S. Briccii.
f. 60. Adbreuiatio magistri **Bandini** (al. Baudini) de libro sacramentorum magistri Petri parisiensis episcopi.
f. 96 S. **Hieronymi** liber quaestionum hebraicarum in Genesin = III, 301 ed. Vall. f. 123^{b} Idem de libro Judicum (= ib. III, 755 Append.). Secundus liber non est integer.
f. 119 sq. variae figurae obiter calamo pictae s. XII.

2570 (Ald. 40) membr. 2⁰. s. XII/XIII, I et 108 fol. 55

Fol. 1 **Johannis Damasceni** liber gestorum Barlaam et Josaphat.
f. 65 Passiones S. Julianae, Agathae, Martinae, Eulaliae, Dorothcae, Theclae, Blasii, Vincentii leuitae auctore S. Augustino (?), Anastasii monachi (haec non est integra).
f. 105 In cena domini. Sermo sic incipiens: Ante diem festum pasche sciens Jesus quia uenit hora eius etc.

2571 (Ald. 41) membr. 2⁰. s. XII/XIII. 155 fol. 56

Fol. 1 'Glosarius in nouum et uetus Testamentum'.
f. 149 De serpente eneo (Beda). De VII miraculis quae fuerunt olim in mundo. Cf. n. 2551. f. 149^{b} **Moysi** (Armeni) expositio in graecas dictiones quae inueniuntur in prologis S. Hieronymi.

2572 (Ald. 42) membr. 4⁰. s. XII (inter 1182—1199). 99 fol. 57

Fol. 1 **Hugonis** (de S. Victore) liber didascalicon. Desinit post cap. 13 libri VI, Patrol. Curs. 176 p. 809. In fine

legitur: Libellum conscribi fecit Eberhardus abbas in alderespach.

f. 71 De Psalmo XXVIII et de triplici hostia ac diuersa conditione et oblatione. Inc. Afferte domino filii dei afferte domino filios arietum etc. — In tegumento liber S. Bernardo addicitur.

58 **2573** (Ald. 43) membr. in 4⁰. s. XII ex. 89 fol.

Hugonis (de S. Victore) expositio super Ecclesiasten. Libro in fine mutilo non supersunt nisi homiliae I—XVI.

59 **2574ᵃ** (Ald. 44ᵃ) membr. in 4⁰. s. XII ex. 61 fol.

Hugonis tractatus varii: fol. 1 super Magnificat. f. 15 De uirginitate S. Mariae. f. 28 De quinque septenniis in S. Scriptura. f. 33 De tribus diebus. f. 52 De triplici natura ignis. f. 55 De arbore sapientiae.

60 **2574ᵇ** (Ald. 44ᵇ nunc Cimel. 7) bombyc. in 4⁰. s. XIII. 134 fol.

Alberti Bohemi (Beham) decani ecclesiae Pataviensis Adversaria autographa. Maiorem partem historicam edidit Const. Hoefler in bibliotheca Stuttgardtiensi, vol. XVI, 2. Cf. etiam eius descriptionem codicis in Gelehrte Anzeigen der Münchener Ak. d. W. XVIII, p. 591 sqq.

F. 23 Juramentum amicitiae perpetuae. — Varia debita. f. 23ᵇ Tabula genealogica Cham, Seth etc. f. 25ᵇ Variae sententiae secundum ordinem alphabeti (A—M). Sunt excerpta e sententiis **Publilii Syri.** f. 34ᵇ Primum nomen Sarracenorum. f. 35 Probatio lignorum aloes et tiriaces (teriaces). f. 35ᵇ Nota quod talis est in ecclesia Lugdunensi in summis festivitatibus consuetudo. f. 36ᵇ De tempore excommunicationis Friderici imperatoris et Eberhardi archiepiscopi Salzeburgens. — 'Si cupis terrestrem paradisum videre, hiis diebus poteris ascendente sole videre'. f. 38ᵇ De aliquibus feodis ecclesiae Patav. f. 39 De instrumentis in pixide parva, quam habet Albertus apud subcustodem Waltherum. f. 40ᵇ De libris quibusdam in bulgis conservatis. Ed. Schmeller in Serapeo II, 259. Hic et in f. 120 verba Bohemica, quae ed. Truhlař in Casopis Mus. Cesk. Led. 53 (1879), p. 580—585. f. 42 'Imperatorie maiestatis est tres in palatio habere mansiones'. f. 43ᵇ Tabula operis sequentis. f. 44—71ᵇ (Pseudo-Aristotelis) liber, qui inscribitur de secretis secretorum vel de regimine principum, cum prologo Johannis filii Patricii, qui transtulit librum istum; cf. Rich. Foerster, De Aristotelis quae feruntur secretis secretorum commentatio, Kiliae 1888, p. 37.

f. 59ᵇ, 90, 109 sq. 133 Praecepta medica.

f. 69ᵇ Delineatio cornu enei artificio mirabili fabricati, quo Alexander ex 60 miliaribus suum exercitum tempore belli convocavit.

f. 70 Sermo de phisonomia omnis hominis. Est caput ultimum libri de secretis secretorum.

f. 72 De significationibus lune in signis. Praecepta astrologica. f. 73 'Cum volueris invenire signum tuum'. — 'Si scire uolueris quis prius moriatur de duobus'. — 'Leo, sagittarius, aries arescunt' etc.

f. 73ᵇ Epistola Alkinderi (recte: Al-Kindî) alcalif de baldac sacerdotis et filosophi, ad amicum suum karissimum Theodorum inuictissimi cesaris philosofum data.

f. 75ᵇ De sideribus: 'Fortuna arietis est in militia et in seruicio aliorum, in hospitalitatibus, in taberna et in macello' etc.

f. 84ᵇ 'Vexillum uictorie Parma ferens gaude'. Höfler, n. 38. 'Pange lingua gloriam prelii felicis'. Höfler, n. 39. f. 85 'Conpellit immanitas Friderice (sic) pestis'. Höfler, n. 40. f. 85ᵇ Sex versus de Friderico.

f. 91 'Cave tibi o alexander ne asumas medicinam uel uenam aperias nisi de licentia scientie astrorum' etc. 'Crucem domini nostri Jesu Christi ex quatuor generibus lignorum constat fuisse' etc. Höfler, p. XXIII.

f. 91ᵇ Cisioianus. Ed. Höfler p. XXIV, Ratzinger in 'Historisch-politische Blätter', T. CIII, p. 617 sq., Lechner, Mittelalterliche Kirchenfeste und Kalendarien in Bayern, p. 163 sq.

f. 94 Vdalrici (sic) Patauiensis (episcopi) dispositio de bonis agnati sui Babonis de Ellenpreschirchen (recte: Ellenprehteschirchen) a. 1194, ed. in Mon. Boic. XXVIII, b, 261 sqq. sub recto nomine Wolfkeri ep. Patav.

f. 95ᵇ Diploma Heinrici VI imperatoris de a. 1193 (hic falso: 1123) 5. kal. April., edit. in Mon. Boic. XXIX, a, 469 sqq.

f. 98ᵇ Variae Alberti expensae et f. 99ᵇ pecuniae receptae ab eo.

f. 100 De valore marcae auri et marcae argenti.

f. 100ᵇ 'Hec tenebitur exequi dominus Wolframus plebanus in Heiming et ducere ad effectum'.

f. 107ᵇ 'Sculptile dicitur Cimera. Cimera sibi (sic) dicitur quod non existit in rerum natura' etc.

f. 108 Definitiones animae secundum Augustinum et Aristotelem. f. 108ᵇ Forum specierum apud Lugdunum. Ed. Höfler p. XXIII.

f. 110ᵇ De piscibus in lacu Garzhe (sic) prope Veronam. De duabus arboribus amarellarum in valle Bosana infra castrum Epan et Telle. De generibus smerillorum. f. 111 De saphiris.

f. 111ᵇ De diversis translatoribus et interpretibus.

f. 112 De diversis nominibus historiae sanctae.

f. 118 De Dyonisio Ariopagita. De creatione mundi secundum Genesim.

f. 121^b 'Glose excerpte de scolastica hystoria' (Petri Comestoris). Incipere videntur haec excerpta iam in foliis prioribus. Deleta sequuntur: 'Incipiunt dicta Methodi episcopi Paternensis de regnis et regum et gentium et de nouissimis temporibus certa demonstratio Christi'. Ex Methodio nihil sequitur.

f. 131^b De dispositione arce (archae) secundum Moysen et Josephum. f. 132 De planetis. f. 132^b Glosa super Sybillam eritream babilonyensem. f. 133 De marcha polonorum; Höfler p. XXIII. f. 134 De origine Britonum secundum historiam a Godefrido Monemutensi translatam.

61 **2575** (Ald. 45) membr. 4⁰. s. XII exeunt. 139 fol.

F. 2 Sermones et sententiae magistri **Hugonis.** Inc. 'Septem sunt uicia principalia, superbia uidelicet, inuidia' etc.

f. 26^b Sermo B. **Augustini** (?) de plaga domini. Inc. Cum regum lectio legeretur audiuimus quod cum plaga dei seuiret etc. f. 27^b Eiusdem (?) sermo de iudicio Salomonis et de duabus meritricibus = Vol. V, 1822 ed. M. — f. 29^b Eiusdem (?) sermo de B. Helya = ibid. V, 1823. f. 32^b Alius sermo de Dauid. Inc. Videmus fratres karissimi quomodo dauid Christum prophetice significauerit. f. 40 De martiribus et de omnibus Sanctis. Inc. Videns autem turbas (Ev. Matth. 5, 1), quasi multitudinem uitans ut solis discipulis loqueretur ascendit in montem. f. 46^b 'Ibo mihi ad montem myrrae et colles lybani (Cant. cant. 4, 6) et loquar sponsae meae' etc. f. 52^b 'Dum medium silentium tenerent omnia. Tria sunt silentia. Primum est ignorantia languoris' etc.

f. 55^b De archa Noe pro archa sapientiae cum archa ecclesiae et archa matris gratiae. Inc. 'Cum sederem aliquando in conuentu fratrum et illis interrogantibus meque respondente — — a cogitatione funditus excludit'. Sunt tres libri. In indice codicis auctor magister Hugo nominatur.

f. 85 **Bernardi** abbatis clareuallensis apologium. Cf. edit. Migne I, p. 895.

f. 102^b De VII signis quae uisa sunt in natiuitate Domini. Inc. 'Miserator et misericors saluator humani generis' etc.

f. 106 **B. Bernardi** sermo de epiphania Domini. f. 112^b Eiusdem sermo de pastoribus ecclesiae.

62 **2576** (Ald. 46) membr. 4⁰ min. s. XIII. 84 fol.

F. 1 **Hugo** de ordinatione claustri. In fine legitur: Explicit liber claustralium tam canonicorum quam monachorum.

f. 54^b 'Dominus iudicabit fines terrae'. Inc. Dominus iudicium suum in finem seruabit ut compleatur iustitia etc.

f. 59^b Tractatus super sacramento missae. Inc. 'Beneficia

quae pro saluandorum reconciliatione saluator in terris exhibuit' etc.

2577 (Ald. 47) membr. 2⁰. s. XIII. 79 fol. 63

Hugonis de sacramentis christianae fidei liber primus. Cf. Migne, Curs. patrol. vol. 176, p. 173—364. In ultimo folio legitur epistola Y. (sic) papae ad G. (Gebehardum III, 1084—1110?) Constantiensem episcopum, respondens quaestionibus ab eo latis de clericis ab excommunicatis episcopis ordinatis etc., ex tempore schismatis et belli civilis. Inc.: 'Quia te speciale'.

2578 (Ald. 48) membr. 2⁰. s. XII exeunt. 207 fol. 64

Fol. 1 **S. Ambrosii** tractatus de hystoria Josephi captiui translata ab ipso ex greco in latinum. Sunt libri V qui feruntur **Hegesippi** de bello Judaico, quos postremum C. Fr. Weberus (Marburgi 1864) edidit.

f. 185ᵇ Explicationes aliquot S. Scripturae. Inc. Abstulit autem et serpenti uocem iratus malignitati quam gesserat in adam.

2579 (Ald. 49) membr. 4⁰ min. s. XII exeunt. 103 fol. 65

F. 1 **Bernhardi** abbatis clareuallensis de consideratione libri V ad Eugenium papam. f. 99ᵇ P. Cellis abbatis epistola ad abbatissam Fontis Ebraldi, comitis Andegavensis filiam. Inc. 'Inspector conscientiarum'.

2580 (Ald. 50) membr. 4⁰ min. s. XII exeunt. 74 fol. 66

F. 1 Anonymi commentarius in Boetii librum de trinitate. Inc. 'Librum hunc de trinitate inchoantis primo uidendum est quae sit auctoris intentio quae libri utilitas'. Commentarius plane diversus est ab illo Giselberti Porretani, cui in catalogo adscribitur. Septem prima libri folia sicut tria ultima manu saeculi XV suppleta sunt.

f. 67 Inc. 'Quicumque uult saluus esse ante omnia opus est ut teneat catholicam fidem'. Est expositio Athanasiani symboli, cuius auctor in tegumento libri **Giselbertus** Porretanus nominatur. (Expositio Venantii Fortunati Patrol. C. 88, p. 585 a nostra diversa est.)

2581 (Ald. 51) membr. 2⁰. s. XIII. 267 fol. 67

(**Honorii Augustodunensis**) Speculum ecclesiae. Cf. Patrol. Curs. T. 172, p. 813. In ultimo folio legitur hymnus ad honorem st. Katerinae 'Ave gemma claritatis'.

2582 (Ald. 52) membr. 4⁰. s. XIII. 173 fol. 68

Aurelii Augustini Confessionum libri XIII.

2583 (Ald. 53) membr. 4⁰. s. XIII. 138 fol. 69

F. 1 **Quoduultdei** diaconi et **Augustini** epistolae mutuae. Cf. II, p. 991—1102 ed. Migne. f. 6ᵇ Augustini liber de haeresibus = vol. VIII, p. 21. f. 39ᵇ Eiusdem Retractationum

libri II. In ultimo folio 6 versus de Melchisedech et Christo. 'Melchisedech domino panem uinumque litauit'.

70 **2584** (Ald. 54) membr. 4⁰. s. XIII. 112 fol.

Augustini de doctrina christiana libri IV.

71 **2585** (Ald. 55) misc. membr. 4⁰. s. XII et XIII. 130 fol.

F. 1 **Augustini** Enchiridion.

f. 77ᵇ 'Quaedam prouerbia phylosophorum'. Inc. 'Cum quidam stolidus audiente pytagora diceret malle se cum mulieribus esse quam cum philosophis conuersari. Et sues inquit libentius in sceno (scr. caeno) quam in aqua conuersantur'. Cfr. Clm. 6292, f. 84; sunt Pseudo-**Caecilii Balbi.**

f. 84 De loco Ev. S. Matth. 'In regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suae' sermo Anonymi, sic incipiens: 'Ecce audiuimus quod ueritas ipsa apostolicis uiris promittat'. Incipit deinde f. 94 in media pagina epistola Anonymi: 'Queris scire quomodo uerum sit quod augustinus dicit'.

f. 95 Epistola sic incipiens: 'Queris a me mi berenharde quid mihi uideatur de illa augustini sententia in qua atribuitur patri unitas' etc. Sequitur f. 98ᵇ alia epistola brevissima. 'Queris cum omnia in prima creatione dicantur bona'.

f. 99 **Symonis** abbatis uisio, ad finem mutila.

f. 101 (**Martini Dumiensis**) Formula uitae honestae. Non adest nisi pars extrema.

f. 102 s. XIII. **B. Bernhardi** de XII gradibus humilitatis opusculum. f. 118 Eiusdem liber de gratia et libero arbitrio.

72 **2586** (Ald. 56) membr. 4⁰. s. XIII. 112 fol.

F. 1 (**Potho** Pruefelingensis: cf. cod. lat. n. 2651, 27330) **De miraculis S. Mariae.** f. 88 Sermo de transitu B. Mariae cum prologo **Gerhohi** praepositi Reichersbergensis de authenticitate huius sermonis inedito; cf. Bach, in 'Oest. Vierteljahresschrift f. kath. Theologie' IV (1865), p. 117.

73 **2587** (Ald. 57) membr. 8⁰. s. XIII. 53 fol.

F. 1 **Apocalypsis S. Johannis** cum permultis glossis interlinearibus et marginalibus. f. 52 Descriptio XII lapidum in Apocalypsi (XXI, 19) mystica.

74 **2588** (Ald. 58) membr. 4⁰. s. XIII. 117 fol.

F. 1 **Bernardi** abb. sententiae et sermones.

f. 92 **Admeri** (Eadmeri) monachi Cantuariensis liber de beatitudine coelestis patriae. Cf. Patrol. Curs. T. 159, 587.

75 **2589** (Ald. 59) membr. 8⁰. s. XIII. 64 fol.

F. 1 Excerpta ex decretis Coelestini et aliorum Paparum.

f. 21 Canones Apostolorum.

f. 27 Canones conciliorum Nicaeni, Ancyrani, Neocaesariensis etc.
f. 45 Excerpta ex scriptis SS. Patrum, imprimis Augustini.

2590 (Ald. 60) = cod. lat. 1090.

2591 (Ald. 61) membr. 8⁰ mai. s. XIII. 109 fol. **76**

Honorii (Augustodunensis) Gemma animae. Cf. Patr. curs. T. 172 p. 541 sqq.

2592 (Ald. 62) membr. 4⁰. s. XIII. 85 fol. **77**

Idem liber. In fronte codicis legitur: Frater Dominicus Ohselhart procurauit B. V. Mariae in Alderspach a. M. CCC. XIIII.

2593 (Ald. 63) membr. 4⁰. s. XIII. 186 fol. **78**

Fol. 1 **Ivonis** episcopi Carnotensis Panormia. Cf. Patr. Curs. T. 161 p. 1041 sqq.
f. 157 **Purchardi** Wormatiensis episcopi liber paenitentialis. Est liber nonus Decretorum in Patr. C. Tom. 140 p. 949. f. 186ᵇ Versus de casibus reservatis. 'Qui facit incestum'.

2594 (Ald. 64) membr. 4⁰. s. XIII. 42 fol. **79**

Fol. 1 **Ivonis** Carnot. ep. epistolae quaedam. f. 9 Eiusdem Panormiae Summarium.
f. 24 **Wilhelmi** (de Conchis) Compendium philosophie de naturis corporum celestium et terrenorum. Sunt libri IV, sed in nostro codice non integri, impressi in ed. Basil. Bedae Vol. II, p. 311 sqq.

2595 (Ald. 65) membr. 8⁰. s. XIII. 43 fol. **80**

Inc. 'Queris uenerande dux normannorum et comes andagauensium cur magistris nostri temporis minus creditur quam antiquis crederetur'. Est **Wilhelmi de Conchis** liber qui inscribitur Dragmaticus. f. 43ᵇ Receptum pillarum probatarum. s. XIII.

2596 (Ald. 66) membr. 4⁰. s. XIII. 52 fol. **81**

'Liber de rerum creatione et formatione corporalium et spiritualium et aliis pluribus eis pertinentibus'. Inc. 'Creationem rerum insinuans scriptura deum esse creatorem initiumque temporis . . ostendit'.

In tegumentis fragmenta libri formularum (Lud. de Hildesheim?) et diploma Henrici de Wida de contractu venditionis. s. XIII.

2597 (Ald. 67) membr. 2⁰. s. XIII. 225 fol. **82**

Petri Lombardi Sententiarum libri IIII. In fine mancum.

2598 (Ald. 68) miscell. membr. 4⁰. s. XIII et XIV. 116 fol. **83**

F. 1 'Sermones tam de sanctis quam de aliis'.
f. 30 'Quod peccatum nichil sit'. Incipit: 'Cum angelum per peccatum cecidisse . . constet'. Sequitur fol. 35ᵇ respon-

sio **Hugonis Ribometensis** ad G. Andegauensem, sic incipiens: 'Questioni tue rescribere amor imperat'; cf. Patr. Curs. T. 166 p. 833; tractatus ipse illius G. Andegauensis (Graphionis? cf. Martene Anecd. I, 368) nondum impressus uidetur. Epistola in nostro codice plenior videtur, sed incertum est ubi finiatur; nam sine ulla diremptione sequuntur complures tractatus quasi compendium theologicum conficientes, quorum capita in margg. sic indicata sunt: Cui primum manifestata sit fides uenturi Christi. Quibus circumcisio iniuncta fuerit uel profuerit. De aratione non in boue et asino et similibus. Quid scripta lex continet noua? De praeceptis (Moysis). De falso testimonio et mendacio. De iuramento. De prouidentia. De incarnatione Domini. Quid sit lex naturalis. De fide. De caritate. De elemosina. De clavibus ecclesiae. De simonia. De penitentia. De symbolo. De corpore Domini. (Haec pars codicis haud indigna videtur quae accuratius inspiciatur.)

f. 76[b] De multimoda manus inpositione et lapsorum restitutione.

f. 80[b] Erchenboldo Mogonciacensis eccl. archiepiscopo Adalboldus Traiectensis.

84 **2599** (Ald. 69) membr. 4⁰. s. XIII. 111 fol. cum picturis.

Fol. 1 Mag. **Petri Manducatoris** sermones per anni circulum in Synodo habiti.

f. 77 **Musica Johannis** Fulgentio episcopo dicata. Sub nomine Joannis Cottonis Gerbertus edidit in Scr. de mus. II, p. 232 sqq. sed deest in eius editione prologus ad Fulgentium.

f. 102[b]—111[a] Figurae variarum disciplinarum pictae, quarum singulis primarii cultores ex adverso adpicti sunt, ut grammaticae Priscianus, arithmeticae Boetius, musicae Pythagoras etc.

85 **2600** (Ald. 70) membr. in 12⁰. s. XIII. 115 fol.

F. 1 **Theoduli** ecloga.

f. 10 De figuris orationis aliaque rhetorica. Unum caput f. 20 extr. agit de salutationis formulis.

f. 26[b] Formulae et exempla litterarum.

f. 36[b] Hymni duo: 'Stella maris decus matrum | Lux lunaris honor patrum | Splendens templum sanctitatis | Tu exemplum castitatis' etc. f. 38 'Splendor patris lumen uerum | solus mundi sator rerum' etc.

f. 40[b] Vita S. Pauli eremitae metrica sic incipiens: Jesu seruorum firmissima petra tuorum etc.

f. 57[b] Vita metrica Mariae Aegyptiacae. Rubro ut auctor carminis **Hildebertus de Lauerdino** (i. e. Cenomanensis) no-

tatus est, cui in catalogo Alderspacensi superiora quoque carmina addicuntur. Cf. Patrol. Curs. T. 171, 1321.
f. 82[b] Inc. 'De partibus orationis pro modulo ingenii nostri breuiter aliqua disseremus'.
f. 105[b] De VII petitionibus orationis dominicae. Inc. 'Breuem Dominus discipulis proposuit orationem'.
f. 112 Regulae medicinales per singulos anni menses.

2601 (Ald. 71) membr. 8⁰. s. XIII. 59 fol. **86**

F. 1 Commentarius prolixus in Theoduli eclogam incipiens: Philosophia est diuinarum humanarumque rerum scientia.
f. 48 Historiae quaedam evangelicae metricae. Inc.
Mundi factore transtris insidere prorae
Olim dignante per aquas quoque classe natante
Cepit seuire uentus classemque ferire.

2602 (Ald. 72) membr. 4⁰. s. XIII. 36 fol. **87**

Salustii Crispi liber catilinarius et f. 12[b] liber iugurtinus.

2604 (Ald. 74) membr. 2⁰. s. XIV. 285 fol. **88**

F. 1 **Aristotelis** phys. auscult. libri (est vetus translatio). f. 74[b] Anonymi paraphrasis libri Arist. de caelo (citantur f. 113 Almagesti auctores). f. 131 Aristotelis libri de anima, f. 153 de memoria et reminiscentia, f. 156 de generatione et corruptione. f. 174 Anonymi paraphrasis Aristotelis Meteorologicorum. Adiecta sunt in fine praecepta alchimistica de metallis. f. 204 (Pseudo) Aristotelis lib. de plantis. Cf. Jourdain c. 30. f. 215 Aristoteles de longitudine et brevitate vitae. f. 217 (Pseudo) Aristoteles de proprietatibus elementorum. f. 225 Aristoteles de somno et vigilia (hic liber non est integer). f. 227 Anonymi paraphrasis Aristotelis Metaphysicorum (I—XIII). f. 281 Liber de causis. — Monet C. Prantl, cui codicis descriptio debetur, paraphrases librorum de caelo et Meteorologicorum et Metaphysicorum non esse nec Alberti Magni nec Thomae Aquinatis nec Duns Scoti.

2605 (Ald. 75) membr. 4⁰. s. XIII. 142 fol. **89**

Fol. 1 Commentarius Anonymi (an Anselmi, cuius commentum sequitur?) in Cantica Canticorum.
f. 41 **Anshelmi** expositio in Apokalipsim. 'Johannes apostolus ob insuperabilem euangelizandi constantiam a domitiano in pathmos insulam ad secanda marmora exilio relegatur — — ut ibi portas ciuitatis noue Jerusalem ingredi meramini (sic)'. Hoc commentum, ut ex adscripto initio et fine apparet, plane diuersum est ab illo Anselmi Laudunensis, quod exstat in Patrol. Curs. T. 162 p. 1499.

2606 (Ald. 76) membr. 4⁰. s. XIII. 68 fol. **90**

XII Prophetae minores ex versione S. Hieronymi.

91 **2607** (Ald. 77) membr. 2⁰. s. XIII. 130 fol.

Fol. 1 Liber de miraculis S. Brandani abbatis.

f. 16—130 De visionibus, quae variis monachis Cisterciensibus, inprimis Clarevallensibus apparuerunt. Sunt 151 narrationes, prima 'de monacho clareuallis qui uidit in agro B. Mariam uisitantem messores suos'. Cf. Hüffer, Der hl. Bernhard I, 164 sq. f. 130ᵇ Versus de confessione. 'Sit simplex humilis confessio fortis amara'.

92 **2608** (Ald. 78) membr. 4⁰. s. XIII. 125 fol.

Fol. 1 I. (**Irungi**) monachi dialogus de Cluniacensium et Cisterciensium consuetudinibus. Cf. Marteni Thes. N. Anecd. T. V. De nomine auctoris v. Pezii Praef. ad vol. VI. Thes. p. XII.

f. 49 **Ruperti** abbatis Tuiciensis in Cantica canticorum libri VII. Septimus liber non est integer. Cf. Patr. Curs. 168, 837.

93 **2609** (Ald. 79) membr. 4⁰. s. XIII. 96 fol.

Isidori sententiarum libri III.

94 **2610** (Ald. 80) membr. 2⁰. s. XIII. 106 fol.

F. 1 Vitae et passiones S. Mathie apostoli, f. 7ᵇ B. Emmerammi, f. 16 S. Katherine, f. 26 S. Marci Euang., f. 28—38 Virginum undecim milium secundum muros agrippine colonie passarum (sequuntur f. 32 sqq. Relevationes de iis factae), f. 39ᵇ obitus Venerabilis Bede, f. 40 Vita S. Alexi confessoris, f. 42 S. Quirini, f. 45—48 S. Hieronimi presb., f. 51 S. Heinrici imperatoris cum epitaphiis eiusdem et Chunegundis. f. 57—61 Vita S. Ottonis episcopi, sed non integra, f. 74 S. Achacii et sociorum eius X milium.

f. 38ᵇ Sermo de responsorio Gaude Maria.

f. 39 Qualiter sit inuentum sudarium capitis Domini.

f. 48—51ᵃ Liber Baruch.

f. 62—67 **Adami** (Alderspacensis) versus de Summa Raymundi. Inc. Summula de summa Reimundi prodiit ista.

f. 68—74ᵃ **B. Bernhardi** confessio. f. 74ᵇ Eiusdem de uita solitaria liber. f. 90 Eiusdem sermo de moribus adolescentium.

f. 93ᵇ Liber florum de institutione nouiciorum. Auctor libri manu posteriore **Hugo de Fulgeto** adscriptus est.

95 **2611** (Ald. 81) membr. 2⁰. s. XIII. 123 fol.

F. 2 **Richardi de S. Victore** liber qui dicitur Benjamin minor. Cf. Patrol. Curs. T. 196 p. 1—63. f. 34 Eiusdem de exterminacione mali et promocione boni liber. Cf. ibid. p. 1073. f. 57 Eiusdem tractatus de statu interioris hominis. Cf. ibid. p. 1115.

f. 82 **Honorii** inclusi (Augustodunensis) de imagine mundi libri III. Cf. Patr. C. 172 p. 119 et Mon. Germ. Scr. X, 125.

f. 107 **Lotharii** diaconi (postea Innocentii III) de miseria humanae conditionis libri III. In folio ultimo praeter alia versus cum commento, qui leguntur in cod. 2561 p. 161^{b}, ex parte adscripti sunt. f. 123 Regulae vitae pro monacho. 'Cogitet apud se monachus omni hora, si modo moriturus esset hoc faceret'.

2612 (Ald. 82) membr. in 2°. s. XIII. 93 fol. **96**

F. 1 **Heinrici Summarium,** ex Isidori etymologiis potissimum collectum et in XI libros divisum: 1. de grammatica, 2. de disciplina, de computo, de metris, de musica, 3. de animantibus, 4. de plantis, 5. de mundo, uentis et fluminibus, 6. de lapidibus et metallis, 7. de habitaculis, 8. de uariis officiis et nationibus hominum, de clericis et sacris ordinibus, 9. de uestimentis et alimentis, 10. de instrumentis artificum, de bellis, de morbis et remediis, 11. interpretatio verborum S. Scripturae secundum ordinem alphabeti. — Vocum interpretationibus permultae glossae germanicae, aetatem antiquiorem redolentes, in ipso verborum contextu adscriptae sunt, apud Graffium signo Hs distinctae.

f. 91 Vocabularium herbarum latino-germanicum.

In fol. 1 versus in st. Bernhardum: 'Mira loquor sed digna fide Bernharde quid est hoc'. In fol. ultimo versus: 'Salue dei templum'.

2613 (Ald. 83) membr. 2°: s. XIII. 205 fol. **97**

F. 1 **Willemmi** (Wilhelmi) abbatis S. Theodorici uita S. Bernardi clarevallensis. Cf. Patr. Curs. T. 185 p. 225. Est recensio A vitae primae. Cf. Hüffer, Der hl. Bernhard.

f. 135 **Innocentii** (III) de sacramentis libri VI. Sub finem (inde a f. 204^{b}) codex paulo plura habet quam exstant in ed. Migne Patr. Curs. 217 p. 773 sqq.

2614 (Ald. 84) membr. 2° min. s. XIII. 126 fol. **98**

Statuta Cisterciensia, potissimum ad officia ecclesiastica spectantia. Adscripta est in folio ultimo Conradi vicarii gener. eccl. Brixiensis narratio de miraculo quod apud Avinionem accidit a. 1320.

2617 (Ald. 87) membr. 4°. s. XIII. 153 fol. **99**

F. 1 Hymnus incipiens: Salue sancta caro te nunc indignus adoro etc. In pag. adversa est pictura B. Virginis admodum rudis.

f. 2—9^{a}. 19—23 Precationes piae.

f. 9^{b}—19 Rotulus redituum monasterii S. Crucis Werdensis (in Donauwörth). Ed. A. Steichele in Archiv f. d. Gesch. des Bisthums Augsburg II, p. 416 sqq.

f. 23^{b} sq. Diploma ab Henrico episcopo Augustano abbati S. Crucis Werdensi a. 1236 concessum.

f. 25 **(Potho)** De miraculis S. Mariae (ut in cod. Ald. 56 et 121). f. 117 Passio S. Margarete, f. 127 S. Katerine.

100 **2618** (Ald. 88) membr. 8⁰. s. XIII. 96 fol.

Libellus piarum precationum.

101 **2619** (Ald. 89) membr. 4⁰. s. XIII. 57 fol.

Gebenonis, prioris Cisterciensium in Eberbach, Speculum futurorum temporum s. Compendium prophetiarum **S. Hildegardis.** Accedunt complures Hildegardis epistolae et ad eam datae, velut Bernhardi, Eberhardi abb. in Eberbach. Fol. 49ᵇ—57 Hildegardis rescriptum de regula S. Benedicti.

102 **2620** (Ald. 90) membr. miscell. 12⁰. s. XIII et XIV. 148 fol.

F. 1 **Augustinus** de passione domini. Inc. Scribe ihesu in corde meo uulnera tua praecioso sanguine tuo etc.

f. 56 Inc. Multi multa sciunt et se ipsos nesciunt etc. Est tractatus **Bernardo Clar.** adscriptus, vol. III, 485 ed. Migne. Sequuntur fol. 77 varii tractatus minores, quorum primus de VII uiciis quae significantur per bestiam quam uidit Johannes in apocalipsi.

f. 104 **Augustini** liber exhortacionis ad quemdam comitem carissimum sibi. Cf. VI, 1047 ed. Migne.

103 **2621** (Ald. 91) membr. 8⁰. s. XIII. 96 fol.

F. 1—24 'Pactum bawarorum', i. e. Leges B. et Epitome legis Alamannorum, cf. Merkel in Mon. G. h. Legg. III, 9, 172, 189. — f. 25 Varia excerpta ex Augustino, Ambrosio, Isidoro etc. Cf. Pertzii Archiv XI, 613.

104 **2622** (Ald. 92) membr. misc. in 8⁰. s. XIII. 128 fol.

F. 4—39 Elucidarii libri III a) de notitia dei, b) de rebus ecclesiasticis, c) de futura vita. Inc. 'Gloriosissime magister rogo ut ad honorem dei et utilitatem ecclesiae ad inquisita mihi respondere non dedigneris'.

f. 40—79 Varia excerpta et tractatus, manu scripta saec. XIV. f. 40 Excerpta de moralibus (Gregorii M.), f. 45 de Seneca in proverbiis et epistolis, f. 49 ex Augustino de verbo domini, f. 53 ex Bernhardo et aliis, f. 58 Descriptio virtutum et viciorum, f. 60 De X praeceptis, f. 63 De conflictu viciorum et virtutum, f. 65 De connexione virtutum, f. 70 De gradibus amoris et caritatis, f. 76 Ex Bernhardi libro de praecepto et disciplina, f. 78 De negligentiis in missa.

f. 80—82ᵃ Etymologici latini fragmentum. Incipit: est scutum brevissimum in modum lune medie.

f. 82ᵇ—112 Etymologiae compendia per versus hexametros leoninos composita. Incipit: 'Quod pueris libo puerili carmine scribo'; explicit: 'Et super elatus sol est yperiona

dictus'. In margine f. 112 notae aliquot de incantationibus. Cf. Clm. 14096 f. 102—116.
f. 113—128 **Prudentii** Psychomachia cum commento et glossis.

2623 (Ald. 93) membr. misc. in 8⁰. s. XIII. 113 fol. **105**
F. 1—24 Exhortationes. Inc. Karissimi cum sitis oues domini.
f. 25—56 Exempla quantitatis vocum, per ordinem alphabeticum, deprompta et integris versibus probata ex Virgilio, Persio, Horatio, Ovidio, Juvenali, Statio, Prudentio, Lucano, Sedulio, Aratore, Prospero.
f. 57—93 **Sedulii** carmen paschale.
f. 94—113 Sermones de pane domini in die parasceue, f. 99ᵇ de animabus, f. 102 in annuntiatione, f. 104 de omnibus sanctis, f. 105ᵇ de animabus fidelium defunctorum (idem qui in f. 99ᵇ), f. 108ᵇ de sancto spiritu, f. 112 de natiuitate Christi, f. 113ᵇ de natiuitate domini. Codex in fine mutilus est.

2624 (Ald. 94) membr. in 4⁰. s. XIII. 60 fol. **106**
F. 1 Variae quaestiones theologicae de deo, de humanitate Christi, de baptismo, de remissione peccatorum etc. Inc. 'Deus non potest quicquam facere nisi quod ratio diuina dictat ipsum facturum'. f. 54 (**Defensoris**) Liber scintillarum de caritate (breviatus). Migne 88, 597. Cf. n. 356.

2625 (Ald. 95) membr. in 12⁰. s. XIII. 59 fol. **107**
F. 1 Evangelium Nicodemi. f. 27ᵇ Versus et sententiae contra mulieres. Oratio ad S. Erasmum. f. 28 Signa mortis. 'Vis scire signa mortis. Homine moriente auditus contunditur' etc. f. 29 Legenda de desponsatione Mariae cum Josepho et infantia Christi usque ad fugam in Aegyptum. f. 38 'Hec sunt XV signa ante diem iudicii'. f. 39 Epistola Christi descendens de celo super altare S. Petri in Hierusalem, admonens praesertim ad celebrationem diei dominici. f. 47ᵇ Epistola Mileti episcopi Sardicensis ad concilium Laodicense de transitu Mariae.

2626 (Ald. 96) membr. in 4⁰. a. 1265. 70 fol. **108**
Marbodi liber de lapidibus. f. 14 Diaetae particulares. Incipit: Oportet singulariter de cibo unoquoque tractare. Initium huius libri de granis erit et fructibus. — In fine mancum.

2627 (Ald. 97) membr. in 4⁰. s. XIII. 188 fol. **109**
F. 1 Expositio in cantica canticorum. Inc. Defecit manna postquam comederunt filii israel de fructibus terre.
f. 38 Sermones magistri **Petri Manducatoris** per anni circulum in synodo. f 136 Auctoritates b. Bernhardi.
f. 137 Sermones de tempore et Sanctis. Inc. Dicite pusilla-

nimes, confortamini ecce deus noster ueniet et saluabit nos.

110 **2628** (Ald. 98) membr. in 2⁰ min. s. XIII. 238 fol.

Petri Rige (de Riga) Aurora. Cf. Leyser p. 692 sqq.

111 **2629** (Ald. 99) membr. in 8⁰. s. XIII. 114 fol.

Sermones dominicales et festivales. Inc. Tempus requirendi dominum etc.

112 **2630** (Ald. 100) membr. in 4⁰. s. XIII. 66 fol.

Sermones de tempore. Inc. Eo tempore egressus est ysaac etc.

113 **2631** (Ald. 101) membr. et chart. in 8⁰. s. XIII et XIV. 272 fol.

F. 1—70 Sermones in festa Domini cum indice (fol. 70ᵇ), quorum primus de IV sectis haereticorum (Waldensium, Rungariorum, Orthlibariorum, Manicheorum). f. 71—97. 261—272 Sermones alii.

f. 98—155 Argumenta sermonum, sententiae et exempla S. Scripturae et SS. Patrum, inter quae f. 124ᵇ fabula de Isengrimm, quam Docenius (Aretin, Beiträge, 9, 1241) et Conr. Hofmannus in Pfeifferi Germania II, 306 publicaverunt.

f. 156 Carmen germanicum. s. XIV.

f. 157—190 Miracula varia de Sanctis.

f. 191 sq. Sermo germanicus in die commemorationis omnium defunctorum (Allerseelentag) habitus. Cf. Linsenmayer, Geschichte der Predigt in Deutschland (1886), p. 480 sqq. et Schönbach in Zeitschrift f. deutsches Alterthum XXXV, p. 413 sqq.

f. 211—260 Sententiae variae ex auctoribus sacris et profanis.

114 **2632** (Ald. 102) membr. in 12⁰. s. XIII exeunt. 198 fol.

F. 1 **Gulielmi Peraldi** Summa vitiorum.

f. 61 De beneficiis, de oratione, de hiis que aduersantur obediencie, de uirginitate, de matrimonio, de desperacione, de fide, de signis diuini amoris, Bernhardi de penitencia, de paupertate bona, de obediencia etc.

f. 156 **Ruperti** Olomucensis episcopi tractatus de regimine animarum. f. 181 Confessio Bernardi. f. 187 Bernhardus de psalterio. f. 182ᵇ Sermones.

115 **2633** (Ald. 103) membr. in 4⁰. s. XIV. 111 fol.

F. 1 **Bonaventurae** Breuiloquium pauperum de intelligentia S. Scripturae et fidei christianae. f. 50—85 Excerpta ex (Peralti) Summa vitiorum, quibus interiectus est f. 56 sermo de forma lilii, f. 66 de vita heremitica ad fratres de monte dei. f. 86—93 **Adami** magistri Alderspacensis Summa Raimundi (metrica). f. 98—108 **Bonaventurae** Itinerarius mentis in deum. f. 108ᵇ—111 Mag. **Alanus** de VI alis Cherubim, cum figura.

2634 (Ald. 104) membr. misc. in 4⁰. s. XIII et XIV. 103 fol. **116**
F. 1 (**Alcuini**) ad Widonem comitem de salute animae epistola. f. 7ᵇ Excerpta varia et tractatus morales et theologici, inter quos maior de penitentia et de VII sacramentis f. 38 sqq. f. 63 Varia de virtutibus et vitiis. f. 86 **Hugonis** (a S. Victore) liber de medicina animae. f. 102ᵇ Quaedam de arte dictandi.

2635 (Ald. 105) membr. in 4⁰. s. XIII exeunt. 115 fol. **117**
F. 1 **Guilelmi Peraldi** Summa vitiorum.
f. 98 **Aurelii Augustini** liber de spiritu et anima.

2636 (Ald. 106) membr. in 4⁰. s. XIII—XIV. 107 fol. **118**
Sermones in dominicas.

2637 (Ald. 107) membr. in 4⁰. s. XIII exeunt. 153 fol. **119**
Odonis sermones. Scripsit Purchardus.

2638 (Ald. 108) membr. in 4⁰. s. XIII et XIV. 92 fol. **120**
F. 1—59 Sermones super Epistolas et Evangelia.
f. 60 **Bernardi** homiliae IV. f. 73ᵇ Eiusdem liber de diligendo deum. f. 81ᵇ De praecepto et de dispensatione. f. 90 De laude novae militiae ad milites templi. In fine mancum.

2639 (Ald. 109) membr. in 4⁰. s. XIII exeunt. 137 fol. **121**
Thomae Clarevallensis monachi Exposicio sup. cantica canticorum.

2640 (= Cimel. 163ᵇ sive cod. cum pict. 75; Ald. 110) membr. in 4⁰. s. XIII. 272 fol. cum picturis in verborum contextu et in tegumento et cum initialibus inauratis. **122**
Breviarium monialium. Cf. Alemannia XII, 98. Praecedunt f. 1—3 Calendarium et f. 4—18 picturae. De his picturis cf. Kugler's Museum II, p. 165.

2641 (= Cimel. 163ᶜ s. cod. cum pict. 74; Ald. 111) membr. in 4⁰. s. XIII exeunt. 151 fol. cum picturis in textu et in tegumento et cum initialibus litteris pictis. **123**
Psalterium Davidicum, cui in f. 1—7 Calendarium praemissum est. Singulis psalmis in marginibus monita Germanica adscripta sunt, quae Schmellero iudice sermonem saeculi XIII medii redolent. Ed. Birlinger (Alemannia XII, 89 sq.).
f. 151ᵇ Carmen germanicum in annuntiationem B. Mariae sic incipiens: Got wart in der ersten ierarchye mit sin selbes ewikheit zerate | wie er wenden wolde die storye di leuiathan gestiftet hate. — De picturis codicis cf. Kugler l. c. p. 165.

2642 (Ald. 112) membr. in 4⁰ min. s. XIV. 209 fol. **124**
Breviarii Cisterciensis pars autumnalis.

125 **2643** (Ald. 113) membr. in 2⁰. s. XIII—XIV. 120 fol.
Graduale de festis Sanctorum cum notis musicis.

126 **2648** (Ald. 118) membr. in 4⁰. s. XIII. 184 fol.
F. 1 **Joannis Diaconi** vita S. Gregorii papae.
f. 116—151 **Gregorii** (I papae) epistolae LIV et una Gregorii II, in Bawariam missa, repetita in Mon. Germ. Legg. III, 451.
f. 151 **Aristotelis** doctrina ad Alexandrum quae nominatur secretum secretorum.

127 **2649** (Ald. 119) membr. misc. s. XIII et XIV. 8⁰. 145 fol.
F. 1—33 Regulae fratrum templariorum Franciae ac Burgundiae in conventu apud Trecas a. 1128 stabilitae ac Bernardi Clar. abb. iussu ab **Joanne Michaelense** litteris mandatae. Ed. Knöpfler, Die Ordensregel der Tempelherren (Histor. Jahrbuch d. Görres-Gesellschaft VIII, 671—695).
f. 34—53 De arte dictandi. Cf. Rockinger, über Formelb. p. 24 sq.
f. 54 Liber formularius incipiens: Quia multi sunt uocati dictatores pauci vero electi eo quod sue impericie confidentes dictandi ordinem praetermittunt. Cf. Rockinger l. c. p. 47. Sequitur fol. 63ᵇ Ordo iudiciarius quem Rockinger edidit in Quellen und Erört. der b. u. d. Gesch. IX, p. 993 sqq.
f. 74 **Bonaventurae** breviloquium.

128 **2650** (Ald. 120) membr. in 2⁰. s. XIII. 260 fol.
Guilelmi Peralti Summa vitiorum. — In fine legitur: Anno do. MCCXCV ordinauit Dominus Liebhardus plebanus S. Pauli Pat. Ecclesie hunc librum post obitum suum S. Mariae in Alderspach.

129 **2651** (Ald. 121) membr. in 2⁰. s. XIII. 117 fol.
F. 1 Vita B. Mariae (metrice). Prologus sic incipit: S. Epiphanius doctor ueritatis etc. Praecedit introductio prosaica: 'Cum diuersorum sev gesta sanctorum uite series ab ecclesia catolica recipiatur, queritur, cur vita B. virginis marie in ecclesia non legatur'.
f. 52 Pothonis Pruefelingensis liber de miraculis B. Mariae. Inc. Ad omnipotentis dei laudem cum sepe recitantur miracula sanctorum etc. Cf. cod. lat. 14348 et 27330. f. 71 Synopsis historiarum utriusque testamenti. f. 109 Tractatus in fine mutilus sic incipiens: Naturaliter omne peccatum fugiendum est.
f. 108 Dominus Liebhardus plebanus S. Pauli dedit hunc librum S. Mariae in Alderspach. Cf. n. 2650.

130 **2652** (Ald. 122) membr. in 2⁰ mai. a. 1296. 279 fol.
Jacobi de Voragine Legenda Sanctorum aurea.

2654 (Ald. 124) membr. in 2⁰ mai. a. 1297. 229 fol. 131

Guilelmi Peralti Summa virtutum. Ad finem codicis ab Hugone abbate comparati querelae de corruptione saeculi (iam Christus ignoratur et a potentibus quasi peregrinus habetur).

2655 (Ald. 125) membr. in 2⁰. s. XIII sub fin. 120 fol. cum picturis. 132

F. 1 (**Thomae Cantipratensis**) Liber de naturis rerum uisibilium.

f. 95 Figurae animalium aliaeque (fol. 104 imago Hugonis abbatis Alderspac.) cum descriptione et explicatione mystica.

f. 106 **Guilelmi de Conchis** 'Summa de naturis uidelicet totius philosophiae'. In fine nonnulla desunt.

2656 (Ald. 126) membr. in 4⁰. s. XIV ineunt. 199 fol. 133

Sermones in dominicas quasdam et festa Domini, item in festa B. Mariae cum aliorum, tum **Bernardi** abb. Clarevallensis.

2657 (Ald. 127) membr. in 2⁰. s. XIV ineunt. 273 fol. 134

F. 1 **Bonaventurae** Summa theologicae veritatis. f. 125 **Augustini** liber de spiritu et anima. f. 145 **Bonaventurae** breuiloquium pauperum. f. 207ᵇ Eiusdem Itinerarius mentis in deum. f. 220 Eiusdem sermo de opere superiori et f. 224 Stimulus conscientiae. f. 229ᵇ Sermo de corpore Christi. f. 237 Commentarius in Evang. S. Marci; incipit: Consummatio abbreuiata inundabit iustitiam. Alia manus hunc titulum adscripsit: Postillae Parisiensis (Gulielmi?) super Marcum.

2658 (Ald. 128) membr. in 4⁰. s. XIV. 441 fol. 135

Breviarium ordinis Cisterciensis et Missale. In fine mancum.

2659 (Ald. 129) membr. in 4⁰. s. XIV in. 229 fol. 136

Breviarium ord. Cist. festa Sanctorum per annum complectens.

2660 (Ald. 130) membr. in 2⁰ max. s. XIV in. 217 fol. 137

Petri Comestoris Scolastica historia. Praecedit figura mundi ventis cincti cum versibus de eorum nomine et origine, tabula chronologica et genealog. S. Scripturae, denique arbor quasi genealogica virtutum et vitiorum.

2661—2664 (Ald. 131—134) membr. in 2⁰ max. s. XIV in. 138—141
238, 276, 234 et 220 fol.

Vincentii Bellovacensis Speculum historiale in 4 tomis.

2665 (Ald. 135) membr. in 4⁰. s. XIV. 82 fol. 142

Aristotelis liber de secretis secretorum, cum praefatione Phylippi ad Gwidonem de Valentina civitatis Tripolis pontificem.

143 **2666** (Ald. 136) membr. in 8⁰. s. XIV. 191 fol.
Bonaventurae Summa theologicae veritatis.

144 **2667** (Ald. 137) membr. in 4⁰. s. XIV. 169 fol.
(**Davidis de Augusta**) Formula interioris hominis. Inc. A priori formula nouiciorum quam tibi scripsi de exterioris hominis compositione aliquam formam proposui tibi secundum quam te regeres.

145 **2668** (Ald. 138) membr. in 4⁰. s. XIV. 73 fol.
F. 1 Vita et passio S. Margaretae (Theodosii filiae). — f. 8 **Bernhardi** Clarevall. liber de praecepto et dispensatione. f. 30 Allocutio ad monachos adolescentes de cottidianis obseruationibus. f. 32 Sermones varii, quorum primus de martyribus.

146 **2669** (Ald. 139) membr. in 12⁰. s. XIV. 438 fol.
Breviarium Cisterciense.

147 **2670** (Ald. 140) membr. in 16⁰. s. XIV. 363 fol.
Lectionarium et Antiphonale Cisterciense. In fine mancum.

148 **2671** (Ald. 141) membr. in 16⁰. s. XIV. 241 fol.
Diurnale Cisterciensium. In fine mancum.

149 **2672** (Ald. 142) membr. in 4⁰. s. XIV in. 182 fol.
Sermones de tempore cum indice (f. 176 sqq.) rerum, de quibus tractatur. Passim per librum inspersa sunt adagia Gallica, velut fol. 4ᵃ: vulgariter dicitur: que molt grieue qui atent.

150 **2673** (Ald. 143, quondam Herinrici (sic) Columbani) membr. in 4⁰. s. XIV. 103 fol.
Sermones in Evangelia dominica per annum. f. 71 Sermones de diversis solemnitatibus.

151 **2674** (Ald. 144) membr. in 4⁰. s. XIV. 72 fol.
Sermones varii de tempore et de Sanctis.

152 **2675** (Ald. 145) membr. in 2⁰. a. 1313. 206 fol.
Florum ex S. Gregorii Moralibus a monacho quodam collectorum et Eberhardo abbati dedicatorum libri V. Scribendum curavit Chunradus abbas in Alderspach.

153 **2677** (Ald. 147) membr. in 2⁰. a. 1316. 175 fol.
Jacobi de Voragine Sermones de tempore.

154 **2678** (Ald. 148) membr. in 8⁰. s. XIV. 224 fol.
Jacobi de Voragine Sermones de tempore. Liber in fine est mutilus.

155 **2679** (Ald. 149) membr. in 4⁰. s. XIV. 174 fol.
Gulielmi Peraldi Summa vitiorum. — fol. 160 Flores Augustini. f. 174 'Excerpta summae matrimonii'. Liber in fine mutilus est.

2680 (Ald. 150) membr. in 4⁰. s. XIV. 143 fol. 156

Nouellae diffinitiones ordinis Cisterciensis a capite mutilae. f. 30 Tabula super librum diffinitionum et priuilegia. f. 36 Libellus diffinitionum novarum ord. Cist. datus a generali capitulo a. M. CCC. XVIII. — f. 96 Privilegia eiusdem ordinis.

2681 (Ald. 151) membr. in 8⁰. s. XIV. 179 fol. 157

F. 1—102 Libellus diffinitionum et priuilegiorum ordinis Cisterciensis, ut in cod. 2680 (f. 30—143). f. 127 sq. De forma eligendi abbatem. f. 129 sq. De forma visitationis. f. 131—144 et 176—178 'Annalium excerpta' de capitulis general. ordinis Cisterciens. inde ab ann. 1317 usque ad ann. 1334. f. 153—175 Nouelle diffinitiones. In foliis insertis 103—126 et 149—152 recentiores constitutiones a manibus saec. XVI et XVII adiectae sunt.

2683 (Ald. 153) membr. in 2⁰. s. XIV. 121 fol. 158

Johannis Lectoris (de Friburgo) fratris ordinis praedicatorum questionum casualium libri I—III. Praecedit in f. 1—19 rerum index alphabeticus.

2684 (Ald. 154) membr. in 2⁰ max. a. 1328. 280 fol. 159

Johannis Lectoris Summa confessorum.

2685 (Ald. 155) membr. in 2⁰. a. 1328. 140 fol. 160

F. 1 **Cassiodori** Historia tripartita.

f. 135 Passio decem milium martirum.

2686 (Ald. 156) membr. in 8⁰. s. XIV. 268 fol. 161

F. 1 **Jacobi de Voragine** Sermones quadragesimales. f. 188 Sermones (in quaedam festa) 'excepti de Soccis' (sic); cf. cod. 2690. f. 264 Breviatura (i. e. tabula sermonum).

2687 (Ald. 157) membr. in 2⁰. a. 1328. 232 fol. 162

Caesarii (Heisterbacensis) Dialogus miraculorum.

2688 (Ald. 158) membr. in 2⁰. s. XIV. 162 fol. 163

F. 1—92 **Bernhardi** Clarev. homiliae IV super euangelium 'Missus est'. f. 18 Idem de amando deum ad Almericum. f. 32 Id. de praecepto et dispensatione. f. 50 Sermo ad milites templarios. f. 60ᵇ De XII gradibus humilitatis. f. 77ᵇ De gratia et libero arbitrio.

f. 93—128 'Tractatus qui dicitur oculus ecclesie'. Inc. Si diligenter uoluerimus in lege domini meditari etc. Auctor est secundum catalogum codd. mss. bibl. Bruxellensis n. 9525 **Alphonsus de Spina.**

f. 129—132 Tabula continens omnes patriarchatus, archiepiscopatus et episcopatus totius ecclesiae katholicae s. Provinciale curiae Rom.

f. 133—162 Expositio in Genesin. Incipit: Multa senserunt phylosophi de principio mundi, sed nullius sententia fixa habetur etc.

164 **2689** (Ald. 159) membr. in 2⁰. s. XIV. 194 fol.

F. 3 **Egidii de Roma** ordinis fratrum heremitarum tractatus de praedestinatione et praescientia et de paradyso et inferno.

f. 29 **Bernhardi Clarev.** homilia de Jesu puero duodenni' Petis a me fili karissime' etc. (est **Aelredi** abb. Rievallensis, cf. Bernardi opp. ed. Migne III, 849). f. 36 Cena Cypriani a **Mauro** in compendium redacta. f. 39 **Odonis** Morimundensis abb. homilia in Evang. Stabat mater etc. f. 54 Elucidatio passionis Jesu ex concordantia IV evangeliorum. f. 66 **Chuonradi** abb. in Halsprune (Hailsbrunn) opusc. de modo proficiendi in religione. f. 91 Bernardi Clarevall. contemplatio de passione Domini. f. 94ᵇ Evangelium Nicodemi. f. 106 Bernardi vita S. Malachiae archiep. f. 128 Emundi (Edmundi) Cantuariensis archiep. vita. f. 142 Planctus B. Mariae. Inc. Quis dabit capiti meo aquam etc. f. 146 Origenis homiliae II de Maria Magdalena ad monumentum Jesu plorante. f. 152ᵇ Vita S. Jodoci. f. 163 Vita S. Petri Tharentasiensis archiep. f. 173ᵇ Arbor genealogica 7 virtutum et vitiorum cum sententiis. Sequuntur 8 (sic) artes liberales cum sententiis. f. 175 **Salonii** episcopi commentarii in parab. Salamonis, in Ecclesiasten, in Evang. S. Johannis.

165 **2690** (Ald. 160) membr. in 2⁰. s. XIV. 221 fol.

Chunradi abbatis Hailsprunnensis Sermones de Sanctis. Praecedit index rerum locupletissimus.

166 **2691** (Ald. 161) membr. in 2⁰. s. XIII et XIV. 58 fol.

Martini Oppaviensis (**Poloni**) chronicon iuxta genuinum schema scriptum.

f. 26ᵇ Continuatio pontificum usque ad Innocentium V et quaedam notae historicae nullius momenti.

f. 27 Cronica Romanorum, prologus. f. 31ᵇ iterum continuatio pontificum usque ad Johannem XXI ann. 1276. f. 31ᵇ quaedam de Johanne XXI, quae non sunt Martini et nullius pretii, et continuatio imperatorum.

f. 32 **Annales Alderspacenses**, quos Pertzius ex hoc codice edidit in M. G. Script. XVII, 535. Haec omnia una eademque ut videtur manu s. XIII.

f. 33 s. XIV. Excerptum ex Honorii Augustodunensis imagine mundi cum continuatione tenuissima usque ad ann. 1303.

f. 46 alia manu s. XIV. **Monachi Fuerstenfeldensis** Cronica de gestis principum a tempore Rudolfi regis usque ad tempora Ludwici imperatoris. Cf. Boehmeri Fontes I,

p. 1 sq. f. 58[b] Versus XXIV hexametri leonini facta historica ab ann. 1322 ad 1356 imprimis Babenbergensia referentes. Cf. Boehmeri Fontes I, p. XII. De toto codice cf. Weilandii editionem Martini Oppaviensis, M. G. Script. XXII, 385.

2693 (Ald. 163) membr. in 4⁰. s. XIV. 51 fol. **167**

F. 1 **Bernhardi Clareuallensis** libri V de consideratione.

f. 30 De electione (episcoporum), de translatione, de renunciacione, de sacra unctione, de iureiurando, de restitutione spoliatorum, de celebracione missarum, de baptismo et eius effectu, de frigidis et maleficiatis, qui filii sint legitimi, de diuorciis, de accusationibus, de symonia, de hereticis, de sententia excommunicationis.

f. 50[b] sq. (s. XV) Rithmi ad eleuationem corporis Christi. Inc. Aue corpus incarnatum in altari consecratum etc.

2694 (Ald. 164) membr. in 4⁰. s. XIV. 146 fol. **168**

F. 1 Breuiloquium fratris **bone fortune** (Bonauenturae) de intelligentia sacrae scripturae et fidei christianae (= Brevil. pauperum).

f. 95 **Aristotelis** liber de secretis secretorum siue de regimine Regum vel principum vel dominorum.

2695 (Ald. 165) membr. in 4⁰. s. XIV. 118 fol. **169**

Bonaventurae Summa theologicae veritatis.

2697 (Ald. 167) membr. in 4⁰. s. XIV. 64 fol. **170**

Formularius (Baumgartenbergensis) de modo prosandi. Cf. Rockinger, Quellen u. Erört. IX p. 721 sqq. — f. 51 Ordo iudiciarius (**Tancredi**). Cf. ed. Bergmanni, Gottingae 1842. 4⁰.

2699 (Ald. 169) membr. in 8⁰. s. XIV. 225 fol. **171**

Modus instruendi hominem in confessione. f. 9 **Odonis** Morimundensis omilia super 'Stabat mater'. f. 27 Penitentiale. f. 31 sq. De concilio Viennensi (in Gallia) quaedam. f. 34 Sermones de omnibus Sanctis. Primo adscriptum est: 'exceptum de rusticana'. Cf. ad cod. Ald. 176. f. 115[b] Incipiunt XV signa (diei ultimi). f. 163 Flores ex cant. canticorum. f. 166 Summula de summa Remundi versibus hexametris a Petro Paupere concepta. f. 190 Historia cenae Domini et pedum lavationis. f. 193 Hymnus cum notis musicis 'Rex deus deorum regna polorum qui regit' etc. Cf. Morel, lat. Hymn. n. 155. f. 195 Sermones.

Dominus Wipoto procuravit hunc librum monasterio.

2700 (Ald. 170) membr. 4⁰. s. XIV. 88 fol. **172**

Summa fratris **Reimundi** (de Pennaforte) de penitenciis. Extrema folia evulsa sunt.

Dominus Sibboto dictus Cornelius procuravit hunc librum monasterio.

173 **2701** (Ald. 171) membr. 8⁰. s. XIV. 121 fol.

Remedia contra uitia expugnanda et uirtutes optinendas. f. 30 (**Bonaventurae**) Sermo incipiens: Omne datum optimum. f. 41^{b} Regula de religiosis (est fratris **David de Augusta** formula interioris hominis; cf. edit. Aug. Vindel. 1596 p. 80 sqq.). f. 49 **Bernardi** epistola ad fratres de monte dei. f. 51 Sermones. f. 61 Quae ostendant hominem religiosum. f. 63^{b} De VII cameris. f. 74 De horis et vesperis. f. 80 Quatuor summe necessaria confessionem audienti. f. 84 Varia ascetica. f. 119 Modus instituendi novicios in suis confessionibus faciendis. f. 121 Tria sunt, que solent aliquos decipere qui libenter habitant cum mulieribus.

174 **2702** (Ald. 172) membr. 8⁰. s. XIV. 172 fol.

Sermones in singulas anni dominicas.

175 **2703** (Ald. 173) membr. 4⁰. s. XIV. 176 fol.

Sermones in festa Domini et Sanctorum.

176 **2704** (Ald. 174) membr. in 12⁰. s. XIV. 168 fol.

Sermones (plerique perbreves) in dominicas et festa per annum.

177 **2705** (Ald. 175) membr. in 4⁰. s. XIV. 74 fol.

Sermones. — fol. 61 Constitutiones Benedicti XII de quibusdam articulis ad ordinem Cisterciensem pertinentibus.

178 **2706** (Ald. 176) membr. in 4⁰. s. XIV. 158 fol.

Sermones LXI varii argumenti, quos ex celeberrimis fratris **Berhtoldi** Ratisb. translatos esse sibi videri Schmellerus monuit. Iidem partim leguntur in cod. Aldersp. 169 inde a fol. 116.

179 **2707** (Ald. 177) membr. in 4⁰. s. XIV. 128 fol.

Sermones. — f. 124 Dicta Augustini.

180 **2708** (Ald. 178) membr. 8⁰. s. XIV. 187 fol.

'Sermones qui dicuntur rusticani de sanctis'. Schmellero iudice non videntur fratris Berhtoldi esse.

181 **2709** (Ald. 179) membr. 4⁰. s. XIV. 178 fol.

Chunradini sermones dominicales.

182 **2710** (Ald. 180) membr. 12⁰. s. XIV. 177 fol.

F. 1—128. 162—166 Sermones in praecipua per annum festa.

f. 129—137 Formulae epistolandi, quarum complures nomine Heinrici I abb. Aldersp. (1280—1295) conceptae sunt. f. 137—160 'Quedam notabilia de dictamine'. Cf. Rockinger, Ueber Formelb. n. 79.

f. 168—177 Narrationes miraculorum quorundam.

2711 (Ald. 181) membr. 4⁰. s. XIV. 116 fol. **183**

F. 1 Sermones dominicales per annum; f. 71 de praecipuis festivitatibus et earum vigiliis. — f. 103 Sermo **Alberti** episcopi de praeparatione, custodia, apertione et scissione cordis.

2712 (Ald. 182) membr. 2⁰. s. XIV. 139 fol. **184**

Anonymi commentarius in libros Regum. Incipit: Rectoribus populi has uirtutes esse necessarias. misericordiam, iusticiam, sapientiam et humilitatem. ex multis scripture locis colligimus.

2713 (Ald. 183) membr. 4⁰. s. XIV exeunt. 146 fol. **185**

Casus magistri **Guillelmi Redonensis.**

Libellus per fratrem Lazarum in Viennensi studio emptus.

2714 (Ald. 184) membr. in 4⁰. s. XIV. 75 fol. **186**

F. 1 'De patribus qui ante circumcisionem fuerunt et de patribus ante legem et de iudeis qui sub lege fuerunt et de iudeis modernis blasphemis qui sunt sine lege et de iudeis qui erunt in futuro saeculo sub messia'. Subscriptio libri contra Judaeos directi erasa est. Cf. Clm. 311 f. 1.

f. 55 Errores hereticorum de Lugduno et Runkariorum et Patinorum. Est **Rainerii Sacconi** summa de Catharis et Leonistis, ut in Clm. 311, 9558, 14637, 14620.

2715 (Ald. 185) membr. in 4⁰. s. XIV. 523 fol. **187**

Monaldi ex ordine fr. min. Summa de iure canonico.

2716 (Ald. 186) membr. in 8⁰. s. XIV. 142 fol. **188**

F. 1—8. 113—142 Sermones. — f. 9 'Liber qui dicitur pharetra'. Sunt auctoritates ex scriptis Patrum in 4 libros digestae. Inc. 'In conuersionis mee primordio cum ob mentis recreationem auctoritates sanctorum legerem' etc. Bonaventuram autorem esse coniecit Hauréau (Journal des Savants 87, 564).

2717 (Ald. 187) membr. in 4⁰. s. XIV. 248 fol. **189**

F. 1—176. 226—248 Sermones dominicales per annum. f. 177 Excerpta ex Moralibus Gregorii. f. 210 Sermones de spiritu sancto.

2718 (Ald. 188) membr. in 4⁰. s. XIV. 185 fol. **190**

Sermones in festa Sanctorum per annum. f. 1 Deutsche u. lateinische Recepte gegen Heiserkeit u. a.

2719 (Ald. 189) membr. in 8⁰. s. XIV. 65 fol. **191**

Bartholomaei sermones breves de tempore. In fine: Explicit bartholomeus de tempore. Qui me scribebat chunradus nomen habebat. fol. 60^b Dona missae. f. 62^b Formula in examinatione haereticorum. f. 64 Formula excommuni-

cationis in die cene. f. 64ᵇ Versus (21) sic incipientes: Delictum cunctis baptizatis aboletur etc.

192 **2720** (Ald. 190) membr. in 4⁰. s. XIV. 108 fol.

Inc. 'Duplex est abstinentia, prima detestabilis, secunda laudabilis'. Est **Guidonis** ord. praed. liber qui dicitur flos theologiae s. materia aurea (sermonum), impressus in Joh. de Turrecremata quaestionibus evangeliorum ed. s. l. et a. f. 42 sqq. Cf. Hain n. 15715.

f. 106ᵇ Ars ex planetis ex personarum nominibus vaticinandi versibus germanicis, sic incipiens:

Suedo ein guet maister weiser was
den gesellen er astromyam (sic) las etc.

193 **2721** (Ald. 191) membr. in 8⁰. s. XIV exeunt. 85 fol.

Augustini liber de spiritu et anima. — f. 73ᵇ Sermo fratris **Bonaventurae** de opere superiori.

194 **2722** (Ald. 192) membr. in 4⁰. s. XIV. 86 fol.

F. 1 **S. Benedicti regula** monialium usui applicata, ab initio mutila.

f. 27 S. **Augustini** (al. Fausti Rheg.) sermo incipiens: Modo fratres karissimi cum diuina lectio legeretur = V, 1963 ed. Migne. f. 31 **David** (de Augusta) tractatus de compositione exterioris hominis. f. 37 (Defensoris) Liber scintillarum. Inc. Iste libellus maxime in primis de euangelicis etc.

195 **2723** (Ald. 193) membr. in 2⁰. s. XV ineůnt. 204 fol.

Chůnradi de fonte salutis (Hailsbrunn) abbatis Cisterc. Sermonum de tempore pars prima.

196 **2724** (Ald. 194) membr. in 16⁰. s. XV. 288 fol.

Breviarium ordinis Cisterciensium.

197 **2725** (Ald. 195) membr. in 4⁰. s. XV. 156 fol.

Ordo siue breuiarium de ecclesiasticis obseruationibus quid legendum uel cantandum sit per circulum anni. Praecedit in fol. 1—9 Calendarium.

198 **2726** (Ald. 196) membr. in 4⁰. s. XV. 154 fol.

Sermones festivales per annum.

199 **2727** (Ald. 197) membr. in 12⁰. s. XV. 236 fol.

Sermones festivales per annum.

200 **2728** (Ald. 198) membr. in 4⁰. s. XIV. 104 fol.

Peregrini Sermones in dominicas per annum.

201 **2729** (Ald. 199) membr. in 8⁰. s. XV. 144 fol.

(**Bonaventurae**) Stimulus amoris J. Christi. Prologus sic incipit: Ad te leuaui animam meam. f. 116ᵇ Meditationes **Anshelmi** Cantuariensis ad S. Crucem, ad S. communionem, ad S. Mariam. f. 121 **Hugonis** (de S. Victore)

Medicina animae. f. 134 **Bonaventurae** Stimulus conscientiae.

2730 (Ald. 200) membr. 8⁰. a. 1411. 61 fol. **202**

(**Bonaventurae**) Stimulus amoris in dulcissimum et piissimum Jesum Saluatorem nostrum. Cf. Bonav. Opp. VII, 3, p. 192. In fol. 1 legitur: Gedencht durch got ainer Elysabeth der Schahtnårinn. — Librum scripsit Udalricus Rossnogel.

2731 (Ald. 201) in 2⁰. a. 1412. 239 fol. **203**

Innocentii IV Papae Summa de penitentia. — f. 108—158 et f. 166—215 Biblie pauperum cum indice alphabetico historiarum bibl. — f. 159 De prauitate uitae. Inc. Volens purgari de peccatis (cf. codd. 4781 f. 52, 5666 fol. 101, 5829 fol. 296). — f. 164 sq. **Matthaei de Cracouia** tractatulus de confessione. — f. 217 Inc. Semen cecidit in terram bonam etc. Est tractatus **Henrici de Frimaria** de quadruplici instinctu. — f. 230 **Thomae de Aquino** liber de officio sacerdotis.

2732 (Ald. 202) in 2⁰. s. XV. 157 fol. **204**

Glossae in CL Psalmos. Inc. Psallam deo meo etc.

2733 (Ald. 203) in 2⁰. s. XV. 199 fol. **205**

Glossa in Evangelium S. Matthaei. Inc. Matheus ex Judea in ordine primus ponitur: ita Ewangelium in Judea primus scripsit.

2734 (Ald. 204) in 2⁰. s. XV. 195 fol. **206**

Gwillhelmi episc. Parisiensis liber de sacramentis.

2736 (Ald. 206) miscell. in 2⁰. s. XIV et XV. 172 fol. **207**

F. 1—138 Inc. Scrutamini scripturas in quibus putatis uitam aeternam habere etc. Est **Pauli Burgensis** scrutinium scripturarum, cf. Clm. 5830.

f. 139—150 s. XIV—XV. Das puch **Paladius** wye man pelzen sol. f. 150 Wye man hofleichew essen machen sol.

f. 159—161 s. XIV. De complexionibus. Inc. Complexionum varietas sequitur varietatem etc. f. 161 Expositio prosaica summulae metricae summae Raymundi, quae legitur in cod. Aldersp. 169 f. 166 sqq.

2741 (Ald. 211) in 4⁰. a. 1430. 225 fol. **208**

Officia festorum, ab initio mutila. Scripsit frater Udalr. Kuglär tunc temporis cappellanus.

2742 (Ald. 212) s. XV in 8⁰. 152 fol. **209**

Officia festorum Sanctorum, in fine mutila.

2745 (Ald. 215) s. XV in 12⁰. 247 fol. **210**

'Accessus et recessus sacerdotum (i. e. preces sacerdotum ante et post missam) cum aliis piis precibus'.

211 **2746** (Ald. 216) s. XV in 4⁰. 168 fol.
Missale ordinis Cisterciensis. Praecedit Calendarium.

212 **2747** (Ald. 217) s. XV in 2⁰ mai. 568 fol.
Biblia utriusque Testamenti insolito librorum ordine.

213—217 **2748—2752** (Ald. 218—222) in 2⁰. a. 1438—40.
Thomae de Aquino Summae theologicae partes tres. Quinque volumina scripta sunt ab Joanne Gruebero de Müldorf.

218 **2753** (Ald. 223) membr. et chart. in 2⁰. a. 1440. 466 pagg.
Pag. 1—354 **S. Hieronymi** epistolae numero LXXIV.
p. 354 **Eusebii** ep. ad Damasum de morte Hieronymi. p. 407 **Augustini** ep. ad Cyrillum de vita, obitu et miraculis Hieronymi. p. 418 **Cyrilli** ep. ad Augustinum de miraculis Hieronymi.

219 **2754** (Ald. 224) membr. in 8⁰. s. XV. 597 fol.
Biblia utriusque Testamenti.

220 **2756** (Ald. 226) membr. in 4⁰. s. XV. 154 fol.
Summa Raymundi de Pennaforte.

221 **2757** (Ald. 227) membr. in 2⁰. s. XV. 128 fol.
F. 1—55 **Alberti M.** liber de causis et processu uniuersitatis a prima causa. f. 58 Super apocalipsis (sic). Amplus commentarius sic incipit: Comfiteor tibi pater etc.

222 **2758** (Ald. 228) in 2⁰. s. XV. 374 fol.
F. 1 **Thomae de Haselbach** secunda pars sermonum (super Evangelia per annum). f. 224 Eiusdem tractatus de Decalogo. Inc. Cogitatum habe in praeceptis dei etc. f. 283 Index alphabeticus in opus quoddam de iure canonico. f. 293 **Andreae de Escobar** tractatus de decimis. f. 307 (**Hieronymus Potzner** de Salzburga) De decimis et aliis iuribus parochialibus, partim germanice. Nomen auctoris allatum est in indice codici praemisso. f. 332 Instructio confessarii. f. 336 **Pauli Wann** sermo de dedicatione. f. 338 Interdicta in die cenae et parasceues cum additionibus germanicis. f. 350 sq. Erbschaftsgrade. f. 349. 352—362 De computatione graduum consanguinitatis secundum Raymundum. f. 362 **Thomae de Aquino** lib. de articulis fidei et ecclesiae sacramentis.

223 **2759** (Ald. 229) in 2⁰. s. XV. 334 fol.
Thomae de Haselpach Sermones super epistolas S. Pauli per annum.

224 **2760** (Ald. 230) membr. (f. 1—36) et chart. in 4⁰. s. XV. 51 fol.
Pontificale Abbatis infulati.

2761 (Ald. 231) in 2⁰ mai. a. 1448. 379 fol. 225

Nicolai de Dinkelsbühl libri in quartum Sententiarum. **P. Lombardi** liber IV Sententiarum. Scripsit Conradus Roesner de orientali Francia.

2762 (Ald. 232) membr. in 4⁰ min. s. XV. 93 fol. 226

Eusebii ep. ad Damasum de morte Hieronymi. **Augustini** ep. ad Cyrillum de laudibus et transitu Hieronymi, cum Cyrilli responso.

2763 (Ald. 233) in 2⁰. s. XV. 232 fol. 227

(Joannis Andreae?) Glossae in Decretales Gregorii IX. Glossae in sextum Decretalium. Glossae in Clementinas. — **Jo. Andreae** arbor consanguinitatis affinitatis et cognationis. — Epistolae (fratris ex schola Viennensi) ad Johannem (Huss) in Praga. Cf. Clm. 2509 f. 197.

2764 (Ald. 234) membr. in 2⁰. a. 1451. 118 fol. 228

F. 1 (**Dominici de Capranica**) Tractatulus de arte moriendi. Inc. Cum de presentis exilii miseria etc. f. 9 De cognitione sui. Inc. Cogitanti mihi philosophari etc. — f. 22 Quod non solum religiosi sed etiam seculares se debent armare volentes secure accedere sive celebrare. f. 36 Elucidarii de noticia dei libri IV. Inc. Gloriosissime magister rogo etc. f. 60 **Bernardus** de praecepto et dispensatione. f. 63ᵇ Remedia contra uitia. f. 72ᵇ (**Davidis de Augusta** liber) De processu Religiosorum. Inc. Profectus religiosi septem processibu sdistinguitur. f. 81 Regula de religiosis (est lib. **Davidis de Augusta** de interioris hominis reformatione). f. 87 De VII generibus religiosorum. Inc. Primum est ut homo sit impiger et agilis. f. 111 **Bernardi** exhortatio ad iuuenem monachum. f. 114 De interrogationibus faciendis a mortuis, ex libro de arte moriendi. f. 115 **Bernardi** lib. de contemptu mundi. f. 118ᵇ Versus complures, qui omnes in 'quid inde' exeunt; eorum primus est: Si tibi pulchra domus, si splendida mensa, quid inde? Cf. Wright Reliqu. I, 57 sq.

2766 (Ald. 236) membr. in 2⁰ max. a. 1452. 234 fol. 229

Temporale ordinis Cisterciensium. In f. 231 Abbas cum acolytho ante B. Mariam prostratus depictus est.

2768 (Ald. 238) membr. in 4⁰. s. XV. 140 fol. 230

Breuiarium Cisterciense usui hebdomadariorum chori applicatum cum Calendario.

2769 (Ald. 239) membr. in 4⁰. s. XV. 95 fol. 231

Missale ordinis Cisterciensium.

2770 (Ald. 240) membr. in 4⁰. s. XV. 45 fol. 232

Rituale Romanum.

233 **2771** (Ald. 241 = cod. c. pict. 115) membr. in 8⁰. s. XV. fol. 355 cum permultis picturis et ornamentis.

Liber precum. In fol. 1 conspicitur insigne Gabrielis Harbacher.

234 **2772** (Ald. 242) membr. in 12⁰. s. XV. 105 fol.

Libellus precum piarum praecedente Calendario. Libellus fuit Cyriaci Weberi, de cuius familia in fol. ultimo notae genealogicae sunt inscriptae.

235 **2773** (Ald. 243) in 4⁰. s. XV. 208 fol. cum litteris initialibus pictis et una pictura rudissima (armis fundatorum monasterii Alderspach).

Missale ordinis Cisterciensis cum Calendario (f. 139 sqq.).

236 **2774** (Ald. 244) in 2⁰. s. XV. 272 fol.

Sermones in dominicas et festa per annum.

237 **2775** (Ald. 245) in 8⁰. s. XV. 69 fol.

Rituale parochiale, in quo praeter alia formula expiandi paenitentes publicos legitur. fol. 45 sq. formula sponsalis germanice.

238 **2776** (Ald. 246) in 4⁰. s. XV. 192 fol.

Rituale parochiale. Inde a fol. 190 dominica oratio, angelica salutatio, symbolum, generalis denique confessio germanice scripta sunt.

239 **2777** (Ald. 247) in 2⁰. a. 1458 et 1469. 124 fol.

F. 1 **Calendarium perpetuum.** In fol. 14^b legitur: Factor huius operis Monachus fuit Cesariensis (in Kaisheim) ex lavgwingen natus. **mihahel venatoris** cognominatus.

f. 17 Aderlassmaennlein mit deutscher Instruction.

f. 18 Tabulae chronologicae et astronomicae. f. 31 Tabula Pythagorica.

f. 32—37 Varia diaetetica. f. 33 Definitio phlebotomiae (f. 34^b Prima dies vene gaudet moderamine cene Altera leta dies tercia plena quies etc. Cf. Clm. 363 f. 85). f. 35 Regulae (prolixae) in XII menses anni. f. 37 (item f. 60) Remedia contra pestilentiam.

f. 38—58 Libellus conpendii ordinis Cisterciensis. f. 61^b Versus de commendatione ordinis Cist. quorum primi quattuor exstant apud Leyserum p. 1225 (2125). Publicavit C. Hoefler in Geschichtschr. der hussit. Bewegung II, 58.

f. 58^b Pretium pro libris (sic) audiendis in universitate Viennensi ad subeundum baccalaureatum et magisterium. Nomina examinatorum.

f. 61^a Notata historica Bavarica.

f. 63 De balneo de juniperis confecto. f. 63^b Nomina fratrum Alderspacensium ab a. 1440 usque ad a. 1469 defunctorum.

f. 64—66 Vocabularium medicum latino-germanicum Inc. Aqua uite i. e. gepranter wein.
f. 67—124 Artis medicae compendium cum indice capitulorum, quorum primum est de utilitate medicinae. Inc. In nomine domini hoc opus aggrediamur in quo continentur utiliora et meliora artis medicinae cum experimentis et secretis etc.

2778 (Ald. 248) in 2⁰. s. XV. 368 fol. **240**

Innocentii IV Papae Summa de penitentia et casibus cuiuslibet confitentis. — Sermo de VII peccatis mortis. — De creatione Adam et Evae, eorum lapsu, poena et penitentia. Inc. Bonum erat illi, si natus non fuisset. Cf. Clm. 2800 et 5976. In fine legitur: Explicit Planctus Adam et Evae. — Electula de origine et dignitate etc. sacerdotum maiorum et minorum a. dom. MCCCCXXXII per manus Wenczesslav Vtyessny (?) **Karlyk.** — **Guilelmi Duranti** Rationalis divinorum officiorum libri I et II. — Sermo de regalis sacerdotii dignitate compilatus per mag. **Osterhaymer** theol. lectorem civitatis Lucernensis 1449. — Sermo de malo chorearum.

2779 (Ald. 249) in 2⁰. a. 1459. 430 fol. **241**

Thomae Aquinatis Secunda secundae in duas partes distributa. Scripsit Nicolaus Brandenperg de Erfordia.

2780 (Ald. 250) in 4⁰. a. 1459. 40 fol. **242**

Decisiones Sti Thomae quae a quibusdam famantur contrariae concordantiae editae per mag. **Gerardum de Monte** in studio Coloniensi. Scr. frater Ludowicus Fusch de Ulma.

2782 (Ald. 252) in 8⁰. s. XV. 280 fol. **243**

F. 1—38 Epistolae quae inter missam cantantur glossis partim latinis partim germanicis explicatae. — Sermones.

2783 (Ald. 253) in 8⁰. s. XV. 208 fol. **244**

F. 1 De peccatis et eorum confessione tractatus ab initio mutilus.
f. 46—60 Deutsche Formel öffentlicher Verkündigung öffentlichen Gebetes und offener Schuld für den Pfarrgottesdienst zu Alderspach. ‘Liebew chinder ir schult merkchen und wissen die heilig czeit dye wir haben’ etc.
f. 61—74 De alphabeto (latino et germ.), de lectione cum notis musicis, de interpunctione; versus de ordine librorum (Inc. Disce per hoc scriptum quid sit uel quando legendum), de numeris.
f. 77—85 Von der aussetzigkeit. Sequuntur alia remedia germanica. f. 86—98 Remedia ad vulnera, apostemata etc. curanda (latine). In fine legitur: Joh. pruckner.

f. 98ᵇ—128 Introductiones et experimenta mag. **Bartholomei** in practicam ypocratis et Galieni etc. germanice. f. 128—132 Recepte für Pflaster und Salben.

f. 136 De herbis medicinalibus ordine alphabetico. f. 147ᵇ Varia remedia.

f. 74ᵇ—76. 132ᵇ—135. 151—208 Dicta patrum aliaque excerpta.

Collegit et scripsit frater Georgius professus in Alderspach.

245 **2784** (Ald. 254) in 2⁰. a. 1459. 226 fol.

Jacobi a Voragine Sermones dominicales.

Tecturae pulchrae impressum: hic jacobus de voragine pertinet domino iohanni naegelin — illigatus est anno 1469 per me iohannem Richenbach capellanum in gyslingen.

246 **2785** (Ald. 255) in 2⁰. a. 1459. 230 fol.

Johannis Nider ord. praed. Praeceptorium diuinae legis seu de praeceptis decalogi.

247 248 **2786** et **87** (Ald. 256 et 257) membr. in 2⁰. a. 1459—61. 190 et 207 fol.

Hugonis de Prato Sermones in Evangelia dominicalia. — Scripsit Jacobus Woltz de Lor. Tabulam praecedentem abbas Johannes Plewer, qui hos codices conparavit, propria manu consignavit.

249 250 **2788** et **89** (Ald. 258 et 259) membr. in 2⁰ mai. a. 1460 sq. 312 et 295 fol. cum initialibus litteris pictis.

Ludolphi Carthusiani vita Christi. In tegumentis fragmenta necrologii Alderspacensis, ut videtur, s. XIV.

251 **2790** (Ald. 260) membr. in 4⁰. s. XV. 180 fol.

Ordinarium Cisterciense. f. 1 De celebratione festorum (per 21 capita). f. 31 Ecclesiastica officia per 120 capita. f. 150 Constitutiones Cistercienses. (f. 166 Usus conuersorum. f. 173 Carta caritatis.)

252 **2791** (Ald. 261) in 4⁰. s. XV. 200 fol.

Carta caritatis seu libellus definitionum ord. Cisterc. a Clemente IV confirmatarum. Novellae definitiones. Privilegia.

253 **2792** (Ald. 262) in 2⁰. a. 1461. 650 fol.

Discipuli (Joh. Herold ord. praed.) Sermones in dominicas et festa per annum. — Eiusdem sermones communes. Sequuntur tabulae sermonum. Scripserunt Jo. Perkchamer, Joh. Hazl, Joh. Puenhacker.

254 **2793** (Ald. 263) in 2⁰. s. XV. 372 fol.

Discipuli Sermones de tempore. f. 346 De cogitacionibus. Inc. Cogitacio eorum apud altissimum etc.

2794 (Ald. 264) in 2⁰. a. 1462. 204 fol. 255

Discipuli Sermones de tempore. Pars hiemalis. f. 186 Passio Domini ex IV Evangelistis. f. 192 Sermones de aliquot Sanctis. Scripsit Hainr. Schwitzer de Erbach, capellanus in Teckingen.

2795 (Ald. 265) membr. in 2⁰ max. a. 1462. 325 fol. cum inauratis et pictis initialibus. 256

Joannis Balbi de Janua Summa quae dicitur Catholicon. Scripsit Henricus Lengfelt Erfordensis.

2797 (Ald. 267) in 8⁰. a. 1463. VI (membr.) et 192 fol. 257

F. 1 Liber B. **Augustini** de conscientia, alias **Bernhardi** abbatis. Inc. Domus hec in qua habitamus. Cf. Bernardi Clarev. opp. III, 507 ed. Migne.

f. 34^b **Anshelmus** (Cant.) de terrore iudicii. Idem tractatus legitur in Clm. 11601 sub titulo: Oratio pro peccatoribus. f. 42 Eiusdem liber de meditatione redemptionis nostrae. Sequuntur varia ascetica Benedicti, Bernardi, Petri Damiani, Bedae, Thomae de Haselpach, Joh. Gerson aliorumque, inter quae f. 95 sqq. **Gersoni** tractatus de arte moriendi, f. 151 Terribilis historia congesta tempore Concilii Constantiensis de Antichristo et quodam dyabolo incarnato nomine Beelzebub.

f. 155 Opusculum de officio missae. — Scripsit Caspar Strengberger.

2798 (Ald. 268) in 2⁰. s. XV. 364 fol. 258

Thomae de Haselpach Sermones de tempore. — f. 283 Expositio (eiusdem?) in concilii Lateran. IV canonem I 'Firmiter credimus'. Inc. Fidem orthodoxam fidelium solidum et primum omnium uirtutum immobile fore fundamentum etc.

2799 (Ald. 269) in 2⁰. s. XV. 387 fol. 259

F. 1 **Narcissi Hertz** de Perching concepta super III libro sententiarum P. Lombardi. — f. 275 Inc. Quoniam lumbi mei impleti sunt. Est tractatus **Nicolai de Jauer** de superstitionibus; cf. Clm. 291 fol. 137. — f. 304 **Heinrici de Sita** (immo de Hassia) quaestiones de contractibus et de censibus. Inc. In sudore vultus tui vesceris pane tuo.

2800 (Ald. 270) in 2⁰. a. 1468. 281 fol. 260

F. 1 Passio Christi auctore mag. **Engelscalco.** f. 85 **Nicolai de Dinkelsbühl** tract. de oratione dominica. f. 121 Eiusdem tract. de tribus partibus penitentiae. f. 160 **Johannis de Turrecremata** tract. de sacramento Eucharistiae. f. 187 **Nicolai de Dinkelsbühl** tract. de VII donis spiritus Sti. f. 199 De indulgentiis. f. 211 Eiusdem tract. de adoratione imaginum. f. 220 **Augustini de Roma** Introductiones quadra-

gesimales. f. 240 Formula de creatione Adae et Evae et eorum lapsu et pena. Cf. Clm. 2778. f. 251 Expositio in Psalmum 'Miserere mei deus'. f. 264 Compendium mnemonicum bibliae.

f. 276—281 Fabulae XLVII moraliter applicatae (Odonis de Ceritonia). Inc. Apperiam in parabolis os meum et loquar etc. Prima sic incipit: Pulli celebrauerunt capitulum ut eligerent regem. Cf. Clm. 8947, 14749 et Hervieux, Les fabulistes latins I, 671, II, 588—713.

Scripsit Joh. Wildenmanner de Ekgenfelden, Cappellanus in Gern.

261 **2801** (Ald. 271) in 2⁰. a. 1468. 278 fol.

F. 1 **Terentii** comoediae sex cum paucis notis margg. et interlin. inter quas aliquot germanicae. Praecedit eius vitae et personarum in comoediis interloquentium adumbratio.

f. 158 **Stephani Flisci de Soncino** Synonyma latina ad locutiones germanicas accommodata.

f. 206 **Aeneae Sylvii** historia Euryali et Lucretiae.

f. 224 Eadem oratio passim variata quae in f. 270 cum versione germanica.

f. 230 (**Ugolini Parmensis**) Philogenia comoedia.

f. 266 Hannibalis Numidiae ducis epistola (amatoria) ad Lucretiam Epirotarum regis filiam. f. 266ᵇ Orationum publicarum exempla.

f. 270 **Thomae Aretini** oratio apud sacrum collegium (contra Poggium maledicum). f. 273ᵇ Elegantiae Ciceronianae.

Codicem scripsit Andreas Riedalber de Schärding. Littera initialis fol. 1 continet arma oppidi Schärding.

262 **2802** (Ald. 272) in 2⁰. a. 1469. 341 fol.

Conradi de Fonte Salutis (alias Socci) Sermones (105) in festa sanctorum. — f. 324 Collatio ad clerum de conceptione B. Virginis Mariae immaculata. — f. 330 Index et synopsis sermonum.

Codex, quem Jodocus Ärdinger scripsit, erat S. Mariae in Saelgental. Comparavit eum sanctimonialis femina Elizabeth Hüettlin 'ad Iussum' abbatissae de accidentalibus officii sacristiae, quod tunc sub obediencia regebat, a. 1469.

263 **2803** (Ald. 273) in 2⁰. a. 1469. 115 fol.

F. 1 **Pauli Wann** sermones XIX Passavii a. 1468 habiti de praeservatione hominis a peccato.

f. 63 **Guidonis de Monte Rotherii** Manipulus curatorum. Hanc posteriorem codicis partem scripsit Jo. Krawider professus in Alderspach a. 1479.

264 **2804** (Ald. 274) in 2⁰. s. XV. 291 fol.

Pauli Wann 'tractatus de VII sacramentis ad modum sermonum'.

2805 (Ald. 275) membr. et chart. in 4⁰. a. 1469 sq. 215 fol. 265
Ordinarium Cisterciense. — f. 93ᵇ Stammbaum der Grafen v. Lechsgemünd und Grayspach. — Scripsit Joh. Keller de Neuburga monachus in Caesarea.

2806 (Ald. 276) in 2⁰. a. 1471 sq. 292 fol. 266
Libri qui vocatur **Malogranatum** libri I et II (de statu incipientium et de statu proficientium). De auctore cf. Clm. 3036.

2808 (Ald. 278) in 4⁰. a. 1473. 203 fol. 267
(Laurentii Pulderici) Breviarium Decreti (Gratianei). Inc. Sicut fulgur auri superat fulgorem omnium metallorum etc. Cf. Clm. 11581 et 14141.

2809 (Ald. 279) in 4⁰. a. 1473. 299 fol. 268
(Joannis Slitpacheri) Expositio super regulam S. Benedicti. Scripsit frater Joh. Plamoser.

2810 (Ald. 280) in 2⁰. s. XV. 118 fol. 269
Biblia veteris Testamenti usque ad librum Ruth.

2814 (Ald. 284) in 2⁰. a. 1480. 222 fol. 270
F. 1—59 Themata sermonum ordine alphabetico (diversa ab illis in cod. Ald. n. 190).
f. 60. 83ᵇ. 111 Exempla et legendae.
f. 65 Die Legend von S. Ulrich. — Sermo de S. Ulrico.
f. 68. 107. 113. 189 Sermones varii, plerique **Pauli Wann.**
f. 88 **Henrici de Hassia** Cordiale de IV novissimis.
f. 130 De penitentia et tribus eius partibus. Inc. Tres sunt species penitentiae.
f. 156—164 Quaestio an papa ab omni poena et ab omni culpa absolvere possit. f. 165 Casus papales et episcopales. Codex ab initio et in fine est mutilus.

2815 (Ald. 285) in 8⁰. s. XV. 139 fol. 271
F. 1 Ordo novi sacerdotis in ordine Cisterciensi. f. 25 Tractatus de corpore Christi. f. 40 Excerpta ex Thoma de Aquino. f. 71 Benedictiones. f. 83 Sermones capitulares per circulum anni. Codex in fine est mutilus.

2816 (Ald. 286) misc. in 2⁰. s. XV. 246 fol. 272
F. 1 (Pseudo-) **Aristotelis** Secreta secretorum. Scr. in oppido Inspruck a. 1482. f. 25 Historiae passionis Domini. f. 77 Quadragesimale. f. 212 Tractatus de corpore et sanguine Christi. Inc. Venite comedere panem meum etc.

2817 (Ald. 287) in 2⁰. s. XV. 383 fol. 273
Pauli Wann Sermones super epistolas dominicales per annum. Pro (sic) adventu Domini tractatus. Passio Domini secundum Johannem Doctoris Pauli Wann. Bulla (concilii Basile-

ensis) super festum Concepcionis Mariae unacum sermone. Sermones de baptismate, de communione, de celebratione missae.

274 **2818** (Ald. 288) in 2°. s. XV. 404 fol.

Pauli Wann Sermones super Evangelia dominic. per annum.

275 **2819** (Ald. 289) in 2°. s. XV. 215 fol.

Pauli Wann Sermones de Sanctis per annum et de quibusdam festis Domini, a. 1468 Pataviae praedicati. Cf. n. 2803.

276 **2820** (Ald. 290) in 4°. s. XV. 229 fol.

Breviarium et Missale ordinis Cisterciensis. Praecedit Calendarium.

277 **2821** (Ald. 291) membr. in 8°. s. XV. 177 fol.

F. 2 Excerpta ex decretis concilii Toletani tertii.

f. 9 S. Pauli epistola II ad Timotheum, ep. ad Titum, Johannis Ap. epistola prima, ep. Judae Apostoli.

f. 18 **Bernhardi** Abbatis (immo Arnulfi de Boeriis) speculum super emendatione vitae hominis religiosi. Cf. Bern. opp. ed. Migne III, 1177. f. 20 Bernardi apologia ad Cluniacenses de concordia ordinum. f. 34 Eiusdem (?) tractatus de miseria et breuitate huius vitae et de vera scientia. Inc. Dies hominis sunt sicut umbra etc. f. 35ᵇ Idem de temptationibus et otio, de bona et mala voluntate. f. 36ᵇ—74 Eiusdem epistolae complures.

f. 74 **Hieronymi** sermo de persecutionibus.

f. 77 **Augustini** sermo de oratione et ieiunio, de morte, aliique breviores eiusdem.

f. 82 Vita S. Antonii monachi.

f. 118 **Senecae** ad Gallionem dialogus contra impetus et machinamenta fortunae. f. 134 Seneca de formula honestae vitae.

f. 122 Passio domini ex IV Evangelistis congesta.

f. 138 **S. Martini** lib. de trinitate. Inc. Clemens trinitas et est una diuinitas. f. 138ᵇ **Seueri Sulpicii** vita S. Martini.

f. 162 Vita S. Udalrici.

In ima pag. 2 scriptum est: Joannis tritemii Abbatis liber ad usum 1486.

278 **2822** (Ald. 292) membr. in 12°. s. XV. 237 fol.

F. 1 De VII gradibus contemplationis. — f. 5 Excerpta ex Collationibus Cassiani et de Pastorali Gregorii. — f. 61 Auctoritates et summae de triplici statu (incipientium, proficientium, perfectorum) religiosorum. — f. 121 Sermones adiectis notatis quibusdam. — f. 148 Exhortatio magistri **Haynrici de Hassia.** — f. 157 Excerpta et notata varia theologica. f. 183 Dogma salubre vivendi proficiendi. Incipit:

Hec tibi vivendi sit formula proficiendi,
Qui cupis ardenter domino seruire libenter etc. Cf. Clm. 4428.
f. 185 'Excerpta Sacre Theologie pro informacione bone vite'.
f. 221 Meditationes **Bernhardi** abb. de passione Domini.

2823 (Ald. 293) membr. in 12⁰. s. XV. 257 fol. **279**

Variae orationes precesque sacrae cum Calendario.

2825 (Ald. 295) in 16⁰. s. XV. 105 fol. **280**

Breviarii Cisterciensis Antiphonae, Capitula, Collectae.

2826 sq. (Ald. 296 et 297) in 2⁰. a. 1488 sq. 288 et 301 fol. **281 282**

Felicis Fabri ord. praed. Evagatorium. Ed. Hassler in Bibliothek des literar. Vereins T. II, III. — Scripsit Jo. Nuer (Nuwer) de Ulma ord. Bened. in Elchingen.

2828 (Ald. 298) in 2⁰. s. XV extr. 318 fol. **283**

Felicis Fabri Evagatorii pars secunda. Cf. cod. lat. 462 et 848 et Bibl. des literar. Vereins T. CLXXXVI.

2829 (Ald. 299) in 2⁰. a. 1490. 216 fol. **284**

Nicolai de Lyra liber glosatorius super epistolas B. Pauli.

2830 (Ald. 300) miscell. in 2⁰. s. XV. 28 fol. **285**

Apocalypsis S. Johannis. — Excerpta ex charta caritatis. — Historia incarnationis in vetere lege praeformatae cum tabulis synopticis. — Remedia contra varios morbos.

2831 (Ald. 301) in 2⁰. a. 1440. 20 fol. **286**

Calendarium in annos 1438—1800 compositum per Johannem de Gmünden canonicum eccl. S. Stephani Viennae et plebanum in Laa.

2832 (Ald. 302) in 2⁰. s. XV extr. 333 fol. **287**

Antonini archiep. Flor. Quadragesimale. f. 95 **Andreae de Escobar** tract. de decimis. f. 117 Summa rudium. f. 176 Summa de penitenciis. f. 207 **Hugonis de Prato** sermones epistularum ab adventu domini usque pasche. f. 316 Vocabularium lat. germ. Incipit: Arbiter schiedman. f. 326 Onomasticon lat. germ. Inc. Arbor pawm.

2834 (Ald. 304) in 4⁰. s. XV extr. 205 fol. **288**

Johannis de Auerbach Distinctio peccatorum et Directorium confessorum (immo confessariorum). f. 74 Auditorium monachile. f. 77 De secreto s. sigillo confessionis. Adiectae sunt 'Adhortationes optimae pro confessionibus'. f. 86 **Jo. Gerson** tractatus de celebratione missae. f. 96 De expedicione infirmorum qui sunt in articulo mortis. f. 102 De restitutionibus. f. 117 Breviatura iuris. f. 122 De confessione. f. 141 De sacramentis. f. 181 Confessionale. f. 197 Casus papales et episcopales, germanice. f. 200 Canon missae lat. et germanice. f. 204 De missa ex lectura super IV Sententiarum Nicolai de Dinkelsbühl. Codex in fine est mutilus.

289 **2836** (Ald. 306) in 8⁰. s. XV extr. 205 fol.
Libellus precatorius.

290 **2837** (Ald. 307) in 8⁰. s. XV extr. 223 fol.
Regula S. Benedicti cum expositione. f. 81 (saec. XVII) Catalogus Sanctarum Domini sponsarum virginum de Ordine Cistertiensi. f. 82 **Hildegardis** rescriptum de regula S. Benedicti. f. 107 De professione monachorum. f. 169 **Bernhardi** doctrina bene vivendi. f. 175 Instructio totius contemplativae vitae per versus. Inc. Christus nobis tradidit formulam vivendi Et exempla posuit in viam gradiendi etc. f. 183 Versus de taciturnitatis virtute et de loquacitatis vitio. f. 185 Versus de commendatione ordinis Cisterciensis. Inc. Olim nostrum ordinem principes amabant etc. f. 187 Exhortatio **B. Bernhardi.** f. 190 **Jo. Trithemii** abb. tractatus de proprietate monachorum, in fine mutilus.

291 **2838** (Ald. 308) in 4⁰. a. 1498. 776 fol.
Diurnale ordinis Cisterciensis conscriptum per fr. Steph. Pw̋mstorffer (litteris, ut addidit Schmellerus, quasi bacillo efformatis).

292 **2839** (Ald. 309) in 4⁰. a. 1499. 124 fol.
Compendium physices in usum examinandorum. In fronte libri adscriptum est: Dicta **Lochmair.** — **Heinrici Plattenberger** de Norimberga fundamentum philosophiae naturalis. — Tabulae artium liberalium. — Conscripsit Lazarus Strasser de Eggenfelden professus Alderspacensis.

293 **2840** (Ald. 310) in 2⁰. s. XV extr. 162 fol.
F. 1 Liber epistolarum, prophetiarum lectionumque inter missam decantandarum cum glossis interlineariibus.
f. 128 Liber hymnorum ad horas canonicas decantandorum cum glossis. — f. 155 Elegia Christi colapho caesi. Inc. Respice quae tulerim pro te mi care viator Verbera etc. f. 156 Querimonia Virginis in passione domini. Inc. Nate patris summi, mi dilectissime nate etc. f. 156ᵇ Consolatio Christi ad matrem. Inc. Quid gemis o genitrix quis te dolor urget amarus etc. f. 157ᵇ Virginis admiratio inter se (sic) ingrediente angelo. Inc. Quid tibi vis paribus veniens caducifer alis etc. f. 158 Verba angeli ad Mariam. f. 160 **Adolphi** magistri Doligamus s. de fraudibus mulierum. Cf. Leyser p. 2008 sqq. Sed non adsunt in cod. nostro nisi versus 1—138.

294 **2841** (Ald. 311) in 4⁰. s. XVI. 227 fol.
Alcabitii liber de coniunctionibus planetarum. Sequuntur alia astronomica et astrologica, medica quoque, inter quae f. 53 Liber iudiciorum astrorum translatus per mag. **Jo-**

hannem de arabico. f. 121 Liber florum astronomiae super natiuitates. f. 197 Tractatus de aëris dispositione secundum diversitatem temporum.

2842 (Ald. 312) membr. in 4°. a. 1517. 50 fol. 295

Pontificale. Scripsit Leon. Mauerkircher sub regimine Wolfgangi abbatis in Alderspach.

2847 (Ald. 317) in 8°. s. XVI. 124 fol. 296

Antiphonae pro quibusdam festis.

2848 (Ald. 318) in 4°. a. 1531. 163 fol. 297

Liber Geber. f. 98 Carmen germanicum de lapide philosophorum. Inc. Wer unsern maisterlichen stain will pauen etc. f. 99 Practica **Arnoldi de noua uilla** missa Bonifacio papae. f. 109 Verba secretorum **Hermetis.** f. 114 **Arnoldi de noua uilla** Thesaurus thesaurorum sive Rosarius philosophorum. Eiusdem tractatus Flos florum. Eiusdem epistola super alchimiam ad regem Neapolitanum.

2856 (Ald. 326) in 4°. a. 1588. 318 fol. 298

Ordinarium Cisterciense praecedente calendario. — Usitarius conuersorum. — Statuta reformationis monasteriorum Cist. ord. in Polonia existentium a. 1580.

2857 (Ald. 327) in 4°. s. XVI extr. 47 fol. 299

Horatii Carminum libri I, II et III c. 1 et 2 cum adnotationibus.

2858 (Ald. 328) in 4°. a. 1593. 128 fol. 300

Compendium usuum et definitionum ordinis Cisterciensis. Scripsit frater Matthias Wendelin.

2859 (Ald. 329) in 4°. s. XVI extr. 154 fol. 301

Ordinarium Cisterciense. In fine nonnulla desunt.

2861 (Ald. 331) membr. in 2° min. a. 1600. 11 fol. 302

'Ordo ad benedicendos (sic) nouicias sanctimoniales'. f. 9 'Letania ad benedicendum Abbatissam'.

2862 (Ald. 332) in 8°. a. 1602—1609. 170 fol. 303

Quare in natali Domini tres ab uno sacerdote celebrentur missae? f. 2 Passauer Fastenmandat 1602. f. 4 Missiv des Decans Symon Hewschneider an die Pfarrherren des Decanats Lambach 1600. — f. 5 Epistola Jos. Hocceri officialis Passauiensis ad decanum S. Hewschneiderum. — f. 7 Christoph. Pöttingeri administratoris episc. Passaviensis ep. ad Jos. Hoccerum a. 1600. — f. 10 'Pfarr Ausssee betrefendt' litterae latinae Christophori Pöttingeri a. 1600. f. 11 Echo de Corpore Christi, carmen **Nicolai Jonae** pastoris in Nussdorf. Inc. Insolitos effingo modos, fit Christus Jesus Esui: eum cibus hic. qui modo malit, alit. f. 12

Chr. Poettingeri mandatum de disciplina ecclesiastica, inprimis de concubinatu. f. 14 Abalienatio monasterii Erlacensis (Nonnenkloster Erlach ob der Enns). f. 17 De morte et fine rerum (sententiae). Ex chronicis Aeneae Sylvii. f. 30 Tractatus de sacramento Eucharistiae. Inc. Saluberrimum Euch. Sacr. in Veteri T. multis figuris est praefiguratum. f. 80ᵇ De missa. f. 155 Praesentationum formulae (germanice). f. 167 Testimonium Emerano Schirmbeck Ratisbonensi a Jos. Praemero, administratore coenobii in Traunkirchen, a. 1608 datum.

304 **2872** (Ald. 342) in 2⁰. a. 1626. 183 pagg.

Constitutiones ordinis Cisterciensis.

305 **2873** (Ald. 343) in 2⁰. s. XV. 209 fol.

Missale votivale. Praecedit Calendarium cum descriptione quatuor complexionum (colericae, flegmaticae etc.) et dispositionis hominis. f. 112 collectio precum.

306 **2874** (Ald. 344) in 8⁰. a. 1528. 135 fol.

Wolfgangi Marii abbatis in Alderspach in aliquot Lutherana paradoxa dialogus. Est ipsius autographum. Ed. P. Stephanus Wiest, De Wolfgango Mario programma historico-theolog. III, Ingolstadii 1792.

307 **2875** (Ald. 345) in 4⁰. a. 1676. 77 fol.

Sententiae et adagia selecta latina (500) ordine alphabetico. f. 15 Alia sententiarum tam germanicarum quam latinarum collectio. — f. 34 'Homoeoptotonita (sic) ascetica per singulos anni dies distributa'. — Observationes oeconomico-morales. 'Miscellanea naturae et artis'. — Tabula festorum mobilium ab a. 1676—1786.

308 **2876** (Ald. 346) in 8⁰. a. 1687. 66 fol.

Synopsis artis magnae sciendi Lullo-Kircherianae. — Rara facta et ficta sacra et profana, partim germanice. (Sunt excerpta varia et historiolae.) Sententiae ac dicta rariora sacra et profana. Pasquillus Jesuitarum in monachos (sunt 14 strophae). Apologeticus monachorum in Jesuitas (34 strophae).

309 **2877** (Ald. 347) in 8⁰. a. 1656. 914 pagg.

Decretalium libri V. — p. 897 'Discursus bellobiblicus ab Annonimo pacis iustae ac stabilis factus'. Interlocutores sunt Apostasia, apostatae, complures civitates Helvetiae etc. p. 906 Passio Domini nostri J. Chr. secundum Lutheranum. p. 913 sq. Versus de bello Suecico.

310 **2878** (Ald. 348) in 8⁰. a. 1629. 134 fol.

Exercitia S. Ignatii de Loyola. — Flos selectorum epigrammatum ex lectissimis poetis (praesertim Jesuiticis). — Eboraci et septem aliorum monasteriorum insignia picta.

2879 (Ald. 349) in 4°. s. XVII. 258 pagg. 311
Leges et iura societatis Jesu in syntagma redacta a **Valentino Mangionio** Goswino Nickel praeposito generali S. J. dedicata. — pag. 239 Monita privata Societatis J. novissima.

2880 (Ald. 350) in 4°. a. 1617. 386 pagg. 312
'Quodlibeta (geometrica, philosopha etc.) accepta per RR. PP. Matth. Mayle, Petr. Hillebrandt (Hildebrand, cf. n. 4828), Jac. Canisium'. Tractatus primus continet disputationem in Aristotelis libros meteorologicos.

2881 (Ald. 351) in 4°. a. 1674. 374 pagg. 313
'Fr. **Nivardi Scheffer** professi in Alderspach Quodlibeticum'. Insunt haec: Tractatus logicus de terminis et categoriis. Tract. in duos libros Aristotelis de interpretatione. Tract. de natura, institutione et partibus tribunalis sacramentalis. — In p. 271 sqq. interiecta est ode in laudem S. Norberti auctore **Hugone Teusero** montis Sion canonici.

2882 (Ald. 352) in 4°. s. XVII. 29 fol. 314
Tabula monasteriorum ord. Cisterc. ab a. MXCVIII fundatorum iuxta generationes quinque linearum. Ex tabula Ebracensi in ecclesia ibidem affixa descripta a fr. Vdalrico Heffnero.

2883 (Ald. 353) in 4°. a. 1684. 37 fol. 315
Statuta reformationis monasteriorum ord. Cisterciensis.

2884 (Ald. 354) in 4°. a. 1738. 16 fol. 316
Acta Capituli generalis ord. Cist. a. 1738 in Cistercio celebrati synoptice praeposita.

2885 (Ald. 355) in 2°. a. 1573. 89 pagg. 317
Laurentius Schreckenfuchs de constructione astrolabii (astrologici). Auctoris autographum.

2886 (Ald. 356) in 4°. a. 1526. 75 fol. 318
Votorum monasticorum tutor contra Lutheranos auctore **Wolfgango Mario** abbate in Alderspach. Auctoris autographum.

2887 (Ald. 357) in 4°. s. XVI. 23 fol. 319
Pronuntianda populo ex umbone per singulas anni dominicas et alia plebano agenda. — f. 6b Pater noster, Ave, Credo germanice. f. 19 **Joh. Gerson** de modo vivendi secundum diversos hominum status. f. 22 Modus benedicendi sponsum et sponsam, lat. et germ.

2888 (Ald. 358) in 4°. s. XVII. 143 fol. 320
Statuta ordinis Cisterciensis.

321 **2889** (Ald. 359) in 2⁰. s. XV et XIV. 97 fol.

F. 1 Dialogus inter Rationem et Animam in negotio Catholicorum et Hussitarum. Inc. Cum et tacendi et loquendi tempus sit etc.

f. 12 Statuta synodalia Salisburgensia Eberhardi archiep. una cum constitutionibus Synodi Pataviensis promulg. per Rupertum de Weltz Vicar. gen. Patav. a. 1419.

f. 25 Privilegium monasterio Altahae inferioris a Stephano Bav. Duce concessum a. 1307 de immunitate bonorum a clericis relictorum. Cf. Mon. Boic. XV, 38.

f. 26 Instructio cuiuslibet abbatis quomodo ipsi se habere debeant ad Deum in suis postulationibus.

f. 34 Mandata etc. Nicolai cardinalis (Cusani) per Alemaniam legati ad capitulum generale ord. Cisterc. Salisb. dioeceseos a. 1450 celebrandum spectantia. Cf. Uebinger, Hist. Jahrbuch VIII, 638.

f. 38 Copia processus contra Abbatem (Johannem Polai) et conventum Sanctae Crucis (in Austria) acti in monasterio Morimundensi 1451.

f. 43 Mandata Leonardi episc. Pataviensis de Jubilaeo a. 1451.

f. 47 Mandata Nicolai card. in synodo provinciali Salisb. a. 1450. Cf. Uebinger l. c. f. 50 Commissio Abbatibus de Runa, de Victoria, de S. Trinitate per eundem Card. legatum data ad visitanda monasteria ordinis Cisterciensis.

f. 53 Diffinitiones editae in capitulo generali ord. Cist. a. 1448.

f. 54 Litterae ab Johanne abb. Morimundensi fratri Johanni de Novo Lapide datae ad symbolum papae Pio in monasteriis colligendum a. 1450. f. 59 Aliae litterae eiusdem Abbatis.

f. 67 Articuli defensionales in actione monasterii Aldersbach contra praetensiones quasdam heredum et filiorum Andreae Gruber presbyteri et rectoris ecclesiae parochialis in Pirnpach († a. 1434), qui huius ecclesiae bona, adnuente abbate Henrico postea expulso, in suum, Caeciliae concubinae et filiorum suorum usum verterat.

f. 74—97 s. XIV. Acta a. 1364 coram iudicibus ecclesiasticis Pataviensibus in certamine de abbatia monasterii Aldersbach inter Henricum dictum Liebunch professum et Liebhardum dictum Milt pro eius monasterii abbate se gerentem. In fine mutila.

321ᵃ **2890** (Ald. 360) in 4⁰. a. 1535. 99 fol.

Regula S. Benedicti cum prologo et appendice Wolfgangi Marii (Maier) abbatis in Alderspach. Marii autographum.

Num. 2901—2919 Codices ex conventu monialium in Altenhohenau.

2901 (Alt. Hoh. 1) membr. in 2⁰. s. XIV. 158 fol. **322**
Graduale cum notis musicis, quarum specimen ed. Schlecht, Geschichte der Kirchenmusik, p. 227 (f. 132—158 hymni et cantica), nitide scriptum. Ante fol. 2 inserta est charta tabulam in annos 1357—1382 continens: Dysew tauel zaygt wie vil wochen von weinachten sey auf Invocavit etc. fol. 2 Alia tabula: Deu tauel haisset Tabula rudium. vnd leret wivil alle iar ist zwisschen dem Weichnahttag vñ der Quadragesima Invocavit. In tegumento inscriptum est: Ditz buch hat Hainreich pharrer von Sand Veit im Bonogew geben dem convent ze Altenhohenawe durich Gotslieb. Anno domini MCCCXXXVIIII.

2902 (Alt. Hoh. 2) membr. in 4⁰ min. s. XIV. I et 381 fol. **323**
Breviarium.

2903 (Alt. Hoh. 3) membr. in 8⁰. s. XV. 108 fol. **324**
Psalterium cum adnexis. In fol. 1 pictura rudis Christum in cruce pendentem repraesentans.

2904 (Alt. Hoh. 4) membr. in 8⁰. s. XV. 253 fol. **325**
Psalterium cum notis musicis.

2905 (Alt. Hoh. 5) membr. in 8⁰. s. XV. 285 fol. **326**
Breviarium.

2906 (Alt. Hoh. 6) membr. in 8⁰. s. XV. 231 fol. **327**
Breviarium.

2907 (Alt. Hoh. 7) membr. in 8⁰. s. XIV—XV. I et 224 fol. **328**
Breviarium cum notis musicis et rubricis partim germanicis, velut fol. 44: Hie vahet sich an deu mettin an dem Sunnentage.

2908 (Alt. Hoh. 8) membr. in 4⁰ min. s. XV. 213 fol. **329**
Breviarium.

2909 (Alt. Hoh. 9) membr. in 8⁰. s. XV. 245 fol. **329a**
Breviarium. In fol. 1 inscriptum est: Das puch gehört in das closter zu altenhohenaw prediger orden zu sant peter vnd pauls.

2910 (Alt. Hoh. 10) membr. in 8⁰. s. XV. 215 fol. **330**
Breviarium.

2912 (Alt. Hoh. 12) membr. in 8⁰. s. XV. 65 fol. **330a**
Rituale et Ceremoniale monialium. Preces sunt latinae, sed praecepta germanica. Inc. Wenn ein sieche swester die heilige communion enphohen sol etc.

331 **2913** (Alt. Hoh. 13) membr. in 8°. s. XV. 61 fol.
Rituale monialium, idem quod praecedens.

331a **2915** (Alt. Hoh. 15) membr. in 8°. s. XV. 132 fol.
Rituale monialium, diversum a praecedentibus. Primum caput inscriptum est: Von der communion der siechen swester.

332 **2916** (Alt. Hoh. 16) membr. in 8°. s. XV. 146 fol.
Psalterium in usum monialium.

332a **2917** (Alt. Hoh. 17) membr. in 8°. s. XV. 301 fol.
Breviarium.

333 **2918** (Alt. Hoh. 18) membr. in 12°. s. XV. 180 fol.
Breviarium.

333a **2919** (Alt. Hoh. 19) in 4°. a. 1421. 177 fol.
Viridarius (i. e. sermones) de tempore. f. 83 Sermones quadragesimales. Scripsit fr. Perchtoldus capellanus in Altenhohenaw.

Codices num. 2931—2966 ex monasterio monialium ord. S. Brigidae in Altomünster.

334 **2931** et **32** (Altom. 1 et 2) membr. in 2° max. a. 1478 et sq. 195 et 233 fol.
Liber gradualis cum notis musicis, litteris grandissimis per sororem Annam Zinerin monast. Altom. priorissam pulcherrime exaratus.

334a **2933** (Altom. 3) membr. in 2° mai. s. XIV. 77 fol. cum initialibus pictis et magna pictura in fronte libri.
Joannis Andreae Apparatus super constitutiones Clementinas cum textu. In fol. 1 legitur: D. Johannes Naso d Praga licent. conduxit hanc Clementinam in civitate pad (Paduae?) die Aprilis 1399.

335 **2934** (Altom. 4) membr. in 2°. s. XIV. 118 fol. cum initialibus pictis.
Jo. Andreae Apparatus super VI librum Decretalium Bonifacii VIII cum textu.

335a **2935** (Altom. 5) membr. in 2°. s. XIV. 169 fol.
Raymundi de Pennaforte Extravagantium Decretalium libri V cum textu. In charta ultima notitiae historicae de electione etc. paparum inde ab a. 1316—1362 adiectae sunt.

336 **2936** (Altom. 6) in 2°. a. 1460. 482 fol.
F. 1—3 Tabula chronologica synoptica Sanctorum, Paparum, Imperatorum factorumque memorabilium usque ad a. 1462. f. 3b De persecutionibus Christianorum.

f. 4[b] De ducibus Bavariae chronicon usque ad tempus Rudolfi regis (f. 8 vaticinium de Karolo imperatore, qui erit princeps totius Europae).
f. 9 **Jordani** canonici Osnabrugensis tractatus de praerogativa Romani Imperii. f. 9[b] De diversis haeresibus ordine alphabetico. (f. 12 De secta quae a. 1327 apud Coloniam Agrippinam exstitit, 'quorum socii in templum subterraneum convenerunt ubi quidam walterus nomine demonialis sacerdos missae officium celebrare visus est et post elevatiorem sermonem extinctis luminibus quilibet sibi proximam cognoscebat; et post epulis deliciosissime vacantes coreas ducebant ... dicentes hunc statum statui paradisi ... esse conformem'.)
f. 13 **Biblia utriusque Testamenti.**
f. 478[b] **(Honorii Augustodunensis)** Imago mundi.

2937 (Altom. 7) membr. in 2⁰. s. XVI. 30 fol. 336[a]

'Officia B. Mariae per anni circulum per sorores cantanda secundum consuetudinem ordinis Salvatoris, alias S. Brigittae monasterii S. Altonis Frisingensis diocesis'. Cum neumis.
f. 29[b] et 30 'Ein kurzer begriff vnd anzeigung vom Anfang diss Closters Altomünster'. Notitiae posteriora quoque tempora complectuntur usque ad a. 1534 et data necrologica de principibus Bavariae.

2938 = Cim. 146 (Altom. 8) membr. in 2⁰ min. s. XII. 31 fol. cum picturis et ornamentis. 337

Evangelia aliquot.

Tegumentum habet laminas ex orichalco, quarum in anteriore imago est S. Altonis a. 1489 scite incisa.

2939 = Cim. 141 (Altom. 9) membr. in 2⁰ min. s. XII. 167 fol. cum picturis et litteris initialibus pictis 337[a]

Evangelia per annum.

Tegumentum simile est ut in codice praecedente itemque habet imaginem S. Altonis eodem anno 1489 incisam.

2940 (Altom. 10) in 2⁰. saec. XV ineunt. 495 fol. 338

Nicolai de Dinkelsbühl Commentarius in quartum Sententiarum. Scripsit Erhardus Wissmuller de Trochtelfingen.

2941 (Altom. 11) in 2⁰. a. 1409—1412. 226 fol. 339

F. 1—28 Historia SS. Trium Regum, 44 capitulis absoluta (autore Johanne de Hildesheim). Cf. Fr. Zarncke, der Priester Johannes in Abhandl. d. sächs. Ges. d. Wiss. (1883) XIX, 155.
f. 28[b] **Jacobi de Voragine** sermones.
f. 183 Historia passionis Domini. Inc. Scitis quia post biduum pasca fiet. f. 211 **Angeli de Florentia** expositio passionis Domini. f. 224[b] Sermo de passione Domini.

340 **2942** (Altom. 12) in 2°. a. 1418. 165 fol.
Sermones dominicales et quadragesimales. f. 162b Schuldbrief des Hans Gerstner, Junkers zu dem Altmanstain, 1418.

341 **2943** (Altom. 13) in 2°. a. 1438—1443. I et 167 fol.
Nicolai de Dinkelsbühl tractatus de partibus paenitentiae et f. 39 de VII vitiis. f. 54 Eiusdem sermones de X praeceptis, f 135 de VIII beatitudinibus.

342 **2944** (Altom. 14) membr. in 2° min. s. X. 133 fol.
Gregorii Dialogorum libri II—IV ab initio mutili; desunt V quaterniones et VI[1] particula, item post fol. 40 quaternio XI. Liber inde a fol. 121b alia manu saec. XII scriptus est.

343 **2945** (Altom. 15) membr. in 4°. s. XIV. 133 fol.
F. 15—40 **Johannis de Deo** Summa de penitentia. Praeterea codex complures sermones et exempla varia continet.

344 **2946** (Altom. 16) membr. in 4°. s. XIV. 308 fol.
F. 1 Sermones de tempore per anni circulum.
f. 219b Liber scintillarum excerptus de diversis voluminibus.
f. 255 'Adaptaciones' sc. sermonum qui praecedunt. f. 307 'Adaptaciones omnium sermonum in hoc libello contentorum prout competunt sabbatis dominicis et feriis totius anni'.
In tegumento anteriore: Deutsche Urkunde: Bruder Johannes v. Langenzenn, Prior zu Weissenburg, verkauft 1 fl Ewiggeld zu Graffenstamberg, 1436.

345 **2947** (Altom. 17) membr. in 4°. s. XIII. 111 fol.
Cantica canticorum et Ecclesiastes cum glossa.

346 **2948** (Altom. 18) membr. et chart. in 4°. s. XIV. 158 fol.
Peregrini sermones de tempore. f. 85 'Benedictio super capsellas et baculos iter agentibus'. f. 86 De dicatione, de apostolis, de martyribus. f. 95 Sermones de Sanctis. Codex in fine est mutilus.

347 **2949** (Altom. 19) membr. in 4°. s. XIV. 74 fol.
Henrici de Frimaria sermones super Epist. et Evangelia.

348 **2950** (Altom. 20) membr. in 4°. s. XIII. 161 fol.
Sermones XLIV, quorum nonnulli, ut monet Schmellerus, methodum fr. Berchtoldi sapiunt.

349 **2951** (Altom. 21) membr. in 8°. s. XII. 142 fol. cum picturis et litteris initialibus pictis.
Psalterium (fol. 34b hymnus: Gaude celestis curia = Mone 754, 1196).

350 **2951a** (Altom. 21a) membr. in 4°. s. XIV. 152 fol.
Sermones varii (fol. 20b—22b agitur de VIII heresibus nouis per quas modo dyabolus multos subuertit), quibus insertae

sunt aliquot epistolae: f. 71 **Gotfredus** Papae cappellanus et penitentiarius prioribus ordinis praedicatorum et gardyanis (guardianis) per deuthoniam constitutis (de concubinatu cum monialibus). Dat. Ansii 5 kal. Jun. pont. papae anno 11. Ibid. Fratri Erkenfrido fratrum praedicatorum in Erfordia frater **Martinus** eiusdem ordinis Papae penitentiarius. f. 79ᵇ Ber. (Bertoldus) dei gratia herbipolensis eccl. episcopus (1267—1287) viro religioso fratri C. ministro prouinciali Alemanniae superioris. Codex in fine est mutilus.

2952 (Altom. 22) membr. in 4⁰. s. XIV. 173 fol. 351

Sermones varii de sanctis et de festis. Codex in fine est mutilus.

2953 (Altom. 23) membr. in 4⁰ min. s. XIV. 101 fol. 352

Compendium theologicae veritatis. Cf. ad cod. n. 2513. In pag. ultima adscripta sunt X praecepta versibus germanicis concepta, quae ed. Wackernagel, Kirchenlied II, 50.

2954 (Altom. 24) membr. in 4⁰ min. s. XIV. 211 fol. 353

Sermones de tempore et de sanctis.

2955 (Altom. 25) membr. et chart. in 8⁰. s. XIV. 120 fol. 354

F. 1—24 chart. **Gersoni** tractatus de nocturnis pollutionibus. f. 25 (Fr. Sybito ord. min.?) Super psalmum 'Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam'. f. 64 Instructio religiosae seu perfectae vitae. Inc. Ascendam in palmam etc. f. 75 Stella clericorum. Inc. Quasi stella matutina in medio nebulae etc. f. 90 (Bonaventurae) Imago vitae (sive Breviloquium). Inc. Flecto genua mea etc.

2956 (Altom. 26) membr. in 8⁰. s. XIV. 188 fol. 355

F. 1 **B. Anselmi** cum Maria V. de passione Domini dialogus.
f. 5—22. 32—37. 173—178 Sermones de corpore Christi.
f. 22—32 Narratio passionis Domini.
f. 38—73 Symboli apostolorum per XII eius gradus expositio. Inc. Funiculus triplex difficile rumpitur. Cf. n. 2991, f. 267.
f. 75—106 Fratris **Conradi** de ordine fratrum minorum doctoris utriusque iuris summula in tres partes divisa. In I agitur de decimis et voto et voti redemptione, in II de VII sacramentis, in III de symonia et de usuris.
f. 107—146 Instructio confessorum. Inc. Simpliciores et minus expertos confessores de modo audiendi confessiones informare cupiens etc.
f. 147—160 Fr. **Hermanni de Scilidis** ord. fr. Aug. tractatus contra hereticos (Leonistas s. Pauperes de Lugduno) dicentes misse comparationem esse speciem symonie, sub Ottone episc. Herbipolensi scriptus. Secundus prologus habet excusationem magistri **Conradi Hager** 'tamquam vere peni-

tentis cum metro per ipsum facto'. Hi versus f. 148ᵇ sic incipiunt:

Multi maiores errauerunt (sic) et meliores.
Hinc errasse uirum me paruum non puto mirum.

f. 160ᵇ—167 **Hermanni de Scilidis** speculum manuale sacerdotum (de sacramentis).

f. 167ᵇ—172 Tractatus de origine et progressu et proprio titulo ordinis fr. heremitarum S. Augustini per fr. **Heinricum** eiusdem ordinis professum a. 1334.

f. 178ᵇ—186 Regimen pro conservatione sanitatis (primum agitur de somno, motu, cibo et potu etc.).

f. 186—188 Dieta XII signorum, germanice. Sunt regulae diaeteticae in singulos menses adiectis aliquot medicamentis.

f. 188 De physiognomia tractatus non integer.

356 **2957** (Altom. 27) in 2⁰ mai. s. XV. 209 fol.

De processu iudiciorum (de probationibus, de testibus, de fide instrumentorum, de praesumptionibus, de iure iurando, de exceptionibus, de praescriptionibus, de re iudicata, de appellationibus, de peregrinantibus, de confirmatione utili vel inutili). Codex in Italia scriptus ab initio mancus est.

357 **2958** (Altom. 28) in 2⁰. s. XV. 330 fol.

Petri Lombardi Sententiarum libri I et II.

358 **2959** (Altom. 29) in 2⁰. a. 1468. 269 fol.

Passionale Sanctorum.

359 **2960** (Altom. 30) in 2⁰. a. 1470. 235 fol.

(Jacobi de Voragine) 'Hystoria Lampartica de Sanctis per Circulum anni'. Praecedit index in Vincentii Bellov. Speculum historiale. Codicem scripsit et possedit a. 1470 Nicolaus Schmid vicarius chori ecclesiae Augustensis.

360 **2961** (Altom. 31) in 2⁰. a. 1437. 228 fol.

Antonii Parmensis Sermones quadragesimales.

361 **2962** (Altom. 32) in 2⁰. s. XV exeunt. 236 fol.

Quattuor Evangelia, quibus additi sunt versus memoriales de singulis cuiusque evangelii capitibus et brevis Synopsis Evangelistarum.

f. 232 Bulla Sixti (IV) Papae data prid. Kal. Dec. a. 1482 (de Turcis). Altera eiusdem data a. 1489 ad hospitale S. Johannis in insula Rhodo.

In tegumentis inter alia notata: A. 1502. Ego petrus institoris capalonus (sic) altaris st. virgilii primus, confirmatus a. 1473 in ecclesia st. Jodoci in lanczhuet, dedit (sic) presentem liberum (sic) ad monasterium in altenmünster st. ordinis saluatoris ad memoriam suam. — Cancellarius colberger fuit captiuatus dominica pasce in lanczhuet anno 1502.

2963 (Altom. 33) in 4⁰. a. 1516. 90 fol. 362

Johannis Weidmann quondam plebani in Weissenhorn, postea Carthusiani in Buxheim, Meditatorium vitae passionis mortisque Jesu Christi. — f. 79 Tractatulus seu tenor fraternitatis de memoria mortis cum forma procedendi ac suis declaracionibus.

2964 (Altom. 34) in 2⁰. a. 1469. 245 fol. 363

Flores (i. e. sermones) de Sanctis per circulum anni. f. 61 Expositio missae. Inc. Cogitanti mihi ac diligenti crebrius indagine etc. Prolixus liber dedicatus est illustribus marchionibus Misnensibus. f. 164 **Thomae de Haselbach** tract. de extremo iudicio. f. 175 Sermones dominicales. f. 192 **Johannis Awrbach** (Auerbach) Directorium. f. 230ᵇ **Guil. Duranti** Repertorium de penitentia et remissione. f. 234 Tract. de restitutionibus. f. 242 De expeditione infirmorum qui sunt in articulo mortis.

2965 (Altom. 35) in 4⁰. s. XV. 39 fol. 364

Scala amoris. Inc. Amice ascende superius.

2966 (Altom. 36) in 4⁰. s. XVI. 8 fol. 365

Antonii Mancinelli Veliterni scribendi orandique modus.

Num. 2971—73 ex bibliotheca ecclesiae collegiatae in Altoetting.

2971 (Alt. Oett. 1) in 4⁰. a. 1482. 254 fol. 366

'Puncta principalia ex libris Aristotelis (de caelo et mundo, meteorol., physicorum, de anima, de primis logicalibus etc.) quae pro gradu baccalaureatus et magisterii in universitate Coloniensi quaeri solent in temptamine et examine in rubea camera'. In fine mancum. Praecedit hic liber impressus: Petri Hispani summule s. l. et a. Non exstat haec pulchra editio in L. Hainii Repert. bibl.

2972 (Alt. Oett. 2) in 8⁰. s. XV. 294 fol. 367

Breviarium. Tegumentum habet duo xylographa, quorum alterum repraesentat Jesum puerum crucem portantem, alterum S. Florianum.

2973 (Alt. Oett. 3) in 4⁰. s. XV. 227 fol. 368

F. 1 **Antonii Parmensis** sermones dominicales.
f. 210ᵇ Inhibiciones contra accessum dominici sacramenti corporis et sanguinis Jesu Christi, germanice.
f. 215 Von rew vnd von peicht vnd von puess.

Numeri 2981—2993 ex bibliotheca Franciscanorum Ambergae.

369 **2981** (Amb. 1) membr. in 4⁰. saec. XIV. 140 fol.
Sermones dominicales. — f. 53 **Isidori** synonyma. — f. 68ᵇ **Frederici de Franconibus** de Neapoli ord. praed. sermones. — f. 129ᵇ Sermones de mortuis (in annuali regis Karoli, in exequiis regis Roberti, in annuali Johannis fratris regis Roberti, in exequiis Blancae filiae principis [Tarentini], in morte domini Johannis de Aya). f. 137ᵇ Alii sermones.

370 **2982** (Amb. 2) membr. in 4⁰. s. XIII. 113 fol.
Sermones de Sanctis, quorum unus est f. 45 sq. germanicus.

371 **2983** (Amb. 3) membr. miscell. in 8⁰. s. XIII et XIV. 256 fol.
Sermones de tempore. — f. 115 Historia evangelica. Inc. Fuit autem in diebus Herodis etc. — f. 143 Homiliae variae. f. 180ᵇ De decem praeceptis, adiectis expositionibus germanicis. f. 186ᵇ Quadragesimale. f. 203 'Excerpta de Biblia usque Regum'.

372 **2984** (Amb. 4) in 2⁰. s. XV. 135 fol.
Quaestiones (ex libris Aristotelis?) rerum naturalium, de anima etc. Inc. Cum duae sint considerationes de mobili simplici etc.

373 **2985** (Amb. 5) in 2⁰. s. XV. 72 fol.
Simonis de Cremona ord. S. August. sermones super Evangelia per annum Venetiis habiti.

374 **2986** (Amb. 6) in 2⁰. s. XV. 421 fol.
Henrici Bouhitt Quaestiones super II. librum Decretalium.

375 **2987** (Amb. 7) in 2⁰. s. XV. 492 fol.
Augustini (?) Milleloquii veritatis pars secunda, articulos a littera E usque ad 'Origenes' complectens. In fine libri, ut ex indice apparet, tres chartae interciderunt.

376 **2988** (Amb. 8) in 2⁰. s. XV. 104 fol.
Antiphonarium.

377 **2989** (Amb. 9) in 2⁰. s. XV. 45 fol.
(Johannis Capistrani) Passio Domini. Inc. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum. — f. 40 Legenda de S. Felicitate.

378 **2990** (Amb. 10) membr. in 4⁰. a. 1468. 334 fol.
F. 1 Deuotionale de festiuitatibus christianae religionis. f. 91 Officium uotiuum breue conceptionis creationis atque sanctificationis Virg. Mariae per **Anshelmum** Cant. archiep. f. 113ᵇ Rosarium B. Mariae. f. 121 Orationes quibus fr.

deuotus uti potest in quorundam sanctorum festiuitatibus. Precationibus aliquot hymni ad Sanctos intermixti sunt. Post orationes ad omnes Sanctos sive ad totam celestem curiam (f. 270—282) sequitur f. 282ᵇ 'Carmen S. **Paulini** ad pluuiam postulandam'. f. 284ᵇ Psalterium B. Mariae. f. 307 Excerpta ex Augustini libris conpunctionis. f. 313 Auctoritates de VII Decretalium libris et nonnulla de legum libris. Scripsit Libehardus anno aetatis suae 75 ad formam seniorum.

2991 (Amb. 11) membr. et chart. in 8⁰. a. 1399 et 1426. 275 fol. 379

F. 1 **Bernhardi** (al. Guigonis, cf. Clm. 14161) epistola ad fratres Carthusienses. Inc. Misericors et miserator dominus de via plena miserie etc. — f. 99ᵇ Eiusdem tractatus ad novicios aliaque eius opuscula. f. 181—224 De contemptu mundi.

f. 154—181 **Bonaventurae** stimulus conscientiae cum registro f. 261—266. — f. 225—260 Eiusdem tractatus de X gradibus amoris.

f. 267—275 Inc. Funiculus triplex difficile rumpitur. Agitur de obedientia, de castitate etc. In fine legitur: Compilata in monasterio Castellensi a. 1422. Scripta vero a. 1426 per fratrem Waltherum in Reichen[bach]. Cf. n. 2956 fol. 38.

2992 (Amb. 12) in 12⁰. s. XV. 243 fol. 380

Antiphonarium. f. 230 sqq. Carmina quaedam sacra, partim germanica. Horum haec sunt initia f. 230 Christ ist erstanden, f. 233 Wir loben all daz kindelein | Jesus ist der namen sein, f. 234 Dy mil dy melt daz mel so clain (ex latino Terit molit [mola?] farrinula, cf. Daniel IV, 261), f. 234ᵇ Ein kindelein so lobikleich, f. 237 Der himel kunick der ist geparñ, f. 240 Der tag der ist so frewden reich etc. Plura ed. Wackernagel, Kirchenlied, T. II. Cf. n. 642, 667, 689, 892, 901, 904.

2993 (Amb. 13) in 8⁰. s. XVII/XVIII. 605 fol. 381

Historiolae et fabulae collectae, quarum quaedam ex Jac. Bidermanno desumptae sunt. Liber ab initio mancus est.

Codices n. 3001—3132 ex coenobio S. Nicolai in monte sancto Andechs.

3001 (And. 1) in 2⁰ mai. a. 1492. 42 fol. cum fig. 382

Johannis Kaltenbrunner in Ebertshausen Tabulae aequationis planetarum in annos 1455—1562. Praecedit instructio germanice concepta.

383 **3002** (And. 2) in 2° mai. a. 1458. 251 fol.
Homiliae SS. Patrum (Augustini, Gregorii, Bedae, aliorum) per anni circulum. Codicem scripsit Melchior Prunner.

384 **3003** (And. 3) membr. in 2° mai. s. XIV. 55 fol. (quondam 63 fol.)
F. 1 **Speculum salvationis humanae** metrice cum figuris pictis. Ex registro praefixo apparet nunc tres chartas deesse.
f. 49 Summa salutis. Inc. Vis audire o homo summam salutis eterne certissimam etc.
f. 50 Pugna virtutum et vitiorum cum figuris pictis. Liber non est integer, cum desint secundum antiquam numerationem fol. 55 (initium), 57 et 60.
f. 54 Regula clericorum atque sacerdotum. Inc. Clericus ornatus esse debet duplici ornamento. f. 55 Regimen cuiuslibet exercitii. Inc. Quicumque cupis ingredi scolas celestis exercitii etc. — In fig. fol. 35 canonicus exhibetur Mariam adorans, cui nomen Dietherus de Veningen adscriptum est.

385 **3004** (And. 4) membr. in 2°. a. 1458.
S. Gregorii P. Homiliae de diversis lectionibus Evangelii.

386 **3005** = Cimel. 313 (And. 5) membr. in 2°. s. IX. 217 fol.
Missale romanum multis foliis suppletis et additis hic illic saec. XIV. vel XV. neumis musicis. In fol. 96 hymnus: Magnum salutis gaudium. Cf. Daniel I, 179. Liber celeber est notitiis historicis admodum dubiae fidei atque chartis fictis et ab ignoto scriptore circa initium s. XIV. et a fratre Chunrado de Hornstein (prope Scheftlarn), professo de monte st. Petri, qui dicitur Madron, et postea apud capellam Andecensem degente circa finem s. XIV. adiectis. Quarum apographa leguntur in clm. 1202, f. 120 sq. (Aventini adversariorum tom. V.); 1385, f. 2—53; 19633, f. 80—99. Diplomata et excerpta e notitiis edita sunt a Finauero (Historisch-literarisches Magazin für Pfalz-Baiern, 1782, I, 114—145), in Mon. Boic. VIII, 581—594, a P. Magno Sattlero (Chronik von Andechs, p. 83 sq.).

387 **3006** (And. 6) membr. et chart. in 2°. a. 1455. 62 fol.
Gregorii dialogorum libri IV. — Scripsit fr. Leonhardus Egrer sen. professus in Tegernsee.

388 **3007** (And. 7) membr. in 2°. s. XV. 25 fol.
Vita S. Adelgundis. (Prima littera initialis exhibet imaginem Sanctae habitu monialis). — f. 22 Evangelium in cena domini.

389 **3008** (And. 8) membr. in 2° min. s. XI/XII. 188 fol.
Missale cum neumis. f. 65 Hymnarius. Notkeri sequentiae. f. 80^{b} et 81 Picturae.

3009 (And. 9) membr. in 2⁰ min. s. XIII. 174 fol. 390

S. Pauli apostoli epistolae cum glossis interlinearibus et marginalibus.

3010 (And. 10) membr. in 4⁰. s. XIV. 183 fol. 391

F. 1—6 Sermones aliquot, quorum primus ab initio mancus est. f. 153—174 Sermones de Sanctis.

f. 7—26 Versus memoriales de libris utriusque Testamenti. Inc. Sex prohibent peccant abel enoch archa fit intrant. Cf. ad n. 3070, f. 151. f. 27—109 'Biblia curtata' veteris Testamenti.

f. 109ᵇ—152 Auctoritates sanctorum collecte ex diuersis libris et primo de VII criminalibus peccatis.

f. 175—182 Amplificatio salutationis angelicae. Inc. Audi dulcissima uirgo maria Audi noua audi mira. f. 1ᵃ et 183ᵇ Litterae indulgentiarum Gotfridi episcopi Pataviensis pro benefactoribus fabricae ecclesiae Pataviens. a. 1343.

3011 (And. 11) membr. in 4⁰ min. s. XV. 90 fol. 392

Orationes de corpore Christi, auctore Carthusiano quodam, ut alia manu adscriptum est. f. 67 Devota exhortatio ad sacram Christi communionem. Est liber IV de imitatione Christi.

3012 (And. 12) membr. in 4⁰ min. s. XV. 105 fol. 393

Chunradi (de Haimburg, prioris Gemnicensis) fr. ordinis Carthusiensis orationes rhythmicae. Ed. Dreves, Analecta hymnica medii aevi, t. III, cf. p. 13. Plerique horum hymnorum exstant etiam apud Mone. Post aliquot orationes prosaicas (f. 84—98) sequitur inde a f. 99 Psalterium B. Mariae virginis: Ave virgo vite lignum | quod perenni laude dignum etc. Cf. Morel. n. 172.

3013 (And. 13) membr. in 4⁰ min. s. XV. I et 91 fol. 394

F. 1 Qualiter multi fideles possint sapientiam diuinam desponsare et quomodo per cottidiana quaedam leuia exercitia debeant se continue in eiusdem amore renouare.

f. 11 **Petri Cantoris** Parisiensis Distinctiones theologicae ordine alphabetico. Ultimus articulus est: Porta.

3014 (And. 14) in 2⁰. a. 1483. 216 fol. 395

Augustini Sermones LXV de verbis domini super Matthaeum, Lucam et Johannem. Idem de sermone Domini in Monte. De libero arbitrio et gratia Dei ad abbatem Valencium. De correctione et gratia ad eundem. Exhortatio ad quendam comitem. — f. 214ᵇ De symbolo.

Hunc codicem et And. n. 15. 16. 20. 22. 25—28. 35. 71. 103. 116 scripsit fr. Placidus Stengel de Lantsperg professus in Andess.

3015 (And. 15) in 2⁰. s. XV. 152 fol. 396

Augustini Enchiridion, eiusdem libri supputationum, de fide et operibus, de anima et spiritu, de ebrietate, de vanitati-

bus seculi, de sobrietate et ebrietate, de contritione cordis, de IV virtutibus caritatis seu cardinalibus, de nuptiis et concupiscentia ad Valerianum comitem, de bono coniugali, de sancta virginitate, de bono viduali.

397 **3016** (And. 16) in 2°. a. 1482. 493 fol.

Bernardi abbatis Clarevallensis sermones de tempore, de sanctis, de diversis.

398 **3017** (And. 17) in 2°. s. XV. 198 fol.

Bernardi sermones super Cantica canticorum. In tegumento anteriore inscriptum est epitaphium metricum Principis Alberti (III) de Bavaria a. 1460 in Andechs sepulti.

Librum Vlricus Greymolt, tunc pedagogus principum Johannis, Sigismundi, Alberti, Christofferi et Wolfgangi comparavit sibi in Monaco anno 1455, in Grünwald in castro postea collatum. Postmodum monasterio in Anndegs eum obtulit.

399 **3018** (And. 18) membr. et chart. in 2°. s. XV. 248 fol.

Bernardi sermones super Cantica canticorum cum indice alphabetico, eius sermo super evang. 'Missus est', item 'Intravit Jesus in quoddam castellum', XIV homiliae super cenam domini, super evang. Joh. 'Stabat iuxta crucem'. Librum tradidit monasterio Joh. Gossolt canonicus et archidiaconus Augustens., in spiritualibus vicarius generalis, a. 1476.

400 **3019** (And. 19) in 2°. s. XV. 210 fol.

Flores B. Bernhardi abb. Clar. excerpti ex libris eiusdem. f. 195 Florigerus liber sive flores ex Augustini libris collecti. Non superest nisi pars exigua.

401 **3020** (And. 20) in 2°. s. XV. 203 fol.

Gregorii homiliae super Ezechielem. — f. 124 Priuilegium monasteriorum regularium a S. papa Gregorio in generali synodo dictatum. Cf. eius ep. VIII, 15. f. 124ᵇ Nomina LXXII linguarum, in quas diuisit Dominus populum universae terrae in edificacione turris Babel. — f. 125 **Gregorii** expositio super Cantica Canticorum. f. 144 **Johannis Diaconi** de vita Gregorii libri IV. f. 203 Disticha in S. Gregorium, incip. Suscipe romuleos pastor venerande triumphos.

402 **3021** (And. 21) in 2°. s. XV. 149 fol.

F. 1 **Gregorii** liber pastoralis. (Sequuntur complures libri impressi.) f. 37 Manuale simplicium sacerdotum. f. 60 Vita S. Onufrii eremitae cum armis pictis S. Onufrii regis Persarum. f. 75 **Johannis de Castello** expositio regulae S. Benedicti, non integra.

3022 (And. 22) in 2⁰. s. XV. 108 fol. 403

Florum B. Gregorii libri XI. Notavit aliquis in fol. 1 eorum auctorem fortasse Simonem Affligemensem esse; cf. Jöcherum IV, 597.

3023 (And. 23) in 2⁰. s. XV. 271 fol. 404

Nicolai de Dinkelsbühl tractatus de VII vitiis capitalibus; eiusdem tract. de Pater noster (f. 214—271). — f. 96 **Heinrici de Frimaria** tractatus de X praeceptis. — f. 142 **Gersonis** expositio de symbolo apostolorum.

3024 (And. 24) in 2⁰. s. XV. 250 fol. 405

F. 1—39 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de partibus penitentiae. f. 59—87 Eiusdem tract. de duobus praeceptis caritatis. f. 88—129 De X praeceptis decalogi. f. 172ᵇ—179 De VII peccatis capitalibus. f. 208—250 Eiusdem tract. super Pater noster.

f. 40—58 **Nicolai de Grätz** studii Viennensis doctoris tractatus super symbolum apostolorum. Inc. Quicumque homo habens usum etc.

f. 130—172 Summa de ecclesiasticis constitutionibus. Inc. Cum misericordie (scr. miserationes) domini sint super omnia opera eius etc. Est liber **Thomae Aquinatis** de penitentia et eius speciebus.

f. 180—207 **Nicolai Zaor** (Zaer), alias Kaor, rectoris universitatis studii Heidelbergensis tractatus de superstitionibus ab eo editus a. 1405.

3025 (And. 25) in 2⁰. s. XV. 254 fol. 406

Johannis de Castello expositionis super Regulam S. Benedicti pars prima, prologum et capp. 1—22 complectens. Praecedit f. 2—7 **Joh. Nideri** tract. de religiosis proprietariis; sequuntur f. 245—252 quaedam de fraternitatibus (Inc. Fraternitas aliquorum penes quid attendatur?) et f. 253 sq. Dubia transmissa ad sacrum specum cum responsis.

3026 (And. 26) in 2⁰. a. 1479. 296 fol. 407

Johannis de Castello expositionis s. R. S. Benedicti pars II (ad cap. 23—57). — f. 270 **Johannis de Spira** professi Mellicensis tract. de esu carnium. Scripsit frater Placidus.

3027 (And. 27) in 2⁰. a. 1479. 250 fol. 408

Johannis de Castello Expositionis s. R. S. Bened. pars III. Additae sunt fol. 249 sq. duodecim conclusiones ad vitam monasticam pertinentes. Scripsit frater Placidus.

3028 (And. 28) in 2⁰. a. 1458. 218 fol. 409

Johannis de Turrecremata Cardinalis expositio regulae S. Benedicti. In fine legitur: Scripta in Andazz in monte sancto per fratrem Leonardum Eggerer sen. de Monaco professum in Tegernsee.

410 **3029** (And. 29) in 2⁰. a. 1466. 161 fol.
Stephani Parisiensis expositio super regulam Benedicti. Scripsit Petr. Weyssmüllner de Monaco tunc temporis morans in Traubing.

411 **3030** (And. 30) in 2⁰. s. XV. 214 fol.
Magistri **Humberti** expositio super regulam S. Augustini. Scripsit fr. Bernhardus Klieber.

412 **3031** (And. 31) in 2⁰. s. XV. 238 fol.
Liber in tres partes divisus, in monacharium, diaetarium et locarium. Inc. De profundo cordis trahens suspiria renuit consolari anima mea. Cf. Clm. 5176. Scripsit Vdalricus Schilling.

413 **3032** (And. 32) in 2⁰. a. 1465. 124 fol.
Johannis Nider ord. praedic. Formicarius. f. 107 Eiusdem tractatus de contractibus mercatorum. f. 120 Eiusdem tr. de vigore consuetudinis et dispensatione canonica.

414 **3033** (And. 33) in 2⁰. s. XV. 112 fol.
Johannis Nider Consolatorium timoratae conscientiae. Inc. Apud disciplinas reperimus phisicas etc. f. 50 **Augustini** sermones ad fratres heremitas. f. 76 Tractatus de casibus qui possunt accidere in missa. Inc. Quia aliqui casus occurrunt in missa sacerdotibus. f. 80 **Heinrici de Hassia** epistola de contemptu mundi. f. 81ᵇ Eiusdem epistola 'inductiva hominis divitias et honores possidentis ad conversionem ad Deum'. f. 83 **Bernardi** prioris Tegernseensis tractatus de cognoscendo Deum. Inc. Desideranti mihi crebro etc. In epilogo dicit auctor: Ecce Practica divini Dionysii (ex Dion. Areopagitae mystica theologia?).

415 **3034** (And. 34) in 2⁰. a. 1457. 295 fol.
Humberti ord. praed. Eruditio religiosorum libris VI absoluta. Inc. Erudire Jerusalem ne forte recedat anima mea a te. f. 159 Cartusiensis cuiusdam (i. e. Nicolai Kempfii de Argentina cf. Clm. 4728) tractatus de religiosorum profectibus et perfectione. Inc. Bonum est sal. f. 202 **Bernardus** de formula vitae honestae. Idem de moribus infantum. f. 211 **Martini** abbatis Scotorum Viennensis Trialogus de militia christiana s. spirituali. Inc. Militia est vita hominis super terram. f. 228 Excerpta ex Bonaventurae tractatu de tribus punctis. f. 232ᵇ Eiusdem epistola et instructio ad novicium quendam de balneo regio. f. 238ᵇ **Humberti** quinti magistri ord. praed. epistola de tribus substancialibus religionis et de quibusdam virtutibus. f. 265 Generalis confessio **Nicolai de Dinkelsbühl** sive de VII vitiis capitalibus. Librum, cuius foliorum ordo

saepius turbatus est, scripsit Sigismundus Schrötinger professus in Tegernsee.

3035 (And. 35) in 2°. a. 1473. 349 fol. **416**

Petri Damiani opuscula varia et epistolae. Primus liber est Gomorianus, vol. II, 159 ed. Migne.

3036 (And. 36) in 2°. s. XV. 510 fol. **417**

Petri doctoris Pragensis et abbatis mon. Aulae regiae ord. Cisterc. liber dictus Malogranatum, tractans de triplici statu religiosorum, scil. incipientium proficientium et perfectorum.

3037 (And. 37) in 2°. a. 1456 sq. 211 fol. **418**

Fr. David de Augusta ord. fr. min. Epistola quam misit Ratisponam nouitiis pro eorum informatione. Sequitur f. 2—54 eiusdem formula novitiorum bipartita, de exterioris et de interioris hominis reformatione. Certe iam apparet hos tractatus falso a nonnullis Bonaventurae adscribi. f. 54—129 Eiusdem tractatus de VII processibus religiosorum.
f. 129^b^ Tractatus **fr. Gebhardi di Colonia** de spirituali exercitatione reparationis lapsus humani. Inc. Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho. hys verbis mystice humani generis lapsus describitur. — f. 170 Tractatus de modo se ad deuocionem excitandi. Inc. Petis a me mi frater modum excitandi cor tuum ad deuocionem ante accessum altaris. — f. 175 **Haynrici de Hassia** tract. de communicantibus. — f. 178 **Bonaventurae** tract. de perfectione humilitatis. — f. 181^b^ **Petri Cameracensis** tract. de exercitatione mentali.
f. 184^b^ **(Bonaventurae)** Stimulus diuini amoris.

3038 (And. 38) in 2°. saec. XV. 183 fol. **419**

Nicolai praedicatoris dioec. Bambergensis Speculum novitiorum. — f. 86 Contra vitium proprietatis sive liber dictus 'Pauper monachus'. Inc. Si vis perfectus esse, vade. — f. 109 Alius tractatus similis argumenti **(Henrico de Hassia** auctore). Inc. Ecce nos reliquimus omnia. — f. 123 **Henrici de Hassia** tractatus de proprietariis religiosis. f. 129 Super canonem missae. f. 141 Augustiniani cuiusdam recollectio expositoria super psalterium. Inc. Sicut manna habet delectamentum et omnem saporem suavitatis. f. 151 **Bernardi** meditatio (stimulus amoris cf. Clm. 4775). Inc. Jhesum nazarenum a iudeis innocenter condempnatum etc. f. 157 Aliquot sermones.

3039 (And. 39) in 2°. s. XV. 44 fol. **420**

Johannis de Capistrano ord. min. sermo de passione Domini. f. 38 **Nicolai de Dinkelsbühl** sermo de corpore Christi. Praeterea insunt aliquot libri impressi.

421 **3040** (And. 40) in 2°. s. XV. 276 fol.

F. 1 Auctoritates de iure contra mendicitatem. Inc. Notandum quod sancta ecclesia etc.

f. 89 Historia septem sapientum. Cf. G. Buchner, Die Hist. septem Sapientum nach d. Innsbrucker Handschrift v. 1342. Diss. Erlangen. 1889. f. 134 Reductiones totius historiae secundum spiritualem intellectum. f. 143 Historiae moralitatum. Inc. Secundum amalicia indiorum Metellus sacerdos deae Vestae depinxit quatuor leges in foribus templi. Cf. Oesterley, Gesta Romanorum n. 49.

f. 149 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de VII donis spiritus sancti. Eiusdem tractatus de corpore Christi. f. 216 **Johannis** patriarchae Antiocheni tract. de modo probandi concilium generale legitime congregatum esse super papam. f. 235 Templum dei ab episcopo Lingoniensi corporale et spirituale compositum. f. 255 De ecclesia. Inc. Praesens officium de praerequisitis et pertinentibus ad officium divinum etc.

422 **3041** (And. 41) in 2°. a. 1486. 260 fol.

F. 1 Fr. **Hermanni** ord. erem. Aug. interpretationes terminorum legalium. Inc. Abavus est pater proavi.

f. 33 Mag. **Rudolfi** medici informatio contra benedictionem aure cum corpore Christi factam. f. 36ᵇ Contra adorantes imagines et statuas.

f. 38 Die drei rät Sanct Augustins. Sunt 16 versus germ. sic incipientes: Nun mercket hie die lere myn, | Dry rāt gibt vns sandt augustin.

f. 39 **Johannis Aurbach** Directorium pro instruccione simplicium prespiterorum in cura animarum.

f. 71ᵇ Debitum coniugale. f. 73 De ieiunio.

f. 74 **(Henrici de Frimaria?)** Tractatus de vitiis paleantibus se sub speciebus virtutum. Inc. Est via quae videtur homini recta. In margine ut nomen auctoris recentiore manu adscriptum est 'Joannis de Duren'.

f. 88 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de indulgentiis. f. 102ᵇ Quinque genera speculorum ad faciem hominis considerandam. Inc. Si quis est auditor verbi et non factor. f. 105 Tractatus de penitentia. Inc. Remittuntur ei peccata multa etc. f. 110 De mendacio. Inc. Deponentes omne mendacium etc. f. 118ᵇ De penitentia. Inc. Penitentiam agite appropinquabit enim etc. f. 133 Oculus theologiae (est Matthiae Farinatoris lumen animae abbreviatum).

f. 180—186 Fratris **Wernheri** de Fridberg (Friburg) ord. St. Aug. revocatio articulorum VIII erroneorum in aula episcopali episcopi Spirensis in oppido Heidelberg facta a. 1402. Inc. Ich brůder wernher bekenn offenlich etc. (fol. 180 et 181ᵇ germanice, reliqua latine).

f. 186 Tractatus **Nicolai Kaor** de superstitionibus.
f. 218 **Henrici de Oyta** tractatus de contractibus.

3042 (And. 42) in 2⁰. a. 1468. 280 fol. 423

F. 1 Canon et expositio missae collecta per mag. **Vincentium** quondam eruditorem parvulorum in Freiberg. — f. 87 **Nicolai de Lyra** quaestio de incarnatione Dei. — f. 100ᵇ Expositio vigiliarum. Inc. Mortuo ne perhibeas gratiam.
f. 108 **Augustini** liber Soliloquiorum. f. 122 Eiusdem lib. de miseria hominis. f. 126 Eiusdem Speculum peccatorum. f. 129 Eiusdem tract. de vita et honestate clericorum. f. 144 De contemptu mundi. f. 146 De X chordis.
f. 131 **Innocentii III** (antea Lotharii diaconi) de miseria humanae conditionis liber. f. 150—153 Dictum de resurrectione.
f. 155 Fratris Carthusiani Compendium salutis. Inc. Praeceptum est imperium aliquid faciendi etc. Cf. Clm. 6018.
f. 182ᵇ Speculum clericorum. f. 187 De officio missae. f. 192 De VII Sacramentis. Est **Thomae de Aquino** lib. de penitentia.
f. 241ᵇ Summa iuris canonici. Inc. Simonia est studiosa cupiditas vel voluntas emendi vel vendendi aliquid etc.

3043 (And. 43) in 2⁰. a. 1495. 77 fol. 424

Joannis Chrysostomi tract. de reparatione lapsi hominis. — f. 43 **Henrici Institoris** ord. praed. Augustensis tract. de miraculoso eucharistiae sacramento. — f. 68 De perfectione humanitatis Christi, tractatus anonymi Vito Falckero ecclesiae S. Crucis in Augusta praeposito inscriptus. f. 70ᵇ De nobilitate creaturarum. f. 74 De nobilitate animae rationalis.

3044 (And. 44) in 2⁰. s. XV. 227 fol. 425

(Matthiae Farinatoris) Lumen animae. Lib. I—VII. f. 227 Vocabularium lat. germ. arborum et herbarum.

3045 (And. 45) in 2⁰. s. XV. 169 fol. 426

Ruperti abbatis Tuitiensis libri XII de victoria verbi Dei. Eiusdem in Cantica canticorum libri VI. Librum scripsit frater Placidus.

3046 (And. 46) in 2⁰. a. 1460. 129 fol. 427

(Hugonis de Argentina) Summa theologicae veritatis. f. 126 De conceptione S. Mariae (immaculata) disputatio.

3047 (And. 47) in 2⁰. a. 1410. 179 fol. 428

F. 1 Quaestiones de sacramentis et oratione. Inc. Utrum diffinitio 'qua diffinitur sacramentum 'Sacramentum est sacre rei signum' sit sufficiens etc. — f. 14 Sermones quadragesimales. f. 91 **Jordani** articuli de passione Christi. f. 124 **Henrici de Hassia** tract. de X praeceptis. In marg. aliquot locis notata sunt germanica impr. fol. 131. — f. 167

De sententia excommunicationis. f. 172 Computus Norimbergensis II libris absolutus. Inc. Omnia cum inferiora motibus corporum superiorum gubernentur. Regulae principales hexametris conceptae sunt.

429 **3048** (And. 48) in 2°. a. 1405. 153 fol.

F. 1 Summula de Summa Raymundi metrica cum glossa et cum arbore consanguinitatis. Versus sic incipiunt: Summula de summa Raymundi prodiit ista. In fine: Explicit inglossata Summe (sic) Raymundi data Erfordiae anno LXVII completa in Weilheim a. 1405.

f. 74 Summula rudium. Inc. prologus: Quoniam varia dicta et contrariae opiniones diversorum doctorum etc. — f. 120 De armatura sacerdotum. Inc. Induite vos armatura Dei etc. — f. 141 De confessione. — f. 146 **Gerson** de cautelis confessorum. f. 151 Idem de remedio contra recidivum in peccata. f. 152 **Nicolaus de Dinkelsbühl** de sigillo confessoris.

430 **3049** (And. 49) in 2°. s. XV. 293 fol.

F. 1 Carmen de confessione cum prolixo commento. Inc. Peniteas cito peccator cum sit miserator Judex. et sunt hec quinque tenenda tibi.

f. 17 **Nicolai de Dinkelsbühl** sermo de Johanne Baptista. f. 26 **Hainrici de Hassia** tractatus de confessione. f. 40 Summa brevis de confessione. Inc. Quoniam circa confessionem pericula animarum sunt etc. f. 50 De VII Sacramentis. Inc. B. Petrus apostolus qui promissionem etc. f. 59 **Johannis Nieder** de Nurenberga tractatulus de arte moriendi. f. 67 **Heinrici de Hassia** exhortatio de arte moriendi. f. 69 De penitentia tractatus. Inc. Ecce nunc tempus acceptabile. f. 121 De IV novissimis. Inc. Memorare novissima tua et in eternum non peccabis.

f. 151 'Glosa pastoralis', i. e. **Johannis Muenzingeri** expositio in Rudolfi de Liebeck Pastorale novum, scripta a. 1417. Cf. ad num. 4370 et 7018.

431 **3050** (And. 50) in 2°. s. XV. 194 fol.

F. 1 **Rabani Mauri** liber de mysteriis et laudibus S. Crucis. f. 23 **Bernardus** abbas de cena domini. f. 27 **Joh. Nideri** tractatus de arte bene moriendi. f. 39 **Nicolai de Dinkelsbühl** sermones varii de omnibus Sanctis, de corpore Christi, de passione Domini etc.

432 **3051** (And. 51) in 2°. a. 1463. 144 fol.

F. 1 Dialogus mag. **Johannis** (alias **Jacobi**) de Ertfordia ordinis carthusiensium inter magistrum et discipulum. Inc. Instantibus tuis precibus etc. — f. 59 Eiusdem tractatus de causis multarum passionum, remediis earundem et praecipue de mitigatione iracundiae; f. 73 de veritate dicenda

vel tacenda, f. 87 de cogitationibus et earum qualitate, f. 100 de arte moriendi, f. 120 Speculum pastorum (tract. satiricus), f. 128 Igniculus devotionis.
f. 141 **Petri Blesensis** epistola ad S. Pontificem de incontinentia cleri et specialiter episcoporum.

3052 (And. 52) in 2⁰. s. XV. 431 fol. 433

Johannis Lectoris sive de Friburg Summae confessorum libri III et IV. Addita sunt summae statuta ex l. VI Decretalium.

3053 (And. 53) in 2⁰. a. 1458. 169 fol. 434

F. 1 **Eusebii** ad Damasum ep. de morte Hieronymi, item Augustini et Cyrilli epistolae de eodem. — f. 36 Mag. **Johannis de Grätz** Symbolum. Inc. Quicumque homo habens usum rationis etc.
f. 53 **Alanus** de aequivocis theologicis seu diversis vocabulorum biblicorum significationibus, ordine alphabetico.

3054 (And. 54) in 2⁰. a. 1465. 235 fol. 435

F. 1 **Thomae Cantipratensis** seu Brabantini Apiarius sive de apibus (liber allegoricus). — f. 116 **Johannis Galensis** (Gualensis) Summa collationum de regimine vitae humanae (alias Communiloquium sive Margarita doctorum). — Scripsit Petrus Weissmüller de Monaco, campanator in Trawbingen.

3055 (And. 55) in 2⁰. a. 1476. 242 fol. 436

Cassiani Institutorum SS. Patrum (monachorum) libri XII. Praecedunt (**Odilonis**) versus hexametri sic incipientes: Caesaris imperio famuletur Romulus orbis etc. — f. 144 Eiusdem Collationes patrum (XXIV). Harum septem extremas scripsit Georgius Bolster de Schongau professus in Andechs.

3056 (And. 56) in 2⁰. s. XV. 250 fol. 437

'Vitas-patrum' libri IIII. — f. 214 Excerpta libri **Eraclidis** de conservatione SS. Patrum, qui liber etiam intitulatur 'Paradisus'. — f. 234 Vita S. Pauli primi heremitae edita a S. **Hieronymo.** Codex in fine mutilus est.

3057 (And. 57) in 2⁰. s. XV. 235 fol. 438

F. 1 Vitae quorundam Patrum: S. Antonii, Pauli eremitae, Hilarionis, Malchi, patrum Aegyptiorum. — f. 91 Adhortationes SS. PP. perfectionesque monachorum, quas de greco in latinum transtulit Hieronymus.
f. 136 **Hainrici de Frimaria** liber de spirituali perfectione interioris hominis ex collatione et institutione SS. Patrum.

3058 (And. 58) in 2⁰. s. XV. 186 fol. 439

F. 1 **Caesarii Heisterbacensis** Dialogus miraculorum.

f. 146 Vita B. Adalberonis Augustensis edita ab **Vdalscalco** abbate coenobii S. Ulrici et Afrae. Edidit vitam Jaffé in 'Steichele's Archiv' vol. III, praefationem Waitz in Mon. Germ. Script. IV, 383. f. 148 Vita S. Vdalrici. f. 158 Passio S. Narcissi.

f. 165 **Bernhardi** Clarevallensis abb. Speculum ecclesiae.

Codicem scripsit Georgius Bolster de Schongau.

440 **3059** (And. 59) in 2°. a. 1470—73. 398 fol.

Philippi (al. Philippini) **de Bergamo** Postilla Cathonis (i. e. commentarii in ethicam Catonis) seu Speculum regiminis. Post indicem rerum sequuntur versus germanici ad rationem praeceptorum praecedentium compositi sic incipientes: Quum animaduerterem quam plurimos homines grauiter errare in via morum, succurrendum et consulendum eorum opinioni fore existimaui. maxime ut gloriose uiuerent et honorem contingerent

Ich hab gedacht in meinem muett
Das den lewtten sol wesen güt
Di da irrent in den wegen
Durch got wil ich ir pflegen
Vnd wil sie von posen siten pringen
Vnd ir poss gewonheit zwingen
Das sie chomen zu den eren
Vnd sich in allen tugenden meren.

Nunc te fili carissime docebo quo pacto mores animi tui componas

Liebs kind nü hore mich
Czucht vnd er wil ich lernen dich
Do mit du dein gemütte
Vor laster wol magst behuettñ.

Scripsit Johannes Klöbl.

441 **3060** (And. 60) in 2°. s. XV. 216 fol.

F. 1 (**Jacobi de Theramo**) Consolatio peccatorum (sive liber Belial).

f. 116 Bulla Clementis (VI) de anno jubileo 1350. Bulla Urbani VI 'qui annum jubileum ad XXXIII annos propter brevitatem vitae ponit'.

f. 121 De processu iuris. Inc. Rex pacificus cunctorum causa etc.

442 **3061** (And. 61) in 2°. a. 1438—40. 307 fol.

F. 1 Confessionale, intermixtis compluribus versibus memorialibus.

f. 8[b] Concordantia Evangeliorum cum tabula epistolarum et evangeliorum singulis diebus legendorum.

f. 19 **Isidori Clamer** civitatis Augustanae officialis lectura super VI Decretorum de matrimonio. — f. 177 **Johannes**

Andreae de arbore consanguinitatis et affinitatis et lectura de eo. — f. 190 **Hermanni de Saldam** ord. eremit. S. Augustini Summa Azonis sive Registrum terminorum iuris ordine alphabetico. — f. 246 Tractatus de arbore consanguinitatis et affinitatis. In dedicatione auctor Johannem de Noet praeceptorem suum nominat. — f. 284 **Gulielmi de monte Laudano** Sacramentale. Inc. Signatum est super nos lumen vultus tui domine. — Partem codicis scripsit Wilhelmus Rosstauscher curiae Augustanae notarius iuratus et causarum scriba.

3062 (And. 62) membr. et chart. in 2°. s. XV. 415 fol. **443**

F. 1—49 membr. Codicis Justinianei materiae sive casus. Inc. Quatuor partes habet haec constitutio etc.

f. 50 **Baldus** (alias frater eius) super Digesto veteri. Inc. Quoniam omnia doctrinarum omnium vera principia etc.

3063 (And. 63) membr. et chart. in 2°. s. XV. 347 fol. **444**

F. 1 'Repertorium antiquarum decisionum secundum rubricas decreti compositum per quendam Arnassanum utr. iuris doctorem'. In fine: Expliciunt conclusiones antiquarum decisionum Rote.

f. 17 Festa Palatii. In eodem folio aliquot notata historica adscripta sunt ad annos 1417—21 spectantia.

f. 19 Decisiones rotales (adiectum alia manu: Johannis de Monte martyris). Inc. Anno 1377 de mandamento et voluntate omnium dominorum meorum Coauditorum sacri palatii apostolici pro tunc in Rota sedentium Ego **Wilhelmus de Horborgh** Alamannus decretorum doctor ... conclusiones ... quorundam dubiorum coepi colligere et scribere usque ad a. 1386. In fine legitur: Istae decisiones rote sunt ... copiatae per me Heinricum Brunynger Rectorem parochialis ecclesiae in Than et in Slettenbach Spirensis dioecesis. Praecedit index alphabeticus.

f. 233 Canonicae regulae paparum Johannis XXII, Benedicti XII, Clementis VI, Innocentii VI, Urbanorum V et VI, Martini V.

f. 246 **Th(iederici) de Nyem** abbreviatoris Stilus curiae romanae abbreviatus ex communi practica sacri Palatii. Cf. G. Erler, Dietrich v. Nieheim (Leipz. 1887) p. 260 sq.

f. 259 Decisiones Rotae antiquae, numero 593. — f. 326 Summarium decisionum domini **Aegidii de Bellemere.** — Obtulit codicem monasterio Georius Orttolf, cancellarius principis Wilhelmi.

3064 (And. 64) in 2°. s. XV. 175 fol. **445**

Narcissi Hertz de Perchingen Lectura in librum III Sententiarum. Inc. Cum venit igitur plenitudo temporis, ut ait Apostolus etc.

446 **3065** (And. 65) in 2⁰. s. XV. 218 fol.

F. 1 **Petri Lombardi** sententiarum liber IV cum commentario.

f. 169 Quaestiones de casibus diversis s. casuisticae, quarum prima de usura et speciebus usurae. Praecedit index 165 capitum.

f. 194 Quaestiones secundi, tertii et quarti libri Sententiarum.

447 **3066** (And. 66) in 2⁰. a. 1442. 436 fol.

Nicolai de Dinckelspuchel Quaestiones super quarto Sententiarum cum tabula. — Scripsit Joh. Knoblauch de Holfeld tunc temporis studens almae universitatis Wynnensis.

448 **3067** (And. 67) in 2⁰. s. XV. 100 fol.

Petri Lombardi Sententiarum liber quartus.

449 **3067ᵃ** (And. 67ᵃ) miscell. in 2⁰. s. XV. 259 fol.

F. 1 Compendium ex quarto Sententiarum. Inc. Perlegere cupiens lecturam cuiusdam venerabilis doctoris super IV libro Sententiarum sensi meam quam valde labilem habeo memoriam. f. 90 Casus papales et episcopales.

f. 92 **Acta concilii Basileensis.** Praecedit: Modus observandus in sessionibus conciliorum generalium practicatus et observatus in concilio Constanciensi. Inc. Primo in loco ubi tenetur sessio celebratur solempnis missa per Cardinalem etc.

f. 153 Legenda (Passiones) SS. Apostolorum. f. 220 Legenda de S. Severino, Polycarpo, Ignatio episc., Georgio, Nabore et Felice, Catharina, Barbara.

450 **3068** (And. 68) in 2⁰. s. XV. 144 fol.

F. 1 Excerptum ex Summa Pysani secundum ordinem alphabeti. In fine: per manus Fridericij: Qui semper volt parigen | Nec volt in tempore sarigen | Ille volt selten | Sua debita mit ern vergelten.

f. 52ᵇ **'Prudentius** historiarum liber', i. e. Enchiridion, alias Dittochaeon, cum prolixo commento.

f. 66 Incipit: Medici dicunt quod sangwis puerorum sanat lepram. Est opus mysticum de rebus naturalibus, quod idem legitur in cod. 8841 sic inscriptum 'Naturalia moralizata'. In indice nostro codici praemisso liber audit 'Misticatio naturalium'.

451 **3069** (And. 69) in 2⁰. s. XV med. 122 fol.

Formae officii Vicariatus, sive formulae litterarum, decretorum, edictorum etc. ab episcopo vel eius vicario in variis occasionibus dandorum. Quae in codice nostro continentur, profecta sunt ab episcopo Augustano **Petro** (de Schauen-

burg) et eius vicario **Leonardo Gassel** ideoque inter monumenta ecclesiae et dioecesis Augustanae recensenda.

3070 (And. 70) in 2⁰. a. 1428. 162 fol. **452**

F. 1 **Hainrici de Hassia** (Frimaria) tract. de X praeceptis. f. 45 De arte moriendi. Inc. Si veraces fidelesque amici cuiuspiam egroti curam diligentius agant etc. f. 46 Arbor virtutum, arbor vitiorum.

f. 51 **Jordani** Chronica de imperii translatione a Graecis in Germanos. Ed. Waitz, Abhandlungen d. Göttinger Gesellsch. d. Wiss. Bd. 14 (1869).

f. 60—117 Flores temporum auctore fratre ordinis Minorum (usque ad a. 1341). Ed. Mon. Germ. Script. XXIV, 230 sq.

f. 118 **Rabbi Samuel** ad Rabbi Isaac epistola de erroribus Judaeorum ex arabico translata a fratre Alphonso Bonihominis Hispano. — f. 133 Tractatus contra Judaeos. Inc. In disputatione contra Judaeos notate triplicem cautelam etc.

f. 151 Registrum Bibliorum metricum. Inc. Sex prohibent etc. Cf. ad Clm. 3447 et 3010, f. 7.

3071 (And. 71) in 2⁰. s. XV. 23 fol. **453**

F. 1 **Lantfranci** abbatis scriptum contra Beringerii (i. e. Berengarii) Andegauensis bis periuri circa sacram eucharistiam hereticam prauitatem.

f. 15ᵇ **Johannis de Capistrano** ord. fr. min. ad Bohemos de usu communionis prima pars.

3072 (And. 72) in 2⁰. a. 1724. 230 fol. **454**

Marchionis Antonii Ghislerii Ephemerides motuum coelestium ab a. 1725 usque ad a. 1740 e tabulis de la Hire, Streetii et Flamstedii ad meridianum Bononiensem.

3073 (And. 73) in 2⁰. s. XV. 306 fol. **455**

F. 1 **Bernhardi de Gordonio** Lectura de pronosticatione et natura morborum. f. 50 Eiusdem tractatus medicus in 4 libros divisus (de phlebotomia, de urinis, de pulsibus, de sanitatis regimine). f. 180 Magistri **Johannis de Sp. (Spira**?) Breviarius (de morborum causis et curis). Inc. Assiduis petitionibus me karissimi socii . . . cogitis etc. — f. 247 Mag. **Heinrici de Hassia** tractatus de medicinis simplicibus particula II. — f. 284 Anonymi tractatus de regimine vitae (sanitatis), aliquot versibus intermixtis. Inc. Quoniam ut ait Tullius amicitia res plurimas continet etc. f. 288 De conferentibus et nocentibus quoad omnia membra. f. 292 **Johannis de Parma** Practica.

f. 299 Medicamentorum compositiones (Recepta) lat. et germ. Heinrici de Hassia et aliorum. f. 301 Nomina latina herbarum, seminum, fructuum, florum, lignorum, radicum,

lapidum, carminum etc. Praecedunt regulae de tempore colligendi herbas medicinales. f. 304 Nomina infirmitatum reducta in teutonicum.

456 **3074** (And. 74) in 2⁰. s. XV. 128 fol.

Arnoldi de Villanova Practica sive Breviarium. — f. 127 **Galieni** de phlebotomia liber.

457 **3075** (And. 75) in 2⁰. a. 1368. 60 fol.

Radolfi de Longo Campo commentarius in Alani ab Insulis Anticlaudianum.

458 **3076** (And. 76) in 2⁰. a. 1443. 160 fol.

F. 1 **Alani ab Insulis** Distinctiones (seu de aequivocis theologicis) sec. ord. alph. — f. 95 Eiusdem regulae (s. maximae) theologicae (128) cum indice.

f. 116 Consilium universitatis studii Wiennensis (auctore magistro **Hertz de Perching**), item Erfordiensis et Coloniensis ad concilium Basileense pertinens.

f. 129 **Johannis Keck** fratris de Tegernsee tractatus de Basiliensi concilio 'si in facto depositionis olim Eugenii potuit errare', Johanni Cardinali de Bavaria dicatus. In fine legitur: 'Ego fr. Jo. Keck correxi et in testimonium me subscripsi'.

f. 141 **Johannis Nider** Manuale confessorum.

Magister Vdalricus Greymolt, olim decanus et plebanus in Schongaw, hunc librum obtulit monasterio.

459 **3077** (And. 77) in 2⁰. s. XV. 405 fol.

Johannis de Janua (Balbi) Catholicon Pars I, continens litteras A—I.

460 **3078** (And. 78) in 2⁰. s. XV. 278 fol.

Biblia Novi Testamenti cum glossa. In sex extremis chartis aliquot sermones breviores scripti sunt. Librum obtulit monasterio Paulus Schrattenpach de Kaufpeuren.

461 **3079** (And. 79) in 2⁰. s. XV. 205 fol.

Lectiones epistolares aliaeque cum glossa. — f. 109 Summula ex summa Raimundi metrica. — f. 204 Chiromantia spiritualis.

462 463 **3080** et **3081** (And. 80 et 81) in 2⁰. a. 1457. 334 et 328 fol.

Thomae de Haslpach Sermones de tempore. Parti aestivali (num. 81) adnexus est tractatus de casibus reservatis et excommunicatione. Inc. Quaeritur utrum curatus aut confessus teneatur etc.

464 **3082** (And. 82) in 2⁰. s. XV. 295 fol.

Thomae de Haslpach Sermonum de tempore super epistolas pars hiemalis. Impress. a. 1478 in fol.

3083 (And. 83) in 2°. s. XV. 252 fol. 465

F. 1 **Thomae de Haslpach** Sermones dominicales super epistolas. Cf. n. 3082. f. 201 Collatio de temptationibus, de luxuria, de nativitate Christi. f. 213 Sermo de passione. f. 217 Legendae de Sanctis per circulum anni.

3084 (And. 84) in 2°. s. XV. 182 fol. 466

Thomae de Haslpach Sermones de Sanctis super Evangelia.

3085 (And. 85) in 2°. s. XV. 138 fol. 467

F. 1—31. 35—60 **Hieronymi** opuscula: ad Ctesiphontem, dialogorum contra Pelagionistas libri III, ad Exuperantium, contra Vigilantium, contra Rufinum, ad Minervium et Alexandrum de resurrectione carnis.

f. 32—35 **Epiphanii** ad Johannem Chrysostomum epistola a B. Hieronymo translata.

f. 61 Sermones varii Augustini, Bedae, Chrysostomi, Fulgentii, Maximi, Origenis, Sedati.

3086 et **3087** (And. 86 et 87) in 2°. a. 1397. 241 et 267 fol. 468 469

Sermones tam de tempore quam de Sanctis. Addita est in vol. II fol. 266 historia de visitatione gloriosae virginis Mariae, in qua inest hymnus incipiens 'In Mariam vitae viam' et 'De sacro tabernaculo'; cf. Daniel I p. 320 et 285.

3088 (And. 88) in 2°. s. XV. 288 fol. 470

F. 1 Postilla Evangeliorum dominicalium de tempore. — f. 58 **Antonii Parmensis** ord. praed. sermones. — f. 147 Doctoris **Muschelburg** sermones de tempore. Hos scripsit Vlricus Seyfrid tunc temp. plebanus in 'benedictenpewren' a. 1475.

3089 (And. 89) in 2°. a. 1464. 288 fol. 471

Socci (Chunradi, abb. Hailsprunnensis) Sermonum de tempore pars aestivalis cum tabula. Scripsit Petrus Weismüllner de Monaco, tunc temp. custos ecclesiae B. V. M. in Traubingen. Eadem manu scripti sunt codd. 54 et 85.

3090 (And. 90) in 2°. s. XV. 421 fol. 472

Socci Sermones de Sanctis. f. 199 Eiusdem Sermonum de tempore pars hiemalis.

3091 (And. 91) in 2°. a. 1393. 242 fol. 473

Magistri **Conradi de Walthausen** (alias de Austria) Postilla studentium sancte Pragensis universitatis sive sermones de tempore per annum. Cf. clm. 15545 et Balbini Bohemia docta II, 183.

3092 (And. 92) in 2°. s. XV. 157 fol. 474

Hainrici de Hassia Sermones de tempore per annum.

3093 (And. 93) in 2°. a. 1454 et 1456. 292 fol. 475

Discipuli (Johannis Herolt) Sermones de tempore et de Sanctis.

f. 246 Anonymi Sermones per circulum anni. Librum scripsit Petrus Hawindorn »von allen landen«, tunc temp. persecutor rusticorum.

476 **3094** (And. 94) in 2°. a. 1477. 108 fol.

Jacobi de Voragine Sermones super evangelia dominicalia. Pars hiemalis. Scripsit frater P. f. 108 Sermones alii anonymorum, quorum primus sic incipit: Si quis diligit me, sermonem meum servabit.

477 **3095** (And. 95) in 2°. a. 1405. 340 fol.

F. 1 **Hainrici de Hassia** versus de falsis et veris bonis. Inc. Si tibi divitias cumules metalla quid inde? f. 2 Tabula in qua inveniri potest ubi quaevis epistola vel evangelium anni sit in biblia quaerendum.

f. 9 **Nicolai de Lira** Postilla super epistolas Pauli.

f. 194 Sermones dominicales super evangelia et epistolas. Codex in fine est mutilus.

478 **3096** (And. 96) in 2°. a. 1440. 174 fol.

Sensati Sermones de tempore super evangelia. f. 53[b] Sermones de animabus. f. 56 (**Gulielmi Peralti**) Summa vitiorum. Inc. Dicturi de singulis uitiis cum oportunitas se offert etc. f. 124 Eiusdem Summa virtutum. Inc. Si separaueris pretiosum a uili etc.

479 **3097** (And. 97) in 2°. a. 1413. 353 fol.

F. 1 **Sermones.** Ab initio complura desunt. Prima homilia est f. 12[a] Gregorii sic incipiens: In illo tempore Maria Magdalenae et Maria Jacobi etc.

f. 20 **Johannis Milicii** (Milicz) canonici et contionatoris Pragensis († 1374) Postilla per Quadragesimam.

f. 240 Quot modis sacra scriptura potest exponi. Inc. Sapientia edificavit sibi domum etc.

f. 249 Sermones de coena domini et de corpore Christi. In fine legitur: Expliciunt collecta magistri **Johannis Huss.**

f. 268 **Origenis** homilia 'Maria stabat ad monumentum'.

f. 271 Sermones de passione Christi. f. 285 **Thomae de Aquino** sermones de corpore et sanguine Christi. f. 319 Sermones alii de corpore Christi.

f. 326 Ordo ad karrenam accipiendam. f. 329 'Isti sunt expellendi a communione'. 'Isti mittendi sunt ad papam'.

f. 330 **Milicii** sermones de corpore Christi. f. 348[b] Sermones paschales. Scripsit Ulricus Pictor in Tachovia (Bohemiae).

480 **3098** (And. 98) in 2°. s. XV. 93 fol.

Themata sermonum sive capitula CXXIV ordine alphabetico; primum est de abstinentia. Praecedunt adaptiones sermonum in hoc libro contentorum prout competunt solemnitatibus totius anni.

3099 (And. 99) in 2°. a. 1487. 197 fol. **481**

(Benedictini cuiusdam) 'Sermones capitulares et collaciones de festiuitatibus'. Inc. Cras faciet dominus inter uos mirabilia.

Scripsit Leonardus Widman professus in Wessesprun.

3100 (And. 100) in 2°. s. XV. 217 fol. **482**

Sermones dominicales et alii incertorum auctorum.

3101 (And. 101) in 2°. s. XV et XVI. 101 fol. **483**

F. 1 **Augustini** libri de doctrina christiana. — f. 44 (Gennadii) liber de diffinitione ecclesiasticorum dogmatum. — f. 48[b] Augustini 'expositio in apocalipsi'. f. 62 Idem de laude caritatis. f. 64 Eiusdem omelia de contemptu seculi. f. 66 Eiusdem sermo super versum psalmi 'Domine dilexi decorem domus tue'.

f. 68 (s. XVI) **Hieronymus** in Pauli epistolam ad Galatas.

3102 (And. 102) in 2°. a. 1482 sq. 273 fol. **484**

Johannis Gersonis scripta: Collectorium super Magnificat, Centiloquium de impulsibus, Anagogicum de uerbo uel immo glorie (sic), de susceptione humanitatis Christi, de probatione spirituum, de conceptibus, de passionibus animae, de oculo, de una pretiosa margarita, de elucidatione mysticae theologiae considerationes XII, duo carmina, tract. de celibatu sacerdotum, dialogus de perfectione cordis, de duplici statu curatorum et privilegiatorum, de consolatione theologiae, de modo sese tenendi tempore scismatis in ecclesia, trilogium astrologiae theologizatae, aduersus doctrinam cuiusdam medici in monte pessulano sculpentem in numismate figuram leonis pro curatione renum, de laude scriptorum, considerationes quas bene considerare debet religiosus in divinis multum occupatus pro serenatione conscientiae, epistola ad quendam medicum in Carthusia conuersum, tractatus de meditatione cordis, tractatus de simplificatione seu mundificatione cordis, doctrina contra superstitiosam dierum observationem, de simonia, de trepidantibus celebrare pollutione fedatis nocturna, de cognitione castitatis, de remediis contra pusillanimitatem, de trahendis ad Christum parvulis, de votis simplicibus, pro ordine Carthusiensi super non esu carnium, de oratione et suo valore, centiloquium de meditatione crucis elegiacum, de probatione spirituum, de indulgentiis.

f. 259 Sermo cuiusdam (**Antonini** archiep. Florent.) de indulgentiis.

f. 268 Tractatus aliquot parvi **Gersonis.**

f. 273 **Johannis Keck** ad Joh. Tulbeck, praepositum st. Viti extra muros Frisingenses epistola responsiva consultationis super expeditione cuiusdam alchimiste in foro conscientie.

485 **3103** (And. 103) in 2°. a. 1491. 133 fol.

F. 1 **Dionysii Areopagitae** libri ab Johanne Scoto Erigena translati: de coelesti hierarchia, de ecclesiastica hierarchia, de divinis nominibus, de mystica theologia, epistolae.

f. 49 **Hugo de S. Victore** super angelica hierarchia Dionysii Magni. — f. 121 **Thomae Vercellensis** Extractiones quatuor librorum Dionysii.

486 **3111** (And. 111) in 4°. a. 1488. 284 fol.

F. 1 **Augustini Daci** (Dati) Senensis isagogicus libellus in elocutionis praecepta. Cf. Rockinger, Formelbücher not. 140. — f. 75 **Virgilii** Bucolica cum glossis. — f. 103 **Aeneae Silvii** epistola de remedio amoris. — f. 105 Epistola de ratione punctandi. f. 106 **Francisci de Monte Leonis** libellus de orthographia hexametris leoninis confectus. Inc. Rectos scriptores apicum quoque compositores etc. f. 115 Methodus dictandi seu epistolandi cum exemplis. Inc. Quoniam quidem generalia ignorantiae etc. Cf. Rockinger not. 139. f. 147 **Guillelmi Saphonensis** Rhetorica. f. 185 **Donati** grammatica exposita. f. 212 Alia similis. Inc. Dubitatur quis sit inventor grammaticalis scientiae etc. f. 268 **Antonii Hanck** (al. Haneren) artis oratoriae lauoniensis studii doctoris Compendium de brevibus et epistolis edendis. Cf. Rockinger not. 141. f. 282 Synonyma quaedam latina. f. 284 Carmen metro elegiaco: Mater diua dei super angelicos veneranda Virgineosque choros etc.

487 **3112** (And. 112) in 4°. a. 1513. 1429 fol. in 4 voll.

Legenda nova Sanctorum, hoc titulo in tegumento: R. P. **Mauri de Ascha** (Aschheim) monachi Andecensis Legenda Sanctorum. In extremo volumine addita est fol. 400 Cronica de fundatione cenobii Eetal (sic).

488 **3113** (And. 113) in 4°. s. XV. 229 fol.

F. 1—198 et 213ᵇ—229 **Johannis Gerson** tractatus de spirituali vita animae, de susceptione humanitatis Christi super verbo 'Suscepit Israel puerum suum', de mystica theologia, de meditatione cordis, de simplificatione cordis, de directione cordis, responsio super dubiis, de sollicitudine ecclesiasticorum, compendium practicae cantici mistici canticordi uel spirituali (ex prima parte super Magnificat), de protestationibus et signis pertinaciae in materia fidei, que veritates de necessitate salutis sint credendae et quae sapiant haeresim.

f. 198ᵇ **Hainricus de Frimaria** de Instinctibus.

489 **3114** (And. 114) in 4°. a. 1472. 98 fol.

(Bonaventurae) Meditationes vitae Christi.

490 **3115** (And. 115) in 4°. s. XV. 185 fol.

F. 1 Tractatus de morte nec non de praeparatione ad mortem

s. Speculum mortis maius. In vetere Inventario bibliothecae Andecensis auctor fuisse traditur Bernardus (de Waging?) Tegernseensis, cf. Clm. 4404.

f. 152 **Basilii** liber exhortatorius ad monachos et clericos de militia spirituali. — f. 162 **Lotharii** diaconi (Innocentii III) liber de miseria condicionis humanae.

3116 (And. 116) in 4°. s. XV. 123 fol. 491

F. 1 Confessionale monachorum cum vitiorum enumeratione. Inc. Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. — f. 47 Fr. **Johannis de Spira** monachi Mellicensis epistolae. — f. 75 **Bernardi** monachi Tegernseensis epistola ad Martinum in Wiblingen contra illicitum esum carnium. f. 122 **Joh. Slitpacher** monachi Mellicensis tractatus de eodem argumento.

3117 (And. 117) in 4°. a. 1459. 140 fol. 492

F. 1 Remediarius abiecti Prioris. Tractatui praemissum est: Quidam frater dolebat se regiminis officio inepte exutum et fuit inde valde contristatus, cuius tristitiae remediari volens alius etc. Inc. Afflicto scripturus fratri etc. — f. 66 **Bernardus** Clarevall. de cena domini. — f. 118 **Wilhelmus Parisiensis** de claustro animae.

3118 (And. 118) miscell. in 4°. s. XV. 165 fol. 493

F. 1 **Johannis de Fonte** lectoris in monte pessulano fr. ord. min. Conclusiones IV librorum sententiarum. — f. 96 Fundamentum philosophiae naturalis. — f. 102 Auctoritates ex libris Aristotelis, Platonis, Apuleji, Senecae, Boetii, Porphyrii.

3119 (And. 119) in 4°. s. XV. 154 fol. 494

Mauri de Aschhaim monachi Andecensis collectio sermonum hiemalium de festis et Sanctis.

3120 (And. 120) in 4°. a. 1451 et 1456. 192 fol. 495

F. 1 **Augustini** meditationes. Eiusdem de fide ad Petrum epistola. — f. 52 Meditationes variae. Inc. Adesto mihi verum lumen etc. — f. 73 Tractatus sic incipiens: Quaeritur utrum Christus deus pater tribus vel quatuor clavis cruci fuerit affixus. — f. 79 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de VIII beatitudinibus. — f. 137 Tractatus de confessione. Inc. Ut animae salubrius provideatur. — f. 146 (**Joh. Gerson**) Tractatus de arte moriendi. — f. 159 Fratris **Venturini** ord. praed. XII remedia contra temptationes huius temporis. — f. 164 **Jo. Gerson** remedia contra LVII temptationes. — f. 177 Apparentia contraria sacrae scripturae eorumque solutiones.

f. 183 De S. Benedicti ortu, de eius corporis inventione et translatione cum aliquot bullis. Sequuntur f. 189 versus

de S. Benedicto. — f. 190 Chronica ecclesiastica metrica brevis.
f. 191 Quae (utensilia) debet habere frater in cella.

496 **3121** (And. 121) in 4⁰. s. XV. 143 fol.
Sermones de Sanctis, de novo anno, de extremo iudicio. f. 139 **Bonaventurae** Breviloquium.

497 **3122** (And. 122) in 4⁰. s. XV. 74 fol.
F. 1 **Bernardi** Planctus B. Mariae. Eiusdem auctoritates. — f. 14 **Bonaventurae** Speculum B. Mariae. Scripsit fr. Placidus, professus in Monte sancto.

498 **3123** (And. 123) in 4⁰. a. 1482 et 85. 2 fol.
Oratio metrica de domina (B. Maria) ex duodecim versuum partibus totidemque metrorum generibus contexta, auctore **G. Polstero.** Septem disticha quae ordine recto fiunt virtutum, converso vitiorum, eodem auctore.

499 **3124** (And. 124) in 4⁰. s. XVII et XVIII.
Comoediae: Clementia Vespasianorum Salisburgi a. 1764 exhibita. Theophilus s. Caritas hominis exh. Monachii 1643. Ezechias, melodrama exh. in honorem Josephi abb. in Andechs a. 1770. Veritas triumphans tragoedia. Amicitia aut pares facit aut invenit (s. Damon et Pythias). Cosroes Persarum rex. Ascanius, cum malis malus, ad frugem reductus.

500 **3125** (And. 125) in 2⁰. s. XVI. 165 fol.
Liber ritualis.

501 **3126** (And. 126) in 4⁰. s. XV. 213 fol.
F. 1 **Sylvestri** praepositi quondam Rebdorfensis de passione Domini tractatus. — f. 142 (**Susonis**) Horologium sapientiae.

502 **3127** (And. 127) in 2⁰ obl. a. 1733. 126 pagg.
Polus Andecensis seu variae tabulae mathematicae et gnomonicae ad elevationem Andecensem 47 grad. 52 min. accommodatae opera P. Ae. C. M. S. A. P. A. (Patris Aegidii Cherle Montis Sancti Andecensis praepositi).

503 **3128** (And. 128) in 8⁰. s. XVII. 307 pagg.
Ascetica ex Alphonso Madriliensi. — Meditandi methodus. — Actus morales ac theologici. — **Benedicti Angli** Regulae perfectionis.

504 **3129** (And. 129) miscell. in 8⁰. s. XV. 307 fol.
F. 1 **Nicolai de Dinkelsbühl** tract. de X praeceptis. — f. 75 Varia excerpta et notata, inter quae brevis sermo cum versione germanica. — f. 100 De sacramentis (tractatus complures). — f. 162 De penitentia intermixtis versibus de peccatis. — f. 168 Versus de virtutibus cardinalibus. f. 169ᵇ De extrema unctione. Sequuntur alia excerpta

ascetica. — f. 184^b Meditationes de passione domini. — f. 202 De arte phiserandi (i. e. visieren).
f. 205 Sententiae, adagia, alia excerpta partim metrice.
f. 211^b Nomina herbarum, auium, piscium lat. et germ.
f. 215 Carmen incipiens 'Peniteas cito peccator adsit miserator' cum metrica paraphrasi germanica. Versus tribuuntur magistro Thomae. Sequuntur alii versus de confessione.
f. 233 Ex horologio eterne sapientie. — f. 239 Bernhardus de contemplatione passionis Domini. — f. 267 Tractatus asceticus de X praeceptis et de sacramentis ab initio mutilus sic incipiens: qui est ei essencialis. Alterum ad penam qui est ei accidentalis etc. — f. 290 **Hieronymi** epist. ad Paulinum de omnibus diuinae historiae libris. — f. 300 Indulgentiae ecclesiarum urbis Romae.

3130 (And. 130) in 8⁰. a. 1624 sq. 503 fol. **505**

Dionysii Carthusiani Sermones varii de Sanctis ad religiosos, ex edit. Coloniensi (a. 1542) ab Alberto Bernardo Benedictino descripti.

3131 (Ald. 131) miscell. in 8⁰. s. XV. 182 fol. **506**

F. 1 Meditationes de passione Christi cum precibus, ab initio non integrae. — f. 23 **Bernardi** contemplatio passionis Christi s. Fasciculus myrrhae. — f. 36 Versus de regimine vitae. Inc. Formae uiuendi quo tendas perfice finem etc. — f. 37 Praeparatorium ad missam. Est dialogus inter animam et nuntium caelestem. — f. 47 Meditatio de passione. — f. 54 Agenda varia per monachos. — f. 62 **Johannis de Isnina** formula confitendi. — f. 65 Secreta (i. e. preces) complenda per annum.
f. 85 **Volperti** versus de regimine et ritu religiosorum. Inc. Qui cupis immundi uitare pericula mundi etc.
f. 99 **Catonis** ethica metrica. Inc. Cum nihil utilius humanae credo saluti etc. — f. 111 Physiologus metricus. Inc. Tres leo naturas etc.
f. 126 De computo Norimbergensi libri duo partim metrici cum commentario. Inc. Licet omnes homines ex naturali desiderio etc.
f. 151 Sententiae metricae ordine alphabetico. — f. 160 'Pater noster' exponitur. — f. 165 Cosmographica. — f. 168 Versus de agno dei cereo. — f. 169 Alphabetum hebraicum et graecum. — f. 171 Index aliquot scholarum in universitate quadam (Coloniensi?) habitarum. — f. 173 Regulae generales grammaticae (syntaxeos latinae).

3132 (And. 132) chart. et membr. miscell. in 8⁰. s. XIV—XVI. 298 fol. **507**

F. 1 Ordo communicandi infirmum, baptizandi, benedicendi, exorcizandi aliorumque eiusmodi munerum.

f. 39—48 Tractatus grammaticalis ab initio mutilus cum brevi vocabulario. — f. 49 Metra bona beneque scriptoribus attendenda. Ed. Rockinger in Archival. Zeitschrift V, 183. f. 50 Pro laude scriptorum ac commendatione artis scribendi.
f. 51—62 membr. Formularius epistolandi s. XIV (praesertim inter principes et episcopos).
f. 64—77 Sermones (item aliis locis passim).
f. 79—86 De penitentiae sacramento.
f. 103—114 Magistri **Johannis de Capidona** (Campidona) ord. S. Bened. professi Cellis Mariae in Austria Quaestio de generali confessione.
f. 190—199 membr. s. XIV. Sermo de B. Anna.
f. 206—231 De passione Domini contemplatio. — f. 232—254 Cursus de aeterna sapientia. — f. 255—263 Cursus de passione Domini. — f. 263 Canones papales. — f. 268 De excommunicatione.

Codices ex coenobio ordinis S. Benedicti Aspacensi n. 3201—3261.

508 **3201** (Asp. 1) membr. in 2⁰ maiore. s. XIV. 225 fol.

Raymundi de Pennaforte libri V extravagantium Decretalium a Gregorio IX a. 1230 approbatorum cum apparatu Bernhardi et lucubrationibus Hieronymi Clarii Brixiensis illustrati. Commentarius sic incipit: In huius libri principio quinque sunt praenotanda, uidel. quae sit intentio, quae materia etc.

509 **3202** (Asp. 2) membr. in 2⁰. s. XIV. 325 fol.

Raymundi de Pennaforte libri V extravagantium Decretalium. Additae sunt f. 296—325 Constitutiones Innocentii IV, Gregorii X et Nicolai (III?). Cum commentario ut in cod. 3201.

510 **3203** (Asp. 3) membr. in 2⁰. s. XIV. 133 fol.

Raymundi de Pennaforte extrav. Decret. libri I—III. In fine mancum.

511 **3204** (Asp. 4) membr. in 2⁰. a. 1348. 183 fol.

(Hugonis de Argentina) Compendium theologicae veritatis. Inc. Veritatis theologicae sublimitas cum sit superni splendoris radius etc. Scripsit in Aspach Johannes de Ungaria hunc librum ab abbate Ulrico appretiatum.

512 **3205** (Asp. 5) membr. in 2⁰. s. XIV. 357 fol.

Breviarium. Initium deest. In fol. extremo hymnus est sic incipiens: Gaude mater ecclesia.

3206 (Asp. 6) membr. in 2⁰. s. XIII/XIV. 158 fol. 513

(Thomae Cantipratensis?) **De naturis rerum liber**. Inc. Sermo generalis de VII regionibus. Et primo dicendum est de VII regionibus aeris et earum humoribus. Septem sunt regiones aeris ut dicunt philosophi etc. f. 145[b] Figurae animalium pictae cum descriptione mystica. Inc. Jacob benedicens filium suum iudam dicebat; cf. Clm. 2655 et 16189.

3207 (Asp. 7) membr. in 4⁰. s. XIV. II et 137 fol. 514

Bernardi Clarevallensis de consideratione liber quintus. — f. 50 Excerpta ex Augustini libro de anima. — f. 55 **(Honorii Augustodunensis)** Sermones in dies festos per annum, sive Speculum ecclesiae. Inc. Dicite pusillanimes confortamini. Cf Clm. 3211.

3209 (Asp. 9) membr. in 4⁰. s. XIV. 207 fol.

(Gulielmi Peralti) Summa vitiorum.

3210 (Asp. 10) membr. in 4⁰. s. XIV. 384 fol. 516

F. 1—9. 379—384 **Bernardi** Clarevall. homilia super Evang. 'Missus est'.

f. 9[b] **Jacobi de Voragine** sermones dominicales cum tabula alphabetica. f. 273 Eiusdem Quadragesimale — Joh. Essinger senior de Pfarrkirchen testatus est hunc librum st. Matheo in Aspach anno 1484 ob recompensacionem beneficiorum sibi tempore regiminis Jacobi abbatis huius monasterii, quo tempore praedictus Johannes fuit rector scolarium in Aspach, praestitorum.

3211 (Asp. 11) membr. in 4⁰. s. XIV. 174 fol. 517

(Honorii Augustodunensis) Speculum ecclesiae. Incipit a prologo, qui deest in cod. superiore n. 3207.

3212 (Asp. 12) membr. in 4⁰. s. XIV. 140 fol. 518

(Johannis Vallensis) Manipulus florum ordine alphabetico (Abstinentia — Christus). Inc. Abiit in agrum et collegit spicas post terga metentium Ruth etc. — f. 98 Auctoritates siue flores librorum Proverbiorum, Ecclesiastis, Sapientiae, Ecclesiastici.

3213 (Asp. 13) membr. in 4⁰. s. XIV. 222 fol. 519

Sermones de Sanctis et festivitatibus. Accedit index thematum praecipuorum per ordinem contextus totius libri.

3214 (Asp. 14) membr. in 4⁰. s. XIV. II et 192 fol. 520

(Britonis) Vocabularius biblicus.

3215 (Asp. 15) membr. in 4⁰. s. XIII. 72 fol. 521

F. 1—28 Vocabularium alphabeticum biblicum latino-germanicum. Formae vocabulorum germanicorum ostendunt libellum ex multo vetustiore descriptum esse, sed parum accurate.

f. 28ᵇ—40 **(Prosperi)** Flores metrici ex Augustini libris. Cf. Mai Auct. class. V, 386. Sequitur commentarius in Prosperum.

f. 41—72 Historiae (Officia) de S. Trinitate, de corpore Christi, de Maria Magdalena, de Afra, de Katharina etc. cum neumis et hymnis.

522 **3216** (Asp. 16) membr. miscell. in 4⁰. s. XIV. 178 fol.

F. 1 **Bernardi** Clarev. liber de gratia et libero arbitrio.

f. 18 Liber geomantiae. Inc. Rerum opifex Deus etc.

f. 133 (**Johannis a Sacrobusco**) Algorithmus. f. 139 Eiusdem tractatus de sphaera. Inserta sunt in f. 137 sq. nonnulla astrologica.

f. 151 Commentarius in Vergilii Bucolica. Inc. In hoc opere requiruntur octo: titulus materia etc.

f. 161 (Mag. Thomae de Erfordia?) Tractatus grammaticus de modis significandi.

523 **3217** (Asp. 17) membr. in 8⁰. s. XIV. 27 fol.

(Matthaei Vindocinensis) carmen de Tobia cum glossis marginalibus et commento. Cf. Leys. p. 765 sq.

524 **3218** (Asp. 18) membr. in 8⁰. s. XIV. 100 fol.

Raymundi de Pennaforte Summa. Libri IV litteris minutissimis, sed admodum elegantibus exarati sunt.

525 **3219** (Asp. 19) membr. miscell. in 8⁰. s. XIV. 207 fol.

F. 1 Sermones dominicales. f. 57 Sermones super Evangelia.

f. 107 De Maria Magdalena. f. 111 Passio S. Jacobi cum miraculis. f. 114 De S. Andrea. f. 118 De S. Nicolao. f. 120 Miracula varia.

f. 132 **Peregrini** Sermones de tempore.

f. 200 De VII sacramentis tractatulus.

f. 202 Summula metrica ex Summa Raymundi.

526 **3220** (Asp. 20) membr. miscell. in 8⁰. s. XIV. 182 fol.

Fol. 37 Excerpta ex Guil. Peralti summa vitiorum.

f. 77 (**Boetii**) De disciplina scolarium liber.

f. 93 **Gaufridi** Poetria nova cum glossis permultis scripta a. 1306.

f. 121 De VII vitiis. f. 124 Sermones. f. 128 De sacramentis, virtutibus etc. f. 149 Dicta varia ex Bibliis, Patribus, aliis scriptoribus veteribus.

f. 177 Computi manualis ars. Inc. De compoto manuali artem ostendere intendimus etc. (Fol. 1—36 nunc est codex germanicus n. 91).

527 **3220ᵃ** (Asp. 20ᵃ) membr. in 12⁰. s. XIV. 441 fol.

Gulielmi Peraldi Summa uitiorum.

528 **3221** (Asp. 21) membr. in 12⁰. s. XIV. 124 fol.

F. 1 Sermones. f. 6 **Innocentii** P. (Lotharii) de miseria

humanae condicionis liber. f. 29 **Bernardi** Clar. de vita contemplativa liber. f. 44 Vocabularius biblicus, i. e. dicta et veritates biblicae ordine alphabetico. f. 109 De oratione dominica. f. 114 Physiologus (mystica animalium quorundam descriptio). f. 121 Interpretatio aliquot nominum hebraicorum (tantum litera A; codex in fine est mutilus).

3222 (Asp. 22) membr. in 12⁰. a. 1515. 204 fol. **529**

Breviarium.

3223 (Asp. 23) membr. in 12⁰. circa a. 1392. 200 fol. **530**

Fol. 2 Tabulae (ad calendarium spectantes) magistri **Cristani.** f. 44ᵇ 'Martini **Blasii** philippi bartholomei. Venas praecidant ut longo tempore uiuant'. Sunt versus de regimine vitae, in quibus mediis tres chartae excisae sunt. Sequuntur f. 48 sqq. Cursus virginis Mariae, Vigiliae mortuorum etc.

3224 (Asp. 24) membr. in 12⁰. s. XIV. 248 fol. **531**

Guilelmi Peraldi Summa virtutum et f. 164 sqq. vitiorum.

3225 (Asp. 25) membr. in 12⁰. s. XIV. 202 fol. **532**

Breviarium.

3226 (Asp. 26) membr. in 2⁰. s. XV. 129 fol. **533**

Missale. f. 1 et 129 Über Bau, Ausstattung und Weihe der Kirche Dewffenpach, Filialkirche von Eching, 1481—1483.

3227 (Asp. 27) membr. in 4⁰. s. XV. 280 fol. **534**

Missale. Erat olim ut Nr. 3226 ecclesiae in Teuffenbach.

3231 (Asp. 31) in 4⁰. s. XV. 65 fol. **535**

F. 1—39 Canones ad usum curatorum et confessariorum (fol. 31 sq. et 35—37 germanice). Inserti sunt f. 18 tituli germanici complurium librorum ecclesiasticorum.

f. 42 **Aurea bulla** (latine).

3232 (Asp. 32) miscell. in 4⁰. s. XV. 247 fol. **536**

Alphabetarius (Abstinentia—Zelus). — f. 89 De B. Maria. Inc. Nulli dubium quin totum ad laudem Christi pertineat. (Huc usque scripsit Conradus Graul.) — f. 96 Quadragesimale. — f. 159 De septem capitalibus peccatis et de quinque sensibus hominis.

f. 168—193 et 240—247 Sermones. — f. 197 De X praeceptis.

f. 221—223 Bulla Pauli II contra Hussitas, f. 223 et 228—235 contra eosdem et Georgium Podiebrad.

3233 (Asp. 33) in 4⁰. s. XV. 275 fol. **537**

F. 1 **Alberti Magni** Physicae seu Philosophiae naturalis libri V. f. 96 Idem de meteoris et de dispositione aeris.

f. 145 (**Jacobi de Voragine**) Inhibitiones a sacra communione eucharistiae. f. 148 Sermones. f. 220 **Thomae de Aquino** Casus qui in missa possunt evenire. f. 225 Auctoritates.

f. 259 Declaratio symboli apostolici. Inc. Clausa sunt mysteria etc. f. 269 Casus papales, episcopales, inhibitiones.

f. 271 Publica confessio in die cenae, germanice.

538 **3234** (Asp. 34) in 4⁰. a. 1428. I et 210 fol.

F. 1 Planctus ecclesiae. Inc. Rogo corde pertractetur hoc breue compendium | Quale mihi committetur maximum dispendium. Cf. Leyser p. 1238.

f. 3 Stella clericorum. f. 11 De S. Afra legenda. f. 13 De sacramentis. f. 27 Tractatus de confessione in tres partes divisus. Inc. Sicut dicit beatus Johannes etc. f. 77 Medela animae.

f. 111 Pater noster, Ave Maria, Credo germanice. f. 112 Casus papales et episcopales. f. 113 Carena. f. 114 Quadragesimale breve.

539 **3235** (Asp. 35) miscell. in 4⁰. a. 1463. I et 275 fol.

F. 1 **Anselmi** Elucidarius. — f. 41 Pseudo-Seneca de IV virtutibus cum commento. Inc. Quatuor virtutum sunt species. — f. 57 Sermones dominicales in Evangelia. — f. 100 Rationale divinorum officiorum compendiose collectum. f. 231 Passionale breve Sanctorum de praecipuis festis.

540 **3236** (Asp. 36) miscell. in 4⁰. s. XV. 279 fol.

F. 1 Sermones de tempore.

f. 97 Vocabularius lat. germ. inde ab A usque ad 'acedo sawerkeit'.

f. 107 Magistri **Rudberti** Parisiensis sermones (potius themata) per distinctiones super Evangelia et Epistolas. — f. 155 Auctoritates approbatae SS. doctorum novi Testamenti nec non prophetarum veteris Test. — f. 173 Expositio brevis SS. PP. in orationem dominicam. — f. 178 De rosa in dominica 'Laetare' benedicenda. — f. 178 De statu incipientium, proficientium et perfectorum. — f. 190 Sermones de vitiis etc. quae similitudinibus bestiarum etc. illustrantur.

541 **3237** (Asp. 37) in 4⁰. a. 1694. 88 fol.

'Liber quartus Decretalium, professore **Roberto König** monacho Garstensi traditus et a Placido Stainmez professo Aspacensi conscriptus'.

542 **3238** (Asp. 38) miscell. in 4⁰. s. XV. 212 fol.

F. 1 **Augustini** Soliloquium uel arra animae. — f. 10 **Bernhardi** abb. Soliloquium. Scripsit Weipertus Hetzler. — f. 21 **(Henrici de Hassia)** Speculum animae. — f. 50 (**Bonaventurae**) Itinerarium mentis in deum. — f. 74 **Andreae Hispani** propositiones confessionum (fidei). f. 76 Recensio scismatum ab a. 349 ad a. 1372 ex eiusdem tractatu de eiec-

tione scismaticorum. — f. 80 'Quottus omnium epistolarum et evangeliorum de tempore et de Sanctis'. — f. 106 Casus summarii primi libri Decretalium. — f. 146 Mag. **Pauli** praedicatoris S. Nicolai summa de penitentia. Inc. Quoniam circa confessiones animarum pericula sunt. — f. 178 Canones quomodo sacerdos debet imponere penitentiam peccatoribus (ex Burcardi Wormat. Decretorum libro XIX). — f. 191 Sermo quadragesimalis. — f. 193^b Historia Nivis (Maria Schnee). — f. 196 De S. Stephano. — f. 198 De vita et honestate clericorum. — f. 202 **Theobaldi** mag. Parisiensis Physiologus s. de naturis animalium. f. 211 Exemplum de Udone damnato.

3239 (Asp. 39) in 8⁰. s. XVII. 172 fol. **543**

Fasciculus aureus summorum Pontificum (= Chronologia a S. Petro usque ad a. 1513) collectus ab **Joanne Eisenman** Boio.

f. 38 Fragmenta ex oratione Synesii de calvitio. Excerpta ex Historiae tripartitae XII libris.

f. 63 Tractatus de VII peccatis mortalibus.

3240 (Asp. 40) in 8⁰. s. XV/XVI. 174 fol. **544**

Sermones, meditationes, auctoritates variae, inter quae f. 59 versus germanici: 59^a Suesser vatter herre got | Verleich das wir erkhennen dy zechen pott etc. Wackernagel, Kirchenlied, II, n. 1006. f. 59^b Fraw von herzn wir dich gruessen | kunigin der barmhertzikhayth etc.

3241 (Asp. 41, olim Capucinorum Brunovii) in 2⁰. s. XV. 503 fol. **545**

Commentarius in Ecclesiasten. Inc. In exordio lectionis sacri canonis Bibliae libri dicti Ecclesiastes etc.

3242 (Asp. 42) in 2⁰. s. XV. 239 fol. **546**

Novum Testamentum.

3243 (Asp. 43) in 2⁰. a. 1447 sq. 389 fol. **547**

F. 1 **Nicolai de Lyra** explanationes epistolarum S. Pauli. f. 203 Eiusdem tractatus contra Judaeos. Inc. Acuite sagittas, implete pharetras. f. 304—376 Eiusdem tractatus super (XII) Prophetas. f. 376 Eiusdem solemnis quaestio contra perfidiam Judaeorum. Inc. Utrum per scripturas a Judaeis receptas possit probari misterium Christi . . . iam esse completum.

f. 197 (Bernardi) Liber institucionis de seruicio dei et disciplina existentibus in religione.

f. 235 Epistola Rabbi Samuel Israelitae per fr. Alfonsum translata. f. 249 Errores in Talmuth, quos transtulit fr. **Theobaldus** superior ord. praed. Parisiensis in disputationibus contra Judaeos. Inc. Ista sunt excepta de erroribus Judaeorum in talmut.

f. 262 **Johannis de Deo** Hispani Liber penitentiae. — Scripsit Joh. Murator cappellanus hospitalis S. Spiritus in Braunaw.

548 **3244** (Asp. 44) miscell. in 2°. s. XV et XIV. 92 fol.

F. 1 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de X praeceptis. f. 68 Eiusdem sermones aliquot. — f. 73 (s. XV) Sermo de extremo iudicio aliique nonnulli. Inc. Ego resuscitabo eum in novissimo die. — f. 85 Legenda S. Severini ep. Coloniensis apportata a Colonia a. 1465.

549 **3245** (Asp. 45) in 2°. s. XV. 29 fol.

(**Juliani** ep. Toletani) Liber prognosticorum futuri seculi.

550 **3246** (Asp. 46) miscell. in 2°. s. XV. 267 fol.

F. 1 **Johannis de Weilheim** prioris Mellicensis Manuale viaticum in regulam S. Benedicti. Inc. Quoniam textus regulae etc.

f. 133 Adaptationes sermonum secundum ordinem alphabeti sive Opus de variis materiis praedicandi. A. 1401.

f. 231 Statuta Benedicti XII super reformatione nigrorum ordinis monachorum, descripta a Philippo Philippi clerico ac rectore in Aurbach Patav. dioc., notario publico, ex exemplo Ottoni abbati Altae inferioris commisso a. 1338.

551 **3247** (Asp. 47) miscell. in 2°. s. XV. 307 fol.

F. 1—74 **Joannis Gerson** tractatus de modo praeparandi se ad videndum Deum. De sacramento Eucharistiae. De mentali exercitatione. f. 87—114 De modo reformandi se ad puritatem cordis. f. 277—282 De arte audiendi confessionem. De duplici statu in ecclesia curatorum et privilegiatorum.

f. 74 **Bernardi** Clarev. tract. de consideratione sui ipsius.

f. 114 S. Basilii regula.

f. 122 **Stephani** monasterii S. Dorotheae Viennae professi tractatus de IV novissimis, Silvestro Chiemensis ecclesiae praesuli dicatus. f. 150 Tractatus (huius) alia pars de arte moriendi. — f. 159 **Nicolai de Dinkelspühl** tract. de IV novissimis.

f. 163 De passione Christi meditationes.

f. 230 **Petri** cardin. Cameracensis tractatus breuis de contemplatione.

f. 232 **Isidorus** de norma vivendi. Cf. ed. Arev. VII, 341.

f. 234 Tractatus anonymi sic incipiens: Quatuor sunt quae prudentia nos edocet, praeterita recolere, praesentia disponere, futura prouidere et dubia suspendere.

f. 237 **Methodius Patarensis** de principio et fine seculorum. f. 238 Casus controversi iuris canonici. f. 252 De restitutione usurarum. f. 255 De casibus episcopalibus. f. 260 De audiendis confessionibus. Passionis secundum Joannem

expositio. f. 282 Ex Hugonis mystica theologia. f. 285 De contractibus emptionis et venditionis.

3248 (Asp. 48) in 2⁰. a. 1463 et 1465. 241 fol. 552

Hugonis de Prato Sermones dominicales. Scripsit Georgius Newnburger praedicator in Münster.

3249 (Asp. 49) in 2⁰. a. 1409. 255 fol. 553

F. 1 **Ulrici** (Brysaei) abbatis in Campo Liliorum Concordantiae caritatis i. e. Sermones de tempore et de Sanctis. (In his evangelia ex historiis veteris Testamenti et naturis rerum explicantur praemissis versibus leoninis.)

f. 120 De X praeceptis. — f. 125 Conflictus vitiorum et virtutum. — f. 127 Currus pergens ad celum et ad infernum.

f. 127 Septem mortalia peccata cum figuris eorum (i. e. animalibus singulorum peccatorum symbolis) versibus germanicis exposita. Inc. Superbia. Hofhfart sich vber dye andern wigt | Davon si selten wal gesigt.

f. 128 **Daz Chüngel** (i. e. Zaunkönig). Inc. Ir herren gebt mir ewern rat | wan vnser dinch vneben gat etc. Cf. cod. germ. 714 f. 42 sqq.

f. 129 Versus morales. — f. 130 Pater noster expositum. — f. 132 Missa figuris XLII delineatis exposita ab **Innocentio III.** Inc. In prima figura demonstratur quod quatuor modis dicitur missa. — f. 156 Circulus mystico-astrologicus.

f. 160 Legenda Sanctorum. — f. 242 Sermones paschales.

3250 (Asp. 50) in 2⁰. a. 1473. I et 296 fol. 554

F. I et 296 membr. Fragmenta formularii epistolandi Ludovici IV imperatoris.

F. 1 **Quadragesimale.** Inc. Qui uidet in abscondito etc.

f. 68 **Gilberti de Tornaco** Dicta s. Sermones ad status hominum. Inc. Fidelem me existimasti etc.

f. 169 **Exempla.** Inc. Legitur de quodam rege alimoniae Bozberto nomine etc.

f. 191 Sermones de Sanctis. Eorum auctor manu posteriore Heinricus de Contractibus adscriptus est.

3251 (Asp. 51) in 2⁰. a. 1442. 297 fol. 555

Postilla Evangeliorum dominicalium, ferialium, festivalium. Inc. Quia Dominus gloriosus etc.

3252 (Asp. 52) in 2⁰. s. XV. 264 fol. 55

F. 1 Sermones de tempore collecti. (f. 167 Oratio dominica VII versibus hexametris expressa, quorum primus est: O pater alme tuum nomen sit sanctificatum.)

f. 170 'Biblia curtata' veteris Testamenti. Inc. In principio creauit Deus angelos. — f. 237 Quaestiones super quartum Sententiarum (num sacramenta debuerint institui).

557 **3253** (Asp. 53) in 2⁰. s. XV. 172 fol.

Johannis (Friburgensis) Summa media de penitentiis secundum canones et leges seu Opusculum quaestionum casualium. Inc. Quoniam dubiorum noua cottidie difficultas emergit casuum etc.

558 **3254** (Asp. 54) in 2⁰. s. XV. 310 fol.

F. 1 Breviarium decreti Gratiani a **Laurentio** clerico Neapolitano editum. Inc. Sicut fulgor auri superat fulgorem omnium metallorum etc.

f. 262 Legenda de tribus SS. Magis s. Regibus gloriosis. Scripsit a. 1459 Frid. Burkchstaler t. t. in Münster, item sequentem epistolam.

f. 306 Epistola **Johannis Presbyteri** ad Imperatorem Constantinopolitanum. Cf. Zarncke, Der Priester Johannes, p. 895.

559 **3255** (Asp. 55) in 2⁰. a. 1441. 223 fol.

F. 1 **Summa de causis.** Inc. Cum miserationes domini sint super omnia opera etc. In Clm. 5896 idem liber beato Thomae adscribitur. Cf. etiam Clm. 3024 f. 130.

f. 72 **Joannis de Marienwerder** Expositio symboli apostolorum. Inc. Venite et ambulemus in lumine Dei nostri.

f. 176 Mendicus de tempore et Sanctis excerptus ex Jacobo de Voragine per totum annum. Inc. Benedictus qui uenit in nomine Domini.

f. 217 Tractatus de VII horis canonicis rite persolvendis. Inc. Septies in die laudem dixi tibi etc. Quamuis deus semper et in omni tempore a nobis sit laudandus etc. Cf. Clm. 5338. — f. 220 Quomodo proximus morti sit interrogandus. — f. 220 Tractatulus de uerbo Dei. Inc. Verbum Dei est magnae efficaciae. — Scripsit Martinus dictus Stukchlär.

560 **3256** (Asp. 56) miscell. in 2⁰ min. s. XV. 165 fol.

F. 1 **Guidonis de Monte Rotherii** Manipulus curatorum.

f. 76 **Jordani** liber de passione Domini. Scripsit a. 1472 Georgius Newnburger. — f. 123 **Nicolai de Dinkelspühel** Concepta de penitentia. Scripsit a. 1433 Jo. de Lauffen.

561 **3257** (Asp. 57) in 2⁰. s. XV. 226 fol.

F. 1 **Augustini** Soliloquium de arra animae.

f. 5 **Nicolai de Dinkelspuehel** tractatus de VII vitiis. — f. 82 Eiusdem concepta de tribus partibus penitentiae, ut in cod. 3256. — f. 129 Eiusdem tract. de X praeceptis.

f. 65 Confessionale de VII criminibus capitalibus. Inc. Secundum magistrum et doctorem in IV Sententiarum etc. — f. 123—128 et 219—226 Sermones. — Maiorem codicis partem Thomas Pewntner cappellanus in Gmunden, postea in Ried a. 1451 et 1454 conscripsit.

3258 (Asp. 58) in 2⁰. s. XV. 166 fol. 562
Humberti abbatis Cisterc. Conclusiones super IV libros Sententiarum.

3259 (Asp. 59) in 2⁰. a. 1441. 313 fol. 563
Petri Lombardi Sententiarum libri IV. Scripsit Nicol. Mulberger.

3260 (Asp. 60) in 2⁰. a. 1450. 416 fol. 564
Nicolai de Dinkelsbühl Tractatus super quartum Sententiarum. Scripsit Joh. Murator.

3261 (Asp. 61) in 2⁰. s. XV. 289 fol. 565
F. 1 Gesta Romanorum cum abbreviationibus. Inc. Dorotheus imperator statuit pro lege etc. Cf. Oesterley, Gesta Romanor. sub n. 50.
f. 51 Summa iuris minor (de decimis, de sacramentis, de simonia etc.). Inc. Decimae, ut ait Decretum, sunt tributa animarum egencium.
f. 60 Biblia pauperum. Inc. Cum David f. Salomonis perfecisset templum Domini etc. — f. 102 Infantia Salvatoris. Inc. Factum est ut fieret processio ex edicto Caesaris Augusti etc.
f. 107—111 et 132 sq. **Bernhardi** tract. de cura domestica.
f. 111 **Jacobi de Lusanna** (sic) Compendium moralitatum.
f. 122 De passione Domini.
f. 134 (**Johannis Chorianti** ord. praed.) Tractatus de instructione confessariorum. Inc. Simpliciores et minus peritos confessarios.
f. 150 Exempla bona (primum de usurario, extremum de milite, cuius vinea collecta ob defectum).
f. 163 **Antonii** fr. eremit. Liber figurarum. Inc. Castigo corpus meum. — f. 207 Exceptiones de summa vitiorum. — f. 248 (Lotharii diaconi, postea Innocentii III papae tractatus) de mysteriis missae. Cf. Journal des Savants 1883, p. 637; 1887, p. 566.

Codices num. 3301—3348 ex bibliotheca monasterii ordinis S. Benedicti in Attel.

3301 (Att. 1) membr. in 2⁰ mai. s. XIII. 284 fol. 566
Biblia utriusque testamenti. Codex admodum nitide exaratus est, sed, ut apparet ex nota adscripta, iam a. 1759, quo liber ab Jos. Erh. barone de Rumel monasterio dono datus est, pictae litterae initiales pleraeque exsectae erant.

3302 (Att. 2) membr. et chart. in 2⁰ min. a. 1495. 142 fol. 567
F. 1 **Martyrologium.**

f. 58 Absolutiones capitulares per circulum anni.
f. 61 Regula S. Benedicti.
f. 76 Necrologium monasterii usque ad XVII saec. continuatum.
f. 137 Modus quando alicui datur confraternitas. In fine legitur: Iste liber editus est a Martino Abbate in Attl († a. 1498) et finitus per fr. Sigismundum Vöhrl ab dem Varhach professum huius monasterii.

568 **3311** (Att. 11) in 2⁰. a. 1455. 305 fol.

Missale Romanum. — Scripsit Liebhardus Meischner cappellanus in Castro veteri.

569 **3312** (Att. 12) in 2⁰. s. XV. 171 fol.

F. 1 Tabula super Summam Raimundi alphabetica, a. 1470.
f. 53 **Speculum clericorum,** a. 1451.

570 **3313** (Att. 13) in 2⁰. s. XV. 500 fol.

Psalterium monasticum.

571 **3314** (Att. 14) in 2⁰. s. XV. 205 fol.

F. 1 **Johannis de Marienwerder** Tract. de symbolo. — f. 98 **Nicolai de Tynchespüchel** sermones de poenis inferni, de corpore Christi, de VIII beatitudinibus. — In tegumento figura B. Mariae V. incisa est.

572 **3315** (Att. 15) in 2⁰. s. XV. 195 fol.

Discipuli Sermonum de tempore pars aestivalis, item nonnulli sermones de Sanctis. Liber in fine mutilus est.

573 **3316** (Att. 16) in 2⁰. s. XV. 427 fol.

Discipuli Sermones de tempore et Sanctis. Pars hiemalis et aestivalis. f. 313 Sermones (eiusdem?) de cogitatione, de locutione, de operibus, de VII peccatis, de sacramentis etc. — Sermones communes, quorum primus de apostolis. Sequitur index alphab. materiarum et exemplorum. — f. 424 Passio Domini in die parasaue (sic). In fine desunt quaedam. — In largo libro passim glossulae germanicae inveniuntur.

574 **3317** (Att. 17) in 2⁰. a. 1479. 414 fol.

F. 1 Sermones dominicales. Inc. Erunt signa in sole etc.
f. 161 **Andreae de Escobar** tract. de decimarum solutione.
f. 166 De poenis inferni, de fine mundi et gaudiis aeternis. Sunt 30 capitula. — f. 201 Sermones. — f. 217 De praeceptis decalogi.
f. 233 Flores ex quarto Sententiarum.

575 **3318** (Att. 18) in 2⁰. s. XV. 210 fol.

Pauli Wann Sermones dominicales. Et initium et finis desunt.

576 **3319** (Att. 19) in 2⁰. s. XV. 292 fol.

Formularius publici notariatus officii, idem qui in Clm. 14328. Cf. Rockinger, Formelbücher p. 66 n. 132 et passim.

Post tabulam prima charta exsecta est, item in fine complures desunt.

3320 (Att. 20) in 2⁰. a. 1682. 212 fol. **577**

'Variorum quorundam selectorum pars nova et prima, conquisita et conscripta a fr. **Romano Schell'.** Sunt varia excerpta ex auctoribus Latinis tam veteribus quam recentioribus.

3331 (Att. 31) in 4⁰. a. 1502. 217 fol. **578**

F. 1 **De imitatione Christi** libri IIII.

f. 110 **Liber de arte moriendi.** Inc. Cum circa propriam vitam multi sunt negligentes etc.

f. 142 **Augustini** liber de animae quantitate. Cf. I, 1035 ed. Migne. — f. 190 De fructu carnis et spiritus. Inc. Cum omnis divinae paginae sermo id intendat etc. — f. 201 Litigatio Mascaron contra genus humanum. Inc. Accessit Mascaron ad dei omnipotentis potentiam etc.

f. 213 **Bernhardi Clarevallensis** tract. de conflictu civitatis Babylonis et Jerusalem. Cf. Clm. 4644.

3332 (Att. 32) in 4⁰. s. XVI ineunt. 240 fol. **579**

F. 1 **Lavacrum conscientiae.** Inc. Lavamini, mundi estote. Amplum opus clerici Bavari, ut videtur, cuius praefatio directa est ad fratrem germanum parochum, concubinam et liberos habentem, exemplis refertum est. Cf. Riezler, Geschichte Baierns III, 844.

f. 145 Stella clericorum. — f. 163 Augustinus de sacramento altaris.

f. 168 **Roberti de Licio** sermones de diuina caritate et de immortalitate animae.

3333 (Att. 33) in 4⁰. s. XV. 163 fol. **580**

Calendarium, tabulae astronomicae, varia ad chronologiam et astronomiam spectantia auctore mag. **Johanne Kungsperg** (Regiomontano), f. 1—31 germanice. In ultima charta adscriptum est: Dye geschlecht jm land zw payren, der nam schilt vnd helm abgangen synd meins gedencken von der jarzall Christi 1485 in 20 jaren nach der gesetzten zal. Sequuntur nomina 50 gentium.

3334 (Att. 34) in 4⁰. a. 1477—79. 200 fol. **581**

F. 1 Auctoritates utriusque testamenti secundum ordinem alphab. (Abstinentia — zelus).

f. 66 **Jacobi Carthusiensis** tract. de animabus exutis a corporibus.

f. 88 **Lotharii** cardinalis (Innocentii III) liber de miseria humanae condicionis.

f. 116 Summa brevis theologiae in II partes divisa. Inc. De trinitate Dei hoc tenendum est. — f. 134 Summa penitentiae. — f. 138 Sermones pro mortuis. — f. 142 Litigatio Satanae contra genus humanum.

f. 149—171 Das puoch von der lieb gottes. Inc. Also ist zu mercken das der liebhaber aller menschen etc.
f. 171 **Andreae de Escobar** tract. de decimis.
f. 195 De ecclesia S. Mariae Loreti.
f. 197 Catechismus grammaticalis secundum Donatum. — Librum scripsit Johannes Weyt perpetuus vicarius collegiatae ecclesiae Onoltzpacensis Herbipol. dioecesis.

582 **3335** (Att. 35) in 4⁰. a. 1737. 159 fol.

Barthol. Holzhauser, instituti clericorum in communi viventium authoris, interpretatio Apocalypseos.

583 **3336** (Att. 36) in 4⁰. s. XV. 52 fol.

F. 1—2 et 5 Formulae litterarum, quibuscum fr. Chonradus commissarius filialis ecclesiae in Etling varios parochianos ob certa peccata graviora ad N. vicarium generalem Ratisbonensem mittit.
f. 3 sq. Officium de armis Christi.
f. 6 Informatio ad usum peccata sua confitentium exemplis illustrata. Inc. Laetare filia Sion. — f. 30 **Thomae de Aquino** quaestiones de confessione. — f. 33 Casus papales et episcopales. — f. 41 De VIII speciebus turpitudinis quas coniugales solent inter se exercere (una charta excisa est). — f. 48 Satisfactiones secundum Joannem de Deo. — f. 51 Quaestiones circa cerimonias quasdam.

584 **3337** (Att. 37) in 4⁰. a. 1435. 93 fol.

Martyrologium de Sanctis. — f. 74 **Alberti Magni** orationes de evangeliis dominicalibus per circulum anni. — f. 92 Legenda de B. Elisabeth Thuringensi.
Frater Conradus Labenbolff emit istum libellum pro 60 denariis anno 1478.

585 **3338** (Att. 38) in 4⁰. a. 1411. 177 fol.

Sermones cum legendis de Sanctis et festis, item Sermo abbatis in capitulo de absolutione in cena Domini. In extrema charta adscriptum est mandatum episcopale de synodo in oppido kitzpühel habenda. Codex ab initio est mutilus.

586 **3348** (Att. 48) in 8⁰. a. 1640. 181 fol.

Jacobi Bidermanni S. J. horarum subsecivarum libri IV. Eiusdem Epitaphiorum liber. Adiecta sunt f. 176 sqq. aliquot carmina Ant. Flamminii, A. Mureti, Famiani Stradae, Thom. Mezleri ord. S. Bened. ex Zwifalten (Pervigilium veris).

Codices num. 3401—3466 ex bibliotheca canoniae B. Mariae V. et S. Felicitatis in Au.

587 588 **3401** et **3402** (Au 1 et 2) in 2⁰. s. XV.

Gregorii Magni Moralium in Job libri XXXVI.

3403 (Au 3) in 2⁰. a. 1463. 318 fol. 589

Fol. 1 Tractatus de auctoritate generalium conciliorum et potestate eorum supra papam et quoslibet alios, editus per universitatis Cracoviensis doctores a. 1441 ad concilium Basileense legatos.

f. 21 Modus devolvendi sive trahendi causas ad Romanam curiam.

f. 39 **Gregorii** Moralium in Job libri XI—XXVII.

3409 (Au 9) in 2⁰. a. 1471—74. 312 fol. 590

F. 1 Libellus qui dicitur **Gratia Dei** (ex dictis SS. collectus). — f. 27 **Udalrici de Fonte Salutis** expositio super canticum B. M. V. Inc. Omnipotentis mater etc. — f. 42 **Joh. Gerson** tract. de ecclesiastica potestate et de origine iuris et legum. — f. 69 **Augustini** lib. de vita christiana ad Monicam matrem.

f. 87 Speculum humanae salvationis. Inc. Expediens videtur et utile. — f. 149 **Nicolai de Dinkelsbühl** Speculum praelatorum.

f. 164 **Andreae de Escobar** tract. de decimis.

f. 183 **Hieronymi Posser** (al. Potzner) de Saltzeburga sermones de Sanctis per annum. Sequuntur f. 268 nonnulli sermones **Augustini** et f. 302 **Thomae de Haselbach.**

3410 (Au 10) in 2⁰. s. XV ineunt. 310 fol. 591

Bartholomaei a S. Concordio s. Pisani Summa casuum conscientiae (Summa Pisana).

3411 (Au 11) in 2⁰. a. 1463. 357 fol. 592

Gulielmi Durandi Rationalis divinorum officiorum libri VIII.

3414 (Au 14) in 2⁰. a. 1448. 356 fol. 593

F. 1 De vita et virtutibus B. Mariae tractatus quadripartitus. Inc. Laetetur anima vestra in numina eius. — f. 88 Collationes super Ave angelicum. Inc. Quoniam, ut ait Jeronymus, nulli dubium est quin totum ad gloriam et laudem Dei pertineat etc.

f. 138 **Anselmi** sermo de conceptione B. Mariae V.

f. 140 **Joh. Gerson** tract. super canticum Mariae. Adiecta est f. 302 sq. tabula opusculorum et tractatuum Gersonis.

f. 304 **Gregorius M.** super Cantica canticorum.

f. 328 **Richardi** (a S. Victore) tract. de contemplatione Benjamin.

3417 (Au 17) in 2⁰. a. 1439. 236 fol. 594

F. 1 **Nicolai de Dinkelsbühl** tract. de oratione dominica. f. 144 Idem de VIII beatitudinibus. f. 179 Eiusdem tract. de Decalogo.

f. 43 Quaestio disputata in quodlibeto Heidelbergensi, utrum potestas cohercendi daemones fieri possit per caracteres, figuras aut vocis prolationes.

f. 49—143 De VII vitiis capitalibus et virtutibus eis oppositis. Inc. Nunc dicendum est de vitiis et aliquibus virtutibus eis oppositis.
f. 226 Tractatus de arte moriendi. Inc. Cum de praesentis exilii miseria etc. Recentiore manu nomen Joh. Nideri adscriptum est, at est auctor tractatus Joh. Gerson.
f. 235ᵇ Hainrici de Hassia exhortatio. Inc. Quanta fratres audiuimus et cognoscimus et cottidie in scripturis legimus monita.

595 **3419** (Au 19) in 2°. a. 1445. 343 fol.

F. 1 **Thomae de Haselbach** sermones dominicales a pentecoste usque ad adventum. f. 286 Idem de X praeceptis. — f. 333 **Joh. Andreae** arbor consanguinitatis.

596 **3420** (Au 20) in 2°. a. 1450 et 56. 227 fol.

F. 1 Sermones dominicales incerti auctoris. Inc. Licet in omni scientia etc. f. 82 Sermones quadragesimales. Inc. Conuertimini ad me toto corde etc. f. 128 **Contracti** sermones de Sanctis.

597 **3421** (Au 21) in 2°. a. 1444. 337 fol.

F. 1 Sermones dominicales, quibus multa germanica intermixta sunt. Inc. Benedictus qui uenit etc. — f. 182 Rustilogus de tempore. Inc. Ecce rex uenit tuus.
f. 265 Gesta Romanorum breviata. Cf. Oesterley, Gesta Rom. sub n. 51. — f. 311 Epistola Rabbi Samuelis. — f. 326 Commentum in Prudentii historiarum tractatum de vetere et novo testamento. — Codex in fine non integer est.

598 **3432** (Au 32) in 2°. a. 1416. 230 fol.

Postilla super omnes epistolas S. Pauli, adiecto indice quando per annum in missa legantur.

599 **3433** (Au 33) in 8°. s. XIV et XV. 230 fol.

F. 1—61 Aequipollarius, i. e. Sermones dominicales.
f. 64 Tabulae ad inveniendum numerum aureum.
f. 65ᵇ—66ᵇ et 136ᵇ—137 Gewärte wein Artznei. f. 66ᵇ Tintenrecept.
f. 67 Quadragesimale **Parmensis**. f. 134 Sermo de X praeceptis. Sequuntur f. 195—209 alii sermones item incerti auctoris.
f. 138 Martyrologium de Sanctis. Scripsit Nic. Tachs a. 1398.
f. 209—217 Epistola Christi de die dominico. De Adam et Eva. (Legenda de ligno st. crucis.) Ed. W. Meyer, Die Geschichte des Kreuzholzes vor Christus, Abhandlungen d. München. Ak. Philos.-philol. Cl. XVI, 2 (1881) p. 130 sqq. De Joanne Chrysostomo. De Wilhelmo Normannorum

duce. De S. Gregorio. De S. Eustachio. — f. 218 Expositio missae.

3434 (Au 34) in 2°. a. 1468. 262 fol. **600**

F. 1 Postilla in Evangelia per annum. — Passio Jesu Christi secundum quattuor Evangelistas.

f. 123 Historia passionis Jesu Christi. Inc. Christus perit etc. f. 136 Officium missae. Inc. Ad honorem benedicte et indiuidue trinitatis etc. — Partem priorem codicis scripsit Andr. Kraus, posteriorem Georgius C. Erfordiae.

3435 (Au 35) in 2°. a. 1474. 332 fol. **601**

F. 1 **Johannis Nider** de Nuernberg Sermones de tempore et de Sanctis. — f. 305 De conceptione B. Mariae V. Inc. Sanctificavit tabernaculum altissimus etc. — f. 326 De cautelis missae. f. 327 Tabula sacerdotum naufragantium et negligentium circa sacramentum altaris. Inc. Si sacerdos infra (sic!) missam infirmitate uel morte preoccupetur etc. — f. 328^b Sermo de novo sacerdote. — f. 331 **Bernhardus** de formula honestae vitae.

3436 (Au 36) in 2°. s. XV. 303 fol. **602**

F. 1 De officio missae, cum tabula operis prolixi. Inc. Scribitur exodi 19 et 28 capite etc. Liber a. 1467 scriptus est. — f. 168 **(Henrici de Hassia)** Tractatus de discretione spirituum. Cf. Clm. 4775. — f. 177 **Udalrici Brysaei** abbatis in Campo liliorum Concordantia caritatis (i. e. Sermones de temp. et de SS.) cum glossulis germanicis. Cf. cod. lat. 3249. Libros inde a f. 168 usque ad finem scripsit Petrus Schaffhausiensis, primissarius in Rösenhaym, a. 1465.

3437 (Au 37) in 2°. a. 1413. 304 fol. **603**

F. 1 **Guilelmi Peralti** Summa vitiorum. — f. 233 **Johannis de Deo** Hispani de penitentia libri VII. — f. 273 Expositio missae data Pragae. Inc. Comedite et inebriamini etc.

f. 304 Distichon:

'Mortales cuncti' admonet nos tumba sepulcri
Hassonis Henrici vermibus esca dati.

Sequuntur versus 60 de morte, quorum singuli a vv. 'Mors est a tergo' incipiunt et in voc. 'ergo' desinunt, velut:

Mors est a tergo: sic cautus quilibet ergo.
Mors est a tergo: pacem presul velis ergo etc.

Liber exaratus est a Martino de Stokach.

3439 (Au 39) in 2°. a. 1461. 304 fol. **604**

Psalmi Davidici, oratio dominica, salutatio angelica, symbolum Apostolorum cum glossis partim germanicis. — Scripsit Joh. Kelhammer.

3441 (Au 41) in 2°. a. 1445. 417 fol. **605**

Discipuli sermones numero 164 cum tabula ut in Clm. 3316. Scripsit Joh. Lieb.

606 **3446** (Au 46) in 2^0. a. 1454. 437 fol.

Biblia veteris Testamenti usque ad Ecclesiasticum. Scripsit Nicol. Perndorffer professus in Obern Altach. Indicem amplissimum adiecit Sigismundus Dachs a. 1474.

607 **3447** (Au 47) in 2^0. a. 1435—38. 374 fol.

Biblia veteris Testamenti usque ad Ecclesiasticum. Adiectae sunt sub finem ‚Distinctiones librorum Biblie' sive (**Alberti Magni**) indices metrici Bibliorum, iidem qui in Clm. 3070 f. 151.

608 **3448** (Au 48) in 2^0. a. 1456. 416 fol.

Petri Manducantis presbyteri Trecensis scholastica historia.

609 **3450** (Au 50) in 2^0. s. XV. 168 fol.

F. 1 Liber de vita SS. Patrum heremitarum. — f. 69 **Davidis de Augusta** (alias Bernardi) libellus de honesta formula vitae.

f. 72[b] Tractatus de penitentia. Inc. Sufficit ad veritatem penitentiae.

f. 97 Mag. **Gerhardi Groet** dicti Magni diaconi, qui obiit a. 1384, dicta (numero 26) ad clerum Traiectinum.

f. 134 **Henrici de Frimaria** tract. de X praeceptis. Scripsit Liebhardus Reyff.

610 **3453** (Au 53; in priore editione catalogi 3451 et Au 51) in 2^0. a. 1432. 312 fol.

Huguccionis Vocabularius latinus adscriptis hic inde vocabulis germanicis.

611 **3455** (Au 55) in 2^0. a. 1689. 267 fol.

Ἀναλελεγμένων partes tres, s. Excerpta ex libris tam sacris quam profanis varii argumenti.

612 **3464** (Au 64) in 2^0. a. 1530. 72 fol.

Theses 405 ab **Joh. Eckio** ad disputandum contra Lutherum propositae et Imp. Carolo V a. 1530 Ingolstadii oblatae. Cf. Wiedemann, Joh. Eck, p. 580—584.

613 **3465** (Au 65) in 2^0 min. s. XVI. 79 fol.

Bullarium Augiense, documenta paparum, episcoporum, abbatum, item laicorum quorundam inde ab a. 1129 usque ad a. 1521 complectens.

614 **3466** (Au 66) in 4^0. s. XVIII. 17 fol.

'**Monita privata Jesuitarum** ad bonum tum corporale tum spirituale eiusdem societatis. Edita a **Sanctio Galindi** (Casp. Scioppio) eiusdem soc. sacerdote. Impressa Lugduni a. 1657'. Praefixa est praefatio Augustini Auracher can. reg. Laterano-Auensis decani, sic incipiens: Habes hic monita privata Jesuitarum, ab amico certe homine conscripta etc.

Codices num. 3501—3661 ex bibliotheca Augustanae civitatis.

3501 (Aug. civ. 1) membr. in 2⁰ mai. s. XIV. I et 429 fol. cum litteris initialibus pictis aut coloribus decoratis. 615

Codicis Justiniani Imp. libri I—IX cum glossis. Index rubricarum f. 428 sq. recentiore manu adiectus est.
f. 428^b Regulae graphicae, ubi debeant fieri paragraphus, versus, punctum altum, tractus, virgula. Notata quaedam (possessoris?) de anno 1379.

Codicem scripsisse videtur in Italia Pauolo di Pietro notarius.

3502 (Aug. civ. 2) membr. in 2⁰ mai. s. XIV. 310 fol. cum litteris init. pictis, in Italia scriptus. 616

F. 1 **Institutionum iuris** Imp. Justiniani libri IV cum glossis.
f. 79 Codicis Justiniani libri X—XII.
f. 149 Constitutionum eiusdem novellarum liber qui etiam dicitur authentica.
f. 279 Consuetudines de feudis et de iure fisci.
f. 306 sq. Frederici II Constitutiones. De codice cf. K. Lehmann in „Neues Archiv" XVI, 399.

3503—3505 (Aug. civ. 3—5) membr. in 2⁰ mai. s. XIV. 306, 254, 312 fol. cum picturis et litt. init. pictis, in Italia scripti. 617—619

Digestorum libri I—L cum glossis.

3506 (Aug. civ. 6) membr. in 2⁰. s. XIV. 333 fol. cum litteris init. pictis. 620

Digesti (veteris) libri I—XXIV cum glossis. f. 334 s. IX Fragmentum vitae st. Leonardi.

3507 (Aug. civ. 7) membr. in 2⁰ mai. s. XIV in Italia script. 69 fol. 621

F. 1 (Portii) **Azonis** Brocarda (generalia) in iure ciuili.
f. 51 **Bernardi** Summa super decretalibus.
f. 68 Rubricae (sive potius index alph. materiarum) Codicis Justiniani.

3508 (Aug. civ. 8) membr. in 2⁰. s. XIV. 92 fol. 622

Institutionum iuris Imp. Justiniani libri IV cum glossis.

3509 (Aug. civ. 9) membr. in 2⁰. s. XIV in Italia script. 303 fol. 623

F. 1 **Institutionum iuris libri IV** cum glossis.
f. 45 Constitutionum novellarum liber.
f. 203—238 (in 4⁰) De feudis.
f. 239 Codicis Justiniani libri X—XII. De codice cf. K. Lehmann in „Neues Archiv" XVI, 398.

624 **3510** (Aug. civ. 10) membr. in 2°. s. XIII. 79 fol.

Legis Longobardorum libri tres. In fine additum est ante subscriptionem rescriptum regis Chonradi (II) de lege Romana, quod editum est in Mon. Germ. Legg. II, 40. Adiecta sunt alia manu f. 78 nonnulla quae sic incipiunt: Liber iste institutionum seu helementorum nomen habet, erigit enim lectorem in statum romani iuris etc.

625 **3510**[a] (Aug. civ. 10[a]) membr. in 2° mai. s. XV. 130 fol.

F. 1 **Aegidii Romani** de regimine principum libri III.

f. 123[b]—130 (haec alia et posteriore manu scripta sunt) **Poggius** Florentinus de nobilitate.

626 **3511** (Aug. civ. 11) membr. in 2° mai. s. XIV in Italia script. 103 fol. cum picturis.

F. 1 **Johannis filii Serapionis** medici Breviarium, ex arabico in latinum conversum per mag. Gerardum Cremonensem in Toleto.

f. 84 Vocabularium medicum arabico-latinum.

f. 89 **Abubekr Rasis** filii Zachariae liber de medicina, ex arabico in lat. a mag. Gerardo Cremonensi translatus.

627 **3512** (Aug. civ. 12) membr. in 2°. a. 1300 in Italia script. 434 fol.

F. 1 **Johannis Nazareni filii Mesue** Grabadin medicinarum particularium.

f. 61 **Hebe** (Hely?) **Mesue** de simplicibus medicinis libri III.

f. 104 Synonyma **Metani** (?).

f. 119 **Nicolai** Antidotarium et doses et Synonyma eiusdem.

f. 147 Synonyma **Rasis.** f. 157 Synonyma **Avicennae.** f. 164 Tabula Antidotarii. — f. 166 **Johannis de Parma** 'Practicella ex dictis Hebemesue principaliter abbreviata'. — f. 167 Quid pro quo, seu quae airabalanomice possunt poni. f. 168 De conferentibus et nocentibus cerebro, capiti, cordi etc.

f. 170 **Constantini (Africani)** monachi Viaticum cum glossulis Gerardi.

f. 289 Tabula primationum (lunae). Calendarium ecclesiasticum et astronomicum.

f. 298 **Galeni** artis parvae libri III cum commento H(aly). — f. 334 Eiusdem de pulsibus liber. — f. 337 Eiusdem lib. de malitia complexionis diversae.

f. 340 **Hippocratis** Aphorismi cum commento Galeni. f. 378 Eiusdem prognosticorum liber cum commento Galeni. f. 403 Eiusdem de regimine acutorum particulae III cum commento Galeni.

f. 433 sq. Fragmenta medica.

628 **3513** (Aug. civ. 13) membr. in 2°. s. XIV. 70 fol.

Theorica Pantegni (παντέχνη) a **Constantino** (Africano) edita.

3514 (Aug. civ. 14) membr. in 2°. s. VII. 306 pagg. **629**

Passio Sanctorum: p. 1 Silvestri (p. 1—8 a manu saec. IX suppletae sunt), p. 18 Potiti, p. 29 Juliani et Basilissae, p. 77 Polyeucti Candidiani et filiorum, p. 80 Speusippi, Elusippi et Melusippi, p. 88 XXXVII virorum, p. 92 Sebastiani, p. 145 Fructuosi episcopi Auguri et Eologi (Eulogii) diaconi (in fine mutila aliquot foliis deperditis), p. 149 Vincentii (initium deest), p. 158 Babilatis et trium puerorum in ciuitate Antiochia (p. 170ᵇ s. XII adscripta est oratio legenda super caput mulieris, quae post partum venerit ad ecclesiam). p. 171 Passio Georgii, p. 177 Tharaci, Probi et Andronici, p. 208 Maximi, p. 210 Juli (Julii), p. 213 Cyrilli, p. 215 XLVIII martyrum, p. 232 vita Medardi auctore **(Venantio) Fortunato** (prosaica, cf. Monum. Germ. Auct. antiq. IV, 2, 67), p. 239 item vita Medardi (metrica, eodem Fortunato auctore, cf. ibid. IV, 1, 44—48), p. 245 Nazari, Geruasi, Protasi et Celsi pueri, p. 253 Thyrsi et Callinici (initium deest folio amisso), p. 273 Passio Juliani, ex hoc codice ed. in Mon. Germ. Script. Meroving. I, 879—881, p. 277 Petri episcopi Alexandrini, p. 288 Aniceti, Fotini (Photini) et reliquorum (in fine pauca desunt compluribus chartis amissis), p. 299 fragmentum de Ferreolo, p. 301—306 (saec. X) passio SS. Sergii et Bacchi ab initio mutila. Cf. Mon. Germ. Auctor. antiquiss. IV, 2, p. XXVI, et Script. rer. Meroving. I, 878.

Complura in codice vetustissimo intercidisse apparet ex antiqua passionum tabula codici praefixa. Ad calcem libri inscriptum est: 27. die Febr. an. 1608 Marcus Velserus hunc codicem Augusta Antverpiam mittit Rev. D. P. Heriberto Rosweido S. J. utendum hac lege, ut via Francofortensi Augustam remittatur vel nundinis proximis autumnalibus vel certe sequentibus vernalibus.

3515 (Aug. civ. 15) membr. in 2° min. s. XIV. I et 167 fol. **630**

Magistri **Petri Heliae** Summa super maiorem Priscianum. Inc. Ad maiorem artis grammaticae cognitionem primo uidendum est quid grammatica, quod genus eius etc.

3516 (Aug. civ. 16) membr. in 2°. s. X. 117 fol. **631**

F. 1—109 Historia romana breuiter digesta. Est **Pauli Diaconi** historia, cuius X libros priores **Eutropium** continere constat. In fine libri X (f. 73) nihil legitur nisi: EXPLICIT LIBER DECIMVS, sed additum est inter lineas et in marg. manu paulo recentiore: Hucusque historiam eutropius composuit. cum (leg. cui) tamen aliqua paulus diaconus addidit. iuuente (i. e. iubente) domna adelperga christianissima beneuenti ductrice. coniuge domni arichis sapientissimi et catholici principis. deinceps quae secuntur idem paulus ex diuersis auctoribus proprio stilo contexuit. In fine legitur: Quia uero restant adhuc quae de iustiniani augusti felicitate dicantur. in sequenti deo praesule libello promenda sunt. EXPLICIT LIBER XVI (corr. XVII; nam inde a libro

XI in subscriptionibus libri uno numero brevius indicati sunt). Cf. editiones Hartelii (1872) et H. Droysenii in Mon. Germ. Auctor. antiquiss. T. II (1879).
f. 109^{b}—117 **S. Efrem** sermo in Joseph.

632 **3517** (Aug. civ. 17) membr. in 4⁰. s. X. 66 fol.
Boetii institutionis arithmeticae libri II.
f. 65^{b} Solutio primi capituli de secundo libro arithmeticae.

633 **3518** (Aug. civ. 18) membr. in 4⁰ oblongo. s. XI. 173 fol.
Prisciani artis grammaticae libri I—XV et parva pars l. XVI.

634 **3519** (Aug. civ. 19) membr. in 4⁰. s. XII. 49 fol.
F. 1 **Lex Baioariorum.** Cf. J. Merkel in Mon. Germ. Legg. III, 186.
f. 36 Decreta ducis Tassilonis cum actis synodalibus. Cf. ibid. p. 459—461. — f. 37 De collaudatione quam episcopi et abbates in Baioaria inter se fecerunt pro defunctis fratribus. Cf. ibid. p. 461 sq. — De concilio quod dux Tassilo aput Dingoluingam celebrauit, ibid. p. 462. — f. 37^{b} De popularibus legibus, ibid. p. 464—468. — f. 39 Capitula quae dominus Karolus serenissimus addere iussit, ibid. p. 477; Legg. Sectio II, Tom. I, 157. — f. 40^{b} Capitula quorum (leg. quae) in lege Salica mittenda sunt. Cf. Mon. Germ. Legg. I, 113 sq. — f. 43 De falsis monetariis, ibid. p. 115.
f. 43 Catalogus regum Francorum et Germanorum a Pipino ad Heinricum V. f. 44 Catalogus paparum a Petro usque ad Calixtum II cum notitiis historicis.
f. 47^{b} Decretum (ficticium) de expeditione Romana. Cf. Mon. Germ. Legg. II, 2 p. 3.

635 **3520** (Aug. civ. 20) membr. miscell. in 2⁰. s. XIV. 65 fol.
F. 1 **Johannis de S. Amando** tractatus super Antidotarium Nicolai.
f. 43 **Hamet Averrois** liber de theriaca. Hic tractatus et qui sequuntur litteris minutissimis scripti sunt. — f. 44^{b} **Avicennae** tract. de viribus cordis et medicinis cordialibus. Inc. Creavit deus ex concauitatibus etc. — f. 49 Tractatus de proportionibus qualitatum medicinalium. Inc. In medicinis per artem compositis considerans etc. — f. 57 Liber G. (Galeni?) de interioribus. Inc. Quoniam diuersitas membrorum corporis etc. — f. 61 Liber experimentorum **Rasis.** — f. 63 Medicinae **Zenonis** de Athenis.

636 **3521** (Aug. civ. 21) membr. in 4⁰. s. XIV. 215 fol. in Italia scriptus, initialibus litteris pictis ornatus.
F. 1 **(Isaac filii Salomonis?)** Tractatus de febribus ex arabico a Constantino Africano monacho translatus. Cf. cod. Bruxell. n. 14307. — f. 98 Eiusdem de naturis arborum libri III sive Diaetae universales et particulares. — f. 188 Eiusdem tractatus de urinis eodem Constantino interprete.

3522 (Aug. civ. 22) membr. in 4⁰. s. XIV. 194 fol. **637**
Bernardi de Gurduna (Gordon) Practica quae Lilium uocatur medicinae.

3523 (Aug. civ. 23) membr. misc. in 4⁰. s. XIV. 277 fol. **638**
F. 1 Tractatus de compositione et de utilitate cylindri.
f. 3 **Euclidis** geometria.
f. 22 In Aristotelis meteororum librum II commentarius.
f. 26 **L. Annei Senecae** de verborum copia liber I. Inc. Quisquis prudentiam sequi desiderat etc. — f. 31 De clementia ad Neronem libri II (excerpti). — f. 40 Senecae proverbia per ordinem alphabeti. — f. 44—53 Excerpta ex libris VII de beneficiis.
f. 53 Sermo de assumptione 'Maria abiit in montana' etc. — Sermo super: 'Benedicta es tu filia a domino'.
f. 58 De fide catholica tractatus V libris constans ad papam Clementem directus. — f. 67 Tractatus dialectico-theologicus lectu perdifficilis sic incipiens: Ut dicit Aristotiles in principio praedicamentorum etc.
f. 78 'De Effraim et aliis'. Inc. 'Haec est possessio effraim ad orientem astarot. adar' etc. et sic de XI reliquis tribubus.
f. 78—149 Lectiones per annum ex vetere Testamento.
f. 150 **(Matthaei)** 'Massa compoti' metrica. Inc. Aureus in Jano numerus clavesque novantur etc. Cf. Clm. 5640, 5670 et 14727 et commentarium Conradi de Landau in Clm. 16520.
f. 152 Tabulae Fruigonis Dionisii et Bedae. Inc. Alphabeta duo quae ter deca quinque figuris | Sunt in subscripta tabula quae fruigo vocatur etc. Cf. Clm. 4377 et 5538. — f. 153 Sententiae metricae sic ordientes: Haec tria sunt fumus, aqua stillans, noxia coniunx Sub palea granum spirituale latet.
f. 154 Algorismus metricus. Inc. Haec algorismus ars praesens dicitur in qua | Talibus Indorum fruimur bis quinque figuris etc. Cf. Clm. 7784.
f. 156 Capita quaedam ex libro Job cum commento.
f. 168 De orationis dominicae septem petitionibus. Inc. Unusquisque qui patrem clamat in celis filius debet esse in terris. — f. 168 Sententiae theologicae variae. — f. 175 Explicationes variorum locorum Evangeliorum. — f. 197 Historia actuum Apostolorum. Inc. Anno XIX imperii Tiberii Caesaris adhuc procuratore Judaeae Pilato praeside Syriae Vitellio mortuus est dominus et resurrexit. Illigatae sunt duae chartae in 12⁰ (f. 209 sq.), in quibus inest particula commentarii in Cantica Canticorum. — f. 215 Commentum in historiam passionis etc. Jesu Christi.
f. 219 De homonymis, partim metrice. Inc. Dic quid sit jrundo, quid sit irudo, qualis arundo etc.

f. 221—241. 246—258. 261—271 Sententiae, breves sermones, expositiones evangeliorum etc. variae.
f. 242—245. 268 Sermonis gallici particulae.
f. 259 sq. Edictum (episcopi cuiusdam?). Inc. Quia non potest ecclesiis dei melius consuli uel consultius prouideri quam si circa ministros et rectores earum ut idonei sint cura diligenter habeatur, dignum duximus etc. (statuitur ne feminas domi suae habeant, ne tabernas exerceant etc.). — f. 272 Excerpta ex regula quadam monastica, f. 277 ex grammatica latina.

639 **3524** (Aug. civ. 24) membr. in 4°. s. XIV. 13 fol.

Figurae, i. e. circuli variis modis descripti cum sua inscriptione, mysteria missae et aliarum rerum, imprimis liturgicarum repraesentantes. Primae figurae titulus est: Quod quatuor modis dicitur missa.

640 **3525** (Aug. civ. 25) membr. miscell. in 4°. s. XII—XIV. 125 fol.

F. 1 Sermones de textu 'Inmutemur habitu in cinere et cilicio'.
f. 17 Sententiae metricae. — Prosaica quaedam de vanis mundi gaudiis cum notis musicis. Inc. O quam beati a mundo quos cernimus dampnatos quos pura conscientia perducit ad gaudia etc. Sequitur carmen breve sic incipiens: Dum recordor toto corde | in qua mundus iacet sorde | totus mundus valde sordet | et cor totum se remordet etc.
f. 18 Homiliae sive meditationes XXVIII, quarum prima 'In anima non corpore exultandum esse'.
f. 22 Carmina. 'Regi regum omniscio hec gratulizet concio mera clangens armonia. **hac in die** | digno sudans conamine: utroque psallat homine. celebria sunt gaudia. **hac in die**' etc. — 'Sator rerum sub dierum mundo natus clausula. | Roriflua melliplua ortus ex virguncula' etc. Sequuntur haec:

Auro quid melius? iaspis. quid iaspide? sensus.
  Quid sensu? ratio. quid ratione? deus.
Vento quid leuius? fulmen. quid fulmine? fumus.
  Quid fumo? mulier. quid muliere? nihil.
Sunt tria damna domus: ymber, mala femina, fumus.
Sunt tria gaudia: pax, sapientia, copia rerum.
Hec tria diluit, hec tria destruit ars mulierum etc.

Cf. Clm. 16126.
f. 23 Oratio sacerdotis missam celebraturi. — Quod nulli sacerdotum amplius quam semel liceat communicare. — Quibus de causis canon sub silentio agatur.
f. 24 Sententiae variae ex iure civili et canonico, additis ubique auctoribus. Inc. Papinianus primo l. diffinitionum.

Lex est commune praeceptum prudentium etc. — f. 28 Prologus legis Baiuvariorum.
f. 28ᵇ Animadversiones in Psalterium Davidis, f. 30 in epistolas S. Pauli, f. 32 in Decreta, f. 33 in Matthaeum, Marcum, Lucam et Johannem, f. 34 in canonicas epistolas, f. 35 in XII prophetas.
f. 36 De matrimonio. Inc. Pertractatis aliis sacramentis superest ut de sacramento matrimonii disputemus etc.
f. 39 Arbor consanguinitatis et affinitatis. Sequuntur complures quaestiones et causae ad eandem materiam pertinentes.
f. 52 Loci evangelici varii explicati. f. 56 De S. Maria.
f. 58 Etymologiae et differentiae vocum latinarum, inter quas complures metricae, velut: Libertus cuius de sanguine liber habetur. | Est qui suscipitur. est et qui suscipit hospes. | Est qui nutritur. est et qui nutrit alumpnus. | Phebus. apollo. Pean. Tytan. sol. Delius idem est.
f. 61 De passione Christi. Inc. Quatuor sunt flumina paradisi etc.
f. 62ᵇ Versus Sibyllae de ultimo iudicio. Inc. Judicii signum tellus sudore madescit etc. — De signis quae Christi adventum adnuntiaverunt.
f. 64—84 et 110—125 Sermones anonymorum.
f. 86—109 **Honorii Augustodunensis** Sermones seu Speculum ecclesiae. Codex in fine est mutilus.

3526 (Aug. civ. 26) membr. in 4⁰. s. XV med. 108 fol. **641**

F. 1 **Imp. Caroli IV aurea bulla** latine. — f. 42 Eadem germanice. In fine legitur: Dem durchleuchtigen hochgebornen Fürsten und Herren. hñ Ludwigen pfallenntzgrauen bey Reine Hertzogen in Nidern vnd Obern Bairn etc. meinem gnedigen lieben Herren.
f. 97 Reformatio uniuersalis per Sacrum Romanum Imperium in Germania per Fridericum Romanorum Regem a. 1442, die Aug. 14., cum scito et consensu Electorum Imperii, germanice; Chmel Nr. 982.

3527 (Aug. civ. 27) membr. in 8⁰. s. XIV. 90 fol. **642**

Explicationes Decretalium de constitutionibus, accusationibus etc. Sequitur f. 73—90 duplex index materiarum. Praecedit f. 1 Enumeratio librorum legis et canonis et eorum divisionum, f. 1—3 abbreviationum in libris legum usitatarum, f. 3—6 Tituli librorum I—V Decretalium, f. 6ᵇ sq. Versus memoriales de iisdem, f. 8—11 Index alphabeticus materiarum.

3536 (Aug. civ. 36) in 2⁰. s. XV. 300 fol. **643**

F. 1 **Petri Berchorii** Moralisationes novi Testamenti cum indice alphabetico copiosissimo. — f. 178 **Henrici de Hassia**

tract. de confessione. — f. 178 **(Pseudo) Valerii** ad Rufinum de non ducenda uxore epistolae cum expositione. — f. 192 Sermones anonymorum de dominica Oculi, de dominica Laetare ad clerum, de cena Domini, de passione Domini, de vanitate creaturae, pro defuncto.

f. 229 Tractatus anonymi de oratione vocali sonora et eius partibus pars octava usque ad quintam decimam. Partis octavae capitula priora sunt de voce laudis, de gratiarum actione, de psalmodia etc. — f. 250 Tractatus de VII donis spiritus sancti. Inc. Omne datum optimum etc.

644 **3537** (Aug. civ. 37) in 2⁰. a. 1439. 342 fol.

F. 1 Historiae parvae de historiis maioribus (Bibliorum) extractae. Inc. Adam unico facto suo multa peccata commisit. — f. 62 Guilelmi Britonis Vocabularius biblicus. Cf. clm. 21243. — f. 230 Lucidarium Legendarum. Inc. Utilitatem operis praedilecti confratris B. mihi caritatis vinculo etc. — f. 239 **Luciani** Vocabularius. Inserta sunt passim germanica. — Carmen: Hic volucres celi referam sermone fideli etc. Cf. Haupt Z. f. d. Alt. IX, 390.

f. 331 Calendarium **Johannis de Gamundia.**

645 **3538** (Aug. civ. 38) in 2⁰. a. 1473. I et 269 fol.

Bernhardi Clarevall. homiliae XIV super cenam Domini. f. 42 Alii sermones eiusdem, inter quos legitur Anselmi Cantuariensis tract. de aeterna beatitudine enarratus ab **Admero** Cantuariensi. — f. 237 Bernhardus de primo versu psalmi. f. 261 Idem de praecepto et dispensatione.

646 **3539** (Aug. civ. 39) in 2⁰. a. 1454. 355 fol.

Sermones quadragesimales **Demolducii** de Forlivio de ordine fr. eremitarum S. Augustini.

647 **3540** (Aug. civ. 40) in 2⁰. a. 1468. 458 fol.

Quadragesimale fratris cuiusdam, **Joannis Grutschii,** ut videtur; nam sequuntur eius Introductiones sermonum de tempore et de Sanctis per totum annum. Additus est index copiosissimus.

648 **3541** (Aug. civ. 41) in 2⁰. a. 1449. 363 fol.

Hugonis de Prato Sermones dominicales de evangeliis et epistolis per totum annum. Codex in fine est mutilus.

649 **3542** (Aug. civ. 42) in 2⁰. s. XV. 279 fol.

F. 1 **Hugonis de Prato** sermonum pars hiemalis.

f. 196 Tabula iuris canonici scripta (an composita?) a Gregorio de Budissin.

f. 208 **Laurentii Grieneri** Rhetorica.

650 **3543** (Aug. civ. 43) in 2⁰. s. XV. 339 fol.

F. 1 **Johannis** episcopi sermones quadragesimales. Inc. Receperunt mercedem suam etc. — f. 296 De XII abusionis

gradibus. Inc. Si volueris a dominica palmarum continuare etc. — f. 309 Introductiones Evangeliorum per Quadragesimam, per XL mansiones filiorum in deserto. — f. 325 Collatio de decem plagis Aegyptiorum.

3544 (Aug. civ. 44) in 2⁰. s. XV. 225 fol. 651

F. 1 **Nicolai de Dinkelsbühl** expositio orationis dominicae. f. 41 Eiusdem tractatus de VII donis spiritus sancti. — f. 55 Eiusdem tract. de V sensibus. — f. 79 Eiusdem Confessionale. — f. 100 Eiusdem tract. de communione sacramentali. — f. 108 Eiusdem tract. de VIII beatitudinibus. — f. 148 Eiusdem tract. de X praeceptis.

3545 (Aug. civ. 45) in 2⁰. s. XV. 247 fol. 652

F. 1 **Simonis de Cremona** ord. eremit. S. Aug. Sermones de epistolis dominicalibus cum tabula.

f. 213 **Augustini de Ancona** tractatus super 'missus est'. Hanc libri partem scripsit frater Gregorius Flogel Babenberge a. 1449.

3546 (Aug. civ. 46) in 2⁰. a. 1405. 311 fol. 653

Arnoldi de Seehausen quaestiones super libros Sententiarum.

3547 (Aug. civ. 47) in 2⁰. a. 1467—1469. 264 fol. 654

Johannis de Tambaco liber de consolatione theologiae.

3548 (Aug. civ. 48) in 2⁰. a. 1439 sq. 134 fol. 655

F. 1 Scriptum super quarto Sententiarum, ad calcem mancum.

f. 85 Quaedam dubia moralia et naturalia. Quaedam de libris physicorum. — f. 90 Magistri **Waltheri** tractatus de tribus principiis rerum naturalium. Inc. Sicut fructus est ultimum quod ab arbore exspectatur etc. — f. 95 Liber meteororum.

f. 105 **Alberti Magni** tractatus de anima.

f. 115 **Petri de Lyaco** (i. e. de Alliaco) compendium potentiarum et virtutum animae. Scripsit frater Wilhelmus Kehersperger a. 1440. — f. 119 Utrum illa quae distinguuntur formaliter distinguantur etiam realiter.

3549 (Aug. civ. 49) miscell. in 2⁰. s. XV. 391 fol. 656

F. 1 **Jacobus de Cessolis** super ludo scaccorum.

f. 29 Quaestiones **Richardi de Media villa** super tertio sententiarum. f. 34 Excerpta ex Thomae de Aquino libro IV summarum.

f. 35—60 **Henrici de Hassia** tract. de nobilitate animae. Idem super Pater noster, Ave Maria etc. Sermo de ascensione domini. f. 91—131 Eiusdem tractatus de oratione dominica.

f. 60—90 Variae quaestiones et excerpta theologica.

f. 132 De confessione. — f. 162 Versus multi ternarii incipientes et exeuntes in verba 'Vado mori'. Auctor esse

fertur **Petrus de Rosenheim,** cf. Serapei vol. XXI, 171. — f. 163 Sermones cum aliorum tum **Peregrini, Scoti, Hugonis de Prato,** inter quos f. 236—242 Declaratio doctorum studii Coloniensis de confessionibus audiendis et missis diebus festivis in ecclesiis minorum ordinum mendicantium. Sequuntur aliae eiusdem generis declarationes.

f. 282 **Karoli IV aurea bulla.** f. 293 Leges imperiales Karoli quarti de officiis principum sacri imperii. f. 294 »**Julianus** cardinalis« de translatione imperii in Germanos. Inc. Multifarie multisque modis. Est tractatus Jordani Osnabrugensis, quem edidit G. Waitz. f. 301 Formula exauctorandi praesulem. Inc. Auferimus tibi mitram pontificalem.

f. 295 **Thomas de Aquino** contra mag. Wilhelmum haereticum de S. Amore. f. 314 Sermones varii.

657 **3550** (Aug. civ. 50) in 2⁰. a. 1466. 379 fol.

F. 1 **Guillelmi Durandi** Rationale diuinorum officiorum. Scripsit fr. Nicol. Flend de Sweinfordia, conventualis in Augusta.

f. 369 Mag. **Gregorii Heymburck** concertatio contra Nicolaum de Cusa super altercatione contra Sigismundum ducem Austriae.

658 **3551** (Aug. civ. 51) in 2⁰. a. 1411. 272 fol.

(Johannis Nider) Expositio decalogi.

659 **3552** (Aug. civ. 52) in 2⁰. a. 1411. 354 fol.

F. 1 **Nicolai de Hanapis** ord. praed. patriarchae Hierosolym. Exempla s. scripturae cum tabula. — f. 104 Sermones varii anonymorum. f. 298 Sermo de S. Anna praedicatus per fr. **Gregorium Fogel** in conventu carmelitarum Augustano a. 1455. — f. 300 Tractatus super 'Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram'. — f. 350 **Feliciani** ord. praed. tractatus de praedestinatione Sanctorum.

660 **3553** (Aug. civ. 53) in 2⁰. a. 1470. 199 fol.

F. 1 De vita monastica libri tres (monacharius, diaetarius, locarius). Inc. Universis in Cristo Jesu religiosis ad quos praesentes pervenerint et praesertim sub regula B. Augustini militantibus etc. Adiecta sunt f. 169 sqq. capita nonnulla polemica, ut 'contra prelatos carnales proprietatem colentes'.

f. 176 Theses ex omni disciplinarum genere Romae a. 1463 disputatae.

f. 177 Calendarium cum computo ecclesiastico et astronomico.

f. 194 **Felicis (Hemmerlin)** cantoris Turicensis tractatus de validis mendicantibus et beginis et lolhardis in eslinga.

661 **3554** (Aug. civ. 54) in 2⁰. a. 1453. 256 fol.

F. 1—3. 117—129. 131—159. 164—209 Sermones varii, inter quos f. 145^b—147^b: 'Arenga pro commendatione

ducis Wilhelmi Bavariae defuncti a. 1435'. Uni eorum auctor subscriptus est f. 138: 'Editus a quodam superiore wiennensi Carmelita fratre **Cunrado Dinkelspuhel'.**

f. 4—117 **Leonardi Scacii** Quadragesimale de petitionibus devotae animae.

f. 159—163 De origine ordinis fratrum de monte Carmeli. f. 190 **Johannis Hildensheim** Carmelitae metra in laudem sui ordinis. f. 209 sq. Legenda de S. Alberto Carmelita.

f. 211 **Thomae de Haselbach** sermones de confessione.

f. 247 Canones penitentiales. — Casus papales et episcopales.

3555 (Aug. civ. 55) in 2°. s. XV ineunt. 174 fol. **662**

F. 1 Fratris **Nicolai** Adventuale (sermones). f. 46 Eiusdem sermones dominicales de tempore. — f. 114 Speculum humanae salvationis cum tabulis.

3556 (Aug. civ. 56) in 2°.. a. 1455. 280 fol. **663**

F. 1 **Thomae de Hasselbach** sermones de Sanctis. — f. 214 Exempla naturalia super Evangelia dominicalia ex scriptoribus de rerum natura. Inc. (F)ontinus (?) in descriptione uniuersi etc. — f. 250 Tractatus super Magnificat. — f. 272 **Feliciani** libellus de praedestinatione Sanctorum, scriptus a Conrado Glatz.

3557 (Aug. civ. 57) in 2°. a. 1454. 326 fol. **664**

F. 1 **Johannis Nider** tractatus de lepra morali. f. 61 Eiusdem Praeceptorium sive Expositio decalogi. — Scripsit Nicolaus Faber baccal. Viennensis.

3558 (Aug. civ. 58) in 2°. s. XIV/XV. 137 fol. **665**

F. 1 Sermones dominicales. — f. 88 **Jacobi de Lusanna** de S. Katharina compendium moralitatum.

3559 (Aug. civ. 59) in 2°. s. XV. 387 fol. **666**

Psalterium glossatum. Glossarum nonnullae recentiores a Sigismundo Welsero, cuius codex olim fuerat, scriptae videntur. In tegumento anteriore manu s. XV/XVI: Dises bůch ist miner dochter Siwilla Radewerin nǎch minem tod.

3560 (Aug. civ. 60) in 2°. a. 1444. 233 fol. (cod. Welserianus.) **667**

F. 1 **Guidonis de monte Rotherii** Directorium in VII sacramenta (alias Manipulus curatorum). — f. 97—99 et 225—233 Sermones anonymorum. — f. 100 **Nicolai de Dinkelspühl** tract. super decalogum. — f. 190 Eiusdem tractatus de tribus partibus penitentiae.

3561 (Aug. civ. 61) in 2°. s. XV. 337 fol. (cod. Welserianus). **668**

F. 1 **Speculum virginum** (Dialogus Peregrini et Theodorae Christi virginis), secundum Trithemium opus Conradi Hirsaugiensis. Cf. Schepss, Conradi Hirsaugiensis Dialogus super auctores sive didascalon. Würzburg 1889. Inc. Collaturo tecum o Theodora de floribus paradisi etc.

f. 175 (**Anselmus**) Episcopus Cantuariensis super omelia de assumptione B. Mariae V. (folia 176—188 scriptura vacua sunt, item f. 240—248).
f. 189 Itinerarium mentis in Deum seu It. aeternitatis (ab initio mutilum).
f. 249 **Franc. Petrarcha** de empirico et procaci medico.
f. 273—278 De S. Dorothea colores rhetorici (non integri), i. e. carmen de ea cum commento. Inc. Mundi felle perpolita | Castitatis margarita | Dorothea es quaesita etc.
f. 286—289 De vita moribus et doctrina Fr. Petrarchae et eius poemate quod Africa inscribitur. Novem librorum huius carminis argumenta versibus expressa sunt.
f. 295—303 **Laurentii Vallae** liber de libero arbitrio (a. 1461).
f. 307 **Plutarchi** vitae Aristidis et Catonis.
f. 333 De speciebus adiectiuorum (de adiectiuis pertinentibus ad animam, ad corpus, ad extrinsecus, ad laudem etc.).

669 **3562** (Aug. civ. 62) in 2⁰. a. 1456. 357 fol.
F. 1 **Innocentius papa** de mysterio missae. — f. 71 Mag. **Hugonis** opus de mysterio missae, a. 1416. — f. 89 Bulla Eugenii papae a. 1433, confirmata in concilio Basileensi a. 1434.
f. 91 (**Antonini** archiep. Florentini) Tractatus (amplissimus) de instructione seu directione simplicium confessorum. Inc. Defecerunt scrutantes scrutinio etc. Cf. Clm. 16180. — f. 199 **Antonini** fr. ord. praed. Summula ad informationem seu instructionem simplicium confessorum. Inc. Postquam ille vult confiteri etc. — f. 207 Quaestiones variae ex iure canonico. Inc. Prima. Beneficium. Intra quod tempus conferri debeat vacans beneficium. — f. 223 **Antonini** tractatus duo de restitutionibus. — f. 241 De ornatu mulierum. Inc. Queritur primum utrum ornatus mulierum. — f. 244 Dubia quaedam decisa per supradictum **Antoninum.** — f. 254 De absolutione sacerdotis. Inc. Sciendum est quod nullus sacerdos. — f. 260 **Bonaguido** (Bonaguida) **de Aretio** de casibus in quibus possint episcopi dispensare. — Tabula librorum decretorum et decretalium. — f. 272 Discordantium canonum concordia. Inc. Duobus regitur natura videlicet iure et moribus etc. — f. 274 (**Bernhardi**) Speculum peccatorum. Inc. Quoniam in via huius seculi etc. — f. 278 **Bernhardi** abb. liber de VII horis canonicis. — f. 286 (**Joh. Nideri**) Manuale confessorum. f. 315 Idem de lepra morali. — f. 356^b. 357 Medicalia praecepta contra pestilentiam et alia (latine et germanice).

670 **3563** (Aug. civ. 63) misc. in 2⁰. s. XV. 344 fol.
F. 1 Breviarium Decreti (**Laurentio Neapolitano** auctore). Cf. Clm. 3254.
f. 179 Notabilia (liturgica) chori Augustani.

f. 185 **Andreae** (de Escobar) tract. de decimis. f. 198 Stella clericorum. f. 205 Tituli legum civilium et canonicarum ordine alphabetico. f. 230 **Joh. Andreae** arbor consanguinitatis. f. 243 Breves definitiones iuridicae. Inc. Regula est quae rem breuiter enarrat non ut etc. f. 246 Explicatio vocabulorum tam iuris civilis quam canonici ordine alphabetico. f. 274 Libellus de exceptionibus (in causis civilibus). f. 289 Ars notaria. Inc. Est autem notarius siue tabellio etc. f. 327—344 Juridica varia, inter quae aliquot specimina rhetorica a **Samuele Karoth** in studio Lipsiensi edita (f. 332—339). Cf. Anzeiger f. Kunde d. deutschen Vorzeit 1880, c. 185—188.

3564 (Aug. civ. 64) miscell. in 2^{0}. s. XV. 389 fol. **671**

F. 1 Quaestiones super quarto sententiarum. Inc. Perlegere cupiens lecturam cuiusdam doctoris super IV sent. etc.

f. 138 **Hermanni** Cisterciensis ord. Bened. Phasalexis s. de tempore pascha celebrandi. f. 144 Eiusdem tract. de fermento et azymo. Cf. Wattenbach, Berl. Sitz.-Ber. phil.-hist. Cl. 1884, p. 93—109.

f. 157 **Silvestri** praepositi in Rebdorf meditationes de passione Christi. Inc. Septem sunt hore diei. — f. 268 Liber Proverbiorum, Ecclesiastis, Cantici, Sapientiae. Praecedunt (f. 266 sq.) flores (metrici) proverbiorum Salomonis sic incipientes: Si Salmoniaci flores vis carpere libri etc. — f. 320 'Usus artis'. Inc. Haec est utilitas artis, ut eandem rem spiritualem vel corporalem ... per diversas res sciamus exprimere. — f. 383 Donatus spiritualis (Joh. Gersonis? cf. Clm. 3592).

3565 (Aug. civ. 65) in 2^{0}. s. XV. 222 fol. **672**

F. 1 Commentum anonymi in Aristotelis libros III de rhetorica. Inc. Quia qualis unusquisque est talis etc.

f. 157 Inc. 'Incipientes quamcunque rem scribere' etc. Est **Grillii** commentum in Ciceronis libros de Inventione, cuius partem ex codice Bambergensi Halmius edidit in Rhett. latt. minoribus p. 596 sqq. Noster quoque liber non continet nisi partem exiguam huius copiosissimi commentarii, sed in fine paulo plus (45 versus) habet quam cod. Bambergensis.

f. 174 Commentarius anonymi in Ciceronis libros de Inventione. Prologus, in quo Theodoricus nominatur, sic incipit: Ut ait Petronius [c. 3] nos magistri in scolis soli relinquemur, nisi multos palpemus et insidias auribus fecerimus. — f. 220—222 **Victorini** in eosdem libros commentarii pars exigua.

3566 (Aug. civ. 66) in 2^{0}. a. 1461. 243 fol. **673**

Speculum grammaticae, carmen IV libris constans cum commento prolixo Hugonis de Reutlingen. Inc.

Ut speculum varias rerum formas manifestat,
Grammaticae varia liber hic sic dogmata praestat.

Sequitur f. 238 sqq. Orthographia ex Graecismo novo **Conradi de Mure.** — Scripsit Jacobus Beczer de Augusta.

674 **3567** (Aug. civ. 67) in 2°. s. XV. 277 fol.

F. 1 (**Nic. Triveti**) Commentarius in Boetii libros de consolatione philosophiae. Inc. Explanationem librorum B. de c. ph. aggressurus etc. Cf. Clm. 348 et 11051.

f. 158 Sermones quadragesimales. Inc. Pneumatis almi gratia plenus Gregorius . . . ait etc. — f. 206 Collationes (sermones) ad clerum fr. **Ludovici Selaer** prioris professi monasterii in Hegena ord. Cist. Mogunt. dioecesis. — f. 275 Glossa super Pater noster.

675 **3568** (Aug. civ. 68) in 2°. a. 1507. 182 fol.

Alvari Hispani de ordine minorum episcopi Silvensis Speculum regum. In prima charta splendide exornata conspiciuntur arma Petri Ferrici episcopi Tirasonensis. A. 1507 librum possidebat Ingolstatensis Carnerius Daniel.

676 **3569** (Aug. civ. 69) in 2°. s. XV/XVI. 287 fol.

Laurentii Vallae de elegantiis sermonis Latini libri VII. — Chartarum nonnullae evulsae sunt.

677 **3576** (Aug. civ. 76) in 4°. s. XV. 193 fol.

F. 1 **Nicolai de Dinkelsbühl** tract. de penitentia. f. 84 Eiusdem sermones de oratione dominica. f. 113 Sermones varii inter quos unus (f. 156—160) de S. Udalrico et eius miraculis. Interiectum est fol. 170ᵇ carmen germanicum **Nitharti** a Docenio ex hoc codice editum, cf. edit. Maur. Hauptii p. 115 sq.

f. 182 sq. Narratio de miraculo S. Udalrici, qui incensionem domus in agro Eistettensi per Hussitas prohibuisse fertur. Scripta a. 1453.

678 **3577** (Aug. civ. 77) in 4°. s. XV. 359 fol.

Farrago sermonum et excerptorum theologicorum, quorum haec opuscula maxime notabilia videntur. f. 3 De VII signis, quibus electi distinguuntur a reprobis. f. 39 Historia dominicae passionis. f. 60—143 'Compendium moralis philosophiae scil. Aristotelis Ethicorum, Oeconomicorum, Politicorum et de bona fortuna librorum secundum fratrem **Johannem Bromsbem** ord. praed. Teuthunici'. f. 144—150 Praesentata domino nostro Friderico Rom. Regi per fr. **Johannem de Capestrano.** — f. 151 Differentiae inter quattuor ordines mendicantium et magistrum chori S. Stephani Viennae. — f. 244 Naturalia quaedam bona et utilia. — f. 341—343 Epistola de kathedra Petri metrica. Incipit: O pater egregie Frisingensis reverende | Praesul Bertolde (Bertholdus de Wachingen 1381—1410) virtutum munere

fulte | Quid faciunt domini quid rex quid clericus ecce | Lis stat adhuc grandis quae totum removet orbem etc. f. 352 sq. Epistola de monstro castoreo metrica. Inc. Suscipe magne pater praesul cunctis reverende | Tridenti domine parvis pro gratibus istum | Exiguum dogma miro de castore natum etc. f. 353^b—354 Hymnus in S. Agnetem, inc.: O si possem et si nossem | mera libens promerem, | ad honorem et decorem | resultando psallerem etc.

3578 (Aug. civ. 78) in 4⁰. a. 1414. 125 fol. **679**

F. 1 et 125 Formulae quaedam epistolarum et documentorum.
f. 2 **Thomae de Aquino** sermones de corpore Christi.
f. 54 Vita B. Mariae V. (metrica) IV libris absoluta. Inc. In civitate Nazareth de terra Galilaea | Homo quidam habitabat ortus ex Judaea. Ad calcem carminis prolixi legitur f. 124: Explicit infantia Saluatoris scripta per manus Johannis Gyger iunioris in oppido Hochstetten, anno domini M. CCCCXIV, aetatis suae anno XIX.

3579 (Aug. civ. 79) in 4⁰. s. XV. 298 fol. **680**

Sermones varii ad sacerdotes, ad religiosos, ad congregationes ecclesiasticas variis occasionibus Augustae, Viennae, Straubingae etc. circa annos 1440—1470 habiti. Nonnullorum auctores hi nominantur: Frater Conradus, mag. Petrus de Pulka, Joh. Gossolt (Augustae a. 1469 in exequiis Petri de Schawenburg card. et episc. Aug.), Martinus de Walthausen, fr. Leonardus Braxator (Straubingae a. 1464), Henricus de Hasselpach, Jodocus de Hailbrunna.

3580 (Aug. civ. 80) in 4⁰. s. XV. 312 fol. **681**

Sermones, praecepta, sententiae, historiae variae et exempla collecta, ex qua magna farragine haec peculiaria notamus: f. 14—19 Bullae duae papales Clementis (a. 1302) et Nicolae, f. 136 Remedia medicalia et partim superstitiosa, f. 153—156 Problemata arithmetica, f. 156—165 de Judaeorum erroribus, f. 166 de praedicatione, f. 307—312 de tribus regibus.

3581 (Aug. civ. 81) in 4⁰. s. XV. 327 fol. **682**

F. 1 Indices metrici Bibliorum, iidem qui in cod. n. 3447.
f. 17 Scriptum bohemicum sic incipiens: Swaty yan zlatousty (Joannes Chrysostomus) wykladagye swateho matyege cztenye. Cf. Časopis Mus. Cesk. Vol. 59 (1885) p. 271 sq.
f. 19 Sermones de tempore super epist. et evang. per annum. Inc. Ad te leuaui animam meam Deus meus etc.

3582 (Aug. civ. 82) in 4⁰. s. XV. 392 fol. **683**

F. 1—262. 310—380 Sermones de tempore et de Sanctis per annum. f. 263—300 Sermones dominicales cum expositionibus per annum.

f. 301 Auctoritates diversorum doctorum.
f. 305 Aliquot vocabula latina germanice reddita. Scabinus zechmeister, prosoneta vnderkoffel etc.
f. 309[b] Quae inter mensam servanda sint; incipit:
Dum manducatis in mensa recte sedeatis
Mappam mundam teneatis
Sputum tunc abstineatis etc.
Sunt tredecim versus.
f. 380[b] De oratione sacra. Inc. Oratio est quadruplex.

684 **3583** (Aug. civ. 83) in 4⁰. s. XV. 155 fol.

Sermones de tempore per annum. — f. 134 Expositio super 'Salve regina misericordiae'. Incipit: Verba proposita a S. romana ecclesia etc.

685 **3584** (Aug. civ. 84) in 4⁰. s. XV. 133 fol.

Sermones varii.

686 **3585** (Aug. civ. 85) in 4⁰. s. XV. 121 fol.

Britonis Vocabularium latinum. — f. 107 Aliud vocabularium sic incipiens: A littera sicut dicit Isidorus in omnibus linguis est prior.

687 **3586** (Aug. civ. 86) in 4⁰. a. 1472—75. 263 fol.

F. 1—23 **Richardi de Burgundia** episcopi Dunelmensis liber philobiblon s. de amore librorum. (f. 25—47 excisa sunt, in quibus scripta erant, ut apparet ex indice praemisso, Tractatus de imitatione Christi domini Thomae Montis S. Agnetis canonici regularis partes I et II, et f. 43 sqq. Nicolai Lakman tractatus de agonizantium commendatione et informatione, cuius libelli pars extrema adest in folio 48 servato.)
f. 49 **Hugonis** Soliloquium de discretione et anima.
f. 54 **Ambrosii** (alias Cypriani) liber III de penitentia.
f. 57 **Augustini** libellus de disciplina ecclesiae. f. 61 Eiusdem sermones in Agenda mortuorum et de vita misera.
f. 73 **Chrysostomi** sermones ante et post exilium ipsius. Eiusdem lib. ad Theodorum monachum. Eiusdem homiliae complures et varia opuscula.
f. 145 **Henrici de Hassia** Invectiva contra aemulos. f. 148 Eiusdem epist. de mundi contemptu. f. 155 Eiusdem speculum animae.
f. 163 **Petrus Damiani** (sic) de ancillis clericorum. Inc. Vos alloquor o lepores clericorum. Idem de incontinentia episcoporum. f. 164 Eiusdem epist. de Venetii ducis uxore nimium delicata. Eiusdem meditatio mortis et extremi iudicii. f. 165 Idem ad Leonem papam.
f. 165 Ex **Petro Blesensi** excerptum. Eiusdem epistola. Interiectum est f. 165[b] epitaphium Bernardi abb. Clarev.
f. 169 **Aeneae Sylvii** sermo. Inc. Non est apud me dubium.
f. 189 **Theophrastus Aureoli** de non ducenda uxore sapienti.

Inc. Fertur aureolus theofrasti liber de nupciis in quo quaeritur etc.

f. 190[b] Status Romani Imperii, germanice. Inc. Die suben kuerfuersten des heyligen Romischen reichs die kayser Karolus bestettigt hatt, als er das reich pracht auss kriechen lantt von Constantinopel etc.

f. 193 **Bernhardi de Krayburg** invectiva epistola de perverso statu seculi, de pestilentia, tempestate, Turcarum progressibus anno 1453 ex Saltzburg ad S(ylvestrum) episcopum Chiemensem directa.

f. 205 **Bernhardi** abb. Clarev. Apologeticon ad fratrem ord. Cluniacensis. — f. 214 sq. Metra de sacramento eucharistiae et de pugna morali.

f. 217 **Alani** carmen probans virgines et non mulieres esse ducendas. Cf. Clm. 416. — f. 219 Carmen de desolatione ciuitatis Constantinopolitanae facta per turcos a. 1453. Ed. Wattenbach in Anzeiger f. Kunde der deutschen Vorzeit, 1877, n. 12.

f. 220 **Bonacursii** controversia de nobilitate, Gwidantonio Montiffeld comiti nobilissimo dedicata.

f. 232 **Alani** Compendium in Anticlaudianum.

f. 238[b] **Pilati** de Jesu Christo epistola. — f. 241 De antiquitate IV ordinum mendicantium. — f. 244 Summula processus iudicii.

f. 250 Dr. **Georgii** (Gregorii) **Heymburgh** appellatio contra Papam Pium II de ipsius excommunicatione. — f. 253 Epistola pro capitulo generali Astensi convocando.

f. 255 De cometa anni 1472 ingenium per quendam astrologum prope Nuernbergam in oppido Newmarckt conceptum. Judicia de eodem Viennense et Erfordiense.

f. 260 'Practica mag. **Theoberti** anglici quam padue calculavit' de annis 1470—1478, germanice. — Epistola (ficticia) Soldani (Saladini) ad Imp. Fridericum, germanice.

f. 262 sq. **Franc. Petrarci** (sic) poetae ars punctuandi. — Scripsit fr. Matthias Farinatoris ord. Carm. in univers. Erfordiensi.

3537 (Aug. civ. 87) in 4⁰. s. XV. 169 fol. **688**

F. 1 Versus memoriales de numero librorum et capitulorum iuris canonici. f. 3 Tractatus ex Aristotelis libris physicorum et meteorologicorum excerptus. Inc. Cum omnis nostra felicitas in speculando consistat etc. f. 25 Orationis dominicae expositio. Inc. Scribit cantor Parisiensis in opere suo super Psalterium.

f. 50 Alia eiusdem orationis expositio germanica. Inc. Es sind vil lůte dye mit suinde vnd mit ytelem herzen dys lieblich gebet sprechen etc.

f. 53 Agenda et legenda per quadragesimam, cum materiis ex profana quoque historia et naturali.

f. 83 Elucidarius (dialogus inter magistrum et discipulum). Inc. Saepius a condiscipulis meis rogatus etc.
f. 98 Sermones de B. Maria Virgine. — f. 126 Sententiae et moralitates. — f. 137 **Roberti Holkoth** moralitates. f. 157 De forma sacramenti eucharistiae.

689 **3588** (Aug. civ. 88) in 4°. a. 1479. 386 fol.

F. 1 Norma formandi collationes et sermones atque introductiones. Inc. Cum in his temporibus plures sunt universitates etc.
f. 16 De laudibus et fructibus missae. f. 27 Tractatus de chorea. f. 36 De confessione. f. 51 Summa penitentiae. f. 55 De negligentiis occurrentibus circa sacramentum altaris. f. 80 **Johannis Hagen** Carthusiani expositio missae. f. 110 Memento ut diem sabbati sanctifices. f. 122 Dialogus inter Judaeum et Christianum. Inc. Legitur in libro Regum etc. f. 143 Modus legendi abbreviaturas in iure canonico. f. 149 Tractatus de ortu scientiarum et de modo studendi atque acquirendi veram sapientiam, compositus Erfordiae in Carthusia. Inc. Pueris autem his Deus dedit scientiam etc. f. 187 Soliloquium hominis deuoti sua nouissima prouidentis auctore **Johanne de Indagine** Carthusiano. — f. 197 De modo exponendi et intelligendi diuina eloquia. Inc. Beatus homo quem tu erudieris domine. — f. 211 Commentum de versibus sic incipientibus: 'Peniteas cito peccator'.
f. 235 **Cato** expositus versibus germanicis. Initium interpretationis hoc est: Als ich gedacht in meinem mût etc. — f. 247 Cato latine expositus.
f. 305 (Pseudo) **Seneca** de IV virtutibus cardinalibus cum amplo commento. — f. 334 **Alani** Compendium in Anticlaudianum. — f. 363 **Aristotelis** Secreta secretorum. — f. 373 **Alexandri Hispani** physici melleus liquor (de qualitatibus mensium, de IV complexionibus et de morbis). In fine mancum.

690 **3589** (Aug. civ. 89) in 4°. s. XV. 378 fol.

F. 1—4 et 6 Excerpta varia ecclesiastica. f. 4 sq. Articuli condemnati ad ordines mendicantium pertinentes. — f. 7 **Johannis de Turrecremata** commentarius in Psalmos, alias Soliloquium dictus. — f. 120 **Thomae de Aquino** lib. de peccatis et motibus carnis. — f. 141 **Alberti Magni** tract. de virtutibus. — f. 152—309 Sermones in Evangelia dominicalia. **Discipuli** sermones de Sanctis. — f. 360 Tractatus de arte moriendi. Inc. Cum de praesentis exilii etc. f. 367 Passio domini secundum S. Johannem. f. 370 Informatio de negligentiis in canone (missae). f. 373 VII capitula de religione Carmelitarum.

3590 (Aug. civ. 90) miscell. in 4⁰. a. 1480 sq. 168 fol. 691

F. 1 Tractatus de conceptione B. Mariae V. editus a fr. **Petro Aureoli** ord. min. in Tholosa a. 1314. — f. 25 Positio concilii Basileensis de eadem materia. — f. 54 Excerpta ex libro qui dicitur Itinerarium Clementis papae primi. — f. 56 De communicatione idiomatum in Christo. — f. 66 **Rabbi Samuelis** epistola de erroribus Judaeorum. — f. 83 'Tractatulus editus per facultatem theologiae Studii Wyennensis contra errorem (Judenburgensium) de 24 senioribus (consiliariis divinis)'. — f. 87 Ars contemplandi, praedicandi et memorandi. — f. 99 Meditatio super Salve Regina et Ave Maria.

f. 105 Sermones. f. 115 Sermo de nouo sacerdote et synodo; huic nonnulla Gallica intermixta sunt. — f. 123 **Nicolai de Chruzenach** arenga facta Viennae coram Imp. Friderico III a. 1470. — f. 128 Oratio in laudem Bambergae. — f. 129ᵇ **Poggii** Florentini ad Carolum Laurentii de Medicis laudatio funeris. — f. 134 **Perotti** oratio pro Imp. Friderici receptione Bononiensi. — f. 140 **Severi Sulpicii** ad Desiderium de vita S. Martini epistola. — f. 142 In susceptionem Johannis Carpentarii prioris provincialis arenga facta a **Mathia Farinatoris** priore Gosingensi recitata a fr. Joh. Pawer Wiennae a. 1480. — f. 144 Sermo ad clerum de conceptione B. Mariae V. — f. 156 Oratio lectoris **Carpentarii** ex dictis Arnoldi et Suchenschatz collecta. — f. 161 Collatio facta per lectorem **Johannem Carpentarii** in capitulo Straubingano a. 1449.

3591 (Aug. civ. 91) miscell. in 4⁰. s. XV. 223 fol. 692

F. 1 **Roberti Holcoth** ord. fr. min. Moralitates.

f. 32 **Fulgentii** Imagines decorum et virtutum. Inc. Refert Fulgentius de ornatu orbis etc.

f. 52 **Senecae** declamationes (40) moralizatae. Inc. In ciuitate atheniensi constituta fuit talis lex etc. — f. 73 **Aristotelis** (Pythagorae) aenigmata moralizata. Sequitur f. 78 sqq. tabula praecedentium quattuor libellorum.

f. 85 Tractatus de arte moriendi. Inc. Cum de praesentis exilii miseria etc. — f. 110 Excerpta varia (auctoritates) theologica. (**Philiberti?**) Carmen incipiens:

Ecce mundus moritur vitiis sepultus,
Ordo rerum vertitur, cessat Christi cultus etc.

Edidit Karajan in 'Frühlingsgabe f. Freunde der ält. Literatur' (Wien 1839); cf. Serapei vol. XVI, 77 et ad n. 3594, f. 211.

f. 126 Alphabetarium diuini amoris. Inc. Accedat homo ad cor altum etc. — f. 162 Lectoris cuiusdam ord. min. tractatus super librum Esther. — f. 205 **Thomae de Monte S. Agnetis** et canonici regularis in Traiecto de Imitatione Christi et contemtu vanitatum mundi liber quartus. Hunc

titulum inscriptum fuisse, priusquam tres libri priores manu impia exciderentur, Georgius Heserus in charta codici praefixa adnotavit. Cf. Eusebii Amorti dissert. de auctore lib. de Imit. Chr. Aug. Vindel. 1761. 4°.

693 **3592** (Aug. civ. 92) in 4°. a. 1457—61. 217 fol.

F. 1 (**Alberti Diessensis**) Speculum clericorum. Inc. Legimus in Exodo. — f. 157 Von ainem Gaistlichen closter wie vnd warmit du das in dir pauen und machen solt (nach St. Bernhart). — f. 158 (**Henrici de Hassia?**) Speculum ecclesiae. Inc. Induite vos armatura etc. — f. 171 Tractatus de confessione. — f. 176 De processione ecclesiae. — f. 180 De sacramentis. — f. 189 Stella clericorum. — f. 199 (**Johannis Gerson**) Donatus theologicus. Inc. Partes orationis quot sunt? — f. 205 Formula confessionis. — f 207 Vita contemplativa canonicorum. — f. 212 Astrologica, partim metrica. — Scripsit Joh. Welden filius fabri in Augusta.

694 **3593** (Aug. civ. 93) in 4°. a. 1447. 289 fol.

F. 1 Tractatus de arca Noe. Inc. Fac tibi archam.
f. 58 **Jacobi de Lusanna** Compendium moralitatum.
f. 171 Exempla excepta de **Caesario.** — Scripsit Joh. Wylhaymer lector Ravenspurgensis.

695 **3594** (Aug. civ. 94) in 4°. s. XV. 216 fol.

F. 1 Ammonitiones ad interna trahentes. Inc. Regnum Dei intra nos est. f. 19 De interna Christi locutione ad animam fidelem. f. 43 De imitatione Christi et contemtu omnium vanitatum. Inc. Qui sequitur me non ambulat in tenebris. — f. 72 Excerpta ex Alphabetario divini amoris. — f. 108 Tractatus de arte moriendi.
f. 124 Versus de modo psallendi in choro et De modo legendi epistolas et evangelia.
f. 125 **Johannis de Lignano** tract. de horis canonicis legendis. f. 133 De iisdem. — f. 145 Tractatus de praeceptis et de confessione et de scientia mortis (ex Joh. Gersone). — f. 167—173 Excerpta varia, item f. 181—193.
f. 174 Bulla Jubilaei a. 1450. f. 179 Prophetia de a. 1451.
f. 194—216 **Versus et carmina.** f. 194—198 Versus de forma vivendi religiosorum in monasteriis. Inc. Christus nobis tradidit etc. Cf. Denis I, 3213 et Leyser p. 2125 (1225). Iidem leguntur in Clm. 641 f. 14. f. 198 Olim nostrum ordinem principes amabant etc. Ed. Höfler, Geschichtschreiber d. hussit. Bewegung II, 58. f. 199 Torneamentum religiosorum. Inc. Cum in nocte video etc. f. 202 De missa. Inc. Missa sacerdotis simul omnes confederatos Pascit etc. f. 211 Inc. Ecce mundus moritur vitiis sepultus, cf. Leys. p. 787 et ad Clm. 3591 f. 110. f. 212 'Viri

venerabiles sacerdotes Dei' etc. Cf. Denis II, 1959 et Hymni ed. Neale p. 221. f. 213 'Est formido dei praefixa tuae faciei'. His carminibus varia excerpta pedestria intermixta sunt.

3595 (Aug. civ. 95) in 4⁰. circa a. 1518. 189 fol. **696**

F. 1 Introductio in Ptolemaei Cosmographiam cum longitudinibus et latitudinibus regionum et ciuitatum celebriorum. — f. 22 Epitoma Europae **Aeneae Sylvii.** f. 38 Descriptio Asiae (ex Aeneae Sylvii cosmogr.). f. 49 Africae descriptio ex **Paulo.** f. 50 Descriptio Terrae Sanctae secundum fr. **Anshelmum** ord. min.

f. 70 Chronica episcoporum Pataviensium usque ad a. 1508, collecta per N. Schreitwein. Ed. Rauch, Script. Austr. II.

f. 119 **Eugippii** vita S. Seuerini. f. 140 Legenda S. Maximiliani cum eius officio et notis musicis. f. 156 Legenda S. Floriani. f. 162 De S. Valentino eccl. Pataviensis patrono. — f. 164 Antiphonae 'In monte oliuarum cepit Jesus' cum notis musicis. Item 'Dum fabricator mundi' etc.

f. 171 Christophori episcopi Brixinensis ad omnes praelatos etc. dioecesis suae rescripta a. 1518. — f. 177 Catalogus episcoporum Brixinensium et alia ad Brixinum pertinentia.

f. 182 Recept von einem holtz genant gwayaza für die poss krankhait der Franzosen. — f. 186 Von dem Tuech, das im Grab Christi die gestalt seines Leibs an sich genommen zu Chambery in Savoien befindlich. — f. 188 Martersäulen auf einem Calvarienberg in rechten distanzen auszusetzen.

3596 (Aug. civ. 96) in 4⁰. a. 1466. 295 fol. **697**

F. 1 De puritate animae. Inc. Quoniam fundamentum et ianua virtutum . . . est conscientiae puritas. — f. 20 **Henrici de Hassia** tract. de eruditione sacerdotum (circa confessionem). f. 37 Eiusdem Directorium pro audiendum (sic!) confessionem. — f. 41 Sermo de sacramento altaris in die cenae. — f. 49 **Innocentius III** de officio missae. f. 92 Metra de eodem. Inc. Officium missae valet obsequium super omne. — f. 107 Tractatus anonymi de prudentia, idem qui in Clm. 3247 f. 234. — f. 115 **Johannes Calderinus** de interdicto ecclesiastico. — f. 122 De horis canonicis dicendis. f. 132 (Mag. **Pauli** summa) De confessione. Inc. Quoniam circa confessiones etc. cf. Clm. 3238. — f. 159 De accipiendo corpore Christi. — f. 171 Regulae de more vivendi (ad omnes ordines spectantes). Inc. Ad nobiles, potentes et scabinos: Ne pauperes per potentiam suam opprimant. — f. 175 Differentia inter peccatum mortale et veniale. — f. 181 Tractatus de quatuor novissimis. — f. 257 De horis canonicis. — f. 264 De contractu revenditionis et reemptionis sub pacto. —

f. 273 Tractatus allegoricus de duabus civitatibus Babylon et Hierusalem. Inc. Rebecca consors fidei etc.

698 **3597** (Aug. civ. 97) in 4°. s. XV. 205 fol.

F. 1 De VII vitiis capitalibus et de remediis eorum. Inc. Haec est via ambulate in ea etc. — f. 38 Sermo super orationem dominicam. Inc. Orate pro persequentibus. f. 44ᵇ Expositio eiusdem. In fine: Explicit Pater noster fr. **Jordani de Saxonia.** — f. 79 Tractatus de VII vitiis et virtutibus eis oppositis. — f. 103 **Thomae de Aquino** tractatus de symbolo. — f. 181 De VIII beatitudinibus. Inc. Videns Jesus turbas ascendit etc.

699 **3598** (Aug. civ. 98) in 4°. s. XV. 219 fol.

F. 1—75. 112—146 Repetitiones de compluribus capitibus Decretalium.

f. 75 (**Joh. Calderini**) Tractatus de interdicto ecclesiastico. — f. 101 Utrum symoniacus in ordine sui ordinis officium valeat exercere. — f. 106 **Joh. Andreae** Summula super IV Decretalium. f. 147—174 Eiusdem apparatus super arbore consanguinitatis et affinitatis.

f. 135 Consilium doctoris **Johannis Polczmacher.**

f. 175 Oratio (incusatoria) oratoris (i. e. legati) cuiusdam ad papam de rege Ladislao capto et corona Hungariae ab Imp. Friderico arrepta.

f. 179 Decretum concilii Basileensis de celebratione missae. f. 191 De electionibus. f. 193 **Francisci de Jalicerellis** tract. de schismate.

700 **3599** (Aug. civ. 99) in 4°. s. XV/XVI. 386 fol.

Commentarius in ius civile.

701 **3600** (Aug. civ. 100) in 4°. a. 1444. 137 fol.

Johannis Tinctoris theol. prof. Copulata super Aristotelis librum de physico auditu, f. 35 s. l. de anima, f. 55 de sensu et sensato, f. 66 de memoria et reminiscentia, f. 68 de somno et uigilia, f. 71 de computo, f. 74 de longitudine et breuitate uitae; f. 78 (eiusdem?) copulata sup. libros Metaphysicorum et f. 124 s. lib. de generatione et corruptione. Scripsit Theodricus de Alemania.

702 **3601** (Aug. civ. 101) in 4°. s. XV. 193 fol.

Boetii libri de consolatione philosophiae cum glossis.

703 **3602** (Aug. civ. 102) in 4°. s. XV/XVI. 76 fol.

Juvenalis satyrae (sic) cum brevibus glossis interlinearibus.

704 **3603** (Aug. civ. 103) in 4°. s. XV. 253 fol.

F. 1 Ars rhetorica ad Herennium. In fine: Explicit rethorica M. T. Ciceronis.

f. 61 Quaestiones rhetoricae. Inc. Quo nomine Bene dicendi ars apud grecos et latinos uocitetur etc. In fine: Habes

igitur a me Cyrille cesar que de racione dicendi oracionis commoditatem . . . comparare poterunt etc. — De arte dicendi et de metris opusculum 'ad instantiam florentini ciuis compositum'.
f. 77 **Ciceronis** oratio pro M. Marcello, adiecto brevi commentario.
f. 82 De ratione epistolas scribendi. Inc. Non me fugit illustrissime princeps etc.
f. 93 **Ciceronis** epistolae quaedam ad Curionem, Trebatium, Tyronem etc., item Servii Sulpicii 'epistola ad Ciceronem consolatoria de obitu tulliole filie'.
f. 97 Ars memorativa. Inc. Haud ab re fore arbitror si praeter maiorum consuetudinem etc.
f. 107 Exoticon magistri **Alexandri de halis** de vocabulis graecis et hebraicis. — f. 115 **Johannis de Garlandia** Praepositiones graecae. Inc.

In lucem grece ponuntur praepositiue
Pone decem iungens octo numerumque tenebis.

Non meminit huius versificationis Leyserus in hist. poet. m. aevi p. 310 sqq.
f. 121 **Poggii** Facetiae.
f. 160 Nomina et vocabula mythologica Marciani menei felicis Capelle de nuptiis philologie et mercurij explicata.
f. 167 Sententiae breves. Inc. Beatus uir cui datum est habere timorem Domini etc. — f. 174 Auctoritates diuerse collecte ex libris diuersis. Inc. Seneca. Certum est quod morieris sed nescis ubi uel quando. — f. 201 Collecta ex **henrico ariminensi** de quatuor uirtutibus cardinalibus. Cf. Joecher II, 1500.
f. 217 Dialogus inter Concupiscentiam et Senecam. Inc. Quoniam ut dicit Seneca communis uox nunc est quod omnes appetimus. In fine: Explicit dyalogus moralis conpletus per studentem henricum gorlicz a. d. 1467.
f. 228 Ex Cyrilli quadripartito apologetico. f. 233 Ex libro occupationum Ottonis. Sequuntur f. 242 excerpta ex Bonaventura.

3604 (Aug. civ. 104) miscell. in 4⁰. s. XV in Italia scriptus, 253 fol. **705**

F. 1 Ovidii fabulae ethico more explicatae cum tabula alphabetica.
f. 85 **(Donati)** Vita Virgilii Maronis.
f. 102 In Hieronymi prologum in Biblia commentarius. Inc. Praeteriuere iam plures anni etc.
f. 118 **Epicteti** praecepta moralia cum prologo et epilogo translatorio. Inc. Soleo mecum interdum mirari summe Pontifex etc. — f. 143 **(Plutarchi)** De fortuna Romanorum libellus.

f. 159 De compendiis scribendi Romanis. f. 164[b] Glossarium latinum breve. f. 165[b] **Fabii Placidiadii** (sic) **Fulgentii** sermones antiqui.
f. 167 **Magni Basilii** philosophi ad Gregorium de vita solitaria epistola e graeco traducta. f. 170 **Isocratis** de imperio oratio ad Nicoclem per **Carolum Aretinum.**
f. 174 **Leonardi Aretini** liber de militia.
f. 184 Notata varia metrica. f. 189 **Nicol. Perotius** de metris.
f. 207 De origine urbis Bononiae.
f. 209 **Remigii** in prima Prisciani XII versuum pagina (sic) expositio. — f. 212 **Diogenis** epistolae. — f. 224 Regulae rusticae nescimus ex quo libro excerptae.

706 **3605** (Aug. civ. 105) in 4°. s. XVI. 30 fol.
Jo. Christophori Calueti Stellae ad Principem Ferdinandum a Toleto Albae ducem encomium (metricum).

707 **3621** (Aug. civ. 121) in 2° maiore. a. 1427. 205 fol.
Guilelmi Durandi Rationale divinorum officiorum. Scripsit Adam Tunkel de Gundelfingen, ordinavit Joh. Keysmüller rector parochialis in Wäringen.

708 **3622** (Aug. civ. 122) in 2° max. a. 1420. 162 fol.
F. 1 **Petri de Ancarano** (Ancharano) Lectura super Clementinis. Primum edita est Venetiis a. 1483.
f. 120 **Antonii de Butrio** consilia data a. 1401. Scripsit Georgius de Austria. Pagina prima imagine, flosculis, insignibus ornata est similiter ut in cod. 3625, 3626, 3630, 3632, 3636. Quos omnes Joh. Lodic (conf. n. 3636) illuminasse videtur.

709 710 **3623** et **24** (Aug. civ. 123 et 124) in 2° mai. a. 1439. 698 fol.
Antonii de Butrio Lecturae super secundo Decretalium. — Scripsit Matthias de Luccenburgo.

711 **3625** (Aug. civ. 125) in 2° mai. s. XV. 252 fol.
Antonii de Butrio Lectura super quarto Decretalium. **Petri de Ancarano** lectura super eodem. Repetitio capituli I de Constitutionibus.

712 **3626** (Aug. civ. 126) in 2° mai. s. XV. 408 fol.
Casparis Calderini Repertorium sive Dictionarium iuris.

713 **3627** (Aug. civ. 127) in 2° mai. s. XV. 293 fol.
Lauri de Parasolis Recollecta (in ius canonicum). Scripsit Georius Bucher de Nördlingen.

714 **3628** (Aug. civ. 128) in 2° mai. s. XV. 279 fol.
Recollecta (eiusdem ?) super quibusdam titulis libri secundi et tertii Decretalium.

3629 (Aug. civ. 129) in 2⁰ mai. s. XV. 274 fol. 715
Baldus doctor alpinatus de Decretalibus. Cf. Phillipsii ius can. IV, 334.

3630 (Aug. civ. 130) in 2⁰ mai. s. XV. 384 fol. 716
Dominici de S. Geminiano lectura super IV Decretalium. Cf. ed. Venetam a. 1476.

3631 (Aug. civ. 131) in 2⁰ mai. a. 1436. 301 fol. 717
Franciscus de Zabarellis cardinalis Florentinus in Clementinas, a. 1402.

3632 (Aug. civ. 132) in 2⁰ mai. a. 1427. 278 fol. 718
F. 1 **Frederici de Senis** Quaestiones et consilia.
f. 146 **Lapi de Castionocho** (al. de Castellione) advocati Florentini Allegationes abbreviatae per **Antonium de Butrio.**
f. 241 **Joannis de Deo** Hispani libellus de dispensationibus.
f. 244 **Joh. de Calderinis** tractatus de interdicto ecclesiastico.
f. 259 **Johannis de Lignano** tabula remissoria super eodem tractatu.

3633 et **34** (Aug. civ. 133 et 134) in 2⁰ mai. a. 1456. 529 fol. 719 720
Bartolus super prima et secunda parte Digesti novi.

3635 (Aug. civ. 135) in 2⁰ mai. a. 1467. 345 fol. 721
(Bartholomaei?) **Brixiensis** Repertorii iuris pars altera (P—Z).

3636 (Aug. civ. 136) in 2⁰ mai. a. 1424. 373 fol. 722
Johannes de Imola super Clementinis. — Codicis exornationes et picturam in frontispicio confecit Joh. Lodic, cf. ad n. 3622.

3637 (Aug. civ. 137) in 2⁰ mai. a. 1438. 356 fol. 723
Joh. Petri de Ferrariis de Papia Practica (iuris).

3638 (Aug. civ. 138) in 2⁰ mai. a. 1419. 251 fol. 724
Oldradi Quaestiones de variis iuris tam civilis quam ecclesiastici dubiis. — **Guilhelmi Horborch** auditoris rotae novae decisiones rotae.

3646 (Aug. civ. 146) in 2⁰ mai. s. XV. 140 fol. 725
Anonymi Commentarius in Avicennae canonis quarti Fen (i. e. partem) primam (de febribus).

3661 (Aug. civ. 161) in 4⁰. s. XV. 231 fol. 726
F. 1—7 (membr.) De sacramentis. — f. 8 sqq. Sermones, item alias passim per codicem, quorum index in fine f. 230 sq. adiectus est.
f. 20 sq. Caroli regis Romanorum rescriptum (ficticium) de libertate Frisonum a. CCCCCLIX.
f. 28 et 194 Remedia quaedam medicinalia et virtutes herbarum.
f. 31—70 Cordiale de IV novissimis. Inc. Memorare nouis-

sima tua et in eternum non peccabis. f. 70[b] sq. De indulgentiis, de absolutione ab interdicto aliisque similibus.
f. 78—143 Speculum humanae saluationis metricum.
f. 155—159 Legendae de S. Katharina, f. 160 sq. de S. Wendelino, f. 164 de S. Nicolao, f. 189 sq. de S. Genofefa, f. 195—197 de S. Elisabeth regina Ungariae.
f. 167 sq. Carmen de B. Maria V. Inc. Salue regina uirginum stella matutina Sordidorum criminum uera medicina etc.
f. 168—179 **Nicolai Magni de Gayr** Tractatus de arte moriendi. Praecedit notitia germanice scripta de Margaretha de Hennenberg, quae uno partu 'CCCLXIIII liberos' ediderit. f. 180—182 Quare dies dominicus, dies sabbati et dies sextae feriae plus venerandi sunt quam alii dies?
f. 200 sq. Quedam de computo ecclesiastico metrice.
f. 202 Nomina fratrum (ordinis praedicatorum?), qui in conventu Augustano tempore receptionis fratris Johannis Franck lectoris (a. 1491) exstabant. f. 227[b] Statuta nonnulla ordinis praedicatorum.
f. 202—216 Vocabularium latino-germanicum dialectum Germaniae inferioris sapiens.
f. 217—220 Satira in malos sacerdotes. Inc. Quindecim presbyteri nuper consedere etc. Carmen aliud similis argumenti. Inc. Eja fratres serui Dei non vos conturbant uerba oris mei. Sed audite propter Deum flebilem sermonem meum etc. — f. 220 sq. De letaniis.

Num. 3680—3686 ex bibliotheca August. Dominicanorum.

727 **3680** (Aug. Dom. 10) membr. in 4⁰. s. XIV. 207 fol.
Petri Lombardi Sententiarum libri III et IIII.

728 **3681** (Aug. Dom. 11) membr. in 4⁰. s. XIV/XV. 123 fol. cum magnis litteris initialibus pictis et quatuor picturis.
Psalterium.

729 **3682** (Aug. Dom. 12) membr. in 4⁰. s. XIII/XIV. 133 fol.
Alberti Magni commentaria (adhuc inedita) in omnes Pauli epistolas. In f. 1 manus s. XVI adnotavit quaedam folia esse scripta propria Alberti manu.
f. 61, 128[b], 133[b] regulae metricae de formatione computi. In fol. 128[b] et 133[b] cifrae arabicae.

730 **3683** (Aug. Dom. 13) membr. in 8⁰. s. XIV. 139 fol.
Sermones de tempore.

731 **3684** (Aug. Dom. 14) membr. in 8⁰. a. 1497 sq. 171 fol.
F. 2 (s. XVI) Ordinatio generalis magistri contra proprietates

et de dispensatione concessa prouinciali prouinciae Theutonicae. Ferrariae 1498.

f. 4 Constitutiones ordinis fratrum praedicatorum, f. 41 item sororum B. Dominici. f. 69 Regula S. Augustini cum expositione **Hugonis de S. Victore.** f. 105 Directorium in negotio inquisitionis quoad religiosas personas scriptum Romae 1486. f. 115 Tractatus de correctione fraterna (inter religiosos). f. 124 Consilium Narbonensis capituli circa correctionem fraternam. f. 125 De sententia excommunicationis danda in communi et in speciali. f. 126ᵇ Ordo obseruandus in celebrandis capitulis prouincialibus. f. 148 Declarationes fratrum ordinis praedicatorum.

f. 164—171 (s. XVI) Ordo (i. e. tabula) conventuum ord. praed. provinciae Theutonicae, nationis Brabantiae, Alsatiae, Sueviae, Bauariae. Quot florenos quique omni anno pro contributione dent. Folia 4—163 fr. Joh. Erck ord. praed. Frankfordiae scripsit.

3685 (Aug. Dom. 15) membr. in 12⁰. a. 1463. 349 fol. **732**

Psalterium cum adnexis.

3686 (Aug. Dom. 16) chart. (membr. fol. 228—243 s. XIV) miscell. in 4⁰. s. XV. 243 fol. **733**

F. 4—76 **Socci** (Conradi de Hailsbronn) Sermones de Sanctis. f. 83—104 Sermones varii, quorum complures tironum videntur coram magistris recitandi. f. 105—116 Themata sermonum varia. f. 117—227 Sermones quadragesimales. f. 242 sq. Sermo de Antichristo.

f. 77—82 Conformatio veteris et novi Testamenti.

f. 96 sq. Edicta (ludicra) data ex castro Stärckenberg . . . hora quasi septima circa galli cantum so man die gleser lert.

f. 228—241 **Lotharii** Card. (Innocentii III) lib. de vilitate humanae conditionis. Intermixta sunt complura metrica:

f. 2 carmen (**Muscatbluti**) incipiens: Ir mundlin rot uz aller not | wol helfen kan daz merz ein man etc. — f. 3 Hymnus de S. Johanne Baptista. Cf. Daniel I, 209. — f. 91ᵇ—92 Aurea fabrica de laudibus virginis gloriosae (diu güldene smitte Chuonradts von Wirzburg) rhythmis latinis*). Eadem versio latina est in bibliotheca Bruxellensi n. 14669. — f. 241 sq. Versus latini vaticinia exhibentes (Losbuch). Inc. Utrum frustreris vel non si quid mediteris | Quo dimittendum quo tempore sit quid agendum. etc. — f. 242ᵇ Itinera quae deuiant a karitatis uia. Inc. In stige merguntur mea qui praecepta sequuntur. Dux ego sum mortis etc.

---

*) Adnotavit Schmellerus: Ich hatte das Ding durch Cornelius im Jahre 1841 nach Berlin geschickt, um W. Grimm vielleicht eine Freude zu machen. Nun (Mai 1842) finde ich's in Haupts Zeitschrift II, 168 sqq. von H. Leyser, den ich nicht einmal zu kennen die Ehre habe, eingerückt.

3701—3919. Codices e bibliotheca ecclesiae cathedr. Augustanae.*)

734 **3701** (Aug. eccl. 1) membr. in 8⁰. s. XIV. 125 fol.
Anonymi sermones numero XLVI.

735 **3702** (Aug. eccl. 2) in 8⁰. a. 1468 sq. 287 fol.
Devotionale varia officia, hymnos (f. 94ᵇ sqq. legitur planctus Bernardi, cf. Dan. II, 359), preces etc. continens. — f. 202—220 Agenda. f. 277—285 Historia brevis Ordinis Fratrum minorum. — Pars codicis scripta est Constantiae a fr. Thoma de Lypain, pars Ulmae ab Ulrico Dilman de Aelchingen.

736 **3703** (Aug. eccl. 3) miscell. membr. in 8⁰. s. XIII et XIV. 80 fol.
F. 1 De meditatione divina. f. 9 **Augustini** meditationes. Inc. Excita nunc anima et erige totum intellectum tuum etc. f. 16 Carmina quaedam minora. Primum incipit: 'Quid tardas lacrima desere pectoris ima' etc., extremum: Haec est primae ruinae confessio | Medicinae divinae depressio etc. f. 17 De cena domini. Sequuntur usque ad f. 45 varia excerpta, notata, sermones, auctoritates, flores, inter quae f. 25ᵇ Vocabularius moralis pro contionatoribus et f. 31 sqq. Expositio brevis in Cantica Canticorum etc. f. 45 Commentarius (a capite et ad calcem imperfectus) in Actus apostolorum. f. 53 Quaestiones theologicae (de statu post mortem) cum responsis. Prima est: Qualiter resurrectio fiat mortuorum. f. 59ᵇ—80 Super orationem dominicam. f. 80ᵇ Oratio ad S. Katherinam. Inc. Aue preclara margarita.

3704 (Aug. eccl. 4) membr. in 4⁰. s. XI. 182 fol.
Remigii Autesiodorensis**) glossae in Pentateuchum, libros Josue, Judicum, Ruth, Regg. Paralipp. Daniel. f. 170ᵇ Glossae in actus apostolorum. Commentarius in Genesim impressus est in Patrol. ed. Migne vol. 131 col. 51.
f. 179 s. XII. Descriptio apostolorum (differens a clm. 21570, f. 120). Inc. Matheus niger crispus barba rufa etc. — f. 180 Historia depositionis ossium S. Jacobi. — f. 180 Tabula thesauri ecclesiae cathedralis, publicata a Rulando in 'Archiv für die Gesch. des Bisthums Augsburg von Steichele', vol. 1, p. 68.

738 **3705** (Aug. eccl. 5) in 4⁰. a. 1476. 347 fol.
Petri Lombardi Sententiarum libri IIII.

---

*) Eos descripsit Ruland in 'Archiv f. d. Geschichte des Bisthums Augsburg, herausgeg. v. Steichele', vol. I, p. 42—142.
**) Falso vulgo Antissiodorensis appellatur, sed nomen latinum oppidi Auxerre est Autesiodorum.

3706 (Aug. eccl. 6) membr. in 4⁰. s. XII. 58 fol. 739
Epistolae VII canonicae (Jacobi etc.) et Apocalypsis cum glossis marginalibus et interlinearibus.

3707 (Aug. eccl. 7) membr. in 4⁰. s. XII. 57 fol. 740
Epistolae canonicae cum glossis margg. et interlinearibus. — f. 55ᵇ Sermo de faciendis et reddendis uotis.

3708 (Aug. eccl. 8) membr. in 4⁰. s. XIV. 95 fol. 741
F. 1 **Bernardi** Sententiae. Inc. Quid tu superbis terra et cinis etc. — f. 11 Eiusdem tract. de vita laudabili (s. de formula honestae vitae). — f. 13 **Ennadius** (l. Gennadius) de ecclesiasticis dogmatibus. — f. 18 **Clemens** Papa contra doctrinam et errores Mahometi. — f. 29 **Anselmi** Prosologion s. alloquium. f. 36 Eiusdem tract. de aeterna beatitudine. — f. 41 Sermo ex libro meditationum Anselmi de timore iudicii. — f. 43 Anonymi sermones II. — f. 45ᵇ **Augustini** liber catholicae fidei (Manuale). f. 59 Eiusdem libri de spiritu et anima. — f. 80 De virginibus et virginitate. Inc. Virgines autem sunt admonende etc. — f. 83 Speculum conscientiae secundum Bernardum. — f. 88 Excerpta ex Speculo historiali. — f. 93 Augustinus de laude caritatis. f. 93ᵇ Excerptum ex libro Augustini de conflictu vitiorum et virtutum.

3709 (Aug. eccl. 9) in 4⁰. s. XV. 289 fol. 742
Sermones quadragesimales. Inc. Tu autem cum ieiunas. f. 71 Sermones de textu 'Tu autem fornicata es' (Jerem. 3, 1) aliique similis generis Itali cuiusdam, ut apparet ex fine fol. 149. — f. 150 Indulta et privilegia varia ordini Fratrum minorum a papis concessa. — f. 155—219 et 224—289 Sermones varii. Interiecta sunt a manu recentiore s. XV f. 220—223 brevia effata Sibyllinarum aliorumque prophetarum (Hermetis, Albumasaris astrologi, Virgilii poetae) cum interpretatione germanica.

3710 (Aug. eccl. 10) in 4⁰. a. 1463—67. 414 fol. 743
F. 1 Sententiae in usum contionatorum ordine alph.
f. 35 Vocabularium latino-germanicum. f. 42 De variis rebus naturalibus. Inc. Quemadmodum pluma est in avibus ita squama est in piscibus.
f. 46 Liber generationis Jesu Christi sive commentarius in Matth. Evang. I, 1—16. — f. 52 Quaestiones variae theologicae. — f. 76 (**Guilelmi** de Lancea) Diaeta salutis. Sequuntur in codice minutis litteris anguste scripto usque ad f. 402 permulti sermones et tractatus morales et theologici, ex qua parte proprie nominamus: f. 227 Instructio in usum contionatorum. f. 242 **Bernhardi** epist. de modo regendi se et familiam. f. 295 Carmen incipiens 'Noctis sub silentio tempore brumali' etc. Cf. Du Méril Poés. popul.

lat. (1843) p. 219. — f. 327 sq. De octo principibus infernalibus. f. 340[b] sq. De VII puellis et domicellis. — f. 403 Themata dominicalia.

744 **3711** (Aug. eccl. 11) membr. in 4°. s. XI. 224 fol.

F. 1 **Sulpicii Severi** vita S. Martini cum eiusdem epistolis et dialogis. — f. 55 Liber sermonum (50) **S. Augustini.** Exordium primi 'Per omnes sanctas scripturas frs. dilect. saluberrima ammonicione crebrius exortamur (!)' in Initiis libr. PP. Lat. (Vindob. 1865) non invenitur. — f. 159 Vita S. Nicolai. Inc. prologus: 'Sicut omnis materies si ab imperito artifice constructa fuerit' etc. — f. 178 Sermones **S. Augustini** num. 84, 93, 367, 103, 104, 113, 115, 171, 131, 163, 174, 173 in ed Migne. Primo soli in subscriptione nomen Augustini adscriptum est. In catalogo librorum Embriconis episcopi (Ruland p. 14) hic codex numeratur 44.

745 **3712** (Aug. eccl. 12) in 4°. s. XV. 208 fol.

F. 1 **Andreae Hispani** lumen confessorum. Scripsit Magnus Pirgman plebanus in Pfronten. — f. 82 Excerpta ex sacramentali **Wilhelmi de monte Laudano.** — f. 193 Modus quidam emendandi publicos peccatores . . . per Innocentium papam VIII concessus pro partibus alamanie et praecipue in dioecesi Augustana obseruatus. — f. 195 Epistola anonymi. 'Petivisti a me pridem . . . ut tibi describerem modum penitentiarum satisfactionalium prout iniungere consuerim'. — f. 204 Bulla Pauli papae publicata in die Cene domini (contra Hussitas) a. 1469. 'Consueuerunt sancte memorie'.

746 **3713** (Aug. eccl. 13) membr. in 4°. s. XI nitide scriptus. 226 fol.

Augustini Sermones in Psalmos inde a XCI usque ad CXVIII. Inde a fol. 176[b] incipiunt sermones 32 in Psalmum CXVIII.

747 **3714** (Aug. eccl. 14) membr. in 4°. s. XII. 307 fol.

F. 1[a] Tabula donationis germanica sub Embricone episcopo (1064—1077) cum ab aliis publicata, tum a Gulielmo Wackernagel in 'Deutsches Lesebuch' I, 147 ed. IV.

f. 16 **Aurelii Augustini** expositio super Euangelium secundum Johannem. Praecedit f. 1[b] sqq. Euangelium ipsum cum prologo S. Hieronymi.

748 **3715** (Aug. eccl. 15) in 4°. s. XV. 136 fol.

S. Hildegardis et Brigittae prophetiae et revelationes.

749 **3716** (Aug. eccl. 16) membr. in 4°. s. XIII. 111 fol.

Liber Deuteronomii cum glossa.

750 **3717** (Aug. eccl. 17) membr. in 4°. s. X. 163 fol.

F. 1 Vita S. Eligii episcopi Noviomagensis (Noyon) **Audoeno** auctore. Initium deest, nam incipit liber a verbis 'pig-

noribus manus imponere' col. 483 in extremo versu ed. Migne (vol. 87 Patrol.). Epistolae duae, quae ibidem col. 592 leguntur, in codice nostro optimae notae desunt, sed addita est fol. 101^{b}—103 relatio de aliquot Eligii miraculis, quae in vita Audoeni non legitur.

f. 104—163 **Ephraemi** sermones complures, quorum primus incipit: 'Obsecro te saluator mundi' = Vol. IV, 69 ed. Rom.

3718 (Aug. eccl. 18) membr. in 4⁰. s. XV in Italia scriptus. 184 fol. **751**

F. 1 **Johannis Damasceni** de fide orthodoxa libri IV.

f. 82 **Dionysii Areopagitae** libri de caelesti hierarchia, de ecclesiastica hierarchia, de divinis nominibus, de mystica theologia, epistolae.

3719 (Aug. eccl. 19) membr. in 4⁰. s. X/XI. 70 fol. **752**

Maccabaeorum libri I et II non integri. Extremae chartae libri bene scripti pessime habitae sunt.

3720 (Aug. eccl. 20) membr. in 4⁰. s. XIII. 87 fol. **753**

Euangelium S. Johannis cum glossa.

3721 (Aug. eccl. 21) membr. in 4⁰. s. XII/XIII. 104 fol. **754**

Sermones anonymi. Inc. Cum sermonem uis facere ad populum, inuoca primum gratiam s. spiritus dicens etc.

3722 (Aug. eccl. 22) membr. in 4⁰. a. 1356. 73 fol. **755**

(Heinrici Kekonis) Glossa in Aristotelis librum priorum (resolutionum). Inc. Primum quidem dicere est circa quid et de quo.

3723 (Aug. eccl. 23) membr. in 4⁰. a. 1432. 140 fol. **756**

Quattuor Evangelia.

3724 et **3725** (Aug. eccl. 24 et 25) in 4⁰. 163 et 94 fol. **757** **758**

Flores doctorum ordine alphabetico usque ad voc. Religio. Inc. Abstinentia est in cibo cum gratiarum actione.

3726 (Aug. eccl. 26) in 4⁰. a. 1489—92. 362 fol. **759**

F. 1 Rosarium almae dei genitricis Mariae a quodam fratre ord. expositum cum tabula amplissima. Sunt XXV sermones, quorum auctor in tegumenti titulo **Pelbartus** traditur. — f. 188 Sermones de nonnullis Sanctis. — f. 206 **Bernhardi** contemplatio de passione domini. f. 216 Idem de partu virg. Mariae. — f. 217 **Rhabani** episc. orationes ad horas canonicas. — f. 223 **Hugonis** (de S. Victore) soliloquium de arra animae. — f. 228 **Anshelmi** or. de passione Christi ex eius meditationibus. – f. 229 De indulgentiis. — f. 231 **Francisci de Maronis** quaestio: Utrum theologus catholicus in theologicis sufficienter instructus possit articulum trinitatis defendere contra emulum veritatis. f. 239

Eiusdem tractatus diversi; primus est de virtutibus moralibus. — f. 313 Michaelis Lochmair compendium philosophiae moralis.
Anno 1492 possessor libri erat mag. Jo. Pluemel Ingolstatensis theologiae licentiatus.

760 **3727** (Aug. eccl. 27) membr. nitide scriptus in 4⁰. s. XI. 196 fol.
Hieronymi expositio in Oseam, Joel, Amos, Abdiam, Jonam, Micheam.
f. 195ᵇ Descriptio librorum Domini nostri Embriconis episcopi, publicata a Rulando l. c. p. 13 sq. G. Becker, Catal. bibliothec. antiqui (1885) p. 137.

761 **3728** (Aug. eccl. 28) membr. in 4⁰. s. X. 235 fol.
Ambrosii episcopi tractatus de exaemeron de principio dierum sex. f. 178 Eiusdem tr. de paradiso.

762 **3729** (Aug. eccl. 29) membr. in 4⁰. s. X. 310 fol.
F. 1 'Generalis expositio Psalmorum de diuersorum tractatibus auctorum deflorata'. Sequitur f. 292 expositio canticorum, quae per hebdomades in laudibus dicuntur, f. 307 Orationis dominicae et Symboli Apostolorum, f. 308 Fidei catholicae S. Athanasii.

763 **3730** (Aug. eccl. 30) membr. in 4⁰. s. X/XI. 253 fol.
F. 2ᵇ—9 **Damasi** ep. ad Hieronymum cum eius responso = ep. 35 et 36 ed. Hieron. Adiecta est tabulae praecedenti in fol. 2ᵃ descriptio reliquiarum ecclesiae, a Rulando p. 56 publicata. — f. 9 Hieronymi interpretatio homiliarum Origenis in Canticum Canticorum = III, col. 1118 ed. Migne. — f. 27 Symbolum, quod legitur in Hieronymi scriptis spuriis XI, col. 176 ed. M. — f. 32 Symbolum aliud; cf. ed. Vall. XI col. 145 sq. — f. 32ᵇ Hieronymi epistolae et ad eum datae n. 15, 16, 19, 20, 21, 101, 102, 103, 111 (f. 63—66 **Augustini** epistola sic incipiens: Cur itaque conor contra tractum fluminis et non potius ueniam deprecor? Est epistola 73 apud Migne, T. XXXIII, col. 246, deficit initium.), 56, 105, 67, 104, 112, 131.
f. 97 **Magni Aurelii Cassiodori** liber de anima.
f. 125 **Hieronymi** epistolae num. 28, 52, 60, 53, 58, 55 (haec in duas discerpta est fol. 161 et 163ᵇ), 70, 6, 8, 9, 12, 73, 125, 118 (f. 189—192 ep. ad Oceanum de uita clericorum, quam inter Hieronymianas non invenimus, sic incipiens: Deprecatus es ut tibi breuiter exponerem qualiter clerici debeant uictitare etc.), 69, 83, 84, 124, 48 (Apologeticus). Inde a fol. 218 per maiorem chartarum partem scriptura putredine prorsus exstincta est. Huius partis in descriptione nostra nullam habuimus rationem.

3731 (Aug. eccl. 31) membr. in 4°. s. VIII. 91 fol. characteribus anglosaxonicis exaratus. 764

Gregorii Magni homiliae in Evangelia.

3732 (Aug. eccl. 32) membr. in 4°. s. XIV. 93 fol. 765

Ecclesiasticus et f. 64 **liber Sapientiae** cum glossa marginali et interlineari.

3733 (Aug. eccl. 33) membr. in 4°. s. XII. 49 fol. 766

Liber apocalypsis Johannis apostoli cum glossa.

3734 (Aug. eccl. 34) membr. in 4° mai. s. XIV/XV. 100 fol. diversis manibus scriptus. 767

Augustini confessionum libri IV—XIII.

3735 (Aug. eccl. 35) membr. in 4° mai. s. XIV. 84 fol. 768

F. 1 Sermo de beata virgine. — f. 2 Compendium biblicum.
f. 59 Speculum humanae saluationis (sine figuris). — f. 84 Sermo de animabus. Inc. Beati mortui qui in domino moriuntur.

3736 (Aug. eccl. 36) membr. in fol. min. s. XI. 203 fol. 769

F. 1 **Magni Aurelii Cassiodori** expositionum in psalterio praefatio et initium expositionis primi psalmi.
f. 15 **Augustini** enarratio in Psalmos XXIX—XXXV. Haec altera codicis pars in fine manca grandibus characteribus exarata est.
Librum dedit Joh. Wildgeuert canonicus et archidiaconus ecclesiae August. ann. 1470.

3737 (Aug. eccl. 37) membr. in fol. min. s. XII. 135 fol. 770

Bedae presb. expositio in Marcum euangelistam.

3738 (Aug. eccl. 38) membr. in fol. min. s. XIII. 86 fol. 771

Epistolae canonicae VII et liber Sapientiae cum glossa.

3739 (Aug. eccl. 39) membr. in fol. min. s. IX. 86 fol. 772

Fol. 1 **Isidorus** de ortu uel obitu sanctorum patrum. f. 27 Eiusdem liber de interpretatione quorundam nominum ueteris nouique testamenti (alias Allegoriae quaedam S. Scripturae). Cf. ed. Arev. V, 115.
f. 51—69 'Liber primiorum (*corr.* prooemiorum) de libris noui ac ueteris testamenti plenitudinem quam in canone catholica recepit ecclesia iuxta uetustam priorum traditionem'. Inc. In principio uidelicet quinque libri moysi etc. In fine: Expl. liber praemiorum.
f. 70 **Caecilii Cypriani** centesima de martyribus. f. 76ᵇ Eiusdem sermo de sexagesima. — f. 86 sq. Thesaurus S. Mariae. Cf. Ruland l. c. p. 15 et Gust. Becker, Catal. bibl. ant. p. 138.
In marginibus libri pretiosi haec adiecta sunt manu s. XI: fol. 2 Nomina veterum canonicorum: Odalrich de Tonegŏ. Diaconus. Pilegrim de Roderateshova etc. — f. 2ᵇ—4 P.

(Paschalis) episcopus .... G. (Gebhardo) constantiensi episcopo salutem. Cf. Jaffé, Regesta pontif. R. edit. alt. n. 5817. f. 4^b—5^a Excerpta ex Gregorii Moralibus. Ed. Schmeller in Hauptii Zeitschr. f. deutsch. Alterthum VIII, 113. f. 5^b—7 Constitutio pacis generalis (a. 1103). Cf. Mon. Germ. Legg. II, 60. — f. 7^b Decreta Paschalis pape apud trecas. Cf. Jaffé l. c. p. 730. Capitulum beati Paschalis pape apud warstal. Cf. Mansi Conc. coll. XX, 1209. — f. 9^b—10^a Constitutio pacis in dioecesi Constantiensi. Cf. Mon. Germ. l. c. p. 61. — f. 15^b—17^a Sermo in palmis. Dominus dirigat corda uestra in caritate et in patientia christi etc. — f. 17^b Pascalis episcopus fratri H. (Hermanno) aug. episcopo; cf. Jaffé n. 5825. — Ibid. Formula anathematis contra Clementem III antipapam. Ed. v. Pflugk-Harttung, Neues Archiv VI, 628 (1104—1106). — f. 18^b P. episcopus H. aug. episcopo. Cf. Jaffé n. 5887. — f. 31^b—37^a Domno H. (Hermanno) cathedrae pontificalis ecclesiae augustensis insessori humiliantes se ex ouili sanctae mariae haec uerba obedientiae. Cf. Neues Archiv l. c. 629. — f. 68^b Beneficia de possessionibus canonicorum. Alerheim. Altheim etc. (in margine lacera). — f. 69—71 Constitutio pacis prouincialis, Mon. Germ. l. c. p. 61. — f. 85 Versus germanici, quos ed. Ruland in Steichele's Archiv I, 48.

773 **3740** (Aug. eccl. 40) membr. in fol. min. s. XIV. 347 fol.

'Summa magistri **Philippi** quondam cancellarii Parisiensis super omelias'. Sunt Philippi de Greve sermones editi Parisiis a. 1523. Hunc librum ut plures alios Matheus Marschalcus doctor canonicus August. coemit pro bibliotheca Augustensis ecclesiae anno 1527.

774 **3741** (Aug. eccl. 41) membr. in 4° mai. s. X. 66 fol.

Anonymi expositio evangelii S. Matthaei in duos libros divisa, in fine manca. Inc. prologus: Moyses sanctus uir librum creationis caeli et terrae diuina fultus auctoritate conscripsit.

775 **3742** (Aug. eccl. 42) membr. in fol. min. s. IX/X. 94 fol.

Bedae commentarius in VII epistolas canonicas.

776 **3743** (Aug. eccl. 43) membr. in fol. min. s. XIII. 150 fol.

S. Pauli epistolae glossatae. Joh. de Sacrofonte (?) emit hunc librum a Joh. de Remis librario Parisiensi (f. 149^b).

777 **3744** (Aug. eccl. 44) membr. in fol. min. s. XIII. 98 fol.

S. Matthaei Evangelium. Liber ita scriptus est, ut in utraque margine glossa adderetur, sed tantum in tribus primis paginis adiecta est.

778 **3745** (Aug. eccl. 45) membr. in 2^0 min. s. XIII. 101 fol.

Exodus cum glossa copiosissima.

3746 (Aug. eccl. 46) membr. in 2⁰. s. XIII. 108 fol. **779**
Genesis cum glossa.

3747 (Aug. eccl. 47) membr. in 2⁰. s. X. 283 fol. **780**
Commentarius in psalmos, inde a ps. 7, 10 usque ad 100, 5. Codex ab initio et ad calcem mutilatus scripturae pulchritudine conspicuus est.

3748 (Aug. eccl. 48) membr. in 4⁰. s. XI. 151 fol. **781**
Gregorii Magni dialogi. Nonnulla et ab initio et sub finem desunt.

3749 (Aug. eccl. 49) membr. in 2⁰ min. s. XIII/XIV. 84 fol. **782**
Jacobi Mettensis Quaestiones in Lombardi Sententiarum libros I et II. Inc. Utrum theologia sit scientia etc. De auctore cf. O. Rottmanner in Literar. Rundschau 1888, p. 19.

3751 (Aug. eccl. 51) membr. in 2⁰. s. XI. 154 fol. **783**
Joannis Diaconi libri IV de uita et uirtutibus S. Gregorii papae urbis Romae.

3752 (Aug. eccl. 52) in 2⁰. s. XV. 197 fol. **784**
F. 1 Excerptum ex speculo B. Mariae virginis. — f. 71 Dubia theologica cum eorum resolutionibus. — f. 91 Tractatus de Salve Regina in IV partes divisus. Eius auctor in tegumento codicis fertur Petrus episc. Compostellanus. — f. 117 Sermones.

3753 (Aug. eccl. 53) in 2⁰. s. XV. 222 fol. **785**
Discipuli sermones. Pars aestivalis. Scripsit Joannes de Winppina.

3754 (Aug. eccl. 54) in 2⁰. s. XIV/XV. 310 fol. cum pictis litteris initialibus. **786**
Thomae Aquinatis opuscula quaedam: De rationibus fidei (initium deest), f. 14 Tract. in expositione primae Decretalis de sancta trinitate, f. 20 Tract. in expositione decretalis in quo asseritur veritas essentiae diuine essentiae unitatis. f. 22 Utrum mundus potuerit semper fuisse. f. 25 Liber de principiis naturae. f. 30 Declaratio quorundam (XXXVI) articulorum. f. 35 et 40 Determinatio super articulis quibusdam magistro ordinis missa. f. 41 Tract. ad ducissam Brabantiae super quibusdam articulis de regimine patriae suae. f. 44 De iudiciis astrorum. f. 45 De commixtione elementorum. f. 46 De motu cordis. f. 48 De actionibus occultis naturae. f. 51 De sortibus. f. 60 De forma absolutionis. f. 67 Liber contra errores Graecorum. f. 94 Libri II de regimine principum ad regem Cypri. f. 116 Liber mandatorum Dei. f. 137 Expositio dominicae orationis. f. 148 Symbolum (Apostolorum) expositum. f. 169 Summa de articulis fidei et ecclesiae sacramentis. f. 181 Liber

de perfectione spiritualis vitae. f. 220 Liber contra impugnantes Dei cultum et religionem. — In charta praefixa legitur dispensatio a papa Clemente VI Joanni comiti Varani et Johannae de Barrio 2. non. Junii ann. 3. pont. concessa.

787 **3755** (Aug. eccl. 55) in fol. s. XVI. 41 fol.

Jacobi Ziegleri Landavi de solenni festo Paschae ad veteres collatio. Cf. edit. Basil. a. 1548. — f. 31 Eiusdem in historiam Judith elucubratio cum tabula geographica.

788 **3756** (Aug. eccl. 56) in fol. a. 1383. 96 fol.

Anonymi sermones de Sanctis per annum. 'Per manus Capitis de hannvycz siue de Strakonycz'.

789 **3757** (Aug. eccl. 57) in fol. a. 1549. 81 fol.

Joannis Zincii tractatus de potestate daemonum, maleficorum et sagarum. Praemissa est dedicatio Joannis Waldtembergeri ad Othonem cardinalem et episcop. August.

790 **3759** (Aug. eccl. 59) in fol. a. 1437. 304 fol.

Augustini de Ancona Tractatus de potestate ecclesiastica. Scriptus 'per fr. Joh. Hunnssheim (?) lectorem pro tunc Friburgi Oetlandiae' (Uechtland), comparatus Basileae eodem anno.

791 **3760** (Aug. eccl. 60) in fol. s. XV. 268 fol.

F. 1 Summa Pisana de casibus.

f. 259 Statuta synodalia Petri episcopi Augustani (a. 1455), ex hoc ipso codice ab J. A. Steinero (Syn. dioec. Aug. p. 97 sqq.) edita.

792 **3761** (Aug. eccl. 61) miscell. in fol. s. XV. 352 fol.

F. 1 Anonymi sermo de epiphania Domini. — f. 13—62 **Thomae de Haselpach** exemplarium decalogi. Scripsit Ulr. Reiz in Mülberg. — f. 63 Sermones varii anonymorum. f. 195 Sermones selecti Maximi, Augustini, Ambrosii, Fulgentii, Bedae. f. 318 Sermones VII de confessione.

793 **3762** (Aug. eccl. 62) in fol. a. 1435—37. 353 fol.

F. 1 **Nicolai de Dinkelspühel** tractatus de penitentia. — f. 53 Mag. **Joh. Urbach** Directorium (confessionariorum). — f. 94 De horis canonicis. — f. 96 **Johannis de Deo** Summa penitentiae. — f. 104 Tract. de expeditione infirmorum qui sunt in articulo mortis constituti. — f. 110 De restitutione. — f. 121 **Hermanni de Westualia** speculum clericorum. — f. 127 Summa rudium et compendium sacerdotum. Inc. Firmiter credere debemus et semper confiteri. — f. 173 Cordiale de IV novissimis. — f. 207 Sermones de sacramento corporis Christi. Inc. De sacrosancto corporis domini locuturi sacramento. Cf. clm. 16066, f. 1. — f. 249 **Parisiensis** Pharetra contra Judaeos. — f. 265 Speculum cor-

poris Christi. — f. 276 Quaestio de indulgentia. — f. 280 Auctoritates de omnibus vitiis.

3763 (Aug. eccl. 63) in fol. s. XV. 315 fol. 794

Summa Pisana.

3764 (Aug. eccl. 64) miscell. in fol. s. XV. 230 fol. 795

F. 1 **Elucidarius.** — f. 35 **Martini** haereticorum inquisitoris Ambergae modus praedicandi. — f. 40 Auctoritates theologicae secundum ordinem alphabeti collectae per archidiaconum inferioris marchiae Styriae. Scripsit Thom. Lurl a. 1433. — f. 77 **Thomae de Aquino** sermones (XXXI) de corpore Christi. 1433. — f. 126 **Nicolai de Dinkelspüchel** tractatus de penitentia. — f. 165 Sermones varii a diversis manibus scripti. Duo primi, quorum prior est ab initio mancus, sunt de tempore concesso ad penitendum. In tabula codici praefixa pars harum orationum fratri Henrico de Frimaria adscribitur. F. 187—193 scripsit Joh. Nüssell canonicus et plebanus a. 1440.

3765 (Aug. eccl. 65) membr. in fol. s. X/XI. 119 fol. 796

Vita S. Gregorii **Johanne Diacono** auctore.

3766 (Aug. eccl. 66) in fol. s. XV. 170 fol. 797

(Discipuli) Sermones de Sanctis. — f. 143 (Eiusdem) Sermones de tempore. — f. 167 De dominica die. Hic sermo non est integer.

3767 (Aug. eccl. 67) membr. in fol. s. X. 96 fol. 798

S. Gregorii liber pastoralis, non integer, cum paucis glossis germanicis (apud Graffium Gc 1).

3768 (Aug. eccl. 68) in fol. s. XV. 310 fol. 799

Quaestiones quarti Sententiarum Georgii plebani in Purk. Inc. Circa principium IV libri sententiarum quaeritur etc. Scripsit Ulricus Funtersperger de Ewerspeunt.

3769 (Aug. eccl. 69) in fol. s. XV. 233 fol. 800

F. 1 Homiliarium SS. Patrum. — f. 142 Speculum B. Mariae (XVIII sermones). f. 198 Excerptum ex meditationibus S. Anselmi. f. 199 **Augustinus** de laude caritatis. f. 200 **S. Bernardi** formula honestae vitae. f. 205 Confessionale. f. 212 Compendiosum (sic) de sacramento eucharistiae. f. 226 Excerptum ex libro mag. Stephani ministri Colon. f. 228 **Casparis de Perusio** tractatus de reductione Graecorum ad unitatem ecclesiae.

3770 (Aug. eccl. 70) in fol. s. XV. 68 fol. 801

Thomae de Haselpach Exemplarium Decalogi.

3771 (Aug. eccl. 71) in fol. s. XV. 251 fol. 802

Johannis Nider Praeceptorium diuinae legis.

803 **3772** (Aug. eccl. 72) in fol. a. 1464. 299 fol.
Sententiarum liber II cum amplo commentario anonymi.

804 **3773** (Aug. eccl. 73) in fol. a. 1461. 426 fol.
Astesani fr. ord. min. Summa de casibus conscientiae.

805 **3774** (Aug. eccl. 74) in fol. a. 1446. 233 fol.
Fratris **Petri de Tarantasio** quaestiones super quarto Sententiarum. Sequitur in fol. 124 sqq. textus ipse huius libri Sententiarum.

806 **3775** (Aug. eccl. 75) in fol. a. 1449 et 1466. 293 fol.
F. 1 (**Matthiae Farinatoris**) Lumen animae. f. 106 (**Gulielmi de Lancea**) Diaeta salutis. f. 181 Excerpta ex Moralibus Gregorii Magni. f. 222 **Guidonis de Monte Rotherii** Manipulus curatorum. f. 293 Epistola de confessionibus audiendis scripta ad Hainricum in Hindalang (?) a. 1466.

807 **3776** (Aug. eccl. 76) in fol. a. 1399. 119 fol.
Excerpta de Summa vitiorum. Scripsit Chunradus de Boppfingen.
f. 116—119 Aderlassregeln, deutsch.

808 **3777** (Aug. eccl. 77) in fol. s. XIV/XV. 272 fol.
(**Gul. Peraldi**) Summa virtutum.

809 **3778** (Aug. eccl. 78) in fol. a. 1430. 230 fol.
Socci Sermones de Sanctis. Additus est f. 229 sq. alius sermo. Codex diversis manibus exaratus finitus est per Leonhardum Mair de Landsperg a. 1430.

810 **3780** (Aug. eccl. 80) miscell. in fol. s. XV. 196 fol.
F. 1 Expositio orationis dominicae s. Sermones de ea. 1423. — f. 89 (**Alberti Magni**) Tractatus de virtutibus (al. Paradisus animae). — f. 120 Tractatus qui dicitur oculus (al. de oculo morali), quem composuit fr. **Johannes de picano** (sic!) ordinis fr. min. magister in sacra theol. postmodum episc. Cantuariensis. — f. 148 **Johannis Kauthsch** eccl. cath. Aug. canonici et episcopi Petri vicarii gener. promulgatio bullae contra Hussitas a. 1431. — f. 152 **Humberti** ord. praed. tractatus de praedicatione crucis. — Extremae chartae libri humiditate fere prorsus exstinctae sunt.

3781 (Aug. eccl. 81) membr. in fol. s. X. 145 fol.
Hieronymi Commentariorum in Matthaeum libri IIII. Hunc librum dedit Geroldus ad reliquias sanctorum monasterii
811 Stephani et Viti.

3782 (Aug. eccl. 82) in fol. s. XV. 153 fol. in Italia scriptus.
F. 1 **Johannis Awrbach** Directorium pro instructione simplicium presbiterorum.
812 f. 66 **Albertani Brixiensis** tractatus de ratione dicendi et tacendi. In subscriptione f. 97 dicitur liber consolationis et con-

silii. — f. 97 Eiusdem liber de dilectione dei et proximi et aliarum rerum et de forma vitae. 'Compilauit ac scripsit cum esset in carcere Domini Imperatoris Friderici in ciuitate Cremone in quo positus fuit cum esset capitaneus Gauarchi ad defendendum locum ipsum ad utilitatem communis Brescie a. 1238' etc.

f. 151 Carmen notissimum sic incipiens: Peniteas cito peccator, cum sit miserator etc.

3783 (Aug. eccl. 83) in fol. a. 1431—35. 244 fol. **813**

Nicolai de Dinckelspühel tractatus de oratione dominica, de X praeceptis, de VIII beatitudinibus, de VII donis spiritus sancti, de VII vitiis et virtutibus eis oppositis. Scriptum in Horburg.

3784 (Aug. eccl. 84) in fol. a. 1444. 365 fol. **814**

Nicolai de Dinkelspuel Tractatus de oratione dominica, f. 41 de vitiis et virtutibus, f. 116 Confessionale, f. 127 tractatus de penitentia et eius partibus, f. 176 de VIII beatitudinibus, f. 214 de dilectione Dei et proximi, f. 253 de X praeceptis, f. 305 de corpore Christi, f. 345 de VII donis Spiritus Sancti. Intermixtus est f. 302 sq. sermo **Thomae de Haselpach** de evangelio 'Homo quidam fecit cenam'. — f. 364 **Rudolphi** archiep. eccl. Aug. tractatus brevis de benedictione aurae.

3785 (Aug. eccl. 85) in fol. s. XV. 132 fol. **815**

F. 1 **Gregorii** liber regulae pastoralis. Scripsit Conr. Stork canonicus BMV. in Eichstetten a. 1462. — f. 73 **Joh. Nider** Consolatorium timoratae conscientiae. — Codex humiditate pessime affectus est.

3786 (Aug. eccl. 86) miscell. in fol. s. XV. 183 fol. **816**

F. 1 Canon missae cum expositione. — f. 13 **Joh. Gerson** tractatus de trepidantibus celebrare et pollutionibus. — f. 19 **Augustini** speculum mortis. — f. 22 **Nicolai de Dinckelspuchel** tract. de ieiunio. — f. 30 Lavacrum conscientiae sacerdotis secularis. — f. 54 Confessio generalis. Inc. Facto signo crucis dic primo: Ego reus et peccator etc. — f. 56b Conclusiones M. **Hainrici de Oyta** pro quibus a. 1371 fuerat citatus Romam. — f. 62 **Johannis Aurbach** Directorium pro instructione simplicium presbiterorum in cura animarum. — f. 96 Sermo in cena Domini. — f. 101 **Gersonis** tractatus de vita spirituali animae. — f. 136 Tractatus anonymi de vita spirituali. Inc. State succincti lumbos vestros in veritate. — f. 152 **Johannis Himel** theol. prof. in univ. Viennensi declaratio autographa, inter ordinarium clerum S. Stefani et fratres minores super audiendis confessionibus disceptatione orta. — f. 156 Sermones. — f. 168 **Johannis Hinderbach** ex parte Imp. Friderici

oratio habita Senis coram Pio II a. 1458. — f. 173 **Gregorii Heimburgk** oratio habita Mantuae XXIX Oct. ex parte Archiducis Alberti Austriae. — f. 175 De arte moriendi. — f. 177 **Laurentii** episc. Ferrariensis legati apostolici decreta in Georgium de Podiebrat et in Hussitas a. 1470.

817 **3787** (Aug. eccl. 87) membr. in fol. s. X. 143 fol.

F. 1 **Gregorii Nazianzeni** opuscula Rufino interprete. Apologeticus. f. 29 De Epiphaniis s. natali Domini. f. 36 De luminibus, quod est de secundis Epiphaniis. f. 45 Homilia de fide, f. 54 de fide Nicaena, f. 55 de Pentecoste et spiritu sancto, f. 62 de insemetipsum de agro reverso, f. 69 de Jeremia, f. 74 de reconciliatione et unitate monachorum, f. 82 de grandinis uastatione, sermo contra Arrianos. f. 93 **S. Ambrosii** libri IV de virginibus. f. 128 Eiusdem sermones de viduis et f. 140 ad corruptam uirginem. — Inde a f. 120 liber perpulcher, quem a. 1529 Matheus Marschalcus canon. August. pro bibliotheca cathedralis ecclesiae coemit, putredine magnam labem traxit.

818 **3788** (Aug. eccl. 88) membr. in fol. s. XI/XII. 154 fol.

Vitae XII Apostolorum. Inc. Licet plurima de apostolicis signis sacra euangeliorum uel illa quae ab ipsis actibus nomen accepit narret hystoria etc. f. 28 (Gregorii episcopi Turonensis) liber de miraculis b. Andreae apostoli, ed. Bonnet in Mon. Germ., Script. rer. Merovingic. I, 821 sq. f. 69—71 legitur alia manu scripta epistola **Luciani** presb. de inventione ossium st. Stephani. Codex in fine est mancus.

819 **3789** (Aug. eccl. 89) in fol. a. 1462. 255 fol.

Summa vitiorum. Inc. Dicturi de singulis viciis primo incipiamus a vitio gulae etc. Scripsit Udalricus Schalhas de Oberstorf.

820 **3790** (Aug. eccl. 90) in fol. s. XV. 331 fol.

Liber de laudibus B. V. Mariae in XII libros distinctus. Praefatio inc. Nota prudens lector et acquiesce obsecro his quae tibi dicturus sum. Liber ipse inc. Ave Maria gratia plena. Est Opus insigne de laudibus B. M. V., alias Mariale appellatum, impress. Argent. 1493, cum alia praefatione s. a., sine praefatione, at cum duobus prologis inter Opera **Alberti Magni** in vol. XX (Lugduni 1651).

821 **3791** (Aug. eccl. 91) in fol. s. XV. 185 fol.

Thomae Haselpach Sermones de Sanctis.

822 **3792** (Aug. eccl. 92) in fol. a. 1462. 323 fol.

(**Gul. Peraldi**) Summa virtutum. — Scripsit Udalricus Schalhas de Oberstorff.

3793 et **3793^{a}** (Aug. eccl. 93 et 93^{a}, antea 129) membr. in fol. s. XI. 408 et 334 fol. 823 824

Gregorii Moralium in Job libri XXXV. In fine prioris voluminis aliquot chartae desunt, ut liber XVIII non sit integer.

3794 (Aug. eccl. 94) membr. in fol. s. XIII. 85 fol. ● 825

Leviticus cum glossa.

3795 (Aug. eccl. 95) in fol. s. XV. 253 fol. 826

Postilla epistolarum dominicalium. — f. 151 Adumbratio sermonum de epistolis totius anni.

3796 (Aug. eccl. 96) in fol. s. XV. 88 fol. 827

Tabula auctoritatum et sententiarum Bibliae quae inducuntur in conpilationibus decretorum et decretalium compilata per **Johannem Caldarini** decretorum doctorem.

3797 (Aug. eccl. 97) in fol. s. XVI. 63 fol. 828

Georgii Symleri Interpretatio legis 'Si quis maior'. 1527. — f. 44 Dictata **Andreae Alciati** super lege eadem.

3798 (Aug. eccl. 98) miscell. in fol. s. XV. 181 fol. 829

F. 1 **Guilhelmi Parisiensis** de universo pars III de malignis spiritibus. f. 75 (Eiusdem) Tractatus de confessione. Inc. Secunda tabula post naufragium etc. f. 104—113 **Alberti Magni** moralitates ac mystificationes ewangeliorum dominicalium. f. 113^{b} Orationes in elevatione dominici corporis habendae. f. 115 **Augustini** psalterium. Cf. vol. VI, 1135 ed. Migne. f. 117 Eiusdem oratio de meditatione passionis Christi. f. 119 Collectio errorum a. 1276 a Roberto archiepiscopo Cantuariensi in Anglia et a. 1243 a Guillelmo archiepiscopo Parisiensi condemnatorum. f. 126^{b} De erroribus Almarici et quorundam eius discipulorum Parisius studentium. — Revocationes magistri Johannis de Calore a. 1363. f. 128 Revocationes Johannis Gyon fratris ordinis Minorum (articuli revocati a. 1348 12. die octobris) et magistri Ludowici de Padua. f. 128^{b} Incipiunt errores phylozophorum, primo Aristotilis, f. 130^{b} errores commentatoris Auerrois, f. 131^{b} Auicennae f. 133 Algazelis, f. 133^{b} Alkindi. — f. 136 **(Raimundi Lulli)** Abecedarius artis ad legendum quodlibet in quolibet et ad doctrinandum quodlibet ex quolibet, a. 1440.

3799 (Aug. eccl. 99) in fol. s. XIV. 227 fol. 830

Summa Pisana. In fine legitur: Explicit summa de casibus conscientiae quam compilavit doctor decretorum fr. Bartholomeus ord. praed.

3800 (Aug. eccl. 100) in fol. s. XV. 130 fol. 831

F. 1 Anonymi historia de VII philosophis. Inc. Quidam Romanus imperator unicum habens filium. — f. 6 Summa

Pisana. — f. 126 Arbor consanguinitatis et affinitatis. — f. 129 Bernhardi epistola ad Raymundum de cura et rerum familiarium regimine.

Praefixum est: Schuldbrief der Aebte von Rinow (Rheinau), Stain (a. Rhein), Petershusen u. Crützlingen für den Bürger Walther Swartz zu Constentz über 50 Pfd. 15 Schillinge Pfennige v. J. 1364.

832 **3801** (Aug. eccl. 101) membr. et chart. in fol. s. XV. 209 fol.

F. 1 **Cyrilli** quadripertitus Apologeticus cum pictis figuris (fol. 1—12; in seqq. spatia vacua ad figuras supplendas relicta sunt) a. 1436. — f. 62 **Isidori** libri III de summo bono. — f. 110 (**Martini** ep. Dumiensis) Formula honestae vitae. — f. 113 Tractatus s. Arenga de cupiditate vel avaritia. — f. 119 (**Cypriani**) Tract. de XII gradibus abusionis. Inc. Duodecim abusiva sunt seculi. — f. 126 Expositio orationis dominicae et salutationis angelicae. Inc. Nota inter omnes orationes oratio dominica. — f. 131 (**Bernardi**) Tract. de cognitione sui ipsius. Inc. Cogitanti mihi philosophari. — f. 143 (**Bernardi**) Speculum peccatorum (alias: de contemptu mundi). Inc. Quoniam karissimi in via huius vitae etc. — f. 147 Mag. **Alberti** tractatus de virtutibus. Inc. Sunt quaedam vicia etc. — f. 169 (Henricus de Saxonia?) De vitiis palliantibus se sub speciebus virtutum. Inc. Est via quae videtur hominibus etc. — f. 182 Tractatulus de informatione fidelium. Est liber I de imitatione Christi. — f. 191 **Mathei de Kracovia** Confessionale. Ad calcem scriptum est: Sunt X tractatus conscripti per manus fratris Wernheri. — f. 203 **Augustini** Tract. de conflictu vitiorum et machina virtutum.

833 **3802** (Aug. eccl. 102) membr. in fol. s. IX—X. 198 fol.

F. 1 **S. Hieronymi Ordo evangelicus,** ut legitur in ed. Vall. X, 658 sqq.

f. 188 Capitulare Evangeliorum de circulo anni.

834 **3803** (Aug. eccl. 103) membr. in fol. s. XIII. 121 fol.

Gilberti Altisiodorensis glossae in lamentationes Jeremiae, Tobiam, Judith, Esther, Ruth cum textu.

835 **3804** (Aug. eccl. 104) in fol. s. XV. 160 fol.

Simonis de Cremona Postilla super epistolas dominicales per annum.

836 **3805** (Aug. eccl. 105) membr. in fol. s. IX/X. 138 fol.

Hieronymi Commentariorum in Evangelium Matthaei libri IV.

837 **3806** (Aug. eccl. 106) in fol. s. XV. 294 fol.

F. 1 Lavacrum conscientiae omnium sacerdotum. Inc. Lavamini, mundi estote. Cf. n. 3808. — f. 69 (Huberti?) De eruditione religiosorum libri VI. Inc. Erudire religiosum etc. —

f. 178 Quaestiones theologicae, quarum est prima: Utrum intentio absque bonis operibus sufficiat ad uitam aeternam. — f. 235[b] Consultatio doctoris **Polczmacher** in studio Wiennensi cathedram sacri iuris regentis ordinarie facta cuidam de Rauenspurg a. 1472 de contractu emtionis. — f. 237 Tractatus de VII itineribus mentis. Inc. Omne quod venit ad me non eiciam.

3807 (Aug. eccl. 107) in fol. a. 1433. 295 fol. **838**

F. 1 **Summa Pisana.** — f. 292[b]—295 saec. XV De modo observandi interdictum. — f. 293 Quaestio de pollutione nocturna. — Missam celebraturus sex consideret. — f. 294 Duodecim fructus missae.

3808 (Aug. eccl. 108) in fol. a. 1469. 255 fol. **839**

F. 1 Lavacrum conscientiae omnium sacerdotum. Cf. n. 3806, f. 1. — f. 76 Tractatus de confessione et penitentia (idem qui in codice 833). Inc. Omnis utriusque sexus. In fine scriptum est: Completa per Jacobum de Zochis de Ferraria i. u. doctorem Paduae in iure canonico ordinariam sedem occupantem. 1469. —

f. 170 **Joh. Chrysostomi** sermo de eo quod nemo laeditur ab alio nisi a se ipso. 1469. — f. 178 Compendium veteris et novi Testamenti. 1469.

3809 (Aug. eccl. 109) membr. in fol. s. X. 158 fol. **840**

Codex ab initio et sub finem mutilus continet ex vetere Testamento libros Numer. (inde ab 1, 18), Deuteronom., Josue, Judicum et partem capitis I Ruth.

'Datus est pro memoriali ecclesie st. Georii loco, scolastice istorie et est ecclesie maioris Augustensis'.

Praefixa est charta mutila: 1260, 2. die Octobris Ludwicus praepositus, Sifridus decanus totumque capitulum ecclesiae Augustens. fratribus dictis Schongawer vendunt bona in Bobingen.

3810 (Aug. eccl. 110) membr. in fol. s. X. 199 fol. **841**

F. 1 **Passionale Sanctorum:** Passio SS. Felicis, f. 3 Marcelli, f. 6 Cyriaci, f. 12 Agnetis, 17 Vincentii, 23 Blasii, 28 Agathae, 33 Julianae, 40 Valentini, 43 Teclae, 46 XL martyrum, 51 Gregorii papae, 58 Eleutherii p., 63 Marci evang., 66 Vitalis, Protasii et Gervasii, 69 Torpetis (non integra), 74 Alexandri papae et aliorum, 82 Pancratii, 84 Nerei et Achillei, 90 de obitu Petronellae et passio Feliculae, 91 Euticetis, Victorini et Maronis, 93 Sulpitii et Seruiliani, 95 Caesarii, Potentianae, 97 Cononis, 99 Marcellini et Petri, 103 Erasmi Antioch. episc., 109 Bonifacii, 114 Primi et Feliciani, 119 Basilidis, Tripodis et Mandalis, 121 Joannis et Pauli, 126 Valeriani, Tyburtii et Maximi et Caeciliae, 143 Luciae, 147 Anastasiae, 149 Relatio **Pastoris** presb.

de titulo S. Pudentianae ad Timotheum presb. (est eadem quae supra fol. 95 legitur), 151 Narratio de S. Praxeda, 153 uita S. Sauinae, 158 passio S. Eufemiae, 165 S. Clementis ep.

f. 171 **Fortunati** vita S. Radegundis virg. Cf. Mon. Germ. Script. rer. Merov. II, 360 sqq. f. 181 **Baudoniuia** (monialis) de miraculis S. Radegundis.

842 **3811** (Aug. eccl. 111) membr. in fol. s. XIV. 465 fol. cum initialibus pictis.

Biblia sacra veteris et novi Testamenti. — f. 433b Interpretationes hebraicorum nominum interpretante S. **Hieronymo.**

843 **3812** (Aug. eccl. 112) in fol. s. XV. II et 281 fol.

F. I In convivio sacerdotum sunt precipue sex observanda. — Modus legendi abbreviationes terminorum iuris. — f. II De septem gaudiis in celebratione novi sacerdotis. —

f. 1 Qualiter confessor debeat se habere erga confitentem. Inc. Confessor blandus affabilis atque suauis etc. Sunt versus cum expositione. — f. 14 Articuli (229) qualiter confessor se debeat regere (l. gerere) erga sibi subditos. — f. 17 (**Gulielmi de Lancea**) Diaeta salutis. — f. 95 Themata dominicalia super Diaetam salutis. — f. 102 Versus memoriales de ordine librorum Veteris Testamenti. — f. 103 **Augustini** epistola. Inc. Mi frater karissime si cupias scire etc. — f. 121 Tractatus de contractibus. — f. 127 Tract. contra clericos concubinarios ad Dominicum Gradensem patriarcham. — f. 128 **Bernardus** de utilitate missae. — f. 132 Casus episcopales et papales in metrum redacti. — f. 134 Versus de Agno Dei. — f. 135 Missae expositio. Inc. Christus assistens pontifex (ep. ad Hebr. 9, 11) a. 1467. — f. 164 Viridarium presbyterorum et stella clericorum. — f. 186 **Lotharii** diaconi (Innocentii III) lib. de miseria humanae condicionis. — f. 210 De praerogativis missae. — f. 213 Exhortatio parva in cena domini. — f. 217 Stella clericorum. — f. 220 Anonymi (Anonymorum?) Sermones in dedicatione ecclesiae. f. 236 Sermo de S. Johanne Baptista. — f. 239 Orationis dominicae expositio. — f. 240 Exempla s. narrationes religiosae. — f. 247 De arte praedicandi. — f. 252 **Joannis** (**Garlandii**) Summa mysteriorum cum glossis perpetuis tam marginalibus quam interlinearibus. Cf. Leyser p. 339. — f. 280b Cur Christi corpus a sacerdote in missa elevetur.

844 **3813** (Aug. eccl. 113) in fol. a. 1467. 295 fol.

F. 1 **Thomae de Aquino** Quodlibeta duodecim.

f. 143 **Albertini** Postilla super Danielem.

845 **3815** (Aug. eccl. 115) in fol. a. 1466. I et 164 fol.

Thomae de Aquino Commentarius in S. Pauli epistolas ad Ro-

manos et ad Galatas. Prior hanc habet subscriptionem f. 118: Ex Lindow a. 1466. In f. I praefixa est epistola data raptim Engen (in Hegovia) a. 1473 a Conrado Engelbrecht ad Fridericum N. parochialis ecclesiae rectorem.

3816 (Aug. eccl. 116) membr. in fol. s. XIII. 136 fol. 846

Evangelium S. Lucae cum glossa. — Prima littera initialis pulchre picta est.

3817 (Aug. eccl. 117) membr. in fol. s. XIII. 101 fol. 847

Liber Josue et Judicum cum glossa.

3818 (Aug. eccl. 118) membr. in fol. s. IX—X. 160 fol. 849

Prophetae maiores et minores. — Codex nitide scriptus, sed humiditate foedatus est.

3819 (Aug. eccl. 119) in fol. s. XV. 222 fol. 850

F. 1 Liber epistolarum **S. Hieronymi** (et ad eum datarum). Sunt numero LXV. — f. 204 **Augustini** epistola ad Cyrillum de laude Hieronymi.

f. 206 Epistolae fratrum Carthusianorum ad Joannem de Eych ep. Eystetensem, datae ex coenobio cellae salutis in Dückelhausen. Haud exigua pars harum epistolarum, quarum finis deficit, putredine prorsus exstincta est, cum totus codex humiditate admodum laboraverit.

3820 (Aug. eccl. 120) membr. in fol. s. XIII. 95 fol. 851

S. Marci Evangelium glossatum. Liber humiditate male affectus.

3821 (Aug. eccl. 121) miscell. in fol. s. XV. 216 fol. 852

F. 1 (**Joannis Gualensis** s. Vallensis) Communiloquium (alias Summa collectionum). Inc. Cum doctor siue praedicator ewangelicus etc. In fine legitur: Finitus est liber iste die sabbati 14 mens. Oct. per me Joannem de Attendarn (nunc Attendorn in Westfalia) clericum Coloniensem.

f. 134 **Cardinalis Cameracensis** (i. e. Petri de Alliaco) tractatus de concordantia theologiae et astronomiae, et f. 147 de concordia astronomicae veritatis et narrationis historicae. Scripti Constantiae a. 1416.

f. 167 **Gulielmi Parisiensis** tractatus de malignis spiritibus.

3822 (Aug. eccl. 122) miscell. in fol. s. XV. 276 fol. 853

F. 1 Anonymi rhetorica, eadem quae in Clm. 17188. Inc. Rhetorica est scientia docens materiam inuenire, inuentam disponere, dispositam eloqui.

f. 2 **Wilhelmi de Monte Lauduno** Sacramentale.

f. 91 Tractatus de decimis et primiciis. Inc. Quia tractatus de decimis etc. f. 106 **Theodorici de Erlich** tract. de emtione et venditione. Inc. Quoniam circa contractus emtionis et venditionis.

f. 119 **N.** (Nicolai Haberti?) **episcopi Nemausensis** Summa sacerdotum. Inc. Quoniam in sacramentorum collationibus et animarum regimine cautela multiplex etc.
f. 137 Margarita decretorum secundum ordinem alphabeticum. f. 237 Excerptum ex Alberto Magno super missam. f. 253 **Socci** notabilia de corpore Christi. f. 265 Casus episcopales. Sequuntur alia notata. Haec pars codicis a. 1405 per manus Hainrici scripta est.
f. 275 Deutsche Predigt auf Weihnachten 1416 von **Joh. Wissenhan.**

854 **3823** (Aug. eccl. 123) in fol. a. 1432. 295 fol.
Heimonis episcopi Halberstadtensis homiliae aestivales et hiemales.

855 **3824** (Aug. eccl. 124) membr. in fol. s. X/XI. 135 fol.
Augustini de doctrina christiana libri IIII. f. 94 Eiusdem de principio genesis contra Manichaeos libri II. Desinit codex pulchritudine sua insignis initio capitis 25 libri II (III p. 216 ed. Migne).

856 **3825** (Aug. eccl. 125) membr. in fol. s. XIV. 194 fol. cum pictis initialibus.
Thomae de Aquino prima pars Summae.

857 **3826** (Aug. eccl. 126) membr. in fol. s. XIV. 127 fol.
F. 1—65 **Augustini** epistolae (permultae). His interiecta est (f. 54—56) Fides catholica Augustini. Inc. In omnipotentem deum credere me profiteor etc.
f. 65 **Augustini** contra Faustum Manichaeum libri XII.
f. 80 (**Ambrosii**) Liber de bono mortis.
f. 85 **Augustini** ep. de statu animae post mortem. Cf. clm. 21252, f. 254. f. 89 Eiusdem liber ad inquisitiones Januarii = ep. 54. — f. 90 Idem de periurio = Sermo 180.
f. 91 Visio Pauli = Homilia Bedae VII, 362 ed. Colon.
f. 92 **Augustini** Sermo de oratione dominica. f. 93 Eiusdem ep. ad Quoduultdeum. f. 101 Liber de symbolo et fide. f. 104 De adulterinis coniugiis libri II. f. 111 Liber de bono viduitatis (= VI, 431 ed. Migne). f. 116 De sancta continentia = ep. 188. f. 117 Sermo de decem chordis. f. 121 De natura boni. f. 125 Liber de perfectione iustitiae hominis ad Eutropium et Paulum = X, 291 ed. Migne. Hic liber non integer est compluribus pergamenis excisis.

858 **3827** (Aug. eccl. 127) membr. in fol. s. XIV. 135 fol.
Thomae Aquinatis Quodlibeta. Adiectum est in folio extremo carmen latinum 'Ave Maria', impressum apud Mone n. 398.

859 **3828** (Aug. eccl. 128) membr. in fol. s. IX. 85 fol.
Gregorii Moralium in Job libri XI—XVI, sed libri XI non superest nisi pars exigua in tribus primis pergamenis scripta.

3829 = nunc **3793**[a].

3830 (Aug. eccl. 130) membr. in fol. s. XIV. 425 fol. 860

Thomae de Aquino Commentarius in librum IV Sententiarum.

3831 (Aug. eccl. 131) membr. in fol. s. X. 347 fol. 861

Augustini de ciuitate Dei libri XXII. f. 191[b] Epitaphium Paulae (Hieronymi). In fol. 347 addita est alia manu oratio, quam Augustinus finito hoc opere legentibus et audientibus tribuit. Inc. Praestante domino legentibus prouectum querentibus etc. — Liber scripturae pulchritudine insignis est.

3832 (Aug. eccl. 132) membr. in fol. s. XV. 180 fol. 862

Thomae de Aquino Secunda Secundae. — Charta prima et in medio codice viginti quattuor aliae exsectae sunt.

3833 (Aug. eccl. 133) membr. in fol. s. X. 192 fol. 863

Collectarium (homiliarum) adbreuiatum per festa praecipua uel dominicas etc. Praecedunt capitula sermonum in fol. 2—11. Primus sermo sic incipit: Matheus apostolus et euangelista natiuitatem domini et saluatoris nostri, qua aeternus ante secula dei filius hominis ex tempore filius apparuit, fideliter . . . descripsit.

3834 (Aug. eccl. 134) membr. in fol. a. 1423. 210 fol. 864

Scoti (Erigenae) Commentarius in IV librum Sententiarum. Scriptus per manus Joannis Paruuli lectoris ecclesiae Augustensis.

3835 (Aug. eccl. 135) membr. in fol. s. XIII. 184 fol. 865

S. Lucae et S. Joannis Euangelium cum glossa.

3836 (Aug. eccl. 136) membr. in fol. s. XV. 292 fol. 866

Alexandri de Halis Summae (uniuersae theologiae) pars III.

3837 (Aug. eccl. 137) membr. in fol. s. XV. 365 fol. 867

Biblia sacra. Ab initio et sub finem complures pergamenae desunt; nam liber incipit a Genesis 24, 4 et desinit in Apocal. 2, 24. In extrema charta adnexa leguntur fragmenta Statutorum Johannis archipresbyteri et plebani, cum additamento Georgii de Schawemberg, quod publicavit Rulandus l. c. pag. 89.

3839 (Aug. eccl. 139) membr. in fol. mai. s. XIII. 188 fol. 868

S. Pauli epistolae cum glossa copiosissima. — Liber egregie scriptus et compluribus litteris initialibus auro et coloribus distinctis ornatus est.

3840 (Aug. eccl. 140) in fol. mai. a. 1474. 287 fol. 869

Augustini de Ancona tractatus de potestate ecclesiastica.

3841 (Aug. eccl. 141) in fol. mai. a. 1444. 272 fol. 870

Ludolphi de Saxonia Vitae Christi pars II. — Scripsit Joh.

Forggo de faucibus Alpium tunc temporis Ottonis de Schawenberg (episc. August.) scriba. Codex habet insignia Ottonis de Sch. ut videtur et in initio et in fine. In tegumento posteriore Otto manu propria notam inscripsit de fabricatione et pretio calicis a. 1465 et 1466.

871 **3842** (Aug. eccl. 142) membr. in fol. max. s. X/XI. 269 fol.

Gregorii M. Moralium in Job libri I—XXVII et XXXII—XXXV.

872 **3843** (Aug. eccl. 143) membr. in 8⁰. s. XIV. 62 fol.

F. 1 Physiognomia brevis. — f. 4 Flores Senecae sive Sententiae ex eius libris excerptae. Eas sequitur carmen (f. 50—52ᵃ) excerptoris sic incipiens:

Refloraui nobile senece commen
Ut me textus breuior faceret inten } tum
Dumque paucis sentio me fore conten
De mille prouerbiis uix exhausi cen

f. 53 (**Johannis de Sacro Busco**) Algorismus.

873 **3844** (Aug. eccl. 144) in 4⁰. a. 1446. 267 fol.

Fr. **Henrici de Merseburg** Summa super titulos Decretalium. Casus breves librorum decretalium. Tituli legales librorum iuris civilis. In ultimo fol. versus, inc. Datiuus pugnat, iam sola potencia regnat.

874 **3845** (Aug. eccl. 145) in 4⁰. a. 1537. 97 fol.

Compendium institutionum civilium per Ulricum Remum Wolfgangi Roem J. U. doctoris filium Ingolstadtii, ut videtur, conscriptum. Codex inde a fol. 91 a gliribus est corrosus.

875 **3847** (Aug. eccl. 147) in 4⁰. a. 1592 sq. 475 fol.

Alberti Danner S. J. Commentarius in III libros Aristotelis de anima, exceptus ab eius auditore Jo. Kapfer Dilingano.

876 **3848** (Aug. eccl. 148) in 4⁰. s. XVI. 173 fol.

Quaestiones in VIII libros Physicorum Aristotelis.

877 **3849** (Aug. eccl. 149) in 4⁰. s. XVI. 75 fol.

Plutarchi de educatione librorum libellus Guarino Veronensi interprete. — **P. P. Vergerii** de ingenuis moribus et liberalibus studiis adolescentiae liber. — **Isocratis** libellus de adolescentium institutione Nicolao Lusco Vicentino interprete. — **Basilii Magni** de legendis libris secularibus opusculum cum praefatione Leonardi Aretini.

878 **3850** (Aug. eccl. 150) membr. in fol. min. s. XIV. 167 fol.

Matthiae Farinatoris Lumen animae. Mattheus Marscalcus de Piberbach coemit hunc librum pro bibliotheca ecclesiae b. Mariae V. a. 1524.

3851 (Aug. eccl. 151) membr. in 4⁰. s. IX. 75 fol. **879**
F. 1 Precatio quae vocatur Augustana 'Deus cui proprium est misereri' cum vetusta versione Germanica, quae cum alias publicata est tum in Müllenhoffii et Schereri 'Denkmäler deutscher Poesie' n. 14; cf. inprimis tertiae editionis (Berol. 1892) annotationes II, 88—89.
f. 1 **Hieronymi** ep. ad Amandum. Inc. Quesisti a me utrum mulier relicto uiro adultero et sodomita et alio per uim accepto possit absque penitentia communicare ecclesiae etc.
f. 2 Canones (XXII) paenitentiales inscripti 'Excerptum de paenitentia'. Cf. Kunstmann, die lat. Poenitentialbücher p. 32. — f. 4 et 5^b Judicia canonica sacerdotum ceterorumque clericorum. Cf. ibid. His inserta sunt (fol. 4^b et 5^a) a manu posteriore s. XI octo capitula ex Ahytonis capitularibus, repetita a Steinero in Synodis dioec. Aug. p. 8—10.
f. 6—18 Paenitentiale **Rhabani Mauri** inde a verbis cap. 10 non reuocetur? Quid est ergo grauius carnale delictum admittere sine quo non multi sed pauci inueniuntur etc. (Ante f. 6 unus compluresve quaterniones exciderunt). — f. 19 Epistola Rhabani ad Reginbaldum corepiscopum. f. 24 Eiusdem epistola ad Humbertum episc.
f. 27 Liber paenitentialis. Cf. Kunstmann l. c. p. 32—39.
f. 38—52 **Bedae** presb. liber de remediis peccatorum. Edidit Kunstmann secundum hunc codicem l. c. p. 142—175. Cf. Herm. Jos. Schmitz, Die Bussbücher (1883) p. 551.
f. 53 Capitula (XL) synodi Wormatiensis. f. 60—64 Alia capitula, apud Steinerum p. 13—22. f. 65 Item alia, ibid. p. 10—12. f. 65^b Ex capitul. Karoli et Hluduwici. f. 66 VII principalia peccata.
f. 66 **Augustini** (alias Caesarii) sermo de paenitentia. Inc. Admoneo fratres in conspectu dei. Cf. Patrol. ed. Migne vol. 67, 1082.
f. 67^b Leonis papae de priuilegio corepiscoporum. Sequuntur aliquot alii canones, quorum plerique apud Steinerum inueniuntur.
f. 73 sq. saec. X. Precationes variae, inter quas legitur f. 73^b Benedictio aquae ferventis (ed. Hoeynck, Gesch. d. kirchl. Liturgie d. Bisthums Augsburg, p. 425), item aquae frigidae.
f. 74^b Narratio de Nortmannorum inuasione et morte regis Ludouuici. f. 75 Nomina Germanica saec. IX.

3852 (Aug. eccl. 152) membr. misc. in 4⁰. s. XIV et XI. 69 fol. **880**
F. 1—53 **Tractatus philosophici.** Primus incipit: Sicut dicit Aristoteles libro tertio de anima. — f. 17 Commentarius in Aristotelis librum de somno et vigilia. Inc. Secundum philosophum secundo physicorum: Quaecumque mouent mota sunt. — f. 36 Inc. Loyca est pars organica totius

philosophiae. In fine: Explicit compendium **Sogeri** super priori. — f. 44 Sophisma determinatum a magistro **Patricio** de Hibernia. Inc. 'Homo est animal'. Circa istam orationem quaeritur etc. — f. 48 Sophisma ('Uniuersale est intentio') determinatum a magistro **Simone** Anglico. — f. 49 Fratris **Aegidii** compilatio de gradibus formarum. — f. 50 Sophisma ('Album potest esse nigrum') determinatum a mag. **Sogero** de Cutraco. — f. 51 Sophisma determinatum a mag. **Rodolpho Bracone.**

f. 54—69 s. XI. Excerpta ex canonibus conciliorum (ex codice Dionysii Exigui?).

881 **3853** (Aug. eccl. 153) membr. in 4⁰. s. X. 318 fol.

F. 1 Liber paenitentialis, idem qui in cod. 3851, f. 27.

f. 15—38 **Bedae** de remediis peccatorum liber. Cf. Kunstmann, l. c. p. 142—175; Schmitz, Die Bussbücher, p. 551, 720.

f. 39—43 Canones varii, velut de periurio, de uiolatoribus iuramenti regalis, de transgressoribus banni episcopalis etc.

f. 44 Hrabani Mauri Paenitentiale praemissa epist. ad Heribaldum. f. 70 Eiusdem epistola ad Reginbaldum et f. 77^b ad Humbertum.

f. 81 Capitula synodi Wormacensis CLXXVIII. Cf. de ratione, quae intercedit inter hunc codicem et superiorem n. 3851, quae monuit Kunstmann l. c. p. 40.

f. 129 Constitutio et fides Niceni concilii subditis capitulis suis. Haec sequuntur f. 129^b hoc titulo praefixo: Excarpsum de canonibus sententiae tantum ex libro Bragarensi Martini episcopi Galatiae de diuersis capitulis. Inc. Ut populus non eligat episcopum, nisi sacerdotes qui eum ordinaturi sunt.

f. 159 De lege Moysi Hebreorum gentis.

f. 160 **Lex Alemannorum.** f. 181^b Capitula, quae (ad legem Baioariorum) Karolus imp. addere iussit. Cf. Mon. Germ. Legg. III, 250, 477.

f. 183 **Capitularia** regum Francorum (Karoli M. et Ludouici Pii) ab **Ansegiso** collecta, item alia. Cf. Mon. Germ. Legg. Sect. II, I, part. prior. p. 31 sq., 119 sq.

f. 315 **Paulini** patriarchae foroiuliensis edita in loco celebri nomine Franconofurt (a. 794) in synodo magno [contra] Felicem hereticum de Heistulfo, qui uxorem suam occidit causa adulterii etc.

f. 317 **Mansueti** episcopi epistola ad Constantinum imperatorem. — Cf. de codice Phillips, Die grosse Synode v. Tribur (Sitz.-Ber. d. k. k. Ak., phil.-hist. Cl. 49 (1865), p. 713 sqq.) et de posteriore codicis parte (inde a f. 159) Mon. Germ. Leges I, 266.

882 **3854** (Aug. eccl. 154) membr. in 4⁰ mai. s. XIV. 161 fol.

Quaestiones theologicae, eaedem quae in Clm. 42, ubi videas.

3855 (Aug. eccl. 155) in fol. a. 1529 sq. 390 pagg.
Andreae Alciati Mediolanensis in tit. de edendo (= tit. I libri secundi Codicis) centum dictata (coepta XII. Oct. a. 1529, absoluta XV. Dec. 1529). p. 140 De in ius vocando. (Titulus II libri secundi Codicis.) p. 159 De pactis. (Tit. III lib. II Codicis.) In fine legitur: Expletus est liber iste XIII Maji a. 1530.

3856 (Aug. eccl. 156) membr. in fol. min. s. XIII. 33 fol. **884**
F. 1 **Joanicii** (sic) liber de uniuersalibus principiis medicis (sive Introductio in microtechnin Galeni). — f. 7 Liber aphorismorum **Hippocratis.** — f. 15 Eiusdem liber pronosticorum. — f. 20 **Philareti** liber de pulsibus. — f. 22 **Theophili** liber urinarum. — f. 28 **Galeni** liber de differentia pulsuum.

3857 (Aug. eccl. 157) membr. in fol. min. s. XIII. 48 fol. **885**
F. 1 Flores Albumasaris. f. 5 Liber dictus Gerdird (?). f. 6 Liber Indorum. f. 11 Quadripertitus Ptolomaei.

3859 (Aug. eccl. 159) membr. in fol. s. XIV. 96 fol. **886**
Justiniani Institutiones cum glossa.

3860 (Aug. eccl. 160) membr. in fol. s. X/XI. 263 fol. **887**
Dionysii Exigui canones apostolorum et conciliorum. Et in initio et in fine nonnulla desunt, item chartae tam primae quam postremae codicis egregie scripti putredine male affectae sunt. Cf. Maassen, Gesch. d. Quellen des canon. Rechts I, 454.

3860^a (Aug. eccl. 160^a) membr. in fol. s. X et XI. 209 fol. **888**
F. 1 Decretum concilii urbis Romae de Spiritu sancto. f. 2 Capitula singula conciliorum Caesariensis, Cangrensis, Antioceni, Sardicensis. f. 3^b Excommunicatio ex capitulis Adriani papae.
f. 4—172 Collectio canonum Dionysio-Hadriana cum glossis theotiscis (apud Graffium sub can. 5). Cf. Maassen, Gesch. d. Quellen d. canon. Rechts I, 441. f. 4^b Canones Apostolorum. f. 9^b Constitutio et fides Niceni concilii, f. 15 Canones Ancirani concilii, f. 15 Neocesariensium concilii, f. 19^b Cangrensis concilii, f. 22 Anthioceni concilii, f. 26 apud Laodiciam Phrigiae congregati, f. 31 Constantinopolitani sub imperatore Theodosio, f. 33 Calchedonensis concilii, f. 37^b constitutio et fides eiusdem concilii, f. 42^b canones Sardicensis concilii, f. 48 synodi Carthaginensis, f. 56 Africani concilii, f. 81 Effesani concilii, f. 87 Decreta papae Syricii, f. 92 decreta papae Innocentii, f. 109^b decreta papae Zosimi, f. 111 papae Bonifacii, f. 113^b papae Celestini, f. 121 papae Leonis, f. 139 papae Hilarii, f. 143 papae Simplicii, f. 144 papae Felicis, f. 147 papae Gelasii, f. 154 papae Anastasii, f. 157 papae Symmachi, f. 167

papae Hormisdae, f. 171 papae Gregorii, f. 177 papae Zachariae, (f. 180—209 saec. XI): f. 180 item S. Gregorii, f. 184 'Concilium Nicenum XX episcoporum qui in greco non habentur sed in latino inueniuntur'. f. 184ᵇ Regulae apud Sardicam constitutae. f. 187 Lex data Constantini Augusti de Arrii damnatione. f. 191 **Hieronymi** epistola ad Damasum papam = epist. XV. f. 192 Rescriptum **Damasi** papae ad petitum Hieronymi ad Paulinum episc. Antiochiae. f. 192 Concilium urbis Romae sub Damaso papa de explanatione fidei. f. 192ᵇ Ordo ueteris et noui Testamenti. f. 194 Notitia librorum apocriforum. f. 194 Liber **S. Augustini** de ecclesiasticis regulis. f. 199 Decretum Zachariae papae. f. 201ʳ Epistola canonica quibus debeant adimplere presbyteri diaconi seu subdiaconi. f. 203 Praefatio et breviarium ad Concordiam canonum (Cresconii), cf. Maassen l. c. 807. Concordia canonum. Folio extremo adscripta est notitia de praedio Phergaich, quod episcopus (Hermannus Augustan.) Hildiberto praeposito in beneficium dedit, a. 1122 et 1130, cum nominibus testium.

889 **3861** (Aug. eccl. 161) in fol. a. 1448. 171 fol.

Fol. 1 'Hec sunt 12 causae, quare regnum minuitur, quas 4 philosophi de Grecia dictaverunt regi'. f. 2 Historia septem sapientum cum reductionibus; cf. cod. lat. 3040; Oesterley, Gesta Romanor. sub n. 52. f. 63 Alia Gesta Romanorum. f. 158 **Fabularius** seu Parabolae ex vitis patrum. Inc. Cum sanctus theophilus alexandrinus episcopus plures ex sanctis patribus ad prandium inuitasset. — f. 171 De prohibitione ortus capillorum. — Lebensalter von Tieren (fabelhaft). — Rechnungsaufgaben.

890 **3862** (Aug. eccl. 162) in fol. s. XV. 151 fol.

F. 1 Compendium statutorum generalis Reformationis Sabaudiae in V libros diuisum cum tabula amplissima a. 1430. — f. 123 De clericis creandis. Inc. Ut ecclesiae decor in promouendis ad tonsuram primam queratur etc.

891 **3863** (Aug. eccl. 163) in fol. a. 1424. 289 fol.

Declaratio (i. e. Commentarius) Valerii Maximi edita a fratre **Dionysio de Burgo** s. sepulchri ordinis fratrum herem. S. Augustini. — Scripsit Thomas de Pettenpach.

892 **3864** (Aug. eccl. 164) membr. in fol. s. XIV exeunt. 108 fol.

Francisci Petrarchae de remediis utriusque fortunae libri II.

893 **3865** (Aug. eccl. 165) miscell. in fol. s. XV. 240 fol.

F. 1 Concordia Vet. et Novi Testamenti et sacrorum canonum. Scripsit Ghysbertus de Campo a. 1462. — f. 69 Decretum abbreuiatum.

f. 75 Libellus artis praedicatoriae. Inc. Prout caritas uestra magis ac magis habundat. — f. 86 **Ludouici de Rocha** fr.

ord. min. tractatus de uariis formis sermocinandi. — f. 94 Tabula capitulorum, quae habentur per circulum anni in dicendis horis canonicis.

f. 101 **Bertrandi de Arnasanna** Summarium nouarum decisionum Rotae. f. 130 Eiusdem Ordinatio decisionum antiquarum. — f. 200 Vocabularium iuris. f. 231 Registrum in nouam iudicialem practicam.

3866 (Aug. eccl. 166) in fol. a. 1529. 98 fol. 894

F. 2 Libellus in actione confessoria pro seruitute reali, pro seruitute pecoris pascendi etc. Similis formula f. 4 germanice.

f. 9 'Antelectus **Alciati** singulares et noui in certa iuris loca', quos Biturigibus a. 1529 W. A. Remus descripsit.

f. 88 De pactis.

3867 (Aug. eccl. 167) in fol. s. XIV. 662 fol. 895

Vocabularius iuris copiosissimus incipiens: 'Quod dictio A denotat exclusionem'. Sequitur f. 580 alius brevior 'Abbas non debet dare licentiam monacho' etc.

3868 (Aug. eccl. 168) in fol. a. 1458. 422 fol. 896

Vocabularius Ex quo latino-germanicus.

3869 = Cod. Germ. 603.

3870 (Aug. eccl. 170) in fol. s. XV. 449 fol. 897

F. 1 Glossae Clementinarum collectae per Nicolaum Siculum Maniacensem abbatem, postea vero archiep. Panormitanum. — f. 81 Repetitio tituli 'Cum esses' de testamentis. — f. 92 Quaestio mercurialis. Inc. 'Circa regulam contractus' etc. et Quaestiones de contractibus. — f. 102 Martini episcopi epistola. — f. 103 Repetitio tituli 'debitores' de iure iurando. — f. 103 Repetitio tituli 'nauiganti' de usuris per Johannem de Caldarinis. Sequuntur aliorum titulorum repetitiones. — f. 172 Tractatus percussionum ex quibus quis moritur ex interuallo an dicatur mortuus ex illis percussionibus, compositus per **Odoffredum.** — f. 173 **Bartholi de Saxoferiato** (sic) tractatus de Guelfis et Gebellinis, f. 176 de tyrannide, f. 182 de carceribus. — f. 189 **Raynaldus de Becharia** de inquisitionibus. — f. 206 De titulo 'De quibus causis'. — f. 226—275 Varii tractatus iuridici minores.

f. 276—404 **Petri de Unzola** de Bononia Lectura super apparatum notularum artis notariae. — f. 409—424 Notabilia Mathei de **ttasellanis (Mattesillanis) de Bononia. Sequuntur alia iuridica.

3871 (Aug. eccl. 171) in fol. s. XV. 283 fol. 898

F. 1 Decisiones. Inc. Primo quod monacho habenti administrationem seu prioratum etc. — f. 107 Collectio De-

cisionum Rotae ab Wilhelmo Hoerborch a. 1376 incepta (fol. 210 a. 1380). f. 237 Regulae datae in cancellaria, f. 237 ab Johanne XX, f. 240 Benedicto XII, etc. f. 251 ab Johanne XXIII collectae a **Petro** Cardin. S. Stephani in Caelio Vicecancellario. f. 261 Tract. de processu 'Cum animadverterem quam plures'. f. 276 'Qualiter proceditur in causis . . . ad curiam'. f. 281 Bulla concilii Constantini de immunitate.

899 **3872** (Aug. eccl. 172, pridem Kristani de Freyberg custodis Brixin.) membr. in fol. s. XIV. 77 fol.

F. 1 **Constitutiones Clementinae.** — f. 25 **Jo. Andreae** apparatus super Clementinis. Adiecti sunt in f. 77^b aliquot versus Horatii, quorum primus est: Mille talenta rotundentur totidem altera porro etc.

900 **3873** (Aug. eccl. 173) membr. in fol. s. XIV. 136 fol.

(Johannis Faventini) Commentarius in Decretum Gratiani. Inc. Quamuis super concordia discordantium canonum sint hactenus edita commenta prudentium etc. Cf. Fr. Maassen in Sitzungsber. d. philos.-histor. Classe d. Wiener Akademie vol. 24, p. 25 sqq.

901 **3874** (Aug. eccl. 174) in fol. s. XV. 364 fol.

Zabarellae Lectura super aliquot titulos iuris canonici.

902 **3875** (Aug. eccl. 175) in 2^0. a. 1476—1479. 225 fol.

F. 1 **Richardus** de signis pronosticis. — f. 29 **Johannis Damasceni** aphorismi. — f. 40 **Wilhelmi de Placentia** tractatus de urinis. — f. 52 Versus (Aegidii) de urina cum commento (Gilberti); cf. Clm. 267. — f. 103 Liber de urinis auctoris 'Graduum' (a. 1476). — f. 123 Ysaac de urinis. — f. 148 De coloribus urinae secundum Aegidium (a. 1479). — f. 161 De qualitatibus urinae. — f. 167 Tractatus physicus. Inc. Circulus est suprema regio urinalis liquoris rotundata. — f. 173 De iuventute et senectute. Inc. Mundo senescente senescunt homines. — f. 187 De aqua vitae. — f. 194 **Trotula** de secretis mulierum. Suprascriptum: Edicio magistri Adalberti. — f. 204^b Thesaurus pauperum (metrice). — f. 206 Tractatus (anonymi) de secretis mulierum. — f. 216 De signis conceptionis. — f. 219 De cognitione complexionis. — Scripsit Jo. Rudolt de Glacovia.

903 **3876** (Aug. eccl. 176) in 2^0. a. 1458. 267 fol.

F. 1 **Simonis de Cremona** sermones super epistolas dominicales. —

f. 172 **Guilelmi de Monte Laudano** Sacramentale. — f. 250 **Sigiboti** Summula. — Scripsit Joh. Wätzler scolaris in Kauffburen.

3877 (Aug. eccl. 177) membr. in 2⁰. s. XIV. 60 fol. 904

Clementinae cum **Joh. Andreae** apparatu.

3878 (Aug. eccl. 178) membr. in 2⁰. s. XIV. 262 fol. 905

Joannis Andreae apparatus super librum VI Decretalium.

3879 (Aug. eccl. 179) membr. in 2⁰. s. XIV. 304 fol. 906

Collectiones antiquae Decretalium. Breuiarium decreti ex[travagantium] **B[ernardi]** praepositi Papiensis cum glossa. Ed. Ant. Augustinus, Ilerdae 1576, fol. 7 sqq. et E. Friedberg 'Quinque compilationes antiquae' (Lips. 1882). — f. 99 Collectio alia Anonymi, cf. ed. Augustini fol. 87. — f. 150 Decretales Innocentii III papae a magistro Petro Beneuentano compositae, ibid. f. 124. — f. 267 Collectio quarta Anonymi. Inc. Firmiter credimus et simpliciter confitemur. Cf. ibid. (p. II) f. 1 sqq. Cf. Friedberg p. XXIII.

3880 (Aug. eccl. 180) membr. in 2⁰. a. 1300. 248 fol. 907

Codicis Justiniani libri I—IX cum glossa marg. elencho et indice.

3881 (Aug. eccl. 181) membr. in 2⁰. s. XIV. 200 fol. 908

Digestorum libri XXIV tit. 3 — XXXVIII sive Digestum infortiatum.

3882 (Aug. eccl. 182) membr. in 2⁰. s. XIV. 112 fol. 909

Liber sextus Decretalium cum glossa Jo. Andreae.

3883 (Aug. eccl. 183) membr. et chart. in 2⁰ mai. s. XV. 153 fol. 910

Liber **Valerii Maximi.** Sunt IX libri dictorum et factorum etc.

3884 (Aug. eccl. 184) membr. in 2⁰. s. XIV. 194 fol. 911

Codicis Justiniani libri I—IX cum glossa.

3887 (Aug. eccl. 187) membr. in 2⁰. s. XIV. 234 fol. 912

Digestorum libri I—XXIV cum glossa.

3888 (Aug. eccl. 188) membr. in 2⁰. s. XIV. 120 fol. 913

Guidonis de Baysio Apparatus super VI. Decretalium. Cf. Phillips, Kirchenrecht IV, 370.

3889 (Aug. eccl. 189) membr. in 2⁰. s. XIV. 289 fol. 914

Digestorum libri XXXIX—L sive **Digestum novum.**

3890 (Aug. eccl. 190) membr. in 2⁰. s. XIV. 269 fol. 915

Digestum infortiatum (l. 24, 3—38). Scripsit Guil. Clerus.

3892 (Aug. eccl. 192) membr. in 2⁰. s. XIV. 201 fol. 916

Innocentii (IV) apparatus super Decretalibus.

3893 (Aug. eccl. 193) membr. in 2⁰. s. XIV. 263 fol. cum pulchris ornamentis. 917

Gratiani Decretum cum apparatu.

3895 (Aug. eccl. 195) in 2⁰ mai. a. 1441. 361 fol. 918

Calderini Repertorium iuris.

919 **3897** (Aug. eccl. 197) in 2⁰ mai. a. 1454. 431 fol.

Directorium iuris per Gerardum Alcmarie completum (i. e. scriptum).

920 **3900** (Aug. eccl. 200; cod. c. pict. 61) membr. in 2⁰. s. XII/XIII. 213 fol. cum picturis plurimis.

Psalterium Davidis cum adnexis; praecedit Calendarium. Codex picturis suis insignis accuratius descriptus est a Rulando p. 77 sqq.

921 **3901** (Aug. eccl. 201) membr. in 2⁰ max. s. XI/XII. 236 fol.

Biblia sacra. — Liber enormis magnitudinis (71 × 48 centimetr.) cum literis init. pictis a. 1241 ab Hanrico protonotario ducis Bavariae ecclesiae dono datus est.

922 **3902** (Aug. eccl. 202) membr. in 2⁰. s. XV. 167 fol.

Breuiarium secundum chorum Augustanum, ab initio et ad calcem mutilatum.

923 **3903** (Aug. eccl. 203) membr. in 2⁰. a. 1386. 136 fol.

Missale Augustanum. Scripsit Conradus de Novo Castro. Canonem missae ex hoc codice ed. Hoeynck, Geschichte d. kirchl. Liturgie d. Bisthums Augsburg (1889) p. 373 sq.

924 **3904** (Aug. eccl. 204) membr. in 2⁰. s. XV/XVI. 92 fol.

Rituale. (fol. 69: Ordo ad suscipiendum Imperatorem vel Regem.)

925 **3905** (Aug. eccl. 205) membr. in 2⁰. a. 1495. 57 fol.

Rituale (Processionale) **Augustanum,** cum picturis.

926 **3906** (Aug. eccl. 206) membr. in 2⁰. a. 1400. 110 fol.

Diurnale chori Augustani. Carmen de st. Afra ed. Hoeynck l. c. p. 384.

927 **3907** (Aug. eccl. 207) membr. in 2⁰. s. XIII/XIV. 247 fol.

Euangelia per annum legenda.

928 **3908** (Aug. eccl. 208) membr. in 2⁰. s. XII. 211 fol. cum pictis literis initialibus.

Lectiones, benedictiones, orationes de tempore, de sanctis et variis rebus calendario praecedente. Cf. Hoeynck, Gesch. d. kirchl. Liturgie d. Bisthums Augsburg (1889), p. 16 et passim. Orationes Ambrosianas, benedictiones panis, super vasa in locis antiquis reperta, vestium vidualium et letaniam Augustanam ex hoc codice ed. Hoeynck l. c. p. 353 sq., 426—428, 432.

929 **3909** (Aug. eccl. 209) membr. in 2⁰. s. XII med. 254 fol.

F. 1 Expositio missae (initium deest). f. 5 Alia expositio. f. 6 De orationibus defunctorum, f. 7 de festis diebus, de ieiunio sabbati, f. 8 de uestimento sacerdotali, de canone. f. 9 Quibus causis missa celebretur. f. 23 Apertio symboli.

f. 24 De compositione sacrilegiorum (Penitentiale anonymi). f. 42 Ex penitentiali Bedae et Burchardi Wormatiensis. Cf. Wasserschleben, Bussordnungen, p. 248. f. 55 Liber penitentialis Rabani. f. 75 (Halitgarii) Liber penitentialis ex scrinio romanae ecclesiae assumptus. Cf. Wasserschleben l. c. p. 81; Schmitz, Bussbücher, p. 471, 735.
f. 89 Ordo qualiter in romana ecclesia sacri ordines fiant. Ed. Waitz in Göttinger Abhandlungen, 1873.
f. 109 Ordo ad benedicendum regem et (f. 115b) imperatorem. Ordinem extremae unctionis administrandae ed. Hoeynck l. c. p. 416, benedictionem ensis idem l. c. p. 425.
f. 240 Catalogus pontificum Romanorum. Inc. Petrus apostolus ex patre Johanne cathedram episcopalem sedit in Antiochia annos XXV. Ultimus est Coelestinus II. — f. 249 Nomina regum et imperatorum Francorum, item episcoporum Augustensium.
f. 250 Exorcismus super energumenos. f. 253 Ordo excommunicationis uel anathematis.

3910 (Aug. eccl. 210) membr. in 4⁰ mai. a. 1385. 151 fol. 930

F. 1 Rationale diuinorum officiorum. — f. 48 (Gulielmi de Lancea) Diaeta salutis. — f. 133 Sermones dominicales. — Scripsit Aulbertus Schürlin.

3911 (Aug. eccl. 211) membr. in 4⁰. s. XIV/XV. 24 fol. 930a

Benedictionale cum neumis. Initium (20 fol.) deest. Ordines ad recipiendas carrenas, contra auram levatam, contra aereas potestates ed. Hoeynck l. c. p. 412, 428. In folio praemisso diploma Johannis de Salista, rectoris universitatis Liptzensis, quo Uolricus Wenck de Augusta ad gradum baccalariatus in artibus recipitur a. 1445.
f. 23b Verzeichnis von 'Ewigkühen', ewigen Rindern und Wachszinsen der Augsburger Kirche.
f. 24 Urk. v. 1398: Mähtild die Fürstin, Burgerin zu Augspurg, verkauft an Cůnrat Moll ein Haus daselbst.

3912 (Aug. eccl. 212) membr. in 4⁰. s. XIV. 78 fol. 931

Ordo diuinorum officiorum per annum.

3913 (Aug. eccl. 213) membr. in 4⁰. s. X. 230 fol. 932

Lectiones siue orationes collectiuae ad diuersos cursus tam diebus quam noctibus per circulum totius annui decursus. Cf. Hoeynck l. c. p. 16. f. 1 Notitia traditionis XI—XII s. Ed. E. v. Oefele, Gesch. d. Grafen v. Andechs, p. 225. — f. 219 Benedictiones variae. — f. 225 Obsequiale. Extrema desunt.

3914 (Aug. eccl. 214) membr. in 4⁰. s. XIII. 154 fol. 933

Graduale cum neumis et sequentiis. Orationes ad salutandam crucem in parasceve ed. Hoeynck, Gesch. d. kirchl.

Liturgie d. Bisthums Augsburg, p. 394. Carmen in st. Afram ed. Daniel V, 159; Ruland l. c. p. 80; Hoeynck l. c. p. 382; de st. Udalrico Hoeynck l. c. p. 386.

934 **3915** (Aug. eccl. 215) membr. in 4⁰. s. X et inde a f. 119 s. XII. 146 fol.

Plenarium. In margine inferiore fol. 129 sq. legitur charta data Augustae a. 1308, qua Fridricus Faber de Tuedbach et Hilgardis coniuges ad aram st. Nicolai in Celle donant praedia in Altmanshoven prope Cusinam. — Pergamenae 56—63 rescriptae sunt.

935 **3917** (Aug. eccl. 217) membr. in 4⁰. s. XII. 169 fol.

Rituale sive **Ceremoniale episcoporum.** Inc. Romana consuetudo unum diem id est VII kal. mai. interponit quem uocat in letania maiore. non in ieiunio. Singula capita sunt: De litania minore. Ordo in inuentione S. Crucis. Ordo in uig. ascensionis Domini. Ordo de sabbato s. in uig. Pentecostes. Ordo in nocte et in octaua pentec. De ieiunio quatuor temporum. f. 4 'Rex sanctorum angelorum'. Cf. Mone n. 138. f. 17 De gradibus Rom. ecclesiae. f. 20 Ordo qualiter in Rom. eccl. sacri ordines fiunt. f. 28 Ordo qualiter in Rom. eccl. presbyteri diaconi uel subdiaconi eligendi sunt. f. 40—75 De electione et ordinatione episcoporum. (f. 47 Qualiter episcopus in gallicanis ecclesiis ordinetur.) f. 75 Ordo qualiter ordinetur Rom. Pontifex. f. 78—131 De aedificanda et dedicanda ecclesia (cum litania f. 80ᵇ—82ᵃ et f. 86). f. 132 Ordo in dedicatione baptisterii. f. 133 Consecratio cimeterii. f. 134 Consecratio loculi uel sepulchri. f. 134ᵇ—168 Ordo Romanus ad dedicandam ecclesiam. f. 169 Praescriptum posterius de aliqua ordinatione.

936 **3918** (Aug. eccl. 218) membr. in 4⁰. s. XIV. 87 fol.

Obsequiale siue Benedictionale secundum chorum Eistetensem.

937 **3919** (Aug. eccl. 219) membr. in 8⁰. s. XIII/XIV. 104 fol.

Graduale cum neumis. f. 99 Sequentiae cum neumis. Cf. Hoeynck l. c. p. 377.

---

938 **3941** (codex coenobii August. Franciscanorum) in 2⁰. s. XV. 285 fol.

Sigismundi Gossenbrot Augustani liber adversariorum. Praecipua scripta quae continentur haec sunt:

f. 13 De inventoribus artium.

f. 14—20 Carmen germanicum, speciem saltationis mortis exhibens cum delineationibus pluma factis. Incipit: O mensch nu merk nu hie in gedicht | Wie got erde vnd hymel hat geslicht etc.

f. 21 'Dies irae dies illa soluet seclum in fauilla' etc. Cf. Daniel V, 110. — f. 21^{b} sq. Versus de conflictu vitiorum et virtutum. Inc. Vos qui sub Christo mundo certatis in isto. Cf. Hauréau in Journal des Savants LXXXVII, p. 571. — f. 22^{b} Carmen de Alexandro. Inc. En ego qui totum mundum certamine vici Dictus Alexander vincor hora brevi. f. 23 Versus paraenetici (121) sic ordientes: Iherusalem ciuis, fragili dum corpore viuis, Integer et sospes transi peregrinus ut hospes. f. 28 sq. De artificio et pictura lanificii, armaturae, navigationis, agriculturae, venationis.

f. 30—32 Dy siben freyen kunsten mit jrn eygenschaften und dy siben farb und dy siben hantwerch und dy siben vogel und dy siben maister all zusamen comperyt. Describitur qua ratione artium imagines faciendae sint, atque ita quidem, ut primum declaretur, quomodo artis alicuius magister sit effingendus, deinde quo modo ars ipsa, velut de grammatica: Item priscianus stet in einem gron abett (i. e. viridi habitu) als ein magister arcium vnd hat in seiner linken hant ein taffel, daran daz a b c verzeichet ist etc. Item gramatica stet in weys gekleyt als ein wild iunckfer mit einem rosenkrenzlein etc.

f. 34 Ain lied von den künschten. 'Gramatica die lert bůchstaben, silben vnd weert, das sich das lateinisch nit versert' etc.

f. 36—38 Epistolae nonnullae philosophorum ad philosophos et nonnullos alios. Prima est Thaletis ad Periclem.

f. 39^{b} Magistri **Thomae Oedenhofer** missiva ad Sigism. Gossenbrot a. 1460 (autographa). — f. 41—59 Eiusdem de studio artium liberalium tractatus. fol. 51—54 9 delineationes labyrinthorum.

f. 60—65 (**Leonardi Aretini**) Ad quandam virginem oratio replicatiua contra eos aliquas artes qui annihilant vetantque subditis ne addiscant ut poeticam astrologiam etc. Inc. Compulsus crebro amore (scr. rumore) admirabilium virtutum tuarum etc. — f. 66—70 **Basilii Magni** praecepta interprete Leonardo Aretino. — f. 71 Exordium orationis recommendationis artium. — f. 72 sq. Mag. **Guasparini** de laudibus scientiae et praesertim medicinae oratio. — f. 74 sq. **Lucae de Padua** prologus super sermones.

f. 75—77 **Sigismundi Gosmibrot** (sic) senioris de Augusta epistola ad mag. Ludovicum de Dringenberg scolarum rectorem in Schletzstat in defensionem poetarum ne penes vulgare proverbium mendaces opinentur. a. 1466.

f. 79—91 'Tractatus de conficiendis epistolis ex libro Karoli regis qui sic incipit in prologo: Si male utile erit praeceptor optime etc.' Cf. Clm. 15737 f. 299 sqq.

f. 92—103 Rhetorica. Inc. Ad rhetoricae scientiae aggressum etc.

f. 104—114 **Augustini Dati** Senensis ysagogicus libellus pro conficiendis epistolis ad Andream .d. christofori filium.

f. 115—133 Exempla et themata orationum. — f. 133^b—138 Canones de generibus dicendi. — f. 139^b Figura aeri incisa, de qua cf. W. Schmidt in 'Repertorium d. Kunstwissenschaft' X, 127 et Lehrs ibidem XIV, p. 11. — f. 140—145 Rhetorica. Inc. Fabula est oratio ficta verisimili dispositione imaginem exhibens veritatis. — f. 145—154 Magistri **Albini** rhetorica quam scripsit ad Karolum. — f. 154—156 De coloribus rhetoricis ex Tullii noua rhetorica.

f. 156 sq. Parabola (admodum lepida) de Mago et Judaeo iter simul facientibus. — f. 158 sqq. De casu et fortuna, de honesto, de littera, de lingua, de locutione etc.

f. 163—169 **Conradi Söldner** gymnasii Wiennensis collegiati († 1471) ad Sigism. Gossenbrot responsum invehens in poetriae defensores theologiamque defendens. f. 269—279 Alius libellus eiusdem generis. a. 1458.

f. 170—173 De coloribus verborum et sententiarum, item de vitiis eorundem.

f. 173^b—175 De aliquibus metrorum generibus. (Primum describuntur versus leonini.) De mensura rigmorum (rhythmorum). De rigmis.

f. 177—197 Excerpta sive potius centones ex Senecae epistolis. Primus est ad commendationem paupertatis. — f. 197—200 (Martini episc.) Libellus de IV virtutibus.

f. 200 sq. et 220—223 Nomina auctorum vel librorum ex quibus compilatum est compendium moralium notabilium compositum per Jeremiam Montagnone Paduanum (editum Venetiis a. 1505) cum tabula eiusdem compendii.

f. 203—218 De virtutibus et vitiis tractatus. Inc. Moralium dogma philosophorum per multa dispersa volumina tuo instinctu .... henrice contrahere meditabar.

f. 224—226 **Aeneae Sylvii** commendatio artis oratoriae sive poeticae ultra ius civile (ex Wienna a. 1444).

f. 227—254 Dicta elicita de libro rerum familiarium et de epistolis Franc. Petrarchae. f. 254—259 Excerpta ex Sallustii bello Catil., ex Augustino de civit. dei, ex libro scaccorum, ex Valerio Maximo.

f. 261—263 **Antonii Panormitae** exhortatio ad Bartholomaeum de Monte Politiano, ad Porcellum Romanum responsio aliaque carmina minora.

f. 264—269 **Ambrosii** prologus in librum de officiis.

f. 282—285 Rhetorica brevis.

4005—4028 Codices ex bibliotheca collegii Soc. Jesu Augustani.

4005 (Aug. Jes. 5) membr. in 2⁰ min. s. XII. 37 fol. 939

Aratoris historia apostolica.

4006 (Aug. Jes. 6, ms. Peutingeri 43) in 2⁰. a. 1479. 31 fol. 940

Alberti de Bonstetten decani S. Mariae in Einsiedeln Superioris Germaniae confoederationis (der Eidgenossenschaft) urbium terrarumque situs et hominum morum perbrevis descriptio in favorem Johannis Mocenigi Venetiarum ducis compilata. Dedicatio ad Mocenigum data est 5 kal. Marcias a. 1478. In 'Mittheilungen der antiquarischen Gesellschaft' in Zürich III (1846), p. 94 sqq. idem opus editum est cum dedicatione ad Ludovicum regem Franciae, data 19 kal. Augusti a. 1481. — f. 16 Idem liber ab auctore ipso in Germanicum transversus. Ed. Büchi in Quellen z. Schweizer Geschichte XIII.

4007 (Aug. Jes. 7, ms. Peuting. 25 b) in 2⁰. s. XVI. 183 fol. 941

Mich. Hummelbergii epistolae et ad eum datae ab Hieronymo Aleandro, Brunone Amorbachio, Thoma Anshelmo, Petreio Aperbaccho, Jodoco Badio, Beato Rhenano, Henrico Bebelio, Jacobo Bedrotto, Ambrosio Blaurero, Thoma Blaurero, Johanne Botzhemo, Joh. Alexandro Brassicano, Joacimo Egellio, Philippo Engentino, Nicolao Gerbellio, Conrado Hirtzbachio (Heresbachio), Joanne Kierhero, Philippo Melanchthone, Chuonrado Peutingero, Bilibaldo Pirckheymero, Wolfgango Prantnero, Urbano Regio, Johanne Reuchlino (ed. Horawitz in Wiener Sitz.-Bericht. phil.-hist. Cl. LXXXV (1877) p. 125—188, qui etiam multas alias ed. l. c. LXXXVI, p. 227—278), Johanne Sapido, Jacobo Sturmo, Christophoro Suarzobergio barone, Thoma Truchses decano Spirensi, Osvaldo Uliano, Gaspare Ursino Selesio. Sunt apographa.

4008 (Aug. Jes. 8, ms. Peut. 25 a) in 2⁰. s. XVI ineunt. 42 fol. 942

Apographa epistolarum (Conr. Peutingeri, Jo. Fr. Mirandulae, Bilib. Pirckheimeri, Jo. Tritemii, Jo. Reuchlini, Conr. Mutiani, Christoph. Welseri, Bernh. Trebatii Vicentini, Hieron. Ricii, Hulderici de Hutten, Mart. Lutheri, Rich. Bartholini, Jac. Wimphelingi, Jac. Spiegelii, Jo. Oecolampadii, Erasmi (Roterod.), Seb. Munsteri, Justini Gobleri Goarini, Petreii Aprobachii, Hier. Wolfii) ab Jo. Georgio Lottero collecta. Accedunt carmina ad manes Conr. Peutingeri et eius uxoris Welseriae.

4009 (Aug. Jes. 9, mss. Peut. 32—34) in 2⁰. s. XVI. 3 fascic. 943

Indices et apparatus ad describenda imperatorum Rom. numismata, partim manu Conr. Peutingeri.

4010ᵃ ᵉᵗ ᵇ (Aug. Jes. 10, mss. Peut. 26—28) in 2⁰. s. XVI. 2 fascic. 944

a) Exordium Ciceronis or. pro L. Flacco cum isagoge de

Cicerone manu Conr. Peutingeri. b) Nomina consulum Romanorum ordine alphabetico. d) Indicis in librum quendam de historia Romana fragmentum (I—R).

945 **4011** (Aug. Jes. 11, cod. Peut. 7) in 2⁰. a. 1530—42. 59 fol.
'Chuonradi Peutingeri Augustani Jurisconsulti in Vertiginem Scotomiamos morbos quibus affectus fuit collectiones'. Sunt excerpta ex variis scriptoribus (f. 13^b Marsilio Patavino) partim ab ipso conscripta.

946 **4012** (Aug. Jes. 12 b—f, cod. Peut.) in 2⁰. s. XVI. 6 fascic.
Fasc. b (ms. Peut. 24) Inscriptiones latinae in **Italia** repertae, signatae fol. 15—26, unde apparet chartas priores amissas esse.
fasc. c, cc, ccc (ms. Peut. 11 a, b, c) **Conradi Peutingeri** de magistratibus veterum Romanorum libellus (ipsius manu). Item Apographum huius libri.
fasc. d et e (ms. Peut. 5 a et b) 'Memoria Beatorum et eorum qui in Divos relati sunt ex maioribus et progenitoribus Imp. Caes. Maximiliani Augusti, kalendario Romano coniuncta'. Item Apographum huius memoriae.
fasc. f (ms. Peut. 41) Necrologium abbatiae Fuldensis (ab a. 770 ad 890).

947 **4013** (Aug. Jes. 13, ms. Peut. 37) in 2⁰. s. XVI. 69 fol.
F. 1 Situs et descriptio orbis terrarum. Est **Aethici** cosmographia.
f. 14 **Antonini** Itinerarium (ab initio mutilatum). f. 49^b Septem montes et aquaeductus Romae.
f. 49^b **Dicuili** liber de mensura orbis terrae.
f. 66 Libellus de provinciis Romanis. De montibus, portis, viis Romae. — Constat Peutingerum in mente habuisse geographos latinos edere; v. Lotteri hist. vitae atque meritorum C. Peutingeri (Lips. 1719) p. 65 not. r.

948 **4014$^{a\ et\ b}$** (Aug. Jes. 14 a et b, ms. Peut. 38) in 2⁰. s. XVI. 40 fol.
F. 1 Descriptio totius orbis tripertiti sive **Aethici** cosmographia. — f. 12 Itinerarium **Antonini.** Addita sunt nomina montium et aquaeductuum urbis Romae. Cf. Parthey et Pinder in praef. p. XXIX.

949 **4014$^{c\ et\ d}$** (Aug. Jes. 14 c et d, ms. Peut. 39 et 40) in 2⁰. s. XVI.
Itinerarium Africae 11 fol. — 'Ex Fragmentis Imp. Caes. Antonini Aug. Pii iter maritimum ab urbe Roma in Gallias', 'ex charta nostra' cum explicationibus 6 fol. Duo fasciculi nunc colligati toti a Peutingero scripti sunt.

950 **4014^e** (Aug. Jes. 14 e, ms. Peut. 36) in 2⁰. s. XV/XVI. 11 fol.
Dimensio uniuersi orbis a Julio Cesare Marco et Antonio consulibus facta. Est **Aethici cosmographia** p. 705—722 ed. Gron., sed codex noster a vulgaribus multum discrepat; nam et aliam praefationem habet et in fine maius additamentum de Nilo et ei adiacentibus urbibus. Cf. quae

disputavit Fr. Kunstmann in 'Gelehrte Anz. d. b. Acad.' 1854 num. 34, qui nostrum codicem ceteris praeferendum existimat et praefationem atque initium l. c. p. 256 sq. vulgavit. Ad eandem familiam videtur cod. Vaticanus n. 3864 pertinere, ex quo Fr. Ritschelius in Mus. rhen. n. vol. I, p. 489 (1842) (= Opusc. III, 743 sq.) eandem praefationem publicavit.

4015 (Aug. Jes. 15, ms. Peut. 10) in 2°. s. XVI. 219 fol. **951**

F. 1 'Imperatorum Caesarum Augustorum et Tyrannorum quorundam Romani Imperii brevis gestorum annotatio cum inscriptionibus lapidum et nomismatum quas habere potui non solum in hoc sed in aliis meis libris plerisque congesta'. Hunc titulum praefixit **Conr. Peutinger.**

f. 149 **Symmachi** persuadentis ritus veteres circa cultum deorum esse servandos ad Imperatores relatio cum **S. Ambrosii** responso. Sequuntur f. 159—219 reliquae Ambrosii ad Imperatores orationes.

4016 (Aug. Jes. 16, ms. Peut. 42) in 2°. s. XV et XVI. 114 fol. **952**

'Orationes et avisamenta Oratorum ad Papam et Imperatorem in diversis diaetis et conventibus', a Conr. Peutingero, ut videtur, collecta.

Fol. 1—12 'Recessus oratorum principum habitus in franckfordia' a. 1446 cum articulis (germanice scriptis) de praebendis ecclesiasticis.

f. 13—18 **Gregorii Heimburgensis** orationes Mantuae habitae.

f. 19—27 Epistola Hieronymi ad Sigism. Cosmiprot praetorem August. ex Roma a. 1458 cum huius responso. — f. 28 Bessarionis cardin. ep. ad Augustanos a. 1460. f. 29 Pii II papae ep. ad eosdem a. 1460. — f. 30 Paulus (II) papa Alberto marchioni Brandenburgensi. f. 30' et 31 Imp. Fridericus III ad Papam, ad regem Franciae, ad Philippum ducem Burg. a. 1462. — f. 32 Epistola anonymi (clerici Wiennensis?) ad reverendum quendam patrem directa, qua refert de certamine glorioso ab archiduce Alberto (VI) contra Bohemum quendam inito et aliis rebus, c. a. 1462. — f. 33 sqq. Gravamina contra Fridericum III (a Sigismundo?) ex Austria ad papam directa. f. 38 Appellatio Sigismundi ducis Austriae. — f. 42 Bernhardi de Kraiburg epistola de morte regis Ladislai. — f. 46 Johannis episc. Varadinensis oratio ad Fridericum III pro facto Turchorum in Nova civitate a. 1455 habita. Ed. Fraknói 'Joannis Vitez de Zredna orationes' (Budap. 1878). — f. 50 Alia Hungari ibidem habita. f. 55 Responsum datum Hungaris per Imperatorem. — f. 56 Bessarionis card. Nicaeni epistolae et orationes 'coram principibus Germaniae et eorum ambasciatoribus etc. Wiennae'. — f. 69 Juramentum relaxatum capituli Augustani de nullo civitatis filio

in canonicum recipiendo. a. 1290. — f. 69 Joannis de Castilione episc. Papiensis exhortatio in Turchos in Nova civitate a. 1455. — f. 76 Jacobi Aluarotti oratio pro civitate Paduae ad Fridericum III a. 1452. f. 79 Oratio ad eundem facta. — f. 83 Declaratio baronum regni Bohemiae et studii Pragensis pro papa Eugenio IV a. 1446. Cf. Palacky, Geschichte v. Böhmen, IV, 1, 154. — f. 84 Friedrichs Gewaltbrief für seine Gesandten an den Tag zu Frankfurt a. 1446. — f. 85 Gregorii (Heimburgensis) expositio coram papa Eugenio Romae facta. — f. 87 Die Rede des Röm. kunigs vnd der kurfürsten vnd antwurt unsers heiligen vaters des Babst. f. 88 Avisata super petendis a Papa. — f. 90 Confederatio Francof. 1446 (germanice). — f. 91 Petitiones Romanorum regis et Electorum et responsiones Papae.
f. 94—114 **S. Hieronymi** epistolae selectae. — Cf. de hoc codice Chmel in Sitzungsber. der phil.-hist. Classe der Wiener Akademie vol. 5 (1850) p. 594 et 651 sqq.

953 **4017** (Aug. Jes. 17, ms. Peut. 6) in 2⁰. s. XV/XVI. 131 fol.

(Conradi Peutingeri) Collectiones cum ex scriptura sacra tum ex ceteris auctoribus plurimarum sententiarum ac rerum gestarum adversus Anabaptistas, praemissa praefatione ad Jo. Colerum praepositum ecclesiae Curiensis.

954 **4018** (Aug. Jes. 18, ms. Peut. 35) in 2⁰. a. 1511 sq. 21 fol.

Margaritae Velseriae (uxoris Conradi Peutingeri) libellus de vetustis imaginibus et inscriptionibus Augustae Vind. repertis et de antiquissimis Caesarum titulis ac nominibus ex veteribus numismatis collectis. Editus est ab Hier. Andrea Mertens a. 1778 Aug. Vind. Additae sunt f. 19^b epistolae quaedam Conr. Peutingeri et Mich. Hummelbergii, cui ille eruditum uxoris opusculum transmiserat, editae a Veith, Vita Peuting. p. 148—151.

955 **4019** (Aug. Jes. 19, ms. Peut. 13) in 2⁰. s. XVI. 71 fol.

Conr. Peutingeri Commentarius ad tit. X de supellectili legata libri XXXII Digestorum. Est ipsius autographum.

956 **4020** (Aug. Jes. 29 a et b, ms. Peut. 29 et 31) in 2⁰. s. XVI. 7 fasciculi.

(C. Peutingeri) Abbreviationes Caesarum Augustorum tyrannorumque romani imperii ex scriptoribus eorum res gestas complectentibus. Earundem pars altera a Carolo M. usque ad saec. fere XIII. — Sunt partim collectanea partim elaborata, omnia Peutingeri manu.

957 **4021^{a-d}** (Aug. Jes. 21 a—21 d, ms. Peut. 44—47) in 2⁰. s. XVI.

a) Peutingeri Sermones convivales ex libello impresso (a. 1506) transscripti. b) Catalogus bibliothecae Peutingerianae ab ipso conscriptus (= cod. lat. 1595). c) Alius eiusdem (= cod. lat. 1596). d) Inventarium bibliothecae Peutingerianae, a. 1597 (= cgm. 2042).

4023 (Aug. Jes. 23, ms. Peut. 51) in 4⁰. a. 1550. 243 pagg. 958
Scholia in X librum Quintiliani tradita ab **Joanne Stigelio** in academia Jenensi.

4024 (Aug. Jes. 24, ms. Peut. 52) in 4⁰. s. XVII. 80 fol. 959
In charta praefixa legitur index librorum hac nota addita: Ex antiquissimis sed mendosissimis membranis, cum naeuis suis describebam FRID. LINDENBROGIVS.

F. 1—6 **Hygini** liber de limitibus; cf. Gromat. ed. Lachm. I, 111—134. Additum est excerptum ex eodem Hygino: Item quidam curant — — licet dominus aliquid vendiderit = Grom. I, p. 130, 20—131, 16.

f. 6 v. Fluminis variatio **(Juni Nipsi).** Si in agri quadratura — latitudo fluminis = Grom. p. 285—286, 10. Sequens fol. 7 (item fol. 17) nunc deest.

f. 8—16 Liber **Hygini** gromatici. Inc. 'Multiplicatio in omnem logon in trigono summa dicta — ab eo latere quo nobercae, si uitari non potuerunt. Lib. gromaticus Hygini de diuisionibus agrorum Expl.' Est Hygini liber de munitionibus castrorum, sed praecedit pars, tres codicis nostri paginas complectens, quae neque in huius libri editionibus neque in gromaticis Lachmanni legitur; num ad librum de munitt. castr. pertineat in incerto relinquimus. Ceterum liber, quamvis sit corruptus, haud paucas lectiones habet, quae neque in cod. A neque in B apud Langium (ed. Gotting. 1848) inveniuntur.

f. 18—27 Liber **Simplicii.** Inc. Non praetermittimus norata (sic) sententia conditionibus possessionum prima enim conditio possidendi haec est etc. Continet hic liber Simplicii dictus has partes ex Frontino p. 35, 12—36, 23, Agennio Urbico p. 71, 18—77, 18 et p. 65, 14—70, 9, deinde p. 283, 21—284, 17, 280, 1—283, 21, denique p. 59, 4 — 62, 15 ed. Lachm.

f. 27 v. — 34 Ex libro **Balbi** nomina lapidum finalium cum figuris. Sequuntur nomina limitum et nomina agrorum p. 246—251 Lachm. Tum sequitur locus, cuius pars legitur p. 403, deinde 'Incipiunt libri agri mensurae' quae est particula ex libro coloniarum p. 220, 13 — 223, 13. In fine addidit Lindenbrogius: Ita Ms. Florentinum; reliqua ex Scriuerianis addenda pag. 197.

f. 35—37 Liber **Marci Baronis** de geometria = p. 327, 4 — 331, 6 Lachm.

f. 38—41 Ex M. **Junio Nipso** = p. 291, 13 — 301, 18.

f. 43—49 **Ageni Urbici** de controuersiis agrorum = p. 77, 19 — 90, 6. Desinit in verba: 'In judicando autem mensorem bonum virum' etc., quibus addidit Lindenbrogius: reliqua cum impressis conueniunt pag. 77.

f. 51—59 'Inc. **Apofroditi** feliciter et **Betruvi Rufi** Architectonis.

Trigoni ortogoni cathetus ped. V hypotenusa ped. XIII quaero basem — — tot iugera faciunt'. Non exstat in Gromaticorum corpore.

f. 60—74 Geometria **Lucii Junii Moderati**. Quoniam familiariter a nobis praecepta mensurarum desideras — — laxiora spatia faciemus fol. 65. Sunt Junii Moderati Columellae lib. V cap. 1—3. Tum sequitur De IVGERIBVS = Grom. p. 354—356 extr. ed. Lachm., GENERA LINEAMENTORVM = ex Balbo p. 96, 4 — 97, 13 et 98, 11 — 106, 9. DE NOMINIBVS MENSVRARVM = p. 94, 13 — 95, 9. — Folia 75 et 76 desunt.

f. 77—79 Addenda ad finem L. FRONTONIS (i. e. Frontini) = pag. 28, 9 — 34, 13.

f. 79—80 Ratio militiae adsignationis prima = ex libro coloniarum p. 242, 7 — 243, 17. — Qamquam codex vitiis scatet, tamen non indignus videtur qui in nova gromaticorum editione accurate excutiatur.

960 **4024ᵃ** (Aug. Jes. 24a, ms. Peut. 52) membr. in 8⁰ min. s. XIII. 9 fol.

Fol. 3—9 Inc. motum comprehenditur et per diuergia aquarum segregatur. Est **Boetii** quae dicitur demonstratio artis geometr. in Gromaticis Lachmanni p. 395, 13 — 406 extr. sive Boetii ed. Basil. p. 1229 med. — 1233. Sequitur fol. 7 extr.: Incipiunt capitula libri huius. Tu qui uis perfectus esse geometricus — —. Quare quoniam prior ut claruit = Boetius de geom. p. 1233—1235 ed. Bas.

Praeposita sunt duo folia ex alio cod. desumpta, quibus explicatio aliquot locorum **Euclidis** continetur. Inc. Suprapositarum igitur speculationibus figurarum ab euclide succincte obscureque prolatis et a nobis uerbum uidelicet de uerbo exprimentibus strictim translatis. quedam iteranda repetendaque ut animus lectoris non obscuritate deterreatur. Lindenbrogius in spatio vacuo haec adscripsit: 'Anicii Manilii Seuerini Boetii v. c. et ill. exconsulis ordinarii patricii. Ita Ms. Florentinum ad D. Marcum': quem titulum ad libellum sequentem pertinere apparet.

961 **4025** (Aug. Jes. 25) in 4⁰. a. 1629. 108 fol.

Anthologia diuersorum Epigrammatum ueterum Graecorum in VII libros diuisa, latine eodem uersuum genere reddita auctore **Wolfgango Schönsleder** e S. J. cum notis. — Non superest nisi liber I.

962 **4026** (Aug. Jes. 26, ms. Peut. 53) in 4⁰. s. XVI. 186 fol.

Excerpta ex veteribus scriptoribus, in primis ad historiam Caesarum spectantia, partim manu Conr. Peutingeri.

963 **4027** (Aug. Jes. 27) in 4⁰. a. 1661. 33 fol.

Index materiarum notabilium in Pindari editionem Plantini a. 1577 in 12⁰, auctore M. de P.

4028 (cod. Peuting.) in 2⁰. s. XVI. 6 fol. 964

Conradi Celtis Protucii epistola ad Conr. Peutingerum cum huius responso. — f. 2—5 Romanae vetustatis fragmenta in Augusta Vindelica et eius Dioecesi sita. Est maior pars inscriptionum, quas Peutingerus ipse a. 1520 publicavit. — f. 5ᵇ sq. Epigrammata numero tredecim, pleraque Augustanorum. — f. 6ᵇ Acclamatio publica ad Imp. Maximilianum. — Totus libellus a Peutingero scriptus est.

Codices num. 4101—4166 ex bibliotheca ecclesiae Augustanae S. Crucis.

4101 (Aug. S. Cruc. 1) membr. in 2⁰. a. 1497. 302 fol. cum pictis initialibus. 965

Graduale cum notis musicis. Scripsit fr. Jacobus Wegelin, decanus monasterii st. Crucis.

4102 (Aug. S. Cruc. 2) membr. in 2⁰. s. XV. 429 fol. cum pictis initialibus. 966

Missale.

4103 (Aug. S. Cruc. 3) membr. in 2⁰. a. 1501. 226 fol. cum ornamentis. 967

Missale.

4104 (Aug. S. Cruc. 4) membr. in 2⁰. s. XV. 257 fol. cum pictis initialibus. 968

Missale.

4111 (Aug. S. Cruc. 11) membr. in 2⁰ min. s. XIV. 172 fol. in Gallia scriptus. 969

F. 1 **Guillelmi de Mandagotto** libellus super electionibus faciendis et earum processibus ordinariis.
f. 39 Nicolai papae ep. ad capitulum Lugdunense.
f. 40 **Dominici Hostiensis** Decretum electionis et forma tradita.
f. 49 **Rofredi** libelli (VII) in iure canonico.
f. 113 **Bernh. Dornae** archid. Biturensis libellus de libellorum compositione.
f. 125 **Bartholomei Brixiensis** Summula quaestionum dominicalium et venalium in iure canonico.

4112 (Aug. S. Cruc. 12) membr. in 4⁰. s. XII med. 158 fol. 970

F. 1 **Hieronymi** Interpretationes hebraicorum nominum.
f. 6 Glossae super libros Veteris et Novi Testamenti.
f. 129ᵇ De sacerdotalibus vestimentis. Inc. 'Primum sacerdotum indumentum est effod bat'.
f. 131 **Isidori** liber de ortu vel obitu SS. Patrum.
f. 134ᵇ Tabula paparum usque ad Urbanum III.
f. 135ᵇ Historia paparum usque ad a. 649. Liber integer non est.

971 **4115** (Aug. S. Cruc. 15) membr. in 8⁰ mai. s. VIII/IX. 67 fol.

F. 1 **Lex Ripuariae** constituta a Francis, in fine manca, desinens in cap. 75; nam intercidit post fol. 23 quaternio.
f. 24 **Lex Alamannorum** incipiens a cap. 22 medio. In fine legitur: Explicit lex Alamannorum temporibus Lantfridi renouata. Cf. Mon. Germ. Legg. Sect. I.
f. 42ᵇ **Lex Salica.** Adiecti sunt ut tituli 66—72: Pactum pro tenore pacis dominorum Childeberti et Chlotarii regum Francorum (cf. Pertzii Legg. I, p. 7 sq.), Discretio hlotharii regis (ibid. p. 11 sq.), denique tres tituli legis Burgundionum. Cf. editionem Holderi (1879). In fol. 1 et ultimo nomina theotisca.
Codex pretiosus a Wolfgango Andrea Rem a Ketz, cathedr. eccl. August. praeposito, bibliothecae monasterii S. Crucis a. 1588 unacum 1003 aliis libris testamento legatus est, item codd. n. 17 et 18.

972 **4116** (Aug. S. Cruc. 16) membr. et chart. in 8⁰ mai. s. XV. 288 fol.

Breviarium.

973 **4117** (Aug. S. Cruc. 17) membr. et chart. in 8⁰ mai. s. XV. 420 fol.

Breviarium.

974 **4118** (Aug. S. Cruc. 18) membr. in 8⁰. s. XIV. 77 fol.

Rituale (Benedictionale). Ordinem ad recipiendam carrenam ed. Hoeynck l. c. p. 414, benedictionem mulieris post partum p. 427, contra tempestatem p. 430.

975 **4119** (Aug. S. Cruc. 19) membr. in 8⁰. s. XIV. 758 fol.

F. 1 Calendarium Johannis **Gamundi** de medio motu solis et lunae. f. 14ᵇ De zodiaco. f. 17ᵇ Versus de motibus IV humorum in horis. f. 18 Regulae diaeteticae secundum zodiacum dispositae. Inc. Nil capiti facias aries dum luna refulget. Cf. Clm. 4423 et 5964, f. 152.
f. 22 Excerpta de uiribus cordis Avicennae. — f. 30 **Johannis Damasceni** filii Mesue Antidotarium. — f. 168 **Johannis Nazareni** filii Mesue grabadin medicinarum particularium. — 419 De febribus. — 557 De venenis. — 567 De Antidotis localibus apostematum et tumorum. — 581 Tractatus de flebotomia. — 601 De uomitivis et medicinis uomitum prouocantibus. — 605 Antidotarius **Nicolai** ex antidotario Arnoldi de Villa Noua. — 693 Antidotarium **Rasis.** — 723 De Sapone muscato Galieni i. e. de Secretis secretorum. — 744 De aegritudinibus puerorum. Inc. 'Nominemus ergo particulares egritudines'. In fol. praefixo et in ultimis versus: 'Fili, mater, deus es, sum, cur ita pendes' etc. 'Fraude tibi solidi ihesum fers improbe demon' etc.

1466. 'Sit tibi lex domini requies caro victima mundus' etc. 'Nec veneris nec tu vini tenearis amore' etc.

4141 (Aug. S. Cruc. 41) in 2°. s. XV. 470 fol. **976**

Johannis de Platea lectura super Institutiones iuris Just. libri IV.

4142 (Aug. S. Cruc. 42) in 2°. s. XVI/XVII. 184 fol. **977**

Descriptio perbrevis omnium totius orbis archiepiscopatuum et episcopatuum (in fine notitia fabulosa de Johanne presbytero in Aethiopia.)

4143 (Aug. S. Cruc. 43) in 2°. s. XVII. 286 fol. **978**

F. 1 **Theolesphori** Consentini eremitae tract. ad ducem Antonium Januensem de futuris ecclesiae schismatibus.

f. 39 Anonymi tractatus de Antichristo. Inc. 'De Antichristo scire volentes'. A. 1130.

f. 41 **Joannis Winschelburg** praedicatoris Ambergensis prophetia de ultimis temporibus a. 1439 (Visio Gamaleonis). Aliae prophetiae partim metricae. Cf. Grauert, Zur deutschen Kaisersage in Hist. Jahrbuch d. Görres-Gesellschaft 1892, p. 128, n. 3.

f. 43 Miraculum de equo albo in proelio viso.

f. 44 Sententiae (pleraeque metricae) de ortu et de morte.

f. 45 Querelae Christi erga genus humanum.

f. 49 **Petri Visques** et **Nicolai Laqueri** Philippi ducis Burg. ambasciatoris propositio ad Imp. Fridericum III contra Turcam.

f. 53—56 et f. 87—90 De Johannis Indiarum regis potentia tractatus ad Emmanuelem Graecorum regem missus. Est epistola Johannis diversa vero recensione. Cf. Zarncke, Der Priester Johannes.

f. 56 Rabbi **Samuelis** epistola de captivitate Judaeorum.

f. 70 Tractatus contra Judaeos. 'Quaeritur utrum ex scripturis receptis in Judaeis'.

f. 90 De stella quae tribus Regibus apparuit.

f. 91 Constantinopolis capta. — **Isidori Thessalonicensis** monachi tract. de clade Constantinopolitana.

f. 94 **Bernard de Krayburg** canonici Salisb. tract. de miseria humanae uitae Syluestro episc. Chiemensi dedicatus a. 1453.

f. 99 **Francisc Foschari** Venetorum ducis ep. ad Imp. Fridericum a. 1453 — f. 100 Imp. Friderici (III) ep. ad Thurcarum imperatorem 1453. — f. 101 **Johannis de Castilione** exhortatio ad Imp. Fridericum ad defensionem fidei contra Thurcas 1453. — f. 105 Tractatus Imp. Frid. de eadem re ad Carolum regem Francorum missus a. 1454. — f. 108 Bulla huius cruciatae expeditionis (a. 1456) cum eius effectu. — f. 113 Precatio quotidiana a papa Calixto imperata. — f. 114 Tract. quem Morbo Panus in partibus

Achaijae ad p. Calixtum de hac expeditione misit. — f. 115 Epist. Imp. Friderici ad Ladislaum regem Hungariae a. 1456. — Pii II oratio Mantuae a. 1479 de subsidio contra Thurcas habita.

f. 120 Taxa Sacrae poenitentiariae. f. 121 Casus papales et episcopales.

f. 124 Anschlag des gemeinen Zugs wider die Türken.

f. 130 Tractatus de multiplici conscientia.

f. 133 **Jo. Capistrani** ord. min. tract. de Christi fidelibus sub una specie communicandis adversus Joannem Rochesanum haereticum Bohemum. -- f. 154 Eiusdem exhortatio ad principes Bohemiae, ut ad celebranda comitia Pragam conueniant. — f. 159 **Jo. Rochesani** ep. ad Jo. Capistranum. — f. 160 **Jo. Capistrani** tract. contra Jo. Rochesanum de non communicandis hominibus sub utraque specie. — f. 162 **Jo. Waratini** ep. ad Jo. de Capistrano cum huius responso. — f. 164 Litterae Joh. Rochesani ad Jo. Capistranum cum huius responso. — f. 167 Tractatus **Jo. Capistrani** quod laici sub una tantum specie sint communicandi. — f. 168 Articuli ordinati seu editi per magistros ad clerum Pragensem ac dominos consules communicantes sub utraque specie. — Literae **Jo. Capistrani** ad Martinum rectorem ecclesiae in Trebnitz. — Literae Casimiri regis Polonorum ad Jo. Capistranum. — f. 169 Tractatus contra haeresim in Bohemia exortam 1430. — f. 173 Errores fatuorum haereticorum.

f. 176 Quaestio, an Apostoli habuerint aliquid in communi.

f. 177 Tractatus contra haeresin in Bohemia exortam. — f. 181 Tractatus de erroribus haereticorum, pro quibus se iactant uelle mori, a. 1433.

f. 185 Sententia contra Joannem Huss a. 1414 Constantiae data. Articuli eiusdem.

f. 187 Tract. de haereticis conscriptus a fratre **Rainero** ord. praed.

f. 196 Errores s. articuli Graecorum in concilio Basileensi praesentati a. 1434.

f. 200 Decimatio a p. Paulo V contra bellum bohemicum per totam Germaniam constituta a. 1620. Decimatio in episcopatu Augustano a. 1621.

f. 214 Tractatus de Christianorum monarchia. Inc. 'Omnes historici poetaeque Italiae'.

f. 230 Tractatus de uita et origine SS. trium Regum.

f. 264 **Honorii** (Augustodun.) Tract. de imagine mundi. Cf. Migne, Patrol. t. 172, c. 119 sq.

f. 283 Liber Etymologiarum. Inc. 'Liber Aethimologiarum dicitur, quia in eo diuersa uocabula exponuntur'.

979 **4144** (Aug. S. Cruc. 44) in 2⁰. a. 1432 sq. 291 fol.

F. 1 Constitutiones Petri archiep. Moguntini. f. 34 Statuta

Conradi archiep. Mog. f. 41 Statuta synodalia Burckardi ep. Augustensis, collecta a Mart. Swinkreist vicario gener. a. 1377.

f. 51 **Matthaei de Cracovia** Confessionale. — f. 71 Puncta diuersa bona et utilia. Inc. Tria sunt quae faciunt hominem in se confidere. — f. 77 Tract. de horis canonicis dicendis. — f. 86 Sermones pro recommendatione clericorum. f. 97 Constitutio ex concilio Constant. de honestate clericorum. — f. 103 De negligentiis et defectibus quae missam celebranti possunt contingere. Inc. Si per negligenciam aliquid. — f. 113 Liber prooemiorum de librorum V. et N. Testamenti plenitudine.

f. 121 **Isidorus** de ortu, vita et obitu SS. Patrum.

f. 132 Ars moriendi. f. 142 Alius modus disponendi se ad mortem.

f. 143 Philosophia spiritualis sive Tract. de cognitione sui ipsius ex **Bernardi** Clarev. sermonibus in Cantica compilatus.

f. 162 **Augustini** sermo de contemptu mundi. f. 165 Tract. de regimine propriae personae. Inc. Quoniam ut ait appostulus. f. 167 Augustini sermo de honestate mulierum.

f. 170 Graecorum errores in conc. Basil. praesentati a. 1434.

f. 171 Bernardi, Gregorii, Ambrosii, Augustini, Hieronymi, Isidori sermones varii. f. 183 Dicta moralia variorum. f. 198 Definitiones quinquaginta virtutum et septem vitiorum. Inc. Virtus est habitus mentis bene constitute. f. 209 Speculum aureum s. dialogus inter Petrum et Paulum de vitiis et abusivis ecclesiae Rom. tempore concilii Basil. compositus. Inc. Reverendissimis in Christo patribus.

f. 248 **Procopius** Smahars Korando Sabis Senelech capitaniae Bohemicae ad concilium Basiliense a. 1430 cum refutationibus a. 1433. — f. 273 Sententia data contra Jo. Huss.

f. 276 **Reynherus** de haereticis. Inc. Audistis quia Antichristus venit. f. 290 sq. Deutsche Formeln beim pfarrlichen Gottesdienst, in fine: Die offen schuld oder peicht.

4145 (Aug. S. Cruc. 45) in 2⁰. s. XV. 288 fol. **980**

F. 1 **Prisciani** libri I—XVIII.

f. 121 **Terentii** Comoediae cum glossis lat. et germ. Accedunt f. 275 sqq. argumenta comoediarum, vita poetae, tabula VI comoediarum personarum et characterum speciem exhibens.

4146 (Aug. S. Cruc. 46) in 2⁰. a. 1436 sq. 116 fol. **981**

F. 1 **Catonis disticha.** Inc. Si deus est animus etc.

f. 6 **Facetus** (moralis). Inc. Cum nihil utilius humanae credo saluti etc. f. 10 **Contemptus mundi.** Inc. Cartula nostra tibi mandat dilecte salutem.

f. 14 **Physiologus** (metricus). — f. 18 **Cornutus,** cf. ad cod. 5670. — f. 19 **Olla patella.** Inc. olla patella tripes coclear lanx fuscina crater etc. — f. 20 De nominibus volucrum etc. Inc. Hic volucres celi referam sermone fideli.

f. 22 **Volperti de Ahusa** carmen de miraculis B. Mariae V. compositum a. 1327. Inc. Virginis intactae miracula tempto Mariae Scribere: propositum dirigat illa meum. Cf. cod. 4350, f. 11.

f. 57 Versus qualiter sacerdos debeat se regere tempore interdicti. Inc. Pura pro culpa si sit provincia tota Interdicta etc.

f. 57[b] **Novus Katho.** Inc. Lingua paterna sonat quod ei sapientia donat.

f. 62 **Prudentii** Diptichon s. enchiridion V. et N. Testamenti.

f. 65 **Theoduli** ecloga, inc. 'Aethiopum terras'. Cf. n. 673.

f. 70 **Liber quinque clavium.** Inc. Utilis est rudibus praesentis cura libelli Et facile parvis praebet in arte viam.

f. 76 **Avianus.** Inc. Ut iuvat (sic) et prosit etc. f. 91 **Aviani fabulae.** Inc. Rustica deflenti parvo iuraverat olim etc.

f. 101 **Liber faceti** (ars amandi etc.). Inc. Moribus et uita quisquis vult esse facetus. — f. 109 **Antigamaratus.** Inc. Hos morum flores si carpseris ut rosa flores etc. Cf. Hauréau in Journal des Savants 1887, p. 565.

f. 116 Carmen in Mariam, sed non integrum. Inc. Ave got grůss dich raine magt | Groz lob und er sei dir gesagt etc. — Librum scripsit Burckhardus Zingg ex exemplari valde tenebroso et obscuro.

982 **4147** (Aug. S. Cruc. 47) in 2⁰. a. 1410 et 1427. 245 fol.

F. 1 **Thomae Aquinatis** expositio in Aristotelis ethicorum libros X cum textu novae versionis.

f. 175 **Boetii** de consolatione philos. libri V cum commento. Scripsit a. 1410 Jodocus Goszolt tunc rector scholarum oppidi Laugingen.

983 **4148** (Aug. S. Cruc. 48) miscell. in 2⁰. s. XV. 200 fol.

F. 1 De proprietatibus humanae essentiae libri X (de deo, de angelis, de anima, de elementis, de membris corporis humani, de proprietatibus hominum secundum variationem aetatis, de illis quae naturae hominis proficiunt, de mundo et corporibus caelestibus, de tempore, de elementis). Est species cosmographiae sic incipiens: Proprietates divinae essentiae convenientes tangit Joannes Damascenus.

f. 61 **Alani** liber penitentialis, sive Corrector et medicus.

f. 101 Rhetorica ad Herennium. — f. 167 In Aristotelis Secreta secretorum commentum. — f. 168 **Alani** Anticlaudianus in compendium redactus.

f. 182 Statuta provincialia **Eberhardi** archiep. Salisburg. publicata a **Ruperto de Welz** vicario generali Pataviensi a. 1419.

4149 (Aug. S. Cruc. 49) miscell. in 2⁰. s. XV. 325 fol. **984**

F. 3 Statuta synodalia Petri Augustensis episcopi, a. 1451. Sunt edita apud Steinerum, Synodi dioecesis Augustan. I, 97 sqq. f. 14 Statuta provincialia edita in concilio Maguntino a. 1451, publicata ab eodem Petro a. 1452. — f. 19 Additiones Augustanae. — f. 302 sq. Ad capitulum Aug. pertinentia.

f. 26 **Jordani** tractatus de passione Domini, a. 1460. Inc. Inspice et fac secundum exemplar.

f. 74 Sermo ad clerum scriptus (compositus?) per **fr. Jo. Kungshaim** a. 1402 Coloniae. f. 82 Sermo de statu ecclesiae ad clericos. Inc. Convertimini ad dominum deum. f. 86 Sermones synodales. f. 117 Sermones habiti ad universitatem Coloniensem a. 1422—26. f. 166 Sermo in synodo Maguntina.

f. 183 **Gregorii Magni** regula pastoralis.

f. 226 Sermones anonymorum. f. 237 Sermones **Joannis Gossolt.**

f. 300 Regis Cypri epist. ad reginam Siciliae de miraculo quodam (a. 1345). — f. 301 Turcae ad papam epistola. f. 303 Ducissae Austriae, coniugis Sigismundi archiducis, ad papam pro ecclesia Augustana epistola. f. 305 Friderici III et Turcae epistolae, a. 1451, 1453.

f. 309ᵇ Cardinalis **Ruthenus** de clade Constantinopolitana, a. 1453.

f. 312 Bernhardi de Kraiburg tract. de miseria humanae vitae Sylvestro episc. Chiemensi dedicatus, a. 1453. Cf. n. 4143, f. 94.

f. 317 Eiusdem, cancellarii ad Leonhard. Fröschelmoser, civem Salzburgensem, epistola, a. 1453.

f. 318 Johannis de Castiliono episcopi Papiensis, apostolici legati, ad Fridericum imp. exhortatio ad defensionem fidei contra Turcos.

f. 322ᵇ Friderici imp. ad Carolum regem Franciae epistola in eadem causa, die 9. Januarii a. 1454.

f. 325 Epitaphium satiricum Petri cardinalis S. Sixti fr. min. Inc. Hic tegitur nostri scelus atque infamia secli etc. — Versus de Turcis et de papa.

4150 (Aug. S. Cruc. 50) in 2⁰. a. 1610. 308 fol. **985**

Gasparis Scioppii, Caesarei, Regii atque Archiducalis Consiliarii et ad Summum Pontificem Internuncii dissuasio consilii a Sereniss. Angliae Rege Christianis Caesari, Regibus, Principibus ac Rebus publicis nuperrime dati. XXIV Dec. a. 1610. Est ipsius autographon.

4151 (Aug. S. Cruc. 51) in 2⁰. a. 1491. 331 fol. **986**

Matthiae Fabri de Augusta conventus Carmel. August. prioris Lucerna fratrum Carmelitarum cum tabula copiosissima.

987 **4152** (Aug. S. Cruc. 52) in 2⁰. s. XV ineunt. 380 fol.

(Johannis Salisberiensis) Polycraticus seu de nugis curialium et vestigiis philosophorum libri VIII cum tabula copiosissima.

988 **4153** (Aug. S. Cruc. 53) in 2⁰. a. 1436 et s. XVII in. 165 fol.

F. 1 **Sensati** sermones per circulum anni. Scripsit Joh. Wiener conventualis monasterii S. Georgii in Augusta.

f. 157 s. XVII in. Chronica de fundatione monasterii S. Crucis Aug. Vind. usque ad a. 1605.

f. 164 s. XVII in. Forma creationis Caesaris Romani.

989 **4154** (Aug. S. Cruc. 54) in 2⁰ max. a. 1478 sq. 44 fol. cum figuris pictis.

Hrabanus Maurus de laudibus S. Crucis.

990 **4155** (Aug. S. Cruc. 55) in 2⁰. a. 1693. 59 fol.

Statuta canonicorum regular. S. Augustini reformata et monasterio S. Crucis Augustano tradita ab episc. Aug. Alexandro Sigismundo.

991 **4161** = Cimel. 8 (Aug. S. Cruc. 61) in 4⁰. a. 1338. 232 fol. in charta lintea.

Veteris Testamenti libri a libro Parabolarum Salomonis usque ad secundum Macabaeorum. Scripsit in Venesia Uolricus filiolus de Laugingen.

992 **4162** (Aug. S. Cruc. 62) miscell. in 4⁰. s. XV. 303 fol.

F. 1 **Rhetorica** (i. e. ars epistolandi) aliique tractatus similis argumenti. Inc. Circa initium rhetoricalis scientiae nota etc. In formulariis, quorum nonnulla germanica sunt, occurrunt certa nomina. Cf. Rockinger, Formelbücher not. 41, 89, 115, 136 et 142. f. 83 Liber de sanitate tuenda (inprimis de quinta essentia). Inc. Dixit Salomon. — f. 132 Anonymi epist. exhortativa ad speciosas ac delicatas filias Syon.

f. 144 **Algorismus** germanice. Inc. Ain weysser man ist Boecius.

f. 152 **Eugenii** papae tractatus de sacramentis.

f. 187 Admonitio contra Johannem de Rokycana ex Egra data a. 1451. — f. 223 Literae Johannis de Capistrano ad Bohemos Pragam in diaetam conventuros a. 1452.

f. 229 Grammatica latina secundum Catholicon Joannis (Balbi).

f. 278 Regula S. Hieronymi, scripta per fratrem Ulricum Burkschnider a. 1454.

993 **4163** (Aug. S. Cruc. 63) membr. et chart. in 4⁰. s. XV. 104 fol.

Speculum humanae saluationis (metro homoeteleuto compositum). — f. 102 Defensorium B. Mariae V. Inc. Psiticus (i. e. psittacus) a natura si aue dicere ualet Quare uirgo pura per aue non generaret.

4164 (Aug. S. Cruc. 64) in 2°. a. 1618. 186 fol. 994

Paraphrasis in regulam S. Augustini carmine disposita per religiosum P. F. **Vdalricum** ad S. Crucem Augustae Vindel. canonicum regularem professum.

4165 (Aug. S. Cruc. 65) in 4°. s. XVII. 17 fasciculi. 995

a) **P. Anastasii Vochetii** canonici reg. S. Aug. ad S. Crucem Viginti quatuor seniores (i. e. dicta 24 Patrum paraenetica).
b) Regulae S. Augustini expositio summaria ex Ugone et Umberto deprompta in coenobio S. Lamberti Sabensi a. 1635 absoluta.
c) In eandem regulam nota partim ex Ugonis partim ex Umberti commentariis deprompta.
d) **Claudii du Molinet** figurae differentium habituum canonicorum regularium 1666.
e) Joannis Osterwicani canonici regul. cum XVIII sociis martyribus in Hollandia a Geusiis haereticis a. 1572 interfecti vita a fr. Augustino **im Hof** canonico reg. ad S. Crucem conscripta a. 1676.
f) Heylige Tugendt Strahlen ausz dem Leben des seel. Martyrers Johannes von Osterwikh, gezogen aus Eltco u. a. Scribenten durch P. V. A. W. (Aus dem Druck Löwen 1675.)
g) Vita Hartmanni episcopi Brixinensis. Ed. apud Pezium, Script. rer. Austr. I, 499 sqq. Prologus deficit.
h) Oratio synodalis de assiduo lectionis studio habita a. 1677.
i) Statuta domus seu studii Neo-ecclesiensis (ad monasterium Ranshovianum pertinentis).
k) **Jo. Chrysostomi Hageri** can. reg. Garsensis oratio ad discipulos in canonia Ranshoven habita a. 1672.
l) Meditationes in regulam S. Augustini.
m) **Caroli Fabri** can. reg. congregationis Gallicanae primi praepositi generalis dissertatio de Dei aestimatione.
n) Disquisitio de unione monasteriorum.
o) **Claudius Molinetus** de institutione Decanorum in ecclesiis cathedralibus.
p) Idea canonica sive Vitae quorundam illustrium ex ordine canonico Augustiniano virorum (Hugonis, Richardi, Ivonis).
q) Vita Claudiae marchionissae de Moy, comitissae de Chaligny, canonissae reg. S. Sepulchri Carolo-villae in Francia fundatricis.
r) Vita S. Euphrosinae Vicentinae.

4166 (Aug. S. Cruc. 66) in 4°. s. XVII et XVIII. 256 fol. 996

F. 1 Adversaria contra historiae compendium in Catalogo abbatum monasterii S. Petri Salisburgi, quem edidit Albertus abbas eiusdem monasterii a. 1646.
f. 62 Ordo canonicorum regularium defenditur, eius origo ab apostolis ostenditur, et huius ordinis fuisse S. Augu-

stinum asseritur per **Udalricum Birson** can. reg. Beurbergae 1653.
f. 107 **Celsi Maffei** defensiones plurimae in eos qui male putant canonicorum regul. ordinem non praecedere gratia ac dignitate monasticum. Est apographum ex libello a. 1487 Venetiis impresso.
f. 183 'Congregationis appellatione in materia regularium quid veniat?'

Codices num. 4201—4208 ex bibliotheca monasterii S. Georgii Augustana, 4239—4244 ex bibliotheca S. Mauricii Augustana.

4201 (Aug. S. Georgii 1) = Clm. n. 1028.

997 **4206** (Aug. S. Georg. 6) in 2⁰. s. XV. 256 fol.

Summa Pisana cum additionibus suis sive supplemento.

998 **4207** (Aug. S. Georg. 7) in 2⁰. s. XV. I et 220 fol.

Nicolaus de Lyra super Isaiam, Jeremiam et Baruch. f. 194 Eiusdem Responsio ad quendam Judaeum ex verbis evangelii sec. Matthaeum contra Christum false arguentem. f. 207 Quaestio utrum ex scripturis receptis a Judaeis possit probari mysterium Christi esse completum. Joh. Gossold de Guntzburg, in spiritualibus vicarius episcopi August., († 1506 Aug. 28) librum monasterio dono dedit.

999 **4208** (Aug. S. Georg. 8) in 2⁰. s. XV ineunt. I et 269 fol.

F. 1 **Johannis Chrysostomi** homiliae super Matthaeum. f. 170 Idem de reparatione lapsi.
f. 184 **Anshelmi** scripta: Liber cur Deus homo. f. 210 De peccato originali. f. 222 Monologion. f. 237 Prosologion. f. 242 De libero arbitrio. f. 247 De casu diaboli. f. 256 De concordia praescientiae et praedestinationis et gratiae Dei cum libero arbitrio. f. 265 Homilia in expositionem evangelii 'Intrauit Jesus in quoddam castellum'. f. 266 De membris, uestimentis et actibus Dei.

1000 **4239** (Aug. S. Maur. 9) in 2⁰ max. s. XIV/XV. 56 fol.

F. 1 **Jacobi de Theramo** Litigatio Christi et Belial. — f. 46 **Nicolai de Dinkelsbühl** tractatus de tribus partibus penitentiae. — f. 52 Tractatus cuiusdam capita extrema: de trinitate, de situatione mundi, de ordine situationis et compositionis corporum, de bene morientibus. Priora desunt octo chartis e codice evulsis. — f. 52 Quaestiones de officiis divinis, imprimis de missa.

1001 **4240** (Aug. S. Maur. 10) in 2⁰. s. XV. 155 fol.

F. 1 **Henrici de Odendorf** de Colonia, iuris utriusque profes-

soris studii Viennensis Repetitiones capituli 'Omnis utriusque sexus' (de penitentia et remissione etc.). Editae sunt Memmingae a. 1790. — f. 70 Quaestiones super quarto Sententiarum. Inc. Vae animae peccatrici quae obnubilata est peccatis.

4241 (Aug. S. Maur. 11) in 2⁰. s. XV. 178 fol. **1002**

F. 1 **Boetii** de consolatione philosophiae libri V cum commento.
f. 122 **Floretus** cum glossis perpetuis. Inc. Nomine Floretus liber incipit ad bona cetus (alias rectius: atque facetus) Semper erit tutus eius documenta secutus.
f. 132 **Ciceronis** Paradoxa. f. 146 Eiusdem de amicitia liber.
f. 166 **Senecae** (personati) lib. de IV virtutibus cardin. cum commento. — f. 172 **Joh. Andreae** arbor consanguinitatis. — f. 175 **Hieronymus** (Stridon.) in vitam B. Pauli primi eremitae.

4242 (Aug. S. Maur. 12) in 2⁰. s. XV. 70 fol. **1003**

F. 1 **Hymni** cum commento. f. 3 **Sequentiae** cum commento. Tabula utrorumque tegumento adfixa est. Cf. Mone et Daniel et ad f. 35 (Urbs beata) H. A. Daniel, Die Kirchweih-Hymnen Christe cunctorum und Urbs beata (Halis 1868).

4243 (Aug. S. Maur. 13) in 2⁰. a. 1388. 109 fol. **1004**

Alberti Argentinensis Compendium theologicae veritatis. Fol. 1 et 109 habent complures hexametros praecepta medica continentes, inter quos Germanici quoque, velut: Nach bad warem nach disch stan oder gån | nach låssen kaldt wer dz tůt der wird alt etc. — Scripsit Hainricus Möch de Gyslingen sacerdos, capellanus S. Bernardi tunc temp. in Deggingen. Subscriptioni notata historica de bello ducum Bavariae contra civitates et de comitibus de Oettingen adiecta sunt sic incipientia: Eodem anno fuerunt multa litigia seu proelia inter dominium et civitatenses, et primo inter ducem Austriae et incolas de swicz etc.

4244 (Aug. S. Maur. 14) in 4⁰. a. 1451—60. I et 262 fol. **1005**

Repetitiones, decisiones, consilia ex utroque iure in studio Patavino excepta.

Codices num. 4301—4432 ex bibliotheca monasterii S. Ulrici Augustae Vindelicorum.*)

4301 (Aug. S. Ulr. 1) membr. 2⁰ max. a. 1495. 192 fol. **1006**

Psalmi, hymni etc. cum pulchris picturis. Codicem scripsit

*) Cf. Placidi Braun Notitia de codd. mss. in bibl. Udal. Aug. Vind. 1791. 6 voll.

Balthasar Kramer, in Recia Augusta Vindelica natus, abbatizante huic monasterio Johanne de Giltlingen.

1007 **4302** (Aug. S. Ulr. 2) membr. 2⁰ max. a. 1459. 215 fol.

Proprium Sanctorum secundum rubricam Romanam cum multis picturis.

1008 **4303** (Aug. S. Ulr. 3) membr. 2⁰ max. s. XV—XVI. 266 fol.

Antiphonarium de tempore secundum consuetudinem monasterii S. Udalrici. Multae litterae initiales pictae sunt.

1009 **4304** (Aug. S. Ulr. 4) membr. et chart. 2⁰ max. a. 1519. I et 97 fol.

Commune Sanctorum scriptum et pictum per Leonhardum Wirstlin alias Wagner de Schwabmenchingen conuentualem Mon. S. Udalrici a. 1519. Specimen scripturae publicavit Baumann, Geschichte d. Allgäus ad p. 689 t. II. f. 85 In festo uisitationis B. M. V. et similia chart.

1010 **4305** (Aug. S. Ulr. 5) membr. 2⁰. s. XV—XVI. 226 fol.

Proprium Sanctorum secundum rubricam Romanam.

1011 **4306** (Aug. S. Ulr. 6) membr. et chart. 2⁰. a. 1501. 250 fol.

Antiphonarium de tempore, f. 136 de Sanctis. Codicem, in quo pulchrae picturae insunt, scripsit Erasmus Hůber Athesinus.

1012 **4307** (Aug. S. Ulr. 7) membr. 2⁰. s. XV—XVI. 67 fol.

Inuitatoria, psalmi, melodia hymnorum, differentiae tonorum, ordo uersiculorum, ordo responsoriorum.

1013 **4308** = cod. c. pict. 33a (Aug. S. Ulr. 8) membr. 2⁰. a. 1495. 138 fol.

Steffani Parisiensis expositio regulae S. Benedicti cum multis picturis. f. 133ᵇ Versus de vita st. Benedicti cum picturis. Scripsit frater Thomas Rieger Augustensis, pinxisse uidetur Hermannus abbas in Schuttern.

4313 (Aug. S. Ulr. 13) = Cod. lat. 1009.

1014 **4315** (Aug. S. Ulr. 15) membr. 8⁰. a. 1601. 1 fol.

Diptychon, quo tabula canonis missae cum picturis continetur.

1015 **4316** (Aug. S. Ulr. 16) membr. 4⁰. a. 1586. 8 fol.

Missale cum picturis. Extrema desunt.

1016 **4317** (Aug. S. Ulr. 17) membr. 4⁰. s. XII. 39 fol.

Auctoritates Patrum. f. 38ᵇ Hymnus: Exultet iam angelica turba. Cf. Daniel II, p. 303. f. 59ᵇ Constitutio Nicolai II de electione pontificis a. 1059 (manca). In tegumento fragmentum epistolae sub Clemente V papa e Lugduno a Perengario cardinale st. Nerei et Achilei abbati (?) cuidam Cisterciens. in Brixinensi diocesi directae.

1017 **4318** (Aug. S. Ulr. 18) membr. 4⁰. s. XIV—XV. 194 fol.

Breuiarium cum litteris initialibus pulchre pictis.

4319 (Aug. S. Ulr. 19) membr. 8°. s. XVI—XVII. 13 fol. 1018
Missale diptychi forma ligatum.

4320 (Aug. S. Ulr. 20) membr. 8°. s. XII—XIII. 30 fol. 1019
Macer de virtutibus herbarum. Lemmata titulorum tam latina quam germanica sunt. — Codex quondam Conradi Celtis Protucii fuerat; vid. quae ibi in assere interiore scripta sunt.

4321 (Aug. S. Ulr. 21) membr. 8°. s. XIII—XIV. 216 fol. 1020
F. 1 Sermones. 81 Auctoritates patrum. 128 Dicta Bernhardi. 134 Sermones XXVIII. 170 Sermones de uitiis. 174 Tractatus de confessione. Inc. Confessio debet esse praevisa amara. 181 Sermones de Sanctis. 205^b^ Benedictio germanice, s. XV. 206 Sermones. 209^b^ Expositio pater noster per magistrum Albertum de ordine Praedicator. Tegumentum anterius quaedam de indulgentia continet (germanice, s. XV), posterius quaedam de atramento coquendo.

4322 (Aug. S. Ulr. 22) membr. 8°. s. XIV—XV. 104 fol. 1021
Breuiarium. In tegumento wunderbare Heilungen und Verlöbnisse an einem bayerischen Wallfahrtsorte (St. Leonhard in Inchenhofen) 1459. Bruchstück.

4323 (Aug. S. Ulr. 23) membr. 8°. s. XIV. 75 fol. 1022
Rituale. f. 40 Hymnarius. Additum diploma a. 1406: Hainrich Karg der Verber burger ze Augspurg erhält vom Kloster St. Ulrich und Afra zwei Tagwerk Wiesen zur Nutzung.

4324 (Aug. S. Ulr. 24) membr. 8°. a. 1495. 50 fol. 1023
Processionale.

4325 (Aug. S. Ulr. 25) membr. 8°. s. XV. 125 fol. 1024
Antiphonarium. f. 121^b^ Nota de dedicatione ecclesiae a. 1520.

4326 (Aug. S. Ulr. 26) membr. 8°. s. XIV—XV. 188 fol. 1025
Nicolaus de Gorra (Gorran) super canticum canticorum. f. 104 Jesaias, 125 Jeremias, 160 Ezechiel, 185 Daniel cum prologis Hieronymi.

4327 (Aug. S. Ulr. 27) membr. 8°. s. XIII—XIV. 37 fol. 1026
Catonis disticha cum commentario.

4328 (Aug. S. Ulr. 28) membr. 12°. s. XV. 161 fol. 1027
Preces, orationes, cursus aeternae sapientiae (f. 83) etc.

4329 (Aug. S. Ulr. 29) membr. 12°. s. XV. 229 fol. 1028
Breuiarium.

4330 (Aug. S. Ulr. 30) membr. 8°. a. 1536. 24 fol. 1029
De missa tractatus, cuius initium deest. Georgius Amerpachius dedit libellum istum Othoni Gerlio discipulo suo a. 1573 in ecclesiastico musaeo suo Berchingae.

1030 **4349** (Aug. S. Ulr. 49) 2⁰. s. XV. 87 fol.

F. 1 **Bonauenturae** Speculum BMV. f. 37 Historia de BMV et habetur in diebus sabatinis 'Gaude regina nobilis uirgo incomparabilis'. 39ᵇ **Bernhardus** de laude BVM. 55ᵇ Sermones de tempore. 67 **Bernhardi** meditationes de contemptu mundi.

1031 **4350** (Aug. S. Ulr. 50) 2⁰. s. XIV. 92 fol.

F. 1 Onomastikon 'Caput haubt. crinis har'. f. 3 Versus 21 'Hic uolucres celi referam' cf. cod. 4146, uersus 11 'Nomina paucarum sunt hic socianda ferarum', uersus 34 'Hic sciri digna posui campestria ligna', item de uocibus animalium, uersus 29 'Accumbit fessus procumbit quilibet orans...' cum glossis germanicis. f. 4 Contemptus mundi, cf. cod. 4146. f. 6ᵇ Phisiologus (metricus). f. 8 'Puls dabitur sero quando sepultus ero...' f. 9 **Catonis** disticha. f. 11 **Volperti de Ahusa** liber miraculorum uirginis Mariae a. 1327. Cf. cod. 4146. f. 28 De uita Adam et Euae. 30 De S. Anna. 30 De confessione et communione annua. 30ᵇ Versus 'Salue sancta caro te nunc indignus adoro..', aliique. Benedictio maculae in oculo. 31 De oratione dominica. 31ᵇ 'Daz puluer damit man aus der půkss schiust..' — De remissione peccatorum. f. 33ᵇ De cinamonio, thure, aliis. 35 De itinere 'zeden ainsiedel, da unser Fraw rastet' et reditu. f. 35ᵇ De nominibus literarum Hebraicarum. Salbe gůt zů raudigen rossen. — Versus 11 'In mensa cleri volo sex praecepta teneri'. 36 Interpretationes aliquot verborum 'Cactallum cophinum uel canistrum dicitur'. Aliae f. 36ᵇ, 37ᵇ, 38ᵇ, 48ᵇ, 49ᵇ, 68, 72ᵇ. 36ᵇ Preces: Ich man dich herr Jesu christ Wan du mein erloeser pist . . — 37 De septem nominibus terrae. — Carmen 'Ich rat tir werder edel man ob ich mich raeht kund verstan . .' 38 Carmina: 'Hůtt der eren ze aller stund! aremůt mag werden rat . .' 'Almahtig schephar milder kunik sabaoth du kreften reicher got . .', 'fur die trůsen. Fluich trůs und geswer . . .' 38ᵇ Sententiae excerptae. 39 Interpretationes uerborum biblicorum. f. 41 Sententia Augustini de Antichristo. 42 Summa contemplaria magistri **Jacobi** de uita. 'Nauis per se descendit sed non ascendit Flumen..' 46ᵇ Grammaticalia de conjugationibus. 51 Libellus Cintillarius (Scintillarius?) dictus. Inc. Dei omnipotentis filius inter cetera. f. 68ᵇ De confessione. 73ᵇ Hymnus 'Salue plaga lateris nostri redemptoris . .' — 'Fur daz ungenant haisse ein wazzer schephen . .' — Wolfssegen. 74 Preces uariae inter quas f. 74 hymnus = Mone nr. 536. f. 75 Mone nro. 1009. f. 81ᵇ De sanandis equorum morbis, germanice. 'Wer ein ros hat. daz die wrm pezzent inwendikleichen . .' 82ᵇ Narrationes 'Rex quidam habuit filiam

pulchram et dilectam . .' 'Dyabolus coniugium fecit cum iniquitate . .' 83 **Innocentius III** de miseria conditionis humanae. 84 Nomina urbium quarundam et castrorum ad Rhenum sitorum 'Erenuels. Fůzzperch. Raichenstain . .' 84ᵇ De partitione uitae in quatuor tempora. 85 Errores iudeorum (Pharetra fidei contra Judaeos). 91ᵇ XV signa diei iudicii. 92 Nouem poenae speciales inferni. Quatuor rationes quare dies sabbati adaptatur sollemnitati b. Mariae. Quaedam de reditibus. De plaga locustarum in Bawaria a. 1338. 92ᵇ Versus 'Fratres currentes per mundum dona petentes . .' 'Estas iam redit florida rosas ferens et lilium . . .' Ed. in Anzeiger f. Kunde d. d. Vorzeit 1879, c. 164 sq. 'Balnea mensa uia studium thorus otia nolunt . . .'

f. 85—91 scripsit Judocus a. 1339.

4351 (Aug. S. Ulr. 51) 2⁰. s. XV. 263 fol. **1032**

F. 1—201 **Ekkehardi** Uraugiensis chronicon uniuersale, quod opus Peutingerum a. 1515 ex hoc codice edidisse Braun l. c. II, 92 suspicatur. Cf. Giesebrecht, Sitzungsber. der bayr. Akad. Phil. hist. Cl. 1881, p. 201—239. f. 202 'Incipiunt verba Sibillae. Sibille generaliter omnes femine dicuntur prophetantes'. f. 203 'Tractatus de locis et statu terre iherosolimitane'. Cf. G. M. Thomas in Sitzungsber. der bayr. Akad. a. 1865 II, 161. f. 206—257 **Ekkehardi** chronicorum pars prior = ed. a. 1515 ab initio usque ad signaturam G IIII. f. 258 De Guelfis siue Guelfonibus. Initio adscriptum: 'Chuonradus Peutinger Augustanus edidit atque emisit'. In fine: 'Collegimus ex Cronica Abbatis Monasterii Auspergensis a. 1496 quando Serenissimus Rex Romanorum Diuus Maximilianus aput nos Augustenses ageret'. Edidit Gerhardus Hess in Monumentorum Guelficorum parte historica p. 121. f. 263 Verba **Ottonis Frisingensis** de ciuitate Augusta ex libro tertio.

4352 (Aug. S. Ulr. 52) 2⁰. s. XV. 273 fol. **1033**

F. 1 Liber qui intitulatur **Hilarion** (de duratione mundi). f. 5 'Chronica iheronimi excarsum'. Est **Fredegarii** scholastici chronicon = Canisii antiq. lect. II, p. 601 (cuius maiorem codicem nostrum esse Braun notit. II, 100 monet) et Mon. Germ. Scriptt. rer. Merov. II, p. 12 sqq. Cf. Neues Archiv d. Ges. f. ä. d. Gesch. VII (1882), p. 303 sqq. f. 142 **Herimanni Augiensis** (Contracti) chronicon; cf. Mon. Germ. Scriptt. V, p. 74 sqq. f. 216 Historia Welforum Weingartensis et chronographus; cf. Scriptt. XXI, 456. f. 242ᵇ Imperatoris Sigismundi epitaphium. f. 243 **Hermanni Altahensis** annales; cf. Scriptt. XVII, 361. f. 259 **Eberhardi** Archidiaconi Ratisponensis annales; cf. Scriptt. XVII, 592. Codicem complures scripserunt.

1034 **4353** (Aug. S. Ulr. 53) 2°. s. XV—XVI. 115 fol.

F. 1 Historia beati Narcissi ex codice Gerundensi transscripta a. 1509. f. 7 Historia, miracula etc. S. Udalrici. (f. 15 germanice.) f. 17—102 Varia de S. Simperto: 17 uita ab Adilberto priore Augustensi conposita, 26 alia uitae narratio, 30 de secundaria corporis inuentione, 35 de secunda translatione, 39 statuta in synodo in Francia facta et a S. Simperto monasterio Murbacensi imposita, 46 genealogia Simperti cum descriptione (germanica f. 49^{b}) armorum Lotharingiae, Franciae, Sueviae; f. 61 de Simperti miraculis, 68 carmina de eius canonizatione etc., 72 de eius miraculis, 88 sermones de eodem, 93 Petri episcopi Augustani epistola de canonisatione Simperti, 94 testimonia de eius translatione. f. 103 Legenda S. Apolloniae rescripta in monasterio Gotwicensi (germanice). f. 112 Carmen de Paulo eremita: 'Chorus noue milicie laudes decantat hodie . .' f. 114 Religiones sub Augustini regula militantes. — Codex variorum manibus exaratus est.

1035 **4354** (Aug. S. Ulr. 54) 2°. s. XIV et XV. 10, 8 et 20 fol.

Fasciculus 1: Magistri **Joh. Bondi** de Aquilegia practica sive usus dictaminis; cf. Rockinger, Formelbücher adn. 112. Fascic. 2 continet tractatum similem, fasc. 3 indicem alphab. alicuius operis rhetorici.

1036 **4355** (Aug. S. Ulr. 55) 2°. s. XIV—XV. 150 fol.

F. 1 **Bedae** libellus de loquella digitorum et f. 6 de naturis rerum. f. 28 Formularia; cf. Rockinger l. c. adnot. 127, 478, 480.

1037 **4356** (Aug. S. Ulr. 56) 2°. s. XV. 270 fol.

Formularia iuridica; cf. Rockinger l. c. adn. 262 et 269.

1038 sq. **4357** et **4358** (Aug. S. Ulr. 57 et 58) 2°. s. XV. 168 et 212 fol.

Formularia de officio tabellionatus; cf. Rockinger l. c. adn. 132 et 374.

1040 **4359** (Aug. S. Ulr. 59) membr. et chart. 2°. s. XIV—XV. 236 fol.

Mammotrectus fratris **Marchisini** continens expositionem uocabulorum simplicibus clericis magis ignotorum in Biblia et aliis in lectionibus et cantu diuinorum officiorum contentorum, similiter et accentus eorundem.

1041 sq. **4360** et **4361** (Aug. S. Ulr. 60 et 61) 2°. a. 1378. 220 et 201 fol.

Petri Lombardi glossa in epistolas Pauli. In fine prioris voluminis legitur 'Finita ab hainrico bauaro wienne eodem tempore locato. tradita ad pennas (?) per petrum velber mercatorem a. 1378'.

4362 (Aug. S. Ulr. 62) 2⁰. s. XV. 181 fol. 1043

Ars moriendi. f. 11 Eugenii IV Institutio ad Armenos de sacramentis. f. 37 **Nicolai de Dinkelsbühl** super decalogum sermones. f. 135 Friderici de Lantnow reformatio in concilio Basiliensi proposita (germanice). f. 176 Friderici Imperatoris reformatio a. 1442 (germanice). — Folia 1—10 scripsit Andreas Biblinger de weyssenburg a. 1447.

4363 (Aug. S. Ulr. 63) 2⁰. s. XV et XIV. 153 fol. 1044

Hugonis de S. Victore Didascalion de modo legendi et studendi in sacra scriptura. f. 42 Expositio eiusdem super regulam S. Augustini. f. 53 **Gregorii** papae liber pastoralis. f. 99 **Bernardus** de consideratione, f. 125 de praecepto et dispensatione. f. 133 **Ysidori Spoletani** uerba seu sententiae. s. XIV. — Fol. 125—132 scripsit a. 1427 magister Narcissus (Pfister) monachus Sanulricianus.

4364 (Aug. S. Ulr. 64) 2⁰. a. 1499. 98 fol. 1045

Jacobi de Paradiso Carthus. tractatus de temptationibus et consolationibus religiosorum. Scripsit a. 1499 frater Simon Weinhart. f. 74 Sermones **Johannis Chrysostomi.** f. 96 **Bedae** sermo.

4365 (Aug. S. Ulr. 65) 2⁰. s. XV. 218 fol. 1046

F. 1 Consolatorium theologiae **Cancellarii Parisiensis** (Gersonis). 'Quoniam secundum apostolum quaecunque scripta'. f. 36 **Johannis Gerson** tract. de consolatione theologiae, 67 de oratione et suo ualore, 77 de perfectione cordis, 85 de mystica theologia.

f. 103 Magister **Joh. Cantis** super facto puellae (Aureliensis) et credulitate sibi praestanda. f. 105 De modo uiuendi. f. 111 **Bernardus** de contemptu mundi. f. 120 **Joh. Gerson** de contemptu mundi, 123 de simplificatione cordis, 129 de directione seu ratione cordis. f. 134 Liber supputationum Beati **Augustini** de diuersis scripturis collectus. f. 150 Tractatus **Hugonis** de oratione. f. 156 **Johannis de Gersona** tractatus super Cantica Canticorum, 202 determinacio de indulgentiis, 204 de suffragiis et anniversariis, 205 de symonia, 210 de detractione, 214 de confessione.

4366 (Aug. S. Ulr. 66) 2⁰. s. XV. I et 161 fol. 1047

F. I Agricolarum regula germanice. F. 1 **Joh. Gewss** de peccato oris et linguae. 63ᵇ **Hainricus de Frimaria** de distributione instinctus boni et mali. 74 Pharetra fidei katholicae contra Judaeos. 83 Epistola Samuelis. 97 **Petrus Blesensis** super Job. 111 **Joh. Andreae** summa breuissima super IIII decretalium. 123ᵇ Judicum Augustensium decretum ad decanum Gamundiensem a. 1459. 124ᵇ **Petri** episcopi epistola de publicandis constitutionibus Carolinis. 125ᵇ Ipsae constitutiones germanice. 128 Synodi Augu-

stanae a. 1452 constituta. 135 De passione Christi. — Scribae nominantur f. 110 Bartholomeus Wiesten de laugingen et f. 122 Nicolaus Kumpost.

1048 **4367** (Aug. S. Ulr. 67) 2⁰. s. XV. 162 fol.

Henrici Susonis Horologium sapientiae. f. 98 **Henricus de Hassia** de quatuor nouissimis. f. 130 Soliloquium hominis deuoti suos defectus cognoscentis. f. 135 Explanatio officii capitularis perpulchra. f. 138 **Honorii Augustodunensis** Elucidarius.

1049 **4368** (Aug. S. Ulr. 68) 2⁰. s. XV. 84 fol.

Tractatus de viciis capitalibus. f. 44 'Tractatus de conflictu vitiorum et virtutum cuius materia et processus sumptus est ex Prudentio psichomachie'. f. 57 Magistri **Hasselpach** tractatus de quinque sensibus. f. 83 Constitutio Hainrici Abbatis monasterii S. Udalrici et Afrae de poenis peccatorum a. 1463.

1050 **4369** (Aug. S. Ulr. 69) 2⁰. s. XV. 93 fol.

F. 1 De poenitentiis iniungendis in variis casibus. f. 5 Contemplatio Christi sub quater duodecim actibus comprehensa. f. 11 Modus meditandi per hebdomadas. f. 17 Compendiosa ars praedicandi. f. 25 Octo species turpitudinis inter coniugales. f. 27 **(Matthiae Farinatoris)** Liber exemplorum qui sub alio titulo lumen animae nuncupatur. f. 59 **Johannis** abbatis de villa Quadragesimale. f. 65 De passione Christi 'Quo abiit dilectus . .' f. 87 Diplomata; cf. Rockinger Formelb. adn. 283. — Fol. 57ᵇ nominatur scriba Antonius Grüber cappellanus.

1051 **4370** (Aug. S. Ulr. 70) 2⁰. a. 1371. VIII, 191 fol.

F. 1—183 'Pastorale Nouellum Magistri **Rudolfi de Liebegg** Canonici ecclesiae maioris et praepositi Episcopalis cellae' (Bischofszell), cum commentario marginali (Johannis Münzinger; cf. ad Clm. 7018) glossulisque interlin., inter quas paucae germanicae. Praecedit registrum V librorum pastoralis scriptum in Eppiano (?); f. 169—180 et 184 exsecta sunt. f. 185 Quaestiones aliquot de tertio pastoralis libro. f. 188 Index materialis sec. ord. alphab. f. 191 Arbor consanguinitatis et affinitatis. — De Rudolfo de Liebegg vel Liebegge plura invenies apud Mich. Denis 'Codices mss. theologici bibl. Palat.' Vindob. II, 2. p. 1806—1809 et in ephemeride Helvetica inscripta 'Der Geschichtsfreund' III, 80. 240; V, 126 († a. 1332 XVII. kal. Aug.), inprimis in volumine indices continente pag. 221 et 352. Cf. praeterea subscriptiones codicum n. 4702 et 14250.

1052 **4371** (Aug. S. Ulr. 71) 4⁰. s. XV. 161 fol.

Pastorale novum magistri **Růdolfi** (de Liebnegg canonici constantiensis manu 2) cum commentario. Scribebat Johannes

de Günczburg a. 1381. f. 140 Quaedam de casibus reservatis. f. 143 **Joannis de Garlandia** summa mysteriorum metrica. 'Anglia quo fulget quo gaudet praesule claro'. f. 161 Versus 31 de eucharistia 'Stantibus et lapsis fert haec alimenta parapsis'.

4372 (Aug. S. Ulr. 72) 4⁰. s. XV. 226 fol. 1053

F. 1—87, 91—226 Pastorale novellum magistri **Rûdolfi de Liebeck** cum commentario a. 1387 scriptum. 87ᵇ Initium tractatus de epistolis scribendis. 'Ad iuuenum in hac materia studentium'. 90 Diploma consulum et oppidi Noerdlingen de domo empta a. 1390.

4373 (Aug. S. Ulr. 73) 2⁰. a. 1437. 119 fol. 1054

Jacobi de Theramo litigatio Satanae cum Christo, vulgo liber Belial vel peccatorum consolatio. f. 88 **Joh. Andreae** de arbore consanguinitatis. f. 96 Ars moriendi. f. 107 'Manigerlay hůebschait vnd klůghait von pômgarten wie man der pflegen sol vnd vswarten vnd von pletzen (pelczen, pfropfen) vnd von wein machen' etc. Cf. cgm. 407, f. 59 sq. Ed. C. Reichelt, Veredlungskünste aus dem 15. Jahrh. (Reutlingen 1882). f. 116 Ler spůrn vnd sůchen wild (handelt nur von Hirschen). — Scriba textus latini in f. 87 Thomas Gertzner conventualis SS. Udalrici et Afrae nominatur.

4374 (Aug. S. Ulr. 74) 2⁰. s. XV. 236 fol. 1055

Petri de Crescentiis Bononiensis ruralium commodorum libri XII. f. 204 **Isaac** filii Salomonis regis Arabum liber urinarum translatus a Constantino Affricano Montiscassinensi monacho. f. 213 Liber de consideratione sanitatis 'Prima consideratio sanitatis conseruandae pertinet aeris electionem . .' f. 224ᵇ Medicamenta 'Arenula nascitur ex humido siue fistoso . .' De medicina et uirtutibus herbarum 'Minucio sanguinis in corpore hominis debet fieri . .'

4375 (Aug. S. Ulr. 75) 2⁰. s. XIV et XV. 250 fol. 1056

Commentarius de **Aristotelis** politicorum libris. (In fine 'Rubrica facta in domo sororis a. 1421'.) f. 19 Commentarius de eiusdem libris meteororum. f. 47 Commentarius de libris IV de coelo. f. 78 Quaestiones logicae sine initio et fine. f. 88 Quaestiones quatuor librorum scilicet de coelo et mundo completae per **Iricum** dictum **Werder** a. 1367. f. 157 Commentarius Marsilii de Jnghen de Aristot. libris de generatione et corruptione pronunciatus in studio Haidelbergensi a. 1389, conscriptus Coloniae a. 1394. (In fine: 'Rubricatura Augustae a. 1419 in domo sororis' [?]). f. 233 Quaestiones de Sententiarum libris II—IV. f. 232 'Istum librum emi a. 1395 Coloniae pro 15 albis'.

4376 (Aug. S. Ulr. 76) 2⁰. a. 1365—67. 151 fol. 1057

Byridanii (Biridani) quaestiones quatuor librorum metheo-

rorum Aristotelis. f. 64 De pestilentia secundum Aristotelem, Arnoldum de noua uilla etc. f. 66 Declaratio studii Pragensis de articulis de eucharistia per Joh. Muntzinger a. 1386 publicatis. f. 68 Quaestiones super Aristotelis librum de sensu et sensato collectae Parisiis per Albertum de Rychmersdorf, pronunciatae Pragae in quadam bursa. f. 86 Quaestiones super Arist. librum de memoria et reminiscentia. f. 91 Quaestiones de sompno et uigilia, f. 102 de longitudine et breuitate uitae. f. 105 Byridanii quaestiones de libris de anima. f. 125 Quaestiones de libris de generatione et corruptione. — Scripsit codicem Joh. Krichpaum de Ingolstat.

1058 **4377** (Aug. S. Ulr. 77) 4⁰. s. XV. 257 fol.

Quaestiones super XII libros Metaphysicorum Aristotelis reportatae a magistro Bertholdo dicto Gepzen rectore de Ezzelingen. f. 116 Quaestiones Joh. Gandinii Remensis de duodecimo libro Metaphysicorum. f. 120—123 et iterum 138—142 Nicolaus Horem (Oresmius) de latitudinibus formarum. Impress. Paduae a. 1486. f. 126 De proportionibus secundum magistrum Albertum. f. 136 Quadratura circuli edita a Campano. f. 143 Jacobus de Neapoli de perfectione specierum. f. 149—153 Tractatus de maximo et minimo. Ad f. 120—153 cf. cod. lat. 26889, f. 187 sqq. f. 153ᵇ De causa intrinseca susceptionis magis et minus formarum. f. 161—171 Joh. Dumbleton de philosophia naturali. f. 196 Euclidis Geometria, cuius initium et in fol. 142. f. 201 Summa fratris Reymundi cum glossis. f. 229 Computus manualis metricus 'Est duplex cyclus lunaris sit tibi primus'. f. 233 Forma Karrenariorum. 'Incipit ordo ad illos qui mittuntur ad carrinam siue in penitenciam maiorem'. f. 236 **(Matthaei)** Computus ecclesiasticus metricus, cf. cod. 3523, f. 150, et 14727. f. 248ᵇ Tabula Frugonis, cf. cod. 3523, f. 152.

1059 **4378** (Aug. S. Ulr. 78) 4⁰. s. XV. 106 fol.

Magistri **Thomae** (in Erfordia apud Scotos regentis) expositio in Porphyrii Isagogen et librum praedicamentorum Aristotelis 'scripta a Petro a. 1343 in Nürnberg . . . etcet. Puntschůch'. f. 67, 88, 95 Alia in eosdem libros. f. 106 Magistri Joh. de Garsonibus de Veneciis a. 1402 uersus 'Hec mea si resones discribant carmina cantus'.

1060 **4379** (Aug. S. Ulr. 79) 4⁰. s. XIV. 239 fol.

Raymundi summula cum commentario. f. 30ᵇ **Regenbogen**: Schwanengesang. f. 32 Quaestiones et conclusiones librorum Aristotelis metaphysicorum, de animalibus, de sensu et sensato etc. f. 86 Fratris **Johannis Colo** tractatus grammaticales, de posituris etc. f. 91 Compendium seu tractatus fallaciarum. f. 95 Quaestiones super librum de anima. f. 97 Loyica **Waltheri Burley** Anglici. f. 135 Loyca **Gwil-**

helmi Okkam f. 190 Declarationes quarundam propositionum naturalium et loycalium. f. 193 Quaestiones et propositiones librorum posteriorum. (fol. 32—197 collecta per fratrem Fridericum de Noerdlinga.) f. 198—220 Quaestiones de libris Aristotelis ut supra. f. 221 Decreta concilii Moguntini 1451. f. 231 Responsio Henrici regis Angliae nuntio Ducis Sabaudiae data. f. 232ᵇ Literae Karoli regis Franciae, a. 1450 2. die Sept. Bitur. datae patribus Praemonstratens. capitulum generale in Hannonia celebrantibus. f. 234 Decretum generalis capituli Carthusiani.

4380 (Aug. S. Ulr. 80) 4⁰. s. XIV et XV. 232 fol. **1061**

Commentarius in Graecismum Eberhardi Bethuniensis. f. 54 Nomina donatorum. f. 55 De sequentiis. f. 66 Hymnus: 'Victimae paschali laudes' = Daniel II, 95. f. 87 Hymnus 'Audi tellus audi magni maris nimbus' = Daniel I p. 350, IV p. 291. f. 88 Compositiones uerborum et textus uerborum deponentialium cum commentario. f. 108 De octo partibus orationis. f. 147—170, 171—192 Constructionarius (f. 171 Joannis cf. Rockinger, Formelbücher adn. 46). f. 193 Auctoritates ex Aristotelis, Senecae, Boetii, Apulei libris excerptae. — Codicem complures scripserunt.

4381 (Aug. S. Ulr. 81) 4⁰. s. XV. 137 fol. **1062**

Raymundi Lulli ars breuis (imago artis generalis), f. 34 logica breuis. f. 46 **Petri Rauennatis** artificiosa memoria. f. 68 Benedicti vita versibus conscripta. f. 85 **Petri Rosenhaymer** memoriale regulae S. Benedicti. f. 88 Aliud memoriale eiusdem regulae. f. 90 Metra de uita Benedicti. f. 95 Carmen de uita Benedicti = Mone nro. 845 adn. 'Puer petens heremum . .' f. 98 Metra excerpta de regula Benedicti. f. 101 Inscriptiones metricae in monasterio Sanulriciano. f. 107 Metra quaedam religioso meditanda. f. 116 Legenda S. Wolffgangi metrice composita. f. 126 Inscriptiones monasterii Sanulriciani. f. 129 Medicamenta (germanice); inter alia Pulver für die Pestilenz. f. 135 Consilia doctorum theologorum (Adorffi et Georgii Zingel a. 1501) ex Ingolstatt super infirmitate prioris Balthasar de non obligatione orandi secum, ex quo tactus fuit epilentico (sic) morbo.

4382 (Aug. S. Ulr. 82) 4⁰. s. XIV—XV. 205 fol. **1063**

Johannis de Sacro Busco lib. de sphaera. f. 21 Reportata super speram. f. 45 Scriptum super librum qui tractatus spere nuncupatur, quod dicitur compilasse Johannes de Sacro Busco se ipsum exponens. f. 59 Reportata super compotum manualem lecta a **Chunrado Derrerio** nato de Dilingen regenti in Augusta apud S. Mauritium. f. 69

Summa dictaminis. f. 75 Declarationes de actione et tempore reportatae Erfordia a **Theodorico** regenti apud Scotos. f. 88 Tractatus arithmeticus. f. 93 Computus ecclesiasticus metrice cum commentario. f. 127 **Thomas de Aquino** de occultis actionibus rerum naturalium. f. 129 **Reinhardi** magistri Pragensis astronomia. f. 140 Computus orbicularis primus. f. 146 Medicarius metrice. f. 152 Tabulae astronomicae. f. 158 Practica Johannis de Gmünd baccalaurei. f. 162 Ars memoratiua. f. 173 Ars rigmatisandi. f. 178 Cisioianus. f. 179 Opusculum musicalis scientiae compositum a. 1401. f. 198 Regulae de notis. f. 200 Calendarium. — Complures codicem scripserunt.

1064 **4384** (Aug. S. Ulr. 84) 4°. s. XIV. 217 fol.

Tractatus de uariis Aristotelis libris. f. 104 Reportata super fallacias Ulrici alī (as?) Limburg. f. 122 'Seneca scribit ad lucillum'. f. 131 Suppositiones editae a magno cetu philosophorum in Anglia. f. 134 Summa naturalium **Alberti Magni.** Sequitur testamentum Alberti, quod ex hoc codice ed. Schmeller in (Münchener) Gelehrte Anzeigen XXX (1850), p. 45 sqq. Fol. 1—132 scripsit Judocus a. 1346.

1065 **4385** (Aug. S. Ulr. 85) 4°. s. XIV—XV. 171 fol.

Succonis Anglici dictata de speciebus terminorum. f. 11 **Hugo Kym** de confusionibus terminorum. f. 22 Idem de suppositionibus et acceptionibus terminorum relatiuorum, f. 27 idem de ampliationibus. f. 31 **Johannes Liebendorffer** de appellationibus. f. 36 Liber de expositione terminorum.

f. 45 **Marcilii de Ynghen** liber de appellationibus et libri de consequentiis. f. 89 Varii libri de arte logica (f. 89 de suppositionibus, f. 97 de confusionibus). f. 106 **Richardi Biligani** de studio Oxoniensi logica, f. 112 de obligationibus, f. 120 de appellationibus, f. 157 compendium de arte inueniendi. Quaedam scripsit Wiennae Chunradus Wenger.

1066 **4386** (Aug. S. Ulr. 86) 4°. s. XIV. 149 fol.

Collectio de uariis rebus secundum ordinem litterarum a uariis conscripta. (f. 71 post sermonem de sancto spiritu legitur 'Ego frater **Thomas Walleys** Anglicus praemissa praedicaui'. f. 73 Hye hebent sich an di artikel der ungelauebigen laeut genannt dye keczer. Ed. Wattenbach in Sitz.-Ber. d. Berliner Akad. 1887, p. 518. f. 89 'a. 1367 in Erfordia quidam Beghardus nomine Johannes Hartmanni de uilla Astmansteten . . . uel dictus Johannes Spinner inter Beghardos . . . interrogatus a dicto Walthero inquisitore . . .' Cf. Wattenbach l. c. 521 sqq. f. 76ᵇ Excerpta e tractat. Reinheri de hereticorum subtilitatibus. f. 80 29 articuli de heresi novi spiritus. f. 148 Exorcismi latini

contra dolorem dentium, contra epylensyam (sic) etc. f. 149 **Johannis episcopi Tusculani** litterae de Beginis a. 1288).

4387 (Aug. S. Ulr. 87) 4⁰. s. XV. 107 fol. **1067**

Computus temporum, lunationum etc. f. 14 Calendarium cum Cisioiano. f. 26 Regulae de try. f. 33 Astrologia. f. 39 Excerpta **Johannis de Müris** scientiae musicalis. f. 81 Carmen mysticum 'Ex costa eua lex innocentiae. Lex hic inchoatur innocentiae dum adam creatur'.

4388 (Aug. S. Ulr. 88) 4⁰. s. XV. 151 fol. **1068**

Codex continet multa de mythologia, geographia, litteris etc. Romanorum et Graecorum, quae manuscriptis excerpta uidentur. f. 1 et 115ᵇ legitur 'Excerpta poetica a magistro **Conrado** cantore Turicensi autore vocabulorum poesis'. f. 119 **Plutarchi** liber de pueris educandis a Guarino Veronensi translatus. f. 122 Epistola Aeneae Siluii de Constantinopoli urbe ad pontificem Brixinensem data. f. 124 Ex Orosii historia excerpta de Asia et aliis locis. f. 129 **Honorii Augustodunensis** imago mundi. f. 135 De ponderibus et mensuris. f. 137 Excerpta ab Hugone in didascalicon. f. 140 De auctoribus artium. f. 141 Vocabula diuinorum librorum. f. 143 Onomasticon latino-germanicum.

4389 (Aug. S. Ulr. 89) 4⁰. s. XIV. 169 fol. **1069**

Excerpta et collectanea varia, inter quae f. 1—11 et 150—160 Tractatus de compositionibus, f. 55 Opus Synonymorum reportatum Wiennae a Martino sublectore a. 1346, f. 149 Liber equiuocorum.

4390 (Aug. S. Ulr. 90) 4⁰. s. XIV. 79 fol. **1070**

Gemma regiminis (siue regimen grammaticale). f. 12 Magistri **Narcissi** (Hertz?) ars dictandi epistolas. f. 21 **Johannis de Garlandia** synonyma. f. 36 Compositiones uerborum. f. 45 Constructiones magistri Honorati. f. 46 Aenigma arithmeticum. f. 47 Expositor super moralem. f. 57ᵇ Carmen eroticum germanicum 'Weich aquilo so chum du auster edler wint'. f. 58 Epistola (in qua nominatur Chremsmünster). f. 59 Cornutus cum commento. — Codicem complures scripserunt.

4391 (Aug. S. Ulr. 91) 4⁰. s. XIV. 133 fol. **1071**

Varii tractatus ad artem logicam pertinentes, inter quos f. 1—25 **Petri Hispani,** f. 109—122 Fallaciae Ulrici de Wienna, f. 87 uersus 13 de eclipsi solis a. 1344, f. 123 de missis 'Swer diz funf mess sprichet ainer sel mit andacht, die wirt erlost'.

4392 (Aug. S. Ulr. 92) 4⁰. s. XVI. 123 fol. **1072**

Epistolarum formulae Latinae et Germanicae, inter quas f. 5

Johannis Tritemii abbatis, f. 6 Heinrici Cornelii Agrippae (cf. Agrippae Opera II, p. 620, 623), f. 15 Jo. Coclei ad Johannem episc. Premisliens. de Luthero, f. 16 Jo. Coclei ad senatum Bernensem, f. 53 Bilibaldi (Pirkheimer?), f. 55 et 58 Spalatini, f. 58 Viti Bild (ad quem multae epistolae datae sunt), f. 80 Johannis de Kaysersperg. Cf. Plac. Braun, l. c. IV p. 183 sqq.

1073 **4393** (Aug. S. Ulr. 93) 4⁰. s. XV. 303 fol.

Petri Luederer ars persuadendi. f. 7 Ars memorandi mirifica. f. 12 Liber artis memorandi. f. 31 Auctoritates poetarum siue historiographorum. f. 31ᵇ Versus 'Bias: quid stulti proprium non posse et uelle nocere . .' f. 32 Varia, de auctoribus artium, uocabulis diuinorum librorum etc. quae eiusdem generis esse uidentur, cuius f. 44 Excerpta magistri **Conradi Turicensis** ecclesiae cantoris de septem artibus liberalibus. f. 51 **Augustini Dati Senensis** Ysagogicus libellus pro conficiendis libellis. f. 78 Calendarium. f. 80 Regulae Gasperini. f. 82 Oratio commendatoria in artem oratorialem Joh. de Bergen Erffurdiensis. f. 86ᵇ de poetis. f. 91 Aeneae Siluii epistola ad ducem Sigismundum Austriae, f. 99 ad Heinricum Comitem de Stupfen, f. 100 epistola amatoria etc. (cf. Archiv f. K. östr. Gesch. XVI p. 331); f. 102 ad nepotem suum Anthonium, f. 102ᵇ ad genitorem suum Silvium, f. 104 ad Yppolitum de fuga mulierum, f. 107 ad illustrem principem Jo. de Euch, f. 107ᵇ ad Casparem Slick cancellarium imperialem. f. 109 Epistola Antonii Panormitae, f. 110 Ludwici Hassiae Landgravii ad Wilhelmum principem Thoringiae atque ducem Saxoniae. f. 110ᵇ Epistola deserviens ad honorem mulierum. f. 111 Formulae. f. 124 Epitaphium fratris Dauid a. 1472 mortui. f. 125 **Johannis Serrae** scriptoris imperialis ars noua epistolarum. f. 146 Dictamen in quo pene omnes habentur regulae. Cf. Rockinger, Formelb. adn. 46, 138, 141. f. 148 De elocutione, compositione etc. f. 155 Litera compassiua Meysterlin praedicatoris S. Sebaldi. f. 156 Compendium poetriae nouae. Dictamina f. 157 de grammatica, f. 158 de logica, f. 159 de B. V. M., f. 160 de B. Katherina. f. 161 Commentarius carminis de dictamine et epistolis. f. 186 Hymnus (apud Mone n. 483). f. 187 **Seneca** de quatuor uirtutibus moralibus. f. 200 Virgilii vita recens. f. 203 Exordia Senecae cum conclusionibus. f. 217 Practica siue usus dictaminis magistri **Laurentii de Aquilegia** parisius compilata. Cf. Rockinger l. c. adn. 113. f. 224 Formulae epistolarum. f. 228 Copia latinitatis. f. 239 Epitaphium Terentii. f. 242 **Senecae** liber ad Gallionem de remediis fortunae. f. 242ᵇ Carmen: 'Nec Veneris nec tu'. f. 252 **Senecae** liber de quatuor uirtutibus cardinali-

bus. f. 262 Intimaciones **Samuelis Karoch** poetae (f. 263^b ad beanum). f. 267 **Jacobi Publii Ruffi** Florentini institutiones de epistolis. Cf. Rockinger l. c. adn. 140. f. 278 **Francisci Petrarchae** poetae ars punctandi. f. 281 Epistolae de controuersiis inter Marcum Antonium et Quintum Hortensium.

4394 (Aug. S. Ulr. 94) 4^0. s. XV. 197 fol. **1074**

Calendarium cum necrologio. f. 1^b Versus: Aureus hic liber est etc. Ed. Wattenbach in Anzeiger f. Kunde d. deutschen Vorzeit, 1879, c. 97. f. 14 Tabulae lunationum et similia de diebus, horologia, coniunctionibus siderum. f. 57 Prosa deuota de B. V. M. per modum tabulae hebdomadarum interualli. 'Salue praeclara coelorum . . .' f. 62 Tractatulus de constellatione et sperarum natura cum multis picturis. f. 92 Quaedam de similibus rebus maximam partem excerpta ex Isidoro. f. 102 De mensibus, f. 108 de quatuor temporibus anni, f. 111 de quatuor complexionibus hominum atque de ui signorum coelestium. f. 115 De flebothomia (cum delineationibus corporum masculini et feminini). f. 128, 129^b, 130^b Carmina 'Vos discreti qui manducatis . .' 'Non mappa tergas dentes oculosque fluentes . .' 'Prima declinatio Ain morgen in taberna . . .', Reinherii cancellarii landgrauie turingiae 'Bache ueni deus alme . .' Ed. Wattenbach l. c. c. 99 sqq. f. 129 De ui temporum anni. f. 130 De positione VII climatum. f. 131 De virtute ferri in medicina. f. 132 De uino et speciebus ebrietatis. f. 135 De morbis hominum. f. 142 De mensura librae. f. 144 De remediis. f. 150 Quae conferunt et obsunt memoriae. f. 153 De morbis et remediis. f. 156 De lapidibus pretiosis. f. 160 De plantis. f. 175 Nomina partium corporis, plantarum etc. latine et germanice. f. 179 De atramento. f. 181 Geld, Mass und Gewicht in Bayern. f. 182 De rebus rubro et flauo colore tingendis. f. 181, 186, 192, 193 Notata historica. f. 182 Carmen de Friderico a. 1452 in imperatorem electo. De beato Hucbaldo. f. 183 Notata de aetate 'X iar ain kitz, das da nit hatt witz . .' f. 184 Versus de medio tenendo 'Cum media semper gaudebam ludere forma . .' Versus Maximiani 'Tu me sola subdis tibi miseranda senectus . .' Aliquot aenigmata; ed. Wattenbach l. c. c. 100 sq. f. 185 Carmen 'Obtemperate fratres sicuti sentio Johanni pariter Petro Laurentio'. Cf. Du Méril, Poésies pop. lat. du moyen âge p. 179 sqq. f. 187—190 Chronicon usque ad ann. 1500, praesertim dies obitus episcoporum Augustan. et comitum de Oettingen continens. f. 191 Sententiae 'Ich sas ains mals bey erberen leutten Die batten mich mit worten treutten . .' f. 194 Uersus de numero ad cronicam pertinentes. f. 196 Signum generis

de Alten Rechenberg. — f. 194b Iste liber collectus est per me fratrem Wilhelmum de Rang a. 1477.

1075 **4395** (Aug. S. Ulr. 95) 4⁰. s. XV. 216 fol.

Excerpta ex canone Auicennae. f. 21 **Aegidii** uersus de urinis, f. 35 de pulsibus. f. 46 Versus de VII planetis. f. 47 **Hippocratis** Prognostica, f. 62 Aphorismi, f. 105 Regimenta acutorum cum commentario. f. 129 **Galieni** tegni. f. 185 Tractatus de pestilentia 'Dies puch saget von dem siechtagen epidimie'. f. 191 Remedia germanice. f. 206 De acutarum aegritudinum regimine. f. 211 Remedia.

1076 **4396** (Aug. S. Ulr. 96) 4⁰. s. XV. 242 fol.

Johannis abbatis S. Bauonis tractatus de esu carnium. f. 63 **Bernardus Tegernseensis** contra esum carnium. f. 119 **Johannes de Palomar** Barchinonensis ecclesiae diaconus qui praefuit gymnasio Wiennensi de abstinentia carnium. f. 128 Tractatus contra uitium proprietatis siue pauper monachus editus Wienne a monacho ordinis S. Bernhardi.

f. 156 **Johannes Abbas** de professione monachorum siue speculum monachorum. f. 194 **Johannes Gerson** de praeceptis, de confessione, de scientia mortis. f. 212 Epistola magistri Parisiensis de uitio proprietatis. f. 214 Exercitationes cogitationum religiosarum. f. 215 Capitulum prouinciale ord. S. Benedicti Herbipolense 1473. f. 223 Fratris **Dauid** opusculum de reformatione exterioris hominis. f. 232 Heinrici Lur plebani in Dillingen epistola pro erectione Gimnasioli in ordine S. Benedicti ad Melchiorem abbatem mon. S. Udalrici Aug. directa a. 1473.

1077 **4397** (Aug. S. Ulr. 97) 4⁰. s. XV. 190 fol.

Bonauenturae stimulus amoris. f. 48 Meditationes super Aue Maria, Pater noster, Salue regina. f. 56 Descriptio coelestis Ierusalem. f. 57 Sententiae patrum. f. 61 Versus de regula Benedicti. f. 62 Alfabetarium diuini amoris. f. 76 **(Augustini?)** Speculum peccatoris. f. 81 Excerpta ex libro transfigurationis Christi (Bonauenturae stimulo). f. 92 Excerpta ex Isidoro. f. 97 Ascensorium uitae. f. 113 Excerpta ex libris B. Gregorii. f. 121 Tractatulus bene moriendi. f. 160 Contemplationes et sermones. — Codicem complures scripserunt.

1078 **4398** (Aug. S. Ulr. 98) 4⁰. a. 1397. 210 fol.

Summa theologicae ueritatis. In titulo divus Thomas nominatur auctor, at cf. ad cod. 2513.

1079 **4399** (Aug. S. Ulr. 99) 4⁰. s. XIV. 101 fol.

Excerpta ex libris Sententiarum, finita a. 1381. f. 40 Breuiarium Sententiarum.

4400 (Aug. S. Ulr. 100) 4⁰. s. XIV. 177 fol. 1080
Lectura **Ruperti Holchot** pertractata Cantabrigiae super quatuor libros Sententiarum.

4401 (Aug. S. Ulr. 101) 4⁰. s. XIV. 150 fol. 1081
Narcissi Pfister quaestiones liberales super IV libros Sententiarum, script. a. 1397. f. 100 **Ruperti Holcot** quaestiones in Sententias.

4402 (Aug. S. Ulr. 102) 4⁰. s. XV. 173 fol. 1082
Speculum humanae saluationis uersibus compositum. f. 78 Tabula bibliae siue Biblia pauperum. f. 93 Tractatus de arte moriendi. f. 109 **Augustini** Speculum peccatoris. f. 124 **Bernhardi** contemplatio de passione. f. 132 Meditationes et orationes de passione. f. 154 Meditationes uariae 'Von der hailigen mess' et sententiae Ysidori, Augustini etc. germanice. f. 168 Sermones. f. 108 nominatur scriba Caspar Missnensis, a. 1435.

4403 (Aug. S. Ulr. 103) 4⁰. s. XV. 249 fol. 1083
F. 1 **Bernhardi prioris Tegernseensis** (de Waging, † 1472) speculum pastorum a. 1464. f. 24 **Johannis** episcopi Eystetensis epistola impugnatoria speculi pastorum, ad Bernhardum priorem directa. f. 33 Defensorium speculi ab **Bernhardo** compositum. f. 70 **Johannis** Eystetensis epistola ad uirgines monasterii Walpurgis in Eystet. f. 77 **Bernhardi** Tegerns. epistola ad abbatissam in Pergen de excellentia uirginitatis. f. 96 Consolatorium seu remediarium tribulatorum. f. 123 Virginis cuiusdam epistola de quadam uisione. f. 130 Dialogus more didascalico de esu et abstinentia carnium. f. 139 Laudatorium sacrae doctae ignorantiae et f. 142 Defensorium huius laudatorii per **Bernhardum** priorem Tegerns. compilata. Cf. Scharpff, Nicolaus v. Cusa, p. 415—420. f. 155 **Vincentii** professi domus portae B. Mariae in Axpach ord. Carthus. ep. ad Cunradum de Geysenueld sacristam in Tegernsee. f. 156 Remediarium contra pusillanimes et scrupulosos. Est tractatus Bernhardi Tegernseens. edit. in Pezii Bibl. ascetica VII, 445 sqq. f. 177 Tractatus de cognoscendo Deum. f. 214 **Johannes Gerson** de indulgentiis. f. 219 Interrogationes et responsiones. f. 225 Salubris uia animae. f. 233 Scriptum cuiusdam de clericis fornicariis. f. 238 **Heinricus de Hassia** super Genesim. f. 242 Vita S. Benedicti. f. 246 De miraculis et origine S. Udalrici.

4404 (Aug. S. Ulr. 104) 4⁰. s. XIV. 273 fol. 1084
Bernhardi (de Waging) Tegernseensis speculum mortis. f. 163 Prioris in Tegernsee (Bernhardi) epistola ad monachos S. Udalrici Auguste de materia eukaristiae. f. 170 Lauacrum conscientiarum omnium sacerdotum.

1085 **4405** (Aug. S. Ulr. 105) 4⁰. s. XIV. 179 fol.

Liber uiarum dei seu reuelationes S. Elisabethae. f. 49 Omeliae de fide et spe ac caritate, de misericordia etc. f. 73 Tractatus de arte moriendi. f. 87 Sermones uarii. f. 99 Passio S. Reparatae. f. 101 Ceremoniae et statuta ad monachorum disciplinam pertinentia. — Visitationes monasteriorum. f. 115 Varia theologica. f. 139 Sententiae excerptae ex Patribus. f. 149 Concordia et unitas Graecorum facta nobiscum. f. 152 **Nicolai** papae bulla indulgentiarum anni jubilaei aliaeque. f. 162 Eiusdem constitutiones.

1086 **4406** (Aug. S. Ulr. 106) 4⁰. s. XV. 212 fol.

Processus et recessus capitulorum ord. S. Benedicti congregationis Bursfeldensis ab a. 1417—1485 uariis locis celebratorum.

4407 (Aug. S. Ulr. 107) nunc in convoluto cod. Schirensis 106 = cod. lat. 17506 c) d) ubi vide.

1087 **4408** (Aug. S. Ulr. 108) 4⁰. s. XV. 160 fol.

Hieronymi Lunaelacensis psalterium Jesu; cf. Mone I p. 354. f. 16 Epigrammata S. **Prosperi** de uiciis et uirtutibus Augustini ex libro de ecclesiasticis scriptoribus Johannis de Trittenheim. f. 44 Carmen mirabile de laude caluorum **Hugbaldi** ex eodem libro Joh. de Trittenhaim. Cf. Dümmler, Neues Archiv d. Ges. f. ä. d. Gesch. IV, 561. f. 49 **Jacobi Canter Frisii** carmen sapphicum de B. M. V., f. 50 aliud in eandem. f. 53 Rosarium de B. M. V. (pros.) f. 55 Rosarium ex floribus uitae passionisque J. Christi. f. 60 **Sebastiani Brant** carmina. f. 96 **Georgii Polster** de Schongau monachi Andecensis carmina, inter quae leguntur etiam aliorum, ut f. 117 de Sebaldo per **Conradum Celtem,** tum f. 142 iocosa quaedam, quae Polster cecinit in Augusta a. 1493. f. 150 Prouerbia Latine et Germanice (f. 157 **Sigismundus Meisterlin** auctor nominatur). Ed. Weinkauff in Anzeiger f. deutsche Vorzeit 1877, n. 6. f. 159 Hymnus cum notis musicis ‘Surgit Christus cum tropheo’ = Daniel V, 60.

1088 **4409** (Aug. S. Ulr. 109) membr. et chart. 4⁰. s. XII—XV. 229 fol.

Versus de penitentia ‘Poeniteas cito peccator’ cum interpretatione Germanica. f. 10 Versus de X praeceptis, de VII peccatis mortalibus etc. f. 12—20 Versus de penitentia, iidem qui supra. f. 20—46 Versus cum interpretatione Germanica: de scolaribus ‘Scolaris qui uis prouehi culmen ad honorum’. f. 33 ‘Qui uult ornari uirtutibus atque beari’. f. 41 ‘Hos morum flores si carpseris ut rosa flores’. f. 47 ‘Nomine **Floretus** liber incipit ad bona cetus’, cf. cod. lat. 4241.

f. 83 Pars fabularum **Waltheri** (Pseudo-Aesopi). 'Ut iuuet et prosit canatur pagine praesens' cum commentario et **Boneri** uersione Germanica et picturis rudibus. Cf. Hervieux, Les fabulistes latins I, 514. f. 129 Phisiologus 'Tres leo naturas et tres habet inde figuras'. f. 141 Fragmenta Metamorphoseon Ouidii III, 730 — IV, 271 s. XII. f. 145 Commentarius in disticha Catonis s. XIV. f. 155 Commentarius metricus in eadem. f. 162 Facetus 'Moribus et uita quisquis uult esse facetus'. f. 174 Nouus Cato 'Lingua paterna sonat quod ei sapientia donat'. f. 180 Liber quinque clauium 'Utilis est rudibus praesentis cura libelli'. f. 183 'Euterpe clyo Melpomene polimnia'. f. 188 Phisiologus idem qui f. 129. f. 194 Vita monachorum 'Qui cupis immundi uitare pericula mundi'. f. 200 Pilatus 'Si ueluti quondam scriptor uel scripta placerent'. Cf. Du Méril, Poésies pop. lat. du moyen âge p. 343. f. 208 **Bernhardus** de contemptu mundi 'Cartula nostra tibi mandat dilecte salutes'. f. 212 Vitia mulierum 'Tempus erat quo te populis ostendere primo'. Mone Anz. V, 199. f. 214 **Boetius** de disciplina scolarium. — Codicem complures, f. 155—213 Johannes scripsit.

4410 (Aug. S. Ulr. 110) 4⁰. s. XV. 53 fol. **1089**

Sedulii carmen paschale cum commentario.

4411 (Aug. S. Ulr. 111) 4⁰. a. 1422. 221 fol. **1090**

Petri Heliae commentarius in Prisciani Grammaticam metricus; cf. Leyser 1168. — Scripsit Nicolaus de Kytlicz, cuius orationem germanicam e f. 218 huius codicis ed. Wackernagel, Das deutsche Kirchenlied II, 511 sub n. 669.

4412 (Aug. S. Ulr. 112) 4⁰. a. 1493. 65 fol. **1091**

Laurencii Bonincontrii Miniatensis fastorum libri IV. f. 63 **Rutgeri Sicambri** carmen heroicum in libellum deuotum Johannis Lamsheym.

4413 (Aug. S. Ulr. 113) 4⁰. s. XIV. 96 fol. **1092**

Facetus, cuius initium deest. f. 3ᵇ **Berenhardus** 'Cartula nostra tibi mandat dilecte salutem'. Cf. n. 4409, f. 208. f. 10 Pilatus 'Si ueluti quondam scriptor vel scripta placerent'. Cf. ibid. f. 200. f. 18 Contemptus mundi 'Qui cupis inmundi uitare pericula mundi'. Cf. l. c. f. 194. f. 24 Liber quinque clauium siue doctrina rudium 'Utilis est rudibus praesentis cura libelli'. Cf. l. c. f. 180. f. 32 Nouus Cato 'Lingua paterna sonat quod ei sapientia donat'. Cf. l. c. f. 174. f. 39 Vetus testamentum siue **Prudentii** enchiridion 'Eua columba fuit tunc candida nigra deinde'. f. 43 Gregorius 'Gratia potentis qua cunctarum moderatur'. Ed. Schmeller in Haupt Zeitschrift II, 486. Cf. Zeitschr. f. d. Philol. XIX (1886) p. 126 sq. f. 52 De B. V. M. 'Laudes ut eximie tytulos agere Mariae'. Cf. Mone Anzeig. III, 26.

f. 60 Asinarius seu diadema 'Rex erat ignote quidam regionis et urbis'. Mone Anz. VIII, 551 sqq. f. 71 (**Raineri Alemannici**) Fagifacetus 'Res rerum natura parens ita concipit omnes'. f. 83 Regulae morales 'Est florum tellus morum pons iste libellus'. f. 86 Physiologus. f. 93 Alexius 'Vir quidam magnus Rome fuit eufemianus'.

1093 **4414** (Aug. S. Ulr. 114) 4°. a. 1600—1635. 102 fol.

Catalogus librorum scriptorum et impressorum bibliothecae S. Ulrici in thecis A—G contentorum.

4415 (Aug. S. Ulr. 115) = cod. lat. 1880.

1094 **4416** (Aug. S. Ulr. 116) 4°. s. XV. 35 fol.

Epistolae variae a sacerdotibus intra annos 1476 et 1494 datae et acceptae. Autores inter alios leguntur Johannes episc. Augustan., Udalricus prior in Buchsheim sive Buxia, Georgius abbas emeritus mon. st. Stephani in Herbipoli, fr. Sigismundus plebanus in Grundlach, (in f. 6 ignotus scribit ad Sigismundum Meisterlin Herbipolens. praedicatorem et plebanum), fr. Udalricus Püschel monachus, postea subprior mon. SS. Udalr. et Afrae, Sigm. Gossenbrott ex Argentina (f. 25[b]), Sixtus Tucher, legum scolaris ex Padua (f. 26), Machomethus admiraldus soldanus (dat. Constantinopoli imp. n. a. 25.; f. 26[b]), Narcissus abbas Benedictenpürensis f. 31[b]. In fol. 29 epistola W. M. ex Erdfordia.

1095 **4417[a]** (Aug. S. Ulr. 117[a]) 4°. s. XV. 8 fol.

Disticha latina sic incipientia: Augustinus in prologo psalterii super expositione 'Quid prodest Virgilii tociens spectare uolumen'. Sequentia de Sanctis hic quiescentibus scilicet in monasterio S. Udalrici et Affre Aug. edita a magistro **Johanne Molitore** plebano S. Mauricii Aug. eccl. 'O Narcisse promisisse'. Ed. Hoeynck, Geschichte d. kirchl. Liturgie d. Bisthums A. p. 389. f. 2 Metra de passione Christi edita ab eodem 'Passio domini nostri Jesu Christi. f. 1—3 ab H. Schedelio scripta sunt. f. 3[b] Expositio missae secundum Innocentium. f. 7 Excerpta uaria.

1096 **4417[b]** (Aug. S. Ulr. 117[b]) 4°. a. 1491. 26 fol.

Ambrosii Alantsee Prioris Faucensis (Füssen) (de eo cf. Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit 1879, c. 111) mysticae theologiae per figuras expositio ad Sigismundum Zimmermann professum apud S. Udalricum in Augusta.

1097 **4417[c]** (Aug. S. Ulr. 117[c]) 4°. s. XV. 17 fol.

Calendarium, in quo Octobris, Nouembris, Decembris desunt.

1098 **4417[d]** (Aug. S. Ulr. 117[d]) 4°. s. XV. 52 fol.

Jacobi Canter Frisigenae oratoris clarissimi de solitudine dialogus. f. 35 **Bernonis Augiensis** uita S. Udalrici. Ed. in Mon. Germ. Script. IV, 381.

4417[e] (Aug. S. Ulr. 117[e]) 4⁰. s. XV. 50 fol. 1099

Excerpta ex Laercio de uita philosophorum. At etiam de Seneca, Claudiano, Prisciano quaedam narrantur.

4417[f] (Aug. S. Ulr. 117[f]) 4⁰. s. XV. 7 fol. 1100

Artificiosa memoria ex M. Tullio, Quintiliano, doctore Petro Rauenna et aliis ab oratore **Cristanno Umhauser** breuiter composita.

4418 (Aug. S. Ulr. 118) membr. et chart. 4⁰. s. XV et XIV. 96 fol. 1101

Joannis Aurbach directorium simplicium sacerdotum. f. 67 De confessione. f. 78 Collatio de sacerdotibus fornicariis. f. 83 **Bonauenturae** dicta de missa. f. 85 s. XIV membr. Finis tractatus ad ius canonicum pertinentis. Scripsit Andreas Dachsperger.

4419 (Aug. S. Ulr. 119) 4⁰. a. 1800. 16 fol. 1102

Josephi Zoller professi ad S. Udalricum et Afram apparatus biblio-chronographicus.

4421 (Aug. S. Ulr. 121) membr. et chart. 8⁰. s. XV. II et 57 fol. 1103

Aeneas Sylvius de miseria Curialium. Scripsit Conradus Knawer a. 1471. f. 40 **Bernhardi Gestensis** Palpanista. Scribebat Thilemannus, qui 4 uersus germanicos adscripsit 'In godes namin uuart ich geborin'. In tegumento est testimonium studiorum a. 1458 (mancum).

4422 (Aug. S. Ulr. 122) 8⁰. s. XV—XVI. 243 fol. 1104

Virgilii Bucolica cum glossis et fabulis (16). f. 19 De illustribus Romanis Romulo, Valerio Publicola, Marco Porcio Cathone, aliis. f. 25 **Virgilii** Aeneis. f. 183 **(Vitalis)** De uino et Venere. 'Nec Veneris nec tu uini rapiaris amore'. Cf. H. Meyeri Anthol. lat. n. 535. f. 184 **Lactantii Firmiani** de resurrectionis die Centimetrum. f. 186 'Ut queant laxis resonare fibris'. f. 188 **Casparis Nisensis** carmen in uirginalem partum. f. 190 'Estifferi Titan torrebat brachia cancri'. f. 192 Carmina **Laurencii Coruini** Nouoforensis. f. 206 Conradi **Celtis** carmen. f. 207 Excerpta ex Juuenalis satiris. f. 212 Carmen heroicum de tempestate pestilentiae. f. 215 Figurae grecorum elementorum. f. 218 Epistolae Thomae Cirrini, Pauli Marsi, Nicolai Pirrhoti, Theobaldi, Johannis Ursini. f. 227 Epitaphium Casimiri Poloni. f. 230 Epistolae Johannis **Esticampiani** secundum modum Francisci Nigri editae.

4423 (Aug. S. Ulr. 123) 8⁰. a. 1481, 82. 326 fol. 1105

Fratris **Simonis Weinhart** Faucensis (Füssen) mon. S. Ulr. Collectura ex diuersis libris facta in monasterio Lunae-

lacensi a. 1481—2, quibus ibi hospes erat. Memoranda haec uidentur: f. 1 Wider dy rot und vermen. f. 2—12 **Gotfridi Viterbensis** rithmi de rerum creatione usque ad archam. f. 13 Fratris **Jeronimi** monachi Lunaelacensis qui quondam dicebatur Johannes de Werdea natione Sueui psalterium sub carminis nota 'Aue uiuens hostia' decantandum. f. 26—35 **Joh. Schlippacher** (recte Schlitpacher) de Weylhaim compendium de missa. f. 35 **Jeron. de Werdea** carmen 'O muoter der parmhertzikait'. f. 36 Horae cantandae sub nota 'Beata nobis gaudia'. f. 37 Accessus altaris metricus. Carmina sacra minora: f. 38, 39, 42—45 (f. 44 nominantur XII modi metrorum heroicorum), 49—51, 79, 85—88, 90 (Pii papae de S. Katherina), 95 et 96, 98 et 99, 177 et 178, 206—208, 210—212, 233, 263, 304—311. f. 40 et 41 Carmen: 'Leiden und leben Christi. Gedenck maria raine magt'. f. 46 et 47 Tabula philozophorum (uersus de sideribus). f. 47—49 Versus 'Merckt mit fleyss iung und alt Wie untrew ist die welt gestalt'. f. 53—60 Carmina **Monachi Saltzburgensis** 'Aue walsams. Creatur. du englische figur', cf. Wackernagel, Kirchenlied II, 440. f. 55 'Von unserer frawen himmelfart. Wir sollen loben all die raine'; l. c. 439. f. 56 'Von unser lieben frawen kündung. Da got in dem throne sass'; l. c. 437. f. 57 Das gulden Aue Maria. Maria piss gegrüsset; l. c. 409. f. 58 'Das gulden vingerlein von den zwelff monaten des Jars mit edlen gestain. Mein trost Maria'; l. c. 412. f. 60 Von unser lieben frawen gepurd. Magt hoch geporn; l. c. 410. f. 61—63 'Aue rosa bella' cum notis musicis. f. 64—66 Carmen 'Mein herr mein gott o iesu crist'. f. 67—75 **Johannis de Werdea** legenda Wolfgangi metrice conscripta. f. 76 et 77 Epitaphia; alia f. 90, 91, 92 (de Gersone), 98, 262. f. 77[b] **Johannis de Hildeshaim** uersus de Carmelitis. f. 78 De Sueuia. f. 78 De basilica S. Martini. f. 80—83 De missae officio. f. 83—85 Dispositio sacerdotis ad mensam altaris. f. 88 et 89 Tractatulus de missa. f. 90 Orationes S. **Thomae de Aquino.** f. 93—95 Contenta quatuor librorum Sententiarum metrice. f. 99 De Thassilone uersus in Weltenburg. Cf. Vitum Arnpeckium in Pezii Thes. III, c, c. 99. f. 100 et 101 Fundatores monasteriorum. f. 102—104 Fundatores ordinum. f. 105 Ortus S. Benedicti. f. 105[b] De S. Scholastica. f. 106—117 Vita S. Benedicti ad secundum librum dialogorum Gregorii metrice conscripta in Augia 'Vir fuit eximie'. f. 118 Versus de nouem musis. f. 118[b] Carmen de S. Benedicto et S. Scholastica cum notis musicis 'Fides spes caritas'. f. 119 Versus 'Cella quies mentis fuga rixe cura studentis', de claustralibus, de monachis carnalibus. f. 120 Varia de S. Benedicto. f. 121 et 122 Memoriale regulae S. Benedicti per **Petrum**

Rosenhaimer. f. 123 Aliud memoriale. f. 124—126 Vita S. Benedicti metrice (a Petro Rosenhaimer composita). f. 127 Versus de XII humilitatis gradibus. f. 128 Capitula de generibus monachorum metrice. f. 129 'Olim nostrum ordinem principes amabant'. f. 130 et 131 Carmen de uita S. Benedicti sub nota 'Aue uiuens hostia' ad secundum librum dialogorum Gregorii 'Puer petens heremum'. f. 132—139 et 141—144 Carmina de uariis Sanctis, de spiritu st., de passione domini etc., inter quae hymni Udalrici Wessofontani, quae ed. Dreves, Analecta hymn. III, p. 171 sqq. f. 140 Oratio de S. Margareta translata in theutunicum 'Gruest seyst vol aller ersamkait'. f. 144ª Oratio de S. Jeronimo 'O Hailiger sand Jeronime'. f. 145—147 Metra super capitula regulae S. Benedicti. f. 148—155 Index paparum. f. 156 Nomina mensium. f. 157—164 Ex Beda excerpta de etatibus mundi et de temporibus. f. 165—168 Astronomica. f. 169—176 Metra a religioso meditanda. f. 176ᵇ Versus de fundatione monasterii Etal. f. 186—189 Monachica statuta. f. 191—205 Alphabetum diuini amoris. f. 205 Ex **Jeronimi de Werdea** tractatulo de contemplatione. f. 209 **Petri de Rosenheim** 'Vado mori mors'; cf. Serapeum 1860, p. 171. f. 212—214 Tractatus duodecim super 'Magnificat'. f. 215—223 De quantitate sillabarum excerpta ex doctrinali a Joh. Slitpacher. f. 223—232 **Aurelii Prudencii Clementis** hymni. f. 234 Carmina **G. d. P.** ad Johannem de Saltzburga, ad Steph. Cholb. f. 236—244 Excerpta e Lucano, Horatio, Juuenali, Persio (cf. Wotke et Hosius, Persius-Excerpte, Rhein. Museum, T. 43, p. 503), Boetio. f. 245 De litteris graecis. f. 246 Abbreuiaturae. f. 247 Distinctio librorum iuris. f. 248 **Hieronimi** Lunelaçii professi carmina pro Cristanno. f. 249 De Karolo Magno ex cronica **Gotfridi Viterbensis.** f. 250 De S. Godhardo. Versus **Theucri** ad Sixtum papam; uersus de numero causarum et quaestionum Gratiani. f. 251—256 Cursus Mariae metrice editus ex Hospitali Romae Alamannorum. Cf. Daniel II, 372; IV, 237. f. 256 et 257 Carmen de nouem choris angelorum. f. 258 Carmen de rerum Creatione et de die iudicii. f. 259 Carmen de origine prothoplasti et de reparatione eius. f. 260 et 261 De modo recte uiuendi. f. 265—272 Compendium humanae saluationis. f. 275—290 Accentuarius. f. 300—303 Cursus de B. V. M. metricus. f. 308ᵇ Hymnus (Udalrici Wessofontani): 'O pulcherrima mulierum', inc.: Ave decus virginum. Ed. Mone n. 512; Dreves, Udalricus Wessofontan. (Analecta hymnica VI) p. 60. f. 314—324 Tituli librorum Decretalium.

4424 (Aug. S. Ulr. 124) 8⁰. a. 1532. 149 fol. **1106**
De figuris grammaticalibus. f. 20 Teutonica aduerbiorum,

praepositionum, coniunctionum interpretatio. f. 36 Breuis et puerilis declinandi et coniungendi formula, cui teutonica casuum ac temporum interpretatio adiuncta est. f. 44 De uariis rarisque quaestionibus dialogus. f. 47 Dialogus de uirtutibus et uitiis. f. 63 Cisio metricus. f. 68 Notabilia de multis rebus grammaticalibus. f. 90 Adagia seu dicteria selectiora. f. 107 Facillima computi ut uocant ecclesiastici cognitio. f. 129 Numeratio germanice. Possessor codicis nominatur Sebastian Strobel von Fiessen (Füssen).

1107 **4425** (Aug. S. Ulr. 125) membr. et chart. 8⁰. s. XV—XVI. 355 fol.

Bonauenturae itinerarium mentis in deum. f. 64 De triplici statu sc. incipientium, proficientium, perfectorum. f. 123 De nouem ascensionis gradibus. f. 136 Contemplationes de beneficiis dei aliaeque. f. 334—336 Versus de passione 'Prologus. Ad honorem nominis tui Jesu Criste'.

1108 **4426** (Aug. S. Ulr. 126) 8⁰. s. XV. 210 fol.

Ceremoniae in celebratione missae. f. 7 Itinerarium seu peregrinatio B. V. M. f. 61 Orationes, meditationes, hymni (98, 167, 181, 183, 204) inter quae f. 110—135 centum meditationes de passione Christi ex **Susonis** horologio, f. 181 Hymnus: Ave dei genitrix. Cf. Mone n. 398. f. 183 Hymnus: Salve virgo virginum; Daniel II, 323. f. 189—194 **Gofredi** prioris in Morbach oratio carthusiana de corpore Christi, f. 194—198 **Conradi Carthusiensis** oratio ad sacramentum corporis Christi, f. 199—203 S. **Bernardi** contemplationes de passione Christi. f. 206 Carmen: 'Mit lust so well wir singen'. In fine 'Conradus Burer ordinis Ierosolim. plebanus in Beylstein fontem salutis prope, 1493' (Beilstein prope Heilbronn). Cf. Wackernagel, das deutsche Kirchenlied II, 1053.

1109 **4427** (Aug. S. Ulr. 127) 8⁰. s. XV. 139 fol.

De negligentiis in missa. f. 13 Quattuor passiones in unum compilatae. f. 35 Frater **Henricus** in Neresheim de tribus uotis religiosorum, a. 1472. f. 44 Bonum dictamen (Petri Zittaviensis) de religiosis uiris 'O bona claustralis Christi protecte substantialis'. Ed. in Mittheilungen d. Vereins f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XIV, p. 151 sqq. f. 50 Constitutiones monasticae ord. S. Benedicti. f. 83 Uersus de regula S. Benedicti. f. 96 Agenda in ecclesia. f. 108 Formula uitae christianae. f. 116 Formulae benedictionum, absolutionum, baptizandi etc. Fol. 108—116 scripsit Thomas Gertzner.

1110 **4428** (Aug. S. Ulr. 128) miscell. in 8⁰. s. XV. 186 fol.

De celebranda missa. f. 25 Constitutiones monasticae ordinis

S. Benedicti. f. 41 Von den Laybrüdern. f. 51 Von den donatbrüdern. f. 62 Versus in uariis locis monasterii inscribendi. f. 70 Epitaphium Caspar abbatis. f. 72 Dogma uiuendi nouiciis. ‘Hec tibi uiuendi sit formula proficiendi’. f. 75 Torneamentum religiosorum. f. 77 Status religiosorum modernus et multa prosa oratione ex patribus excerpta, item uersus (113 germanice). f. 116 **Hainrici Kützpichel** collecta in universitate Wiennensi ad informationem simplicium sacerdotum copiam iuris non habentium. f. 127 Poema ‘Laus et honor pueris solet euenire’. f. 130 **Pauli Flandronii** (?) consilium presbyterorum. ‘Viginti presbyteri simul considere’. f. 132 Horae cottidie legendae. f. 137 De misteriis misse. f. 145 Cursus uarii. f. 156 Rosarium B. M. V. f. 166 Tractatulus **Senece** de quattuor uirtutibus cardinalibus. f. 177 Psalterium abbreuiatum a S. Jeronimo. f. 185 Ein Goldgrund zu machen.

4429 (Aug. S. Ulr. 129) 8^{0}. s. XVI. 431 fol. 1111

Jacobi Merlini apologia Origenis. f. 34 Rhetorices libellus cum (135) exemplis, inter quae (191) Syri sententiae leguntur. f. 206 Tractatus de recta distinguendi ratione. f. 215 De copia uerborum. f. 252 Adnotationes in Ciceronis Topica. f. 291 Logica. f. 291 legitur ‘a. 1484 ego Jeorius Infernhofer (?) studens Basil. amisi pessimum statum Beanorum’.

4430 (Aug. S. Ulr. 130) 8^{0}. a. 1438. 69 fol. 1112

Johannis Slitpacher de Weilheim professi Mellicensis contenta bibliorum hexametris composita.

4431 (Aug. S. Ulr. 131) 8^{0}. a. 1489. 12 fol. 1113

De S. Afra ‘Uitam preclare scripturus martiris afre’. In fine: ‘Rescriptum ex uetustissimo quodam libello in quo continebantur de ortu et uita B. M. V. plura metra a. 1489. In monasterio S. Benedicti Lorch’.

4432 (Aug. S. Ulr. 132, olim Tegernseensis) 8^{0}. s. XV. 166 fol. 1114

Igniculus deuotionis. f. 51 Varia. f. 57 Hymni, inter quos f. 64 numeri 432 et f. 67 n. 460 et 461 apud Mone, f. 66 (Gaude virgo mater Christi) apud Wackernagel, Kirchenlied II, n. 1087 leguntur. f. 69 Imperator Fridericus ad quendam papam sic scribit ‘Astra uolunt et fata docent auiumque uolatus’. f. 70 Preces uariae, multa de confessione. f. 140 **Petri Blesensis** epistolae. Germanica occurrunt f. 13, 30, 38, 53, 59, 139, 150.

Codd. n. 4451—4460 ex biblioth. Bambergensi.*)

1115 **4451** (= Cim. 56, antea Bamb. 282) membr. 2⁰. s. IX. 155 fol. cum picturis.

Evangelia IV cum capitulari in fine et IV evangelistarum imaginibus. — Tegumentum anterius auro gemmisque ornatum habet opus caelatum eburneum, quo Johannes Christum baptizans repraesentatur; in posteriore conspicitur adnuntiatio B. Mariae V. et nativitas Domini. Cf. Jäck, Beschr. d. Bamb. Bibl. p. XLVI sq. et 39, F. Kugler, Kl. Schr. u. Stud. z. Kunstgesch. I, p. 79, 5, Vöge p. 9. — Tegumentorum ebora edidit Ern. Förster, Denkmale deutscher Kunst. Bildnerei Tom. I, p. 23 sq., tab. 12 et II, p. 5 sq., tab. 2.

1116 **4452** (= Cim. 57, antea Bamb. 283) membr. 2⁰. s. XI ineunt. 203 fol. cum picturis.

Evangelia IV secundum ordinem festorum per anni circulum. Codex fere a. 1014 ab Imp. Henrico II fratribus S. Georgii eccl. Bamb. donatus est. Tegumentum eius anterius auro gemmisque ornatum caelato opere eburneo Christum crucifixum, sepulchrum Domini apertum mortuorumque resurrectionem exhibet. Cf. Jäck p. XLIII sq. et 39, Kugler 80, 8. Vöge p. 112 sqq. — Tegumentum ed. Förster l. l. I, p. 9. tab. 6. Labarte, Peintures en Email, tab. C; Cahier, Mélanges d' arch. II, tab. 4. Versus inc. ‚Rex Heinricus ovans' ed. Jaffé, Bibl. rer. Germ. V, p. 481.

1117 **4453** (= Cim. 58, antea Bamb. 284) membr. 2⁰. s. XI ineunt. 276 fol. cum picturis.

Evangelia IV cum indice festorum (antiquiore?). In tegumento anteriore auro gemmisque conspicuo exhibetur opere caelato eburneo B. Maria V. moriens, ed. J. O. Westwood, Fictile Ivories (Lond. 1876) p. 82. tab. 8. Cf. Jäck p. XLIV sq. et 39, et Kugler p. 80, 7; Vöge p. 7 sq., 12 sq. etc.

1118 **4454** (= Cim. 59, antea Bamb. 285) membr. 2⁰. s. XI ineunt. 257 fol. cum picturis.

Evangelia IV cum capitulari in fine. De picturis cf. Kugler p. 81, 9, Jäck p. XLVII sq. et 39; Vöge p. 129 sqq.

4455 = Cod. germ. n. 25.

1119 **4456** (= Cim. 60, antea Bamb. 909) membr. 2⁰. s. XI ineunt. 358 fol. cum picturis.

Missale. — Codicem Imp. Henricus II a. 1014 fratribus S. Georgii Bamb. dono dedit. Praemissae sunt missali manu

*) De praeclaris artis operibus horum codicum cf. inprimis W. Lotz, Kunsttopographie Deutschlands II, 296 sqq. Wilh. Vöge, Eine deutsche Malerschule um die Wende des ersten Jahrtausends (Trier 1891. 389 pagg.).

posteriore diplomata duo de synodis Bamberg. a. 1058 et 1087 habitis. Cf. Jaffé, Bibl. V p. 497 et 502. De opere caelato eburneo Christum crucifixum repraesentante (ed. apud Förster l. l. II, p. 1. tab. 1) et de picturis cf. Kugler p. 79, 6, Jäck p. XLI sqq. et 116, Vöge p. 8 sq. Berth. Riehl, Zur bayr. Kunstgeschichte I, 13.

4460 (Bamb.) membr. in 8°. s. XI et XIV. 191 fol. 1120

Fol. 1—2 De lege Moysi et hebreorum gentis. Est prologus legis Baiuvariae = Mon. Germ. Legg. III, 257—260.
f. 2—22 Lex Alamannorum. Cf. ibid. III, 120—170.
f. 22—24 et 33 Additiones Karoli Imp. (ad legem Baiuv.) Cf. Mon. Germ. Leg. Sect. II, t. I p. I, p. 157.
f. 33—40, 25—32, 41—102 Ansegisi capitularium libri IV. Cf. ib. Leg. I, 271—324, 350 etc.
f. 103—111^{b} Vera fides et pura confessio (germanice), impressa in Müllenhoffii et Schereri Denkm. d. Poesie und Prosa n. XCI (3. ed. I, 298—306. II, 440—446).
f. 111^{b}—114 Von dem Himmel und der Hölle. Cf. Müllenh. l. l. n. XXX (3. ed. I, 67—73. II, 158—164).
f. 116 sqq. saec. XIV. f. 116—168 Tabula seu index alphabet. super summam Raymundi.
f. 169 Bertholdi episc. Basil. Privilegium, quod fratres praedicatorum et minorum possunt audire confessiones in requisitis parochianis.
f. 170—191 Errores in Talmut, translati a fr. Theobaldo. Cf. Clm. 101, f. 364^{b}.

Codices num. 4475—4495 ex bibl. Baumburgensi.

4475 membr. 2°. a. 1460. 24 fol. 1121

Officium canonicum pro natali Domini in Baumburg cum notis musicis. Sequitur f. 23 documentum germ. 'Dye stift zü weinachtn, der kirchen Trawnwalhen hernach uerschriben'. Fundatio canonici in Baumburg, Wolfgangi Hofmann, qui hunc librum comparavit ad anniversarium a se institutum.

4484 membr. 4°. s. XIV. 524 fol. cum pictis initialibus. 1122

Biblia utriusque testamenti.

4486 2°. s. XV. 48 fol. 1123

Fol. 1—7 Opusculum de ieiunio. Inc. 'Ploremus et ieiunemus'.
f. 7^{b}-48 Opusculum de confessione. Inc. 'Poeniteas cito peccator'.

4491 4°. a. 1687 et 1690. 25 fol. 1124

Consideratio ascetica. — Orationes II metricae in synodo Baumburgensi a. 1687 et 1690.

1125 **4492** 4⁰. a. 1729. 4 fol.

Ferdinandi Jac. Seb. Samber organistae Salisburg. Cantata IV elementorum in honorem Patritii praepositi Baumb.

1126 sq. **4493** sq. 4⁰. s. XVIII. 29 et 15 fol.

Dramata a seminario Baumburgensi in scenam data: Impii parentis pius filius seu S. Hermengildus martyr. Lupus conversus in agnum seu conversio Sauli in Paulum.

1128 **4495** 4⁰. a. 1768. 6 fol.

Eclogae pastorum, in honorem Guarini praepositi.

Codices n. 4501—5046 ex bibl. Benedictoburana.

De pluribus codd. Benedictoburan. cf. Jos. v. Hefner, Leistungen d. Klosters Benediktbeuern f. Wissenschaft u. Kunst in 'Oberbayer. Archiv' III, 338 sqq.

1129 **4501** (= Bened. 1, c. pict. 2) membr. 2⁰ max. a. 1537. 321 fol. cum picturis.

Graduale romanum cum notis musicis.

1130 **4501ᵃ** (= c. pict. 8) membr. 2⁰ mai. a. 1446. 351 fol. cum perpulchris litteris initialibus aliisque ornamentis.

Biblia utriusque Testamenti cum interpretatione nominum hebraicorum.

1131 **4502** (= Bened. 2) membr. 2⁰ mai. s. XII—XIII. 226 fol. cum pictis init.

Petri Comestoris historia scolastica. Praecedunt in fol. 1 Dicta S. Augustini de virtute psalmorum et S. Hieronymi de VII signaculis Christi.

1132 **4503** (= Bened. 3) membr. 2⁰. s. XI. 160 fol.

Gregorii Moralium in Job libri I—XVI. Insunt praeterea f. 1 Instrumentum traditionis praediorum in Phrumari et Chrouuilingun; cf. Mon. Boic. VII, 45. f. 1ᵇ Epigrammata de operibus apostoli Petri. Inc.

Auspiciis primis symon fit nomine petrus.

f. 159ᵇ sq. Passio S. Petri. Inc. 'Praesul amande leo hic ualeas'. Cf. Harster, Novem vitae sanctorum metricae (Lips. 1887) p. 1—12. Scripsit hunc codicem ut sequentem Adelbertus monachus circa a. 1065.

1133 **4504** (= Bened. 4) membr. 2⁰. s. XI. 211 fol.

Gregorii Moralium in Job libri XVII—XXXV. Moralia Job, duo libri, sine dubio n. 4503 et sq. nominantur in descriptione librorum monasterii Burensis sub abbate Gothelmo, Mon. Germ. Script. IX, 223.

4505 (= Bened. 5) membr. 2⁰. s. XIII/XIV. 313 fol. in Italia scriptus, cum picturis. 1134

Gratiani decretum cum summario et glossis. Cf. Maassen in Wiener Sitz.-Ber. phil.-hist. Cl. XXIV (1857) p. 12 et 63.

4506 (= Bened. 6) membr. 2⁰. s. XIV. 161 fol. cum elegantissimis litteris initialibus. 1135

Joannis Andreae Apparatus in librum VI Decretalium Bonifacii VIII et in Clementinas, cum textu.

4507 et **4508** (= Bened. 7 et 8) membr. 2⁰. s. XII. 309 et 261 fol. cum picturis. 1136 sq.

Homiliarum SS. Patrum in evangelia totius anni partes II.

4509 (= Bened. 9) membr. 2⁰. s. XII. 216 fol. 1138

Homiliae ac sermones SS. Patrum de evangeliis sive festivitatibus Sanctorum.

4510 (= Bened. 10) membr. 2⁰. s. XII—XIII. 277 fol. 1139

Josephi antiquitatis Judaicae libri XX. In fine legitur: 'Omnes libri antiquitatum qui sunt simul XX versus continent LX milia'. Sequuntur f. 276ᵇ sq. 'De VII mirabilibus mundi' et 'Galpa viator ad Licinium sophystam' de miraculis Treverorum urbis et 'versus de conditore civitatis Triuerice super portam'.

4511 et **4512** (= Bened. 11 et 12) membr. 2⁰. a. 1456—1458. 307 et 336 fol. 1140 sq.

Ludolphi Carthusiensis vitae Christi pars I et II. Scripsit codicem Leonardus Molitoris de Lantsperg, vicarius in Ächingen.

4513 (= Bened. 13) membr. 2⁰. s. XII. 208 fol. 1142

Aurelii Augustini Tractatus de psalmis 101—150.

4514 (= Bened. 14) membr. 2⁰. s. XII. 204 fol. 1143

Fol. 1—187 S. **Augustini** episcopi de civitate dei libri XXII.
f. 188—200 Eiusdem achademicorum libri III.
f. 200 versus scriptoris (Burchardi monachi); cf. Oberbayer. Archiv III, 346; f. 200ᵇ Epitaphium Gothelmi abbatis ed. Pez, Thes. III, c, 611.
f. 201—204 Chronica burensis monasterii. Cf. Mon. Germ. Scriptt. IX, 229—236.

4515 (= Bened. 15) membr. 2⁰. s. XII. 259 fol. 1144

Aurelii Augustini Tractatus de evangeliis S. Johannis. Cf. Migne, Patrolog. XXXV, 1379 sq. Prologus differt a praefatione ibi edita.

4516 (= Bened. 16) membr. 2⁰. s. XII. 166 fol. 1145

(Bedae) Expositio in Pauli epistolas ad Corinthios.

4517 = Cod. germ. n. 4.

1146 **4518** (= Bened. 18) membr. 2⁰. s. XIV/XV. 136 fol.
Epistolae et evangelia secundum consuetudinem Romanae curiae s. Lectionarium.

1147 **4519** (= Bened. 19) membr. 2⁰. a. 1495. 185 fol.
Missale Romanum.

1148 **4520** (= Bened. 20) membr. 2⁰. s. XIV/XV. 352 fol.
Johannis (Friburgensis) lectoris Summa confessorum cum appendice (collectione quorundam statutorum ex sexto Decretalium) et tabula.

1149 **4521** (= Bened. 21) membr. 2⁰. s. XIV. 304 fol.
Quartus sententiarum secundum fr. **Thomam de Aquino.**

1150 **4522** (= Bened. 22) membr. 2⁰. s. XIII. 171 fol.
Petri Lombardi libri IV sententiarum. In ultima pagina: Hii sunt libri (mutuo dati), qui pertinent ad cameram librorum. c. ann. 1300.

1151 **4523** (= Bened. 23) membr. 2⁰. s. XI—XIV. 57 fol.
F. 1—41 s. XIV. 'Excerpta in psalterium'. Est commentarius in psalmos 1—100.
f. 42—47 s. XI. Cantica canticorum cum **Origenis** expositione a S. **Hieronymo** in latinum translata.
f. 48—57 s. XIII. 'Speculum humanae salvationis'. Est historia novi testamenti figuris calamo delineatis exposita superscriptis versibus (Biblia pauperum).

1152 sq. **4524** et **4525** (= Bened. 24 et 25) membr. 2⁰. s. XV. 228 et 362 fol.
Vincentii Beluacensis Speculi historialis libri I—XV.

1154 **4526** (= Bened. 26) membr. 2⁰. a. 1396. 170 fol.
Chunradi abbatis Hailsprunnensis (alias Socci) sermonum de tempore pars aestivalis. Additum est f. 170 notabile bonum de gradibus superbiae, item humilitatis. Scriptor in versibus Wilhalmus nominatur.

1155 **4527** (= Bened. 27) membr. 2⁰. s. XIV/XV. 171 fol.
Commentarius super evangelium Matthaei.

1156 **4528** (= Bened. 28) membr. 2⁰. s. XIV. 94 fol.
Genesis cum glossis SS. Patrum.

1157 **4529** (= Bened. 29) membr. 2⁰. s. XIII. 80 fol.
(Joannis) Cassiani collationum collectionis pars I. f. 1ᵃ s. XI/XII. Litterae remissionis canonicorum s. Petri Rom. ad C. episcopum August. sine dato. — s. XII. Historia mystica de misericordia, veritate, iustitia, pace. f. 80ᵛ Ave Maria expositum.

1158 **4530** (= Bened. 30) membr. 2⁰. s. XV. 36 fol.
Constitutio Benedicti XII pro reformatione ordinis S. Bene-

dicti. In pagina ultima litterae Friderici abbatis Benedictobur. datae a. 1418 in die s. Bartholomei, ed. a Meichelbeckio, Chron. Benedictoburan. p. 172.

4531 (= Bened. 31) membr. 2^0. s. XI. 146 fol. **1159**

Vitae passionesque Sanctorum. f. 1 Vita et miracula Basilii Cappad. episc. auctore Amphilochio. f. 13 Vita S. Pachumii. f. 38 Vita S. Pafnutii. f. 42 Passio S. Sebastiani. f. 61 Vita S. Johannis evangelistae. f. 67^b Passio S. Luciae, f. 69^b S. Agnetis, f. 73^b S. Feliculae, f. 74 S. Pellionis, f. 75^b S. Victoris, f. 77 S. Juliani, f. 78 Longini martiris, f. 80^b SS. Chrisanti et Dariae, f. 88^b S. Agapiti martyris, f. 91 S. Demetrii, f. 92 S. Anastasii, f. 93 S. Cassiani, f. 94 S. Eusthochiae, f. 95 SS. VII martyrum Machabeorum, f. 96^b S. Bonifacii martiris, f. 100 S. Eusebii episc. Vercellensis, f. 100^b SS. martyrum Polochronii, Abdon et Sennes, f. 104^b S. Ypoliti et sociorum eius, f. 106^b S. Jacobi apostoli, f. 107 S. Savini episc., f. 109^b SS. martyrum Cantianorum, f. 111^b SS. martyrum Geruasii et Prothasii, f. 113 SS. Naboris et Felicis, f. 115 S. Eufemiae. f. 117 Victoria Theodorae uirginis et passio S. Didimi. f. 120 Passio S. Eugeniae virginis, S. Philippi episc. et S. Basillae et SS. Proti et Jacincti. f. 128^b Passio S. Eulaliae, f. 130^b S. Mariae, f. 136 B. Theogenis, f. 139 B. Saturnini episc. et martyris. f. 140^b Passio Sanctorum, qui in ciuitate uiennensi et in urbe lugdunensi martyrizati sunt.

4532 (= Bened. 32) membr. 2^0. s. X/XI. 145 fol. **1160**

Fol. 1 **S. Maximi** episc. sermo in annuntiatione S. Mariae.

f. 2^b B. **Augustini** (?) sermo de resurrectione Domini. Cf. Migne XXX, 215.

f. 3^b—124 B. **Augustini** sermones 66 de verbis Domini in evangeliis.

f. 125 (S. **Eucherii** episc.) visio de Karoli Martelli punitione apud infernos.

f. 126—143 S. **Augustini** exhortatio ad quendam comitem.

f. 143—144 Credo. f. 145^b Arbor consanguinitatis.

4533 (= Bened. 33) membr. 2^0. s. XI ineunt. 243 fol. **1161**

SS. Patrum Homeliae de tempore ab adventu usque ad sabbatum sanctum. Est homiliarii a **Paulo Diacono** editi pars prior. Initium est in f. 5^b Hebdomada V ante natalem domini. Intermixta sunt in f. 3^b et 4^b sq. epitaphia laudesque Lantfridi, Walthrammi, Cundhrami abbatum Buranorum. Cf. Meichelbeck, Chron. Ben. p. 16—18.

4534 (= Bened. 34) membr. 2^0. s. XI ineunt. 285 fol. **1162**

SS. Patrum Homeliae de tempore a sabbato sancto usque in adventum, item de Sanctis et commune Sanctorum. Est

homiliarii supra nominati pars altera, in fine manca. Praecedunt fol. 1a et 4a Indices reliquiarum.

Hos duos codices descriptos esse ex illis duobus libris omeliarum, quos auctor Chronici Benedictoburani (Mon. Germ. Script. IX, p. 216) abbati Elylando a Carolo M. donatos esse tradit, verisimile est.

1163 **4535** (= Bened. 35) membr. 2⁰. s. X. 200 fol.

B. Ambrosii Tractat. super psalmum CXVIII. 'Beati inmaculati'.

In pagina ultima index reliquiarum et notitia de traditione praedii in villa Ussinga et huius codicis, quem a. 1055 Froypirch femina Augustana, uxor Rihholdi presbyteri, monasterio donavit. Cf. Meichelbeck, Chron. Ben. p. 72 et partis II num. I, p. 5.

1164 **4536** (= Bened. 36) membr. 2⁰. s. XII. 148 fol.

Honorii (Augustodunensis) expositio in secundum quinquagintale psalmorum.

1165—68 **4537—4540** (= Bened. 37—40) membr. et chart. 2⁰. a. 1461—1464. 633, 556, 484, 264 fol.

Augustini Ayrimschmaltz lectura super IV libris sententiarum. Cf. Oberbayer. Archiv III, 354. Scripsit haec IV volumina cathedralis Georius Perger de Monaco.

1169 **4541** (= Bened. 41) membr. 2⁰. s. X. 299 fol.

'Libri **Ysidori** iunioris Spaniensis episcopi ad Braulionem Cesaraugustum episcopum scripti'. Sunt Etymologiarum libri XX. Usus est hoc codice L. Sadée, Über Freiburger Fragmente einer Hdschr. der Etymol. des Isidor. Hispal. Jahresbericht des Gymnasiums zu Freiburg i. B. 1883.

1170 **4542** (= Bened. 42) membr. 2⁰. s. VIII. 256 fol.

Gregorii (Magni) Papae Omeliarum de diversis lectionibus S. Evangelii libri II. Addita est f. 256 Descriptio pecuniae vel librorum, quos ad ecclesiam S. Michahelis archangeli ad Quochalun et ad monasterium S. Benedicti tradidit Kisyla monialis regali Francorum progenie edita, inter quos hic quoque codex erat ab Engilharto et Chadoldo, qui cum regina Kysila venit ad monasterium s. Michahelis ad Quohchalun, scriptus. Ed. Pez, Thes. III, c, 610 et iterum G. Becker, Catal. p. 63. Cf. Daffner, Gesch. d. Kl. Benediktbeuern (1893), p. 368 sqq. Inserta sunt f. 129a Liber generationis Jesu Christi (= Evang. Matth. I, 1—16). f. 129b **(Venantii Fortunati)** Hymnus in purificatione S. Mariae = Mone 419, 420. Monumenta Germ. hist. Auct. ant. IV, 1, 385.

1171 **4543** (= Bened. 43) membr. 2⁰. s. XIII. 161 fol.

Evangelium Lucae cum commentario.

1172 **4545** (= Bened. 45) membr. 2⁰. s. XIII. 141 fol.

Ivonis Carnotensis episcopi Pannormia. In fine est mutila

4546 (= Bened. 46) membr. 2⁰. s. XIII. 268 fol. 1173

Zachariae Chrysopolitae Unum ex quattuor seu concordia euangelistarum, cum (eiusdem) interpretationibus nominum in euangelio. Addita est f. 267^b Sententia de angelis, f. 268^b Remigii sententia de die mortis Christi.

4547 (= Bened. 47) membr. 2⁰. s. VIII/IX. 250 fol. 1174

Sermones de tempore et de Sanctis. Sunt autem **S. Augustini** f. 6, 8, 10, 11^b, 13, 14^b, 18^b, 24^b, 26^b, 29^b, 31, 36^b, 38^b, 42, 44 (?), 49, 50^b, 52, 54, 57^b, 58, 70^b (?), 72, 78 (?), 80, 81^b (?), 84, 86^b, 88^b, 89, 92, 93^b, 95, 98^b, 101, 102^b (?), 115^b, 119^b (?), 121^b, 124^b, 127, 129^b (?), 164, 169^b (?), 173, 175^b, 180 (?), 182, 206 (?), 214, 215^b (?), 216, 218, 228 (?), 235^b (?), 237^b (?), 243. **S. Leonis papae** f. 4^b, 46, 60, 62, 64^b (?), 72^b, 74, 96, 118, 131, 132^b, 134^b, 136^b, 139, 198, 201, 203. Eiusdem epistola f. 191^b. **Maximi Taurinensis** f. 16, 23, 40^b, 64, 69, 70^b, 81^b, 90^b, 103^b, 105, 106, 108, 109, 111, 118 (?), 119^b, 123, 124^b, 129^b (?), 175^b (?), 180, 182 (?), 205, 206 (?), 208^b, 211^b, 212, 215^b, 223, 227, 235^b (?), 237^b (?). **Gregorii** f. 165, 167^b, 169^b. **Ambrosii** f. 184^b. S. **Esidori** f. 140, 144, 150, 152. Ignotorum, quorum initia deprehendere non potuimus in Initiis Vindob. 1865 editis f. 112^b, 114^b, 220, 240.

f. 153^b—161^b **Sulpicii Severi** vita S. Martini cap. 2—14, 2.

f. 161^b—163 Eiusdem epistola III, 6 sqq.

f. 241^b—244 'Passio beatorum martyrum Marius et Martha, Audifax et Abbacu (Abacho) et beati Quirini martyris'.

Addita sunt a variis manibus saeculi XI: f. 1 Carmen lat. (de S. Benedicto) inc. 'Rex benedicte benedic'. Cf. Dreves, Analecta hymn. IV, p. 103. — Historia feminae cum familia ad Christianismum conversae (Pilgerpass).

f. 1^b **(Bedae)** versus de psalmis XLI et CXII. f. 2 (Eiusdem) Vita (metrica) S. Aedildrudis (Ethildritae) virginis. Cf. Migne, Patrol. XCV, 204 sq.

f. 2^b Versus latini, incipientes:

Jacobus cephas iohannes thaddeus uno
Spiritus excelsi flagrantes lumine septem etc.

f. 4 et 250^b Notae Buranae. Edidit Jaffé in Mon. Germ. Scr. XVII p. 320. Diploma Buran. fol. ultim. ed. Schmeller in Münchener Gelehrt. Anzeigen 1850, n. 4.

f. 245—247 Narratio de exaltatione s. crucis.

f. 247—249 De VII dormientibus.

f. 249^b sq. Vita S. Clodoaldi. f. 1—2, 245—250 sunt palimpsesta, fol. 2^b Hieronymi epistola ad Innocentium I, 1.

Fuisse traditur hic codex inter libros a Kisyla donatos, cf. n. 4542. 1175

4548 (= Bened. 48) membr. 2⁰. s. XIV. 282 fol.

Missale Romanum cum calendario. 1176

4549 (= Bened. 49) membr. 2⁰. s. VIII/IX. 141 fol.

(Joannis) Cassiani collationum collectionis pars III. f. 2—6 et

140 sq. saec. XI et XV suppleta sunt. — f. 1ᵃ s. XI praecedit oratio (31 hex.) 'O princeps pacis ac principium pietatis' maximam partem concordans cum oratione Othlonis metrica ad s. trinitatem, edita in Pezii Thesauro III, b, p. 480; cf. clm. 14490, f. 54. f. 1ᵇ s. XI Sequentia, quam e clm. 14083 ed. Kehrein, Sequenz. n. 163. Inserta sunt f. 89ᵇ Epitaphium Gotahelmi, ed. Meichelbeck, Chron. Ben. p. 75; cf. clm. 4653, f. 182, f. 92ᵇ documentum donationis Woulfdeonis presb. a. 955. Cf. Mon. Boic. VII, 87.

Hic codex a Kysila donatus esse traditur, cf. 4542.

1177 **4550** (= Bened. 50) membr. 2⁰. s. XII. I et 130 fol. cum pict.

Fol. 1 **Honorii (Augustod.)** expositio super cantica canticorum. f. 106ᵇ Eiusdem Sigillum S. Mariae V. f. 122 Eiusdem Exameron i. e. opera VI dierum.

1178 **4551** (= Bened. 51) membr. 2⁰. s. XIII/XIV. 110 fol.

XII Prophetae minores cum glossa.

1179 **4552** (= Bened. 52) membr. 2⁰. s. XI/XII. 306 fol.

Homiliae SS. PP. de tempore et sanctis per annum. Insunt praeterea in codice f. 1ᵃ Instrumentum donationis, quo Heinricus de Landisberc praedium suum in Leinhusin S. Benedicto tradidit. Ed. E. v. Oefele, Gesch. d. Grafen v. Andechs, p. 237. f. 150ᵇ Glaube und Beichte. Cf. Müllenhoff u. Scherer, Denkm. n. 94 (3. ed. I, 308 sq., II, 449 sq.).

1180 **4553** (= Bened. 53) membr. et chart. 2⁰. s. XIII—XV. 343 fol.

Missale Romanum, in fine mancum.

1181 **4554** (= Bened. 54) membr. 2⁰. s. VIII/IX. 164 fol.

Passiones Petri et Pauli (cf. Jahrbücher f. protestant. Theologie 1886, p. 88, 334 sqq.; Lipsius et Bonnet, Acta apostol. apocrypha I [1891] p. LV, LXXVII), Andreae apostoli, Johannis aput Ephesum, Jacobi apost. (fratris Johannis), Thomae apost., Bartholomei, Matthei, Jacobi apost. (fratris domini), Clementis papae, Pauli papae Narbonensis, Felicis episc., Ignati episc., Saturnini episc., Alexandri episc. et Theodoli laici, Eleuteri episc. et Antiae matris eius, Policarpi episc., Babillae episc., Nestori episc., Cypriani episc. (f. 68), Cyrilli episc. (f. 68ᵇ), Conuersio (confessio) S. Cypriani episc. (f. 69ᵇ—83ᵇ), Passio S. Cypriani episc. et S. Justinae V., Militi episc. uel sociorum eius martyrum, Syxti episc. Laurenti archidiaconi et Yppoliti mart., Priuati episc., Irenaei episc., Psotii episc., Juliani et sociorum eius (ed. in Mon. Germ. Poetae lat. medii aevi III, 1, p. 89, cf. p. 72), SS. martyrum Saturi, Saturnini, Reuocati, Perpetuae et Felicitatis, Crisogoni et Anastasiae, S. Luciae, S. Caeciliae, SS. martyrum Valeriani, Tiburtii et Caeciliae, S. Julianae, S. Agathae, Agnetis et Emerentianae, Cyricii et Julittae matris eius, (f. 162) S. Affrae

et ancillarum eius, ed. Friedrich, Kirchengeschichte I, 427 sqq.

Hic codex fuisse traditur inter libros a Kisyla donatos. Cf. n. 4542.

4555 (= Bened. 55) membr. 2⁰. s. XIII. 108 fol. **1128**

F. 1 **Sigehardi Cremonensis** Summa canonum. Cf. Phillips, Kirchenrecht IV p. 168 sq., Maassen, Sitz.-Ber. d. Wiener Ak., Phil.-hist. Cl. XXIV, p. 33 sq.
f. 80ᵇ Summa metrica (causas I—XXVI complectens).
f. 83 Anonymi Ordo iudiciarius. Causa II. Quaestio I. Cf. Kunstmann in Krit. Ueberschau der d. Gesetzgeb. u. Rechtsw. II, 17 sqq.
f. 87ᵇ Ecclesiastica rhetorica. Cf. Quellen u. Erört. IX, 1, p. XX et Sitzungsber. der phil. Cl. der wiener Akad. d. W. XXV (1867) 541.

4556 (= Bened. 56) membr. 2⁰. a. 1460. 242 pag. **1183**

P. 1 **(Gerhohi Reicherspergensis)** Opusculum de aedificio dei. Ed. Pez, Thes. II, b, 275 sqq.
p. 122 Acta synodi Placentiae a. 1095 celebratae.
p. 126 (S. Augustini vel Ivonis Carnotensis) Sermo de reparatione hominis lapsi. Additus est commentarius in V primos versus psalmi VI.
p. 129 Expositio mystica arcae Noe. — p. 130 et 242 Exhortationes duae de nativitate Domini et purificatione B. M. V.
p. 131 **Honorii Augustodun.** gemma animae. In fine pauca desunt.

4557 (= Bened. 57) membr. 2⁰. s. XII/XIII. 194 fol. **1184**

S. **Ambrosii** tractatus super Lucam.

4558 (= Bened. 58) membr. 2⁰. s. XII/XIII. 70 fol. **1185**

Fol. 1 **Augustinus** de sermone in monte habito. f. 42ᵇ Eiusdem sermo super versum psalmi ‘Domine dilexi decorem domus tuae’ (= psalm. XXV, 8).
f. 47 **Hugo** (de Folieto) De claustro animae. Est liber II et III cap. 1—9. Cf. ed. Migne CLXXVI, 1051—1104.

4559 (= Bened. 59) membr. 2⁰. s. XI/XII. 55 fol. a diversis manibus scriptus. **1186**

F. 1ᵇ—15 **Crispi Salustii** liber Catilinarius. f. 16—44 Eiusdem liber Jugurtinus. Superscriptae sunt passim glossae german. Cf. ed. Dietsch. I, p. 5.
f. 44ᵇ Documentum historicum. Inc. ‘Tempore henrici regis, fratris brunonis episcopi augustensis’ etc. Ed. Holder-Egger, Neues Archiv XIII, 570.
f. 45ᵇ, 55 et 55ᵇ Astronomica et mathematica quaedam.
f. 46—55 **Martiani Menei Felicis Capellae** de nuptiis Mercurii et Philologiae liber I et II cum scholiis.

1187 **4560** (= Bened. 60) membr. 2°. s. XIV. 185 fol.

Epistolae et evangelia per annum.

1188 **4561** (= Bened. 61) membr. 2°. s. XII/XIII. 189 fol.

Ruotperti abbatis (Tuitiensis) Expositio in Exodum et Leviticum.

1189 **4562** (= Bened. 62) membr. 2°. s. XIII. 302 fol.

Liber Exodus et Numeri cum glossa.

1190 **4563** (= Bened. 63) membr. 2°. s. XI. 40 fol.

F. 1 (et 3ᵇ) Annotatio pretiorum frumenti et contributionum parochiarum in decanatu Poewl (hodie Paehl).
f. 1ᵇ Catalogus Romanorum Pontificum usque Eugenium III.
f. 4 Calendarium cum paucis notis necrologicis. Accedunt variae tabulae astronomicae cum Bedae Ephemeride congruentes.
f. 16 **(Bedae)** Cicli decennovenales III—XXVIII (ab a. d. 38—1595). Cf. ed. Migne XC, 861—878 et 855. Adiecta sunt in margine nomina Imperatorum Rom. a Gaio usque ad Justinianum, item a tribus manibus s. XII et XIII notae historicae, quas Jaffé edidit in Mon. Germ. Scriptoribus XVII, 319 sq.
f. 23 Figurae et tabulae astronomicae.
f. 24 **Helpherici** libellus de arte calculatoria (ann. praes. 946; cf. Traube in 'Neues Archiv' XVIII, 80).
f. 40 Verba Salvatoris ad Thomam de fine istius mundi. Inc. Audi Thomas.

1191 **4564** (= Bened. 64) membr. 2°. s. VIII/IX. 244 fol.

Alani, abbatis in cenobio S. Mariae V., Homiliarium (maximam partem ex S. Augustini sermonibus compositum). Est pars hiemalis ad finem manca (a nativitate Domini usque ad pascha), quae etiam in Clm. 18091 et 18092 inest. Totum opus (cuius pars II cod. 14368?) continet Clm. 7953, f. 1—190. Cf. Pezii Thes. anecd. III, 3 p. 630, X.

Hic codex a Kisyla donatus esse creditur, cf. ad n. 4542.

1192 **4565** (= Bened. 65) membr. 2°. s. XIII. 161 fol. cum pict.

Pauli epistolae cum glossis.

1193 **4566** (= Bened. 66) membr. 2°. s. IX/X. 193 fol.

F. 1ᵇ—191 **IV Evangelia** cum canonibus concordantiarum et capitulari evangeliorum de circulo anni.
fol. 1 Descriptio pecuniae et librorum, quae in monasterio st. Benedicti debent fieri; item librorum vel pecuniae st. Michahelis ad Chochalun. — f. 192 sq. Numerus Sanctorum, quorum reliquiae in S. Benedicti coenobio habentur. Ed. Holder-Egger, Neues Archiv XIII, 564 sq.

4567 (= Bened. 67) membr. 2⁰. s. XII et X. 85 fol. **1194**
F. 1 Regula S. Benedicti. f. 32 Capitulare evangeliorum. f. 39 Vita S. Benedicti.
f. 53—85 (s. X) Evangelia anniversaria (pars hiemalis).

4568 (= Bened. 68) membr. 2⁰. s. XIII et XII. 136 fol. **1195**
F. 1—107 Expositio mystica psalmorum 1—77. Inc. 'Cum omnia referantur ad monadem, quae est origo omnium numerorum'.
f. 107—108 Catalogus librorum Burensis ecclesiae. Cf. Pez III, 3, 614; Oberbayer. Archiv III, 348 sq., Gust. Klemm, Gesch. d. Sammlungen in Deutschland, p. 23.
f. 109—136 Apocalipsis Johannis cum glossis.

4569 (= Bened. 69) membr. 2⁰. s. XII. 119 fol. **1196**
F. 1 **Philonis (Judaei)** Hystoria ab inicio mundi usque ad Dauid regem. f. 70[b] Eiusdem quaestionum in Genesi et solutionum liber.
f. 99[b] Visio **Tungdali** militis hyberniensis a Marco quodam conscripta. Cf. editionem, quam curavit Albr. Wagner, Erlangen, 1882.

4570 (= Bened. 70) membr. 2⁰. a. 1108. 245 fol. **1197**
F. 1—237 (**Burchardi** Wormatiensis episcopi) Canon decretorum pontificum. Cf. ed. Migne CXL, 539—1058. Accedit f. 237[b] sqq. Sermo synodalis nonnullaque alia, quae in illa editione desunt.
f. 239[b] sq. (saec. XII) Ein leich von deme heiligen grabe. Von dem von Ruge (Heinr. v. Rugge). Cf. Des Minnesangs Frühling, herausg. v. Lachmann u. Haupt n. XIII et pag. VI.
f. 241 Excerpta ex Digestis s. XII.
f. 244[b] Epistolae Lucii III pontificis, dat. 1182, 2. die Sept. et pontificis anonymi, sine dato, editae a Wattenbachio (Neues Archiv, VII, 398 sq.).
f. 245 De signis paragrafi, asterisci et similibus. Inc. Nota est figura proprie in littere modum posita.
Codicem scripsit (v. f. 239[b]) Burchardus monachus.

4571 (= Bened. 71) membr. 2⁰. s. XI. 162 fol. **1198**
F. 1 **Evangelia** ad missas. — f. 147[b] Orationes per totum annum.

4572 (= Bened. 72) membr. 2⁰. s. XII. 154 fol. **1199**
Gregorii papae Homeliae in Ezechielem prophetam.

4573 (= Bened. 73) membr. 2⁰. s. XIV. 155 fol. **1200**
Missale Romanum cum calendario.

4574 (= Bened. 74) membr. 2⁰. s. XIII. 156 fol. **1201**
Leviticus et liber Deuteronomii cum glossis.

1202 **4575** (= Bened. 75) membr. 2°. s. XIII. 201 fol.
Evangelia Matthaei, Marci, Johannis cum glossis.

1203 **4576** (= Bened. 76) membr. 2°. s. XIV. 102 fol.
F. 1—87 **Petri Comestoris** Historia scholastica.
f. 88—102 Quaestiones divinorum officiorum.

1204 **4577** (= Bened. 77) membr. 2°. s. VIII/IX. I et 95 fol.
F. I Erbrechtsbrief des Klosters B. über zwei Höfe zu Terczens, 1437.
F. 1—91 **Pauli epistolae XV.**
f. 92—95 Liber (epistola) S. **Hieronimi** ad Eusthochium. Praecedunt f. 1 notitiae de reliquiis et picturis Benedictoburanis. Cf. Pez III, 3, 614.
Hic codex donatus esse traditur a Kisyla, cf. n. 4542.

1205 **4578** (= Bened. 78) membr. 2°. s. XIII. 353 fol.
Biblia utriusque Testamenti cum glossis. Sequitur f. 323 sqq. Interpretatio nominum hebraicorum, graecorum etc. Anton. Perenrieder artium et med. doctor hunc librum a. 1490 abbati Benedictoburano praeceptori bene merenti dono dedit.

1206 **4579** (= Bened. 79) membr. 2°. s. XIII. 191 fol.
Evangelia Matthaei et Marci glossata.

1207 **4580** (= Bened. 80) membr. 2°. s. XII. 130 fol.
Speculum ecclesiae ab **Honorio** (Augustod.) compositum. Ed. Migne CLXXII.

1208 **4581** (= Bened. 81) membr. 2°. s. XIV. I et 220 fol.
(**Hugonis Argentinensis**) Compendium theologicae veritatis. Praemissa est in fol. 1 notitia docti cuiusdam Benedictini s. XVIII de libri auctore.

1209 **4582** (= Bened. 82) membr. 2°. s. VIII. II et 78 fol.
(**Defensoris** monachi) Liber scintillarum. Est utrimque mutilus. f. I et 78 Erblehenbriefe des Abtes v. B. über das Fischlehen zu Kochel, 1440, u. die Schwaige zu Pônasperg, 1426.

1210 **4583** (= Bened. 83) membr. 2°. s. XIV—XII. 78 fol.
F. 1—38 Regula S. Benedicti. Adiecta sunt f. 39 sq. carmina duo latina, inc. 'Mirantur hic archangeli' et 'Montes et omnes colles iubilo'.
f. 41—47 (s. XIII) Fragmentum de corpore humano. Inc.: Corpus hominis ex quatuor humoribus constat.
f. 47ᵃ. 77ᵇ (s. XII) Nomina herbarum cum interpretatione germanica. Ed. Piper in Germania XXVI (1881), p. 401 sqq.
f. 47ᵇ—77 (s. XII) Opus **Macri** phisici de naturis herbarum. Inc. Herbarum quasdam dicturus carmine uires.
f. 78ᵇ (s. XII) Versus de arboribus cum glossis germanicis. Inc.: Cedrus, cipressus, ficus, quoque mirtus.

4584 (= Bened. 84) membr. 2⁰. s. XIII. 130 fol. 1211
Sermones de tempore per totum annum.

4585 (= Bened. 85) membr. 2⁰. s. IX—X. 169 fol. 1212
F. 1 Passio Synforiani, f. 4ᵇ Cosmae et Damiani, f. 8ᵇ vita S. Caeciliae V. et conversio duorum fratrum Tiburtii et Valeriani cum horum trium passione, f. 27 passio Chrisogoni et Anastasiae, f. 32 S. Eugeniae, f. 46 eiusdem alia, f. 51 Saturnini episcopi, f. 55 Dionisii, Rustici et Eleutherii (cf. editionem Fortunati in Mon. Germ. Auctor. antiquiss. IV, 2, p. XXXI), f. 59 Eustasii, f. 65ᵇ epistula Domini Jesu Christi ad Thomam discipulum suum, f. 68 vita S. Simeon Siri qui in columna stetit, f. 76ᵇ Eufraxiae, f. 93 Willibaldi et Wynebaldi (auctore Sanctimoniali Heydenheimensi); cf. Holder-Egger in Mon. Germ. Scr. XV, p. 83. f. 115 Passio Kiliani et sociorum eius. f. 120 Wolfhardi Haserensis presbyteri miracula S. Waldburgis Monheimensis. Ed. Holder-Egger in Mon. Germ. Script. XV, 536 sq.

4586 (= Bened. 86) membr. 2⁰. s. XIII. 138 fol. 1213
F. 1—10 **Pauli** presb. S. Nicolai Summa de confessione.
f. 11—138 Tractatus magistri **Alani** ad praedicatorem. Incipiunt a fol. 93ᵇ sermones de tempore, qui in editione Paris. (Migne CCX) desunt.

4587 (= Bened. 87) membr. 2⁰. s. XIII. 305 fol. 1214
Novum Testamentum cum prologis Hieronymi.

4588 (= Bened. 88) = Cod. lat. n. 1073.

4589 (= Bened. 89) membr. 2⁰. s. XIII. 135 fol. 1215
F. 1 (Lotharii diaconi = **Innocentii** III) liber de missarum mysteriis.
f. 108ᵇ Eiusdem libri III de miseria humanae conditionis.

4590 (= Bened. 90) membr. 2⁰. s. XII/XIII. 147 fol. 1216
Speculum ecclesiae ab **Honorio** (Augustodunensi) compositum. — Discrepat ordo et numerus sermonum ab ed. Mign. CLXXII.

4591 (= Bened. 91) = Cgm. 39.

4592 (= Bened. 92) membr. 4⁰. s. XIII et IX. 207 fol. in Italia scriptus. 1217
F. 1—76 **Institutionum Justiniani** Imp. libri IV.
f. 77—117 **Bernardi de Papia** episc. Fauentini Summa super decretalibus; cf. ed. Laspeyres a. 1860 p. XLII.
f. 120—158 (s. IX) De ordine inquisitionis causarum. Cf. Krit. Ueberschau der d. Gesetzg. u. Rechtsw. II, 15, Maassen, Gesch. d. Quellen d. kanon. Rechts, I, 843 sqq.
f. 158—207 (s. IX) Excerpta ex SS. Canonibus. In fine manca.

Fusius de hoc codice egit Nürnberger in Archiv f. kathol. Kirchenrecht LX (1888), p. 6 et 71—74.

1218 **4593** (= Bened. 93) membr. 2⁰. s. XII. 146 fol.

F. 1—145 **Anitii Mannei Lucani** libri ciuilis belli cum glossis et inter versus et in amplis marginibus. f. 1—4 praecedunt Prooemium intestini a Lucano heroico stilo exanclati. Compendiosa primi libelli expositio. Epitaphion Lucani poetae. Causa. Vita. Item praefatio libri Lucani.

f. 146 De tribus stili generibus brevis expositio.

f. 146ᵇ Duo epigrammata. Inc. 'Ut gaudere solet fessus iam nauta labore' et 'Carmina si fuerint te iudice digna fauore'. Definitiones xenodochii, ptochotrophii, nosochomii, geronthomii, brephotrophii.

1219 **4594** (= Bened. 94) membr. 4⁰. s. XII et XIII. 97 fol.

Fol. 1 s. XII (Magistri **Anselmi**) liber de derivatione verborum.

f. 30 s. XII 66 codicis Udalrici capita. Cf. Jaffé, Bibliotheca rer. Germanic. V, p. 4. Decretum Wiberti vel Clementis III antipapae (f. 46—47) novissime edid. Dümmler in Mon. Germ. Libelli de lite imper. et pont. I, 621 sqq., Sigeberti Gemblacensis epistolam adversus Paschalem papam (f. 38—40ᵇ) Sackur l. c. II, 449 sqq.

f. 49 s. XIII 'Clausulae Lucani'. Est commentarius in Lucani Pharsalia.

1220 **4595** (= Bened. 95) membr. 2⁰. s. XIV. 199 fol.

Summa **Raymundi de Pennaforte,** praemissa f. 1—39 tabula alphabetica. Inserta sunt f. 39 et 40 consilia medica germ. et tres benedictiones germ.

1221 **4596** (= Bened. 96) membr. 4⁰. s. XIII/XIV. 305 fol.

F. 1—304 **Odonis** Sermones de tempore. — f. 304 Versus de XV signis XV dierum praecedentium diem iudicii, ut dicit Johannes in annalibus hebreorum. Inc. 'Fient in rebus quindenis signa diebus'. Liber est scriptus iussu Ottonis (abbatis Benedictoburani ab ann. 1289—1318).

1222 **4597** (= Bened. 97) membr. 4⁰. s. VIII et IX. 182 fol.

F. 1 Expositio S. **Hieronymi** in Daniel propheta.

f. 64 S. **Caecilii Cipriani** libri XI: ad Donatum, de habitu uirginum, de lapsis, de catholicae aecclesiae unitate, de dominica oratione, de mortalitate, de opere et aelymosinis, ad Demetrianum, de bono patientiae, de zelo et liuore, ad Fortunatum. Cf. Krabinger, Cyprians auserl. Schriften, p. VII—IX, et Cypriani libri III, p. VIII sq.

f. 165 (**Hieronymi**) Vita S. Pauli monachi primi heremitae.

f. 171 Eiusdem Captiuitas Malchi.

f. 175 Sermo S. **Leonis** de octo beatitudinibus.

f. 178ᵇ et 180 **Maximi** episcopi sermones II de confessoribus.

4598 (= Bened. 98) membr. 4°. s. XIII. 127 fol. 1223

F. 1 **Canticum canticorum** cum glossa.
f. 29 Septem epistolae catholicae cum glossa.
f. 61 Planctus Didonis. Inc. 'O decus o lybie regnum kartaginis urbem'.
f. 62 Nota de psalterio et prologus in sequentem Auroram.
f. 63 (**Petri de Riga**) Aurora. Additae sunt f. 125ᵇ Recapitulationes utriusque testamenti sine litera A—Q. Cf. Leyser pag. 692 et 703.

4599 (= Bened. 99) membr. 4°. s. XII. 135 fol. 1224

F. 1—134 Liber **Bedae** in Marcum. — f. 135 Notae duae de reliquiis a domino Arnoldo collectis; de prima aedificatione, destructione, reaedificatione et dedicatione ecclesiae Buranae (altera ed. in Mon. Germ. Script. XVII, 321).

4600 (= Bened. 100) membr. 4°. s. XIII et XIV. 88 fol. 1225

F. 1—72 Variorum Sermones, tractatus theologici, sententiae. Interpositus est f. 9—13ᵇ **Bernhardi** (Clarevall.) de consideratione liber IV.
f. 73—88 **Hugonis (de Folieto)** De claustro animae lib. II et III, 1—6 ed. Migne.

4601 (= Bened. 101) membr. 4°. s. XI. 219 fol. 1226

F. 1 **Johannis Crisostomi** libellus de reparatione lapsi hominis, f. 52 de psalmo L, f. 73ᵇ de penitentia. — f. 79 et 132 Notae duae Buranae. Cf. Mon. Germ. Script. XVII, 321.
f. 80 **Augustini** sermo de laude charitatis (interpolatus), f. 91 de contemptu saeculi, f. 91ᵇ eiusdem alius. f. 93ᵇ Omelia (**Bedae**) de penitentia. f. 95ᵇ De lata et arta via.
f. 98 Ammonitio S. **Caesarii** de die iudicii (= Augustin. ed. Mign. V, 2219).
f. 102 **Alchuuini** liber de virtutibus et vitiis ad Widonem comitem.
f. 132ᵇ (S. **Caesarii**) Homilia (= Migne LXVII, 1067). Item de gloriatione et de periculis monachorum.
f. 137ᵇ (**Ambrosii**) Liber de conflictu vitiorum atque virtutum.
f. 160 Ex Decretis Magni Gregorii.
f. 162 Omeliae b. **Caesarii** ad monachos numero X.
f. 196ᵇ S. **Laurentii** liber de duobus temporibus.
f. 219ᵇ Epitaphium abbatis cuiusdam Benedictoburani. Inc. 'Duxerat per uitam'. — Instrumenta duarum donationum, Trupingae (cf. Mon. Boic. VII, 46, ubi nomina testium desunt) et Ahapruckae iuxta Liubisaha ad monasterium Benedictoburanum.

4602 (= Bened. 102) membr. 4°. s. XII. 124 fol. 1227

(**Pauli Diaconi**) Hystoria Longobardorum. Scripsit Lődeuuicus. Codex exscriptus est ex Tegernseensi clm. 18571. Cf. Pauli editionem in Mon. Germ., Script. rer. Langob. p. 40.

1228 **4603** (= Bened. 103) membr. 4⁰. s. XII—XIV. 177 fol.

F. 1 **Aristotelis** 'liber de anima de nova translatione'. f. 23 Eiusdem Topicorum libri VIII. f. 60 Eiusdem libri II de sophisticis elenchis.

f. 71 Excerpta grammatica ex Donato, Prisciano, Remigio etc.

f. 85 **Donati** editio prima (vel minor) cum Remigii grammatici expositione.

f. 109 **Sallustii** Catilina et Jugurtha 1—52, 5.

f. 130 s. XIII. Commentarius in Gaufredi Anglici poetriam novam. f. 136 In eandem expositio metrica. f. 136 Commentarius in Horatii artem poeticam. f. 142ᵇ Commentarius in Catonis disticha moralia. f. 144 Commentarius in Petri Hispani logicam. f. 156 Commentarius in Boetium de consolatione philosophiae. f. 176ᵇ Varietas metrorum Boetii. f. 177ᵇ Versus iocosi.

1229 **4604** (= Bened. 104) membr. 4⁰. s. XI/XII. II et 148 fol.

F. 1 **Johannes** diaconus ecclesiae Rom. de vita S. Gregorii Papae.

f. 146 Recensio donationis monasterio a. 1116 factae ab Udalrico de Elsindorf. Cf. Meichelbeck, Chron. Benedictoburan. p. 80; Mon. Boic. VII, 46; Mon. Germ. Script. IX, 235.

1230 **4605** (Bened. 105) membr. 4⁰. s. XI. 221 fol.

Legenda Sanctorum. f. 1 Vita S. Willibrordi (auctore **Thiofrido**) cum omelia. f. 17 De vita Bedae presb. f. 18ᵇ Epistola incerta de observantia vitae monasterialis et aliis rebus. Item epistola Severi episcopi Pragensis. Ed. in Casopis Mus. Cesk. LIX (1885), p. 263 sqq. f. 19ᵇ Index reliquiarum. f. 20 **Sulpicii** (**Severi**) liber de vita S. Martini. f. 49 Eiusdem epistolae ad Eusebium, ad Aurelium diaconum, ad socrum suam Basulam. f. 61ᵇ Eiusdem dialogi tres. f. 117ᵇ De S. Martino et Brictio. f. 133ᵇ Passio S. Wencezlawi. f. 140ᵇ Vita vel actus S. Severi episc. et confessoris, f. 154 S. Nicolai (Paterensis), f. 173ᵇ S. Hieronymi presb., f. 181 S. Willibaldi (est huius vita II, ed. a Canisio, Lect. ant. IV, 2, p. 695), f. 187 S. Gengolfi (A. S. Boll. Mai II, p. 644 sqq.), f. 198 Ambrosii (Mediolanensis, auctore **Paulino**), f. 218 S. Medardi (auctore **Venantio Fortunato,** sed haec non est integra).

1231 **4606** (Bened. 106) membr. 4⁰. s. XIII et XI. 161 fol.

F. 1 (**Petri Comestoris**) Historia scholastica a Josua usque ad Maccabaeos.

f. 84 Expositio vocabulorum bibliae ab Hieronymo translatae cum interlin. glossis germ. quibus Graffius usus est. Cf. etiam Docen, Misc. I, 197 sqq.

4607 (Bened. 107) membr. 4°. s. XIII/XIV. 61 fol. 1232
(**Petri Lombardi**) Libri IV sententiarum abbreviati.

4608 (Bened. 108) membr. 4°. s. XI et XII. 239 fol. 1233
F. 1[a] Instrumentum donationis a. 1074. Cf. Mon. B. VII, 92; Meichelbeck, Chr. Ben. 77. Praecedunt in tegumento duo alia instrumenta donationum.
f. 1[b] **Pascasii Radberti** liber de corpore et sanguine Christi. Cf. Wattenbach in 'Neues Archiv' IV, 304.
f. 50[b] Passio S. Dionysii Areopagitae sociorumque eius, auctore **Hildwino.**
f. 87[b] et 98 Sermones duo **Hieronymi,** prior de assumptione Mariae.
f. 90[b] Sermo de nativitate S. Mariae.
f. 94[b] Passio S. Mauritii et sociorum eius (X kal. Oct.).
f. 99[b] Nota de donatione Henrici III Imp. a. 1056, de qua diploma apud Meichelbeckium p. 73 agit.
f. 100 'Disce per hoc scriptum quid sit uel quando legendum'.
f. 101 Epistola **Bernhardi** ad Petrum de corpore Christi.
f. 107 **Augustinus** de laude psalmorum.
f. 109 Vita B. Mauri abbatis auctore **Fausto,** f. 132[b] S. Teclae Virg. (inc. Sub Nerone etc.). f. 136 Passio S. Adriani sociorumque (inc. Factum est), f. 148[b] S. Cornelii papae (inc. Cum post aduentum), f. 151 S. Cypriani (inc. Sanctorum passiones), f. 153[b] S. Alexandri papae (inc. Quinto loco), f. 161 SS. Sergii et Bachi, f. 171 S. Calisti papae, f. 175 S. Caesarii (inc. Tempore quo Claudius), f. 179 Simphoriani, Claudii, Nicostrati et aliorum, f. 186[b] S. Theodori (inc. Temporibus suis Maximianus et Maximinus), f. 190[b] S. Mennae (inc. Anno secundo imperii sui Diocletianus), f. 195[b] S. Leobae (Liobae, auctore Rudolfo), cf. Mon. Germ. Script. XV, 118 sqq., f. 209[b] S. Fortunatae, f. 217 SS. Coloniensium virginum, f. 221 S. Soli (auctore Erminricho), cf. Mon. Germ. Script. XV, 153, f. 231 Sermo de inventione S. Stephani protomartyris Sanctorumque Nichodemi, Gamalielis atque Abibon (VII. kal. Jan.) cum hymno in eos f. 239[b], cf. Mone n. 627 not. f. 238[b] Passio Felicis et Adaucti.

4609 (Bened. 109) membr. 4°. s. XIII. 126 fol. 1234
Liber psalmorum. Praecedit f. 1—7 calendarium, sequuntur f. 119—126 orationes ex Jesaia, Deuteronomio etc. sumptae.

4610 (Bened. 110) membr. 4°. s. X et XI. 84 fol. 1235
F. 1 Scholia in Lucanum cum eius vita. Cf. Scholia Luc. ed. Weber p. XIV.
f. 61 Scholia in Ovidii Metamorphoseon libros XV. Cf. Meiser in Münchener Ak. Sitz.-Ber. 1885, philol. Cl., p. 48 sqq.

1236 **4611** (Bened. 111) membr. 4⁰. s. XII et XIII. 197 fol.

F. 3 (s. XIII) **Rudberti** (Roberti monachi S. Remigii) De expeditione Hierosolymitana libri VIII. Ed. Bongars, Gesta Dei per Francos, I, 30 sq. Adnexae sunt II epistolae Jerosolimitani patriarchae et episcoporum ad ecclesiam occidentalem et regis Constantinopolitani ad Ruodbertum comitem Flandrensium et omnes principes.

f. 52ᵇ Index Pontificum et Imperatorum Romanorum usque ad a. 1227.

f. 55ᵇ (s. XII) **Gai Julii Solini** Grammatici Polihistor de situ orbis terrarum et de singulis mirabilibus quae in mundo habentur.

f. 141 Ex collationibus patrum de discretione perfectionis.

f. 142 **M. Tullius Cicero** de senectute. f. 155 Idem de amicitia. f. 170ᵇ Eiusdem inuectiuae in Catilinam.

f. 192ᵇ **Ciceronis** et **Sallustii** quae feruntur declamationes mutuae, illa inscriptione carens, haec sic inscripta: 'C. Sallustii Crispi oratio inuectiua in Ciceronem'.

Lectiones omnium librorum Tullianorum in ed. Turic. exscriptae sunt.

1237 **4612** (Bened. 112) membr. 4⁰. s. XIII. 104 fol.

F. 1—45 **Ovidii** Heroidum epistolae cum glossis marg. et interl. Haec pars codicis in fine mutila desinit epist. XX, v. 12.

f. 46 Sententia germanica. De novem modis cantilenae.

f. 47 Hymni duo, inc. 'Fletus et stridor dentium' et 'Adam, Adam primus homo'.

f. 48—52 **Theoduli** ecloga cum paucis glossis germ.

f. 53—56 **M. Tullii Ciceronis** Somnium Scipionis.

f. 56—103 **Macrobii Ambrosii Theodosii** Orincrisis Commentum in somnium Scipionis. Cf. ed. Lud. de Jan I p. LXIX.

f. 103ᵇ De offensoribus in decanatu Knoringin et aliis decanatibus; de decimis st. Michahelis in Gundilvingin.

f. 104 Argumentum quo probatur lunam reaccendi post XXVIIII dies et horas XII.

1238 **4613** (Bened. 113) membr. 4⁰. s. XII. 122 fol.

F. 1 **Heimonis** tractatus in canticis canticorum. Scripsit Arnolt.

f. 57 **Gregorii** (Magni) Expositio super cantica canticorum.

f. 121ᵇ Carmen de virtutum et vitiorum conflictu. Inç.: Vos qui sub Christo mundo certatis in isto.

f. 122 Nota de morte et sepultura Popponis comitis (I. de Diessen): 'Poppo comes obiit nono die introeunte mense Decembre anno dom. 1147, indictione IX, sepultus in ecclesia st. Nicolai de embulo Veneticorum in Constantinopoli, qua ecclesia est obedientia de maiori monasterio de Venecia, ubi requiescit corpus sanctissimi Nicolai in civitate,

que vocatur Rivoalto'. Annus et dies mortis differunt ab iis, quos coniecit v. Oefele, Grafen v. Andechs, p. 21.

4614 (Bened. 114) membr. 4⁰. s. VIII/IX. 143 fol. **1239**

F. 1—142 **(Gregorii Magni)** Liber regulae pastoralis.

f. 143 Nota de divisione augiae in Loubinsbac circa lacum Walihinse inter Frisingenses et Burenses facta intra ann. 1098 et 1116. Ed. ex hoc codice v. Oefele (Oberbayer. Archiv XXXII, 10 sq.).

Hic codex a Kisyla donatus esse traditur, cf. ad 4542.

4615 (Bened. 115) membr. 4⁰. s. XII. 129 fol. **1240**

Ysidori episcopi liber sententiarum.

4616 (Bened. 116) membr. 4⁰. s. XII et XIII. 159 fol. **1241**

F. 1—52ᵇ et 55—85 **Alanus** de arte praedicandi. Prorsus congruit cum cod. 4586, f. 11—138.

f. 52ᵇ—54 Geistliche Rathschläge, deutsch. Cf. Schmeller in Zeitschr. f. d. Alterth. v. Haupt VIII, 114—117.

f. 54 Messegesang. Cf. Müllenhoff et Scherer 'Denkm. d. Poesie u. Prosa', vol. I, n. XLVI et Steinmeyeri adnotationes vol. II³, p. 271.

f. 85 'Diz sint div X gebot'. Cf. Roth Denkm. (1840) p. 47, Wackernagel, Kirchenlied II, 49.

f. 85 Duodecim abusiva saeculi.

f. 85ᵇ Oratio de B. Maria V. super Magnificat. — f. 87 Hystoria de nativitate et assumptione B. Mariae V. — f. 93 De S. Hieronymo.

f. 96 Magistri **Alani** (ab Insulis) liber qui corrector vocatur et medicus.

f. 124 Anonymi expositio super VII psalmos poenitentiales.

4617 (Bened. 117) membr. 4⁰. s. XII/XIII. 254 fol. **1242**

F. 1 Martyrologium. f. 24 Apocalypsis S. Johannis, cum oratione. f. 49 Vita Mariae Magdalenae. f. 59 Vita B. Marthae cum officio et sequentia, cf. Mone, Lat. Hymnen n. 1065. f. 75 Sermones de tempore, f. 122 de Sanctis.

4617ᵃ (Bened. 117ᵃ) = Cod. lat. n. 1085.

4618 (Bened. 118) membr. 4⁰. s. X—XIII. 223 fol. **1243**

Passionale Sanctorum. Cf. descriptiones codicis in Pezii Thesauro III, c, 619 et 'Neues Archiv' II, 273. f. 1 Passio Tiburtii et Valeriani, f. 10 Hermetis, f. 21 vita S. Bonifacii auctore S. Willibaldo (cf. Jaffé, Bibl. rer. germ. III, 426, Neues Archiv II, 273, Nürnberger, De S. Bonifatii Vitis. Diss. Vratislav. 1892, p. 10).

f. 47 Passio Hemmerammi episcopi (auctore **Aribone**). In subscriptione est: 'Cyrinus episcopus Ratisbonae ciuitatis scripsit'. Cf. editionem vitae Emmerami, quam curavit Bern. Sepp in Analectis Bollandianis VIII (1889), p. 4 sq. et Verhandlungen d. hist. Vereins v. Oberpfalz, t. XLIII.

f. 65 Vita S. Genovefae Virg. (A. S. Boll. Jan. I, p. 143 sqq.), f. 75ᵇ S. Gerdrudis V. (Mon. Germ. Script. rer. Merov. II, 453 sqq.), f. 89ᵇ S. Radegundis reginae (ed. in Mon. Germ. Scr. rer. Merov. II, 364 sqq.), f. 99 SS. confessorum Eucharii, Valerii, Materni, f. 110 S. Vedasti episcopi (inc. Postquam deus et dominus noster etc.), f. 119ᵇ S. Lupi episcopi (Senonensis). f. 126 Passio S. Columbae Virg. (inc. Eo tempore cum adhuc etc.), f. 131ᵇ SS. Barbarae, Julianae, Candidae (inc. Temporibus imperatoris Maximiani etc.). f. 136 Vita S. Waldburgae (sunt libri IV); cf. Mon. Germ. Scr. XV, 536 sq. f. 185ᵇ S. Mariae Aegyptiacae ('de graeco in latinum Paulus venerabilis diaconus S. Neapolis ecclesiae transtulit'). f. 203 Passio S. Christinae Tyricae, f. 215 S. Reginae V. f. 221 Vita S. Clodoaldi. Praecedit f. 1 Carmen dedicatorium ad regem quendam, cuius iussu Passio Tiburtii et Valeriani scripta est. Ed. in Neues Archiv l. c. f. 9ᵇ insertus est hymnus cum neumis. Inc. Beati estis sancti dei omnes. f. 223 De genealogia Richolfi clerici Burensis (c. 1070—1150) s. XII.

1244 **4619** (Bened. 119) membr. 4⁰. s. XIV. 141 fol.

F. 1 **Bernhardi** abb. Clarev. epistola ad fratres de monte dei De vita solitaria. — f. 39 De imitatione Christi pars II—IV. — f. 129 **Bonaventurae** tractatulus de humilitate. — f. 132 **Petri** cardinalis Cameracensis tractatus de IV exercitiis spiritualibus. — f. 136 **Bernhardi** abb. tractatus de IV gradibus spiritualis exercitii. — f. 140 Compendium doctoris Seraphici (i. e. **Bonaventurae**) de septem gradibus contemplationis.

1245 **4620** (Bened. 120) membr. 4⁰. s. XIII et XIV. I et 139 fol.

F. 1 'Miracula S. Mariae et de passione Christi'. Est evangelium Nicodemi adnexa Pontii Pilati ad Claudium Caesarem epistola.

f. 16 **Hieronymi** ad Cromacium et Heliodorum epistola.

f. 16ᵇ De conceptione S. Mariae et de partu eius, item de infantia Christi. f. 27 Miracula S. Mariae Pothonis Prifling., cf. clm. 14348. 27330.

f. 72ᵇ Epistola commendatoria Ch. praepositi in Slehdorf de ann. 1341.

f. 73—139 Varia ad ordinem Hospitalariorum Hierosolymit. pertinentia. f. 73 Statuten des Spitals zu Jerusalem, gegeben von verschiedenen Meistern 1180—1286. Cf. Holsten, Cod. regul. mon. (1759) II, 445 sqq. f. 107 Statuta de a. 1252. f. 115—118 'Tractatus Yosephi hystoriagraphus de exordio domus sacre hospitalis ierosolimitani'. Ed. Migne, T. CLV, p. 1100 sq. f. 118ᵇ Hec est sententia quorundam privilegiorum nostrorum. f. 132ᵇ Tractatus alius. Inc. Sicut absurdum nimis.

4621 (Bened. 121) membr. 4⁰. s. XI et XII. 232 fol. **1246**
F. 1 **Hugonis** (a S. Victore) Liber sententiarum (tractatus I—VI).
f. 47 (Notkeri?) Dialogus de dialectica et rhetorica (secundum Alcuinum). Cf. Hattemer Denkm. III, 529 et 532 sqq. Piper, Notker, vol. I, p. LXXXIX.
f. 56 (Notkeri?) Rhetorica. Cf. Aretin Beitr. VII, 283 et 290. Edidit ex hoc cod. Hattemer l. l. 560—585; f. 47—75 = Notker ed. Piper l. l. et p. 623—684.
f. 75 Fragmentum Notkeri de partibus logicae, cf. Piper ibid. et I, p. 593.
f. 76 **Porphyrii** isagoge ex interpret. et cum commento **Boetii**.
f. 121 Abacus lat. arab. Ziffern!
f. 122 **Wilhelmi Hirsaugiensis** Liber consuetudinum (Cluniacensium).
f. 225 Historia Fontis Salutis (Heilbrunn zw. Tölz u. Benediktbeuern). Cf. Pez, thes. anecd. III, 3, 647.

4622 (Bened. 122) membr. miscell. 4⁰. s. XI—XIII. 179 fol. **1247**
F. 1 Calendarium (a. 1064).
f. 9 **Helphrici** libellus calculatoriae artis. Cf. Traube, Computus Helperici, Neues Archiv, XVIII, 80.
f. 34ᵃ Cant. Cant. V, 1—6 cum (**Willerami**) expositione metrica latina.
f. 35 Tractatus varia physica et medicinalia continens cum paucis glossis germ. Inc. 'A XV kalendarum augusti usque ad nonas septembris dies caniculares sunt' etc. Adnexa est f. 79ᵇ sq. 'Microtegni **Galeni** translata a **constantino** montis casinensis monacho', sed opusculum mutilum est.
f. 81 Liber **Prudentii** psucomachiae (i. e. psychomachiae). Liber non integer est, quamquam subscriptionem habet. f. 94 Idem carmen Prudentii, titulo carens sed integrum.
f. 112 **Constantini Affricani** liber (de stomacho) mutilus.
f. 168 'Dialogus inter bern(onem) abbatem augiensis cenobii et monachum gerungum habitus qualiter IIII temporum ieiunia per sua sabbata sint obseruanda'. Ed. ex hoc codice Pez, Thes. IV, 2, 56.
f. 177ᵇ Mensurae **Guidonis** (cf. Pez, Thes. anecd. VI, 1, 225) et **Boetii**. f. 178ᵇ Organica dispositio secundum **Aribonem**. — **Otkeri** Ratisponensis monachi mensura quadripartitae figurae. Cf. Pez l. l. p. 226 sq., Gerbert, Script. eccl. de Musica sacra I, 348. f. 179ᵇ Fragmentum de resurrectione hominis. Inc. Tempus quod inter hominis mortem et ultimam resurrectionem.

4623 (Bened. 123) membr. misc. 4⁰. s. XI—XIV. 189 fol. **1248**
F. 1 (s. XII) Cantica Canticorum. f. 11 (s. XIV) Liber sapientiae. f. 24 Ecclesiasticus. f. 63—74 et 77—84 Sermones varii.
f. 74ᵇ sq. Ad missam, germanice.

f. 85 (s. XI) **Leonis (Marsicani)** Chronica monasterii Casinensis, charact. Romano. Est maximam partem auctoris autographum. Cf. Mon. Germ. Script. VII, 555 sq. et 574—692; Arndt, Schrifttafeln, tab. 7 et 32 (ed. alt. tab. 34).

1249 **4624** (Bened. 124) membr. 4⁰. s. XII. 159 fol.

Plenarium epistolarum et lectionum ad missas de tempore et Sanctis per totum annum.

1250 **4625** (Bened. 125) membr. 4⁰. s. XIII. 173 fol.

F. 1 **Hugonis (de Folieto)** Liber claustralium tam canonicorum quam monachorum. Est idem qui in cod. 4558, f. 47.
f. 40 **Hugonis (de S. Victore)** Liber super regulam Augustini.
f. 71ᵇ—80 et 106—112 Sermones **Bernhardi** Clarevallensis.
f. 80ᵇ—106 **Johannes monachus** de miraculis. Cf. Max Hoferer, Johannis monachi liber de miraculis, Würzburg 1884.
f. 112 De temptationibus.
f. 119 **Hugonis** (**de S. Victore**) epistola de anima Christi. f. 124ᵇ Idem de virtutibus et vitiis. — f. 127 (**Bernhardi Clarevall.**) Vita Malachiae.
f. 161ᵇ **Clementis II** epistola ad Henricum III Imp. (ann. 1047). Ed. v. Pflugk-Harttung, Neues Archiv VI, 626 sqq.
f. 163 **Honorii Augustodunensis** Exameron.
f. 172ᵇ Quaestio de angelis et hominibus, item de Christo.

1251 **4626** (Bened. 126) membr. 4⁰. s. XIV. 127 fol.

Missale Romanum.

1252 **4627** (Bened. 127) membr. 4⁰. s. XIII/XIV. 545 fol.

F. 1—8 Biblia pauperum 'per manus Warinkonis (?)'.
f. 9 Biblia minutissime et nitidissime scripta.
f. 484 Explicatio vocum hebraicarum secundum ordinem alphab.
f. 533 Annotationes evangeliorum, epistolarum ac prophetarum de tempore et de Sanctis per circulum anni.
f. 541 'Rota in medio rothe per Albertum episc. Ratisp.'

4628 (Bened. 128) = Cod. lat. n. 1087.

1253 **4629** (Bened. 129) membr. 4⁰. s. XIV. 316 fol.

Sermones de tempore et Sanctis cum indice.

1254 **4630** (Bened. 130) membr. 4⁰. s. XIV. 485 fol.

Sermones diversi de Sanctis cum indicibus.

1255 **4631** (Bened. 131) membr. 4⁰. s. XII et XIII. 177 fol.

F. 1 Passio S. Pauli apostoli a **Lino** episc. Rom. eccl. graeca lingua conscripta. Cf. Lipsius et Bonnet, Acta apostolor. apocrypha I (1891), p. XXV. f. 18ᵇ Oratio Jeremiae prophetae cum neumis. f. 19 Passio SS. Mathiae, Barnabae, Marci apostolorum. f. 41 Vita S. Egidii (Athenis oriundi). f. 59 Passio S. Antonini (Apameae). f. 73 Vita

S. Elyzabet lancraviae (Inc. Gůda virgo religiosa etc.). f. 100 De psalterio sententiae et excerpta ex Hieronymo, Cassiodoro, aliis. f. 113 Decreta III papalia 'quod liceat monachis ubique sacerdotali officio ministrare'. f. 114b Urbani II Breve ad Reitinbochenses; cf. Pez, Thes. VI, a, 298. f. 115 Tractatus de peccato primi hominis.

4632 (Bened. 132) membr. 4°. s. XIV. 239 fol. **1256**
Postilla sermonum de tempore et de Sanctis.

4633 (Bened. 133) membr. 4°. s. XIV. 165 fol. **1257**
F. 1 (**Hugonis de Argentina**) Compendium veritatis theologicae.
f. 145 **Raymundi** Summula cum commentario.
f. 165 Libellus dispensationum, compositus a mag. **Johanne de Deo.**

4634 (Bened. 134) membr. et chart. 4°. s. XIV—XV. 217 fol. **1258**
F. 1 **Augustini** Manuale. f. 16b Eiusdem liber supputationum. f. 43b Contemplatio cuiusdam doctoris de rebus. f. 45 S. **Bernhardi** fasciculus mirrae. f. 55—57, 76b—106b Ex dictis mag. **Nicolai de Dinkelschpül.** Eiusdem sermones duo de omnibus sanctis. f. 58 Liber vitae. f. 73, 216b Sermones **Augustini.** f. 107 Eiusdem Speculum peccatoris. f. 112b Ex horologio sapientiae excerpta. f. 116 Ex stimulo amoris de VII donis Spiritus Sancti. f. 119, 205b Excerpta ex M. Johanne Gerson. f. 123b (**Joannis** prioris Lingoniensis) Sermo in visitatione perficiendus per visitatores. f. 125 Versus XIV, inc. 'Verus amor miserum non dedignatur amicum', quibus pro titulo ut videtur praepositum est 'Pauper hainricus versus'. f. 125b Peccatorum expositio. f. 127 **Hugonis** (de S. Victore) tractatus de oratione. f. 133 Duodecim gradus humilitatis et superbiae. f. 133b Meditationes **S. Bernhardi.** f. 151 **Arnoldi de villa nova** epistola ad Richardum episc. Cantuar. f. 153b Versus hora matutinali, primarum, terciarum etc. dicendi. f. 159b Comparatio regni celorum pallacio regis terreni. f. 160 Oratio dominica, Ave Maria, Credo etc. germanice. f. 162b De B. Virgine oratio devota cum hymno. f. 170 Excerpta ex Eusebii, Augustini, Cyrilli aliorumque epistolis. f. 189 Oratio **Petri Damiani.** f. 195 Jubilus S. Bernhardi = cod. 629, f. 88. f. 196b Oratio de armis Jesu Christi. f. 198 Oratio plena fiducia. f. 200 Casus abbatis vel vicarii. f. 201 Utrum consensus in peccatum sit peccatum. f. 206b Planctus **Bertholdi de Ratispona** super fastidio et ariditate lectionis. f. 208 Sermo super evangelio: Cum sero esset. f. 209 Passio Jesu Christi secundum IV in unum contexta evangelistas.

4635 (Bened. 135) membr. 4°. s. XIV. 103 fol. **1259**
Sermones breves de tempore. Codex ab initio et in fine mutilus est.

1260 **4636** (Bened. 136) membr. 4⁰. s. XIV—XII. 133 fol.
F. 1—107 et 108b sqq. Sermones diversi, maximam partem de tempore.
f. 107 Anni ab origine mundi usque ad adventum Domini.
f. 107b Interpretatio mystica vestimentorum sacerdotis.
f. 107b—108a Confessio germanica Benedictoburana. Cf. Müllenhoff et Scherer, 'Denkmäler', n. 87 et adnotationes II³, p. 430 sqq.

1261 **4637** (Bened. 137) membr. 4⁰. s. XIII et a. 1391. 162 fol.
F. 1 (s. XIII) Fratris **David** (**de Augusta**) Summa de exteriori et interiori homine. In subscr. legitur 'Formula nouiciorum per manus Othonis monachi'.
f. 99 (a. 1391) Tractatus fr. **Wilhalmi** de professione monachorum Cysterciensium.
f. 158 De IV rotis propriae voluntatis et IV rotis virtualibus eas opprimentes (sic).

1262 **4638** (Bened. 138) membr. et chart. 4⁰. s. XV. 82 fol.
Missale Romanum.

1263 **4639** (Bened. 139) membr. 4⁰. s. XII et XIV. 147 fol.
F. 1 (s. XII) Leges Baiuvariorum. Cf. Mon. Germ. Leges III, 374—449.
f. 60 et 62 Decreta quae constituit synodus in Dingoluinga et Niuhinga sub principe Thessilone. Cf. ibid. 459 et 464.
f. 65b (Gelasii decretalis) 'Qualis esse debeat pastor ecclesiae'.
f. 72b et 74b Duo fragmenta (ex statutis synodalibus?). f. 76 (s. XIV) Fragmenta ex libro VI Decretalium.
f. 79 'Summula iuris'. Est fragmentum ex Brocardi Argentinensis summa de casibus.

Confer de toto codice Merkelium in Pertzii Arch. XI, 564 sq.

1264 **4642** (Bened. 142) membr. 8⁰. s. XV. 48 fol.
Manuale sacerdotum cum notis musicis.

1265 **4643** (Bened. 143) membr. 8⁰. s. XIII. 257 fol.
F. 1 Excerptum de vita Alexandri Magni. Cf. Ekkehardi chron. univ., Mon. Germ. Script. VI, 62 sq.
f. 26 Historia Gothorum. De Amazonibus. De origine Hunorum. Hystoria Longobardorum. Diversis locis, sed nullo verborum discrimine leguntur in chronico Ekkehardi universali, p. 119 sq.
f. 61 Excerptum ex **Widukindi** historiarum libro I super origine gentis Saxonum.
f. 68 Vita Mathildis reginae, breviata et ab editis differens. Inc. Venerabilis igitur Mathildis etc.
f. 75 Sermo de verbis domini: Ubi duo vel tres congregati fuerunt in nomine meo etc.
f. 79 **Annei Senecae** de beneficiis libri I—VII, f. 90 eiusdem de clementia lib. I et II. Hi libri admodum breviati sunt.

f. 92^b Epistola invectiva in Petrum Abaelardum.
f. 99^b Notitia de Apulei sphaera.
f. 100 Scholia in Boetium. Legitur f. 100^b Hunc librum primum de quadriuio boecius transtulit de greco in latinum secutus quosdam grecorum sapientes maxime nichomachum etc.
f. 110 Notitia litteraria de Martiano Capella eiusque opere.
f. 111^b Tractatus de fallaciis logicis.
f. 129 Index nominum et verborum sec. ord. alph. Singulis nominibus versus gnomicus aut sententia aut denique aliqua explicatio adscripta est, addito interdum in marg. nomine auctoris. Sunt plus 1400 uersus. Inc.:
Amor Semper crevit amor qui nunc est summus habendi.

4644 (Bened. 144) membr. 8⁰. s. XV. 341 fol. **1266**

F. 3 **Petri Damiani** tractatus de vita solitaria et bono cellae. f. 10 Eiusdem doctrina de heremita dimicaturo cum dyabulo. f. 18^b Idem de sepulchro in omni pugna ad memoriam revocando.
f. 22^b **Anshelmi** deploratio virginitatis amissae.
f. 28 **S. Caesarii** Arelatensis episc. monitiones de certamine monachorum. f. 33 et 36^b Sermones eiusdem. f. 45^b Quaedam dicta notabilia.
f. 47 Epistola **Hieronymi** ad Amandum presb.
f. 49 B. **Bernhardi** informatio ad religionem. f. 51 Idem de B. V. Maria. f. 52^b Eiusdem sermo de humana miseria. f. 58 Eiusdem Jubilus. f. 61 Eiusdem tractatus de spirituali pugna regni Christi et diaboli.
f. 68 **Anshelmi** soliloquium de mirandis beneficiis humanae redemptionis.
f. 86^b **S. Bernhardi** planctus coram crucifixo, f. 92 tractatus de aedificanda domo spirituali atque interiori et de nobilitate conscientiae et de VII columpnis in ea erigendis, f. 166 liber de cognitione hominis sive contemplationes, f. 207 liber de diligendo deum, f. 247 apologia, f. 274 sermo de B. V. Maria, f. 287 epistola ad fratres de monte dei de vita solitaria.

4645 (Bened. 145) membr. 8⁰. s. XII. 120 fol. **1267**

F. 1 Tractatus de blasfemia in Spiritum Sanctum.
f. 19 Commentarii in Amos prophetam.

4646 (Bened. 146) membr. et chart. 8⁰. s. XII et XV. 200 fol. **1268**

Leonis Chronica monasterii Casinensis. — Descriptus est liber ex cod. n. 4623 manuque posteriore suppletus et continuatus. Cf. Mon. Germ. Script. VII, 556.

4647 (Bened. 147) membr. 8⁰. s. XIV. 317 fol. **1269**

F. 1 Quaestiones de angelis et de lapsu Adae et de peccatis, item de incarnatione et virtutibus, item de sacra-

mentis, sumptae ex **Bonaventurae** l. II—IV. Cf. Eius Opera, Quaracchi, Tom. I (1882), p. LXVII. f. 70 et 175 Sermones de tempore et de Sanctis.

1270 **4648** (Bened. 148) membr. 8⁰. s. XII et XIV. 172 fol.

F. 1 (s. XII) **B. Ambrosii** de sacramentis libri VI. f. 30ᵇ Eiusdem de mysteriis liber (secundum inscriptionem liber VII praecedentis tractatus).

f. 46 (s. XIV) Mag. **Anshelmi** (alias Honorii Augustod.) Lucidarius. Scripsit Cristanus.

f. 121 (s. XII) Cisiojanus latinus.

f. 122ᵇ (s. XV) Precatio germanica.

f. 123 (s. XII) **Petri Damiani** Apologeticus de contemptu mundi.

1271 **4649** (Bened. 149) membr. 8⁰. a. 1447. 118 fol.

F. 1 Officium B. V. Mariae. f. 31ᵇ Vigiliae mortuorum. f. 59 Cursus de passione Domini. f. 70 et 113 Meditationes et orationes variae. f. 89ᵇ De III virtutibus theologicis. Inc. Caritas vera et perfecta. f. 91ᵇ De IV virtutibus cardinalibus. Inc. Prudentia vera atque perfecta. f. 98 Tractatulus metricus de conflictu vitiorum et virtutum. Inc. Vos qui sub Christo. f. 100 Qualiter homo debeat esse (ex libro revelationum B. Dorotheae de Preussen). f. 101 Septem psalmi poenitentiales.

1272 **4650** (Bened. 150) membr. 8⁰. s. IX/X. 85 fol.

'Liber breviarius uniuscuiusque rei'. Est collectio 126 formularum et epistolarum, quam Rockinger accuratissime descripsit et edidit. Cf. Quellen und Erört. VII, 5—8 et 47—168; Zeumer in 'Neues Archiv' VIII, 602; Mon. Germ. Leg. Sectio V, I, p. 35, 113. f. 41 Carmen ad episcopum, ed. in Mon. Germ. Poetae latini aevi Carolini II, p. 666, n. 20.

1273 **4651** (Bened. 151) membr. 8⁰. s. XV. 209 fol.

Diurnale monasticum cum calendario praecedente hymnisque permultis (quorum plerique apud Daniel et Mone exstant) insertis.

1274 **4652** (Bened. 152) membr. misc. 8⁰. s. XI—XIV. 117 fol.

F. 1 (s. XI) (**Alcimi Aviti**) Poematum lib. I—III v. 406. Cf. editionem Peiperi in Mon. Germ. Auct. antiquiss. t. VI part. poster. p. LXXIV.

f. 29 (s. XIII/XIV) Palpanista **Bernhardi** (Geistensis). Libro in fine mutilo desunt 29 extremi versus. Cf. Leyser, p. 2001 (1101).

f. 47 (s. XIII) Liber **Aviani** poetae. Inc.: Huc precor inuito cum musis phoebe uenito | Hic me pro ludis uatibus adde tuis. Fabulae a poeta quodam Astensi in versus leoninos

redactae in III libros divisae sunt. Ed. Aemilius Grossius in programmate collegii Frideric. Regiomont. a. 1868.
f. 61 'Liber **Catonis'.** Sententiae sunt quae Catonis novi nomine feruntur.
f. 65—117 (s. XIV) Varia ad logicam pertinentia, inter quae f. 104—116 Introductoria dialecticae.

De toto codice nostro post Docenium (Aretin, Beiträge IX, 1235 sqq.) et alios diligentissime disputavit Emil Grosse l. c.

4653 (Bened. 153) membr. misc. 8⁰. s. XII et XIV. 262 fol. 1275

F. 1 (s. XII) Passio S. Martinae V., f. 25ᵇ S. Concordii, f. 28ᵇ SS. Juliani et Basilissae (cf. edit. in Mon. Germ. Poet. lat. medii aevi, III, p. 89 et 72), f. 67 SS. Donati et Hilariani, f. 76ᵇ S. Soli, f. 94ᵇ S. Eusebii.
f. 66 (s. XI) Index reliquiarum a Gotehelmo abbate allatarum de Fultensi monasterio. Ed. Holder-Egger, Neues Archiv, XIII, 569. f. 262 Eiusdem abbatis epitaphium. Ed. l. c. et apud Meichelbeck, Chron. Benedictobur. I, 75 et Mon. Germ. Scr. IX, 234, n. 25.
f. 98—131 (s. XIV) **Alberti Parvi** Summa de arte dictandi. Edidit Rockinger sub nomine magistri Ludolfi. Cf. Quellen und Erört. IX, I, 349—402.
f. 131ᵇ De visitationibus.
f. 133 (s. XII) Commentum in Jeremiae lamentationes secundum IV alphabeta.

4654 (Bened. 154) membr. 8⁰. s. XII. 127 fol. 1276

F. 1 Expositio VII psalmorum poenitentialium dedicata imperatori (Heinrico IV). In brevi prologo autor dicit se Leodii imperatorem filiumque eius regem (Heinricum IV et V a. 1101 aut 1103) vidisse gloria diadematis coronatos ceterisque regalibus insignibus indutos.
f. 43ᵇ Exempla de miraculis corporis et sanguinis Christi. Concordant usque ad f. 47 (quod exterius visu conspexerat) cum cap. 14 operis **Paschasii Radberti** de corpore et sanguine domini; cf. Migne, CXX, c. 1316—1320.
f. 76 (**Defensoris** monachi) Liber scintillarum, desinens in med. cap. XV.
f. 112ᵇ Epistola metrica XI versuum, inc.: Sis felix summus magnae probitatis alumnus.
f. 113 'Tractatus bonus de ecclesia'. Est **Brunonis Signiensis** sententiarum lib. I, cap. 1—4.

4655 (Bened. 155) = Cod. lat. n. 1133.

4656 (Bened. 156) membr. 8⁰ min. a. 1574. 84 fol. 1277

Libellus precatorius. — Scripsit librum Casp. Verg presbyter in Scheftlarn.

1278 **4657** (Bened. 157 = c. pict. 135) membr. 8° min. s. XV. 211 fol. Codex nitide scriptus et in marginibus picturis ornatus, cum aureis literis initialibus et IX venustis imaginibus.

Missae, horae, cursus aliaque officia. Praecedit calendarius.

1279 **4658** (Bened. 158) membr. 8° min. a. 1676. 29 fol.

Medicamen spirituale contra pestem, in usum ven. conventus Benedictoburani. Adnexa sunt quatuor folia chart., orationem pro conservatione loci et salute congregationis continentia.

1280 **4659** (Bened. 159) membr. 8° min. s. XV. 202 fol.

Rituale (inde a baptismo usque ad sepulturam hominis).

1281 **4660** (Bened. 160 = c. pict. 73) membr. 2° min. s. XIII. 112 fol.

Carmina tam latina quam germanica, quae J. A. Schmellerus sub titulo 'Carmina Burana' a. 1847 Stuttgartiae edidit (ed. altera 1883), cum 8 picturis. Cf. Wustmann, Zum Text der Carmina Burana, Zeitschrift f. deutsches Alterthum XXXV, 328 sqq. Ilberg, die Überlieferung der Carm. Bur. Zeitschr. f. d. österreich. Gymnasien XL (1889), p. 103—106; Daffner, Gesch. des Klosters Benediktbeuern (1893) p. 424—431.

1282 **4660ᵃ** (Bened. 160ᵃ) membr. 8° min. s. XIV. 12 fol.

B. Gregorii libri pastoralis fragmentum (I—III, 2).

1283—85 **4661, 4662, 4663** (Bened. 161, 162, 163) membr. 8° min. s. XV—XVII. 174, 180, 50 fol.

Breviaria et (4662) Liber precum.

1268 **4681** (Bened. 181) 2°. s. XV. 230 fol.

Collectarius super librum psalmorum collectus et finitus per fratrem **Petrum de Herenthals** canonicum et priorem Floreffiensem Praemonstratensis ordinis a. 1374 in mense Januarii die quarta. Cf. Cod. lat. 17415.

Johannes Kern presb. de Augusta obtulit hunc codicem cum pluribus aliis cenobio S. Benedicti a. 1461.

1287 **4682** (Bened. 182) 2°. s. XV. 412 fol.

Thomae Aquinatis Secunda secundae.

1288 **4683** (Bened. 183) 2° long. s. XIV. 126 fol.

F. 2 Liber (vita metrica) dulcissimae et piissimae ven. V. Mariae, inc. prologus: 'Sanctus Epyphanius doctor veritatis', inc. liber: 'In civitate Nazareth | De terra galylea'. Scripsit Hainricus. Cf. cod. 12518 et editionem, quam curavit Vögtlin in Bibl. d. liter. Vereins (Stuttgart) CLXXX, p. 5. Praecedunt in f. 1 carmina sacra: O qui perpetua mundum ratione gubernas, et: Gaude regina glorie.

f. 67ᵇ Vita et miracula B. Oswaldi regis et martiris.

f. 72ᵇ Vita S. Marthae hospitae Salvatoris (initium tantum).

f. 73ᵇ **Honorii Augustodunensis** de imagine mundi lib. I et II.

f. 90 Liber de miraculis Sanctorum (ab Andrea usque ad Clementem). 1289

4684 (Bened. 184) 2°. a. 1495 et 1496. 297 fol.

F. 1 **Cristani Tesenbacher** monachi Tegernseensis, posthac abbatis in Altach superiori, expositio super regulam S. Benedicti.

f. 203 **Martyrologium Romanum.**

f. 254 Magistri **Alberti** archipresb. de Ferrariis, V. I. D. de Placentia, tractatus de horis canonicis.

f. 266 Regula Salvatoris cum Brigittae revelationibus.

Scripserunt codicem fr. Sigismundus et fr. Augustinus (Vinck) in Benedictenpewren. 1290

4685 (Bened. 185) 2°. a. 1496—99. 189 fol.

F. 1 **Valerii Maximi** factorum et dictorum memorabilium libri IX.

f. 96 Casus papales et episcopales. Item de censuris et irregularitatibus ex corpore Juris.

f. 132 **Johannis de Trittenhem** abbatis Spanhemensis ord. S. Bened. de observancia Burssfeldensi Liber lugubris (s. penthicus) de statu et ruina monastici ordinis. f. 156 Eiusdem de laudibus matris dei genitricis Annae liber.

f. 172 Copiae indulgentiarum de institutione festi praesentationis V. Mariae, a Paulo II P. M. a. 1464 et Adolfo archiepisc. Maguntino a. 1468 concessarum.

f. 175—189 Sermones VI (f. 179 sq. S. Anshelmi) de B. V. Maria. Insertus est f. 181[b] sq. textus bullae Bonifacii IX super institutione festi visitationis S. Mariae V. (a. 1389).

Codicem, cuius inter ligaturam duo diplomata Benedictoburana de a. 1452 et 1470, germanice in membranis composita (Ewiggeldskaufbrief u. Leibgedingsbrief auf Ludwigsried im Paeler Gericht) inserta sunt, P. Augustinus Vinck fratresque Johannes Schnaltzer et Anthonius Schefler 1291
de Kaufbeyren scripserunt.

4686 (Bened. 186) 2°. a. 1463. 265 fol.

F. 1 **Johannis Cassiani** de institutis Sanctorum Patrum libri XII.

f. 80[b] Eiusdem collectionis collationum pars II.

f. 140 Synonyma **Isidori.** f. 157[b] S. **Hieronymi** epistolae VI.

f. 189 **Augustinus** de doctrina christiana. f. 246 Lanntfranci abbatis et Beringerii haeretici dialogus.

Hunc quoque codicem a fr. Augustino Vinck scriptum esse avis in fine 1292
appicta admodum probabile efficit.

4687 (Bened. 187) 2°. a. 1460. 372 fol.

F. 1—4, 13 sq., 60, 236—242, 331[b]—372 Excerpta ex Thoma de Aquino. f. 5—12 'Hic continentur omnes patriarchatus, archiepiscopatus et episcopatus totius ecclesiae katholicae' etc. f. 15 **Johannis Aurbach** directorium pro instructione simplicium prespiterorum. f. 58 Brevis praeparatio sacer-

dotis celebrare volentis missam. f. 61 Expositio missae, inc. 'Sapientia edifficauit sibi domum, excidit columpnas septem'. f. 90^{b} Expositio canonis missae, inc. 'Te igitur clementissime pater'. f. 102^{b} Tractatus de operibus quae debent a nobis operari dominicis diebus. f. 109 **Johannis Nideri** Manuale confessorum. f. 147^{b} **Johannis Gerson** tractatulus de arte audiendi confessiones. f. 151^{b} **Johannis Aurbach** Consolatorium timoratae conscientiae. f. 217 (**Andreae de Escobar**) Lectura de decimis. f. 243 Dialogus de custodia virginitatis et castitatis. f. 263 Magistri **Hainrici de Hassia** tractatus de miseria mundi. f. 269^{b} 'Stimulus amoris de passione'. f. 286 Libellus de vita et obitu et miraculis S. Hieronymi (sunt epistolae f. 286 Eusebii, f. 312^{b} Augustini, f. 317^{b} Cyrilli).

Scripsit codicem Joachim Lantzsidler a. 1460 et monasterio donavit a. 1483.

1293 **4688** (Bened. 188) 2⁰. s. XV. 352 fol.

F. 1, 2, 10^{b}—17, 325^{b}—344 De (159) bellis Sarracenorum et Christianorum a tempore Machometi usque ad a. 1458. f. 345—351 De origine Mahometi eiusque lege. f. 3—10 De origine regni Francorum, Brittaniae, Bulgarorum, Hispaniae cum nominibus regum.

f. 18—324 Historia Angliae inde a Bruto usque ad Eduardum IV (1460) libris IV absoluta.

f. 352 De virtute lapidum 12 pretiosorum.

1294 **4689** (Bened. 189) 2⁰. s. XV. 148 fol.

Acta concilii Basileensis.

F. 1 Tractatus **Johannis patriarchae Antioceni** de auctoritate papae et concilii. f. 16 Collatio seu dialogus inter Jacobum et Johannem in generali concilio. f. 26 Ostenditur quod concilium generale in spiritu S. legitime congregatum sit. f. 31 De unione ecclesiae. f. 46 An ecclesia ex omnibus fidelibus bonis nec non malis congregata sit. f. 62 Capitula ad Romanos. f. 63 Acta sessionum I—XXI a. 1431—1435. f. 137 Statuta circa electionem papae in conclavi. f. 141 **Isidori,** episcopi Sabinensis, aliorumque epistolae de Constantinopoli a. 1453 capta.

1295 **4690** (Bened. 190) 2⁰. s. XVII—XVIII. 50 fol.

'Vita et miracula S. Patris Benedicti, ex libro secundo dialogorum B. Gregorii collecta'. Sunt 50 delineationes calamo non inscite pictae, quarum quaeque tribus distichis illustratur.

1296 **4691** (Bened. 191) 2⁰. a. 1457. 204 fol.

F. 1 **Gesta Romanorum** secundum ordinem cum reductionibus spiritualibus. Cf. Oesterley, Gesta Rom. n. 53 et Dick, Die G. R. (1890) p. XV.

f. 153[b] Historiae 7 sapientum secundum spiritualem intellectum, cum reductionibus. Cf. cod. lat. 3040.

Scripsit librum Wolfg. Klammer, Gmundii.

4692 (Bened. 192) 2⁰. a. 1455. 232 fol. **1297**

F. 1 **Silvestri** praepositi in Rebdorf meditationes de passione Domini.
f. 121[b] Fratris **Amandi** (**Henr. Susonis**) ord. praed. Horologium sapientiae.
f. 208—221 Sermo in cena domini, item in die parasceue.
f. 227 Meditationes de morte hominis iniusti, cum quinque delineationibus cruciatus infernales illustrantibus. Praecedunt prologi loco versus latini et germanici.

Scripsit codicem Wolfgangus Klammer in Gmunden.

4693 (Bened. 193) 2⁰. a. 1483. 376 fol. **1298**

F. 1—181 **Thomae Brabantini** Apiarius. f. 177 carmen inc.: 'Sic mea fata canendo'; cf. Du Méril, II, 237.
f. 184 **Johannis Nyder** ord. praed. Formicarius.

Scripsit codicem frater Sigismundus presb. in Benedictenpewern.

4694 (Bened. 194) 2⁰. s. XVI. 226 fol. **1299**

Regulae 35 breviarii cum calendario.

4695 (Bened. 195) 2⁰. a. 1463. 249 fol. **1300**

F. 1—69 Mag. **Pauli Wann** de Kemnaten tractatus de contractibus. Auctoris nomen supplevimus ex cod. 12730, f. 106. f. 73 Eiusdem tractatulus indulgentiarum. Cf. cod. 16477, f. 88 et 96. f. 83[b] Quaestiones de reliquiis Sanctorum. f. 86 Postilla cuiusdam abbatis per evangelia quadragesimalia.

Scripsit codicem Joachim vicarius in Endelhausen.

4696 (Bened. 196) 2⁰. s. XV. 254 fol. **1301**

F. 1 **Johannis Slitpacher** Mellicensis monasterii monachi Excerptum de lectura Nicolai de Dinckelspühl super IV libro sententiarum. f. 134 Regula S. Benedicti metrice contexta. f. 136—142 **Hainricus Langenstain,** dictus de Hassia de contemptu mundi. f. 145 **Thomas Haselpach** de corpore Christi. f. 175 et 194[b] **Nicolai de Dinckelspühl** et **Petri Pirhenbart** (Pirchenwart) tractatus de corpore Christi. f. 200 sq. Fratris **Petri** epistola exhortatoria ad religionis ingressum. Inc. Velut Tulius (sic) de amicicia protestatur.
f. 205 Frater **Gebeno** prior in Eberbach super B. Hildegardis prophetiam, visiones, epistolas etc. f. 248 Sermones quatuor. f. 253[b] Inventio ordinis Carthusiensis.

Fol. 1—201 scripsit Wolfg. Klammer in Gmunden a. 1453; quae sequuntur, multo antea, c. ann. 1400 scripta videntur.

4697 (Bened. 197) 2⁰. a. 1447. 327 fol. **1302**

Nicolai de Dinkelspuhel tractatus f. 1—34 De dilectione Dei

et proximi, f. 34ᵇ—75 super X praecepta, f. 81—159 de VII vitiis et virtutibus eis oppositis, f. 165—198 de VIII beatitudinibus, f. 202—224 de V sensibus, f. 235—267 de dominica oratione, f. 272—323 de III partibus poenitentiae. f. 76—79 et 324—327 sermones varii.

f. 224ᵇ—230 **Pauli Kolner** (Kölner) electi in episcopum Ratisponensem Tractatulus de horis canonicis.

Scripsit maiorem partem codicis, cuius tegumentum posterius membr. privilegium continet lanariis a. 1422 a (Friderico) duce Austriae Inspruggae datum, Conr. Vend alias Kek.

1303 sq. **4698** et **4699** (Bened. 198 et 199) 2⁰. a. 1463 sq. 298 et 217 fol.

Lectura **Nicolai de Dinkelspuhel** super quarto sententiarum.

Scripsit codicem utrumque Johannes Toppler.

1305 **4700** (Bened. 200) 2⁰. a. 1460. 239 fol.

Discipuli (alias Joh. Herolt) Liber de eruditione Christifidelium. Adnexa est f. 221 sqq. Tabula sermonum de tempore per totum annum ex hoc libro colligendorum.

1306 **4701** (Bened. 201) 2⁰. a. 1455. 302 fol.

F. 1 **Innocentii III** Speculum ecclesiae seu super missam, de qua f. 60ᵇ sqq. varia alia adnexa sunt. f. 68 Registrum super speculum B. Mariae V. cf. f. 274. — f. 72 Versus de confessione cum commento. Inc. 'Peniteas cito peccator, cum sit miserator | Iudex et sint haec quinque tenenda tibi'. f. 82ᵇ Canones poenitentiales. f. 84 Tabula figurarum veteris testamenti. f. 89 Mag. **Hildebrandi** Quaestiones variae. f. 97 Mag. **Nicolai de Gräz** tractatus super 12 articulos fidei. f. 126 Mag. **Nicolai Dünkellspuchell** tract. de sacramento eucharistiae. f. 151ᵇ **Hainrici de Hassia** tract. de contractibus. f. 188ᵇ Mag. **Thomae de Hassellpach** tract. de poenis infernalibus. f. 197 **Nicolai de Dünckelspuchell** quaestiones de indulgentiis (super quarto sententiarum). f. 207 Eiusdem tract. de animabus, item alius. f. 218 Mag. **Johannis Gerson** tract. de arte moriendi. f. 227 Tractatus IV de quatuor novissimis, de praedestinatione, de electione, de divina prudentia (cum duabus pictis delineationibus). f. 234 S. **Hieronymi** sententia de essentia divinitatis dei et invisibilitate immensitatis eius. f. 238 **Augustini** speculum mortis vel peccatoris. f. 241ᵇ Epistola **Samuelis** Israelitae missa rabbi Ysaac (seu rationes ad reprobandos Iudaeorum errores). f. 254ᵇ 'Liber de differentiis **Ysideri** iunioris'. f. 262 Quaestiones **Bonaventurae** excerptae de secundo libro (sententiarum). Cf. Bonaventurae opp. omnia Tom. I (1882), p. LXVII. f. 265ᵇ Deconsilio. f. 266ᵇ Sermo de corpore Christi. f. 268ᵇ **Aeneae Silvii** epistola ad Ypolitaniam Mediolanensem a. 1446. f. 270ᵇ

'Reprobatio 24 seniorum edita a facultate s. theologiae almae universitatis Viennensis' (a. 1400). f. 274 Speculum B. Mariae V. cf. fol. 68.

4702 (Bened. 202) 2⁰. s. XV. 257 fol. **1307**

F. 1 **Johannis Mischelburg** sermones de tempore.
f. 141 **Rudolfi de Lubeck** (Liebegg) Pastorale novellum, 'perfectum a. 1323 in Kal. Julii sub dño Johanne papa XXII'. Cf. ad n. 4370.

4703 (Bened. 203) 2⁰. a. 1455—1457. 295 fol. **1308**

F. 1 **Hugonis de Argentina** Compendium theologicae veritatis.
f. 107 sq. Notata varia de VII curalitatibus etc.
f. 109 Fratris **Petri de Tharensia** (Tarantasia = Innocentii V) Quaestiones super quartum sententiarum, cum registro.
f. 260ᵇ **Magistri Alani** maximae seu regulae theologicales.
f. 288 Tabula virtutum ac vitiorum, cum aliis.
F. 1—107 scripsit Joh. R. de W., capellanus Landsbergae altaris st. Viti.

4704 (Bened. 204) 2⁰. s. XV. 296 fol. **1309**

F. 1 Quaestiones super libris sententiarum. f. 129 Auctoritates ex biblia. f. 138 Fratris B. de **Putess** (?), ord. praedic. provinciae Tholosanae et conventus Arthesii tractatus de missa. f. 255 **Thomae de Aquino** tract. de sacramento corporis Domini. f. 292 **Nicolai Terecensis** (recte Ceretensis) episcopi cognomine Venatoris compendium morale theologicum. f. 294ᵇ 'Summa utilis in sacra scriptura pro novis theologis'.

4705 (Bened. 205) 2⁰. a. 1454. 184 fol. **1310**

F. 1 **Augustini** sermones ad fratres heremitas, f. 50 soliloquium, f. 73 liber meditationum (seu de diligendo deo), f. 84 suspiria, f. 94 manuale (cap. I—XXIV), f. 100ᵇ liber de vita christiana.
f. 111 S. **Bernhardi** abbatis meditationes. f. 124 Mag. **Hainrici de Hassia** epistola de contemptu mundi. f. 129 Eiusdem epistola inductiva hominis divitias et honores possidentis ad conversionem ad deum. f. 133 Eiusdem expositio missae. f. 147ᵇ **Richardi de Bur** (Buri) vel potius **Roberti Holcoth** Philobiblon. f. 170ᵇ Magistri **Matthei de Cracovia** sermo in synodo Pragensi a. 1386. f. 177ᵇ Pars quarta libelli de imitatione Christi.

Scripsit codicem Wolfgangus Klammer in Gmunden.

4706 (Bened. 206) 2⁰. s. XV. 215 fol. **1311**

F. 1 Magistri **Augustini de Roma** ord. fr. herem. S. Aug. Introductiones quadragesimales. f. 37 Sermones de adventu Domini (super cantica canticorum), f. 85 de incarnatione Christi, f. 127 de eadem alii, f. 155ᵇ de adventu Domini.

1312 **4707** (Bened. 207) 2⁰. a. 1460. 243 fol.

F. 1 Tractatus de superstitionibus. Est idem qui in cod. 4727.
f. 71 Mag. **Nicolai de Dinckispüchel** tract. de corpore Christi.
f. 105 Tractatus de contractibus et usuris secundum fratrem **Bernardum de Senis** ord. min.

1313 **4708** (Bened. 208) 2⁰. a. 1469—1472. 297 fol.

F. 1—23 Tractatus **Nicolai Dinckelspüchel**: f. 1 de poenis inferni seu de cruciatu Jehenne, f. 5 de vita et morte, f. 9 de chorea, f. 10b de arte moriendi, f. 13 de VII instrumentis musicis, per quae dyabolus omne genus hominum solet decipere, f. 15b de oblationibus, f. 18 de operibus fiendis die dominico et aliis festis.
f. 24 **Augustini** sermo de vanitate mundi. f. 26b **Johannis Gerson** tractatus de arte audiendi confessiones. f. 30b et f. 49 De imitatione Christi lib. I et II. f. 42 Stella clericorum. f. 56 Quaestiones **Bonaventurae** excerptae ex secundo sententiarum. f. 70b Ex summa **Magistri Pauli** de poenitentia. f. 71b Liber differentialis **Isidori** iunioris. f. 80b Sermones communes de apostolis, martyribus, confessoribus, virginibus. f. 115b Sermo de animabus. f. 122b in novo anno, f. 127—136 de quadruplici domo.
f. 144 **Discipuli** (Johannis Herolt) sermones de Sanctis. f. 210b Sermo in cena domini, f. 213 de passione domini, f. 216b de nativitate domini, f. 217b in cena domini, f. 228 de S. Johanne evangelista. f. 229 **Discipuli** Promptuarium de festis Sanctorum intimandis, cum Cisiojano et indice alphabetico.
f. 294 'Isti imperatores fuerunt maiores persecutores Christianorum', f. 296 de IV evangelistis, de IV doctoribus, de bonis et malis praelatis et alia, collecta ex chronica **Hermanni.**

Continet tegumentum posterius diploma membr. de die anniversario in Osterwarngau a. 1461.

1314 **4709** (Bened. 209) 2⁰. s. XV. III et 284 fol.

F. 1—279 **Nicolai de Dinckelspüchel** sermonum pars hiemalis. Insertus est f. 148b Eiusdem tractatus de poenitentia et confessione. f. 279b **Johannes Spilberger** rector parochialis ecclesiae in Chirchtorff de X praeceptis. f. 282b Sermo de martyribus.

Scripsit codicem Christ. Nadler de Lanzhuta, donavit monasterio Benedictoburano Sigismundus Topler de Weilham, qui in f. II aliquos versus iocosos germanicos de difficultate aditus rusticorum ad curiam scripsit.

1315 **4710** (Bened. 210) 2⁰. s. XV. 310 fol.

F. 1 Coronula Perusina, composita per dominum Orlandum domini Nini de Perusio. Scripsit a. 1422 Jacobus de Allamania ord. Camald. capellanus in castro Montisfabrorum.

f. 60 **Bonaventurae** tractatus de institutione monachorum noviciorum et incipientium.
f. 68 **Conradi de Fonte Salutis** sermones ab adventu domini usque ante septuagesimam. f. 182 Sermones quadragesimales.
f. 228 **(Hildeberti Cenomanensis)** carmen de mysterio missae. Cf. Leyser p. 386.
f. 244 **Johannis de Garlandria** (sic). Summa mysteriorum metrica cum glossa marginali. Cf. Leyser p. 339.
f. 262 **Aristotelis** Problemata. f. 294 Quaestiones quodlibetales.

4711 (Bened. 211) 2⁰. s. XV. 110 fol. 1316

Caesarii Heisterbacensis Dialogus miraculorum.

4712 (Bened. 212) 2⁰. a. 1453 et 1456. 106 fol. 1317

F. 1 Tractatus de abstinentia, mutilus ab initio. f. 4 Sermones Mag. **Thomae de Haselpach** de confessione. f. 66 (**Martini** abbatis Scotorum Viennae) Trialogus de militia christiana. f. 93 **Bonaventurae** tractatus de sacramento eucharistiae. f. 98ᵇ **Alberti de Horto Christi** ord. Carthus. tractatus de matrimonio. Continet tegumentum posterius in membrana diploma germ. 'über Getreidgült ins Amt zu Peurbach' a. 1452.

Scripsit codicem Wolfgangus Klammer in Gmunden.

4713 (Bened. 213) 2⁰. a. 1473. 338 fol. 1318

F. 1 Libri novi testamenti, quibus praecedit tabula epistolas et evangelia per totum annum indicans. f. 122 **Hugonis de Pratis** (de Prato Florido) ord. praed. Sermones dominicales super epistolas et evangelia per totum annum.

Scripsit codicem Johannes Winckler de Wasserburg.

4714 (Bened. 214) 2⁰. a. 1474. 339 fol. 1319

F. 1 **Johannis Nider** sermones de tempore et de Sanctis.
f. 335 Sermo de dedicatione ecclesiae, f. 337 de novo sacerdote.

4715 (Bened. 215) 2⁰. s. XV. 262 fol. 1320

F. 1—208 **Johannis Nider** sermones de tempore. f. 217 sqq. **Johannis de Capistrano** sermo de passione Domini.

4716 (Bened. 216) 2⁰. s. XV. 208 fol. 1321

F. 1 Sermones de festivitatibus Domini et B. Mariae V. f. 141 Tractatus de sacramentis (alias commentarius in summam Raimundi). Inc.: Omnem scientiam et doctrinam. f. 192 De virtutibus et vitiis. Inc.: Temperantia accipitur tripliciter. f. 196 Quaestiones de Christo homine. f. 200 Fragmentum de S. Virgilii vita et miraculis. f. 206 Sermo de evangelio 'Homo quidam erat dives'.

1322 **4717** (Bened. 217) 2⁰. s. XV. 210 fol.

F. 1 **Jacobi de Voragine** sermonum pars hiemalis et aestivalis. f. 119 Sermones de matrimonio, f. 126 de omnibus Sanctis, f. 130 de decalogo, f. 143^b de vitiis et virtutibus, f. 188^b de morte, f. 205^b de gratitudine et ingratitudine.

f. 159^b (**Henricus de Hassia**) De confessione. f. 166^b (**Johannis Gerson**) opus tripartitum. f. 172 (**Nicol. de Dinkelsbühl**) De chorea. f. 173 **Bernhardus** (Claraevallensis) ad Raymundum de cura et modo rei familiaris. f. 174 De VII sacramentis ecclesiae, insertis sermonibus et extractis ex summa Bysani. f. 186^b Poenae infernales dampnatorum cum sermone de morte. Inc.: Cum timenda. f. 191^b **Hainrici de Hassia** sermones duo de passione Domini. f. 208^b De missa.

1323 **4718** (Bened. 218) 2⁰. s. XV. 315 fol.

Thomae de Haselbach sermonum de Sanctis pars aestivalis.

Libro haec nota praemissa est: 'Hic liber est domini Alexii öder de awssee. — Hic liber emptus est pro quinque ducatis in auro per Magistrum Thomam Ödenhofer a praescripto Domino Alexio a. 1463'.

1324 **4719** (Bened. 219) 2⁰. a. 1420. 216 fol.

Chunradi de Fonte Salutis (Socci) sermonum pars prima, hyemalis.

Scripsit codicem frater Erhardus anno 1320 (corrigend. 1420).

1325 **4719^m** (Bened. 219^m) 2⁰ min. s. VIII/IX. 8 fol. dupl.

Glossarii latini fragmenta, maximam partem litterarum I—R continentia. Erant antea praecedenti et aliis codicibus Benedictoburanis agglutinata. Cf. Götz, Glossae codicum in vol. IV Corporis Glossariorum lat., p. XIII, XXIII, XXVII sq.

1326 **4720** (Bened. 220) 2⁰. s. XIV/XV. 226 fol. cum pictura.

Chunradi de Fonte Salutis sermones de Sanctis, cum tabula alphab.

1327 **4721** (Bened. 221) 2⁰. a. 1430—1443. 220 fol.

F. 1 **Thomae de Aquino** sermones de corpore Christi. f. 35^b Auctoritates B. Mariae V. f. 43 Sermo de novo sacerdote, f. 45 de s. spiritu, f. 47^b de trinitate. f. 49 Gesta Romanorum cum reductionibus spiritualibus. Cf. Oesterley, Gesta Rom. n. 54. f. 87^b—91 Tabula virtutum. f. 96—123 **Alberti M.** tractatus de XLII virtutibus (Paradisus animae). f. 128—170 **Nycolai Tünkelspühel** tract. de III partibus poenitentiae. f. 174—194 **Pauli Chölner** tract. de poenitentiis et remissionibus. f. 198 **Wernheri de Friburg** ord. S. Augustini revocatio errorum 'a. 1404, XI die mensis Febr. in aula episcopi Spirensis in opido Haidelberg' facta (germ.) cum adnotationibus lat. f. 202 'Dicta Mgri **Hein-**

rici de Hassia', inc. 'Benedicere alicui rei est bona in ipsa uel sibi multiplicare'. Subscriptio huius tractatus haec est: 'Et sic finiuntur Benedicciones collectae per Mgrum Nicolaum Magni Gåwerder (de Jauer) quae supersticiones et praestigia dicuntur siue incantaciones, scriptae per manus Georii Flössner de Nördlingen presb. Augustensis dioecesis in Thureg (Thurneck)'. Cf. cod. lat. 17545, f. 141.

Scripserunt codicem Petr. Grieninger et Georgius Flössner, donavit monasterio Burano a. 1463 Joh. Kern presb. de Augusta.

4722 (Bened. 222) 2⁰. a. 1453. 179 fol. 1328

F. 1 (**Henrici de Hassia?**) Tractatus de IV novissimis, qui intitulatur Cordiale. Inc.: Memorare novissima tua. f. 29 (**Bonaventurae**) Meditationes vitae domini nostri Jesu Christi. f. 97 **Albertani** doctrina super dicendo ac tacendo. f. 103^b 'Liber consolacionis et consilii quem **Albertanus** causidicus Brixiensis de hora Stae Agathae compilauit atque composuit sub anno Domini 1246 in mensibus Aprilis et Maji'. Inc.: Quoniam multi sunt. f. 129 (**Cyrilli**) Speculum sapientiae seu Apologeticus.

Donavit codicem monasterio Burano Joh. Kern a. 1461.

4723 (Bened. 223) 2⁰. a. 1464 sqq. 248 fol. 1329

F. 1 **Hieronymi** catalogus de scriptoribus ecclesiasticis seu de illustribus viris. f. 23 **Gennadii** liber de viris ecclesiasticis. f. 32 **Petri Damiani** epistola de contemptu dignitatum. f. 45 **Gregorii Turonensis** liber miraculorum (seu de gloria martyrum). f. 86^b Eiusdem liber de gloria confessorum. Adnexus est sine titulo f. 117 eiusdem liber de miraculis sanctorum (seu de vitis patrum). f. 152 **Hieronymi** (alias Ambrosii) planctus de lapsu Susannae virginis. f. 157 Visio **Elizabeth** ancillae Domini, quam vidit in Schonaugiensi cenobio de resurrexione B. Mariae V. (liber viarum Dei). f. 185 Vita B. Kunegundis V. 'Ex praeclaro parentum sanguine et angustae (sic) nobilitatis gradu'. f. 190 Stephani episc. Aniciensis epistola in vitam S. Scolasticae V., sororis S. Benedicti. f. 193 (**Gerhardi**) vita et miracula S. Uodalrici. f. 227 **Berenhardi** abb. Claravallensis sermo de conversione S. Pauli apostoli. f. 229 Vita et passio S. Placidii et sociorum 'Tempore quo Theodericus'. f. 233 (Adalberti) vita et miracula S. Hainrici Imp. f. 243 Translatio corporis S. Antonii (Magni): 'Tempore quo Constantinus Imp.'

4724 (Bened. 224) 2⁰. a. 1452. 161 fol. 1330

F. 1 **Humberti** ord. fr. praed. libri VI eruditionis religiosorum. f. 121 De vita et actibus S. Benedicti versus, inc. 'Gregorius sancti scribit vitam Benedicti'. f. 122 Vita S. Brandani abbatis. f. 141 Statuta et decreta provincialia

concilii prov. Maguntini a. 1451, promulgata in ecclesia Augustana a. 1452. f. 152 Statuta synodalia pro dioecesi Augustensi a. 1452. Cf. Steiner, Synodi dioec. August. I, 97 sq.

1331 **4725** (Bened. 225) 2⁰. s. XV. 213 fol.

F. 1 **Athanasii** vita S. Antonii. f. 29ᵇ **Hieronymi** vitae SS. Pauli, Hilarionis, Malchi. f. 50 Vita Aegyptiorum patrum (est **Rufini Aquileiensis** historia monachorum cap. 1—29). f. 90ᵇ Adhortationes SS. Patrum perfectionesque monachorum, quas de graeco transtulit B. **Hieronymus** (= Verba Seniorum lib. I—X). f. 136 'Libri XXIV de spirituali perfectione interioris hominis ex collatione et institutione SS. Patrum a Mgro **Hainrico de Firmaria** editus'. Prologus inc.: 'Quia multa praedicabilia'.

Scripsit codicem, cuius tegumentum literas duas germ. membr. Benedictoburanas ('Leibgedingsbrief' a. 1459 et 'Gült' a. 1449) continet, Georgius Weniger de Sestal.

1332 **4726** (Bened. 226) 2⁰. a. 1448. 219 fol.

Berenhardi abb. Casinensis expositio regulae Benedicti abbatis.

Scripsit codicem Uolricus Schilling, kathedralis de Kauffpürn.

1333 **4727** (Bened. 227) 2⁰. a. 1459. 183 fol.

F. 1 Tractatus de superstitionibus. f. 79 Anonymi Breviloquium animi cuiuslibet religiosi reformativum. Inc. Prima regula est. f. 132ᵇ Liber vitae. f. 141ᵇ **Gerhardi de Zutphania** liber de ascensione cordis in deum.

1334 **4728** (Bened. 228) 2⁰. a. 1462. 172 fol.

F. 1 Regula S. Basilii. f. 31 Regula B. Augustini. f. 33ᵇ Vita et regula minorum fratrum S. Francisci. f. 36 (**Nicolai Kempht** de Argentina, ord. Carth.) Tractatus de triplici statu religionem ingredientium. f. 62 Eiusdem tract. de religiosorum profectibus et perfectione. f. 87ᵇ **Bernhardi** Clarev. libellus de formula honestae vitae. f. 90 **Bonaventurae** speculum B. Mariae super Ave Maria. f. 138 **Hugonis** (de S. Victore) Didascalicon de studio legendi. f. 172 Metrum super eiusdem librum de operibus trium dierum.

1335 **4729** (Bened. 229) 2⁰. a. 1453 et 1483. 287 fol.

F. 1 **Johannis de Turrecremata** expositio super regulam S. Benedicti. f. 264 Liber cerimoniarum secundum usum monasteriorum Sublacensis et sacri specus ordinis S. Benedicti. f. 287 Officium S. Benedicti.

1336 **4730** (Bened. 230) 2⁰. a. 1559. 143 fol.

F. 1 **Hadriani Bessemeri** (seu Bösemöri) philosophiae professoris Lovaniensis, postea Dilingensis commentaria in

logicam Aristotelis. f. 131 Eiusdem compendium geometriae.

4731 (Bened. 231) 2⁰. a. 1658. 125 pag. 1337

Aemiliani Biecheler monachi Benedictoburani Institutio oratoris.

4732 (Bened. 232) 2⁰. s. XVIII. 2 tomi. 1338

Catalogus alphabeticus librorum (impressorum) bibliothecae monasterii Benedicto-Burani.

4749 (Bened. 249) 4⁰. s. XV et XVI. 188 fol. 1339

F. 1 **Jacobi de Theramo** Lis Christi et Belial. f. 95 Versus de invocatione Jesu, Mariae et Sanctorum, benedictiones variae, recepta medica, ordinum monasticorum enumeratio, instrumentum continens modum disponendi se ad mortem, lat. et germ. f. 98 Recepta contra pestilentiam, lat. et germ. f. 106 Arithmeticae compendium. f. 110 Regulae versusque memoriales de calendario. f. 113 **Johannis Hartlieb** tractatus germ. de arte memorativa, Ludovici ducis Bavariae gratia collectus a. 1432, scriptus Frisingae a. 1447. f. 120ᵇ Mag. **Heinrichs** Kunst der Gedächtnüsse. f. 123 Mag. **Nicolai** Italici, doctoris in medicinis, plebani ecclesiae S. Jodoci oppidi Landshutensis tractatus de arte memorativa, germ. f. 128 Ex Magistri **Ernesti** arte memorativa. f. 129 Mag. **Hainrici** tractatus de memoria. f. 132 Aenigma germ. metricum (Meisterspruch). f. 133 Maister **Friedrichs von Nurenberg,** S. Bened. ord., Tawtsche Rhetorica. f. 145 Rethoricakunst, deutsch, in Fragen und Antworten. f. 165ᵇ Indulta (Ablässe) ecclesiarum Romanarum per totum annum, germ. f. 167ᵇ Notitiae germ. quantum terra distet a sole, luna, planetis. f. 168 'Tractatus de flewbotomia, de ventosis, de sanguisugis, editus et compilatus et de latino ad Theotunicum translatus a. 1395 per Mag. **Jacobum** physicum princ. Alberti ducis Austriae'. f. 186ᵇ Proverbia germanica metrica. f. 187ᵇ Regulae germ. de tempestate ex signis caeli praedicenda.

4750 (Bened. 250) 4⁰. s. XV et XVI. 56 fol. 1340

Hymni, preces, collectae de Sanctis etc. Praecedit psalterium impressum a. 1494 (= Hain n. 13510) cum calendario, in quod multa necrologica et varia ad monasterium Buranum pertinentia inscripta sunt.

4751 (Bened. 251) 4⁰. a. 1473. 402 fol. 1341

F. 1 Postilla evangeliorum dominicalium de tempore. f. 56 S. Bernharts guldein ketten. f. 56ᵇ **Discipuli** sermones de Sanctis. f. 122 Doctoris Wissmaden (seu Wiswaden) ord. fr. minorum Sermones de Sanctis.

Scripsit codicem Joh. Schleishamair conventualis Benedictob.

1342 **4752** (Bened. 252) 4⁰. s. XV. 181 fol.
Sermones de tempore. In ultima pag. 'Contra pestem bonum remedium'. Continet tegumentum varios versus latinos de feminis, VII verba Christi etc.

1343 **4753** (Bened. 253) 4⁰. a. 1470. 288 fol.
F. 1 **Isidori** liber sententiarum, alias de summo bono. f. 154 **Alchwinus** (Alcuinus) ad Widonem comitem (de virtutibus et vitiis). f. 181 **Alberti Magni** tractatus de veris virtutibus (Paradisus animae). f. 234—271 et 287 sq. Lotharii diaconi (postea Innocentii III) libri III de humana miseria. f. 272 Alberti de horto Christi ord. Carth. tract. de matrimonio.

1344 **4754** (Bened. 254) 4⁰. a. 1454. 381 fol.
F. 1 **Thomae de Aquino** summa de articulis fidei et ecclesiae sacramentis. f. 18ᵇ Nicolai V et Martini PP. MM. bullae (Carolina). f. 25 (**Joh. Herolt**) Sermones de tempore. f. 377 Considerationes de passione Domini: 'O vos omnes qui transitis'.

Scripsit codicem Joachim Länczidlär (seu Landzidlär).

1345 **4755** (Bened. 255) 4⁰. s. XIV et XV. 209 fol.
F. 1 Pii II processus contra Gregorium Hemberger (de Heimburg) cum huius appellatione. f. 5 **Thomae de Aquino** tractatus de periculis circa sacramentum eucharistiae contingentibus. f. 8 Eiusdem epistola de Judeis ad comitissam Flandriae. f. 11 Speculum humanae salvationis (a. 1376). f. 85 **Mileti** episc. epistola de transitu B. Mariae V. f. 90 Sermo de epiphania. f. 94 Tractatus de gestis et translationibus trium regum. f. 140—209 Varia, maximam partem sermones, f. 198 tractatus de IX peccatis alienis.

1346 **4756** (Bened. 256) 4⁰. a. 1471—1480. 206 fol.
F. 1 **Johannis de Gersona** tractatus de regulis mandatorum, f. 31ᵇ de arte audiendi confessiones, f. 38 de remediis contra recidivum peccandi. f. 41ᵇ **Augustini** liber (sermo) de ebrietate. f. 49 **Johannis Gerson** examinatio conscientiae. f. 55 **Adalberti** collectio quid clericis specialiter, deinde quid omnibus Christianis communiter praecipitur. f. 61 (**Martinus Dumiensis**) De IV virtutibus cardinalibus, cum commentario. f. 75 Naturae rerum applicatae ad mysteria Christi. f. 78 **Augustinus** de contemptu mundi. f. 83 **Hieronymi** epistola ad Paulinum presb. f. 85 **Gwilhelmi Durandi** Computus. f. 110ᵇ **Franc. Petrarchae** descriptio huius vitae. f. 112 **Augustinus** ad virgines de sobrietate et ebrietate. f. 121 Idem de fuga mulierum, f. 123ᵇ de continentia. f. 127 De partibus Corporis juris. f. 132 Auctoritates decretalium sec. ord. alph. f. 163 Auctoritates collectae

ex Bernhardi abb. epistolis ad Robertum monachum, item ad sacerdotes. f. 168 Auctoritates ex Augustini libris de civitate dei, item de mirabilibus s. scripturae. f. 175[b] De proprietate ecclesiastica. De pluralitate beneficiorum. f. 180 Provinciale Romanum. f. 192 Sermo de penitentia Adae et Evae. f. 200 De duplici ignorantia. f. 200[b] Narratio inchoationis ordinis chartusiensis. f. 203 Epistola Luciferi ad clerum modernum.

Mag. Joh. Vellenhamer aurifaber contulit libellum monasterio a. 1483.

4757 (Bened. 257) 4⁰. s. XV. 238 fol. 1347

Liber benedictionum, exorcismorum, liturgicorum, lat. et germ.

4758 (Bened. 258) 4⁰. a. 1443 (1451). 264 fol. 1348

Alani Magistri distinctiones (anima — zelare). Tegumentis membr. s. XIII continentur fragmenta grammatica 'Puerilia bona et optima'.

Scripsit codicem Johannes Rangger (?).

4759 (Bened. 259) 4⁰. s. XIV et XV. 360 fol. 1349

F. 1 **Bernhardi** Claraevall. tractatus de cena Domini. f. 95 Sermo in cena Domini, f. 101 in parasceue. f. 118 **Bonaventurae** meditationes III (ex Stimulo divini amoris). f. 130[b] Alphabetum divini amoris. f. 160 **Albertus Magnus** de veris virtutibus (Paradisus animae). f. 196—290. 300—306. 311—314 Vitae patrum (partes 1, 2, 3). f. 291 Legenda Mariae Aegyptiacae. f. 306[b] Vita Onufrii eremitae. f. 316 Passio SS. Anastasiae, Chioniae, Irenes, Agapes, f. 336 Longini, f. 338[b] Marthae, f. 350[b] Mariae Magdalenae.

Scripsit maximam codicis partem Joh. Pistoris (Reinhartt).

4760 (Bened. 260) 4⁰. s. XV. 363 fol. 1350

F. 1 **Nicolai Lakeman** lectura super primum sententiarum. f. 141 **Guidonis de monte Rotherii** Manipulus curatorum. f. 227[b] Quaestiones XXVI de sacramento eucharistiae. f. 240 Alphabetarius divini amoris. f. 257[b] Varia theologica. f. 265 **Nicolai Dinkelspüchel** tractatus de paenitentia. f. 301 Salubris via animae. f. 322 De arte praedicandi epistola scripta a. 1440 ad religiosum dominum Paulum. f. 341 Eugenii IV constitutiones, reservationes, regulae a. 1431 datae.

Scripserunt codicem fr. Alsasius (?), fr. Michael, Joh. Kern.

4761 (Bened. 261) 4⁰. s. XV. 202 fol. 1351

Antonii Parmensis Postilla de tempore.

Scripsit librum Johannes Vetter.

4762 (Bened. 262) 4⁰. s. XIV/XV. 215 fol. 1352

F. 1 **Antonii Parmensis** Postilla. f. 123 Sermones de tempore.

Obtulit librum monasterio Joachim Lantzsidler presb. a. 1483.

1353 **4763** (Bened. 263) 4⁰. s. XV. 224 fol.

F. 1 Tabula libri sexti Decretalium et Clementinarum sec. ord. alphab. f. 98 **Johannis Keck** tractatus de electione. f. 109 (Catonis) Disticha de moribus. f. 114 Ligaturae magistrales flabellorum nec non et flagellorum, germanice. f. 116ᵇ Tractatus sive usus dictaminis M. Jo. **Bondi de Aquilegia** (a. 1407). Cf. Rockinger in Quellen und Erört. IX, 956 sqq. f. 124ᵇ Calendarium. f. 129 'Tabulae sive regulae de habendis horis canonicis ac officiis divinis per totum annum de tempore et de Sanctis prout practicatur in choro Augustensis ecclesiae'. f. 223 Stationes ecclesiarum Romae.

1354 **4764** (Bened. 264) 4⁰. s. XV (a. 1472). 226 fol.

F. 1 Tabula libri sexti Decretalium et Clementinarum. f. 158 **Johannis Gerson** tractatus de regulis mandatorum. f. 192 (**Nicolai de Dinkelsbühl**) sermo de indulgentiis. f. 208ᵇ **Joh. Gerson** tractatus de indulgentiis.

1355 **4765** (Bened. 265) 4⁰. s. XV. 366 fol.

Sermones de tempore et de Sanctis, maximam partem **Johannis Mürrstatt** (de Münrstatt?) et sacerdotis Herbipolitani nomine Nappels.

1356 **4766** (Bened. 266) 4⁰. s. XV. 198 fol.

Sermones de tempore et alii varii argumenti.

1357 **4767** (Bened. 267) 4⁰. a. 1457. 319 fol.

F. 1 **Gwilhelmi Parisiensis** Rethorica divina de oratione Domini.

f. 186 **Bonaventurae** meditationes Domini nostri Jesu Christi.

Scripsit codicem Fridericus de Lichtenfelss.

1358 **4768** (Bened. 268) 4⁰. s. XV. 316 fol.

F. 1 **Johannis Nider** sermones de tempore, f. 204 eiusdem de Sanctis. f. 300 'De diversis articulis sive materiis, qualiter unusquisque confessor debeat se regere in confessione'.

1359 **4769** (Bened. 269) 4⁰. a. 1469 sq. 264 fol.

F. 1 'Evangeliorum materia' i. e. evangelia dominicalia cum sermonibus brevibus. f. 149ᵇ—154 et 174—264 Collectio hymnorum cum expositione. f. 155 Tractatulus de arte moriendi. f. 167 Sermo de compassione B. Mariae V. f. 170ᵇ De VII dormientibus cum exemplo. f. 172 **Aeneae Silvii** poetae ad genitorem suum epistola.

Tegumentis membr. continentur fragmenta grammatica; cf. ad n. 4758.

1360 **4770** (Bened. 270) 4⁰. a. 1499. 115 fol.

F. 1 'Consuetudines siue Cerimonialia de monasterio Tegernsee, quas et hic practicamus in monasterio Benedictenpewern'. f. 78 Caerimoniae variae ad regulam B. Bene-

dicti: ordo professionis novitiorum, ordo ad dandam fraternitatem secularibus personis, ordo communicationis, inunctionis, sepulturae, cum notis musicis.

Scripsit codicem, cuius tegumentis membr. s. X/XI canones de officiis divinis continentur, fr. Sigismundus presb. et monachus Benedictob.

4771 (Bened. 271) 4°. s. XV. 138 fol. **1361**

Libri IV dialogorum S. **Gregorii** papae urbis Romae. — Tegumento continentur diplomata duo membr. Benedictoburana germ. abbate Chunrato (a. 1425 et 1426) auctore.

4772 (Bened. 272) 4°. s. XV. 141 fol. **1362**

Johannis Münzingeri Glosa pastoralis seu Commentarius in Pastorale novum mag. Rudolfi de Liebeck. Cf. ad n. 4370. Liber manu barbara mutilatus desinit in lib. V cap. 23. Exscissae sunt praeter commentarii finem etiam XXXVI quaestiones Pragenses de sacramentis.

4773 (Bened. 273) 4°. a. 1466. 190 fol. **1363**

'Historia Martiniana'. Est **Martini** Oppaviensis sive **Poloni** (ord. praed., poenitentiarii: fol. 50) chronicon continuatum usque ad saec. XV medium, multifariam auctum et transpositum. Cf. Mon. Germ. Script. XXII, 377 sqq.

4774 (Bened. 274) 4°. s. XV. I et 286 fol. **1364**

F. 2 Liber de laudibus B. M. V. (XX tractatus continens) Prolog. inc.: Maria tu illa magna. Autor non est Albertus M. f. 85 Expositio super Ave Maria. Prolog. inc.: Loqui cupiens de virgine gloriosa. f. 100 Speculum Mariae. f. 198 Variae variorum Auctoritates lat. et germ. diversis coenobii locis inscriptae. f. 218 (**Joannis de Sacro Busco**) Algorismus de integris. f. 245 (**Richardi de Leycestria**) Speculum sacerdotum. f. 285^b Nomina librorum biblicorum lat. et germ.

Donavit codicem a. 1492 M. Ulricus Fuetrar Monaci; f. I et 286, tegumentis membr. s. X continentur Caroli II (Calvi) edicti Pistensis capp. 29 fin. — 33. (Mon. Germ. Leg I, 495.)

4775 (Bened. 275) 4°. a. 1447—48. 246 fol. **1365**

F. 1 **Joannis Rode de Haimberg,** ord. Carthus. Viridarium clericorum. f. 39^b Scala virtutum. f. 41 Tract. **Bonaventurae** de sentimentis et temptationibus quibusdam spiritualibus. f. 44^b Idem de humilitate perfecta. f. 50 'Liber de imitatione Christi, compositus et collectus per fr. **Thomam** canonicum regul. S. Augustini de observantia Hildeshaimmensium de monasterio S. Agnetis Treverensis dioecesis'. f. 133 Ex (Hugonis) horologio sapientiae (de sacramento altaris et de missa). f. 148 **Augustini** Manuale. f. 166^b **Hainrici de Hassia** tract. de discretione spirituum. f. 182 Claustrum animae, inc. 'Introduxit me rex'. f. 185^b **Gibberti** Soliloquium ad B. V. M. f. 190 Excerpta varia. f. 194 **Richardi de S. Victore** Soliloquium. f. 199^b Orationes

de vita Christi. f. 211 Versus Jesus, f. 236 alii. f. 211ᵇ **Anselmi** episc. Stimulus amoris (alias Soliloquium de beneficiis humanae redemptionis). f. 220 B. **Bernhardi** Formula honestae vitae. f. 225 Manuale S. **Augustini.** f. 235 B. **Bernhardi** Speculum monachorum. f. 237 Ex tractatu de triplici via cuiusdam Carthusiensis etc. — Scripsit et donavit codicem Joh. Kern.

1366 **4776** (Bened. 276) 4⁰. s. XIV et XV. 167 fol.

F. 1—70, 111 sq. 132—139 Sermones varii. f. 71 (**Ruodpertus** episc. Olomucensis) de X praeceptis. f. 87ᵇ Tractatus de rudimentis theologiae. f. 113 De confessione. f. 118 Miracula varia. f. 140 Sermones ad populum (saec. XIV). — Maiorem codicis partem a. 1412—17 scripsit Joannes de Hawsen.

1367 **4777** (Bened. 277) 4⁰. s. XV. 162 fol.

S. Pauli epistolae, Acta apostolorum, epistolae canonicae, Apocalypsis.

1368 **4778** (Bened. 278) 4⁰. s. XIV et XV. 206 fol.

F. 1 (**Bertholdi** Ratisb.) Rusticanus de Sanctis. f. 41—57, 67ᵇ—103, 121ᵇ sqq. Sermones de tempore. f. 57ᵇ Mag. **Rudolfus** de confessione. f. 104 **(Henr. de Hassia)** de confessione. f. 127 Vitae Valentini episc. et mart., S. Aniani, Materni, S. Georgii. f. 137ᵇ Leonis VIII P. bulla (a. 964) Cellam Meginradi concernens. f. 139 Varia de Gregorio I Papa. f. 146 (**Alberti Brixiensis** seu Gerardi Leodiensis) Liber de doctrina cordis. Inc. Praeparate corda vestra domino. — F. 104—121 scripsit a. 1431 Conr. Rober de Soreth ord. Praemonstr.

1369 **4779** (Bened. 279) 4⁰. s. XV. 190 fol.

F. 1 Pater noster, Ave Maria, Credo germ. f. 4—6, 147 sqq. Sermones varii. f. 7 Calendarium. f. 10—145 **Peregrini** sermones de tempore.

1370 **4780** (Bened. 280) 4⁰. s. XIV/XV. 341 fol.

F. 1 **Alberti presbyteri et canonici regularis in Dyessen** Speculum clericorum de diversis libris et auctoribus ad utilitatem minus peritorum collectum a. 1373. Sunt 541 capitula cum indice. A f. 234 usque ad finem sequuntur additamenta ad aliquot capitula. f. 263 Versus hexametri de essentia divina. Inc. Esse est, quod est ex se; deus est, per quem datur esse. Item de personarum trinitate. Inc. Orthodoxa fides personas tres probat esse. f. 266 Expositio symboli apostolorum. f. 297 **Augustinus** de essentia divinitatis. f. 304ᵇ **Anshelmi** meditationes. f. 335 Alphabetum Grecorum. De nomine Adam. f. 335ᵇ De proprietatibus planetarum. f. 336 De septem etatibus. f. 339ᵇ Nota quod propter tres rationes ecclesia non persequitur Judeos. De

poenis iniungendis pro quibusdam peccatis. f. 340 Formula abiurationis Berngarii diaconi ecclesiae st. Mauricii Andegavensis. f. 341^b 'Hec sunt monasteria fraternitatem nobiscum habentia'.

4781 (Bened. 281) 4°. s. XV. 198 fol. 1371

Fol. 1 **Humberti** ord. praed. epistola de essentialibus religionis. f. 22^b **Bonaventurae** Balneum regium animae. f. 29 Aliqua notabilia pro temptatis. f. 31 (**Bernardi**) Tract. de VII horis canonicis. f. 36 Meditationes de Christi passione. f. 44 Exhortatio de praelatis et pastoribus ecclesiae. f. 46 Epistola principis tenebrarum (Luciferi) scripta suis dilectissimis amicis rectoribus animarum. f. 50 **Johannes** (Henricus?) **de Hassia** de communicantibus. f. 52^b Libellus de puritate. f. 61 Epistolae X patris Cartusiensis quas fratri suo carnali canonico regulari pro aedificatione descripsit. f. 102 **Henrici de Hassia** meditatio super dominica oratione, f. 106^b super salutatione archangelica. f. 111 Eiusdem Speculum animae. f. 121 (**Henrici de Frimaria**?) Expositio X praeceptorum. f. 132^b Flores (f. 154^b—160 disputatio inter hominem et animam, f. 170 Sermones, f. 182^b Miracula varia). f. 188^b Miracula B. M. V.

Scripsit magnam codicis partem Johannes Schleisshamer (f. 101^b).

4782 (Bened. 282) 8°. s. XVI et XVII. 76 fol. 1372

F. 1 Cura clericalis (seu pastoralis). — f. 27 Introductio in Ciceronis librum de amicitia. f. 33 Artificium (i. e. Analysis rhetorica) in orationem Ciceronis pro lege Manilia. f. 49 In rhetoricam a Cypriano Soario congestam Soc. J. commentarium. f. 68 Prolegomena quaedam in Officia Ciceronis.

4782^a (Bened. 282^a) 4°. s. XV. 249 fol. 1373

F. 1 Mgri **Pauli** presb. S. Nicolai (prope Passau) Summa de confessione. f. 11^b **Alani** tractatus ad praedicatorem; cf. ad n. 4586. f. 147^b De imitatione Christi liber I. f. 163 Tract. de confessione. f. 181^b **Augustinus** de sermone Domini in monte habito. f. 239^b Miracula et exempla. f. 246^b Calendarium.

4783 (Bened. 283) 4°. s. XV. 176 fol. 1374

F. 1 **Gerhardi de Colonia** (corr. Zutphania) tractatus de spirituali exercitatione reparationis lapsus humani. f. 52^b **Augustini** expositio orationis dominicae. f. 58 **Rabanus Maurus** de receptione infantum (alias de oblatione puerorum). f. 74^b (**Gerson**) de casibus qui plerumque in missa occurrunt. f. 80^b De missa tract. f. 109^b Ascetica varia. f. 121 Confessionale **Bernhardi** prioris in Tegernsee. f. 138^b Alius (?) tract. de confessione. f. 153 De superbia cum suis speciebus et filiabus. f. 172 Canones excommunicationum. f. 176 Forma absolutionis indulgentiarum concilii.

1375 **4784** (Bened. 284) 4⁰. s. XV. 309 fol.

F. 1 Tractatulus de bono modo vivendi. f. 3 Tract. de mirabilibus Romae. f. 7ᵇ De patriarchis, regibus christianis (qui coronantur et inunguntur; qui coronantur, sed non inunguntur; qui sunt vendatarii ecclesiae Romanae; qui sunt in insula Yberniae prope Angliam), de imperatoribus, electoribus; electio ducis Venetorum, tituli cardinalium. f. 15 Concordia et ordo historiarum evangelicarum. f. 65 De nominibus B. V. M. f. 69ᵇ Concordantiae B. V. M. f. 144ᵇ Mag. **Alexander Hispanus** de 4 complexionibus. f. 150 Excerpta ex **Aurissa.** f. 155 Tract. de arte praedicandi. f. 166 Quaestio de theloneo. f. 167 Collecta ex distinctionibus **Praepositini** (—ivi?). f. 185ᵇ **Johannis (Slipa** i. e. Slitpacher) Compendium metricum speculi humanae salvationis. f. 193 Tract. de mysterio VII artium liberalium. f. 211 **Augustinus** de recommendatione psalterii, f. 213ᵇ contra sortiarias. f. 216ᵇ De arboribus consanguinitatis et affinitatis. Praeterea permulti insunt sermones per totum codicem dispersi et inde a fol. 219 usque ad finem.

Donaverunt librum pro salute Udalrici Rapp a. 1505 Joh. Möcz et Leonh. Fünda.

1376 **4785** (Bened. 285) 4⁰. a. 1481—82. 251 fol.

Sermones (Rapularius f. 105ᵇ) maximam partem de tempore.

1377 **4786** (Bened. 286) 4⁰. s. XV. 189 fol.

F. 1 Sermones de tempore et de Sanctis, item de B. M. V. f. 157 (**Joh. Gerson**) Wie sich ein yeglicher beraitten sol zu dem tod . daz er sicher vnd wol sterb. f. 182 De confessione (germ.) inc. Welher mensch sich schickken wel daz er chom zu gnaden vnd hail.

Tegumento continentur litterae Benedictoburanae, abbatum Wilhelmi (17. Juni 1441) et Conradi (germ. a. 142*).

1378 **4787** (Bened. 287) 4⁰. a. 1451—52. 195 fol.

F. 1 **Bernhardi Cassinensis** Speculum monachorum. f. 52ᵇ **Bernhardi Clarev.** liber de praecepto et dispensatione. f. 70 Ex eiusdem Apologetico et aliis libris capitula selecta. f. 81 Dubia circa sacramentum eucharistiae. f. 87 **Joh. Gerson** de scrupulo quorundam, an debeant celebrare divina pollutionibus nocturnalibus corrupti. f. 95 (Idem) de arte moriendi. f. 116ᵇ De dispositione sacerdotis ad mensam altaris, ex Mag. **Matthaei** (de Cracovia) episc. Wormacensis tract. super missam. f. 119—127, 145ᵇ Sermones. f. 128 (Bernhardi?) Liber de corporis, sensuum et mentis stabilitate. f. 136ᵇ **Hugo** (de S. Victore) de duobus modis, quibus diabolus inpugnat humilitatem et de remediis eorum. f. 138 **Bonaventurae** tract. de sacramento eucharistiae. f. 147 De imitatione Christi lib. III cap. 51 sq. et lib. IV. f. 169ᵇ

Bonaventura de humilitate. f. 172ᵇ Petri cardinalis Cameracensis tract. de IV exercitiis spiritualibus. f. 176ᵇ B. **Bernhardi** tract. de IV gradibus spiritualis exercitii. f. 180ᵇ Compendium doctoris Seraphici (i. e. **Bonaventurae**, v. n. 4619, f. 140) de VII gradibus contemplationis. f. 183 Forma electionis praelati; litterae de electione abbatum in Ettal (a. 1420 etc.), Schyra (a. 1436), Benedictobura (a. 1422); decretum electionis; forma resignationis.

4788 (Bened. 288) 4⁰. a. 1452. 283 fol. **1379**

'Manuale viaticum super regulam S. Benedicti a quodam fratre Mellicensis monasterii compilatum', i. e. Regula S. Benedicti cum commentario amplissimo **Joa. Slitpacheri.**

4789 (Bened. 289) 4⁰. a. 1462—63. 212 fol. **1380**

F. 1 Collecta ex I, II, III parte Summae S. **Thomae de Aquino.** f. 102 Vita et regula fratrum minorum S. Francisci. f. 104ᵇ Aliqua de missa, ex dictis Hainrici de Hassia. f. 107 Auctoritates diversorum doctorum (Augustini, Bernhardi etc.). f. 123 Liber **Secundi** philosophi; cf. clm. 21217. f. 126ᵇ Summa penitentiae super versus Poeniteas cito. f. 132 Adverbia (subscr. Proverbia) **Senecae.** f. 142 Liber contra Judaeos. f. 154 Philosophia **Honorii** (Augustodun.) de imagine mundi. f. 167 **Bernhardus** prior in Tegernsee contra illicitum carnium esum monachorum S. Benedicti (initium huius tractatus, fol. 166, et finis sunt excisa).

4790 (Bened. 290) 4⁰. a. 1458—62. 284 fol. **1381**

F. 1 Rubricae generales de horis canonicis. f. 5ᵇ **Bernhardi** formula honestae vitae. f. 13 **Johannes Polmar** (Palomar) de esu et abstinentia carnium. f. 30 **Joh. de Spira**, monachi Mellicensis, tract. de licito esu carnium. f. 62 Tractatus de esu carnium et aliis statutis monachorum S. Benedicti. f. 122 **Augustini** sermo de miseria mundi. f. 126 **Johannis Palamer** (Palomar) responsio ad abbatem quaerentem, qualiter posset et deberet in monachum suum ferre excommunicationis sententiam. f. 129 Eiusdem et f. 130ᵇ Mgri **Narcissi (Herz)** responsiones ad dubia ipsis proposita. f. 135ᵇ Abbas S. Mathiae Treverensis 'Qualiter abbas se habere debeat', communicatum in concilio Basileensi. f. 154 B. **Bernhardi** sermo in quadragesima, f. 171ᵇ de humana miseria. f. 158 **(Joannis prioris Lingoniensis)** Sermo in visitatione monachorum. f. 167 **Eusebii** Emisseni (sic) sermo ad monachos. f. 175ᵇ De necessaria voti redditione et alia. f. 182 De murmure, ex Summa vitiorum. f. 187ᵇ Johannis **Slippacher** 'Summa cuiuslibet capituli regulae S. Benedicti et quam vim obligandi habeat'. f. 197ᵇ **Bernhardus** de coena domini. f. 260 **Humberti** epistola (= n. 4781, f. 1).

1382 **4791** (Bened. 291) 4⁰. s. XV. 176 fol.

F. 1 'Flores apostolorum de tempore', sunt sermones. f. 100—147 et 148 sqq. Sermones varii de tempore et de Sanctis. — Maiorem codicis partem scripsit a. 1420 Ludwicus conventualis in päyren S. Benedicti.

1383 **4792** (Bened. 292) 4⁰. s. XV. 372 fol.

Sermones de festivitatibus Christi et sanctorum secundum ordinem kalendarii ex libro qui intitulatur Aurea legenda (**Jacobi a Voragine**). Codex ad finem est mancus.

1384 **4793** (Bened. 293) 4⁰. a. 1454—58. 182 fol.

F. 1 Collecta et auctoritates ex diversis sanctorum patrum et doctorum libris (f. 24 de Secundo philosopho, f. 40ᵇ Gepet von den 7 gaben des hailigen gaists, f. 84 aliae preces germanicae, f. 49 proverbia latina metrica, f. 65ᵇ versus XX (= clm. 6008, f. 21) inc.:

Est feodum lechen jus recht depaccio dinggelt
Est pactus geding census zins redditus gult, etc.
Cf. Haupt, Zeitschrift V, 413 sqq.

f. 90 **Honorii** solitarii (Augustodun.) expositio in Cantica Canticorum; accedit f. 174ᵇ Sigillum B. Mariae (desinens in cap. V = Migne CLXXII, 509).

1385 **4794** (Bened. 294) 4⁰. a. 1588. 330 fol.

F. 1 In Ciceronis de partitione oratoria dialogum commentarius. f. 137 In Ciceronis ad C. Trebatium JC. Topica brevissimus commentarius. f. 155 In Brutum seu de claris oratoribus argumentum. f. 162 Ciceronis Philippicae brevissimis commentariis explicatae. f. 217 Vita Ciceronis et argumenta omnium eius orationum. f. 258 Tract. de imitatione. f. 269 Commentarius in Ciceronis orationem pro Milone. f. 296 Loci aliquot ex interrogatione Ciceronis in Vatinium explicati. f. 304 De convertendis graecis sive de optimo genere interpretandi brevis admonitio. f. 306ᵇ De olynthiacis atque philippicis Demosthenis orationibus, cum versione olynth. I. f. 317 Iliadis Homericae argumentum. f. 319 Cur rhapsodiae nominentur. f. 321 De nomine et notione poeticae et poetae. f. 326 Index librorum recentium ad humanitatem pertinentium.

1386 **4795** (Bened. 295) 4⁰. circa a. 1590—91. 295 fol.

Elilandi Scribae monachi Benedictob. exercitia scholastica Ingolstadensia, inter quae f. 1 Argumenta germanica cum versione latina. f. 56 Virgilii Aen. l. IX, cum notis interlin. f. 80 Scripta in rhetoricam Cypriani Soarii, dictata a Bartholomaeo Belgio (seu Flandrio) S. J. f. 117, 182, 201 Phrases ex Cicerone et Virgilio (Aen. l. IX, X) dictatae ab eodem. f. 163, 196, 212ᵇ Carmina et decla-

mationes ab Elilando Scriba, Francisco Herzkhraft, Joanne Pergnero, aliis composita.

4796 (Bened. 296) 4⁰. circa a. 1633. 435 pag. **1387**

'Florilegium orationum, chriarum, carminum, aliarum rerum in Salisburgensium universitate inter studiorum otia seu negotia collectum, conscriptum per Frm. Blasium professum in Benedictpeuern, a. salutis 1633'. Accedunt duo libelli impressi Salisburgi 1629.

4797 (Bened. 297) 4⁰. circa a. 1680—1734. 675 pag. **1388**

Elilandi (primitus Franc. Antonii) **Bayr** et aliorum orationes, gratulationes, declamationes, exercitia scholastica in studio Weihenstephanii, Frisingae etc.; nonnullorum auctor est P. **Casp. Rieger** rhetorices professor Monacensis (1708). Intermixta sunt nonnulla impressa.

4798 (Bened. 298) 4⁰. circa a. 1696—1722. 438 pag. **1389**

Eiusdem collectio dramatum etc. maximam partem in gymnasio Frisingensi actorum. Addita sunt impressa varia.

4799 (Bened. 299) 4⁰. a. 1757—58. 234 pag. **1390**

Joannis Nep. Reiff Phrases 2344 ex Curtio collectae, lat. et germ.; accedit index germanicus in eas. Praemittuntur 6 paginis quaedam de nexu.

4800 (Bened. 300) 4⁰. s. XVIII. 112 fol. **1391**

F. 1 'Lexicon der in der Logic uorkomenten Worte, mit ihrer erchlärung' sec. ord. alphab. f. 88 'Registrum deren Ideen, Notionen, Propositionen, Syllogismorum, Terminorum, nach einer Alphabetischen Ordnung dieser Wörther verfasset'.

4801 a, aa, aaa, b, bb, c, d—o (Bened. 301 a—o) 4⁰. 16 vol.

Fr. **Rabani Hirschbeindtner** monachi Benedictoburani scripta varia, quae in scholis infra nominatorum professorum Salisburgensium ord. S. Bened. a. 1649—1655 excepit:

a, aa, aaa. a. 1649—51. 930, 727, 712 pag. **1392—1394**

Rudolphi Wiser commentarii in Aristotelis logicam; in 8 libros de physico auditu; de coelo, de generatione et corruptione, de meteoris, de anima, Metaphysica. Accedunt in aaa pag. 675 formulae indulgentiarum.

b, bb, c, d, e, f, g, h, k, l, m. a. 1651—1655. 942, 513, 629, 579, 647, 671, 634, 676, 473, 656, 831 pag. **1395—1405**

Alphonsi Stadlmayr, Mariani Schwab, Christophori Rassler, Augustini Reding Commentarii in Summam theologicam Angelici D. S. Thomae Aquinatis. Accedunt in c pag. 319 Descriptio metrica Sassae (in Walcho lacu) et pag. 327 Clausulae rescriptorum.

n. a. 1656. 864 pag. **1406**

Gregorii Kimpfler Collegia in universum jus canonicum (De-

cretalium lib. I—V). — o. Anonymi commentarius in Decretalium lib. III, tit. 1—21.

1407 **4802** (Bened. 302) 4°. a. 1656—58. 509 fol.

Gregorii Kimpfler collegia in universum jus canonicum (Decretalium lib. I—V). Accedit 'De clausulis rescriptorum'.

1408—1412 **4803** a, aa, b, c, d (Bened. 303 a—d) 4°. a. 1661—65. 5 vol.

a, b, c **Ludovici Engel** O. S. B. prof. Salisburg. commentarii in Decretalium lib. I, II; III; IV, V; excepti a professo quodam monasterii Benedictoburani a. 1661—64; accedunt in c Sententiae theologicae prohibitae ab Alexandro VII a. 1665, 24. Sept.

aa Eiusdem comment. in Decret. lib. I, II, exceptus a Placido Mayr Benedictoburano a. 1665.

d Collegia juris canonici (Decret. I, 1—36) satis neglegenter excepta.

1413 **4804** (Bened. 304) 4°. a. 1665—66. 652 pag.

Lud. Engel commentarius in IV et V librum Decretalium, exceptus a Fr. Romano Fridl monasterii Benedictoburani professo.

1414 **4805** (Bened. 305) 4°. a. 1670—72.

Lud. Engel commentarius in Decretalium lib. III, 1—21: descripsit J. Passauer. — **Josephi Mezger** prof. Salisburg. tractatus in Decretalium l. IV et V, a Christiano Erlacher (modo P. Waldramo) professo Burano exceptus.

1415 **4806** (Bened. 306) 4°. a. 1686—85.

Roberti König prof. Salisb. in Decretalium l. I, **Martini Resch** in l. III, 48 sqq. IV, V lectiones.

1416 **4807** (Bened. 307) 4°. a. 1685.

Digestorum partes V—VII (lib. 28—46), in univ. Salisb. praelegentibus **Jos. Bern. Gletle** (V. VII) et **Joanne Balth. Braun** (VI) a Fr. Alphonso Bockmair professo Burano exceptae.

1417 **4808** (Bened. 308) 4°. a. 1598.

Lectiones de Justiniani Institutionum l. I—IV et Decretalium l. I—V, in academia Ingolstadiensi exceptae.

1418 **4812** (Bened. 312) 4°. a. 1595. 367 fol.

P. **Adami Higinii** S. J. commentarius in XII Metaphysicorum libros Aristotelis, Ingolstadii a Fr. Elilando Scriba professo Burano exceptus. PP. **Caspari Torrentini** et **Andreae Sylvii** tractatus casuum conscientiae, excepti ab eodem.

1419 **4813** (Bened. 313) 4°. a. 1599. 419 fol.

P. **Leonh. Henicleri** Ingolst. Lectiones in Aristotelis Logicam.

1420—22 **4814, 4815, 4816** (Bened. 314—316). 4°. a. 1599—1601. 396, 394, 358 fol.

Jacobi Keller S. J. prof. Ingolst. commentarii in Aristotelis 8

libros Physicorum; in libros de coelo, de generatione et corruptione, de meteoris; de anima, excepti a Fr. Elia Corman monacho Benedictipurano.

4817—4820 (Bened. 317—320) 4⁰. a. 1602—1604. 372, 312, 348, 350 fol. **1423—26**

Johannis Brutscheri S. J. professoris Ingolstadiensis commentarii in Aristotelis universam logicam; in libros de generatione et corruptione, de coelo, de meteoris, de sphaera; de physico auditu; de anima, Metaphysica: excepti a F. Mauro Mario ord. S. Bened., monasterii Benedictbeuren professo. Accedit in 4818 arithmeticae practicae epitome brevis.

4821, 4822 (Bened. 321, 322) 4⁰. a. 1614—15. 237, 229 fol. **1427**

Caspari Lechner S. J. prof. Ingolst. notae commentatoriae et disputationes in Aristotelis logicam et Physicorum libros VIII, exceptae a Fr. Waldramo Weiss professo Benedictoburano.

4823 (Bened. 323) 4⁰. a. 1619. **1428**

P. **Jo. Bapt. Cysati** S. J. astronomia et optica, exceptae Ingolstadii a Phil. Feischl professo in Benedictpeuren.

4824 a, b. **4825** a, b (Bened. 324a, b. 325a, b) 4⁰. a. 1620—1622. 229, 216, 148, 143 fol. **1429—32**

Andreae Mener S. J. professoris Ingolst. commentarii in Aristotelis universam logicam; in VIII libros Physicorum et IV de coelo; de generatione et corruptione, de meteoris, Metaphysica; de anima: excepti ab eodem.

4826. 4827. 4829. 4830 (Bened. 326, 327, 329, 330) 4⁰. a. 1625—27. 586, 495, 448, 688 pag. **1433—36**

Georgii Lyprandi S. J. professoris Ingolstadiensis commentarii in Aristotelis universam logicam; in libros Physicorum; de coelo, de generatione et corruptione, de meteoris; de anima, Metaphysica, excepti a F. Magno Wideman monasterii Benedictoburani professo.

4828 (Bened. 328) 4⁰. a. 1626. 480 pag. **1437**

Mathematica, dictata ab **Hieronymo Köning** et **Petro Hildeprando** S. J., excepta ab eodem.

4831. 4832 (Bened. 331, 332) 4⁰. a. 1629. 301, 253 fol. **1438** sq.

Jacobi Molitoris profess. Salisburg. commentationes in Aristotelis libros de ortu et interitu, de meteoris, de anima; de auditu physico, de coelo, exceptae a Bened. Herschl in monasterio S. Quirini (Tegernsee) professo.

4833 (Bened. 333) 4⁰. a. 1629—30. 537 pag. **1440**

Eiusdem Systema logicum Aristotelis commentationibus illustratum, exceptum a Balth. Moser mon. Benedictob.

1441 **4834** (Bened. 334) 4⁰. a. 1638. 628 pag.
Professoris cuiusdam commentarii in Aristotelis libros physicos.

1442sq. **4835. 4836** (Bened. 335, 336) 4⁰. a. 1640—41. 608, 526 pag.
Mauri Tantuccii prof. Salisburg. quaestiones et textuales explicationes in Aristotelis logicam; in libros de physico auditu et de coelo.

1444—46 **4837—4839** (Bened. 337—339) 4⁰. a. 1640—41. 683, 639, 1408 pag.
Eiusdem commentarii in Aristotelis universam logicam; in libros VIII Physicorum; in libros de coelo, de meteoris, de generatione et corruptione, de anima, Metaphysica, excepti a Benedicto Pruggberger professo in Benedictpeyren.

1447 **4840** a, b (Bened. 340 a, b) 4⁰. a. 1650. 244, 239 fol.
Bernardi Ruedorffer O. S. Bened. Seonensis commentarii in Aristotelis logicam; in libros de anima, de metaphysicis, de meteoris, excepti Salisburgi ab Edm. Werckmaister Benedictoburano.

1448 **4841** a, b (Bened. 341 a, b) 4⁰. a. 1650. 318, 263 fol.
Eiusdem commentarii in Aristotelis libros Physicorum et de coelis; de ortu et interitu, de meteoris, de anima, Metaphysica, excepti ab Amando Thomamiller Benedictoburano.

1449 **4842** (Bened. 342) 4⁰. a. 1652. 820 pag.
Coelestini Probst prof. Salisb. commentarii in Aristotelis libros de coelo, de generatione et corruptione, de anima, de Metaphysicis, de meteoris, excepti a Thiemone Mayr Benedictopurano.

1450 **4843** (Bened. 343) 4⁰. a. 1656. 859 pag.
Amandi Pachler prof. Salisb. commentarii in Aristotelis libros de ortu et interitu, meteoris, anima, in XIV libros Metaphysices, excepti a Coelestino Mosmiller Benedictoburano.

1451 **4844. 4845** (Bened. 344, 345) 4⁰. a. 1657. 679, 676 pag.
Rabani Hirschbeindtner monachi et professoris Benedictoburani commentarius in universum Aristotelis Organum, exceptus ab Edmundo Wörner et Placido Mayr Benedictoburanis.

1452sq. **4846. 4847** (Bened. 346, 347) 4⁰. a. 1658—59. 925, 669 pag.
Eiusdem commentarii in Aristotelis libros de physico auditu; de coelis, de generatione et corruptione, de anima, de metaphysica, excepti a Romano Fridel.

1454 **4848** (Bened. 348) 4⁰. a. 1658—59. 761 pag.
Eiusdem commentarius in Aristotelis libros de coelo, de ortu et interitu, de anima, de metaphysica, de meteoris: quis exceperit non invenimus.

4849 a, b, c (Bened. 349 a, b, c) 4°. a. 1663—65. 1455

Eusebii Truchses prof. Ingolst. Disputationum philosophicarum (in Aristotelis logicam, physicam, libros de coelo, generatione, elementis, anima) part. I, II, III, exceptae ab Adalb. Sutor Burano.

4850 (Bened. 350) 4°. a. 1678. 311 fol. 1456

(P. **Engelb. Belasi**?) Commentarius in universam Aristotelis philosophiam ad mentem Thomae Aquinatis, cf. ad 4864.

4851 (Bened. 351) 4°. a. 1690—91. 670 pag. 1457

Coelestini Baumann monachi et professoris Schyrensis Physica generalis et particularis, excepta a Carolo Meichelpöckh professo Burano, in communi studio congregationis Benedictino-Bavaricae in Scheyern.

4852 (Bened. 352) 4°. a. 1693—94. 165 fol. 1458

Summulae a P. **Mariano Faistenauer** dictatae et ab Amando Hueber Burano exceptae.

4853 a, b, c (Bened. 353 a, b, c) 4°. a. 1701—2. 1042, 811, 503 pag. 1459

Caroli Meichelbeckh cursus philosophici p. I, II, III, IV; excepit Anselmus Winckhler in communi studio in monasterio Rottensi (a Institutiones logicae, b Physica generalis, c Physica particularis [de coelo, de ortu et interitu, de elementis, de anima] et Metaphysica).

4854 b, c (Bened. 354 b, c) 4°. a. 1703. 825, 541 pag. 1460

Eiusdem cursus philosophici partes II, III, IV, exceptae a Fr. Joachimo Vishaber Rottae.

4855 a, b, c (Bened. 355 a, b, c) 4°. a. 1704—5. 551, 463, 195 fol. 1461

Eiusdem partes I—IV: quis scripserit non invenimus.

4856 (Bened. 356) 4°. a. 1706. 465 pag. 1462

Commentarius in VIII libros Aristotelis de physico auditu.

4857 (Bened. 357) 4°. a. 1709. 1463

Compendium et annotata quaedam totius logicae et physicae, scripsit **Elilandus Bayr** professus Buranus.

4858 a, b (Bened. 358 a, b) 4°. a. 1713—14. 495, 710 pag. 1464

Mariani Faistenauer institutiones dialecticae. (Eiusdem?) Logica maior Aristotelica Thomistica: scripsit Innocentius Trautsch.

4859 a, b, c (Bened. 359 a, b, c) 4°. a. 1731—33. 1465

Bernhardi Holzmann monachi et professoris Rottensis lectiones, exceptae ab Alph. Heydenfeldt Burano: a) institutiones logicae, tractatus logicae maioris; b) logicae maioris tract. I et II; c) tractatus in physicam generalem.

1466 **4860** (Bened. 360) 4°. a. 1700. 336 fol.

Philosophiae Aristotelico-Thomisticae pars I praelecta in communi studio congreg. Bened.-Bavaricae Rottensi 'in usum Gregorii Mack Oeno-Rothensis'.

1467 **4861** a, b (Bened. 361 a, b) 4°. a. 1730—31.

Caietani Stöpperger O. S. B. philosophia Aristotelico-Thomistica et Physica seu philosophia naturalis, exceptae Rottae a Bennone Voglsanger Benedictoburano.

1468 **4862** a, b (Bened. 362 a, b) 4°. a. 1757.

Biennium philosophicum seu institutiones philosophicae ad rationis et experientiae leges scholastica methodo comparatae in monasterio Prüflingensi.

1469 **4863** (Bened. 363) 4°. a. 1690—91. 735 pag.

Commentarius in universam Aristotelis logicam.

1470 **4864** (Bened. 364) 4°. a. 1678 (?). 211 fol.

Engelberti Belasi S. J. Monachii Philosophiae peripateticae pars II, excepta a Fel. Ant. Gebhardt.

1471 **4865** (Bened. 365) 4°. a. 1657. 55 fol.

Commentarius in Aristotelis Physicorum lib. VI—VIII.

1472 **4866** (Bened. 366) 4°. a. 1666. 559 pag.

Commentarius in Aristotelis VIII libros physicos.

1473 **4867** (Bened. 367) 4°. circa a. 1680.

Pauli Stocker O. S. B. Philosophia naturalis seu physica Aristotelico-Thomistica, conscripta ab Jo. Ad. Handaller.

1474 **4868** (Bened. 368) 4°. a. 1690. 198 pag.

Summulae cursus philosophici in universam Aristotelis philosophiam.

1475 **4876** (Bened. 376) 4°. a. 1590.

Laurentii Eyszephii Ingolst. praelectiones circa casus conscientiae.

1476 **4877** (Bened. 377) 4°. a. 1598—99. 363 fol.

(Patris **Maile**?) Theologia moralis.

1477 **4878** a (Bened. 378 a) 4°. a. 1603. 360 fol.

Adami Danneri S. J. commentarius in secundam secundae Thomae Aquinatis, exceptus a Mauro Mario.

1478 **4878** b (Bened. 378 b) 4°. a. 1603—4. 333 fol.

Tractatus de sacramentis, exceptus ab eodem.

1479 sq. **4879** a, b (Bened. 379 a, b) 4°. a. 1614—16 et 1622. 421, 306 fol.

Jacobi Gretseri S. J. a) informatio et institutio clerici, excepta a Greg. Gloggner; b) opus simile, scriptum a. 1622.

4880 (Bened. 380) 4⁰. a. 1617. 193 fol. **1481**

Joannis Moquetii S. J. prof. Ingolst. commentarius in primam et secundam secundae Thomae Aquinatis de gratia et de virtutibus, exceptus ab eodem.

4881 (Bened. 381) 4⁰. a. 1622. 381 fol. **1482**

Gregorii Gloggneri O. S. B. professoris Benedictopurani Informatio et institutio clerici, excepta a Paulo Messerer.

4882 (Bened. 382) 4⁰. a. 1625—27. **1483**

Oswaldi Coscani S. J. theologiae moralis libri III, excepti Ingolstadii a Magno Widemann Benedictoburano.

4883 (Bened. 383) 4⁰. a. 1626—28. **1484**

Georgii Stengelii lectiones in tertiam Thomae Aquinatis de incarnatione et sacramento poenitentiae, exceptae ab eodem.

4884 (Bened. 384) 4⁰. a. 1627—28. 755 pag. **1485**

P. **Gravenegg** quaestiones in primam secundae Thomae Aquinatis de actibus humanis et de gratia, exceptae ab eodem.

4885 a, b (Bened. 385 a, b) 4⁰. a. 1630—31. 283, 424 fol. **1486**

Jacobi Caroli Benedictini Andecensis prof. Salisb. materia theologica a) ex secunda secundae D. Thomae de fide, spe et caritate, b) ex prima parte de deo uno et trino, excepta a Bened. Herschl.

4886a (Bened. 386a) 4⁰. a. 1650. 308 fol. **1487**

Raimundi Rechlinger Benedictini Admontensis, prof. Salisburg. tractatus de actibus humanis, exceptus ab Edm. Werckmaister.

4886b (Bened. 386b) 4⁰. a. 1651. 457 fol. **1488**

P. **Caroli Jacobi** commentarius in secundam secundae D. Thomae de jure et justitia, exceptus ab eodem.

4887 (Bened. 387) 4⁰. a. 1651. 361 fol. **1489**

Eiusdem commentarius idem, exceptus ab Am. Thomamiller.

4888. 4889 (Bened. 388, 389) 4⁰. s. XVII. 510, 256 fol. **1490** sq.

(Mariani Schwab) Commentarii de deo uno et trino; de vitiis et peccatis.

4890 a, aa, b, c, d (Bened. 390 a—d) 4⁰. a. 1652. 242, 303, 366, 303, 331 fol. **1492—96**

Mariani Schwab et aliorum tractatus (in D. Thomae summam) de angelis (a), de gratia; de fide, spe et caritate (aa), de incarnatione (b), de sacramentis (c, d), excepti ab Am. Thomamiller.

4890e (Bened. 390e) 4⁰. a. 1655. 730 pag. **1497**

Alph. Stadlmayr Salisb. commentarii de deo trino, de angelis, de actibus humanis, excepti a Rab. Hirschbeindtner; cf. n. 4801.

1498 **4891** (Bened. 391) 4⁰. a. 1652.
Raim. Rehlinger tractatus de actibus humanis, exceptus ab Amando Thomamiller.

1499 **4892** a (Bened. 392 a) 4⁰. a. 1655. 431 pag.
Udalrici Freiberger prof. Salisb. casus conscientiae in tractatum de sacramentis, excepti a Bened. Stubmpöckh Benedictoburano.

1500 **4892** b (Bened. 392 b) 4⁰. a. 1655—56. 873 pag.
Eiusdem tractatus idem; praeterea tract. de jejunio, de votis et juramentis, de horis canonicis, de sacrificio missae.

1501 **4893** (Bened. 393) 4⁰. a. 1668—69. 269 pag.
Jo. Bapt. Erhart S. J. tractatus in tertiam Thomae de incarnatione, exceptus a Virgilio Staudigl.

1502 **4894** a, b, c, d (Bened. 394 a—d) 4⁰. a. 1663—65. 544, 533, 532, 575 pag.
Mauri Oberascher O. S. B. prof. Salisb. commentarii (in Thomae Aquinatis summam) de justitia et jure; de arcano incarnationis mysterio; de peccatis et vitiis, de legibus; de sacramentis, excepti a Romano Fridel.

1503 **4894** e, f (Bened. 394 e, f) 4⁰. a. 1663—65. 572, 631 pag.
Eiusdem commentarii de arcano incarnationis mysterio, de sacramentis, excepti a Placido Mayr.

1504 **4895** a, aa, b (Bened. 395 a, aa, b) 4⁰. a. 1663—65. 680, 567, 678 pag.
Bern. Weibl tractatus (in D. Thomam) de angelis, de actibus humanis; de vitiis et peccatis, de legibus; de sacramentis, excepti ab eodem.

1505 **4895** c (Bened. 395 c) 4⁰. a. 1665.
Desiderii Schapperger tractatus de gratia dei, de fide, spe et caritate, excepti ab eodem.

1506 **4896** (Bened. 396) 4⁰. a. 1656. 728 pag.
Commentarii in D. Thomam de peccatis, de gratia dei, de fide, spe et caritate.

1507 **4897** a, b, c, d (Bened. 397 a—d) 4⁰. s. XVII. 230, 195, 198, 227 fol.
Commentarii in D. Thomam de actibus humanis (a. 1652); de legibus, de censuris; de jure et justitia; de jejunio.

1508 **4898** a, b (Bened. 398 a, b) 4⁰. a. 1666—68. 307, 323 pag.
Jo. Bapt. Thanner S. J. prof. Ingolst. commentarii de fide, spe et caritate; de jure et justitia, excepti a Virgilio Staudigl.

1509 **4898** c (Bened. 398 c) 4⁰. a. 1667—68. 651 pag.
Eiusdem de jure et justitia et **Jo. Bapt. Erhart** S. J. de in-

carnation quaestiones, exceptae ab Adalb. Sutor Benedictoburano.

4898 d, e (Bened. 398 d, e) 4⁰. a. 1667—69. 728, 673 pag. 1510

Beati Amrhyn S. J. prof. Ingolst. quaestiones (in Thomam Aqu.) de deo trino et uno, de angelis, de actibus humanis; de sacramentis, exceptae ab eodem.

4899 a, b, c, d (Bened. 399 a—d) 4⁰. a. 1666—70. 355, 341, 335, 339 pag. 1511

Eiusdem tractatus de virtute et sacramento poenitentiae; de deo uno et trino; de angelis, de actibus humanis; de peccatis, excepti a Virg. Staudigl.

4899 e (Bened. 399 e) 4⁰. a. 1669—70. 277 pag. 1512

Jo. Bapt. Erhart tract. de sacramentis, exceptus ab eodem.

4900 a, b (Bened. 400 a, b) 4⁰. a. 1667—68. 540, 501 pag. 1513

Rabani Hirschbeindtner commentarius (in D. Thomam) de jure et justitia, exceptus a Bonifacio Reiffenstuell. — Eiusdem commentarius idem, ab alio exceptus.

4901 (Bened. 401) 4⁰. a. 1679—80. 158 fol. 1514

Theologia scholastica in secundam secundae D. Thomae de jure et justitia, Dilingae.

4902 a, b (Bened. 402 a, b) 4⁰. a. 1682—83. 536, 573 pag. 1515

Pauli Mezger prof. Salisb. tractatus de sacramentis, de deo uno et trino.

4902 c (Bened. 402 c) 4⁰. a. 1683. 513 pag. 1516

(Mauri Lichtenhaimb) Tractatus de jure et justitia.

4902 d (Bened. 402 d) 4⁰. a. 1669. 378 pag. 1517

Commentarii de actibus humanis, de peccatis.

4903 a, b, c (Bened. 403 a, b, c) 4⁰. a. 1688. 677, 467, 578 pag. 1518

Pauli Mezger tractatus de incarnatione; de gratia, de fide, spe et caritate; de jure et justitia, excepti a Mariano Faistenauer.

4903 d (Bened. 403 d) 4⁰. a. 1686. 445 pag. 1519

Eiusdem tractatus de gratia; de fide, spe et caritate.

4904 a, b (Bened. 404 a, b) 4⁰. a. 1683—84. 731, 674 pag. 1520

Eiusdem tractatus de deo uno et trino; de angelis, de actibus humanis, excepti a Caelestino Heffter Benedictoburano.

4905 (Bened. 405) 4⁰. a. 1683. 620 pag. 1521

Mauri Liechtenhaimb flosculi theologici de jure et justitia, excepti ab eodem.

4906 a (Bened. 406 a) 4⁰. a. 1692—93. 1522

Honorii Aigner prof. Salisb. de vitiis et peccatis; de legibus

et **Edmundi Ruedorffer** de sacramentis in genere tractatus, excepti a Carolo Meichelböckh.

1523 **4906** b (Bened. 406b) 4°. a. 1693—94.

Honorii Aigner de gratia divina; de fide, spe et caritate et **Edm. Ruedorffer** de sacramentis in specie tractatus, excepti ab eodem.

1524 **4907** (Bened. 407) 4°. a. 1694—95. 662 pag.

Edm. Ruedorffer tract. de deo uno et trino, exceptus ab eodem.

1525 **4908. 4909** (Bened. 408, 409) 4°. a. 1705—7. 237, 198 fol.

Caroli (Meichelböckh) tractatus de sacramentis in specie, de jure et justitia, excepti a Fr. Gallo.

1526 **4910** a, b (Bened. 410a, b) 4°. a. 1705—7. 224, 270 fol.

Henrici Hardter ad S. Emeramum, prof. Benedictoburani tractatus de gratia, de fide, spe et caritate; de deo uno et trino, excepti ab eodem.

1527 **4911** a, b, c (Bened. 411 a—c) 4°. a. 1705—1712.

Eiusdem tractatus de gratia; de jure et justitia; de beatitudine, de actibus humanis, de conscientia, in theologiam practicam problema.

1528 **4912** (Bened. 412) 4°. a. 1732. 530 pag.

Bern. Schallhamber O. S. B. tractatus de angelis, de beatitudine et actibus humanis, de conscientia, excepti in communi studio Rottae erecto a Bennone Voglsanger Benedictoburano.

1529 **4913** (Bened. 413) 4°. a. 1732. 515 pag.

Virgilii Sedlmayer O. S. B. tractatus de incarnatione, exceptus ab eodem.

1530 **4914** (Bened. 414) 4°. a. 1732—33.

Eiusdem tractatus de sacramentis in genere et aliquibus in specie, excepti in studio Priflingensi ab eodem.

1531 **4915** (Bened. 415) 4°. a. 1733. 488 pag.

Alphonsi Wenzl O. S. B. commentarii de vitiis et peccatis, de legibus, excepti ab eodem.

1532 **4916** (Bened. 416) 4°. a. 1733—34.

Eiusdem commentarii de gratia, justificatione et merito, item de fide, spe et caritate, excepti ab eodem.

1533 **4917** (Bened. 417) 4°. a. 1733—34.

Virgilii Sedlmayr tractatus de poenitentia et tribus ultimis sacramentis, excepti ab eodem.

1534 **4921** (Bened. 421) 4°. s. XVII.

Tractatus theologicus de virtutibus moralibus.

4922 (Bened. 422) 4⁰. s. XVII. **1535**
Praelectiones de natura theologiae eiusque locis. — Compendium prolegomenorum et locorum theologicorum.

4923 (Bened. 423) 4⁰. a. 1664. 431 pag. **1536**
Theologia moralis (tractatus de peccatis, gratia etc.).

4924 (Bened. 424) 4⁰. s. XVII. 214 fol. **1537**
Commentarius in D. Thomam de incarnatione.

4925 (Bened. 425) 4⁰. a. 1685. 855 pag. **1538**
Commentarius de sacramentis.

4926 (Bened. 426) 4⁰. a. 1712. **1539**
(**Henrici Hardter**) Commentarius de religione, de sacramentis in genere et specie usque ad poenitentiam.

4927 (Bened. 427) 4⁰. s. XVII/XVIII. **1540**
Tractatus theologicus de deo.

4928 (Bened. 428) 4⁰. a. 1637 sqq. 800 pag. **1541**
(P. **Felicis** S. J.) Instructio parochi.

4929 (Bened. 429) 4⁰. s. XVII. 123 fol. **1542**
Commentarius in D. Thomam de vitiis et peccatis.

4930 a, b (Bened. 430 a, b) 4⁰. s. XVII. **1543**
Theologia moralis, quinque libris comprehensa.

4930 c (Bened. 430c) 4⁰. s. XVII. **1544**
De communibus ecclesiae praeceptis; de decalogo.

4936—4949 (Bened. 436—449) sunt collectionis Elilandi Bayr Benedictoburani tomi XII (desunt enim tom. 3. 4) ab ipso scripti.

V. VI. = **4936. 4937** (Bened. 436, 437) 4⁰. a. 1708—10. 1258 pag. **1545** sq.
Bernardi Schallhamer commentarii in II et III partem philosophiae Aristotelico-Thomisticae (Physica et Metaphysica).

I = **4938** (Bened. 438) 4⁰. a. 1710—12. 547 pag. **1547**
Quirini Stokhamer breve compendium philosophiae.
Petri Guetrather commentarius in Decretalium l. I—III.

II = **4939** (Bened. 439) 4⁰. a. 1712—13. 657 pag. **1548**
Pauli Schallhammer commentarius in Decretalium l. II de processu judiciali. — Notata in collegiis juris civilis in priores II libros Institutionum Justin. conscripta.

VII = **4942** (Bened. 442) 4⁰. a. 1710. **1549**
Alphonsi Wenzl commentarius de deo uno et trino.

VIII = **4943** (Bened. 443) 4⁰. a. 1710—11. **1550**
Henrici Hardter disputationes de jure et justitia.

IX = **4944** (Bened. 444) 4⁰. a. 1712. **1551**
Alphonsi Wenzl tractatus de incarnatione verbi divini.

1552 X. XI = **4945. 4946** (Bened. 445, 446) 4⁰. a. 1712—13.

Joannis Evang. Rottner theologiae Angelo-Benedictino-Anselmisticae tractatus de angelis, de beatitudine, de actibus humanis et conscientia; de vitiis et peccatis, de legibus et privilegiis, de clericis, in Pentateuchum.

1553 XII. XIII. XIV = **4947. 4948. 4949** (Bened. 447—449) 4⁰. a. 1713—14.

Alphonsi Wenzl commentarii (in D. Thomam) de ecclesiae sacramentis (XII. XIII); de gratia, justificatione et merito, de fide, spe et caritate (XIV).

1554 **4952** (Bened. 452) 4⁰. s. XVIII ineunt. 477 pag.

100 Problemata ex universa theologia, collecta ab Elil. Bayr.

1555 **4955. 4956. 4957** (Bened. 455—457) 4⁰. s. XVIII. 707, 1143, 1152 pag.

Notatorum spiritualium, quae collegit et conscribi fecit P. Elilandus Bayr, tom. VI. VII. VIII.

1556 **4958** (Bened. 458) 4⁰. a. 1734. 1168 pag.

Explicatio et annotationes in tractatum asceticum de caritate pro novitiis exemptae congregationis Benedictino-Bavaricae, collegit et conscribi fecit Elilandus Bayr.

1557 **4961. 4962** (Bened. 461, 462) 4⁰. a. 1699—1700.

Aegidii Kibler O. S. B. commentarius in Gregorii abbatis Schyrensis manuductionem ad perfectionem; eiusdem tractatus de mortificatione etc. — Praxes asceticae, meditationes, examina etc. pro novitiis Benedictinis.

1558 **4963** (Bened. 463) 4⁰. a. 1709.

Novitiatus sive instructiones novitiis Benedictinis tradi consuetae, a Fr. Josepho conscriptae (insunt: **Aegidius Kibler** de mortificatione, in Gregorii Schyrensis manuductionem ad perfectionem. Praxes asceticae, compendia, meditationes etc.).

1559 **4964** (Bened. 464) 4⁰. a. 1715.

Aegidii Kibler tractatus de mortificatione et commentarius in Gregorii abbatis Schyrensis manuductionem ad perfectionem. Dispositio seu distributio octiduanorum exercitiorum pro novitiis Benedictinis etc.

1560 **4965** (Bened. 465) 4⁰. a. 1755.

Eiusdem tractatus de caritate seu commentarius in Gregorii abbatis Schyrensis manuductionem ad perfectionem religiosam; scripsit Balth. Holzapfel.

1561 **4966** a (Bened. 466 a) 4⁰. a. 1728. 579 pag.

Praxes, examina, meditationes, tract. **Aeg. Kibler** de mortificatione, item de caritate dei iuxta normam manuductionis Benedictinae etc.

4966 b (Bened. 466 b) 4⁰. a. 1738—39. 539 pag. 1562
Girardi de Vilthiery presb. Paris. speculum vitae monasticae, in latinum vertit coenobita Benedictoburanus.

4966 c (Bened. 466 c) 4⁰. a. 1739. 1563
Examina, meditationes, considerationes, praxes et documenta religiosis ord. Bened. observanda; **Aegidii Kibler** tractatus de mortificatione et de caritate.

4967 (Bened. 467) 4⁰. a. 1752. 1564
Edmundi Walch ingressus ad communem Benedictino-angelicae congregationis novitiatum, exceptus ab Alphonso Lambacher in communi novitiatu Schyrae.

4968 (Bened. 468) 4⁰. a. 1715. 1565
Praxes asceticae pro novitiis Benedictinis, meditationes per annum et considerationes; examina particularia per annum.

4969 a, b (Bened. 469 a, b) 4⁰. a. 1690—1703. 1566
Bernardi Gross subprioris et monachi Benedictoburani exhortationes ad novitios in studio communi Weichenstephae et Benedictoburi.

4970 (Bened. 470) 4⁰. s. XVII/XVIII. 1567
Ascetica in novitiatu notata (praxes, meditationes etc.).

4971 (Bened. 471) 4⁰. s. XVII. 1568
Variae praxes et meditationes per annum ad usum F. Landfridi Benedictoburani.

4972 (Bened. 472) 4⁰. s. XVII/XVIII. 380 pag. 1569
Bernardi Gross micae sacrae, ex meditationibus collectae.

4975 (Bened. 475) 4⁰. s. XVII. 184 pag. 1570
Notae et observationes in regulam S. Benedicti, ab abbatibus congregationis Benedictinae Helveticae in monasterio S. Galli congregatis ad maiorem uniformitatem in monasteriis introducendam receptae et approbatae 7. Sept. 1636.

4976 (Bened. 476) 4⁰. s. XVIII. 253 pag. 1571
Caeremoniale congregationis Benedictino-Bavaricae SS. Angelorum normae ac pietati aliarum congregationum S. Benedicti praeside Quirino abb. Tegerns. accommodatum et conformatum a. 1705.

4977 (Bened. 477) 4⁰. s. XVII/XVIII. 1572
Libellus precum et orationum piarum.

4978 (Bened. 478) 4⁰. a. 1573. 102 fol. 1573
Libellus precum piarum. Erat liber Gregorii Stainhausseri.

5001 (Bened. 501) 8⁰. a. 1493. 188 fol. 1574
F. 1 Regula S. Benedicti. f. 52 Liber B. **Basilii** episcopi ad

monachos. f. 71ᵇ **Bonaventurae** tract. de sacramento eucharistiae. f. 85 **Johannis Gerson** opus tripertitum. f. 124 Idem de differentia peccatorum venialium et mortalium. f. 150ᵇ Idem de arte audiendi confessiones. f. 164ᵇ Collecta ex tractatu Johannis de Gersona de regulis moralibus. f. 180ᵇ De statu monachorum et canonicorum regularium. f. 186 Modus disponendi se ad disciplinam (= verbera), f. 186ᵇ modus absolvendi excommunicatum in capitulo vel extra. f. 187ᵇ Ex Boetio de disciplina scolarium.

1575 **5002** (Bened. 502) 8⁰. s. XV. 391 fol.

Vocabularium latinum secundum alphab. ordinem.

1576 **5003** (Bened. 503) 8⁰. a. 1664. 140 fol.

Lucii **Cornelii** Europaei Monarchia Solipsorum, iuxta exemplum Venetum 1648.

1577 **5004** (Bened. 504) 8⁰. s. XV/XVI. 140 fol.

F. 1 Alphabetum divini amoris (propter foliorum turbationem per totum codicem dispersum). f. 11, 45, 58 **Nicolai de Dinkelspühl** sermones. f. 82 **Hugonis (de S. Victore)** compendium de oratione, item f. 95 de meditatione. f. 113 **Bonaventurae** tractatus de ligno vitae vel de arbore crucis.

1578 **5005** (Bened. 505) 8⁰. a. 1473—1480. 119 fol.

F. 1 Tractatus de horis canonicis et celebratione missarum.
f. 27 **Bonaventurae** tract. de praeparatione ad missam.
f. 37 (40ᵇ) **Johannis Slittpacher** compendium de missa.
f. 48 Casus episcopales et papales, dispensationes solius papae, casus excommunicationis. f. 72, 94, 99ᵇ, 106ᵇ Formae absolutionis, confessionis etc. f. 73 Ex diversis articulis sive materiis qualiter confessor debeat se regere in confessione erga sibi confitentes.
f. 97 Pater noster, Ave Maria, Salve regina metrice; cf. Mone n. 487.
f. 103 Textus et notae ad legendum passionis evangelium.
f. 108 Sompniale Danielis prophetae.

Scripserunt codicem Fr. Anianus in Malherstorf et Fr. Conradus in Pruell.

1579 **5006** (Bened. 506) 8⁰. s. XV. 186 fol. (turbata).

Commentarius in canticum canticorum.

1580 **5007** (Bened. 507) 8⁰. s. XV. 35 fol.

F. 1 Calendarium liturgicum. f. 2 Regulae 35 pro diversis historiis imponendis et festis mobilibus a pascha usque ad adventum domini.

1581 **5008** (Bened. 508) 8⁰. s. XV. 175 fol.

Summa grammaticae **Fr. Gutolfi** pro monialibus S. Nicolai extra muros Wiennae compilata. f. 167 De Norice et Norico, ed. apud Schmeller-Frommann, Wörterbuch, c. 170.

5009 (Bened. 509) 8⁰. s. XV. 189 fol. 1582

F. 1 **Bonaventurae** stimulus amoris Jesu Christi crucifixi.
f. 50 S. **Bernhardi** meditationes. f. 76ᵇ (Petri Pragensis) Malogranatum.
f. 98 **S. Thomae** compendium. f. 111ᵇ Libellus fr. **David** ord. fr. min. de exterioris hominis compositione. f. 127ᵇ, 180ᵇ Historiae, legendae, narrationes de monachis et eremitis, versus etc. f. 159 **Augustini** speculum peccatoris. f. 168 **Hainrici de Hassia** tractatus de proprietariis religiosis. f. 182 Libellus abbatis **Isaac** Siriae de accessu animae ad deum.

5010 (Bened. 510) 8⁰. a. 1613. 311 fol. 1583

Thesaurus exercitiorum spiritualium precumque piarum animae religiosae, a fr. **Blasio Mario** compilatus atque conscriptus in usum Joannis Halpheri abbatis Benedictibyrensis, cuius arma f. 4 et 7 picta sunt.

5010 a (Bened. 510 a) 8⁰. s. XV. 331 fol. 1584

Diurnale, diligenter et eleganter compositum.

5011 (Bened. 511) 8⁰. a. 1493. 175 fol. 1585

Libellus precatorius (insunt inter alia f. 13 Rosarium B. M. V. et f. 148 Bernardi formula honestae vitae).

5012 (Bened. 512) 8⁰. s. XV. 426 fol. 1586

F. 1 Summa brevissima super regulam S. Benedicti.
f. 11 Encyclopaedia alphabetica juris canonici et dogmaticae.

5013 (Bened. 513) 8⁰. s. XVI. 134 fol. 1587

Libellus precatorius.

5014 (Bened. 514) 8⁰. s. XV. 275 fol. 1588

F. 1 **Bonaventurae** meditationes super Pater noster et Salve regina. Deest initium.
f. 20 Eiusdem Itinerarius mentis in deum. f. 57ᵇ Sermo eiusdem (alias Dionysii Areopag. tract. de caelesti hierarchia). f. 70ᵇ Eiusdem tractatus de triplici modo se exercendi. f. 95ᵇ Eiusdem balneum regium animae. f. 111ᵇ Compendium D. **Thomae** de VII gradibus contemplationis. f. 115ᵇ **Petrus** cardinalis Cameracensis de IV exercitiis spiritualibus. f. 125 **Bernardus** de eisdem. f. 134 **Bonaventura** de ligno vitae vel de arbore crucis. f. 168ᵇ **Augustini** sermo de castitate. f. 170 **Bonaventurae** Imago vitae. f. 240 Confessio. f. 254 Ex quarta dieta salutis. Deest finis.

Scripsit codicem fr. Johannes Reinhart Bern. Sed.

5015 (Bened. 515) 8⁰. a. 1443—46. 163 fol. 1589

F. 1 Conflictus verborum inter regem Salomonem et rusticum Marcolfum factorum. Cf. Schaubach, Gregor Haydens Sal. u. Marc. p. 7 sqq. f. 4 **Helinandi** monachi montis frigidi (Petri de Rosenheim?) versus de morte, inc.

Vado mori, mors certa quidem: nil certius illa.

f. 5 Versus alii: Bis duo sunt quae continuo sub pectore prosunt etc.
f. 7—27 (**Nicolai de Dinkelsbühl**) Speculum praelatorum.
f. 34 (Petri Zittaviensis) Carmen 'O bone claustralis'; cf. cod. 4427, f. 44.
f. 39—41 Torneamentum religiosorum (metricum).
f. 43 Formula vivendi metrica, inc. 'Christus nobis tradidit'.
f. 50 sq. (Bicini?) carmen de statu religiosorum moderno.
f. 62[b] Cautela ante et inter missam.
f. 67 Carmen lat., inc. Sit formido dei praefixa tuae faciei.
f. 72 (Gualteri Mapes?) versus 'Ecce mundus moritur vitio sepultus' (an Fulberti Lugdunensis Disputatio corporis et animae?). f. 73[b] (Gualteri Mapes: Golias ad sacerdotes Christi) incip.: Viri venerabiles, sacerdotes dei. f. 77 versus: 'Perfidus aspiciat Petrum', ed. Schmeller in Haupt's Zeitschrift VIII, 114.
f. 84 (Bernardi) Memoriale devotorum ante missam. f. 114 De homine iam morituro. f. 117 Bernhardi ammonitiones. f. 124 Eiusdem formula honeste vivendi. f. 128[b] Eiusdem speculum monachorum. f. 133 Orationes et meditationes.
Praeterea per totum codicem excerpta, versus etc. dispersa sunt.

1590 **5016** (Bened. 516) 8⁰. s. XV/XVI. 178 fol.
Psalterium; accedunt diurnale, commune sanctorum, sermones etc.

1591 **5017. 5018** (Bened. 517, 518) 8⁰. a. 1527. 228, 239 fol.
Breviaria duo; accedunt calendaria cum notis historicis (f. 239[b] codicis 5018 de scismate Lutheri) et necrologicis.
Scripsit utrumque codicem Joannes Helkhinger.

1592 **5019** (Bened. 519) 8⁰. s. XV (a. 1485). 389 fol.
Breviarium. Praecedunt calendarium, ceremoniale monasticum ordinis S. Benedicti, f. 51—61 collectae XV B. Brigittae de passione domini.

1593 **5020** (Bened. 520) 8⁰. s. XV. 302 fol.
Breviarii pars aestivalis.

1594 **5021** (Bened. 521) 8⁰. a. 1579. 53 fol.
F. 1 'Oratio devotissima pro defunctis'; cf. Mone n. 292.
f. 2 Quinque psalmi de passione Domini cum orationibus.
f. 15 **Leonis** Papae de conflictu vitiorum atque virtutum libellus.
f. 40[b] Orationes et hymni de omnibus sanctis, ad B. Mariam V., ad S. Georgium, ad S. Margaretam, ad S. Ursulam, ad XI mille virgines, ad S. Hieronymum, de S. Barbara.
Usus est codice nostro H. Mone 'Lat. Hymnen'.

1595 **5022** (Bened. 522) 8⁰. a. 1630. 493 fol.
Mauri Marii Benedictoburani exercitia spiritualia.

5023 (Bened. 523) 8⁰. a. 1495. 375 fol. **1596**

Manuale hymnorum, sequentiarum et aliorum in ecclesia et extra per annum cantandorum cum notis musicis; insunt etiam germanica, quorum aliquot edita sunt apud Wackernagel, Kirchenlied II, n. 43, 609, 622, 641, 671, 844, 903, 904.

Scripsit Joannes Greis rector scolarium in Benedictbeurn. Usus est codice nostro H. Mone, Lat. Hymnen.

5024 (Bened. 524) 8⁰. s. XV. 181 fol. **1597**

F. 1 **Hainrici de Hassia** expositio missae.
f. 44 De aliquibus casibus qui in missa sacerdotibus occurrunt.
f. 62ᵇ Virtutes galgani, zinziberis, item der negelen, zymetrint, lorber, saffran tugent.
f. 64 **Matthaei de Cracovia** tractatus confessionis.
f. 122ᵇ **Nycolai de Dinckelspuhl** tract. de 3 poenitentiae partibus.
f. 159ᵇ et 161 **Johannis de Palamar** et **Narcissi Herz** responsa super quibusdam dubiis. f. 165 Confessionale, inc. Cupiens peccata sua confiteri.

5025 (Bened. 525) 8⁰. s. XV. 319 fol. **1598**

F. 1 **Matthaei de Cracovia** tractatus confessionis.
f. 43 **Nycolai de Dinckelspuchel** tract. de 3 partibus poenitentiae.
f. 67 **Johannis de Palamar** et **Narcissi Herz** responsa super quibusdam dubiis.
f. 71ᵇ Confessionale. f. 87 Tractatus de poenitentia.
f. 164 **Thomae de Haselpach** tractatus (sermones) de confessione. Deest finis.

5026 (Bened. 526) 8⁰. s. XV. 175 fol. **1599**

F. 1 **Matthaei de Cracovia** Confessionale. f. 48 (**Bonaventurae**) Quarta dieta salutis. f. 101 **Augustini** sermones aliquot. f. 108 Eiusdem eruditio de perfectione hominis. f. 132ᵇ **Bernhardi** contemplationes sive liber de cognitione hominis. f. 163 Exempla de B. Maria V. Codex in fine est mancus.

5027 (Bened. 527) 8⁰. s. XV. 157 fol. **1600**

Johannis Nider Manuale confessorum; scripsit fr. Jo. Reinhart.

5028. 5029 (Bened. 528, 529) 8⁰. s. XV. 287, 251 fol. **1601** sq.

Excerptorum ex **Johanne de Voragine** sec. ord. alph. pars I et II; praecedit in n. 5028 Alanus de arte praedicandi (3 sermones).

5030 (Bened. 530) 8⁰. s. XV. 272 fol. **1603**

F. 1 **Bernhardi** scala claustralium. f. 16, 25, 46ᵇ **Hugonis de S. Victore** compendia de meditatione, de oratione, de quinque septenis. f. 23ᵇ Stemma Mariae. f. 42ᵇ **Augustinus** de laude psalmorum. f. 58 **Bernhardi** institutio quomodo cantare et psallere debemus. f. 58ᵇ Septem cottidie cogitanda. f. 60 **Johannis de Turrecremata** tract. de nuptiis

spiritualibus. f. 79 (**Nicolaus de Grätz**) De articulis fidei. f. 165 **Johannis Neyder** admonitionum ad spiritualem vitam de imitatione Christi et contemptu vanitatum pars I. f. 195 **Augustini** speculum mortis sive peccatoris. f. 208ᵇ **Nicolai de Dingklspuchl** sermo de litania. f. 211ᵇ (**Joh. Slitpacher**) Praeparatio sacerdotis volentis celebrare missam etc. f. 226 **Innocentii** III statuta monachorum. f. 244ᵇ Excerpta. f. 247 Nicolai V bulla anni jubilaei. f. 261 Indulgentiae cathedralium et aliarum ecclesiarum urbis Romae.

Scripsit codicem, cuius tegumentis membr. saec. XII/XIII fragmenta ex Boetii consol. philos. libro V continentur, fr. Johannes Reinhart.

1604 **5031** (Bened. 531) 8⁰. s. XV. 252 fol.

F. 1 **Alanus** de maximis theologiae. f. 118 Idem de arte praedicandi. f. 230 **Augustini** speculum mortis.

Tegumento membr. s. XII/XIII continetur finis Boetii de consol. philos.

1605 **5032** (Bened. 532) 8⁰. a. 1513. 182 fol.

F. 1 Totius veteris ac novi testamenti capitulorum summaria, et quibus de rebus agatur in eisdem. f. 172 Index alphabeticus in regulam quandam monasticam. f. 176 Liber sompniorum Danielis ordine alphabetico.

1606 **5033** (Bened. 533) 8⁰. s. XV. 277 fol.

Excerpta ex S. Gregorii et aliorum Patrum libris.

1607 **5036** (Bened. 536) 8⁰. s. XVI. 173 fol.

Encyclopaedia alphab. morborum et corporis incommodorum cum remediis, latine et germanice.

1608 **5037** (Bened. 537) 8⁰. a. 1504. 365 fol.

F. 1 Orationes (maximam partem rhythmicae) de passione Christi, de B. M. V. multisque Sanctis.

f. 10 Calendarium iuxta coenobii Burani ritum, versibus editum.

f. 23 Excerpta ex Hieronymo, Bernhardo etc. (exhortationes ad monachos).

f. 48 Ad altissimum sacrificium sancte celebrandum exhortatio.

f. 56 Opus aureum de ordine celebrandi missam. f. 88 De virginibus, de viduis, de mulieribus. f. 109 Sermones. f. 138 De indulgentiis ecclesiae Bburanae (germanice). f. 151 Hystori von dem haylbrunn zugeherig dem gottszhausz Benedictpeürn (ex codice 4621, fol. 225 germanice vertit fr. Joh. Schelze). f. 158 Die Stifft des wirdigen gottszhausz zu Benedictpeürn. Est historia fabulosa de fundatione monasterii. f. 167 Wie sich ein mönich in seinem Orden, Standt, Wandl vnd gantzem verhalten solt. f. 234 Tractatus de exercitiis spiritualibus. f. 260 Gotscalci historia translationis S. Anastasiae (ex cod. n. 1073) cum Meichelbeckii notis marginalibus. f. 276ᵇ De tertio in-

cendio monasterii Benedictipurensis (a. 1490) et alia historiam eiusdem monasterii inde ab a. 1490 usque ad a. 1501 illustrantia. f. 284ᵇ Carmina quaedam. f. 286ᵇ Annotatio altarium singulis Sanctis in ecclesia Bburana dedicatorum. f. 290 Compendium indulgentiarum congregationis B. V. Oettingensis, cum eius regulis. f. 294ᵇ Indulgentiae ecclesiis Bburanis datae. f. 301 Directorium regulariter vivendi. f. 306ᵇ Caeremoniae claustri Bburani. f. 329 Defunctorum anniversaria Bburana. Ed. Baumann in Mon. Germ., Necrolog. I, p. 3 sq. f. 335 De missa tractatus.

Scripsit codicem fr. Johannes Schelze Benedictoburanus.

5038 (Bened. 538) 8⁰. s. XVI. 56 fol. **1609**

F. 1 Versus de Anna, quae concepisse dicitur tres Marias. f. 2ᵇ Historia de gladio Damoclis. f. 7 Commentarius in Jacobi epistolam canonicam. f. 19ᵇ Quomodo tripliciter debeat se exercere mens quae virtutem spei nutrire desiderat: atque de perfectione eiusdem; accedunt ascetica alia. f. 44 Tabulae titulorum epistolarum germ. f. 54 De V sensibus hominis.

5039 (Bened. 539) 8⁰. a. 1614. **1610**

Compendia metaphysicum, physicum, mathematicum, politicum, oeconomicum, logicum, rhetoricum, collecta et elaborata opera et studio Georgii Zütlini philos. stud. Argentorati.

5040 (Bened. 540) 8⁰. s. XVIII. **1611**

Philologi cuiusdam collectaneorum tomus litteram P continens.

5041 (Bened. 541) 8⁰. s. XVI. 171 fol. **1612**

Compendium theologiae.

5042 (Bened. 542) 8⁰. a. 1473—74. **1613**

Collectanea theologica ad usum concionum ut videtur facta a fr. Gunthero ord. min. in conventu Maguntinensi. Praecedit f. 1—13 **Augustini** (potius **Fastidii**) liber de vita christiana.

5043 (Bened. 543) 8⁰. s. XV—XVIII. **1614**

I. Etliche Euangelia so in dem Euangelibüchl nit gefunden werden.
II. **Mariani Faistenauer** Benedictoburani († 1741) in librum Apocalypseos commentarius (cap. I—XIX), quem morte praeventus non absolvit.
III. Ex (Bonaventurae) diaeta quarta. s. XV.
IV. Fragmentum commentarii super cantica canticorum. s. XV.
V. **Joannis Trithemii** de 7 secundeis id est intelligentiis sive spiritibus moventibus orbes libellus descriptus ex impresso Norimb. 1522.

1615 **5044** (Bened. 544) 8⁰. a. 1676. 217 pag.
Zodiacus oratorius sive XII orationes Francisci **Fibelkorn** J. U S. Salisburgi.

1616 **5045** (Bened. 545) 8⁰. s. XVII. 12+194 fol.
Artificia orationum a P. **Joanne Hollonio** S. J. Monachi professore tradita a. 1613 (?). Praecedit admonitio de ratione proficiendi in eloquentia, sequuntur f. 129 carmina et epigrammata varia, f. 190 compendium prosodiae (metricum).

1617 **5046** (Bened. 546) 4⁰. s. XV/XVI. 12 fol.
Oratio 'de ablutione pedum discipulorum a Christo', habita in consessu quodam.

1618 **5101** (Bernried. 1) membr. 2⁰. a. 1529. 29 fol.
Hugonis a S. Victore expositio super regulam B. Augustini.
Scriptus est liber elegans sub Jo. Dutzinger praeposito in Beriïried.

1619 **5106** (Bernried. 6) chart. et membr. 2⁰. a. 1463—66. 255 fol.
F. 1 (**Martini Minoritae**) Flores temporum (cum Hermanni Gigantis continuatione usque ad a. 1349).
f. 47 **Caesarii** (Heisterbacensis) dialogus miraculorum.
f. 223 Tractatus de modo praedicandi. Inc. Omnis homo naturaliter scire desiderat.
f. 233 Theolofori fratris heremitae liber de cognitione praesentis scismatis ac statu universalis ecclesiae usque ad finem saeculi, ann. 1386.
f. 254b **Johannis Wunschelburck** praedicatoris in Amberg prophetia de ann. 1439, ad finem manca. Cf. Grauert, Zur deutschen Kaisersage, Hist. Jahrbuch 1892, p. 128, n. 3.
Scripsit codicem fr. Jo. Raml (? Ramler).

Codices num. 5111—5146 ex bibliotheca monasterii Canonicorum regularium S. Augustini in Beurberg.

1620 **5111** (Beurb. 1) membr. 2⁰. s. XIV. 86 fol.
F. 1 Calendarium a Januario ad Octobrem mensem cum notis necrologicis et historicis; f. 6 historia et hymnus (Mone n. 784) de S. Anna; f. 8 Capitula, lectiones et orationes de festis et Sanctis a nocte Paschae ad aduentum. — Quaedam ex calendario edidit Chmel Sitzungsberichte der Wiener Akademie, phil.-hist. Classe 1850, p. 428.
Scripsit codicem Liebhardus de Wazzerburga.

5112 (Beurb. 2) membr. 2⁰. s. XII. 214 fol. 1621
F. 1 **Heimonis** expositiones super epistolas Pauli. f. 175 **Bedae** expositio super epistolas Jacobi, Petri, Joannis, Judae.

5113—15 (Beurb. 3—5) membr. 2⁰. s. XII. 277 fol. 1622—1624
Gregorii moralium in Job libri 1—25. — Secundi voluminis extrema folia valde laesa sunt.

5116 (Beurb. 6) membr. 2⁰. s. XII. 169 fol. 1625
F. 1 Catalogus codicum Beurbergensium a. 1428 conscriptus. f. 2 Expositio **Remigii** super Bresith id est Genesim; cf. Clm. 17114; 18528ᵃ; 22307; f. 36 **Walfridi Strabi** secundum Rabanum in Exodum; f. 72 in Leuiticum, f. 94 in librum Numerorum; f. 110 **Remigii** in Deutronomium; f. 124 **Rabani Mauri** in librum Judicum, f. 160 Ruth.

5117 (Beurb. 7) membr. 2⁰. s. XII. 63 fol. 1626
Honorius Augustodunensis in secundum quinquagenale psalmorum. Exit in psalmo LXXII. In tegumento est fragmentum de exequiis B. Mariae.

5118 (Beurb. 8) membr. 2⁰. s. XII. 137 fol. 1627
Honorii expositio in Cantica canticorum. f. 113 Idem de sigillo B. Mariae. f. 128 Eiusdem Hexaemeron. — Folium 77 exhibet delineationem 'Sunamitis' calamo factam.

5119 (Beurb. 9) membr. 4⁰. s. XII. 168 fol. 1628
Paterii liber testimoniorum excerptus ex operibus Gregorii, usque ad Prouerbia. f. 167ᵇ Sermo inc. 'Secundum Apostolum' (Augustini? cf. Migne V, 1848); f. 168ᵇ Sermo 'Inter cetera de sanctificatione'. Initium solum superest.

5120 (Beurb. 10) membr. 4⁰. s. XII. 146 fol. 1629
Haimonis expositio super Apocalypsin. f. 144ᵇ 'De Scriptione temporum' s. Chronologia per sex aetates usque ad Sisebutum principem in Hispania, anno 5833.

5121 (Beurb. 11) membr. 4⁰. s. XII. 139 fol. 1630
Apostolorum epistolae.

5122 (Beurb. 12) membr. 4⁰. s. XII. 97 fol. 1631
F. 1 Expositio in libros Regum. f. 48 'Glossa praefationis S. Ysidori'. f. 51ᵇ 'Paruae glossae in libros Regum'. f. 81 **Bedae** XXX quaestiones in libros Regum; tricesimae finis abscissus est.

5123 (Beurb. 13) membr. 4⁰. s. XII. 96 fol. 1632
F. 1 Expositio super Cantica canticorum. f. 67 Homiliae quaedam, ut 'De infructuosa scientia', 'De legali austeritate et euangelica lenitate' aliaeque. f. 76 **Augustinus** de X chordis; f. 94 eiusdem expositio in primum psalmum.

1633 **5124** (Beurb. 14) membr. 4⁰. s. XII. 134 fol.

F. 1 **Isidori** sententiarum libri III. f. 95 **Alcuinus** de trinitate. f. 127 **Ambrosius** de dignitate humanae conditionis. f. 129 'De natura animae. Quid est homo nisi anima et caro'.

1634 **5125** (Beurb. 15) membr. 4⁰. a. 1312. 246 fol.

Jacobi de Voragine aurea Legenda, pars hiemalis. f. 242 **Daniel** propheta de somniorum qualitate. f. 244 Plantarum nomina latine et germanice. f. 245 Ludovici (IV) diploma de libertatibus cleri citra et ultra Danubium datum a. 1322 die 19. Decembris mensis. Böhmer n. 516. — F. 1 quaedam leguntur de hoc codice furato et rursus invento. — Chůnradi praepositi licentia canonicis data ad aliud monasterium sui ordinis convolandi, a. 1383. — Juramentum canonicorum regularium ordinis st. Augustini.

1635 **5126** (Beurb. 16) membr. 4⁰. a. 1312. 261 fol.

Jacobi de Voragine aurea Legenda, pars aestivalis. — F. 261 narratur, codicem a. 1312 a C. praeposito pro informatione et eruditione omnium ecclesiasticarum personarum comparatum esse.

1636 **5127** (Beurb. 17) membr. 4⁰. s. XI et XII. 98 fol.

F. 1 **Juliani Toletani** Prognosticon futuri saeculi. f. 20ᵇ Quaestiones de rebus ecclesiasticis et peccato originali. f. 25 **Nicodemi** euangelium. f. 47ᵇ De ecclesiasticis caeremoniis. f. 67 **Pauli Diaconi** caput 5 libri II de rebus Longobardorum. f. 67ᵇ Duae expositiones in orationem dominicam. f. 69ᵇ 'Expositio Symboli S. Augustini in expositione euangelii secundum Johannem'. f. 75 'Expositio super fidem catholicam', f. 79ᵇ de baptismo.

1637 **5128** (Beurb. 18) membr. 4⁰. s. XIV. 76 fol.

Liquor lacteus siue liber miraculorum.

1638 **5129** (Beurb. 19) membr. 4⁰. s. XIII. 86 fol.

Gerhohus Reicherspergens. de aedificio dei; cf. Migne t. CXCIV, c. 1187 sq.
f. 85ᵇ De concilio Placentiae habito.
f. 86 Brevis commentarius in psalmum I. Inc. Qui non abiit.

5130 (Beurb. 20) = 1077.

1639 **5141** (Beurb. 31) 2⁰. s. XV. 142 fol.

F. 1 Historia **Martiniana** (Martini Poloni) ad annum 1452 perducta. f. 115 Epistolae Joh. Rokiczani, Joh. Capistrani, Joh. Woratini, f. 124 Razimiri (sic) regis Poloniae. f. 125 'Morbosanus hebei bessi cum fratribus suis'. f. 126 Bernhardi de Krayburg epistola ad Siluestrum ep. Chiemensem, f. 129 Friderici imperatoris in factis Turcorum ad reges et principes a. 1454, f. 131 ad Ladislaum regem Ungariae

etc. f. 132 Relatio Johannis de Hunneat comitis Bistricensium a. 1456 germanice conscripta. f. 133 Oratio deuota tempore persecutorum Turcorum. f. 134 'Effectus mandati siue bullae domini apostolici in facto Turcorum'. f. 136 Bulla in forma Calisti papae a. 1456. f. 138 Versus, quorum primi 'Gallorum leuitas Germanos iustificabit Ytalia grauitas Gallo confuso uacabit'. Cf. E. Berger, Notice (Bibliothèque des Ecoles françaises d' Athènes et de Rome, Fasc. 6, 1879, p. 1). f. 139 Statuta recepta per Sixtum episcopum in synodo Frisingensi a. 1475, cum nominibus deputatorum synodalium.

5142—5146 (Beurb. 32—36) 2⁰. a. 1727. 1337 fol. **1640—1644**

Benonis Zaisberger, canonici reg. Beurbergensis commentarius in regulam S. Augustini. Conferuntur varia statuta ut Pollingensia, Beurbergensia (5143), Undenstorfensia, Ranshofana (5144), Bernriedensia, Raitenbuchensia, Baumburgensia, Dietramscellensia, Beyhartingensia (5145). In cod. 5146 accedit eiusdem discursus historico-chronologico-criticus de communi uita.

Codices num. 5151—5194 ex bibliotheca Canonicorum regularium S. Augustini in Beyharting.

5151 (Beyhart. 1) membr. 2⁰ mai. s. XV. 245 fol. **1645**

Biblia inde a libro prouerbiorum. f. 240 **Menardi** librorum bibliae notitia. f. 244 **Ammonii** canones concordantiae euangelistarum.

5152 = 1029.

5153 = 1042.

5154 (Beyhart. 4) membr. 4⁰. a. 1511. 19 fol. **1646**

Regula S. Augustini. f. 11 **Bonaventurae** XX passus in formatione spiritualis uitae. — Scripsit codicem Andreas Intzinger canonicus Beyhartingensis.

5154a (Beyhart. 4a) membr. 4⁰. s. XV. 57 fol. **1647**

F. 1 Statuta canonicorum regularium. f. 39 S. Augustini regula germanice, f. 44 latine. f. 47^b Casus superioribus reseruati. f. 48 Dispensatio uisitatorum in monasterio Beyhartingensi facta per uicarium Frisingensem Joannem Gruenwalder a. 1427. f. 49^b Puncta ad regularem uitam concernentia per uisitatores monachis Beyhartingensibus obseruanda tradita. f. 52 De disciplina corporali singulis sextis feriis recipienda. f. 52^b Regimen rectoris scolarium.

f. 53 Diploma quo resignat Udalricus Eysenhofer praepositus Beyhartingensis in manus D. Joh. Schrenck, uicarii generalis Frisingensis a. 1500. f. 53^b De fraternitate danda personis saecularibus litteratis. f. 54 Charta uisitatorum in Undenstorf a. 1472 facta. f. 56 Decretum Basiliensis synodi de electione praelatorum.

1648 **5155** (Beyhart. 5) membr. 4⁰. s. XIV. 137 fol.

F. 1 Augustini regula; f. 6 in eam commentarius **Hugonis** a S. Victore. f. 67 Consuetudines secundum regulam S. Augustini episcopi uiuere proponentium.

1649 **5156** (Beyhart. 6) membr. 4⁰. s. XIV. 174 fol.

Jacobi de Voragine legenda Sanctorum, pars aestiualis.

1650 **5157** (Beyhart. 7) membr. 4⁰. s. XII. 80 fol.

Athanasii Alexandrini uita S. Antonii interprete **Euagrio.** f. 49 **Hieronymus** de uita Pauli primi eremitae. f. 56 Sententiae de uita patrum. f. 79 Versus de occulto iudicio Dei 'Ordine magnifico disponi cuncta sciamus'. f. 80^b Hymnus: Aue mundi spes Maria, aue mitis, aue pia. Mone n. 536.

1651 **5158** (Beyhart. 8) membr. 4⁰. s. XII. 126 fol.

Joannis Cassiani collationum libri XVII—XXIV, 11.

1651a **5159** (Beyhart. 9) membr. 8⁰. s. XIII. 90 fol.

F. 1 (Thomae Aquin. vel Alberti Magni) Sermones de corpore Christi. Inc. 'Venite comedite ... His verbis dominus invitat'; cf. cod. 9587 et 8715, f. 254. In codice 5924 tribuuntur Thomae de Aquino; in Thomae Operibus Par. vol. XX (1660) p. 393—434 sub nomine Alberti M. editi sunt. f. 41 De X gradibus amoris. Inc. In primo igitur gradu amoris. f. 43 Prologus super verba b. Francisci 'Quia vivus est sermo dei et efficax'.

1652 **5171** (Beyhart. 21) 2⁰. a. 1483. 280 fol.

F. 1 **Hugo de S. Victore** super regulam S. Augustini. f. 25 **Humbertus** super eadem.

1653 **5172** (Beyhart. 22) 2⁰. a. 1453. 343 fol.

Discipuli sermones a festo Paschae usque ad aduentum.

1654 **5173** (Beyhart. 23) 2⁰. a. 1422. 225 fol.

Esculani orationes super epistolas dominicales. — In tegumento priore quinque uersus 'Quatuor ex causis iudeis parcitur uita', in posteriore 26 uersus, maximam partem disticha, quorum primum typis impressum est: Quisquis amat fraude (immo: dictis) absentum rodere uitam. Burmann Anth. lat. I, p. 594.

5174 (Beyhart. 24) 2⁰. a. 1450. 320 fol. 1655
Bonauentura super librum tertium Sententiarum. — Scripsit Leonhardus Taichstetter Monacensis.

5175 (Beyhart. 25) 2⁰. s. XV. 427 fol. 1656
F. 1 **Bonauentura** (?) super libros Sententiarum. f. 359 **Honorius** super Cantica canticorum. f. 369 Adamancii **Origenis** super Cantica canticorum tractatus. f. 417 **Hieronymus** super Cantica canticorum. f. 426 Hexametra pro nouo anno ad nouam libriam monasterii Peyharting edita.

5176 (Beyhart. 26) 2⁰. s. XV. 305 fol. 1657
F. 1 De vita monastica libri III; cf. clm. n. 3553. f. 166 Tria capitula contra malignantes aduersus regularem obseruantiam. f. 178 Statuta summae confessorum ex sexto Decretalium addita. f. 201 Tabula alphabetica in summam confessorum. f. 270 **Johannis de Deo** liber poenitentiarius. — Scripsit f. 178—266 Johannes Per, sequentia a. 1439 Jo. in Vmbst (Imst).

5177 (Beyhart. 27) 2⁰. s. XV. 251 fol. 1658
F. 1 Tractatus: 'Sapientia aedificauit sibi domum. Quadruplex est domus Dei luminosa deliciosa gratiosa grandiosa'. f. 104 **Anselmi** Elucidarius. f. 126 Sermones communes **Discipuli** omni tempore praedicabiles. f. 152 Sermones de Sanctis. f. 188 Exempla de B. V. Maria. f. 195 'De natiuitate Domini. Puer est natus nobis'. 'In die Cinerum. Loquar ad Dominum'. f. 198 Expositio super canonem (missae). f. 210 Tractatus de rore, grandine, stellis etc.; incipit 'Primo generalis de septem regionibus'. f. 221 Sermones. f. 233 De uitiis capitalibus eorumque remediis. f. 240 Commentarius in hymnum 'Cultor dei memento'; cf. Daniel I, 129. IV, 207. f. 243 Oratio de S. Erassimo. f. 244 Statuta in synodo Frisingensi 1419 ab Hermanno episcopo promulgata per Jo. Wa. notarium in usum Johannis praepositi in Beyharting correcta. — In tegumento interrogationes inter discipulum et magistrum de rebus grammaticis s. X. In tergo fragmentum orationis Germanicae. — f. 127—189, 198—208 scripsit Joh. Kalis 1445 in Peyherting.

5178 (Beyhart. 28) 2⁰. a. 1476. 160 fol. 1659
Albertus Magnus de laudibus B. M. V.

5191 (Beyhart. 41) 4⁰. s. XV. 269 fol. 1660
F. 1 **Bonauentura** de passione Dei. f. 88 **Angelus de Florentia** de passione Domini. f. 129 Sermones duo de misericordia. f. 142 De regimine sacerdotum. Inc. Videte quomodo caute ambuletis. f. 154 **Henrici de Hassia** sermo 'In

sudore uultus tui'. f. 162 **Augustinus** ad matrem. f. 178 Commentarius in summulam **Raymundi** metricam cum textu, scriptus a. 1468. f. 266 Orationis dominicae expositio. — Fol. 1—141 scripsit scolaris Andree 1432.

1661 **5192** (Beyhart. 42) 4°. s. XV. 342 fol.

F. 1—113, 117—304 Fratris **Guillerini** s. Theol. prof. (Guillermi Paris.) Postilla ex Nicolao de Lira, Nicolao de Gorza, Wilhelmo Lugdunensi collecta. f. 114—116 Arbor cognationis spiritualis germanice. f. 306 Sermo de passione Domini. f. 318 Bulla Eugenii papae pro ecclesia parochiali in oppido Muldorf data Basileae 1434, confirmata a synodo Basil., collationata per Andream Fuchs notarium. f. 323 Conflictus uirtutum ac uitiorum. Inc. Misit rex Saul apparitores. f. 342 Versus de agno dei.

Partem codicis scripsit Erasmus Verg a. 1481.

1662 **5193** (Beyhart. 43) 4°. s. XV. 224 fol.

De sacramentis ex quarto libro Sententiarum; addita est f. 203 arbor cognationis in membrana picta. — Partem codicis scripsit Sigismundus canonicus in Beyhaertingen a. 1474.

1663 **5194** (Beyhart. 44) 4°. s. XV. 310 fol.

Pictura Christi in cruce fixi cum Maria et Johanne. s. XIII. f. 1 Lauacrum conscientiae omnium sacerdotum. f. 132 **Nicolai de Tinckelspuchl** sermones de corpore Christi. f. 180 **Eusebii,** f. 217 **Augustini,** f. 224 **Cyrilli** epistolae de morte S. Hieronymi. f. 260 **Augustini** suspiria. — **Johannes Gerson** f. 275 de confessionibus audiendis, f. 281 de tribulationibus ex defectuoso ecclesiasticorum regimine adhuc ecclesiae prouenturis, f. 287 de dignitate clericorum, f. 291 de nobilitate, f. 296 de simonia, f. 303 de indulgentiis, f. 308 de modo habendi se tempore scismatis. — In tegumento Schuldbrief des Propstes und Conventes von Indersdorf a. 1421. Partem codicis scripsit Frid. Wiestersperger a. 1468.

1664 **5195** (Bogenberg) membr. 2° min. s. XIII—XIV. 186 fol.

Benedictionale. — f. 186 Notata de possessionibus et reditibus. — Litterae pictae exsectae sunt.

Codices num. 5196—5249 ex bibliotheca collegii Jesuitarum in Burghausen. 1665

5196 (Burgh. 1) 2⁰ min. s. XV. 259 fol.

F. 1 **Guilhelmi** dicti **Brittonis** expositiones super prologos biblicos Jeronimi. f. 195 Tractatus de duabus potestatibus ciuili et ecclesiastica. Incipit 'Ex praedictis oriuntur duo dubia'. f. 254 **Heimrici de Hassia** sermo de corpore Christi. 1666

5197 (Burgh. 2) 2⁰ min. s. XV. 270 fol.

F. 1 **Conradini** (?) sermones quadragesimales. Incipiunt 'Tu autem cum ieiunas'. f. 48 Sermones uarii, incip. 'Cum appropinquasset . . . quia hodie sancta ecclesia incipit officium'. f. 240 Expositio auctoritatis beati Jeronimi de plenitudine gratiae a **Johanne de Furstenveld** composita a. 1401. f. 247 **Joh. Chrysostomi** opus imperfectum super Matthaeum. f. 249 Excerpta de sermone Assumptionis Mgr. H(ainrici de Hassia?). 1667

5198 (Burgh. 3) 2⁰ min. a. 1479. 335 fol.

Thomae Hasselpach orationum super epistolas pars hiemalis. Scripsit et donauit codicem Leonh. Lantrachinger decanus. 1668

5199 (Burgh. 4) 2⁰ min. s. XV. 264 fol.

F. 1 Tractatus de missa a. 1460. Inc. Misse in officio omnia que aguntur. f. 5 **Hugonis** Card. de S. **Syro** speculum ecclesiae super ordinem missae et significationem eius. f. 13 Postilla super aliquot euangelia; praecedunt textus sermonum. f. 122 Calendarium. f. 125 Breviarium et Directorium chori per circulum anni Saltzburgensis dioecesis cum Hympnario secundum chorum Saltzburgensem (177—191). f. 191 Historia de lancea Domini 'In splendore fulgurantis hastae'. f. 197 **Udalrici** episcopi Brixinensis manuale simplicium sacerdotum libros non habentium super missa et horis canonicis. f. 225 **Caspar de Kaldrinis** de indulgentiis. f. 248 Tract. de conceptione B. M. V. Inc. Ad intelligentiam conceptionis virginis. f. 254 Sermo 'Faciamus hominem — Verbum istud fuit dei'.

5200 (Burgh. 5) 2⁰ min. s. XV. 277 fol.

F. 1 Sententiarum liber IV. f. 61 **Soccus** de tempore, pars aestiualis. f. 262 Prouerbia competentia collecta Heydel- 1669
bergae a quodam magistro Al. f. 268 De septem peccatis et letania. — f. 61—261 per manus Erhardi a. 1423, qui idem scripsit partem codicis sequentis.

1670 **5201** (Burgh. 6) 2⁰ min. a. 1426. 246 fol.

F. 1 Testamentum nouum. f. 198 Sermones de cena, passione et resurrectione Christi Pragae reportati. f. 222 Tractatus contra Wikeffistas (sic) in concilio Constantiensi compositus. 'Eloquenti uiro R (Rokyczana?) dominici uerbi dei seminatori in Praga haec epistola detur'. — Maiorem partem codicis scripsit in Chuchul Procopius Cappellanus in Gallyngen, reliquam Erhardus socius in Chuchul; Leonh. Lantrachinger donavit.

1671 **5202** (Burgh. 7) 2⁰ min. s. XV. 299 fol.

F. 1 **Guilelmi** Parisiensis summa uirtutum. f. 225 **Peregrini** sermones de Sanctis. — Scripsit Leon. Lantrachinger tunc rector in Rannshoven a. 1450 et 1445.

1672 **5203** (Burgh. 8) 2⁰ min. s. XV. 241 fol.

F. 1 **Conradi** Chartusiensis laus Mariae. f. 239ᵇ Te deum Mariae, ab illo apud Mone n. 501 discrepans.

1673 **5204** (Burgh. 9) 2⁰. s. XV. 188 fol.

F. 1 De septem donis spiritus sancti. f. 6 **Augustinus** de conflictu uirtutum et uitiorum. f. 11 **Nicolai de Dinkelsbühl** sermonum pars hiemalis.

1674 **5205** (Burgh. 10) 2⁰ min. s. XV. 303 fol.

F. 1 **Sylvestri Rebdorfii** contemplationes de passione Christi. f. 77 Meditationes speciales de passione Christi. f. 94 Postilla super quadragesimam. f. 150 **Nicolai de Dünkchelspichl** tractatus de poenitentia. f. 182 Inhibitiones tempore Paschali. f. 185 **Nicolaus de Dünkchelspichl** super dominicam orationem. f. 217 S. **Bernardi** epistolae (103). f. 291 Lectiones de B. V. M. f. 297 Ordinationes et statuta in ecclesia S. Viti in Luenczen dioec. Saltzburgensis a. 1423 constituta. — F. 77—93 Georg Sparsguet (?) de Scherding a. 1498 in Mattighouen scripsit.

1675 **5206** (Burgh. 11) miscell. 2⁰ min. s. XV. 326 fol.

F. 2—41, 67—106, 202—261, 291—302 Sermones uarii. f. 41 **Bernardus** de conscientia. f: 58 **Nicolai de Dinkchelspuchl** sermo de his, qui iuuant animam etc. f. 107 Sermones, inter quos **Thomae Haselpach** tractatus de nouem alienis peccatis. f. 180 **Thomae Haselpach** sermones (tres) de furto, rapina, emptione et uenditione. f. 269 Nomina episcoporum et archiep. ecclesiae Saltzburgensis ad a. 1494. f. 271 De peccatis. f. 302 Tractatus de usuris per Johannem (?) de **Matiscone.** f. 315 De sacramentis tractatus, germanice. f. 322 Tractatus de aqua benedicta. — Praeterea multa excerpta in hoc codice leguntur admixtis uerbis germanicis.

5207 (Burgh. 12) 2⁰ min. s. XV. 338 fol. 1676

F. 1 Sermonum **Nicolai de Dinckelspuchel** pars hiemalis. f. 304 Idem de corpore Christi. f. 324 Sermones uarii. f. 334 Prouerbia competentia a quodam magistro Heydelbergae collecta.

5208 (Burgh. 13) 2⁰ min. a. 1420. 295 fol. 1677

Nouum testamentum, cum glossis.

5209 (Burgh. 14) 2⁰ min. s. XV. 349 fol. 1678

Guilelmi Durandi rationale officiorum diuinorum. Finis deest.

5210 (Burgh. 15) 2⁰ min. s. XV. 364 fol. 1679

Jordanis (Jordani) sermonum pars tertia de euangeliis respicientibus tempus nostrae redemptionis.

5211 (Burgh. 16) membr. 4⁰. s. XIII. 168 fol. 1680

Prisciani Caesariensis libri XVI grammaticae artis. In tegumento reformatorum imagines impressae sunt a. 1546.

5212 (Burgh. 17) 2⁰ min. s. XV. 301 fol. 1681

F. 1 **Nicolai Prouini** (?) tractatus de indulgentiis. f. 7 De filiabus Superbiae, quarum nomina germanice adscripta sunt; nomina sectarum Mendicantium germanice cum interpretatione latina; uaria nomina cum interpretatione ut 'Schecher . i . bibe'. f. 8—10, 77—92, 290—301 Sermones. f. 11 **Andreae Hispani** tractatus de decimis, publicatus Romae a. 1426. f. 32 De medicina et curatione. f. 33 Sermones. 'Iste liber intitulatus est contractus sermonum de Sanctis'. f. 93 Quadragesimale intitulatus **Jacobus de Voragine.** f. 192 Epistolarius cum evangeliis per totam Quadragesimam. Additum 'Allen uerpeut man gotzleichnam'... cum explicatione latina. — f. 217 Sermones **Discipuli** de Sanctis collecti ex diuersis libris. — Magnam codicis partem scripsit Ulricus Hager socius Dominicorum in oppido lofer prope Reichenhall. F. 33—76 qui scripsit, nominauit se 'Georgius Rörenmoser nationis de Aychach pischolff von palörl' et alia spurca germanice addidit.

5213 (Burgh. 18) 2⁰ min. a. 1484. 156 fol. 1682

Jacobi de Voragine Speculum de B. V. M. Scripsit donauitque librum Leonh. Lantringer (sic) decanus. In tegumento formula 'citationis in causa delegata'.

5214 (Burgh. 19) 2⁰ min. s. XV. 288 fol. 1683

Jordanus de tempore, pars hiemalis. Addita quaedam de peccatis, poenitentia, iudicio.

5215 (Burgh. 20) 2⁰ min. s. XV. 304 fol. 1684

Bartholomaei Pisani Summa. Post f. 220 sunt 12 folia interposita, quibus continetur pars tractatus cuiusdam de eucha-

ristia. — Summam scripsit Johannes rector ecclesiae in Grasling (?) a. 1484.

1685 **5216** (Burgh. 21) 2⁰ min. s. XV. 27 fol.

F. 1 Octo uersus 'Hyet ich die künigin zu einem weib Und graff Hannsen von diernstain leib Und der von Venedig gut . . . So gäb ich umb all werlt nicht ainen stanck'. f. 1 Statuta synodi Frisingensis a. 1449 celebratae. Copia a notario J. de Wildenberg collationata. f. 16 Fragmenta sermonum. Prohibitiones communionis tempore Paschali.

1686 **5217** (Burgh. 22) membr. 4⁰. s. XV. 179 fol.

Rudperti Parisiensis sermones per distinctiones super euangelia et epistolas. Finis deest.

1687 **5218** (Burgh. 23) 8⁰.

Alciati emblemata, in quo libro typis (Antv. 1566) expresso multi nomina sua cum sententiis adscripserunt (Stammbuch), inter hos Ernst Herzog zu Ober und Niderbayrn a. 1572. Possedit Christoff Pernegger a. 1578, donavit Ludovicus I rex Bauariae a. 1849.

1688 **5219** (Burgh. 24) 4⁰. s. XV. 151 fol.

F. 1 Excerpta de officiis ecclesiasticis 'Date deo quae dei sunt'. f. 87 Excerpta theologica uaria. f. 90 Casus papales et episcopales. f. 93 Tractatus de uita et uitiis clericorum, e. g. de castigatione corporis, de luxuria clericorum. f. 112 Tractatus de arte moriendi. f. 123 Excerpta theologica, inter quae 'Non omnes Judeos esse maledictos'. f. 130 Conclusiones bonae unius doctoris approbati de rebus ecclesiasticis. f. 133 Notanda secundum Thomam de Aquino de missa. f. 137 Quid faciant Judei quolibet mense. f. 142 Quaestiones medicinales de coitu et menstruatione. f. 151 Diploma de re gesta inter capitulum ecclesiae collegiatae S. Michaelis in Macze (Mattsee) Pataviensis dioec. et Leonardum Paumann de Napurg a. 1484. — Codicem complures scripserunt.

1689 **5220** (Burgh. 25) 2⁰ min. s. XV. 229 fol.

F. 1 **Sensati** sermones. f. 142 Passionale de omnibus Sanctis (Jacobi de Voragine?) 'Aduentus Christi agitur'. f. 183 Duo sermones de omnibus Sanctis. f. 188 Sermo de chorea 'Chorea est circulus'. f. 205 De sigillo confessionis, de gratitudine etc. Inc. Sigillum confessionis secundum S. Thomam nil aliud est.

1690 **5221** (Burgh. 26) 2⁰ min. s. XV. 187 fol.

F. 1 **Jacobi de Voragine** orationes quadragesimales. f. 153 **Thomae de Aquino** expositio super Pater noster. f. 155 Ex-

positio in idem. f. 156 Expositio in symbolum. f. 157 Omelia S. **Augustini** de confessione peccatorum. f. 165 Sermo de passione Domini.

5222 (Burgh. 27) 2⁰ min. s. XV. 304 fol. 1691

F. 1—24, 190—304 Sermones uarii. f. 26 Tractatus de confessione. Inc. Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies salutis. f. 152 **Innocentii** III tractatus de missarum mysteriis.

5223 (Burgh. 28) 2⁰ min. s. XV. 237 fol. 1692

Nouum Passionale siue nouae Legendae. Inc. 'Aduentus domini significat tempus reuocationis'. Finis deest. Possessor codicis erat Wolfcangus Knopf de Schalhen in parochia Matikoffen.

5224 (Burgh. 29) 2⁰ min. s. XV. 360 fol. 1693

F. 1—225 **Nicolai de Dinkelsbühl** sermones (f. 30 de X praeceptis, f. 78 de VIII beatitudinibus, f. 108 de VII mortalibus peccatis, f. 184 de poenitentia). f. 266—299 Tractatus contra Wickleuistas et Hussitas. Inc. 'Jussit reuerendissima uestra paternitas'. De auctoribus cf. ad Clm. 5835. f. 279ᵇ Refutatio libelli cuiusdam (theologici), quem barones regni Bohemiae Sigismundo regi miserunt. f. 300 **Johannis de Aurbach** Directorium 'Ad laudem Dei et animarum salutem'. f. 324 **Johannis Teutonici** tractatus de institutione confessorum. f. 338 Tractatus de audiendis confessionibus. 'Ad utilitatem eorum qui curam gerunt'. f. 354 Sermones varii. — Codicem complures scripserunt.

5225 (Burgh. 30) 2⁰ min. a. 1391. 337 fol. 1694

Bartholomaei Pisani Summa.

5226 (Burgh. 31) 2⁰ min. s. XV. 358 fol. 1695

F. 1 Lectiones euangelicae. f. 21 Orationes dominicae 'Surrexit non est hic . . . in hodierno'. f. 152 Sermones **Pauli Wann** de Kemnaten doctoris Pataviens. f. 268 Orationes per circulum anni quod opus uocabitur thesaurus animae 'Horae est iam . . . karissimi naturale est'.

5227 (Burgh. 32) 2⁰ min. s. XV. 307 fol. 1696

Alanus de aequiuocis misticis. f. 174 Sermones (Flores) de Sanctis. Finis deest.

5228 (Burgh. 33) 2⁰ min. s. XV. 193 fol. 1697

A anus de aequiuocis misticis. f. 149 Summula rudium. f. 180 Excerpta de coitu aliaque. f. 182ᵇ Benedictio aquae germanice. f. 184 Pars Vocabularii a 'columbar' ad 'cuits' Praecedit epistola ad Rossenstingel quendam de emptione quadam germanice. Sequitur diploma de emptione census annui in Werczing inter Ulreich Renczel zu Renzcel-

haussen et Chainratten Uczinger factum a. 1444 germanice. — Partem codicis scripsit Johannes Bischolffsdorfer a. 1445, partem Hainricus Wielland presbyter Patav. dioec.

1698 **5229** (Burgh. 34) 2⁰ min. s. XV. 113 fol.

Socci (Conradi de Hailsbronn) sermones aliqui de B. M. V. f. 7 Eiusdem sermones de Sanctis.

1699 **5230** (Burgh. 35) 2⁰ min. s. XV. 343 fol.

Augustini suspiria 'Summa trinitas uirtus una'. f. 12 **Hugonis de Prato** sermones super epistolas et euangelia. — Scripsit Fridricus Kanzler a. 1445.

1700 **5231** (Burgh. 36) 2⁰ min. s. XV. 275 fol.

F. 1 **Pauli Wann** materia decem praeceptorum ad modum sermonum conscriptorum. f. 219 Eiusdem tractatus alienorum peccatorum in modum sermonum (X) collectus. f. 265 Eiusdem tractatulus de chorea cantionibus instrumentis musicis ad populum praedicatus Pataviae in ecclesia kathedrali.

1701 **5232** (Burgh. 37) 2⁰ min. s. XV. 188 fol.

Discipuli sermones de tempore.

1702 **5233** (Burgh. 38) 4⁰. s. XV. 303 fol.

Sermones dominicales ex variis (Discipulo, Socco, aliis) collecti.

1703 **5234** (Burgh. 39) 4⁰. a. 1445. 212 fol.

Secunda pars sermonum finita per magistrum **Stech** 'O altitudo diuitiarum . . . Ad laudem sanctae'. f. 212 Salve Regina germanice.

1704 **5235** (Burgh. 40) 4⁰. s. XV. 214 fol.

F. 1 Sermones 'Tibi dabo claues regni celorum'. f. 19 Excerpta iuridica et grammatica. f. 27 **Johannis de Auerbach** directorium. f. 111 De poenitentia. f. 119 De restitutionibus 'Quoniam sicut scriptum est mendaces sunt'. f. 140 De expeditione infirmorum. 'Quia circa infirmos'. f. 149 De morte. 'Memorare nouissima tua'.

1705 **5236** (Burgh. 41) 4⁰. s. XV. 291 fol.

Postilla super epistolas et evangelia ex diversis collecta.

1708 **5237** (Burgh. 42) 4⁰. s. XV. 233 fol.

F. 1 Flores de tempore 'Ecce rex tuus uenit'. f. 114 Sermones de Sanctis. f. 226 Qui ab eucharistia prohibeantur. f. 230 Admonitio populi quomodo se gerat in missa, germanice. — Flores scripsit Martin Haydecker a. 1414.

1709 **5238** (Burgh. 43) 4⁰. s. XV. 270 fol.

F. 1 Versus 26 de proprietatibus diuersarum prouinciarum

(Germaniae) 'Sueuia promissum percepto minime frangit'. f. 2—30, 47—55, 97—175, 182—192 Sermones varii, inter quos f. 121 **Thomae Hasselbach** de confessione, de circumcisione domini, alii. f. 30 Tractatus de arte moriendi. Prologus 'In nomine sanctae et indiuiduae trinitatis'. f. 44 Alius modus circa agonizantes 'Fuit quidam papa'. f. 56 Arenga fratris **Gwilhelmi Sauonensis** de epistolis faciendis 'Conquestus mecum es'. f. 176 Casus seu impedimenta a sacramento eucharistiae. f. 193 Cantica canticorum versione germanica singulis versibus addita. f. 204 (Liber iudiciarius) Contra iudices, testes, procuratores, aduocatos, libellum, tum formulae citationum, executionum etc. ad dioecesin Saltzburgensem pertinentes. f. 230 Exhortationes requisitiones monitiones in synodo factae et publicatae a Johanne archiepiscopo Saltzburgensi a. 1438. f. 237 Tractatus de tractatione morientium secundum Johannem Gerson aliosque germanice 'Wer da vor sinden wil wol behuet werden'. f. 251 Statuta collegii in Matikofen. — Codicem complures scripserunt.

5239 (Burgh. 44) 4⁰. s. XV. 326 fol. **1710**

F. 1 **Pauli Wann** sermonum pars hiemalis. f. 139 **P. Wann** de tribus partibus poenitentiae. f. 223 Confessionale 'Primo confessor non ostendat'. f. 246 Sermones 'Miserere mei . . . In prima dominica audistis'. f. 272 **Hainrici de Frimaria** explanatio passionis dominicae, a. 1467. f. 292 Summa pauperum 'In summis festis'. — Codicem complures scripserunt.

5240 (Burgh. 45) 4⁰. a. 1393. 185 fol. **1711**

Cantica canticorum et Nouum Testamentum cum glossis ab epistola ad Romanos usque ad finem. — Codicem complures scripserunt.

5241 (Burgh. 46) 4⁰. s. XV. 258 fol. **1712**

F. 1 **Jacobi de Voragine** speculum B. M. V. f. 141 **Nicolaus de Dinckelspuchel** de natiuitate et annunciatione B. M. V. f. 159 Notata de articulis fidei. f. 175 Sermo peroptimus de conceptione intemeratae B. M. V. in concilio Basiliensi canonisatus. f. 189 Excerpta ex libris S. Brigittae. f. 200 Concilium XXIV consiliariorum super nece Christi 'Caypha requirente in concilio'. f. 203 XXXVI libri totius bibliae 'Genesis est primus liber bibliae'. f. 218 Notata de indulgentiis. f. 239 Versus de Gallo = Du Méril Poésies pop. 1847, p. 12. f. 239ᵇ 12 uersus Johannis Papae 'Qui modo summus eram gaudens de nomine praesul'. Tum 20 fere uersus de feminis 'Femina dampnauit quidquid deus ipse creauit'. f. 240 Sermo de nouo sacer-

dote. — F. 1—140 scripsit a. 1467 Albertus Chawder de Lambaco tunc Capellanus et praedicator in Berchtersgaden.

1713 **5242** (Burgh. 47) 4⁰. s. XV. 176 fol.

F. 1 Legenda de Sanctis. f. 41 Collecta pro confessione simplicium ruralium etc. secundum quod Paulus Wann composuit 'Primo confessor non ostendat'. f. 65 Sermones, quorum primus incipit 'Hora est iam . . . Surgite ergo peccatores' . . . f. 130ᵇ Septem strophae 'Jesus ist ein suesser nam Den ruefen wir armer sünder an'. f. 131 Sermones varii. Interiecta sunt f. 142ᵇ et 175: Von der Kanzel aus verlesener Bannspruch gegen Oswold, Bruder des Jacob Ledrer von Herding, der nicht vor dem geistl. Gericht in Salzburg erschienen, und Citation des Jorig Argelmeister vor dieses Gericht in Ehesachen.

1714 **5243** (Burgh. 48) 4⁰. s. XV. 189 fol.

Psalmi cum scholiis. f. 160 **Theoduli** ecloga cum scholiis amplis.

1715 **5244** (Burgh. 49) 4⁰. s. XV. 211 fol.

F. 1 **Jacobi de Voragine** sermones dominicales 'Ecce rex . . . Si aliquem amicum'. f. 67—165, 169—180, 198—211 Sermones uarii. f. 165 De ordine karrenarum. f. 166ᵇ Preces peccata confitentis 'Ich gib mich schuldig daz ichs gesund han'. f. 180 Magistri **Richardi** summa allegoriae. — In posteriore tegumento versus germanici de tyltappen: 'Wen ain nar ain nårrin nymbt' et scholia in auctorem quendam antiquum s. XV membr.

1716 **5245** (Burgh. 50) membr. 4⁰. s. XV. 76 fol.

Sermones magnam partem de Sanctis. Finis deest. In posteriore tegumento legitur hoc proverbium 'Wer mynt ane lust und trinket ane durst und isset ane hunger, das ist nicht ain wunder ob er stirbe also iunger'.

1717 **5246** (Burgh. 51) 4⁰. s. XV. 366 fol.

Breuiarium. Calendario praemisso perpaucae notae necrologicae sunt inscriptae.

1718 **5247** (Burgh. 52) 4⁰. s. XVI. 291 fol.

Huberti Giphanii Commentaria in 6 et 7 librum Ethicorum Aristotelis ad Nicomachum tradita in Academia Altorphina. f. 117 Eiusdem commentaria in 8, 9, 10 librum tradita in Academia Argentoratensi.

1719 **5248** (Burgh. 53) 4⁰. s. XVI. 351 fol.

Annotata in librum II Sententiarum per Mart. de **Olana** Theol. doct. dictata Dillingae a. 1549.

5249 a (Burgh. 54a) 4°. s. XVI. 224 fol. **1720**
Quaestiones in I partem Summae D. Thomae. In collegio Romano scriptae sunt per Wilh. Weilhamer collegii Germanici alumnum. Accedunt quaestiones publice disputandae a patribus in collegio Romano a. 1592.

5249 b (Burgh. 54b) 8°. s. XVI. 127 fol. **1721**
Quaestiones scholasticae ad I partem Thomae.

5249 c (Burgh. 54c) 8°. s. XVI. 115 fol. **1722**
Tractatus ad secundam secundae Diui Thomae.

5249 d, e, f (Burgh. 54 d, e, f) 8°. s. XVI. 278, 199, 221 fol. **1723**
Tractatus in tertiam partem Diui Thomae.

5249 g, h (Burgh. 54 g, h) 4°. s. XVI. 241, 207 fol. **1724**
Tractatus in secundam secundae Thomae.

5249 i, l, m (Burgh. 54 i, l, m) 8°. s. XVI. 200, 185, 226 fol. **1725**
Tractatus de fide et charitate, de sacramento poenitentiae et uirtute, de diuina gratia.

5249 n (Burgh. 54 n) 4°. s. XVI. 373 fol. **1726**
De uirtutibus theologicis. f. 224 Summa moralis theologiae.

5249 o (Burgh. 54 o) 4°. s. XVI. 374 fol. **1727**
Propositiones in librum III Sententiarum dictatae a F. **Petro de Sotto** Dominicano Theologo a. 1550 Dilingae. — Accedunt multae quaestiones a. 1550 vel 1551 Dilingae disputatae.

5250 (ex ecclesia parochiali in Bürten pertinente ad monasterium in Au) membr. in 4° mai. s. IX/X. 205 fol. **1728**
Quattuor Evangelia cum prologis Hieronymi. Praecedunt Canones harmoniae evangelistarum columnis binis, quibus fastigium impositum est, inclusi. f. 189 Capitulare Evangeliorum anni circulo (legendorum in certis, ut videtur, Romae ecclesiis). f. 205^{b} scriptor nominatur Framegaudus (?) inclusus sacerdos. In fol. 2^{b} adscripti leguntur reditus B. Mariae V. in Puerten, in f. 9 traditio comitissae Irmingartae, uxoris comitis Kadelonis ad altare S. Michaelis et ad S. crucem, s. XI/XII.

Liber valde detritus fol. 18, 67, 100, 152 pictas habuerat imagines Matthaei, Marci, Lucae, Johannis. Nunc vestigia tantum harum picturarum supersunt. Nec mirum, cum codici inde a saeculo XVI haec vis inesse crederetur, ut mente capti vesanique homines, qui quatuor continuas noctes libro, singulis evangelistis alterna vice evolutis, incubarent, insania liberarentur. Hinc factum est, ut liber iam audiret 'Das Mirakelbuch von Bürten'. Plura de eo videas apud Aretin Beiträge V, 420—24.

I. Index auctorum.*)

*) Numeri sunt ii qui in marginibus sunt notati.

II. Index rerum.

III. Index scribarum.

Addenda et Corrigenda.

n. 524, 531, 532, 573, 581—583, 603, 606, 611, 700, 712, 1378, 1692, 1695, 1698, 1977, 2136, 2203, 2324 cf. v. Reinhardstöttner, Zur Geschichte des Jesuitendramas in München, Jahrbuch für Münchener Geschichte, III, 53—176.

n. 1550—1553. Excerpta publicavit post Bauerum etiam v. Reinhardstöttner l. c., Beilage, p. 107—143.

n. 2639, 2990, 3012, 3594, 4423. Hymnos ex his codicibus ed. Dreves, Analecta hymnica medii aevi T. XV, p. 56, 196, 213, 231, 259, 142, 192, 200, 208, 226.

n. 3097, f. 285—319 pro 'Thomae de Aquino' lege 'Alberti Magni'. Georg. Jacob, B. Alberti Magni de ss. corp. dom. sacramento sermones (Ratisbon. 1893) hoc codice usus est.

n. 3578, f. 2; 3762, f. 207; 3764, f. 77; 4704, f. 255; 4721, f. 1: pro ›Thomae de Aquino‹ lege ›Alberti Magni‹. Cf. sermonum editionem, quam curavit Georg. Jacob (Ratisbon. 1893).

n. 3741: f. 1b—8 (Walafridi Strabi Homilia in initium evangelii Matthaei). Cf. Migne CXIV, 849—862. f. 8b—66 (Bedae in Matthaei evangelium expositio). 'Liber generationis. Mos etenim est — et turris nebulosa'; desinit in libro III: cf. Migne XCII, 9—94 C.

n. 3810. Cf. Neues Archiv II, 272.

n. 3851 et 3853. De his duobus codicibus accuratissime disputavit Victor Krause 'Die Münchener Handschriften 3851. 3853 mit einer Compilation von 181 Wormser Schlüssen' in ‚Neues Archiv' XIX (1893), 87—139.

n. 3908. Breviarium et calendarium Augustanum ed. Lechner, Mittelalterliche Kirchenfeste und Kalendarien in Bayern, 1891, p. 247—260.

n. 4115 cf. Mon. Germ. Leg. Sect. I, Legum nationum germanicarum tom. II, part. I (Leges Burgundionum, 1892), p. 17.
n. 4351. Cf. Mon. Germ. Script. XXIII, 233.
n. 4533, 4534, 4547, 4564 cf. Rose, Verzeichniss der lateinischen Handschriften der K. Bibliothek zu Berlin I (1893), p. 86—95.
n. 4622, f. 9 cf. Traube, Computus Helperici, Neues Archiv XVIII, 80.
n. 5023 continet etiam 'Formeln beim Neujahrsansingen'. Cf. Aug. Hartmann, Weihnachtlied u. -Spiel in Oberbayern (Oberbayer. Archiv XXXIV, p. 52).
n. 5159 (Beyharting) membr. 8⁰. s. XV. 90 fol. Sermones. Leonhardus Fabri, pastor in Ostermunchen, erat possessor huius libri.

Supplenda ad p. 370 partis I.

n. 197 et 267. Cf. etiam Berthelot, La Chimie au Moyen Age I (1893), p. 91, 121 sqq. Marcum Graecum auctorem Berthelot (p. 89) suspicatur esse quendam Marcouch sive Marcouneh, qui rex Aegypti appellatur.
n. 224. Epistolas ab Hermanno Schedelio et ad eum datas ed. Joachimsohn, H. Schedels Briefwechsel, Bibl. d. litter. Vereins in Stuttgart, T. CXCVI (1893).
n. 237, 391, 609. De Aviani fabulis, quae his codicibus continentur, cf. Hervieux, Les Fabulistes latins, Tom. III (Paris 1894), p. 91 sq.
n. 375. Vitas Horatii, f. 1 et 164, et excerpta e libello de metris Horatii, f. 165, ed. Guil. Christ, Horatiana in 'Sitzungs-Berichte der Münchener Ak. philos.-philolog. Cl. 1893', p. 77 sqq., 155 sq.
n. 391, 597, 631 (Claudianus) cf. Mon. Germ. Auctor. antiquiss. T. X. (Claudiani carmina, 1892), p. CXLIX sq.
n. 459, f. 14. Carmen dedicatorium autograph. Hieronymi Rotenpeckii ad Pium II ed. Schlecht, Hieronymus Rotenpeck und die Reform des Stiftes Rebdorf, p. 27 sqq. (S. A. aus dem Sammelblatte des Histor. Vereins Eichstätt, VII. Jahrg. 1892).
n. 550, 553—558, 598, 608, 651, 661, 662, 680, 702, 702a, 1251, 1638, 1651, 1652, 1812—1816, 2103 cf. Fr. Schmidt, Geschichte der Erziehung der bayerischen Wittelsbacher (1892) p. 401—434 (Kehrbachii Monumentor. Germ. Paedagogic. T. XIV).
n. 641, f. 45. Carmen de morte, inc. Cum sim modo moriturus, ed. Dreves, Analecta hymnica XV, p. 269.
n. 773—790. De auctoribus cf. Schmelleriana n. 113.
n. 826 cf. Jul. v. Schlosser, Die Bilderhandschriften Königs Wenzel I., p. 3 et 54—56 (= Jahrbuch d. kunsthist. Sammlungen des ö. Kaiserhauses XIV, 1893, p. 215 et 266—268).
n. 1132, f. 50ᵇ (Arechis) Passio S. Caterine. Ex hoc codice ed. Varnhagen, Zur Gesch. der Legende der Katharina v. Alexandrien (1891), p. 10 sqq.
n. 1372. Multa ex hoc codice ed. v. Aretin, Bayerns auswärtige Verhältnisse seit dem Anfang des 16. Jahrhunderts I (1839), Anhang p. 6 sqq. et (f. 214—257) Höfler, Sammlung von Urkunden zu einer künftigen Geschichte der Unterhandlungen Bayerns mit dem römischen Stuhl (Oberbayer. Archiv IV, 342—360).
n. 1610. Epistolam Christoph. Scheineri S. J. autographam, datam Ingolstadii 24. Sept. a. 1600 reproduci fecit v. Braunmühl, Chr. Scheiner (1891), p. 78.
n. 1611 et 1612. Aliquot epistolas ex his codicibus (n. 1611, n. 9; n. 1612, f. 200. 2. 1ᵇ. 12. 198. 190) ed. J. Friedrich, Über die Geschichtschreibung unter dem Kurfürsten Maximilian I. (Monachii 1872), p. 25—32.
n. 1726 cf. Simonsfeld in Abhandl. d. b. Ak. d. Wiss. III. Cl. T. XX.
n. 2230 cf. G. Leidinger, Über die Schriften des bayerischen Chronisten Veit Arnpeck (1893), p. 8 sqq., 86 sqq.; K. F. Joetze, Veit Aernpekch, ein Vorläufer Aventins (Verhandlungen d. hist. Vereins f. Niederbayern T. XXIX, S. A. p. 27 sq.).